

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(94) 593 τελικό
Βρυξέλλες, 16.12.1994

94/0314 (CNS)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών
στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων λογαριασμών (ΕΣΟΛ) αποτελεί το πλαίσιο αναφοράς για την κατάρτιση λογαριασμών για τις ανάγκες της Κοινότητας, επειδή εφαρμόζει μια μεθοδολογία που επιτρέπει την εξασφάλιση αποτελεσμάτων που είναι συγκρίσιμα μεταξύ των κρατών μελών.

1. Το σχέδιο κανονισμού έχει ως στόχο τη δημιουργία:
 - μιας μεθοδολογίας σχετικά με τα κοινά πρότυπα, ορισμούς, ταξινομήσεις και λογιστικούς κανόνες, που λέγεται Ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων λογαριασμών (ΕΣΟΛ), και που προορίζεται για την κατάρτιση λογαριασμών και πινάκων σε συγκρίσιμες βάσεις για τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
 - ένα πρόγραμμα διαβίβασης στην Επιτροπή, με βάση καθορισμένες ημερομηνίες, των λογαριασμών και των πινάκων που καταρτίζονται σύμφωνα με το ΕΣΟΛ.
2. Η δράση βασίζεται στον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και των κρατών μελών: αποσκοπεί στην εναρμόνιση των εννοιών και των ονοματολογιών συλλογής και στον καθορισμό των απαραίτητων πληροφοριών για τους κύριους χρήστες: τα κοινοτικά όργανα, τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, τους διεθνείς οργανισμούς, τους οικονομικούς φορείς και τους ερευνητικούς οργανισμούς. Η ίδια η συλλογή και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή αυτή εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.
3. Αυτό αφορά όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη συλλέγουν ήδη ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς. Η δράση θα εκδηλωθεί με τη συλλογή συμπληρωματικών πληροφοριών (σε αρκετά περιορισμένο αριθμό για την πλειονότητα των κρατών μελών), και με αλλαγές στις έννοιες και τις ονοματολογίες που χρησιμοποιούνται.

Η πρόταση κανονισμού λαμβάνει υπόψη τις αντίστοιχες διεθνείς συστάσεις. Λαμβάνει επίσης υπόψη την ανάγκη δυνατότητας προσαρμογής των στατιστικών ορισμών στις μεταβολές που συνδέονται με τις κοινωνικοοικονομικές και τεχνικές εξελίξεις που επιδρούν στο παραγωγικό σύστημα. Διαμορφώνει την ποιότητα της παρατήρησης και της ανάλυσης για τις ανάγκες των οικονομικών πολιτικών.
4. Μόνο ένα κοινοτικό μέτρο όπως αυτό επιτρέπει να οριστεί το πλαίσιο αναφοράς των κοινών προτύπων, ορισμών, ταξινομήσεων και λογιστικών κανόνων και να καταρτιστεί ο κατάλογος των απαραίτητων πληροφοριών, ενώ η επεξεργασία των λογαριασμών των κρατών μελών πραγματοποιείται στη συνέχεια από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο που έχει οριστεί σε επίπεδο Κοινότητας.

5. Η εφαρμογή αυτής της νομοθετικής πράξης θα έχει ως συνέπεια τη βελτίωση των κοινοτικών στατιστικών πληροφοριών στον τομέα των εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών, και την εξασφάλιση της συνεκτικότητας μεταξύ τους· η αυξημένη συγκρισιμότητα που θα προκύψει θα επιτρέψει την καλύτερη ικανοποίηση των απαιτήσεων που εμφανίζονται λόγω της διαχείρισης της Οικονομικής και νομισματικής ένωσης και της χρήσης των μακροοικονομικών μεγεθών των εθνικών λογαριασμών για τους κοινοτικούς διοικητικούς υπολογισμούς, και ιδιαίτερα για τους υπολογισμούς που αφορούν τον προϋπολογισμό. Αν δεν υπάρχει αυτή η νομοθετική πράξη, η κατάρτιση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών της Κοινότητας θα βασίζονταν μόνο σε στατιστικές ημιτελείς, μη εναρμονισμένες και όχι επαρκώς ενημερωμένες, με όλους τους συνακόλουθους κινδύνους.
6. Μια νομοθετική πράξη, και στη συγκεκριμένη περίπτωση ένας κανονισμός του Συμβουλίου επιτρέπει τον καθορισμό του πλαισίου αναφοράς (έννοιες, ονοματολογία, κατάλογος των απαραίτητων πληροφοριών), χωρίς να χρειάζεται η λεπτομερής εξέταση της οργάνωσης και των μεθόδων κατάρτισης των λογαριασμών.
7. Ένας κανονισμός του Συμβουλίου είναι απαραίτητος για τη δημιουργία του πλαισίου αναφοράς, όμως η εκτέλεση της κατάρτισης των λογαριασμών εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα οποία θα πρέπει να προσαρμόσουν τα στατιστικά τους συστήματα.

Σχέδιο πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου
σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών
στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ειδικά το άρθρό της 213,

το σχέδιο κανονισμού που υποβλήθηκε από την Επιτροπή

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

τη γνώμη της Επιτροπής των περιφερειών

Εκτιμώντας:

ότι η εφαρμογή και η παρακολούθηση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης απαιτούν συγκρίσιμες, ενημερωμένες και αξιόπιστες πληροφορίες για τη δομή και την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης κάθε χώρας ή/και περιφέρειας·

ότι οι οικονομικοί λογαριασμοί αντιπροσωπεύουν ένα ουσιαστικό μέσο για να αναλυθεί η οικονομική κατάσταση μιας χώρας ή/και μιας περιφέρειας, εφόσον καταρτίζονται με βάση αυστηρές αρχές οι οποίες δεν επιδέχονται πολλαπλές ερμηνείες·

ότι το πρωτόκολλο για τη διαδικασία που αφορά τα υπερβολικά ελλείμματα που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφέρεται στο ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών και ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3605/93¹ για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος προβλέπει στο άρθρο 7 ότι η αναθεώρηση αυτού του συστήματος θα αποφασιστεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ότι η οδηγία 89/130/ΕΟΚ², Ευρατόμ, του Συμβουλίου σχετικά με την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΑΕΠτ.α.) αναφέρει ότι η εννοιολογική συγκρισιμότητα του ΑΕΠτα

¹ ΕΕ αριθ. L 332 της 31.12.1993.

² ΕΕ αριθ. L 49 της 21.02.1989.

εξασφαλίζεται με την τήρηση των ορισμών και των κανόνων λογιστικής του ευρωπαϊκού συστήματος ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών και ότι ο κανονισμός 1553/89/ΕΟΚ³, Ευρατόμ σχετικά με το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας προβλέπει ότι, για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου του ποσοστού του ΦΠΑ, η διανομή των φορολογητέων συναλλαγών ορίζεται μέσω των εθνικών λογαριασμών που καθορίζονται σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών.

ότι οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88⁴ και 2081/93⁵ του Συμβουλίου σχετικά με την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, αναφέρουν ότι η επιλεξιμότητα των περιοχών όσον αφορά τους στόχους 1 και 5β) των διαρθρωτικών ταμείων καθορίζεται κυρίως με τη σύγκριση μεταξύ του ακαθάριστου εγχωρίου προϊόντός τους (ΑΕγχΠ) ανά κάτοικο και εκείνου του συνόλου της Κοινότητας.

ότι το ευρωπαϊκό σύστημα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών πρέπει να αναθεωρηθεί για τις ανάγκες της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών που προβλέπονται από τις κοινοτικές πράξεις.

ότι το αναθεωρημένο σύστημα με τίτλο "Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΟΛ)" αποτελεί το πλαίσιο αναφοράς των κοινών προτύπων, ορισμών, ταξινομήσεων και λογιστικών κανόνων που προορίζονται για την κατάρτιση των λογαριασμών των κρατών μελών για τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, εξασφαλίζοντας κατά αυτό τον τρόπο την επίτευξη συγκρίσιμων αποτελεσμάτων μεταξύ των κρατών μελών.

ότι τα αποτελέσματα των λογαριασμών και πινάκων όλων των κρατών μελών που καταρτίστηκαν σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΕΣΟΛ (ΕΣΟΛ 95), πρέπει να τεθούν στη διάθεση των χρηστών από την Επιτροπή σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ιδιαίτερα, όσον αφορά τη συνέχιση της σύγκλισης των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών.

ότι οι ημερομηνίες κατάρτισης θα πρέπει να ρυθμιστούν ανά μεγάλες κατηγορίες λογαριασμών και πινάκων και ότι μόνο οι πληροφορίες με ουσιαστική σημασία για τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο στατιστικών επεξεργασιών και κοινοποιήσεων στην Επιτροπή σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

³ ΕΕ αριθ. L 155 της 07.06.1989.

⁴ ΕΕ αριθ. L 185 της 15.07.1988.

⁵ ΕΕ αριθ. L 193 της 31.07.1993.

ότι λαμβανομένων υπόψη του όγκου και της σπουδαιότητας των εν λόγω λογαριασμών, του επιπέδου της λεπτομέρειας και της γεωγραφικής κάλυψης, καθώς και της κατάστασης όσον αφορά τα κράτη μέλη, κατ'εξαιρέση και προσωρινά, ορισμένες συμπληρωματικές προθεσμίες διαβίβασης στοιχείων, σε κράτη μέλη τα οποία είναι αντικειμενικά αδύνατον να τηρήσουν τις προθεσμίες που αναφέρονται στο κανονισμό·

ότι η λύση του προβλήματος της κατανομής των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) θα επέφερε σημαντική ποιοτική βελτίωση στη μεθοδολογία του ΕΣΟΛ 95 και ότι τα κράτη μέλη της Επιτροπής δεσμεύονται για την εξεύρεση ικανοποιητικής λύσης πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1996 ώστε να εφαρμοστεί για την πρώτη διαβίβαση δεδομένων το 1998·

ότι σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η δημιουργία κοινών στατιστικών προτύπων που θα επιτρέπουν την παροχή εναρμονισμένων πληροφοριών είναι μία πράξη που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με αποτελεσματικότητα παρά μόνο σε κοινοτικό επίπεδο και ότι η εφαρμογή τους θα πραγματοποιηθεί σε κάθε κράτος μέλος, υπό την αιγίδα των οργανισμών και ιδρυμάτων που είναι αρμόδια για την κατάρτιση των επίσημων στατιστικών·

ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνεργάζεται, κατά τρόπο αμοιβαία επωφελή, με τις τρίτες χώρες, ιδιαίτερα με εκείνες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ)·

ότι η Επιτροπή στατιστικών των Ηνωμένων Εθνών, ενέκρινε τον Φεβρουάριο του 1993, το νέο σύστημα εθνικών λογαριασμών (ΣΕΛ) ώστε να εξασφαλιστεί σε όλες τις χώρες η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων σε διεθνές επίπεδο·

ότι το ΕΣΟΛ, που αντιπροσωπεύει την έκδοση του ΣΕΛ, προσαρμοσμένη στις δομές των οικονομιών των κρατών μελών, πρέπει να είναι σύμφωνο με την "αρχιτεκτονική" αυτού, ώστε να καταστεί δυνατή η διάθεση πληροφοριών συγκρίσιμων με εκείνες που καταρτίστηκαν από τους κυριότερους διεθνείς εταίρους·

ότι πρέπει να προβλεφθεί η διαδικασία προσαρμογής και ενημέρωσης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού σε συνεργασία με την επιτροπή στατιστικού προγράμματος (ΕΣΠ), η σύσταση της οποίας έγινε σύμφωνα με την απόφαση (ΕΟΚ) αριθ. 382/89⁶ του Συμβουλίου·

ότι η Επιτροπή του στατιστικού προγράμματος και η Επιτροπή στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών (ΕΣΝΧΙ) η σύσταση της οποίας έγινε σύμφωνα με την απόφαση (ΕΟΚ) αριθ. 115/91⁷ του Συμβουλίου, αποφάνθηκαν υπέρ του σχεδίου κανονισμού·

⁶ ΕΕ αριθ. L 181 της 28.06.1989.

⁷ ΕΕ αριθ. L 59 της 06.03.1991.

εξέδωσε τον παρόντα κανονισμό:

Άρθρο 1

Στόχοι

1. Ο παρών κανονισμός έχει στόχο την προσαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών, προβλέποντας:
 - α) μία μεθοδολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα σχετικά με τα πρότυπα, τους ορισμούς, τις ονοματολογίες, τους κοινούς κανόνες λογαριασμών, που θα ονομάζεται στο εξής Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 95 (ΕΣΟΛ 95), με στόχο τη δυνατότητα κατάρτισης λογαριασμών και πινάκων σε συγκρίσιμες βάσεις, για τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και
 - β) ένα πρόγραμμα διαβίβασης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3 για τις ανάγκες της Κοινότητας σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ημερομηνίες των λογαριασμών και πινάκων που καταρτίστηκαν σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 95.
2. Ο παρών κανονισμός δεν υποχρεώνει κανένα κράτος μέλος να καταρτίσει για ίδιες ανάγκες λογαριασμούς σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 95.

Άρθρο 2

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία του ΕΣΟΛ 95 που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος α) του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α.

Οι τροποποιήσεις της μεθοδολογίας του ΕΣΟΛ 95 που έχουν στόχο την αποσαφήνιση και βελτίωση του περιεχομένου της, έχουν εγκριθεί από την απόφαση της Επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, με τη προϋπόθεση, να μην αλλάζουν τις βασικές έννοιες, και να μην απαιτούν συμπληρωματικούς πόρους για την πραγματοποίησή τους και τέλος η εφαρμογή τους να μην επιφέρει καμία αύξηση των ίδιων πόρων εντός της Κοινότητας.

Η διαδικασία του άρθρου 5 θα ισχύει επίσης για την εφαρμογή του συστήματος κατανομής των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) όπως αναφέρεται στο παράρτημα 1 της μεθοδολογίας. Η απόφαση της Επιτροπής θα ληφθεί το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1996.

Άρθρο 3

Διαβίβαση στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

1. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή (Eurostat) τους λογαριασμούς και τους πίνακες του παραρτήματος Β στις προθεσμίες που έχουν ορισθεί για κάθε πίνακα.

Οι συμπληρωματικές προθεσμίες που χορηγούνται σε ορισμένα κράτη μέλη σύμφωνα με το παράρτημα Β λήγουν το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2005.

Η Επιτροπή αφού διαβουλευθεί με την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος (ΕΣΠ) θα υποβάλει το αργότερο την 1η Ιουλίου 2003 έκθεση στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εφαρμογή των συμπληρωματικών προθεσμιών που παραχωρούνται ώστε να επαληθευθεί εάν είναι πάντοτε αιτιολογημένες.

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2005 και κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αποφασίσει για τις νέες συμπληρωματικές προθεσμίες που θα παραχωρηθούν σε ορισμένα κράτη μέλη για τη διαβίβαση των δεδομένων.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τα αποτελέσματα του παραρτήματος Β, περιλαμβανομένων των δεδομένων που έχουν δηλωθεί ως εμπιστευτικά από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις εθνικές μεθόδους που αφορούν το στατιστικό απόρρητο, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1588/90⁸ του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στατιστικών πληροφοριών που καλύπτονται από το απόρρητο που διέπει την εμπιστευτική επεξεργασία της πληροφορίας.

Στα πλαίσια του άρθρου 2, παράγραφος 2, διάφορες αναπροσαρμογές - νέοι πίνακες, σχετικές χώρες ή/και περιοχές - στις πληροφορίες που ζητούνται από τα κράτη μέλη, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αποφάσεων της Επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπονται στο άρθρο 5.

Άρθρο 4

Επιτροπή και καθήκοντα της επιτροπής

1. Την Επιτροπή βοηθά η επιτροπή στατιστικού προγράμματος, στο εξής καλούμενη η "επιτροπή".
2. Η επιτροπή εξετάζει όλα τα θέματα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού που τίθενται από τον πρόεδρό της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας του, είτε κατόπιν αίτησης ενός κράτους μέλους.

Άρθρο 5

Διαδικασία

1. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή ένα σχέδιο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Η επιτροπή εκδίδει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό σε προθεσμία που μπορεί να καθορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του εξεταζόμενου θέματος. Η γνώμη εκδίδεται με πλειοψηφία όπως προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έγκριση αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας στα πλαίσια της επιτροπής, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται όπως καθορίζεται στο προαναφερθέν άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.
2. Η Επιτροπή εγκρίνει τα μέτρα που είναι άμεσα εφαρμοστέα. Εντούτοις, εάν δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που εκδόθηκε από την επιτροπή, τα μέτρα αυτά ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στη περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καθυστερεί τρεις μήνες από την ημερομηνία αυτής της ανακοίνωσης, την εφαρμογή των μέτρων που έχουν αποφασιστεί από αυτή.
3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 προθεσμίας.

Άρθρο 6

Συνεργασία με άλλες επιτροπές

1. Για όλα τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της ΕΣΝΧΙ, η Επιτροπή ζητά την γνώμη της επιτροπής αυτής σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 2 της απόφασης αριθ. 115/91 (ΕΟΚ).
2. Η Επιτροπή διαβιβάζει στην επιτροπή του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, η σύσταση της οποίας έγινε σύμφωνα με την οδηγία (ΕΟΚ) αριθ. 130/89, κάθε πληροφορία σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού που είναι απαραίτητη, για την εκτέλεση της εντολής της.

Άρθρο 7

Πρώτη διαβίβαση των δεδομένων

Η διαβίβαση των δεδομένων σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 95, θα πραγματοποιηθεί για τα έτη 1995, 1996 και 1997 το αργότερο από την 01.01.1998 σύμφωνα με τις προθεσμίες που προβλέπονται στο παράρτημα Β.

Πριν από την πρώτη διαβίβαση σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 95 τα κράτη μέλη συνεχίζουν να ανακοινώνουν στην Επιτροπή τους λογαριασμούς και τους πίνακες σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις οδηγίες που ισχύουν.

Άρθρο 8

Νομικές πράξεις που αναφέρονται στο ΕΣΟΛ

Κάθε αναφορά στο ΕΣΟΛ που γίνεται από υπάρχουσα και μελλοντική νομική πράξη θεωρείται ότι είναι σύμφωνη με τους ορισμούς του ΕΣΟΛ 95.

Για την εφαρμογή αυτών των νομικών πράξεων, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν για πρώτη φορά τα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 95 το αργότερο από την 01.01.1998 όσον αφορά τα έτη 1995, 1996 και 1997.

Άρθρο 9

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 20ή ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Παραρτήματα στο σχέδιο του κανονισμού ΕΣΟΛ

- Παράρτημα I: Ανακοίνωση στην Επιτροπή
- Παράρτημα Ια: Περίληψη της ανακοίνωσης
- Παράρτημα ΙΙ: Δημοσιονομικό δελτίο
- Παράρτημα ΙΙΙ: Δελτίο αξιολόγησης αντικτύπου
- Παράρτημα ΙV: Συμπληρωματικό δελτίο σχετικά με τις χώρες της ΕΖΕΣ

Παράρτημα Ι

Ανακοίνωση στην Επιτροπή

Αναφορά: Σχέδιο πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αιτιολόγηση:

1. Οι στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών συντονισμένες από την Eurostat έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν για να ανταποκριθούν στις κοινοτικές ανάγκες όσον αφορά τους εθνικούς λογαριασμούς.

Κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, η Eurostat πραγματοποίησε, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και διάφορους διεθνείς οργανισμούς, ενδελεχή αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Αυτή η αναθεώρηση είχε ως στόχο την ενημέρωση του συστήματος ώστε να ληφθούν υπόψη οι οικονομικές εξελίξεις, την αποσαφήνιση του συστήματος σε ορισμένα σημεία, την εναρμόνισή του με άλλα στατιστικά κοινοτικά συστήματα και την κατάργηση των διαφορών μεταξύ της παλαιάς κοινοτικής μεθοδολογίας (ΕΣΟΛ) και εκείνης που εφαρμόζεται σε επίπεδο ΟΟΣΑ και σε διεθνές επίπεδο (ΣΕΛ).

2. Το σχέδιο κανονισμού περιλαμβάνει δύο παραρτήματα: το παράρτημα Α είναι η μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών και το παράρτημα Β είναι ο κατάλογος των πινάκων που οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες θα πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Η αναθεωρημένη μεθοδολογία συμβαδίζει πλήρως με το Σύστημα εθνικών λογαριασμών (ΣΕΛ) των Ηνωμένων Εθνών, αλλά αφορά πιο συγκεκριμένα την κατάσταση στην Κοινότητα και τα κοινοτικά όργανα· η αυξημένη συγκρισιμότητα που θα προκύψει θα επιτρέψει την καλύτερη εκπλήρωση των απαιτήσεων της διαχείρισης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και για τη χρησιμοποίηση των μακροοικονομικών μεγεθών των εθνικών λογαριασμών για τους διοικητικούς κοινοτικούς υπολογισμούς και ιδιαίτερα των προϋπολογισμών.

Όσον αφορά την παραγωγή δεδομένων σχετικά με τους εθνικούς λογαριασμούς, οι κύριοι στόχοι είναι η συντόμευση του χρόνου εκμετάλλευσης και διάδοσης, μία καλύτερη κάλυψη (επίσης γεωγραφική) και μία μεγαλύτερη εναρμόνιση των δεδομένων. Αυτό θα συμβάλει οπωσδήποτε στην καλύτερη διαχείριση και αξιολόγηση της προόδου κατά την εφαρμογή της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Χρηματοπιστωτικές επιπτώσεις

3. Το συνολικό κόστος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών (1995-1997) της εφαρμογής αυτού του σχεδίου ανέρχεται σε 9 εκατ. ECU εκ των οποίων 90 % προορίζονται για την ενίσχυση των στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών. Το υπόλοιπο (10 %) καλύπτει τις λειτουργικές δαπάνες μελετών και διαχείρισης των δεδομένων.

Ο αντίκτυπος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

4. Οι απαιτούμενες πληροφορίες θα αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας μέσω των επίσημων στατιστικών και θα είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους βασισμένες στα υπάρχοντα συστήματα συλλογής δεδομένων. Για το λόγο αυτό, ο αντίκτυπος του σχεδίου αυτού επί των επιχειρήσεων, μειώνεται σημαντικά.

Σχέδιο κανονισμού

5. Η Επιτροπή καλείται να εγκρίνει αυτό το σχέδιο κανονισμού και να το υποβάλει στο Συμβούλιο για έγκριση.

Παράρτημα Ια

Περίληψη

Σχέδιο κανονισμού ΕΣΟΛ

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΟΛ) αποτελεί το πλαίσιο αναφοράς της κατάρτισης των λογαριασμών για τις ανάγκες της Κοινότητας, γιατί εφαρμόζει μια μεθοδολογία που επιτρέπει την επίτευξη συγκρίσιμων αποτελεσμάτων μεταξύ κρατών μελών.

Το σχέδιο κανονισμού έχει ως στόχο την κατάρτιση:

- μιας μεθοδολογίας σχετικά με πρότυπα, ορισμούς, ταξινομήσεις και κοινούς λογιστικούς κανόνες, ονομαζόμενο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΟΛ), που προορίζεται για την επεξεργασία λογαριασμών και πινάκων σε συγκρίσιμες βάσεις για τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
- ένα πρόγραμμα διαβίβασης στην Επιτροπή, σύμφωνα με συγκεκριμένες ημερομηνίες, λογαριασμών και πινάκων που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το ΕΣΟΛ.

Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού θα κοστίσει, κατά τη διάρκεια των τριών, πρώτων ετών 9 εκατ. ECU εκ των οποίων 90 % θα προορίζονται για τις στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών.

Η Επιτροπή καλείται να εγκρίνει το σχέδιο αυτό και να το υποβάλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

Παράρτημα II

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Σχέδιο πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

- Υποτήμημα Β-5 - Προστασία των καταναλωτών, εσωτερική αγορά, βιομηχανία και διευρωπαϊκά δίκτυα.
- Κεφάλαιο Β5-60 - Πολιτική στατιστικής πληροφόρησης συνδεδεμένη με την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς και την ενίσχυση των κοινοτικών πολιτικών.

Άρθρο Β5-600 - Πολιτική στατιστικής πληροφόρησης που αφορά τις τρίτες χώρες.

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

- Άρθρο 213 της συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Συνθήκη ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.
- Απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 93/464/ΕΟΚ της 22.07.1993 σχετικά με το πρόγραμμα πλαίσιο για τις δράσεις προτεραιότητας στον τομέα της στατιστικής πληροφόρησης 1993-1997, ιδίως οι διατάξεις που αναφέρονται στην πολιτική της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΕΕ αριθ. L 219 της 28.08.1993):

Οδηγία του Συμβουλίου αριθ. 89/130/ΕΟΚ της 13ης Φεβρουαρίου 1989, σχετικά με την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΕΕ αριθ. L 49 της 21.02.1989, σ. 26).

Απόφαση της Επιτροπής αριθ. 93/570/ΕΟΚ, της 4ης Οκτωβρίου 1993 περί διακρίσεως των "λοιπών φόρων που συνδέονται με την παραγωγή" και την "ενδιάμεση ανάλωση", προς εφαρμογή του άρθρου 1 της οδηγίας 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΕΕ αριθ. L 276 της 09.11.1993, σ. 13).

Απόφαση της Επιτροπής αριθ. 94/168/ΕΟΚ, της 22ας Φεβρουαρίου 1994, για τον καθορισμό μέτρων που πρέπει να ληφθούν με σκοπό την εφαρμογή της οδηγίας του Συμβουλίου 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ για την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΕΕ αριθ. L 77 της 19.03.1994, σ. 51).

Κανονισμός του Συμβουλίου αριθ. 2081/93/ΕΟΚ, της 20ής Ιουλίου 1993 που τροποποιεί τον κανονισμό 2052/88 σχετικά με τις αποστολές των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και το συντονισμό των παρεμβάσεων τους μεταξύ τους, καθώς και τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ αριθ. L 193 της 31.7.1993, σ. 5).

Κανονισμός του Συμβουλίου αριθ. 1164/94/ΕΟΚ, της 16ης Μαΐου 1994 για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής (ΕΕ αριθ. L 130 της 25.5.1994, σ. 1).

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

4.1. Γενικός στόχος της ενέργειας

Οι εργασίες αυτές έχουν ως στόχο να θέσουν στη διάθεση των ενδιαφερομένων οργάνων και των εθνικών κυβερνήσεων, τους εναρμονισμένους στατιστικούς δείκτες που θα επιτρέψουν να ακολουθήσουν τους στόχους που αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Πρόκειται για στατιστικές απαραίτητες για την παρακολούθηση από τα όργανα και τα κράτη μέλη, της εφαρμογής των αρχών που προβλέπονται στο άρθρο 3 Α (τίτλος II) και στο άρθρο 130 (τίτλος XIV) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για τη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Το πρόγραμμα αυτό έχει ως στόχο να προτείνει στα στατιστικά συστήματα των κρατών μελών, την πραγματοποίηση στατιστικών ερευνών ή στατιστικών επεξεργασιών με βάση υπάρχοντα δεδομένα, σύμφωνα με τους κοινούς τρόπους εφαρμογής στον τομέα των εθνικών λογαριασμών.

Το πρόγραμμα αυτό έχει ως στόχο τα εξής:

- να θέσει σε εφαρμογή ένα σύνολο προτύπων, μεθόδων και οργανωτικών δομών που θα επιτρέψουν την παραγωγή συγκρίσιμων, αξιόπιστων και συναφών στατιστικών, στο σύνολο της Κοινότητας,
- να παράσχει στα ευρωπαϊκά όργανα και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών τις απαραίτητες πληροφορίες για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την εξέλιξη της σύγκλισης των οικονομικών πολιτικών και της περιφερειακής ανάπτυξης της ένωσης,
- να διαδώσει τη στατιστική πληροφόρηση στο ευρωπαϊκό κοινό, στις επιχειρήσεις και στο σύνολο των οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων για να ενισχύσει τις αποφάσεις τους,
- να συμβάλει στη βελτίωση των στατιστικών συστημάτων στις χώρες μέλη.

4.2. **Χρονική διάρκεια της ενέργειας και προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την ανανέωσή της**

Πολυετής δράση γιατί η απαιτούμενη στατιστική πληροφόρηση έχει μόνιμο χαρακτήρα.

5. **ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ Ή ΕΣΟΔΩΝ**

5.1. ΜΥΔ

5.2. ΔΠ

5.3. **Είδος των εσόδων:** πώληση των στατιστικών που θα καλύψει εν μέρει το κόστος παραγωγής των δημοσιεύσεων.

6. **ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ**

6.1. - **Επιδότηση έως 100 %**

ΟΧΙ Η συνεισφορά του κοινοτικού προϋπολογισμού δεν αντιπροσωπεύει παρά μόνο ένα μικρό μέρος του πραγματικού κόστους της συλλογής των δεδομένων της τάξης του 5 %, γιατί η στατιστική δραστηριότητα της Επιτροπής βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αρχή της επικουρικότητας. Εντούτοις, η δαπάνη είναι σημαντική για την προώθηση της τυποποίησης των συλλεγομένων δεδομένων, της επεξεργασίας τους και της διαβίβασής τους στην EUROSTAT.

6.2. - **Επιδότηση για τη συγχρηματοδότηση από κοινού με άλλες χρηματοδοτικές πηγές του δημόσιου ή/και ιδιωτικού τομέα**

ΝΑΙ Συγχρηματοδότηση του δημόσιου τομέα (προϋπολογισμοί των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών) και του ιδιωτικού τομέα (έσοδα των πωλήσεων των στατιστικών προϊόντων και χρηματοδότηση των ερευνών από τις επιχειρήσεις).

6.3. - **Επιδότηση επιτοκίου**
ΟΧΙ

6.4. - **Αλλα**
ΟΥΔΕΝ

6.5. - **Σε περίπτωση οικονομικής επιτυχίας της ενέργειας, προβλέπεται μερική ή συνολική επιστροφή της κοινοτικής χρηματοδοτικής εισφοράς;**

Μη εφαρμοστέο

6.6. - **Η προτεινόμενη ενέργεια προβλέπει τροποποίηση του επιπέδου των εσόδων;**

Ναι, οι στατιστικές εργασίες σχετικά με τους δείκτες για τους ίδιους πόρους (ΑΕΠ, ΦΠΑ, Δασμολογικά τέλη), μπορούν, με τα αποτελέσματά τους, να επιτρέψουν την επαναξιολόγηση του γενικού επιπέδου του προϋπολογισμού.

6. - **Επαναχρησιμοποίηση:**

Οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποφέρουν έσοδα τα οποία είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της ενέργειας για το οικονομικό έτος 1995

Το δημοσιονομικό δελτίο παρέχει μια εκτίμηση των ετησίων αναγκών ανάλογα με τη φύση των δαπανών σε λειτουργικές πιστώσεις.

Το συνολικό κόστος της ενέργειας κατανέμεται σε τρεις θέσεις:

Η συνεισφορά στις *επίσημες στατιστικές υπηρεσίες* των κρατών μελών είναι ίση με 8,1 εκατ. ECU

η παροχή υπηρεσιών σε *ερευνητικά ιδρύματα και ιδιωτικές επιχειρήσεις* των κρατών μελών 0,8 εκατ. ECU

πληροφόρηση και δημοσίευση 0,1 εκατ. ECU

7.2. Κατανομή ανά έτος προϋπολογισμού (σε χιλιάδες ECU)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1995	1996	1997
	3000	3000	3000

7.3. Λειτουργικές δαπάνες μελετών, συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων κλπ., που περιλαμβάνονται στο τμήμα Β.

Οι διοικητικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση του στόχου της ενέργειας της οποίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος, ανέρχονται σε 0,9 εκατ. ECU.

	1995	1996	1997
Μελέτες	0,25	0,25	0,15
Συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων	0,05	0,05	0,05
Διασκέψεις και συνέδρια	-	-	-
Πληροφόρηση και δημοσίευση	-	-	0,1

7.4. Χρονοδιάγραμμα προς συμπλήρωση για τις πολυετείς ενέργειες που συνοδεύονται από εκτιμήσεις απαιτούμενων ποσών (ΕΑΠ).

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ (ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥΣ)

Η στατιστική πληροφόρηση θεωρείται ως ένα αντικειμενικό μέσο αξιολόγησης των προγραμμάτων κοινοτικής ενέργειας και ως εκ τούτου συμβάλλει στην εδραίωση μέτρων κατά της απάτης.

16a

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1. Ειδικό και ποσοτικό στόχοι, πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η ενέργεια

- Ειδικό στόχοι

Ο στόχος που αναφέρθηκε στο σημείο 4.1. σχετίζεται με τις διατάξεις της συνθήκης σχετικά με:

Την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Η εφαρμογή αυτής της αποστολής θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- α) την ανάπτυξη κοινών ταξινομήσεων, μεθοδολογιών και ορισμών άμεσα εφαρμοζόμενων στα κράτη μέλη, που θα στηρίζονται από την κοινοτική νομοθεσία.
- β) την πραγματοποίηση κοινών στατιστικών ερευνών σε εναρμονισμένες μεθοδολογικές βάσεις.
- γ) την κατάρτιση, ανάλυση και διάδοση των στατιστικών αποτελεσμάτων της Κοινότητας, περιλαμβανομένων των συγκρίσεων από χώρα σε χώρα και από περιφέρεια σε περιφέρεια.
- δ) την ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου στα στατιστικά προγράμματα των κρατών μελών.
- ε) την προώθηση της σύγκλισης των μεθόδων εθνικών στατιστικών, μέσω κοινών δράσεων κατάρτισης.
- στ) την υποστήριξη της ανάπτυξης των στατιστικών συστημάτων των χωρών της Κοινότητας, μέσω διαρθρωτικών δράσεων και με βάση τις ανταλλαγές τεχνολογίας και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών.

Τομεακά προγράμματα:

- Τα τομεακά προγράμματα για την οικονομική και νομισματική ένωση: οι οικονομικοί και χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί· οι στατιστικές του δημόσιου τομέα και του ισοζυγίου πληρωμών· οι δείκτες συντονισμού της νομισματικής πολιτικής και του ECU· τα δεδομένα του εξωτερικού εμπορίου.

Πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η ενέργεια

Από την ενέργεια αυτή ωφελούνται: τα κοινοτικά όργανα, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, οι επιχειρήσεις, οι οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες λήψης αποφάσεων των κρατών μελών, καθώς και τα ερευνητικά ιδρύματα, τα πανεπιστήμια και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

9.2. Αιτιολόγηση της δράσης

Αναγκαιότητα της κοινοτικής δημοσιονομικής παρέμβασης

Με τη δράση αυτή επιτυγχάνονται 4 αποτελέσματα:

- παρέχονται στα κοινοτικά όργανα ποσοτικά στοιχεία για την κατάρτιση, παρακολούθηση και αξιολόγηση όλων των προγραμμάτων δράσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού: "γι' αυτό το λόγο, θα πρέπει να συμβάλει στην πλέον αποτελεσματική και ενδεδειγμένη χρήση του κοινοτικού προϋπολογισμού". Συμβάλλει επίσης στην καταπολέμηση της απάτης και επιτρέπει τη λήψη πιο επαρκών αποφάσεων σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα·
- παρέχει στις εθνικές διοικήσεις συγκρίσιμες στατιστικές σε εθνικά και περιφερειακά επίπεδα στο σύνολο των κρατών μελών για την αξιολόγηση και τον έλεγχο της εξέλιξης των προγραμμάτων κοινοτικής πολιτικής·
- προσφέρει στους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες της Κοινότητας, τις στατιστικές πληροφορίες για να λάβουν και να αξιολογήσουν τις αποφάσεις τους στους τομείς του αντίστοιχού τους πεδίου δραστηριοτήτων: αποτελεί λοιπόν σημαντικό στοιχείο της ευρωπαϊκής αγοράς πληροφόρησης, εξασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας έναντι του υπολοίπου κόσμου·
- παρέχει τη δυνατότητα στην επιστημονική κοινότητα να έχει στη διάθεσή της τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να υπάρξει πρόοδος των αναλύσεων και των γνώσεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής στην Κοινότητα.
- **Επιλογή των τρόπων παρέμβασης**
 - Η χρηματοδότηση της πράξης αυτής βασίζεται κυρίως στα κράτη μέλη (μέρος 1 σημείο 6.1.) που διαθέτουν καλά εδραιωμένη δομή συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων. Εάν αναλάμβανε η Επιτροπή να χρηματοδοτήσει εξ ολοκλήρου το πρόγραμμα αυτό, το κόστος θα ήταν υπερβολικά αυξημένο για ένα λιγότερο αξιόπιστο αποτέλεσμα·
 - τα αποτελέσματα της δράσης συμβάλλουν στη βελτίωση της στατιστικής πληροφόρησης που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των εργασιών για το επίπεδο του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ) των κρατών μελών, τη διανομή των περιφερειακών κεφαλαίων και των κεφαλαίων συνοχής, τις γεωργικές συνεισφορές, τον υπολογισμό ΦΠΑ, τις εισφορές και τα τελωνειακά έσοδα·
 - η συλλογή στατιστικής πληροφόρησης στηρίζεται σε μια "αρχιτεκτονική", βασισμένη σε μεγάλο βαθμό στην αρχή της επικουρικότητας στην οποία τα εθνικά συστήματα έχουν υπευθυνότητα σε επίπεδο κάθε κράτους μέλους. Το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα καθίσταται αναπόσπαστο μέρος των εθνικών στατιστικών προγραμμάτων, συμβάλλοντας, κατ' αυτό τον τρόπο, στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού στατιστικού χώρου·

- ώθηση προς ένα ευρωπαϊκό στατιστικό χώρο και επομένως προς μία καλύτερη κοινοτική ολοκλήρωση των εθνικών στατιστικών συστημάτων
 - το στατιστικό πρόγραμμα της Κοινότητας κινητοποιεί τους προϋπολογισμούς των εθνικών στατιστικών συστημάτων που συνεισφέρουν σε μεγάλο βαθμό στην πραγματοποίησή του
 - συνέπειες για τον τομέα της έρευνας και τα πανεπιστήμια που διαθέτουν μοναδικό επιστημονικό εξοπλισμό για τις μελέτες και τις κοινωνικοοικονομικές αναλύσεις.
- *κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ειδικά αποτελέσματα της ενέργειας.*

Το ποσό των πιστώσεων

9.3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενέργειας

Δείκτες απόδοσης

Οι δείκτες απόδοσης προσαρμοσμένοι για την αξιολόγηση της προόδου των εργασιών είναι τριών ειδών:

του προϋπολογισμού: για τη σύγκριση του σχεδίου εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά το τέλος του έτους 1998, το σχέδιο θα πρέπει να έχει εκτελεστεί κατά 100 %.

του προγραμματισμού: για να συγκριθεί το στατιστικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το πρόγραμμα που καθορίστηκε εκ των προτέρων καθώς και με τον προϋπολογισμό που εκτιμήθηκε για την εκτέλεσή του.

της χρησιμοποίησης των πόρων: προβλέπονται συγκριτικές αναλύσεις για τη μέτρηση του όγκου των απαραίτητων πιστώσεων για παρόμοιες επιχειρήσεις και διόρθωση των αξιολογήσεων.

A. εκτέλεση του προϋπολογισμού (εκατ. ECU)

	Υποχρεώσεις	Πληρωμές
1995	3,0	2,1
τέλος 1996	3,0	3,0
τέλος 1997	3,0	3,0
τέλος 1998	δεν έχει εκτιμηθεί	3,0
Σύνολο	9,0	9,0

B. εκτέλεση του προγράμματος

υφιστάμενα προγράμματα

- μείωση του χρόνου διάθεσης των δεδομένων στους χρήστες
- όγκος της ζήτησης για πρόσβαση στα δεδομένα

νέα προγράμματα

- εκτέλεση των ερευνών ή/και των στατιστικών επεξεργασιών, εντός των προθεσμιών που έχουν αποφασιστεί στο πλαίσιο του προγράμματος.
- εκτέλεση των ερευνών ή/και των στατιστικών επεξεργασιών, στα πλαίσια του όγκου των πιστώσεων που προβλέπονται για κάθε πρόγραμμα.
- όγκος νέων βάσεων δεδομένων στη διάθεση των χρηστών.

Γ. Χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων και πόρων του προϋπολογισμού

- ανάλυση και εκτίμηση των απαραίτητων, για τις συνήθειες συναλλαγές, πόρων.
- εισαγωγή της πληροφορικής στις υπηρεσίες, ως μέσο πραγματοποίησης των εργασιών με μικρότερο όγκο πόρων.

Προβλεπόμενοι τρόποι και περιοδικότητα της αξιολόγησης

Η εφαρμογή αυτού του προγράμματος που υποβλήθηκε προς έγκριση στο Συμβούλιο (Κανονισμός), θα ελεγχθεί από επιτροπή που θα αποτελείται από έναν πρόεδρο και τους γενικούς διευθυντές των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών:

Επιτροπή του στατιστικού προγράμματος (Απόφαση του Συμβουλίου 89/382/ΕΟΚ της 19ης Ιουνίου 1989).

Η επιτροπή εξετάζει όλα τα θέματα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού που αναφέρθηκαν από τον πρόεδρό της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας αυτού είτε κατόπιν αίτησης ενός κράτους μέλους.

Είναι η ενέργεια ενταγμένη στο δημοσιονομικό προγραμματισμό της ΓΔ για τα συγκεκριμένα έτη;

Η προβλεπόμενη ενέργεια πλαισιώνεται από το στατιστικό πρόγραμμα αλλά η χρηματοδότησή της δεν είχε προβλεφθεί τότε.

Να αναφερθεί ο γενικότερος στόχος του δημοσιονομικού προγραμματισμού της ΓΔ, στον οποίο εντάσσεται ο στόχος που επιδιώκεται με την προτεινόμενη ενέργεια.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΜΕΡΟΣ Α ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

10.1. Συνεπάγεται η προτεινόμενη ενέργεια αύξηση του αριθμού του προσωπικού της Επιτροπής;

Ουδεμία

10.2. Να αναφερθεί το ποσό των δαπανών λειτουργίας και προσωπικού τις οποίες συνεπάγεται η πρόταση ανάληψης της συγκεκριμένης ενέργειας.

Παράρτημα ΙΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ)

Τίτλος: Σχέδιο πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η πρόταση

1. Η πρόταση έχει ως στόχο τον καθορισμό μιας κοινής στατιστικής γλώσσας έτσι, ώστε να καταστεί δυνατός ο υπολογισμός των εναρμονισμένων στατιστικών δεικτών που θα επιτρέψουν τη συνέχιση των αποφασισμένων στόχων στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Το πρόγραμμα αυτό έχει ως στόχο να προτείνει στα στατιστικά συστήματα των κρατών μελών τη διενέργεια στατιστικών ερευνών ή στατιστικών επεξεργασιών βάσει υπάρχοντων δεδομένων σύμφωνα με τους κοινούς τρόπους εφαρμογής στον τομέα των εθνικών λογαριασμών.

Επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις

2. Η πρόταση αυτή δεν αφορά άμεσα τις επιχειρήσεις, οποιοσδήποτε και να είναι ο τομέας, το μέγεθος ή η περιφέρεια.
3. Ο κανονισμός αυτός δεν συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις συγκεκριμένα μέτρα, αλλά θα διαθέτουν τελικά αναφορές όσον αφορά συγκρίσιμες, αξιόπιστες και μόνιμες στατιστικές μεταξύ των κρατών μελών χάρη στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός συνόλου προτύπων, μεθόδων και οργανωτικών δομών.
4. Οι άμεσες οικονομικές επιπτώσεις είναι σημαντικές και μπορούμε να ελπίζουμε σε κέρδος χρόνου και σε καλύτερη κατανόηση των συνομιλητών χάρη στην ενιαία εφαρμογή μιας πιο αυστηρής ορολογίας.
5. Η πρόταση περιλαμβάνει τον καθορισμό των προς εφαρμογή προτύπων, γλωσσών, εννοιών και προτεραιοτήτων στις οντότητες. Δεν προβλέπει ειδικά μέτρα για μία ή άλλη κατηγορία επιχειρήσεων.

Διαβούλευση

6. Η ένωση των βιομηχάνων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΒΕΚ) και οι ευρωπαϊκές ομοσπονδίες βιομηχανικών κλάδων (ΕΟΒΚ) ενημερώθηκαν έμμεσα με τη βοήθεια άλλων σχεδίων αυτής της πρότασης κανονισμού.

Παράρτημα IV

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΕΖΕΣ

Τίτλος της πρότασης

Σχέδιο πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αντίκτυπος επί των χωρών ΕΖΕΣ

Το σχέδιο κανονισμού αφορά τις χώρες ΕΖΕΣ, στη συζήτηση του οποίου συμμετείχαν.

Πράγματι συμμετείχαν στις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας "Εθνικοί Λογαριασμοί" κατά τη διάρκεια των οποίων συζητήθηκε το σχέδιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α



Ευρωπαϊκό Σύστημα
Λογαριασμών

ΕΣΟΑ 1995

Νοέμβριος 1994

ΕΣΟΔ 1995

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο	I.:	Γενικά χαρακτηριστικά	5
	II.:	Οι μονάδες και η ομαδοποίηση των μονάδων	37
	III.:	Συναλλαγές προϊόντων	79
	IV.:	Διανεμητικές συναλλαγές	131
	V.:	Χρηματοπιστωτικές συναλλαγές	194
	VI.:	Λοιπές ροές	243
	VII.:	Ισολογισμοί	263
	VIII.:	Ακολουθία λογαριασμών και εξισωτικά μεγέθη	297
	IX.:	Το πλαίσιο εισροών-εκροών	383
	X.:	Μέτρηση των μεταβολών της τιμής και του όγκου	421
	XI.:	Πληθυσμός και εισροές εργασίας	447
	XII.:	Τριμηνιαίοι οικονομικοί λογαριασμοί	463
	XIII.:	Περιφερειακοί λογαριασμοί	467
Παραρτήματα:			
	1.	Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ)	479
	2.	Μίσθωση και αγορά με δόσεις διαρκών αγαθών	487
	3.	Ασφαλίσεις	495
	4.	Ταξινομήσεις και λογαριασμοί	519

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1.01. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ 1995, ή απλώς: ΕΣΟΛ) είναι ένα διεθνώς συμβατό λογιστικό πλαίσιο για τη συστηματική και λεπτομερή περιγραφή μιας συνολικής οικονομίας (δηλαδή περιφέρειας, χώρας ή ομάδας χωρών), των συνιστωσών της και των σχέσεών της με άλλες συνολικές οικονομίες.

Το ΕΣΟΛ 1995 αντικαθιστά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών που δημοσιεύτηκε το 1970 (ΕΣΟΛ 1970· μια δεύτερη, ελαφρά τροποποιημένη έκδοση κυκλοφόρησε το 1978).

Το ΕΣΟΛ 1995 είναι πλήρως συμβατό με τις αναθεωρημένες παγκόσμιες κατευθυντήριες γραμμές για τους εθνικούς λογαριασμούς, το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ 1993, ή απλώς: ΣΕΛ· αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίστηκαν από κοινού από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, το ΔΝΤ, την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τον ΟΟΣΑ και τη Διεθνή Τράπεζα). Πάντως, το ΕΣΟΛ είναι πιο προσαρμοσμένο προς τις συνθήκες και τις ανάγκες δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως το ΣΕΛ, το ΕΣΟΛ είναι εναρμονισμένο με τις έννοιες και τις ταξινομήσεις που χρησιμοποιούνται σε πολλές άλλες κοινωνικές και οικονομικές στατιστικές. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι στατιστικές της απασχόλησης, οι στατιστικές της βιομηχανικής παραγωγής και οι στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου. Επομένως το ΕΣΟΛ μπορεί να χρησιμεύσει ως κεντρικό πλαίσιο αναφοράς για τις κοινωνικές και οικονομικές στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της.

- 1.02. Το πλαίσιο του ΕΣΟΛ αποτελείται από δύο βασικά σύνολα πινάκων:

- τομεακούς λογαριασμούς (βλέπε κεφάλαιο VIII).

- πλαίσιο εισροών - εκροών (βλέπε κεφάλαιο IX) και λογαριασμούς κατά βιομηχανία (βλέπε κεφάλαιο VIII).

Οι τομεακοί λογαριασμοί παρέχουν, κατά θεσμικό τομέα, μια συστηματική περιγραφή των διαφόρων σταδίων της οικονομικής διεργασίας: παραγωγής, δημιουργίας εισοδήματος, διανομής εισοδήματος, αναδιανομής εισοδήματος, χρήσης εισοδήματος και χρηματοοικονομικής και μη χρηματοοικονομικής συσσώρευσης. Οι τομεακοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν επίσης ισολογισμούς, οι οποίοι περιγράφουν τα αποθέματα στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού κατά την αρχή και το τέλος της λογιστικής περιόδου.

Το πλαίσιο εισροών - εκροών και οι λογαριασμοί κατά βιομηχανία περιγράφουν με περισσότερη λεπτομέρεια την παραγωγική διεργασία (διάρθρωση κόστους, δημιουργούμενο εισόδημα και απασχόληση) και τις ροές αγαθών και υπηρεσιών (προϊόν, εισαγωγές, εξαγωγές, τελική κατανάλωση, ενδιάμεση ανάλωση και σχηματισμό κεφαλαίου κατά ομάδα προϊόντων).

Το ΕΣΟΛ περιλαμβάνει έννοιες σχετικές με τον πληθυσμό και την απασχόληση (βλέπε κεφάλαιο XI). Οι έννοιες αυτές αφορούν τόσο τους τομεακούς λογαριασμούς όσο και το πλαίσιο εισροών - εκροών.

Το ΕΣΟΛ δεν περιορίζεται στους ετήσιους εθνικούς λογαριασμούς αλλά εφαρμόζεται και για τριμηνιαίους λογαριασμούς (κεφάλαιο XII) και περιφερειακούς λογαριασμούς (κεφάλαιο XIII).

II. ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΟΛ

1.03. Το πλαίσιο ΕΣΟΛ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση και αξιολόγηση των εξής:

- της δομής μιας συνολικής οικονομίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- * προστιθέμενη αξία και απασχόληση κατά βιομηχανία·
- * προστιθέμενη αξία και απασχόληση κατά περιφέρεια·
- * διανεμόμενο εισόδημα κατά τομέα·
- * εισαγωγές και εξαγωγές κατά ομάδα προϊόντων·
- * δαπάνη για τελική κατανάλωση κατά ομάδα προϊόντων·
- * σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και απόθεμα παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία·
- * σύνθεση των αποθεμάτων και των ροών των χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού κατά είδος στοιχείου και κατά τομέα.

- συγκεκριμένων μερών ή πτυχών μιας συνολικής οικονομίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- * τραπεζικό σύστημα και χρηματοδότηση στην εθνική οικονομία·
- * ρόλος του δημοσίου·
- * οικονομία μιας συγκεκριμένης περιφέρειας (σε σύγκριση με την οικονομία του συνόλου της χώρας).

- της ανάπτυξης μιας συνολικής οικονομίας διαχρονικά. Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- * ανάλυση των ρυθμών αύξησης του ΑΕγχΠ·
- * ανάλυση του πληθωρισμού·
- * ανάλυση εποχιακών χαρακτηριστικών των δαπανών των νοικοκυριών με βάση τους τριμηνιαίους λογαριασμούς
- * ανάλυση της μεταβολής της σημασίας συγκεκριμένων χρηματοδοτικών μέσων διαχρονικά, π.χ. της αύξησης της σημασίας των options·

* σύγκριση των βιομηχανικών δομών της εθνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα, π.χ. για περίοδο 30 ετών.

- μιας συνολικής οικονομίας σε σχέση με άλλες συνολικές οικονομίες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

* σύγκριση των ρόλων του δημοσίου σε δύο κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

* ανάλυση των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των οικονομιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

* ανάλυση της σύνθεσης και του προορισμού των εξαγωγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

* σύγκριση των ρυθμών αύξησης του ΑΕγχΠ ή σύγκριση του διαθέσιμου εισοδήματος κατά κεφαλήν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία.

1.04. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, τα στοιχεία από αυτό το λογιστικό πλαίσιο παίζουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση και παρακολούθηση της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής τους.

Επιπλέον, υπάρχουν ορισμένες πολύ σημαντικές εξειδικευμένες χρήσεις (το 1995):

- παρακολούθηση και καθοδήγηση της ευρωπαϊκής νομισματικής πολιτικής: τα κριτήρια σύγκλισης για την Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση καθορίστηκαν με βάση τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών (δημόσιο έλλειμμα, δημόσιο χρέος και ΑΕγχΠ).
- χορήγηση νομισματικής υποστήριξης σε περιφέρειες της ΕΕ: οι δαπάνες των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ βασιζέται κατά ένα μέρος σε στοιχεία των εθνικών λογαριασμών προσαρμοσμένα στις περιφέρειες.
- καθορισμός των ιδίων πόρων της ΕΕ. Αυτοί εξαρτώνται από τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών με τρεις τρόπους:
 - * οι συνολικοί πόροι της ΕΕ καθορίζονται ως εκατοστιαίο ποσοστό των Ακαθαριστών Εθνικών Εισοδημάτων των κρατών μελών (στο ΕΣΟΛ 1970, το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα λεγόταν Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ)).
 - * ο τρίτος ίδιος πόρος της ΕΕ είναι ο ίδιος πόρος ΦΠΑ. Οι συνεισφορές από τα κράτη μέλη για τον πόρο αυτό επηρεάζονται σε υψηλό βαθμό από τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών, γιατί αυτά χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μέσου ποσοστού ΦΠΑ.

- * τα σχετικά μεγέθη της συνεισφοράς του κάθε κράτους μέλους για τον τέταρτο ίδιο πόρο της ΕΕ βασίζονται στο αντίστοιχο Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα.

1.05. Για να εξασφαλιστεί η απαραίτητη ισορροπία μεταξύ των αναγκών για δεδομένα και των δυνατοτήτων κατάρτισης δεδομένων, οι έννοιες του ΕΣΟΛ έχουν 8 σημαντικά χαρακτηριστικά. Οι έννοιες είναι:

1. διεθνώς συμβατές·
2. εναρμονισμένες με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται σε άλλες κοινωνικές και οικονομικές στατιστικές·
3. συνεπείς·
4. λειτουργικές·
5. διαφορετικές από τις περισσότερες διοικητικές έννοιες·
6. παγιωμένες και σταθερές για μεγάλη χρονική περίοδο·
7. εστιασμένες στην περιγραφή της οικονομικής διεργασίας με νομισματικούς και εύκολα παρατηρήσιμους όρους·
8. ευέλικτες και κατάλληλες για πολλές χρήσεις.

1.06. Οι έννοιες είναι διεθνώς συμβατές γιατί:

- Για τα κράτη μέλη της ΕΕ, το ΕΣΟΛ είναι το πρότυπο για την υποβολή δεδομένων εθνικών λογαριασμών σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς. Μόνο για τις εγχώριες δημοσιεύσεις δεν είναι υποχρεωτική η αυστηρή τήρηση του ΕΣΟΛ.
- Οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι, από όλες τις απόψεις, συμβατές με τις έννοιες των παγκοσμίων κατευθυντήριων γραμμών για τους εθνικούς λογαριασμούς, δηλαδή του ΣΕΛ.

Η διεθνής συμβατότητα των εννοιών έχει ουσιαστική σημασία κατά τη σύγκριση στατιστικών διαφόρων χωρών.

1.07. Οι έννοιες είναι εναρμονισμένες με αυτές που χρησιμοποιούνται σε άλλες οικονομικές και κοινωνικές στατιστικές γιατί:

- Το ΕΣΟΛ χρησιμοποιεί πολλές έννοιες και ταξινομήσεις (π.χ. NACE αναθ. 1) που χρησιμοποιούνται και για τις άλλες οικονομικές και κοινωνικές στατιστικές των κρατών μελών της ΕΕ, π.χ. στατιστικές της βιομηχανικής παραγωγής, στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου και στατιστικές της απασχόλησης· οι εννοιολογικές διαφορές περιορίστηκαν στο ελάχιστο. Επιπλέον, αυτές οι έννοιες και οι ταξινομήσεις της ΕΕ είναι εναρμονισμένες με τις αντίστοιχες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

- Όπως συμβαίνει και με το ΣΕΛ, οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι επίσης εναρμονισμένες με τις έννοιες των κυριότερων διεθνών κατευθυντηρίων γραμμών για ορισμένες άλλες οικονομικές στατιστικές, και συγκεκριμένα το Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών του ΔΝΤ, τις Στατιστικές Δημοσίων Οικονομικών του ΔΝΤ, τις Στατιστικές Εσόδων του ΟΟΣΑ και τα ψηφίσματα της ΔΟΕ σχετικά με τις έννοιες της απασχόλησης, των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν και του κόστους εργασίας.

Αυτή η εναρμόνιση με άλλες κοινωνικές και οικονομικές στατιστικές βοηθά σε σημαντικό βαθμό τη σύνδεση και τη σύγκριση των στοιχείων αυτών. Κατά συνέπεια, μπορούν να καταρτιστούν καλύτερα στοιχεία για τους εθνικούς λογαριασμούς. Επιπλέον, οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές τις εξειδικευμένες στατιστικές μπορούν τώρα να συσχετιστούν καλύτερα με τις γενικές στατιστικές της εθνικής οικονομίας, δηλαδή στοιχεία των εθνικών λογαριασμών όπως το ΑΕΠ ή η προστιθέμενη αξία κατά βιομηχανία και κατά τομέα.

- 1.08. Οι ταυτότητες του λογιστικού πλαισίου ενισχύουν τη συνέπεια των εννοιών που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή των διαφόρων μερών της οικονομικής διεργασίας (παραγωγή, διανομή εισοδήματος, χρήση εισοδήματος, συσσώρευση). Χάρη σ' αυτή την εσωτερική συνέπεια, στατιστικές από διαφορετικά μέρη του λογιστικού πλαισίου μπορούν να συσχετισθούν αποτελεσματικά μεταξύ τους. Έτσι, μπορούν π.χ. να υπολογισθούν τα ακόλουθα:

- στοιχεία για την παραγωγικότητα, όπως η προστιθέμενη αξία ανά ώρα εργασίας που πραγματοποιήθηκε (για το στοιχείο αυτό απαιτείται συνέπεια μεταξύ των εννοιών της προστιθέμενης αξίας και των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν).

- Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα κατά κεφαλήν (εδώ απαιτείται συνέπεια μεταξύ των εννοιών του Εθνικού Διαθέσιμου Εισοδήματος και του πληθυσμού).

- σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ως εκατοστιαίο ποσοστό του αποθέματος παγίου κεφαλαίου (εδώ απαιτείται συνέπεια μεταξύ των ορισμών αυτών των ροών και των αποθεμάτων).

- δημόσιο έλλειμμα και δημόσιο χρέος ως εκατοστιαία ποσοστά του ακαθάριστου εγχωρίου προϊόντος (για τα στοιχεία αυτά απαιτείται συνέπεια μεταξύ των εννοιών του δημοσίου ελλείμματος, του δημοσίου χρέους και του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος).

Χάρη σε αυτή την εσωτερική συνέπεια των εννοιών μπορούν επίσης να γίνουν ορισμένες εκτιμήσεις βάσει καταλοίπων, π.χ. η αποταμίευση μπορεί να εκτιμάται ως η διαφορά μεταξύ του διαθέσιμου εισοδήματος και της δαπάνης για την τελική κατανάλωση (βλέπε επίσης κεφάλαιο ΙΧ).

1.09. Οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι λειτουργικές έννοιες γιατί είναι σχεδιασμένες έχοντας υπόψη τη μέτρησή τους. Ο λειτουργικός χαρακτήρας των εννοιών αποδεικνύεται με διάφορους τρόπους:

- ορισμένες δραστηριότητες ή στοιχεία χρειάζεται να περιγράφονται μόνο όταν έχουν σημαντικό μέγεθος. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, την παραγωγή αγαθών από νοικοκυριά για ίδιο λογαριασμό: η ύφανση και η παραγωγή κεραμικών δεν καταγράφονται ως παραγωγή, γιατί αυτοί οι τύποι παραγωγής θεωρούνται ως ασήμαντοι για τις χώρες της ΕΕ. Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι μικρά, φθηνά εργαλεία και συσκευές καταγράφονται ως σχηματισμός παγίου κεφαλαίου μόνο όταν η δαπάνη του παραγωγού για τέτοια διαρκή αγαθά υπερβαίνει τα 500 ECU (σε τιμές 1995) ανά μονάδα (ή, όταν αγοράζονται μεγάλες ποσότητες, για τη συνολική ποσότητα που αγοράζεται): όταν η δαπάνη αυτή δεν υπερβαίνει αυτό το κατώτατο όριο, τα είδη αυτά καταγράφονται ως ενδιάμεση ανάλωση.
- ορισμένες έννοιες συνοδεύονται από σαφείς ενδείξεις όσον αφορά το πώς εκτιμώνται. Για παράδειγμα, κατά τον ορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου γίνεται αναφορά στη γραμμική απαξίωση και για την εκτίμηση του αποθέματος παγίου κεφαλαίου συνιστάται η χρήση της μεθόδου διαρκούς απογραφής. Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αποτίμηση της παραγωγής για ίδιο λογαριασμό: κατ'αρχήν, θα πρέπει να γίνεται σε βασικές τιμές αλλά, εάν χρειάζεται ως προσέγγιση των βασικών τιμών μπορεί να χρησιμοποιηθεί το άθροισμα των διαφόρων στοιχείων του κόστους.
- χρησιμοποιούνται ορισμένες συνθήκες για λόγους ευκολίας. Για παράδειγμα, κατ'αρχήν, οι συλλογικές υπηρεσίες που παρέχονται από το δημόσιο είναι όλες δαπάνη για τελική κατανάλωση. Καμία από τις υπηρεσίες αυτές (π.χ. η παροχή εκπαίδευσης και υποδομής) δεν καταγράφεται ως εισροή στην εγχώρια παραγωγική διαδικασία.
- οι έννοιες είναι εναρμονισμένες με τις έννοιες με των κοινωνικών και οικονομικών στατιστικών που χρησιμοποιούνται ως εισροές για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών.

1.10. Πάντως, ταυτόχρονα, οι έννοιες δεν είναι πάντα εύκολο να τεθούν σε λειτουργία, επειδή συνήθως αποκλείουν σε ορισμένα σημεία από αυτές που χρησιμοποιούνται σε διοικητικές πηγές δεδομένων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι επιχειρηματικοί λογαριασμοί, τα δεδομένα για διάφορους τύπους φόρων (ΦΠΑ, ατομικός φόρος εισοδήματος, δασμοί εισαγωγής, κλπ.), δεδομένα κοινωνικών ασφαλίσεων και δεδομένα από εποπτικά όργανα τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών. Αυτά τα διοικητικά δεδομένα χρησιμοποιούνται συχνά ως εισροές για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών. Γενικά, θα πρέπει να μετασχηματίζονται για να είναι συμβατά με το ΕΣΟΛ.

Οι έννοιες του ΕΣΟΛ συνήθως διαφέρουν σε ορισμένα σημεία από τις αντίστοιχες διοικητικές έννοιες, για τους εξής λόγους:

- οι διοικητικές έννοιες διαφέρουν από τη μια χώρα στην άλλη. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να επιτευχθεί διεθνής συμβατότητα με διοικητικές έννοιες.
- οι διοικητικές έννοιες μεταβάλλονται διαχρονικά. Κατά συνέπεια, η συγκρισιμότητα διαχρονικά δεν μπορεί να επιτευχθεί με διοικητικές έννοιες.
- οι έννοιες στις οποίες βασίζονται οι πηγές διοικητικών δεδομένων δεν είναι συνήθως συνεπείς μεταξύ τους. Ομως, η σύνδεση και η σύγκριση δεδομένων, που έχει ουσιαστική σημασία για την κατάρτιση στοιχείων των εθνικών λογαριασμών, είναι δυνατή μόνο με ένα συνεπές σύνολο εννοιών.
- οι διοικητικές έννοιες γενικά δεν είναι οι βέλτιστες για οικονομική ανάλυση και για αξιολόγηση της οικονομικής πολιτικής.

Πάντως, σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι πηγές διοικητικών δεδομένων καλύπτουν πολύ ικανοποιητικά τις ανάγκες δεδομένων των εθνικών λογαριασμών και λοιπών στατιστικών, γιατί:

- έννοιες και ταξινομήσεις που έχουν αρχικά δημιουργηθεί για στατιστικούς σκοπούς μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται και για διοικητικούς σκοπούς, π.χ. ταξινόμηση των δημοσίων δαπανών κατά είδος.
- οι πηγές διοικητικών δεδομένων μπορεί να λαμβάνουν ρητώς υπόψη τις (ξεχωριστές) ανάγκες δεδομένων των στατιστικών· αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στο σύστημα Intrastat για την παροχή πληροφοριών σχετικά με παραδόσεις αγαθών μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ.

1.11. Οι κύριες έννοιες του ΕΣΟΛ είναι παγιωμένες και σταθερές για μεγάλο χρονικό διάστημα, επειδή:

- έχουν εγκριθεί ως διεθνές πρότυπο για τις επόμενες δεκαετίες.
- στις διαδοχικές διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές για τους εθνικούς λογαριασμούς οι περισσότερες από τις βασικές έννοιες δεν έχουν υποστεί σχεδόν καμία αλλαγή.

Αυτή η εννοιολογική συνέχεια μειώνει την ανάγκη επανυπολογισμού χρονολογικών σειρών και εκμάθησης νέων εννοιών. Επιπλέον, περιορίζει την ευπάθεια των εννοιών σε εθνικές και διεθνείς πολιτικές πιέσεις. Για τους λόγους αυτούς, τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών είναι δυνατόν να χρησιμεύουν ως αντικειμενική βάση δεδομένων για οικονομική πολιτική και ανάλυση για πολλές δεκαετίες.

1.12. Οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι εστιασμένες στην περιγραφή της οικονομικής διεργασίας με νομισματικούς και εύκολα παρατηρήσιμους όρους. Ως επί το πλείστον, από θέματα και ροές που δεν είναι εύκολα παρατηρήσιμα σε νομισματικούς όρους ή που δεν έχουν σαφές νομισματικό αντίστοιχο δεν λαμβάνονται υπόψη.

Η αρχή αυτή δεν εφαρμόζεται αυστηρά, γιατί θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις για συνέπεια και οι διάφορες ανάγκες δεδομένων. Για παράδειγμα, απαιτείται για λόγους συνέπειας να καταγράφεται η αξία των συλλογικών υπηρεσιών που παράγονται από το δημόσιο ως προϊόν, γιατί η πληρωμή αμοιβών στους εργαζομένους και η αγορά κάθε είδους αγαθών και υπηρεσιών από το δημόσιο είναι παρατηρήσιμα σε νομισματικούς όρους. Επιπλέον, για σκοπούς οικονομικής ανάλυσης και πολιτικής, η περιγραφή των συλλογικών υπηρεσιών του δημοσίου σε σχέση με την υπόλοιπη εθνική οικονομία αυξάνει επίσης τη χρησιμότητα των εθνικών λογαριασμών ως συνόλου.

- 1.13. Το πεδίο κάλυψης των εννοιών του ΕΣΟΛ μπορεί να αναδειχθεί εξετάζοντας ορισμένες σημαντικές οριακές περιπτώσεις.

Τα παρακάτω εμπίπτουν στο παραγωγικό όριο του ΕΣΟΛ (βλέπε παραγράφους 3.07-3.09):

- παραγωγή ατομικών και συλλογικών υπηρεσιών από το δημόσιο·
- παραγωγή υπηρεσιών στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης από ιδιοκτήτες κατοικιών·
- παραγωγή αγαθών για ίδια τελική κατανάλωση, π.χ. γεωργικών προϊόντων·
- κατασκευή για ίδιο λογαριασμό, περιλαμβανομένων των νοικοκυριών·
- παραγωγή υπηρεσιών από αμοιβόμενο οικιακό προσωπικό·
- καλλιέργεια ιχθύων σε ιχθυοτροφεία·
- παραγωγή που απαγορεύεται από το νόμο π.χ. πορνεία και παραγωγή ναρκωτικών·
- παραγωγή από την οποία τα έσοδα δεν δηλώνονται όλα στις φορολογικές αρχές, π.χ. λαθραία παραγωγή υφασμάτων.

Τα παρακάτω δεν εμπίπτουν στο παραγωγικό όριο:

- οικιακές και προσωπικές υπηρεσίες που παράγονται και αναλώνονται μέσα στο ίδιο νοικοκυριό, π.χ. καθαρισμός, παρασκευή γευμάτων ή περίθαλψη ασθενών ή ηλικιωμένων·
- εθελοντικές υπηρεσίες που δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή αγαθών, π.χ. περίθαλψη και καθαρισμός χωρίς αμοιβή·
- φυσική αναπαραγωγή ιχθύων στην ανοικτή θάλασσα.

Γενικά, το ΕΣΟΛ καταγράφει όλες τις εκροές που προέρχονται από παραγωγή που πραγματοποιείται μέσα στο όριο παραγωγής. Πάντως, υπάρχουν ορισμένες ειδικές εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό:

- οι εκροές των βοηθητικών δραστηριοτήτων δεν καταγράφονται· όλες οι εισροές που αναλώνονται από μια βοηθητική δραστηριότητα - υλικά, εργασία, ανάλωση παγίου κεφαλαίου, κλπ. - αντιμετωπίζονται ως εισροές στην κύρια ή δευτερεύουσα δραστηριότητα την οποία υποστηρίζει η βοηθητική δραστηριότητα·

- οι εκροές που παράγονται για ενδιάμεση ανάλωση στην ίδια Μονάδα Οικονομικής Δραστηριότητας (ΜΟΔ, βλέπε επίσης παράγραφο 1.29) δεν καταγράφονται· πάντως, όλες οι εκροές που παράγονται για άλλες τοπικές ΜΟΔ που ανήκουν στην ίδια θεσμική μονάδα πρέπει να καταγράφονται ως προϊόν.

Σύμφωνα με τη λογιστική λογική του ΕΣΟΛ, αν οι δραστηριότητες θεωρούνται ως παραγωγή και το προϊόν τους πρέπει να καταγράφεται, τότε πρέπει επίσης να καταγράφονται το συνακόλουθο εισόδημα, η απασχόληση, η τελική κατανάλωση κλπ. Για παράδειγμα, εφόσον η παραγωγή υπηρεσιών στέγασης για ίδιο λογαριασμό λόγω ιδιοκατοίκησης καταγράφεται ως παραγωγή, καταγράφεται και το εισόδημα και η δαπάνη για τελική κατανάλωση που δημιουργούνται, από την παραγωγή αυτή, για αυτούς που διαμένουν σε ιδιόκτητες κατοικίες. Το αντίστροφο ισχύει όταν οι δραστηριότητες δεν καταγράφονται ως παραγωγή: οι οικιακές υπηρεσίες που παράγονται και αναλώνονται μέσα στο ίδιο νοικοκυριό δε δημιουργούν εισόδημα και δαπάνη για τελική κατανάλωση και επομένως, σύμφωνα με τις έννοιες του ΕΣΟΛ, δεν υπάρχει απασχόληση.

Το ΕΣΟΛ περιέχει επίσης πολλές ειδικές συνθήκες, π.χ.:

- αποτίμηση της παραγωγής του δημοσίου τομέα·

- αποτίμηση της παραγωγής των ασφαλιστικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα·

- καταγραφή όλων των συλλογικών υπηρεσιών που παρέχονται από το δημόσιο ως δαπάνη για τελική κατανάλωση και όχι ως ενδιάμεση ανάλωση·

- καταγραφή της χρήσης των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα ως ενδιάμεση ανάλωση ενός πλασματικού τομέα ή μιας πλασματικής βιομηχανίας.

1.14. Οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι πολλαπλής χρήσης: για ένα μεγάλο φάσμα χρήσεων, οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι αποδεκτές, αν και για ορισμένες χρήσεις μπορεί να χρειάζεται συμπλήρωση των εννοιών (βλέπε επίσης παράγραφο 1.18).

1.15. Το επίπεδο λεπτομέρειας του εννοιολογικού πλαισίου του ΕΣΟΛ παρέχει δυνατότητες για ευέλικτη χρήση: ορισμένες έννοιες δεν εμφανίζονται ρητώς στο ΕΣΟΛ, μπορούν όμως εύκολα να παραχθούν από αυτό. Για παράδειγμα, η προστιθέμενη αξία σε τιμές κόστους συντελεστών παραγωγής μπορεί να προκύψει αφαιρώντας τους καθαρούς λοιπούς φόρους επί της παραγωγής από την προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές. Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δημιουργία νέων τομέων με αναδιάταξη των υποτομέων που ορίζονται από το ΕΣΟΛ.

- 1.16. Η ευέλικτη χρήση είναι επίσης δυνατή με εισαγωγή πρόσθετων κριτηρίων που δεν έρχονται σε σύγκρουση με τη λογική του συστήματος. Για παράδειγμα, τα κριτήρια αυτά μπορούν να είναι το μέγεθος της απασχόλησης για τις επιχειρήσεις ή το μέγεθος του εισοδήματος για τα νοικοκυριά. Για την απασχόληση, μπορεί να εισαχθεί η επιμέρους ταξινόμηση κατά επίπεδο εκπαίδευσης, ηλικία και φύλο.
- 1.17. Αυτή η ευέλικτη χρήση μπορεί να ενταχθεί σε μια Μήτρα Κοινωνικής Λογιστικής (Social Accounting Matrix - SAM). Η SAM είναι μια παρουσίαση με τη μορφή μητρώων που εξετάζει τις διασυνδέσεις μεταξύ ενός πίνακα προσφοράς και χρήσεων και των τομεακών λογαριασμών. Μια SAM παρέχει κατά κανόνα πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο και τη σύνθεση της απασχόλησης/ανεργίας, μέσω της υποδιαίρεσης του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας κατά τύπο απασχολούμενου. Αυτή η υποδιαίρεση εφαρμόζεται τόσο στη χρήση της εργασίας από τη βιομηχανία, όπως εμφανίζεται στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, όσο και στην προσφορά εργασίας κατά κοινωνικοοικονομική υποομάδα, όπως εμφανίζεται στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών. Έτσι, παρουσιάζεται με συστηματικό τρόπο η προσφορά και η χρήση διαφόρων κατηγοριών υπηρεσιών εργασίας.
- 1.18. Για ορισμένες εξειδικευμένες ανάγκες δεδομένων η καλύτερη λύση είναι η κατάρτιση ξεχωριστών δορυφόρων λογαριασμών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι π.χ. οι ανάγκες δεδομένων για τα εξής:
- ανάλυση του ρόλου του τουρισμού στην εθνική οικονομία·
 - ανάλυση του κόστους και της χρηματοδότησης της υγειονομικής περίθαλψης·
 - ανάλυση της σημασίας της έρευνας και ανάπτυξης και του ανθρώπινου δυναμικού για την εθνική οικονομία·
 - ανάλυση του εισοδήματος και των δαπανών των νοικοκυριών με βάση έννοιες με μικροοικονομικό προσανατολισμό για το εισόδημα και τις δαπάνες·
 - ανάλυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ του περιβάλλοντος και της οικονομίας·
 - ανάλυση της παραγωγής στο εσωτερικό των νοικοκυριών·
 - ανάλυση των μεταβολών της ευημερίας·
 - ανάλυση των διαφορών μεταξύ στοιχείων των εθνικών λογαριασμών και των επιχειρηματικών λογαριασμών και της επίδρασής τους στις αγορές μετοχών και συναλλάγματος·
 - εκτίμηση των φορολογικών εισόδων.

1.19. Οι δορυφόροι λογαριασμοί μπορούν να εξυπηρετήσουν τέτοιες ανάγκες δεδομένων με τους εξής τρόπους:

- παρουσίαση περισσότερων λεπτομερειών όπου απαιτούνται και εξάλειψη περιττών λεπτομερειών·
- διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του λογιστικού πλαισίου με την προσθήκη μη νομισματικών πληροφοριών, π.χ. σχετικά με την ρύπανση και τα περιβαλλοντικά στοιχεία του ενεργητικού·
- μεταβολή ορισμένων βασικών εννοιών, π.χ. με τη διεύρυνση της έννοιας του σχηματισμού κεφαλαίου συμπεριλαμβάνοντας τα ποσά των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη ή των δαπανών για εκπαίδευση.

1.20. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό των δορυφόρων λογαριασμών είναι ότι, κατά αρχήν, διατηρούνται όλες οι βασικές έννοιες και ταξινομήσεις του προτύπου πλαισίου. Αλλαγές των βασικών εννοιών εισάγονται μόνο όταν ο συγκεκριμένος σκοπός του δορυφόρου λογαριασμού απαιτεί οπωσδήποτε μια τροποποίηση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο δορυφόρος λογαριασμός θα πρέπει επίσης να περιέχει ένα πίνακα που θα δείχνει τη διασύνδεση μεταξύ των κυρίων μακροοικονομικών μεγεθών του δορυφόρου λογαριασμού και των αντίστοιχων του τυπικού πλαισίου. Έτσι, το τυπικό πλαίσιο διατηρεί το ρόλο του ως πλαίσιο αναφοράς και ταυτόχρονα ικανοποιούνται πιο εξειδικευμένες ανάγκες.

1.21. Το πρότυπο πλαίσιο δε δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε αποθέματα και ροές που δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμα σε νομισματικούς όρους (ή χωρίς σαφές νομισματικό αντίστοιχο). Λόγω της φύσης τους, η ανάλυση αυτών των αποθεμάτων και ροών καλύπτεται συνήθως ικανοποιητικά με την κατάρτιση στατιστικών σε μη νομισματικούς όρους, π.χ.:

- η παραγωγή στο εσωτερικό των νοικοκυριών μπορεί να περιγραφεί εύκολα με βάση τις ώρες που διατίθενται για τις εναλλακτικές χρήσεις·
- η εκπαίδευση μπορεί να περιγραφεί με βάση τον τύπο εκπαίδευσης, τον αριθμό μαθητών, το μέσο αριθμό ετών εκπαίδευσης πριν από την απόκτηση του πτυχίου, κλπ.
- οι συνέπειες της ρύπανσης περιγράφονται καλύτερα με βάση τις μεταβολές του αριθμού των ζωντανών ειδών, την υγεία των δένδρων ενός δάσους, του όγκου απορριμμάτων, των ποσοστών μονοξειδίου του άνθρακα και των επιπέδων ακτινοβολίας, κλπ.

Οι δορυφόροι λογαριασμοί παρέχουν τη δυνατότητα διασύνδεσης τέτοιων στατιστικών με μη νομισματικές μονάδες με το πρότυπο πλαίσιο εθνικών λογαριασμών. Η διασύνδεση είναι δυνατή χρησιμοποιώντας όσο το δυνατό περισσότερο για αυτές τις μη νομισματικές στατιστικές τις ταξινομήσεις που χρησιμοποιούνται στο πρότυπο πλαίσιο, π.χ. την ταξινόμηση κατά τύπο νοικοκυριού ή την ταξινόμηση κατά βιομηχανία. Έτσι, καταρτίζεται ένα συνεπές διευρυμένο πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό μπορεί στη συνέχεια να χρησιμεύσει ως βάση δεδομένων για την ανάλυση και

αξιολόγηση κάθε είδους αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μεταβλητών του προτύπου πλαισίου και αυτών του διευρυμένου τμήματος.

1.22. Το πρότυπο πλαίσιο και τα κύρια μακροοικονομικά μεγέθη του δεν περιγράφουν τις μεταβολές της ευημερίας. Μπορούν να καταρτιστούν διευρυμένοι λογαριασμοί που περιλαμβάνουν επίσης και τις τεκμαρτές νομισματικές αξίες π.χ. των εξής:

- οικιακών και προσωπικών υπηρεσιών που παράγονται και αναλώνονται μέσα στο ίδιο νοικοκυριό·
- μεταβολές του ελεύθερου χρόνου·
- θετικά και αρνητικά σημεία της ζωής σε αστικές περιοχές·
- ανισότητες στη διανομή του εισοδήματος μεταξύ των ατόμων.

Μπορούν επίσης να αναταξινομήσουν την τελική δαπάνη για αναγκαία κακά (π.χ. άμυνα) ως ενδιάμεση ανάλωση, δηλαδή κατανάλωση που δε συμβάλει στην ευημερία. Επίσης, οι ζημιές από πλημμύρες και άλλες φυσικές καταστροφές μπορούν να ταξινομηθούν ως ενδιάμεση ανάλωση ως μείωση της (απόλυτης) ευημερίας.

Έτσι, μπορεί κάποιος να επιχειρήσει την κατασκευή ενός πολύ πρόχειρου και πολύ ατελούς δείκτη των μεταβολών της ευημερίας. Πάντως, η ευημερία έχει πολλές διαστάσεις, οι περισσότερες από τις οποίες δύσκολα μπορούν να εκφραστούν σε νομισματικούς όρους. Επομένως, μια καλύτερη λύση για τη μέτρηση της ευημερίας είναι η χρήση, για κάθε διάσταση, ξεχωριστών δεικτών και μονάδων μέτρησης. Οι δείκτες αυτοί μπορεί να είναι για παράδειγμα, η παιδική θνησιμότητα, η προσδοκώμενη ζωή, το ποσοστό αναλφαριθμητισμού των ενηλίκων και το εθνικό εισόδημα κατά κεφαλήν. Οι δείκτες αυτοί θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε ένα δορυφόρο λογαριασμό.

1.23. Για να επιτευχθεί ένας συνεπής, διεθνώς συμβατό πλαίσιο, διοικητικές έννοιες δεν χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΔ. Πάντως, για διάφορους σκοπούς στο εσωτερικό μιας χώρας, η συγκέντρωση στοιχείων με βάση διοικητικές έννοιες μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη. Για παράδειγμα, για την εκτίμηση των φορολογικών εσόδων απαιτούνται στατιστικές του φορολογήσιμου εισοδήματος. Οι στατιστικές αυτές μπορούν να παραχθούν με ορισμένες τροποποιήσεις των στατιστικών των εθνικών λογαριασμών. Μια παρόμοια προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ορισμένες έννοιες που χρησιμοποιούνται στην εθνική οικονομική πολιτική, π.χ. για τα εξής:

- την έννοια του πληθωρισμού που χρησιμοποιείται για την αύξηση των συντάξεων, των επιδομάτων ανεργίας ή του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων·
- τις έννοιες των φόρων, των κοινωνικών εισφορών, του δημοσίου και του συλλογικού τομέα που χρησιμοποιούνται για την εξέταση του βέλτιστου μεγέθους του συλλογικού τομέα·
- την έννοια των "στρατηγικών" τομέων/βιομηχανιών που χρησιμοποιούνται στην εθνική οικονομική πολιτική ή στην οικονομική πολιτική της ΕΕ·

- την έννοια των "επιχειρηματικών επενδύσεων" που χρησιμοποιούνται στην εθνική οικονομική πολιτική.

Οι δορυφόροι λογαριασμοί ή απλοί συμπληρωματικοί πίνακες μπορούν να καλύψουν τέτοιες ανάγκες δεδομένων που είναι συνήθως εξειδικευμένες για κάθε χώρα.

1.24. Το ΕΣΟΛ (ΕΣΟΛ 1995) είναι πλήρως συμβατό με το αναθεωρημένο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ 1993), που παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τους εθνικούς λογαριασμούς για τις χώρες όλου του κόσμου. Πάντως, υπάρχουν ορισμένες διαφορές μεταξύ του ΕΣΟΛ 1995 και του ΣΕΛ 1993:

- διαφορές παρουσίασης, π.χ.:

- * Στο ΕΣΟΛ υπάρχουν ξεχωριστά κεφάλαια περί συναλλαγών προϊόντων, διανεμητικών συναλλαγών και χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Αντίθετα στο ΣΕΛ οι συναλλαγές αυτές παρουσιάζονται σε επτά κεφάλαια διαμορφωμένα κατά λογαριασμό, π.χ. κεφάλαια για το λογαριασμό παραγωγής, το λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος, το λογαριασμό κεφαλαίου και το λογαριασμό της αλλοδαπής.

- * Το ΕΣΟΛ περιγράφει μια έννοια παρέχοντας ένα ορισμό και ένα κατάλογο του τι περιλαμβάνεται και τι εξαιρείται. Το ΣΕΛ περιγράφει συνήθως τις έννοιες ποιο γενικά και προσπαθεί επίσης να εξηγήσει το σκεπτικό των συνθηκών που χρησιμοποιούνται.

- * Το ΕΣΟΛ περιέχει επίσης κεφάλαια για τους περιφερειακούς λογαριασμούς και τους τριμηνιαίους λογαριασμούς.

- * το ΣΕΛ περιέχει επίσης ένα κεφάλαιο για τους δορυφόρους λογαριασμούς.

- οι έννοιες του ΕΣΟΛ είναι, σε πολλές περιπτώσεις, πιο εξειδικευμένες και πιο ακριβείς από τις αντίστοιχες του ΣΕΛ, π.χ.:

- * Το ΣΕΛ ορίζει το εμπορεύσιμο προϊόν με βάση "οικονομικά σημαντικές τιμές". Το ΕΣΟΛ προσθέτει ότι για τις χώρες της ΕΕ οι οικονομικά σημαντικές τιμές θα πρέπει να καλύπτουν το 50% τουλάχιστον του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος.

- * Το ΕΣΟΛ ορίζει συγκεκριμένα κατώτατα όρια καταγραφής, π.χ. για την καταγραφή μικρών εργαλείων και συσκευών ως ενδιάμεσης ανάλωσης.

- * Το ΕΣΟΛ υποθέτει ότι διάφοροι τύποι παραγωγής αγαθών από νοικοκυριά, όπως η ύφανση και η κατασκευή επίπλων, δεν είναι σημαντική στα κράτη μέλη της ΕΕ και επομένως δε χρειάζεται να καταγράφονται.

- * Το ΕΣΟΛ αναφέρεται ρητώς σε συγκεκριμένους θεσμικούς διακανονισμούς στην ΕΕ, όπως το σύστημα Intrastat για την καταγραφή ροών αγαθών στο εσωτερικό της ΕΕ και των συνεισφορών των κρατών μελών στην ΕΕ.

- * Το ΕΣΟΛ περιέχει ειδικές ταξινομήσεις της ΕΕ, π.χ.: CPA για προϊόντα και NACE αναθ. 1 για βιομηχανίες (ειδικές αλλά εναρμονισμένες με τις αντίστοιχες ταξινομήσεις του ΟΗΕ).
- * Το ΕΣΟΛ περιέχει μια πρόσθετη ταξινόμηση για όλες τις εξωτερικές συναλλαγές: θα πρέπει να διαιρούνται σε συναλλαγές μεταξύ μονικών κατοίκων της ΕΕ και συναλλαγές με μονίμους κατοίκους του εξωτερικού της ΕΕ.

Το ΕΣΟΛ μπορεί να είναι πιο εξειδικευμένο από το ΣΕΛ, γιατί το ΕΣΟΛ ισχύει μόνο για τα κράτη μέλη της ΕΕ. Για τις ανάγκες δεδομένων της ΕΕ, το ΕΣΟΛ θα πρέπει επίσης να είναι πιο εξειδικευμένο.

1.25. Το ΕΣΟΛ 1995 διαφέρει από το ΕΣΟΛ 1970 τόσο από άποψη πεδίου εφαρμογής όσο και από άποψη εννοιών. Οι περισσότερες από τις διαφορές αυτές αντιστοιχούν με τις διαφορές μεταξύ του ΣΕΛ 1968 και του ΣΕΛ 1993. Ορισμένες από αυτές τις σημαντικές διαφορές ως προς το πεδίο εφαρμογής είναι οι εξής:

- η συμπερίληψη των ισολογισμών·
- η συμπερίληψη των λογαριασμών λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή η εισαγωγή των εννοιών των λοιπών μεταβολών του, των ονομαστικών κερδών επίσης και των πραγματικών κερδών κτήσης·
- η εισαγωγή υποτομών για τα νοικοκυριά·
- η εισαγωγή μιας νέας έννοιας της τελικής κατανάλωσης: Πραγματική Τελική Κατανάλωση·
- η εισαγωγή μιας νέας έννοιας τιμαριθμικά διορθωμένου εισοδήματος: Πραγματικό Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα·
- η εισαγωγή της έννοιας της ισοτιμίας αγοραστικής δύναμης.

Ορισμένες από τις κύριες διαφορές όσον αφορά τις έννοιες είναι οι εξής:

- οι λογοτεχνικές/καλλιτεχνικές εργασίες (συγγραφή βιβλίων, σύνθεση μουσικής) θεωρούνται πλέον ως παραγωγή· επομένως, οι πληρωμές για λογοτεχνικές/καλλιτεχνικές εργασίες είναι πληρωμές για υπηρεσίες και όχι εισόδημα περιουσίας·
- η αποτίμηση του προϊόντος των ασφαλιστικών υπηρεσιών μεταβλήθηκε από ορισμένες πλευρές, π.χ. τα τεχνικά αποθεματικά λαμβάνονται τώρα υπόψη κατά την αποτίμηση του προϊόντος των λοιπών ασφαλειών εκτός από ασφάλεια ζωής·
- πιο λεπτομερής αντιμετώπιση των εμπορικών και μεταφορικών κερδών·
- εισαγωγή της αλυσιδωτής σύνδεσης για τον υπολογισμό των σταθερών τιμών·

- εισαγωγή της έννοιας της χρηματοδοτικής μίσθωσης (το ΣΕΛ 1968 και το ΕΣΟΛ 1970 περιλάμβαναν μόνο την έννοια της λειτουργικής μίσθωσης).
- η δαπάνη για μεταλλευτικές έρευνες και για λογισμικό υπολογιστών καταγράφεται τώρα ως σχηματισμός κεφαλαίου (και όχι ως ενδιάμεση ανάλωση).
- θα πρέπει να καταγράφεται ανάλωση κεφαλαίου και για δημόσια έργα υποδομής (δρόμους, φράγματα, κλπ.).
- επισήμανση νέων χρηματοπιστωτικών μέσων, όπως οι συμφωνίες επαναγοράς, και παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων όπως οι οψιόν.

Υπάρχουν επίσης διαφορές που δεν οφείλονται σε αλλαγές του ΣΕΛ π.χ.:

- η εισαγωγή πινάκων προσφοράς και χρήσεων (αυτό περιλαμβανόταν ήδη στο ΣΕΛ 1968).
- η εισαγωγή ορισμένων κατωτάτων ορίων εγγραφής και η αναφορά σε συγκεκριμένες θεσμικές διευθετήσεις της ΕΕ (βλέπε παράγραφο 124).
- μια σαφής επιλογή προς όφελος της αποτίμησης του προϊόντος σε βασικές τιμές (το ΕΣΟΛ 1970, το ΣΕΛ 1968 και το ΣΕΛ 1993 αποδέχονται επίσης την αποτίμηση σε τιμές παραγωγού).
- η εισαγωγή των εννοιών του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και της ανεργίας (οι έννοιες αυτές απουσιάζουν από το ΣΕΛ 1968 και 1993).

III. ΤΟ ΕΣΟΛ ΩΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

1.26. Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος είναι τα εξής:

- στατιστικές μονάδες και ομαδοποίησή τους
- ροές και αποθέματα
- το σύστημα λογαριασμών και τα μακροοικονομικά μεγέθη
- το πλαίσιο εισροών - εκροών.

A) ΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ Η ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ⁽¹⁾

- 1.27. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του συστήματος είναι η χρήση δύο τύπων μονάδων και δύο τρόπων υποδιαίρεσης της οικονομίας που διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους και εξυπηρετούν ξεχωριστούς αναλυτικούς σκοπούς.

Για την περιγραφή του εισοδήματος, της δαπάνης και των χρηματοπιστωτικών ροών, όπως και των ισολογισμών, το σύστημα ομαδοποιεί τις θεσμικές μονάδες σε τομείς με βάση τις κύριες λειτουργίες τους, τη συμπεριφορά τους και τους στόχους τους.

Για την περιγραφή των παραγωγικών διεργασιών και για ανάλυση εισροών - εκροών, το σύστημα ομαδοποιεί τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας (τοπικές ΜΟΔ) σε βιομηχανίες με βάση τον τύπο δραστηριότητάς τους. Μια δραστηριότητα χαρακτηρίζεται από μια εισροή προϊόντων, μια παραγωγική διεργασία και μια εκροή προϊόντων.

1) Θεσμικές μονάδες και τομείς

- 1.28. Οι θεσμικές μονάδες είναι οικονομικές οντότητες που μπορούν να κατέχουν αγαθά και περυσιακά στοιχεία, να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις και να επιδίδονται σε οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές με άλλες μονάδες. Για τους σκοπούς του συστήματος, οι θεσμικές μονάδες ομαδοποιούνται σε πέντε αποκλειστικούς θεσμικούς τομείς που αποτελούνται από τους εξής τύπους μονάδων:

- μη χρηματοδοτικές εταιρείες·
- χρηματοδοτικές εταιρείες·
- δημόσιο τομέα·
- νοικοκυριά·
- μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά.

Οι πέντε αυτοί τομείς απαρτίζουν τη συνολική οικονομία. Επίσης, ο κάθε τομέας υποδιαιρείται σε υποτομείς. Το σύστημα προβλέπει την κατάρτιση ενός πλήρους συνόλου λογαριασμών ροών και ισολογισμών για κάθε τομέα, και κάθε υποτομέα εάν θέλουμε, καθώς και για τη συνολική οικονομία.

2) Τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας και βιομηχανίας

- 1.29. Οι περισσότερες θεσμικές μονάδες υπό την ιδιότητά τους ως παραγωγών πραγματοποιούν περισσότερες από μια δραστηριότητες· για να δοθεί έμφαση στις τεχνοοικονομικές σχέσεις, πρέπει να καταναμένονται με βάση το είδος της δραστηριότητας.

⁽¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 2, "οι μονάδες και η ομαδοποίηση των μονάδων".

Οι τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας αποσκοπούν στην κάλυψη αυτής της απαίτησης ως λειτουργική προσέγγιση προσανατολισμένη προς την πρακτική. Μια τοπική ΜΟΔ ομαδοποιεί όλα τα μέρη μιας θεσμικής μονάδας, υπό την ιδιότητά της ως παραγωγού, που βρίσκονται σε μία ή σε γειτονικές τοποθεσίες, και που συμβάλλουν στην πραγματοποίηση μιας δραστηριότητας σε επίπεδο κλάσης (τετραψήφια) της NACE αναθ. 1.

Κατ' αρχήν, πρέπει να καταγράφεται αριθμός τοπικών μονάδων οικονομικής δραστηριότητας ίσων με τον αριθμό των δευτερευουσών δραστηριοτήτων· πάντως, αν δεν υπάρχουν τα λογιστικά έγγραφα που απαιτούνται για την περιγραφή μιας τέτοιας δραστηριότητας, μια τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας μπορεί να συμπεριλαμβάνει μία ή περισσότερες δευτερεύουσες δραστηριότητες.

Η ομάδα όλων των τοπικών ΜΟΔ που επιδίδονται στο ίδιο, ή σε παρόμοιο, είδη δραστηριότητας αποτελεί μια βιομηχανία.

Υπάρχει μια ιεραρχική σχέση μεταξύ θεσμικών μονάδων και τοπικών ΜΟΔ. Μια θεσμική μονάδα περιέχει μία ή περισσότερες ολόκληρες τοπικές ΜΟΔ· μια τοπική ΜΟΔ ανήκει σε μία και μόνο μία θεσμική μονάδα.

Για πιο λεπτομερή ανάλυση της παραγωγικής διεργασίας, χρησιμοποιείται μια αναλυτική μονάδα παραγωγής. Η μονάδα αυτή, που δεν είναι παρατηρήσιμη (παρά μόνο στην περίπτωση μιας τοπικής ΜΟΔ που παράγει μόνο ένα είδος προϊόντων), είναι η μονάδα ομοιογενούς παραγωγής, που ορίζεται ως μονάδα που δεν καλύπτει δευτερεύουσες δραστηριότητες. Οι ομαδοποιήσεις των μονάδων αυτών απαρτίζουν ομοιογενείς κλάδους.

3) Μονάδες μόνιμοι κάτοικοι και μη μόνιμοι κάτοικοι· συνολική οικονομία και αλλοδαπή

1.30. Η συνολική οικονομία ορίζεται με βάση μονάδες μόνιμους κατοίκους. Μια μονάδα θεωρείται μόνιμος κάτοικος μιας χώρας όταν έχει ένα επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας αυτής - δηλαδή, όταν επιδίεται για μεγάλη χρονική περίοδο (ένα έτος ή περισσότερο) σε οικονομικές δραστηριότητες σ' αυτήν την επικράτεια. Οι θεσμικοί τομείς που αναφέρονται ανωτέρω είναι ομάδες θεσμικών μονάδων μόνιμων κατοίκων.

Μονάδες μόνιμοι κάτοικοι επιδίδονται σε συναλλαγές με μονάδες μη μόνιμους κατοίκους (δηλαδή, μονάδες που είναι μόνιμοι κάτοικοι άλλων οικονομιών). Οι συναλλαγές αυτές είναι οι εξωτερικές συναλλαγές της οικονομίας και ομαδοποιούνται στο λογαριασμό της αλλοδαπής. Έτσι, στη λογιστική δομή του συστήματος, η αλλοδαπή παίζει ρόλο παρόμοιο με το ρόλο ενός θεσμικού τομέα, αν και οι μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι περιλαμβάνονται μόνο εφόσον επιδίδονται σε συναλλαγές με θεσμικές μονάδες μόνιμους κατοίκους. Κατά συνέπεια, όσον αφορά την κωδικοποίηση των ταξινομήσεων, ένα ιδιαίτερο στοιχείο που αφορά την αλλοδαπή περιλαμβάνεται στο τέλος της ταξινόμησης των τομέων.

Οι πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, που αντιμετωπίζονται από το σύστημα ως θεσμικές μονάδες, ορίζονται ως εξής:

- τα μέρη μονάδων μη μόνιμων κατοίκων που έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος (δηλαδή, στις περισσότερες περιπτώσεις, που επιδίδονται σε οικονομικές συναλλαγές για ένα έτος ή περισσότερο ή που πραγματοποιούν κατασκευαστική δραστηριότητα για περίοδο μικρότερη του έτους εάν το προϊόν αποτελεί ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου) στην οικονομική επικράτεια της χώρας·
- μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης ή κτηρίων στην οικονομική επικράτεια της χώρας, αλλά μόνο εφόσον πρόκειται για συναλλαγές που αφορούν αυτή τη γη ή τα κτήρια.

B) ΡΟΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

1.31. Το σύστημα καταγράφει δύο βασικά είδη πληροφοριών: ροές και αποθέματα. Οι ροές αναφέρονται σε δράσεις και τα αποτελέσματα γεγονότων που συμβαίνουν μέσα σε μια δεδομένη χρονική περίοδο, ενώ τα αποθέματα αφορούν θέσεις σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

1) Ροές

1.32. Οι ροές αντανακλούν τη δημιουργία, το μετασχηματισμό, την ανταλλαγή, τη μεταβίβαση ή την εξαφάνιση οικονομικής αξίας. Περιλαμβάνουν μεταβολές της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού μιας θεσμικής μονάδας. Οι οικονομικές ροές είναι δύο ειδών: i) συναλλαγές και, ii) λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων. Οι συναλλαγές εμφανίζονται σε όλους τους λογαριασμούς και τους πίνακες όπου εμφανίζονται ροές, με εξαίρεση το λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων και το λογαριασμό ανατίμησης. Οι λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων εμφανίζονται μόνο σε αυτούς τους δύο λογαριασμούς.

Υπάρχει άπειρος αριθμός στοιχειωδών συναλλαγών και άλλων ροών. Το σύστημα της ομαδοποίησης σε ένα σχετικά μικρό αριθμό τύπων, ανάλογα με τη φύση τους.

α) Συναλλαγές

1.33. Μια συναλλαγή είναι μια οικονομική ροή που είναι αλληλεπίδραση μεταξύ θεσμικών μονάδων με κοινή συμφωνία ή μια δράση στο εσωτερικό μιας θεσμικής μονάδας που είναι χρήσιμο να αντιμετωπίζεται ως συναλλαγή, συχνά επειδή η μονάδα λειτουργεί υπό δύο διαφορετικές ιδιότητες. Είναι χρήσιμη η διαίρεση των συναλλαγών σε τέσσερις κύριες ομάδες:

1- Συναλλαγές προϊόντων

που περιγράφουν την προέλευση (εγχώρια παραγωγή ή εισαγωγές) και τη χρήση (ενδιάμεση ανάλωση, τελική κατανάλωση, σχηματισμός κεφαλαίου ή εξαγωγές) των προϊόντων.⁽¹⁾

2- Διανεμητικές συναλλαγές

που περιγράφουν με ποιο τρόπο η προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την παραγωγή κατανέμεται στην εργασιά, το κεφάλαιο και το δημόσιο τομέα, καθώς και την αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου (φόροι εισοδήματος και πλούτου και λοιπές μεταβιβάσεις).⁽²⁾

3- Χρηματοπιστωτικές συναλλαγές

που περιγράφουν την καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή την καθαρή ανάληψη υποχρέωσεων για κάθε τύπο χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι συναλλαγές αυτές συχνά πραγματοποιούνται ως αντίστοιχα μη χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, μπορούν όμως και να εμφανίζονται ως συναλλαγές που αφορούν μόνο χρηματοπιστωτικά μέσα.⁽³⁾

4- Συναλλαγές που δεν περιλαμβάνονται στις τρεις ανωτέρω ομάδες:

ανάλωση παγίου κεφαλαίου και αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών μη περιουσιακών στοιχείων.⁽⁴⁾

β) Ιδιότητες των συναλλαγών

β.1) Αλληλεπιδράσεις και συναλλαγές στο εσωτερικό των μονάδων.

1.34. Οι περισσότερες συναλλαγές είναι αλληλεπιδράσεις μεταξύ δύο ή περισσότερων θεσμικών μονάδων. Πάντως, το σύστημα καταγράφει ορισμένες δράσεις στο εσωτερικό θεσμικό μονάδων ως συναλλαγές. Ο σκοπός της καταγραφής αυτών των συναλλαγών στο εσωτερικό των μονάδων είναι η παροχή μιας πιο χρήσιμης αναλυτικά εικόνας του προϊόντος, των τελικών χρήσεων και του κόστους.

Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου, που καταγράφεται ως κόστος στο σύστημα, είναι μια σημαντική συναλλαγή στο εσωτερικό μονάδας. Όλες οι άλλες συναλλαγές στο εσωτερικό μονάδων είναι συναλλαγές προϊόντων, που κατά κανόνα καταγράφονται όταν θεσμικές μονάδες που λειτουργούν τόσο ως παραγωγή όσο και ως τελικοί καταναλωτές επιλέγουν να αναλώσουν μέρος του προϊόντος που έχουν παραγάγει οι ίδιες. Αυτό συμβαίνει συχνά στην περίπτωση των νοικοκυριών και του δημοσίου τομέα.

(1) Βλέπε κεφάλαιο 3, "συναλλαγές προϊόντων".

(2) Βλέπε 4, "διανεμητικές συναλλαγές".

(3) Βλέπε κεφάλαιο 5, "χρηματοπιστωτικές συναλλαγές".

(4) βλέπε κεφάλαιο 6, "άλλες ροές".

1.35. Καταγράφεται όλη η παραγωγή για ίδιο λογαριασμό που χρησιμοποιείται για τελικές χρήσεις μέσα στην ίδια θεσμική μονάδα. Η παραγωγή ίδιου λογαριασμού χρησιμοποιείται για ενδιάμεση ανάλυση μέσα στην ίδια θεσμική μονάδα καταγράφεται μόνο όταν η παραγωγή και η ενδιάμεση ανάλυση πραγματοποιούνται σε διαφορετικές τοπικές μονάδες οικονομικές δραστηριότητες στο εσωτερικό της ίδιας θεσμικής μονάδας. Το προϊόν που παράγεται και χρησιμοποιείται ως ενδιάμεση ανάλυση στο εσωτερικό της ίδιας τοπικής μονάδας οικονομικής δραστηριότητας δεν καταγράφεται.

β.2) Χρηματικές έναντι μη χρηματικών συναλλαγών

1.36. Οι περισσότερες συναλλαγές που καταγράφονται στο σύστημα είναι χρηματικές συναλλαγές, στις οποίες οι εμπλεκόμενες μονάδες καταβάλλουν ή εισπράττουν πληρωμές ή αναλαμβάνουν υποχρεώσεις ή αποκτούν στοιχεία του ενεργητικού, εκφρασμένα σε νομισματικές μονάδες.

Οι συναλλαγές που δεν περιλαμβάνουν την ανταλλαγή μετρητών, ή απαιτήσεων ή υποχρεώσεων εκφρασμένων σε νομισματικές μονάδες, είναι μη χρηματικές συναλλαγές. Οι συναλλαγές στο εσωτερικό των μονάδων είναι κατά κανόνα μη χρηματικές συναλλαγές. Μη χρηματικές συναλλαγές όπου εμπλέκονται περισσότερες από μία θεσμικές μονάδες εμφανίζονται στις συναλλαγές προϊόντων (ανταλλαγή σε είδος), τις διανεμητικές συναλλαγές (αμοιβή σε είδος, μεταβιβάσεις σε είδος, κλπ.) και τις λοιπές συναλλαγές (ανταλλαγή μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων).

Το σύστημα καταγράφει όλες τις συναλλαγές σε νομισματικούς όρους. Επομένως, οι αξίες που θα πρέπει να καταγράφονται για τις μη χρηματικές συναλλαγές πρέπει να μετρώνται έμμεσα ή να εκτιμώνται με άλλους τρόπους.

β.3) Συναλλαγές με και χωρίς αντιστάθμισμα

1.37. Οι συναλλαγές όπου εμπλέκονται περισσότερες από μία μονάδες είναι είτε συναλλαγές "κάτι για κάτι" είτε συναλλαγές "κάτι για τίποτα". Οι πρώτες είναι ανταλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων, δηλαδή, παροχή αγαθών, υπηρεσιών ή περιουσιακών στοιχείων έναντι κάποιου αντισταθμίσιματος, π.χ. χρήματος. Οι δεύτερες είναι κατά κανόνα πληρωμές σε χρήμα ή σε είδος από μια θεσμική μονάδα προς άλλη χωρίς αντιστάθμισμα. Συναλλαγές του τύπου "κάτι για κάτι" εμφανίζονται και στις τέσσερις ομάδες συναλλαγών, ενώ συναλλαγές του τύπου "κάτι για τίποτα" εμφανίζονται κυρίως στις διανεμητικές συναλλαγές, π.χ. με τη μορφή φόρων, κοινωνικών παροχών ή δωρεών.

β.4) Αναδιάρθρωμένες συναλλαγές

1.38. Η αντιμετώπιση των περισσότερων συναλλαγών εκ μέρους του συστήματος είναι ευθεία, δηλαδή οι συναλλαγές καταγράφονται με τον ίδιο τρόπο όπως εμφανίζονται στις σχετικές θεσμικές μονάδες. Πάντως, ορισμένες συναλλαγές αναδιρθρώνονται έτσι ώστε να εμφανιστούν σαφέστερα οι υποκείμενες οικονομικές σχέσεις. Η αναδιάρθρωση των συναλλαγών μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους: αναδρομολόγηση, επιμερισμό και αναγνώριση του κυριότερου μέρους μιας συναλλαγής.

Αναδρομολόγηση

- 1.39. Μια συναλλαγή που εμφανίζεται για τις εμπλεκόμενες μονάδες σαν να πραγματοποιείται απευθείας μεταξύ των μονάδων ΑΓ μπορεί να καταγραφεί σαν να πραγματοποιείται έμμεσα μέσω μιας τρίτης μονάδας Β. Έτσι, η μία συναλλαγή μεταξύ των Α και Β καταγράφεται ως δύο συναλλαγές: μιας μεταξύ Α και Β, και μιας μεταξύ Β και Γ. Στην περίπτωση αυτή η συναλλαγή υφίσταται αναδρομολόγηση.

Ένα γνωστό παράδειγμα αναδρομολόγησης είναι οι κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών που καταβάλλονται απευθείας από τους εργοδότες στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Το σύστημα καταγράφει αυτές τις πληρωμές ως δύο συναλλαγές: i) οι εργοδότες καταβάλλουν τις κοινωνικές εισφορές εργοδοτών προς τους εργαζομένους τους, και ii) οι εργαζόμενοι καταβάλλουν τις ίδιες εισφορές στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Όπως συμβαίνει και με όλες τις αναδρομολογήσεις, ο σκοπός της αναδρομολόγησης των κοινωνικών εισφορών των εργοδοτών είναι να εμφανιστεί η οικονομική ουσία που κρύβεται πίσω από τη συναλλαγή. Στην περίπτωση αυτή, αυτό σημαίνει να εμφανιστούν οι κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών ως εισφορές που καταβάλλονται προς όφελος των εργαζομένων.

Ένας άλλος τύπος αναδρομολόγησης είναι να καταγράφονται οι συναλλαγές σαν να πραγματοποιούνται μεταξύ δύο ή περισσότερων θεσμικών μονάδων, αν και συμφώνα με τα μέρη της συναλλαγής δεν πραγματοποιείται καμιά συναλλαγή. Ένα παράδειγμα είναι η αντιμετώπιση του εισοδήματος περιουσίας ορισμένων ασφαλιστικών ταμείων, το οποίο παρακρατείται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το σύστημα καταγράφει αυτό το εισόδημα περιουσίας σαν να καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, οι οποίοι με τη σειρά τους επιστρέφουν το ίδιο ποσό στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως συμπληρωματικά ασφάλιστρα.

Επιμερισμός

- 1.40. Όταν μια συναλλαγή που εμφανίζεται για τα εμπλεκόμενα μέρη ως μία συναλλαγή καταγράφεται ως δύο ή περισσότερες συναλλαγές που ταξινομούνται διαφορετικά, η συναλλαγή υφίσταται επιμερισμό. Ο επιμερισμός συνήθως δε σημαίνει την εμπλοκή πρόσθετων μονάδων στις συναλλαγές.

Η πληρωμή ασφαλιστρών για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση επιμερισμένης συναλλαγής. Αν και οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων και οι ασφαλιστές θεωρούν τις πληρωμές αυτές ως μία συναλλαγή, το σύστημα τις διαιρεί σε δύο διαφορετικές συναλλαγές: i) πληρωμές έναντι της παροχής υπηρεσιών ασφάλισης εκτός από ασφάλειες ζωής, και ii) καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής. Η καταγραφή των εμπορικών κερδών είναι άλλο σημαντικό παράδειγμα επιμερισμού.

Αναγνώριση του κυριότερου μέρους μιας συναλλαγής

- 1.41. Όταν μια μονάδα πραγματοποιεί μια συναλλαγή για λογαριασμό άλλης μονάδας, η συναλλαγή καταγράφεται αποκλειστικά στους λογαριασμούς του κύριου μέρους. Κατά κανόνα, θα πρέπει να αποφεύγεται η υπέρβαση αυτής της αρχής και η προσπάθεια, για παράδειγμα, κατανομής των φόρων ή των επιδοτήσεων σε τελικούς πληρωτές ή τελικούς αποδέκτες με τη χρήση υποθέσεων.

β.5) Οριακές περιπτώσεις

- 1.42. Σύμφωνα με τον ορισμό της συναλλαγής, οποιαδήποτε αλληλεπίδραση μεταξύ θεσμικών μονάδων γίνεται με κοινή συμφωνία. Όταν πραγματοποιείται μια συναλλαγή με κοινή συμφωνία, εννοείται ότι οι θεσμικές μονάδες γνωρίζουν περί αυτής και συγκατατίθενται. Πάντως, αυτό δε σημαίνει ότι όλες οι μονάδες πραγματοποιούν με τη θέλησή τους μια συναλλαγή, γιατί ορισμένες συναλλαγές επιβάλλονται από το νόμο. Αυτό ισχύει κυρίως για ορισμένες διανεμητικές συναλλαγές, όπως οι πληρωμές φόρων, προστίμων και χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, η χωρίς αποζημίωση κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων δεν θεωρείται ως συναλλαγή, ακόμη και αν επιβάλλεται από το νόμο.

Οι παράνομες οικονομικές πράξεις είναι συναλλαγές μόνο όταν όλες οι εμπλεκόμενες μονάδες τις πραγματοποιούν με τη θέλησή τους. Έτσι, οι αγορές, οι πωλήσεις ή οι ανταλλαγές παράνομων ναρκωτικών ή κλοπιμαίων είναι συναλλαγές, ενώ η κλοπή δεν είναι.

γ) Λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων

- 1.43. Οι λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων καταγράφουν τις μεταβολές που δεν είναι αποτέλεσμα συναλλαγών.⁽¹⁾ Πρόκειται είτε για 1) λοιπές μεταβολές του όγκου περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, είτε για 2) κέρδη και ζημίες κτήσης.

γ.1) Λοιπές μεταβολές του όγκου περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

- 1.44. Οι μεταβολές αυτές μπορούν γενικά να διαιρεθούν σε τρεις κύριες κατηγορίες:

- i) κανονική εμφάνιση και εξαφάνιση περιουσιακών στοιχείων με άλλους τρόπους, εκτός από συναλλαγές
- ii) μεταβολές περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω εξαιρετικών, απροσδόκητων γεγονότων
- iii) μεταβολές ταξινόμησης και δομής.

⁽¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 6, "λοιπές ροές".

1.45. Ως παραδείγματα μεταβολών της κατηγορίας i) είναι η ανακάλυψη ή η εξάντληση πόρων του υπεδάφους, και η φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων υλικών πόρων. Η κατηγορία ii) περιλαμβάνει μεταβολές (συνήθως απώλειες) περιουσιακών στοιχείων λόγω φυσικών καταστροφών, πολέμου ή σοβαρών εγκληματικών πράξεων.⁽¹⁾ Η μονομερής παραγραφή ενός χρέους και η χωρίς αποζημίωση κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ανήκουν επίσης στην κατηγορία ii). Η κατηγορία iii) περιλαμβάνει μεταβολές που είναι αποτέλεσμα αναταξινόμησης και αναδιάρθρωσης θεσμικών μονάδων ή περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

γ.2) Κέρδη και ζημίες κτήσης

1.46. Τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης είναι αποτέλεσμα μεταβολών της τιμής των περιουσιακών στοιχείων. Εμφανίζονται σε όλα τα είδη χρηματοπιστωτικών και μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και υποχρεώσεων. Τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης εμφανίζονται για τους ιδιοκτήτες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αποκλειστικά ως αποτέλεσμα της κατοχής των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων διαχρονικά, χωρίς να τα μετασηματίσουν με οποιοδήποτε τρόπο.

Τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης που μετρώνται με βάση τις τρέχουσες αγοραίες τιμές καλούνται ονομαστικά κέρδη και ζημίες κτήσης. Αυτά μπορούν να αναλυθούν σε ουδέτερα κέρδη και ζημίες κτήσης που αντανakλούν τις μεταβολές του γενικού επιπέδου τιμών, και πραγματικά κέρδη και ζημίες κτήσης που αντανakλούν μεταβολές των σχετικών τιμών των περιουσιακών στοιχείων.

2) Αποθέματα

1.47. Τα αποθέματα είναι τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που κατέχει κάποιος σε μια χρονική στιγμή. Τα αποθέματα καταγράφονται στην αρχή και στο τέλος κάθε λογιστικής περιόδου. Οι λογαριασμοί που δείχνουν τα αποθέματα καλούνται ισολογισμοί.⁽²⁾

Καταγράφονται επίσης αποθέματα για τον πληθυσμό και τις εισροές εργασίας. Πάντως, τα αποθέματα αυτά καταγράφονται ως μέσες τιμές για όλη τη λογιστική περίοδο.

Καταγράφονται αποθέματα για όλα τα περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν στα όρια το συστήματος· δηλαδή, για χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις και για μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, τόσο παραχθέντα όσο και μη παραχθέντα. Πάντως, η κάλυψη περιορίζεται στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην οικονομική δραστηριότητα και που υπόκεινται σε δικαιώματα ιδιοκτησίας. Έτσι, δεν καταγράφονται αποθέματα όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και τους φυσικούς πόρους που δεν ανήκουν σε κανέναν.

(1) Οι συνέπειες ασημάντων εγκληματικών πράξεων, όπως οι μικροκλοπές από καταστήματα, μπορούν να καταγράφονται ως μέρος της μεταβολής των αποθεμάτων, δηλαδή ως συναλλαγή.

(2) Βλέπε κεφάλαιο 7, "ισολογισμοί".

Μέσα στα όρια του, το σύστημα είναι διεξοδικό όσον αφορά τόσο τις ροές όσο και τα αποθέματα. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι μεταβολές αποθεμάτων μπορούν να εξηγηθούν πλήρως με τις καταγραφείσες ροές.

Γ) ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ⁽¹⁾

1) Λογιστικοί κανόνες

1.48. Ένας λογαριασμός είναι ένα μέσο καταγραφής, για μια δεδομένη πτυχή της οικονομικής ζωής, των χρήσεων και των πόρων ή των μεταβολών των στοιχείων του ενεργητικού και των μεταβολών των στοιχείων του παθητικού κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου, ή του αποθέματος στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού που υπάρχουν κατά την αρχή ή το τέλος αυτής της περιόδου.

α) Ορολογία για τις δύο πλευρές των λογαριασμών

1.49. Το σύστημα χρησιμοποιεί τον όρο "πόροι" για τη δεξιά πλευρά των τρεχόντων λογαριασμών όπου εμφανίζονται οι συναλλαγές που αυξάνουν την οικονομική αξία μιας μονάδας ή ενός τομέα. Η αριστερή πλευρά των λογαριασμών, που αφορά συναλλαγές οι οποίες μειώνουν την οικονομική αξία μιας μονάδας ή ενός τομέα, χαρακτηρίζεται με τον όρο "χρήσεις".

Η δεξιά πλευρά των λογαριασμών συσσώρευσης καλείται "μεταβολές των στοιχείων του παθητικού και της καθαρής θέσης", ενώ η αριστερή πλευρά καλείται "μεταβολές στοιχείων του ενεργητικού".

Οι ισολογισμοί εμφανίζονται με τα "στοιχεία του παθητικού και καθαρής θέσης" (που είναι η διαφορά μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και στοιχείων του παθητικού) στη δεξιά πλευρά και τα "στοιχεία του ενεργητικού" στην αριστερή. Η σύγκριση δύο διαδοχικών ισολογισμών δείχνει τις μεταβολές των στοιχείων του παθητικού και της καθαρής θέσης και τις μεταβολές των στοιχείων του ενεργητικού.

β) Διπλογραφία/τετραπλογραφία

1.50. Για μια μονάδα ή ένα τομέα, οι εθνικοί λογαριασμοί βασίζονται στην αρχή της διπλογραφίας. Κάθε συναλλαγή πρέπει να καταγράφεται δυο φορές, μια φορά ως πόρος (ή ως μεταβολή στοιχείων του παθητικού) και μια φορά ως χρήση (ή ως μεταβολή των στοιχείων του ενεργητικού). Το σύνολο των συναλλαγών που καταγράφονται ως πόροι ή μεταβολές στοιχείων του παθητικού και το σύνολο των συναλλαγών που καταγράφονται ως χρήσεις ή μεταβολές των στοιχείων του ενεργητικού πρέπει να ισούνται μεταξύ τους, πράγμα που επιτρέπει τον έλεγχο της συνέπειας των λογαριασμών.

⁽¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 7, "ισολογισμοί", και κεφάλαιο 8, "ακολουθία λογαριασμών και εξισωτικά μεγέθη".

Πάντως, στην πράξη, οι εθνικοί λογαριασμοί - με όλες τις μονάδες και όλους τους τομείς - βασίζονται στην αρχή της τετραπλογραφίας, δεδομένου ότι οι περισσότερες συναλλαγές αφορούν δύο θεσμικές μονάδες. Κάθε συναλλαγή αυτού του τύπου πρέπει να καταγράφεται δυο φορές από τα δύο μέρη που υπεισέρχονται στη συναλλαγή. Για παράδειγμα, μια κοινωνική παροχή σε χρήμα που καταβάλλεται από μια μονάδα του δημοσίου σε ένα νοικοκυριό καταγράφεται στους λογαριασμούς του δημοσίου ως χρήση στο πλαίσιο των μεταβιβάσεων και ως αρνητική απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού στο πλαίσιο των μετρητών και καταθέσεων· στους λογαριασμούς του τομέα των νοικοκυριών, καταγράφεται ως πόρος στις μεταβιβάσεις και ως απόκτηση περιουσιακών στοιχείων στα μετρητά και καταθέσεις.

Εξάλλου, οι συναλλαγές στο εσωτερικό της ίδιας μονάδας (όπως η ανάλωση προϊόντος από την ίδια μονάδα που το παρήγαγε) απαιτούν μόνο δύο εγγραφές, των οποίων οι αξίες πρέπει να υπολογίζονται κατ'εκτίμηση.

γ) Αποτίμηση

- 1.51. Με εξαίρεση ορισμένες μεταβλητές που αφορούν πληθυσμό και εργατικό δυναμικό, το σύστημα εμφανίζει όλες τις ροές και όλα τα αποθέματα σε νομισματικούς όρους. Το σύστημα δεν επιχειρεί να προσδιορίσει τη χρησιμότητα των ροών και των αποθεμάτων. Αντίθετα, οι ροές και τα αποθέματα μετρώνται σύμφωνα με την ανταλλακτική αξία τους, δηλαδή την αξία με την οποία οι ροές και τα αποθέματα ανταλλάσσονται ή θα μπορούσαν να ανταλλάξουν με χρήματα. Έτσι, οι αγοραίες τιμές είναι το βασικό στοιχείο αναφοράς του ΕΣΟΛ για την αποτίμηση.
- 1.52. Στην περίπτωση των χρηματικών συναλλαγών και των χρηματικών διαθεσίμων και χρηματικών υποχρεώσεων, οι απαιτούμενες αξίες είναι άμεσα διαθέσιμες. Στις περισσότερες άλλες περιπτώσεις, η προτιμώμενη μέθοδος αποτίμησης είναι η αναφορά σε αγοραίες τιμές για ανάλογα αγαθά, υπηρεσίες ή περιουσιακά στοιχεία. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται π.χ. για ανταλλαγές σε είδος και για τις υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης. Όταν δεν είναι διαθέσιμες αγοραίες τιμές για ανάλογα προϊόντα, στην περίπτωση, για παράδειγμα, μη εμπορευσίμων υπηρεσιών που παράγονται από το δημόσιο, θα πρέπει να γίνεται αποτίμηση με βάση το κόστος παραγωγής. Αν καμιά από αυτές τις δύο μεθόδους δεν είναι εφικτή, οι ροές και τα αποθέματα μπορούν να αποτιμώνται με βάση την προεξοφλημένη παρούσα αξία των προσδοκωμένων μελλοντικών προσόδων. Πάντως, λόγω της υψηλής αβεβαιότητας, αυτή η τελευταία μέθοδος συνιστάται μόνο ως έσχατη λύση.
- 1.53. Τα αποθέματα θα πρέπει να αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές κατά την χρονική στιγμή στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός, και όχι τη στιγμή παραγωγής ή απόκτησης των αγαθών ή των περιουσιακών στοιχείων που απαρτίζουν τα αποθέματα. Είναι συχνά απαραίτητη η αποτίμηση των αποθεμάτων με βάση την κατ'εκτίμηση τρέχουσα αξία απόκτητης ή τρέχων κόστος παραγωγής μείον αποσβέσεις.

γ.1) *Ειδικές αποτιμήσεις σχετικά με προϊόντα⁽¹⁾*

- 1.54. Λόγω του κόστους μεταφοράς των εμπορικών κερδών και των φόρων μείον επιδοτήσεων προϊόντων, ο παραγωγός και ο χρήστης ενός δεδομένου προϊόντος συνήθως βλέπουν διαφορετικά την αξία του. Για να συμβαδίξει όσο το δυνατό περισσότερο με τις απόψεις των δύο μερών της συναλλαγής, το σύστημα καταγράφει όλες τις χρήσεις σε τιμές αγοραστή, που περιλαμβάνουν το κόστος μεταφοράς, τα εμπορικά κέρδη και τους φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων, ενώ η παραγωγή καταγράφεται σε βασικές τιμές, που δεν περιλαμβάνει τα ανωτέρω στοιχεία.
- 1.55. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές προϊόντων καταγράφονται με βάση την αξία τους στα σύνορα. Οι συνολικές εισαγωγές και εξαγωγές αποτιμώνται στα τελωνειακά σύνορα του εξαγωγέα, ή ελεύθερα στο πλοίο (FOB). Επειδή μπορεί να μην είναι δυνατή η διάθεση των αξιών FOB για λεπτομερείς αναλύσεις των προϊόντων, οι πίνακες που περιέχουν πληροφορίες για το εσωτερικό εμπόριο παρουσιάζουν τις εισαγωγές αποτιμημένες στα τελωνειακά σύνορα του εισαγωγέα (αξία CIF), συμπληρωμένες με συνολικές διορθώσεις για προσέγγιση στις αξίες FOB. Οι αξίες CIF περιλαμβάνουν την ασφάλιση και τα ναύλα που βαρύνουν τα μεταφερόμενα αγαθά κατά τη μεταφορά τους μεταξύ των συνόρων του εξαγωγέα και των συνόρων του εισαγωγέα.

γ.2) *Αποτίμηση σε σταθερές τιμές⁽²⁾*

- 1.56. Η αποτίμηση σε σταθερές τιμές σημαίνει την αποτίμηση των ροών και των αποθεμάτων σε μια λογιστική περίοδο με βάση τις τιμές μιας προηγούμενης περιόδου. Ο σκοπός της αποτίμησης σε σταθερές τιμές είναι η ανάλυση των διαχρονικών μεταβολών των αξιών των ροών και των αποθεμάτων σε μεταβολές της τιμής και μεταβολές του όγκου. Οι ροές και τα αποθέματα σε σταθερές τιμές θεωρούνται ότι εκφράζονται σύμφωνα με τον όγκο.

Πολλές ροές και αποθέματα, π.χ. το εισόδημα, δεν έχουν δικές τους διαστάσεις τιμής και ποσότητας. Πάντως, η αγοραστική δύναμη αυτών των μεταβλητών μπορεί να προσδιοριστεί με τον αποπληθωρισμό των τρεχουσών αξιών με βάση έναν κατάλληλο δείκτη τιμών, π.χ. το δείκτη τιμών για τελικές εθνικές χρήσεις, με εξαίρεση τις μεταβολές σε αποθέματα. Οι αποπληθωρισμένες ροές και αποθέματα θεωρούνται ότι εκφράζονται σε πραγματικούς όρους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα.

(1) Βλέπε κεφάλαιο 3, "συναλλαγές προϊόντων".

(2) Βλέπε κεφάλαιο 10, "μέτρηση της μεταβολής τιμής και όγκου".

δ) Χρόνος καταγραφής

- 1.57. Το σύστημα καταγράφει τις ροές με βάση τη δημιουργία αξίας· δηλαδή, όταν δημιουργείται, μετασχηματίζεται ή εξαφανίζεται η οικονομική αξία, ή όταν εμφανίζονται, μετασχηματίζονται ή διαγράφονται απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Το προϊόν καταγράφεται όταν παράγεται και όχι όταν το πληρώνει ένας αγοραστής, και η πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου καταγράφεται όταν αλλάζει ιδιοκτησία το περιουσιακό στοιχείο, και όχι όταν πραγματοποιείται η αντίστοιχη πληρωμή. Οι τόκοι καταγράφονται κατά τη λογιστική περίοδο που εμφανίζονται, ασχέτως του εάν πραγματικά πληρώνονται ή όχι κατά την περίοδο αυτή. Η καταγραφή με βάση τη δημιουργία αξίας εφαρμόζεται σε όλες τις ροές, τόσο νομισματικές όσο και μη νομισματικές και στο εσωτερικό μιας μονάδας ή μεταξύ μονάδων.

Πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις είναι απαραίτητο να υπάρχει κάποια ευελιξία όσον αφορά το χρόνο καταγραφής. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους φόρους και τις λοιπές ροές που αφορούν το δημόσιο, που συχνά καταγράφονται στους λογαριασμούς του δημοσίου με βάση τις πληρωμές. Ορισμένες φορές είναι δύσκολο να γίνει ακριβής μετατροπή αυτών των ροών με βάση τις πληρωμές σε εγγραφές με βάση το πότε τα ποσά είναι πληρωτέα. Επομένως, σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι απαραίτητη η χρήση προσεγγίσεων.

Κάθε ροή θα πρέπει να καταγράφεται στην ίδια χρονική στιγμή για όλες τις εμπλεκόμενες θεσμικές μονάδες και όλους τους σχετικούς λογαριασμούς. Η αρχή αυτή μπορεί να φαίνεται απλή, η εφαρμογή της όμως δεν είναι. Οι θεσμικές μονάδες δεν εφαρμόζουν πάντα τους ίδιους λογιστικούς κανόνες. Ακόμη και εάν τους εφαρμόζουν, μπορούν να εμφανιστούν διαφορές στην ίδια την καταγραφή για πρακτικούς λόγους, όπως η καθυστέρηση στην επικοινωνία. Κατά συνέπεια, οι συναλλαγές μπορεί να καταγράφονται σε διαφορετικούς χρόνους από τους σχετικούς συναλλασσόμενους. Αυτές οι αναντιστοιχίες θα πρέπει να εξαλείφονται με ρυθμίσεις.

ε) Ενοποίηση και καθάρισμα

ε.1) Ενοποίηση

- 1.58. Η ενοποίηση αναφέρεται στην εξάλειψη, τόσο από τις χρήσεις όσο και από τους πόρους, των συναλλαγών που πραγματοποιούνται μεταξύ μονάδων όταν οι μονάδες αυτές ομαδοποιούνται, και στην εξάλειψη αντίστοιχων χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Για υποτομείς ή τομείς, οι ροές και τα αποθέματα μεταξύ των μονάδων που τους αποτελούν δεν ενοποιούνται μεταξύ των μονάδων, για λόγους αρχής.

Πάντως, μπορούν να καταρτιστούν ενοποιημένοι λογαριασμοί για συμπληρωματικές παρουσιάσεις και αναλύσεις. Για ορισμένα είδη ανάλυσης, οι πληροφορίες για τις συναλλαγές αυτών των (υπό) τομέων με άλλους τομείς και η αντίστοιχη "εξωτερική" θέση έχουν μεγαλύτερη σημασία από τα συνολικά ακαθάριστα στοιχεία.

Επιπλέον, οι λογαριασμοί και οι πίνακες που παρουσιάζουν τη σχέση πιστωτή/χρεώστη παρέχουν μια αναλυτική εικόνα της χρηματοδότησης της οικονομίας και θεωρούνται πολύ χρήσιμοι για την κατανόηση των διαύλων μέσω των οποίων τα χρηματοοικονομικά πλεονάσματα κινούνται από τους τελικούς δανειστές προς τους τελικούς δανειζομένους.

ε.2) Καθάρισμα

- 1.59. Επί μέρους μονάδες ή τομείς μπορούν να έχουν το ίδιο είδος συναλλαγής τόσο ως χρήση όσο και ως πόρο (π.χ. πληρώνουν αλλά και εισπράττουν τόκους) και το ίδιο είδος χρηματοπιστωτικού μέσου τόσο ως στοιχείο του ενεργητικού όσο και ως στοιχείο του παθητικού.

Το σύστημα συνιστά την καταγραφή των μεγεθών ως ακαθάριστα, με εξαίρεση το καθάρισμα που ενυπάρχει στις ίδιες τις ταξινομήσεις.

Στην πραγματικότητα, το καθάρισμα περιλαμβάνεται σιωπηρά σε διάφορες κατηγορίες συναλλαγών το οποίο το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι "μεταβολές αποθεμάτων" πράγμα που υπογραμμίζει τον αναλυτικά σημαντικό χαρακτήρα του συνολικού σχηματισμού κεφαλαίου σε σχέση με την παρακολούθηση των καθημερινών προσθήκων και αφαιρέσεων.

Επίσης, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός και οι λογαριασμοί λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων καταγράφουν τις αυξήσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων ως καθαρές, εμφανίζοντας τις τελικές συνέπειες αυτών των τύπων των ροών στο τέλος της λογιστικής περιόδου.

στ) Λογαριασμοί, εξισωτικά μεγέθη και μακροοικονομικά μεγέθη

- 1.60. Για τις μονάδες (θεσμικές μονάδες, τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας) ή τις ομάδες μονάδων (θεσμικοί τομείς και, κατ'επέκταση, αλλοδαπή· βιομηχανίες), διαφορετικοί υπολογαριασμοί καταγράφουν τις συναλλαγές ή τις λοιπές ροές που συνδέονται με μια συγκεκριμένη πτυχή της οικονομικής ζωής (για παράδειγμα, την παραγωγή). Ένα τέτοιο σύνολο συναλλαγών συνήθως δεν ισοσκελίζεται· τα συνολικά ποσά που καταγράφονται ως εισπρακτέα και πληρωτέα συνήθως διαφέρουν μεταξύ τους. Επομένως, πρέπει να εισαχθεί ένα εξισωτικό μέγεθος. Συνήθως, ένα εξισωτικό μέγεθος πρέπει να εισαχθεί και μεταξύ του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού και του συνόλου των στοιχείων του παθητικού μιας θεσμικής μονάδας ή ενός τομέα. Τα εξισωτικά μεγέθη είναι από τη φύση τους σημαντικά μέτρα των οικονομικών επιδόσεων. Όταν αθροίζονται για το σύνολο της οικονομίας, αποτελούν σημαντικά μακροοικονομικά μεγέθη.

2) Ακολουθία λογαριασμών

1.61. Το σύστημα βασίζεται σε μια ακολουθία αλληλοσυνδεδεμένων λογαριασμών.

Η πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τις θεσμικές μονάδες και τους τομείς αποτελείται από τρέχοντες λογαριασμούς, λογαριασμούς συσσώρευσης και ισολογισμούς.

Οι τρέχοντες λογαριασμοί αφορούν την παραγωγή, τη δημιουργία, διανομή και αναδιανομή εισοδήματος και τη χρήση αυτού του εισοδήματος με τη μορφή τελικής κατανάλωσης. Οι λογαριασμοί συσσώρευσης καλύπτουν τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων και τις μεταβολές της καθαρής θέσης (που είναι η διαφορά, για κάθε θεσμική μονάδα ή ομάδα μονάδων, μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων). Οι ισολογισμοί παρουσιάζουν τα αποθέματα των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων και την καθαρή θέση.

1.62. Δεν μπορεί να αναμένεται η κατάρτιση ενός πλήρους συνόλου λογαριασμών που θα περιλαμβάνει ισολογισμούς για μια τοπική ΜΟΔ, γιατί γενικά μια τέτοια μονάδα δεν έχει τη δυνατότητα να κατέχει αγαθά ή περιουσιακά στοιχεία ή να εισπράττει ή να αποδίδει εισόδημα. Η ακολουθία λογαριασμών για τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας και βιομηχανίας περιορίζεται στους πρώτους τρέχοντες λογαριασμούς: λογαριασμό παραγωγής και λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος, όπου εξισωτικό μέγεθος είναι το λειτουργικό πλεόνασμα.

3) Ο λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών

1.63. Ο λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών εμφανίζει, για την οικονομία ως σύνολο ή για ομάδες προϊόντων, τους συνολικούς πόρους (παραγωγή και εισαγωγές) και τις χρήσεις αγαθών και υπηρεσιών (ενδιάμεση ανάλωση, τελική κατανάλωση, μεταβολές αποθεμάτων, ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών, και εξαγωγές).

4) Οι λογαριασμοί της αλλοδαπής

1.64. Οι λογαριασμοί της αλλοδαπής καλύπτουν τις συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων μονίμων κατοίκων και μη μονίμων κατοίκων και τα σχετικά αποθέματα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όπου χρειάζεται.

Δεδομένου ότι η αλλοδαπή σ' αυτή τη λογιστική δομή παίζει ρόλο παρόμοιο με το ρόλο θεσμικού τομέα, ο λογαριασμός της αλλοδαπής καταρτίζεται από την απόψη της αλλοδαπής. Ένας πόρος της αλλοδαπής είναι χρήση για το σύνολο της οικονομίας και αντιστρόφως. Αν ένα εξισωτικό μέγεθος είναι θετικό, αυτό σημαίνει πλεόνασμα για την αλλοδαπή και έλλειμμα για τη χώρα, και αντιστρόφως αν το εξισωτικό μέγεθος είναι αρνητικό.

5) Εξισωτικά μεγέθη

- 1.65. Ένα εξισωτικό μέγεθος είναι ένα λογιστικό κατασκεύασμα που προκύπτει με την αφαίρεση της συνολικής αξίας των εγγραφών της μιας πλευράς ενός λογαριασμού από τη συνολική αξία της άλλης πλευράς. Δεν μπορεί να μετρηθεί ανεξάρτητα από τις άλλες εγγραφές· ως παράγωγη εγγραφή, αντανακλά την εφαρμογή των γενικών λογιστικών κανόνων στις συγκεκριμένες εγγραφές των δύο πλευρών του λογαριασμού.

Τα εξισωτικά μεγέθη δεν είναι μόνο ένα τέχνασμα που εισάγεται για να εξασφαλιστεί η ισοσκελίση των λογαριασμών. Ενσωματώνουν πολλές πληροφορίες και περιλαμβάνουν πολλές από τις πιο σημαντικές εγγραφές των λογαριασμών, όπως φαίνεται από τα ακόλουθα παραδείγματα εξισωτικών μεγεθών: προστιθέμενη αξία, λειτουργικό πλεόνασμα, διαθέσιμο εισόδημα, αποταμίευση, καθαρή χορήγηση/λήψη δανείων, καθαρή θέση.

6) Μακροοικονομικά μεγέθη

- 1.66. Τα μακροοικονομικά μεγέθη είναι σύνθετες αξίες που μετρούν το αποτέλεσμα της δραστηριότητας της συνολικής οικονομίας από μια συγκεκριμένη άποψη· για παράδειγμα, προϊόν, προστιθέμενη αξία, διαθέσιμο εισόδημα, τελική κατανάλωση, αποταμίευση, σχηματισμός κεφαλαίου, κλπ. Αν και ο υπολογισμός των μακροοικονομικών μεγεθών δεν είναι ούτε ο μοναδικός ούτε ο κύριος σκοπός του, το σύστημα αναγνωρίζει τη σημασία τους ως συνοπτικών δεικτών και ως βασικών μεγεθών για σκοπούς μακροοικονομικής ανάλυσης και για συγκρίσεις, διαχρονικές ή στο χώρο.

Διακρίνονται δύο τύποι μακροοικονομικών μεγεθών:

- μακροοικονομικά μεγέθη που αναφέρονται άμεσα σε συναλλαγές στο σύστημα, όπως η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, η πραγματική τελική κατανάλωση, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, κλπ.
- μακροοικονομικά μεγέθη που αντιπροσωπεύουν εξισωτικά μεγέθη των λογαριασμών, όπως ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς (ΑΕΧΠ) λειτουργικό πλεόνασμα της συνολικής οικονομίας, εθνικό εισόδημα, εθνικό διαθέσιμο εισόδημα, τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο, καθαρή θέση της συνολικής οικονομίας.

- 1.67. Εισάγεται μια πρόσθετη διάσταση στη χρησιμότητα ορισμένων στοιχείων των εθνικών λογαριασμών, με τον υπολογισμό των στοιχείων αυτών κατά κεφαλή. Για ευρέα μακροοικονομικά μεγέθη όπως το ΑΕΧΠ ή το εθνικό εισόδημα ή η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, ο παρανομαστής που χρησιμοποιείται συνήθως είναι ο συνολικός πληθυσμός (μονίμων κατοίκων). Όταν χρησιμοποιούνται υποτομείς στους λογαριασμούς ή σε μέρος των λογαριασμών του τομέα των νοικοκυριών, απαιτούνται επίσης δεδομένα για τον αριθμό των νοικοκυριών και τον αριθμό ατόμων που ανήκουν σε κάθε υποτομέα⁽¹⁾

(1) Βλέπε κεφάλαιο 11, "πληθυσμός και εισροές εργασίας".

Δ) ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΙΣΡΟΩΝ - ΕΚΡΟΩΝ⁽¹⁾

- 1.68. Το πλαίσιο εισροών - εκροών αποτελείται από πίνακες προσφοράς και χρήσεων κατά βιομηχανία, πίνακες που συνδέουν τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων με τους τομεακούς λογαριασμούς και πίνακες εισροών - εκροών κατά ομοιογενή κλάδο (προϊόν).
- 1.69. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων είναι μήτρες (σειρές προϊόντων, στήλες βιομηχανιών) που δείχνουν πως η προσφορά προϊόντων προέρχεται από εγχώριες βιομηχανίες και εισαγωγές και πως αυτή η προσφορά των προϊόντων κατανέμεται μεταξύ διαφόρων ενδιάμεσων ή τελικών χρήσεων, όπου περιλαμβάνονται και οι εξαγωγές. Ενσωματώνουν επίσης τη διάρθρωση του κόστους παραγωγής και το εισόδημα που δημιουργείται από αυτήν την παραγωγή, εφόσον περιλαμβάνουν, για κάθε βιομηχανία, τις ροές που καταγράφονται στο λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών και στους τρέχοντες λογαριασμούς που υπολογίζονται κατά βιομηχανία.
- Οι πίνακες προσφοράς και χρήσης είναι το συντονιστικό πλαίσιο για όλους τους πίνακες κατά βιομηχανία και (ή) κατά προϊόν που περιλαμβάνουν δεδομένα για εισροές εργασίας, ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων, λεπτομερείς δείκτες τιμών - και έτσι περιγράφουν λεπτομερώς τη διάρθρωση του κόστους, το δημιουργούμενο εισόδημα, την απασχόληση, την παραγωγικότητα της εργασίας, το βαθμό έντασης κεφαλαίου.
- 1.70. Είναι δυνατή η διασύνδεση των πινάκων προσφοράς και χρήσεων με τους τομεακούς λογαριασμούς μέσω της σταυροειδούς ταξινόμησης της παραγωγής, της ενδιάμεσης ανάλυσης και των συνιστωσών της προστιθεμένης αξίας κατά τομέα και κατά βιομηχανία.
- 1.71. Οι πίνακες εισροών - εκροών προϊόν κατά προϊόν είναι εννοιολογικά διαφορετικοί από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων κατά βιομηχανία, δεδομένου ότι χρησιμοποιούν ταξινόμηση προϊόντων τόσο για τις σειρές όσο και για τις στήλες.

⁽¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 9, "το πλαίσιο εισροών - εκροών".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ Η ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

2.01. Η οικονομία μιας χώρας είναι το αποτέλεσμα της δραστηριότητας ενός πολύ μεγάλου αριθμού μονάδων οι οποίες πραγματοποιούν πληθώρα συναλλαγών διαφόρων ειδών, με σκοπό την παραγωγή, τη χρηματοδότηση, την ασφάλιση, την αναδιανομή και την κατανάλωση.

2.02. Οι μονάδες και οι ομάδες μονάδων που χρησιμοποιούνται στους εθνικούς λογαριασμούς πρέπει να οριστούν σε σχέση με το είδος της οικονομικής ανάλυσης για την οποία προορίζονται και όχι με βάση τους τύπους των μονάδων που χρησιμοποιούνται συνήθως στις στατιστικές έρευνες. Οι τελευταίες (επιχειρήσεις, εταιρείες holding, μονάδες οικονομικής δραστηριότητας, τοπικές μονάδες, κρατικές υπηρεσίες, μη κερδοσκοπικά ιδρύματα, νοικοκυριά κλπ.) μπορεί να μην είναι πάντοτε ικανοποιητικές για τους σκοπούς των εθνικών λογαριασμών, αφού βασίζονται γενικά σε παραδοσιακά κριτήρια νομικής, διοικητικής ή λογιστικής φύσης.

Οι στατιστικολόγοι πρέπει να λάβουν υπόψη τους ορισμούς των μονάδων ανάλυσης που χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΛ, ώστε να διασφαλιστεί ότι στις έρευνες κατά τις οποίες συλλέγονται πραγματικά στοιχεία εισάγονται προοδευτικά όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται για τη συγκέντρωση δεδομένων με βάση τις μονάδες ανάλυσης που χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΛ.

2.03. Ένα χαρακτηριστικό του συστήματος είναι η χρήση τριών ειδών μονάδων που αντιστοιχούν σε δύο εντελώς διαφορετικούς τρόπους υποδιαίρεσης της οικονομίας. Για να αναλυθεί η παραγωγική διαδικασία, πρέπει απαραίτητα να επιλεγούν μονάδες που έχουν σχέσεις τεχνικοοικονομικής φύσης· για να αναλυθούν ροές που επηρεάζουν το εισόδημα, το κεφάλαιο, τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και τους ισολογισμούς, πρέπει να επιλεγούν μονάδες που επιτρέπουν τη μελέτη σχέσεων συμπεριφοράς μεταξύ των οικονομικών φορέων.

Με δεδομένους αυτούς τους δύο στόχους, καθορίζονται στη συνέχεια του κεφαλαίου οι θεσμικές μονάδες που είναι κατάλληλες για την ανάλυση της οικονομικής συμπεριφοράς, οι τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας και οι μονάδες ομοιογενούς παραγωγής που είναι κατάλληλες για την ανάλυση τεχνικοοικονομικών σχέσεων. Στην πράξη, αυτοί οι τρεις τύποι μονάδων σχηματίζονται με το συνδυασμό ή την περαιτέρω υποδιαίρεση των βασικών μονάδων των στατιστικών ερευνών ή, σε μερικές περιπτώσεις, λαμβάνονται απευθείας από τις στατιστικές έρευνες. Πριν να δοθούν οι ακριβείς ορισμοί αυτών των τριών τύπων μονάδων που χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΛ, πρέπει να οριστούν τα όρια της εθνικής οικονομίας.

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

2.04. Οι μονάδες, είτε θεσμικές είτε τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας είτε ομοιογενούς παραγωγής, που αποτελούν την οικονομία μιας χώρας και οι συναλλαγές των οποίων καταγράφονται στο ΕΣΟΛ, είναι αυτές που έχουν επίκεντρο του οικονομικού ενδιαφέροντός τους την οικονομική επικράτεια της χώρας αυτής. Οι μονάδες αυτές, γνωστές ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, μπορούν να έχουν ή να μην έχουν την εθνικότητα της εν λόγω χώρας, να έχουν ή να μην έχουν νομική προσωπικότητα και να είναι ή να μην είναι παρούσες στην οικονομική επικράτεια της χώρας κατά το χρόνο που πραγματοποιούν μια συναλλαγή. Αφού ορίστηκαν, με τον τρόπο αυτό, τα όρια της οικονομικής επικράτειας με βάση τις μονάδες μόνιμους κατοίκους, πρέπει να οριστούν και οι έννοιες των όρων οικονομική επικράτεια και επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος.

2.05. Ο όρος "οικονομική επικράτεια" σημαίνει:

- α) τη γεωγραφική επικράτεια η οποία διοικείται από μια κυβέρνηση και μέσα στην οποία τα πρόσωπα, τα εμπορεύματα, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια κινούνται ελεύθερα·
- β) οποιοσδήποτε ελεύθερες ζώνες, περιλαμβανομένων των τελωνειακών αποθηκών και των εργοστασίων υπό τελωνειακό έλεγχο·
- γ) τον εθνικό εναέριο χώρο, τα χωρικά ύδατα και την υφαλοκρηπίδα που προεκτείνεται σε διεθνή ύδατα, όπου η χώρα έχει αποκλειστικά δικαιώματα¹·
- δ) του εδαφικούς θύλακες που βρίσκονται έξω από την γεωγραφική επικράτεια [δηλαδή γεωγραφικές περιοχές που βρίσκονται στην αλλοδαπή και που χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις ή διακρατικές συμφωνίες, από κυβερνητικούς φορείς της χώρας (πρεσβείες, προξενεία, στρατιωτικές βάσεις, επιστημονικές βάσεις κλπ.)].
- ε) τα κοιτάσματα πετρελαίου, φυσικού αερίου κλπ. που βρίσκονται σε διεθνή ύδατα έξω από την υφαλοκρηπίδα της χώρας και την εκμετάλλευση των οποίων έχουν μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της επικράτειας, όπως ορίστηκε στις προηγούμενες υποπαραγράφους.

2.06. Η οικονομική επικράτεια δεν περιλαμβάνει τους εδαφικούς θύλακες που βρίσκονται μέσα στη γεωγραφική επικράτεια και οι οποίοι απολαύουν ετεροδικίας (δηλαδή, τα τμήματα της γεωγραφικής επικράτειας της ίδιας της χώρας που χρησιμοποιούνται από κυβερνητικούς φορείς άλλων χωρών, από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις ή διακρατικές συμφωνίες²).

¹ Τα αλιευτικά σκάφη, τα λοιπά πλοία, οι πλωτές εξέδρες και τα αεροσκάφη αντιμετωπίζονται στο ΕΣΟΛ ακριβώς όπως οποιοσδήποτε άλλος κινητός εξοπλισμός, είτε έχουν την κυριότητα και/ή την εκμετάλλυσή τους μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας είτε έχουν την κυριότητά τους μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι και την εκμετάλλυσή τους μονάδες μόνιμοι κάτοικοι. Οι συναλλαγές που αφορούν την κυριότητα (ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου) και τη χρήση (ενοικίαση, ασφάλιση κλπ.) αυτού του είδους εξοπλισμού αποδίδονται στην οικονομία της χώρας της οποίας είναι μόνιμος κάτοικος αυτός ο οποίος έχει την κυριότητα και/ή την εκμετάλλευση αντίστοιχα. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, τεκμαίρεται μεταβολή της κυριότητας.

² Οι γεωγραφικές περιοχές που χρησιμοποιούνται από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους διεθνείς οργανισμούς αποτελούν, επομένως, την επικράτεια κρατών *sui generis*. Το χαρακτηριστικό των κρατών αυτών είναι ότι οι μόνοι μόνιμοι κάτοικοι είναι τα ίδια τα θεσμικά όργανα (βλέπε 2.10 ε).

2.07. Ο όρος "επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος" υποδηλώνει το γεγονός ότι υπάρχει κάποιος τόπος μέσα στην οικονομική επικράτεια, στον οποίο ή από τον οποίο μια μονάδα πραγματοποιεί και προτίθεται να συνεχίσει να πραγματοποιεί οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές σε σημαντική κλίμακα, είτε επί απεριόριστο χρόνο είτε για ένα ορισμένο αλλά, οπωσδήποτε, μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον ένα έτος). Αυτό σημαίνει ότι μια μονάδα που πραγματοποιεί τέτοιες συναλλαγές στην οικονομική επικράτεια περισσότερων της μιας χωρών θεωρείται ότι έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος σε κάθε μια από αυτές.

Η κυριότητα γης και κτιρίων μέσα στην οικονομική επικράτεια θεωρείται επαρκής για να θεωρηθεί ότι ο ιδιοκτήτης έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στη χώρα αυτή.

2.08. Με βάση αυτούς τους ορισμούς, οι μονάδες που θεωρούνται ως μόνιμοι κάτοικοι μιας χώρας μπορούν να υποδιαιρεθούν ως εξής:

α) μονάδες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή, τη χρηματοδότηση, την ασφάλιση ή την αναδιανομή, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την κυριότητα γης και κτιρίων·

β) μονάδες που έχουν κατά κύριο λόγο σχέση με την κατανάλωση³, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την ιδιοκτησία γης και κτιρίων·

γ) όλες οι μονάδες με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης και κτιρίων, εκτός από τους ιδιοκτήτες θυλάκων που απολαύουν ετεροδικίας, οι οποίοι αποτελούν μέρος της οικονομικής επικράτειας άλλων χωρών ή είναι κράτη *suì generis* (βλέπε 206).

2.09. Στην περίπτωση των μονάδων που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή, τη χρηματοδότηση, την ασφάλιση ή την αναδιανομή, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές τους εκτός από αυτές που συνδέονται με την κυριότητα γης και κτιρίων, μπορούμε να διακρίνουμε τις εξής δύο περιπτώσεις:

α) δραστηριότητα που διεξάγεται αποκλειστικά στην οικονομική επικράτεια της χώρας: οι μονάδες που διεξάγουν τέτοια δραστηριότητα είναι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας·

β) δραστηριότητα που διεξάγεται για ένα έτος ή περισσότερο στις οικονομικές επικράτειες αρκετών χωρών: μόνο εκείνο το τμήμα της μονάδας που έχει ένα επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας θεωρείται μονάδα μόνιμος κάτοικος. Αυτή μπορεί να είναι:

- είτε θεσμική μονάδα μόνιμος κάτοικος (βλέπε 212), οι δραστηριότητες της οποίας που διεξάγονται στην αλλοδαπή για ένα έτος ή μεγαλύτερο διάστημα εξαιρούνται ή αντιμετωπίζονται χωριστά¹.

³ Η κατανάλωση δεν είναι η μόνη δυνατή δραστηριότητα των νοικοκυριών. Τα νοικοκυριά μπορούν, ως επιχειρήσεις, να αναπτύξουν οποιοδήποτε είδος οικονομικής δραστηριότητας.

¹ Μια τέτοια δραστηριότητα δεν πρέπει να διαχωρίζεται από τις δραστηριότητες της

- είτε οιονεί μονάδα μόνιμος κάτοικος (βλέπε 215), όσον αφορά τη δραστηριότητα που διεξήχθη στη χώρα για διάστημα ενός έτους ή περισσότερο από μονάδα που είναι μόνιμος κάτοικος άλλης χώρας¹.

2.10. Στην περίπτωση των μονάδων που έχουν σχέση κατά κύριο λόγο με την κατανάλωση, εκτός από τις δραστηριότητες που διενεργούν με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης και κτιρίων, τα νοικοκυριά που έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στη χώρα θεωρούνται ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, ακόμη και όταν μεταβαίνουν στο εξωτερικό για σύντομα διαστήματα (μικρότερα από ένα έτος). Συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένα τους εξής:

- α) τους μεθοριακούς εργαζόμενους, δηλαδή τα άτομα που διασχίζουν τα σύνορα καθημερινά για να εργαστούν σε γειτονική χώρα·
- β) τους εποχιακά εργαζόμενους, δηλαδή τα άτομα που εγκαταλείπουν τη χώρα για αρκετούς μήνες, αλλά για διάστημα μικρότερο από ένα έτος, για να εργαστούν σε άλλη χώρα σε τομείς που χρειάζονται κατά περιόδους πρόσθετο εργατικό δυναμικό·
- γ) τους τουρίστες, τους ασθενείς, τους φοιτητές², τους επίσημους επισκέπτες, τους επιχειρηματίες, τους πωλητές, τους καλλιτέχνες και τα μέλη πληρωμάτων που ταξιδεύουν στο εξωτερικό·
- δ) το έκτακτο προσωπικό που προσλαμβάνεται επί τόπου για να εργαστεί στους εντός της γεωγραφικής επικράτειας εδαφικούς θύλακες ξένων κυβερνήσεων·
- ε) το προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το προσωπικό πολιτικών ή στρατιωτικών διεθνών οργανισμών που έχουν την έδρα τους σε εδαφικούς θύλακες μέσα στη γεωγραφική επικράτεια, οι οποίοι απολαύουν ετεροδικίας·
- στ) τους επίσημους, πολιτικούς ή στρατιωτικούς, αντιπροσώπους της κυβέρνησης της χώρας (συμπεριλαμβανομένων και των μελών των οικογενειών τους) που είναι εγκατεστημένοι σε εδαφικούς θύλακες έξω από τη γεωγραφική επικράτεια.

θεσμικής μονάδας παραγωγής μόνον όταν διεξάγεται για χρονικό διάστημα μικρότερο από ένα έτος. Αυτό μπορεί επίσης να γίνει όταν η δραστηριότητα είναι αμελητέα, παρά το γεγονός ότι διεξάγεται για διάστημα ενός έτους ή περισσότερο, και, σε όλες τις περιπτώσεις, όταν πρόκειται για την εγκατάσταση εξοπλισμού στην αλλοδαπή. Όμως, μια μονάδα που είναι μόνιμος κάτοικος άλλης χώρας και η οποία αναπτύσσει κατασκευαστική δραστηριότητα στη χώρα για διάστημα μικρότερο του έτους θεωρείται ότι έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας, αν το αποτέλεσμα της κατασκευαστικής δραστηριότητας αποτελεί ακαθάριστη επένδυση πάγιου κεφαλαίου. Επομένως, μια τέτοια μονάδα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως οιονεί μονάδα μόνιμος κάτοικος.

2

Οι φοιτητές αντιμετωπίζονται πάντοτε ως μόνιμοι κάτοικοι, ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος που φοιτούν στο εξωτερικό.

- 2.11. Όλες οι μονάδες με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης ή/και κτιρίων, που αποτελούν τμήμα της οικονομικής επικράτειας θεωρούνται ως μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ή ως οιοσδήποτε μονάδες μόνιμοι κάτοικοι (βλέπε 2.15) της χώρας στην οποία βρίσκονται ή εν λόγω γη ή τα εν λόγω κτίρια.

ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

- 2.12. Ορισμός: Η θεσμική μονάδα αποτελεί ένα στοιχειώδες οικονομικό κέντρο λήψης αποφάσεων το οποίο χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία συμπεριφοράς και αυτονομία λήψης αποφάσεων κατά την άσκηση της κύριας δραστηριότητάς του. Μια μονάδα μόνιμος κάτοικος θεωρείται ως θεσμική μονάδα εάν διαθέτει αυτονομία αποφάσεων όσον αφορά την κύρια δραστηριότητά της και, επιπλέον, εφόσον είτε τηρεί πλήρη σειρά λογαριασμών είτε θα ήταν δυνατό και σκόπιμο, τόσο από οικονομική όσο και από νομική άποψη, να καταρτίσει πλήρη σειρά λογαριασμών, αν χρειαζόταν.

- Για να θεωρηθεί ότι έχει αυτονομία αποφάσεων όσον αφορά την κύρια δραστηριότητά της, η μονάδα πρέπει:

- * να δικαιούται να κατέχει δικά της αγαθά ή περιουσιακά στοιχεία· επομένως, θα είναι σε θέση να ανταλλάξει την ιδιοκτησία αγαθών και περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο συναλλαγών με άλλες θεσμικές μονάδες,

- * να είναι σε θέση να λαμβάνει οικονομικές αποφάσεις και να επιδίδεται σε οικονομικές δραστηριότητες, για τις οποίες είναι άμεσα υπεύθυνη και υπόλογη από νομική άποψη,

- * να είναι σε θέση να αναλαμβάνει για λογαριασμό της οικονομικές υποχρεώσεις, άλλες υποχρεώσεις ή δεσμεύσεις και να συνάπτει συμβόλαια.

- Για να θεωρηθεί ότι τηρεί πλήρη σειρά λογαριασμών, η μονάδα πρέπει να τηρεί λογιστικά βιβλία που να καλύπτουν όλες τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές που διεξάγει κατά τη λογιστική περίοδο και να καταρτίζει ισολογισμό των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

- 2.13. Όταν συμβαίνει ορισμένες μονάδες να μην έχουν σαφώς και τα δύο χαρακτηριστικά της θεσμικής μονάδας, εφαρμόζονται οι εξής αρχές:

α) τα νοικοκυριά έχουν πάντοτε αυτονομία λήψης αποφάσεων όσον αφορά την κύρια δραστηριότητά τους και, επομένως, πρέπει να θεωρούνται θεσμικές μονάδες, παρά το γεγονός ότι δεν τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών·

β) οι οργανισμοί που δεν τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών, και για τους οποίους δεν θα ήταν δυνατό ή δεν θα είχε νόημα να καταρτιστεί πλήρης σειρά λογαριασμών αν τους είχε ζητηθεί, συγχωνεύονται με τις θεσμικές μονάδες στους λογαριασμούς των οποίων ενσωματώνονται οι τμηματικοί λογαριασμοί τους·

- γ) οι οργανισμοί οι οποίοι, ενώ τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών, δεν έχουν αυτονομία λήψης αποφάσεων κατά την άσκηση της κύριας δραστηριότητάς τους συγχωνεύονται με τις μονάδες που τους ελέγχουν·
- δ) οι οργανισμοί που πληρούν τον ορισμό της θεσμικής μονάδας αντιμετωπίζονται ως θεσμικές μονάδες, ακόμη και αν δεν δημοσιεύουν τους λογαριασμούς τους·
- ε) οι οργανισμοί που αποτελούν μέρος μιας ομάδας επιχειρήσεων¹ και τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών θεωρούνται ως θεσμικές μονάδες, ακόμη και αν έχουν παραχωρήσει μέρος της αυτονομίας των αποφάσεών τους στον κεντρικό οργανισμό (εταιρεία holding) που είναι υπεύθυνος για τη γενική διεύθυνση της ομάδας. Η ίδια η εταιρεία holding θεωρείται ως θεσμική μονάδα, χωριστή από τις ομάδες που ελέγχει, εκτός αν πρέπει να εφαρμοστεί το σημείο β.
- στ) οι οιονεί εταιρείες τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών και δεν έχουν ανεξάρτητη νομική υπόσταση. Πάντως, έχουν οικονομική και χρηματοπιστωτική συμπεριφορά που είναι διαφορετική από των ιδιοκτητών τους και παρόμοια με τη συμπεριφορά εταιρειών. Επομένως, θεωρείται ότι έχουν αυτονομία αποφάσεων και θεωρούνται ως ξεχωριστές θεσμικές μονάδες.

2.14. Οι εταιρείες holding είναι θεσμικές μονάδες η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι ο έλεγχος και η διεύθυνση μιας ομάδας θυγατρικών εταιρειών.

2.15. Οι πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ορίζονται ως:

- τα τμήματα εκείνα των μονάδων μη μόνιμων κατοίκων που έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος (δηλαδή, στις περισσότερες περιπτώσεις, που διενεργούν οικονομικές συναλλαγές για διάστημα ενός έτους ή μεγαλύτερο ή που αναπτύσσουν κατασκευαστική δραστηριότητα για περίοδο μικρότερη του ενός έτους, αν το αποτέλεσμα της δραστηριότητάς τους αποτελεί ακαθάριστη επένδυση πάγιου κεφαλαίου) στην οικονομική επικράτεια της χώρας·
- οι μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών γης ή κτιρίων στην οικονομική επικράτεια της χώρας, αλλά μόνον όσον αφορά συναλλαγές που αφορούν τέτοιου είδους γη ή κτίρια.

Οι πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι, ακόμη και αν δεν τηρούν πλήρεις λογαριασμούς και δεν έχουν πάντα αυτονομία λήψης αποφάσεων, θεωρούνται ως θεσμικές μονάδες.

¹ Η επιχείρηση δεν αποτελεί ξεχωριστή στατιστική μονάδα στο ΕΣΟΛ 1995. Σύμφωνα με το ΣΕΛ, ο όρος "επιχείρηση" χρησιμοποιείται για θεσμικές μονάδες που επιδίδονται σε παραγωγή.

2.16. Συμπερασματικά, οι εξής μονάδες θεωρούνται θεσμικές:

- μονάδες που τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών και έχουν αυτονομία λήψης αποφάσεων:
 - α) ιδιωτικές και δημόσιες μετοχικές εταιρείες·
 - β) συνεταιρισμοί ή προσωπικές εταιρείες που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα·
 - γ) δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες, με βάση ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα·
 - δ) μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα·
 - ε) υπηρεσιακές μονάδες δημοσίου.
- μονάδες που τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών και οι οποίες θεωρούνται συμβατικά ότι έχουν αυτονομία αποφάσεων:
 - στ) οιονεί εταιρείες (βλέπε 213 στ).
- μονάδες που δεν τηρούν απαραιτήτως πλήρη σειρά λογαριασμών, οι οποίες όμως θεωρούνται συμβατικά ότι έχουν αυτονομία αποφάσεων:
 - ζ) νοικοκυριά·
 - η) πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι (βλέπε 215).

ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

- 2.17. Η αναγκαιότητα της ομαδοποίησης δεν επιτρέπει τη χωριστή εξέταση των επιμέρους θεσμικών μονάδων· οι μονάδες αυτές πρέπει να συγκεντρωθούν σε ομάδες που καλούνται θεσμικοί τομείς ή απλώς τομείς, μερικοί από τους οποίους χωρίζονται σε υποτομείς.

Στο ΕΣΟΛ διακρίνονται οι ακόλουθοι τομείς και υποτομείς:

Τομείς και υποτομείς	Δημόσιοι (-ες)	Εθνικοί (-ές) ιδιωτικοί (-ές)	Ελεγχόμενοι (-ες) από την αλλοδαπή
Μη χρηματοδοτικές εταιρείες S.11	S.11001	S.11002	S.11003
Χρηματοδοτικές εταιρείες S.12			
Κεντρικές τράπεζες			
Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες S.121	S.12201	S12202	S.12203
Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία S.122	S.12301	S.12302	S.12303
Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς S.123	S.12401	S.12402	S.12403
S.124			
Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία S.125	S.12501	S.12502	S.12503

Δημόσιο

S.13

Κεντρική διοίκηση	S.1311
Διοίκηση ομόσπονδου κρατιδίου	S.1312
Τοπική αυτοδιοίκηση	S.1313
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	S.1314

Νοικοκυριά

S.14

Εργοδότες (περιλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων)	S.141+S.142
Μισθωτοί	S.143
Αποδέκτες εισοδημάτων από περιουσία	S.1441
Αποδέκτες συντάξεων	S.1442
Αποδέκτες εισοδημάτων από άλλες μεταβιβάσεις	S.1443
Λοιποί	S.145

Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν
νοικοκυριά

S.15

Αλλοδαπή

S.2

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)	S.21
Κράτη μέλη της ΕΕ	S.211
Θεσμικά όργανα της ΕΕ	S.212
Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	S.22

2.18.Ο κάθε τομέας και υποτομέας συγκεντρώνει τις θεσμικές μονάδες που έχουν παρόμοιο τύπο οικονομικής συμπεριφοράς.

Οι θεσμικές μονάδες ομαδοποιούνται σε τομείς με βάση την κύρια λειτουργία τους, η οποία θεωρείται ενδεικτική της οικονομικής συμπεριφοράς τους· αν η κύρια λειτουργία της μονάδας δεν είναι εμφανής, μπορεί να συναχθεί από τους κύριους πόρους της μονάδας. Ένας τομέας χωρίζεται σε υποτομείς σύμφωνα με τα κριτήρια τα σχετικά με τον τομέα αυτόν. Αυτό επιτρέπει μια πιο ακριβή περιγραφή της οικονομικής συμπεριφοράς των μονάδων.

Οι λογαριασμοί για τους τομείς και τους υποτομείς καταγράφουν όλες τις δραστηριότητες - κύριες και δευτερεύουσες - των θεσμικών μονάδων που καλύπτουν.

Κάθε θεσμική μονάδα ανήκει σε έναν και μόνο τομέα ή υποτομέα.

2.19. Όταν η κύρια λειτουργία της μονάδας είναι η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, είναι απαραίτητο - για να αποφασιστεί σε ποιον τομέα πρέπει να ταξινομηθεί - να καθορισθεί, πρώτα από όλα, αν τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παράγονται είναι:

- εμπορεύσιμο προϊόν (P.11) (βλέπε 3.17),
- προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση (P.12) (βλέπε 3.22) ή
- λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν (P.13) (βλέπε 3.25).

Οι θεσμικές μονάδες των οποίων το προϊόν είναι εμπορεύσιμο προϊόν¹ παραγωγής τους κατατάσσονται στους τομείς "μη χρηματοδοτικές εταιρείες" (S.11), "χρηματοδοτικές εταιρείες" (S.12) ή "νοικοκυριά" (S.14).

Το προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση και κρατείται για ίδια τελική κατανάλωση μπορεί να παραχθεί μόνο από νοικοκυριά (βλέπε 3.23). Οι θεσμικές μονάδες των οποίων το μεγαλύτερο μέρος του προϊόντος είναι προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση και κρατείται για ίδια τελική κατανάλωση² κατατάσσονται στον τομέα "νοικοκυριά" (S.14).

Οι θεσμικές μονάδες των οποίων το μεγαλύτερο μέρος του προϊόντος είναι λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν³ κατατάσσονται στους τομείς "δημόσιο" (S.13) ή "μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά" (S.15).

¹ Εμπορεύσιμο προϊόν είναι το προϊόν παραγωγών των οποίων οι πωλήσεις (εξαιρουμένων των φόρων επί των προϊόντων) καλύπτουν γενικά το μεγαλύτερο μέρος των κοστών παραγωγής τους (βλέπε 3.27).

² Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιου προϊόντος είναι οι υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης, τα γεωργικά προϊόντα που κρατούν οι αγρότες για δική τους χρήση ή οι οικιακές υπηρεσίες που παράγονται απασχολώντας αμειβόμενο προσωπικό (βλέπε 3.23).

³ Το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν περιλαμβάνει προϊόν που παρέχεται σε άλλες θεσμικές μονάδες δωρεάν, ή σε οικονομικά μη σημαντικές τιμές (βλέπε 3.25).

2.20. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις κύριες λειτουργίες και τη φύση των κύριων πόρων που χαρακτηρίζουν τον κάθε τομέα:

Τομέας	Τύπος οικονομικής συμπεριφοράς	
	Κύρια λειτουργία	Κύριοι πόροι
Μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11) (βλέπε 2.21)	Παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών	Εσοδα από τη διάθεση της εμπορεύσιμης παραγωγής
Χρηματοδοτικές εταιρείες (S.12) (βλέπε 2.32)	Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, περιλαμβανομένης της ασφάλισης Επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες	Κεφάλαια προερχόμενα από τη σύναψη υποχρεώσεων· τόκοι, προμήθειες· αμοιβές· εισπραττόμενα ασφάλιστρα
Δημόσιο (S.13) (βλέπε 2.68)	Παραγωγή και παροχή μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών για συλλογική και ατομική κατανάλωση και διεξαγωγή συναλλαγών που αποσκοπούν στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και πλούτου	Υποχρεωτικές εισφορές επιβαλλόμενες σε μονάδες άλλων τομέων, εισπραττόμενες έμμεσα ή άμεσα
Νοικοκυριά (S.14) - ως καταναλωτές - ως επιχειρηματίες (βλέπε 2.75)	Κατανάλωση Παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών· παραγωγή αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών για ίδια τελική κατανάλωση	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εισόδημα περιουσίας, μεταβιβάσεις από άλλους τομείς Εσοδα από τη διάθεση της εμπορεύσιμης παραγωγής Τεκμαρτά έσοδα από προϊόντα που προορίζονται για ίδια τελική κατανάλωση
Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (S.15) (βλέπε 2.87)	Παραγωγή και παροχή μη εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών για συλλογική και ατομική κατανάλωση	Προαιρετικές εισφορές από τα νοικοκυριά ως καταναλωτές· εισόδημα περιουσίας

Ο τομέας "αλλοδαπή" (S.2) αποτελεί ομαδοποίηση θεσμικών μονάδων (βλέπε 2.89) η οποία δεν χαρακτηρίζεται από κάποια κύρια λειτουργία ή από κύριους πόρους· ο τομέας αυτός περιλαμβάνει θεσμικές μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, εφόσον πραγματοποιούν συναλλαγές με θεσμικές μονάδες μόνιμους κατοίκους.

Μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11)

- 2.21. Ορισμός: Ο τομέας των μη χρηματοδοτικών εταιρειών (S.11) περιλαμβάνει θεσμικές μονάδες οι διανεμητικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές των οποίων είναι χωριστές από εκείνες των ιδιοκτητών τους και οι οποίες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών. Το μεγαλύτερο μέρος του προϊόντος αυτών των μονάδων είναι εμπορεύσιμο προϊόν (βλέπε 2.19)¹.
- 2.22. Ο τομέας των μη χρηματοδοτικών εταιρειών περιλαμβάνει επίσης και τις μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες.
- 2.23. Ο όρος "μη χρηματοδοτικές εταιρείες" υποδηλώνει όλους τους οργανισμούς που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η παραγωγή αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών για πώληση στην αγορά.

Οι θεσμικές μονάδες που περιλαμβάνονται είναι οι εξής:

- α) ιδιωτικές και δημόσιες μετοχικές εταιρείες που ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών.
- β) συνεταιρισμοί και προσωπικές εταιρείες που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και που ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών.
- γ) δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες, με βάση ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και οι οποίες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών.
- δ) μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ή ενώσεις που εξυπηρετούν μη χρηματοδοτικές εταιρείες, τα οποία αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα, ασχολούνται δε κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών².
- ε) εταιρείες holding που ελέγχουν (βλέπε 2.26) ομάδα εταιρειών, εάν το κυρίαρχο είδος δραστηριότητας της ομάδας εταιρειών ως συνόλου - που υπολογίζεται με βάση την προστιθέμενη αξία - είναι η παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών
- στ) ιδιωτικές και δημόσιες οιονεί εταιρείες που απασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών.

¹ Οι οργανισμοί που ρυθμίζουν την αγορά και των οποίων η μόνη ή η κύρια δραστηριότητα είναι να αγοράζουν, να κρατούν αποθέματα ή να πωλούν αγροτικά προϊόντα και άλλα τρόφιμα κατατάσσονται κατά σύμβαση στον τομέα S.11 (βλέπε 2.69α, υποσημείωση 1).

² Συμπεριλαμβάνονται τα ιδρύματα που χρηματοδοτούνται από προαιρετικές εισφορές ή εισφορές οιονεί φορολογικού χαρακτήρα (φόροι υπέρ τρίτων), που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις από μονάδες η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η παροχή υπηρεσιών σε αντάλλαγμα αυτών των εισφορών. Οι εν λόγω εισφορές θεωρούνται ως αγορές εμπορεύσιμων υπηρεσιών.

- 2.24. Ο όρος "μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες" υποδηλώνει όλους τους οργανισμούς χωρίς ανεξάρτητο νομικό καθεστώς, οι οποίοι ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών και οι οποίοι καλύπτουν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρίζονται ως οιονεί εταιρείες (βλέπε 2.13 στ).

Οι οιονεί εταιρείες πρέπει οπωσδήποτε να τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών, και να λειτουργούν όπως οι εταιρείες. Η de facto σχέση τους με τον ιδιοκτήτη τους είναι παρόμοια με τη σχέση μιας μετοχικής εταιρείας με τους μετόχους της.

Έτσι, οι μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες που ανήκουν σε νοικοκυριά, κρατικές μονάδες ή ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα κατατάσσονται μαζί με τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες στον τομέα των μη χρηματοδοτικών εταιρειών.

Το γεγονός ότι κάποια επιχείρηση τηρεί πλήρη σειρά λογαριασμών, περιλαμβανομένων των ισολογισμών, δεν αποτελεί επαρκή προϋπόθεση για να θεωρηθεί ως οιονεί εταιρεία. Επομένως, οι προσωπικές εταιρείες και οι δημόσιες επιχειρήσεις, εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στα σημεία 223 α), β), γ) και στ) καθώς και οι ατομικές επιχειρήσεις - ακόμη και αν τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών - δεν αποτελούν γενικά ξεχωριστές θεσμικές μονάδες, διότι δεν έχουν αυτονομία αποφάσεων, εφόσον η διαχείρισή τους βρίσκεται υπό τον έλεγχο των νοικοκυριών, των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων ή των κυβερνήσεων στις οποίες ανήκουν.

- 2.25. Ο τομέας "μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες" περιλαμβάνει επίσης όλες τις πλασματικές μονάδες μόνιμους κατοίκους (βλέπε 2.15) οι οποίες, κατά συνθήκη, αντιμετωπίζονται σαν να ήταν οιονεί εταιρείες.

- 2.26. Ο έλεγχος μιας επιχείρησης ορίζεται ως η ικανότητα καθορισμού της γενικής πολιτικής της εταιρείας επιλέγοντας του κατάλληλους διευθυντές, αν χρειαστεί.

Μια θεσμική μονάδα, μια άλλη εταιρεία, ένα νοικοκυριό ή μια μονάδα του δημόσιου εξασφαλίζουν τον έλεγχο μιας εταιρείας έχοντας την ιδιοκτησία περισσότερων από τις μισές μετοχές με δικαίωμα ψήφου ή ελέγχοντας με οποιοδήποτε άλλο τρόπο περισσότερο από το ήμισυ της εκλογικής δύναμης των μετόχων. Επιπλέον, το δημόσιο εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας εταιρείας ως αποτέλεσμα ειδικού νομοθετικού διατάγματος ή ρυθμιστικής διάταξης που δίνει στο δημόσιο τη δυνατότητα να καθορίζει την πολιτική της εταιρείας ή να διορίζει τους διευθυντές.

Για να ελέγχει περισσότερο από το ήμισυ της εκλογικής δύναμης των μετόχων, μια θεσμική μονάδα δεν χρειάζεται να κατέχει η ίδια μετοχές με δικαίωμα ψήφου. Μια εταιρεία Γ μπορεί να είναι θυγατρική μιας άλλης εταιρείας Β στην οποία μια τρίτη εταιρεία Α κατέχει την πλειονότητα των μετοχών με δικαίωμα ψήφου.

Η εταιρεία Γ θεωρείται ως θυγατρική της εταιρείας Β όταν: είτε η εταιρεία Β ελέγχει περισσότερο από το ήμισυ των ψήφων των μετόχων της εταιρείας Γ είτε η εταιρεία Β είναι μέτοχος της Γ με δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειονότητα των διευθυντών της Γ.

- 2.27. Ο τομέας των μη χρηματοδοτικών εταιρειών υποδιαιρείται σε τρεις υποτομείς:

- δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11001)
- εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11002)
- μη χρηματοδοτικές εταιρείες που ελέγχονται από την αλλοδαπή (S.11003)

Υποτομέας : δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11001)

- 2.28. Ορισμός: ο υποτομέας των δημόσιων μη χρηματοδοτικών εταιρειών περιλαμβάνει όλες τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες που υπόκεινται σε έλεγχο (βλέπε 226) από κρατικές μονάδες.
- 2.29. Οι δημόσιες οιονεί εταιρείες είναι οιονεί εταιρείες που ανήκουν απευθείας σε κρατικές μονάδες.

Υποτομέας : Εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες (S.11002)

- 2.30. Ορισμός: Ο υποτομέας των εθνικών (ημεδαπών) ιδιωτικών μη χρηματοδοτικών εταιρειών αποτελείται από όλες τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες που δεν ελέγχονται από το κράτος ή από θεσμικές μονάδες μη μόνιμους κατοίκους. Αυτός ο υποτομέας περιλαμβάνει όλα τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που περιλαμβάνονται στον τομέα των μη χρηματοδοτικών εταιρειών (βλέπε 223δ).

Ο υποτομέας αυτός περιλαμβάνει τις εταιρείες και οιονεί εταιρείες άμεσων επενδύσεων (βλέπε 4.65) που δεν υπάγονται στον υποτομέα των μη χρηματοδοτικών εταιρειών που ελέγχονται από την αλλοδαπή (S.11003).

Υποτομέας : Μη χρηματοδοτικές εταιρείες που ελέγχονται από την αλλοδαπή (S.11003)

- 2.31. Ορισμός: Ο υποτομέας των μη χρηματοδοτικών εταιρειών που ελέγχονται από την αλλοδαπή αποτελείται από όλες τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες που ελέγχονται (βλέπε 226) από θεσμικές μονάδες μη μόνιμους κατοίκους.

Ο υποτομέας αυτός περιλαμβάνει:

- όλες τις θυγατρικές εταιρειών μη μόνιμων κατοίκων,
- όλες τις εταιρείες που ελέγχονται από θεσμική μονάδα μη μόνιμο κάτοικο η οποία δεν είναι εταιρεία: π.χ., μια εταιρεία η οποία ελέγχεται από μια ξένη κυβέρνηση· περιλαμβάνει επίσης τις εταιρείες που ελέγχονται από ομάδα μονάδων μη μόνιμων κατοίκων που ενεργούν από κοινού·
- όλα τα υποκαταστήματα και τα λοιπά μη μετοχικού χαρακτήρα γραφεία μετοχικών ή μη επιχειρήσεων μη μόνιμων κατοίκων που αποτελούν οιονεί (πλασματικές) μονάδες μόνιμους κατοίκους και που πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες (βλέπε 2.25).

Χρηματοδοτικές εταιρείες (S.12)

- 2.32. **Ορισμός:** Ο τομέας των χρηματοδοτικών εταιρειών (S.12) αποτελείται από όλες τις εταιρείες και οιονεί εταιρείες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση (ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί) ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες¹.

Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση είναι η δραστηριότητα στα πλαίσια της οποίας μια θεσμική μονάδα αποκτά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και, ταυτόχρονα, αναλαμβάνει υποχρεώσεις (βλέπε 234) για δικό της λογαριασμό (βλέπε 233) διενεργώντας χρηματοπιστωτικές συναλλαγές στην αγορά (βλέπε 237, 238). Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, λόγω του ότι τα κεφάλαια μετατρέπονται ή αναδιαμορφώνονται, όσον αφορά τη λήξη, το μέγεθος, το βαθμό κινδύνου και παρόμοιους παράγοντες στη διεργασία χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης.

Οι επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες που συνδέονται στενά με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, χωρίς όμως να είναι οι ίδιες χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση (βλέπε 239).

- 2.33. Μέσω της διαδικασίας της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης πραγματοποιείται μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ τρίτων μερών από τα οποία το ένα διαθέτει πλεόνασμα και το άλλο έλλειψη κεφαλαίων. Ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν ενεργεί απλώς ως πράκτορας αυτών των άλλων θεσμικών μονάδων, αλλά αναλαμβάνει και ο ίδιος κινδύνους αποκτώντας χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού και αναλαμβάνοντας υποχρεώσεις για δικό του λογαριασμό.
- 2.34. Στη διεργασία χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης μπορούν να υπεισέρχονται όλες οι κατηγορίες υποχρεώσεων, εκτός από την κατηγορία "λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί" (AF.7).

Τα στοιχεία του ενεργητικού που υπεισέρχονται στη διεργασία χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης μπορεί να είναι ταξινομημένα σε οποιαδήποτε κατηγορία, με εξαίρεση την κατηγορία "τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά" (AF.6), και συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας "λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί" (φάκτορινγκ/αγορά απαιτήσεων). Επιπλέον, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να επενδύουν τα κεφάλαιά τους σε μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων και των ακινήτων. Πάντως, για να μπορεί να θεωρηθεί ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός, μια εταιρεία θα πρέπει, επιπλέον, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις στην αγορά και να μετατρέπει κεφάλαια. Επομένως, εξαιρούνται οι κτηματικές εταιρείες (NACE τμήμα 70).

¹ Κατά συνθήκη, ο τομέας S.12 περιλαμβάνει μόνο εταιρείες holding που ελέγχουν και διευθύνουν έναν όμιλο θυγατρικών οι οποίες ασχολούνται κατά κύριο λόγο με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες (βλέπε 243) και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που είναι αναγνωρισμένα ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.44).

- 2.35. Η κύρια δραστηριότητα των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων έγκειται στη συγκέντρωση των κινδύνων. Οι κύριες υποχρεώσεις αυτών των τομέων είναι τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (ΑΦ.6). Το αντιστάθμισμα των αποθεματικών είναι επενδύσεις εκ μέρους των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων τα οποία ενεργούν, επομένως, ως ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- 2.36. Τα αμοιβαία κεφάλαια αναλαμβάνουν υποχρεώσεις κυρίως μέσω της έκδοσης μετοχών (ΑΦ.52). Μετατρέπουν τα κεφάλαια αυτά αγοράζοντας χρηματοπιστωτικά στοιχεία του ενεργητικού ή/και ακίνητα. Επομένως τα αμοιβαία κεφάλαια ταξινομούνται ως ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Όπως και στην περίπτωση των άλλων εταιρειών, οποιαδήποτε μεταβολή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού εκτός από τις μετοχές τους αντανακλάται στα ίδια κεφάλαια (βλέπε 7.05). Επειδή το ύψος των ιδίων κεφαλαίων κατά κανόνα ισούται με την αξία των μετοχών των αμοιβαίων κεφαλαίων, οποιαδήποτε μεταβολή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου θα αντανακλάται στην αγοραία αξία των μετοχών αυτών.
- Τα αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν αποκλειστικά σε ακίνητα θεωρούνται επίσης ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- 2.37. Η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση περιορίζεται γενικά σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές που διενεργούνται στην αγορά. Με άλλα λόγια, η αγορά περιουσιακών στοιχείων και η σύναψη υποχρεώσεων θα πρέπει να γίνεται με το κοινό ή με συγκεκριμένες και σχετικά μεγάλες υποομάδες του. Γενικά, όταν η δραστηριότητα περιορίζεται σε μικρές ομάδες ατόμων ή οικογενειών, δεν πραγματοποιείται χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Συγκεκριμένα, η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση δεν περιλαμβάνει θεσμικές μονάδες που παρέχουν ταμειακές υπηρεσίες σε έναν όμιλο εταιρειών. Αυτές οι θεσμικές μονάδες κατανέμονται σε ένα τομέα ανάλογα με την κύρια δραστηριότητα του ομίλου εταιρειών στο εσωτερικό της οικονομικής επικράτειας. Πάντως, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η θεσμική μονάδα που παρέχει τις ταμειακές υπηρεσίες υπόκειται σε χρηματοοικονομική εποπτεία, ταξινομείται συμβατικά στον τομέα των χρηματοδοτικών εταιρειών.
- 2.38. Μπορεί να υπάρχουν εξαιρέσεις από το γενικό περιορισμό της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές που διενεργούνται στην αγορά. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν δημοτικές τράπεζες και ταμειυτήρια, που βασίζονται κυρίως στον αντίστοιχο δήμο, ή εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης που εξαρτώνται από έναν μητρικό όμιλο εταιρειών για την απόκτηση ή την επένδυση κεφαλαίων. Πάντως, η εκ μέρους τους χορήγηση δανείων ή αποδοχή αποταμιεύσεων δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τον σχετικό δήμο ή το μητρικό όμιλο εταιρειών, αντιστοίχως, για να ταξινομηθούν ως ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- 2.39. Οι επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν επικουρικές δραστηριότητες όσον αφορά τη διενέργεια συναλλαγών χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού ή υποχρεώσεων, ή τη μετατροπή ή την αναδιαμόρφωση κεφαλαίων. Οι επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς δεν αναλαμβάνουν οι ίδιοι κινδύνους αποκτώντας χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ή συνάπτοντας υποχρεώσεις. Απλώς διευκολύνουν τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση.

- 2.40. Οι θεσμικές μονάδες που περιλαμβάνονται στον τομέα "χρηματοδοτικές εταιρείες (S.12) είναι οι εξής:
- α) οι ιδιωτικές ή δημόσιες μετοχικές εταιρείες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες·
 - β) οι συνεταιρισμοί και οι προσωπικές εταιρείες που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες·
 - γ) οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες, σύμφωνα με ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα, ασχολούνται δε κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες·
 - δ) τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και τα οποία ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, ή τα οποία εξυπηρετούν χρηματοδοτικές εταιρείες·
 - ε) οι εταιρείες holding (βλέπε 2.14) αν ο όμιλος των θυγατρικών στην οικονομική επικράτεια ως σύνολο ασχολείται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες·
 - στ) τα αμοιβαία κεφάλαια μη μετοχικού χαρακτήρα όπου περιλαμβάνονται χαρτοφυλάκια επενδύσεων που ανήκουν στην ομάδα των συμμετεχόντων και των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται, γενικά, από άλλες χρηματοδοτικές εταιρείες. Τα κεφάλαια αυτά θεωρούνται κατά συνθήκη θεσμικές μονάδες, ξεχωριστές από τη διαχειρίστρια χρηματοδοτική εταιρεία·
 - ζ) οι χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες:
 - οι μη μετοχικού χαρακτήρα μονάδες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και υπόκεινται σε κανονισμούς και εποπτεία (αυτό συμβαίνει, στις περισσότερες χώρες, με τον υποτομέα των νομισματικών χρηματοδοτικών εταιρειών ή τον υποτομέα των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων) θεωρούνται ότι έχουν αυτονομία αποφάσεων και αυτόνομη διοίκηση χωρίς εξάρτηση από τους ιδιοκτήτες τους. Η οικονομική και χρηματοπιστωτική συμπεριφορά αυτών των μονάδων μοιάζει με τη συμπεριφορά των χρηματοδοτικών εταιρειών. Επομένως, οι μονάδες αυτές αντιμετωπίζονται ως χωριστές θεσμικές μονάδες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα υποκαταστήματα χρηματοδοτικών εταιρειών μη μόνιμων κατοίκων·
 - άλλες μη μετοχικού χαρακτήρα μονάδες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση αλλά δεν υπόκεινται σε κανονισμούς και εποπτεία θεωρούνται ως χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες μόνο αν πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό τους ως οιονεί εταιρειών (βλέπε 2.13στ)·
 - οι μη μετοχικού χαρακτήρα μονάδες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες θεωρούνται ως χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες μόνο αν πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό τους ως οιονεί εταιρειών (βλέπε 2.13στ)·

2.41. Ο τομέας των χρηματοδοτικών εταιρειών υποδιαιρείται σε πέντε υποτομείς:

- κεντρική τράπεζα (S.121).
- λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες (S.122).
- λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία (S.123).
- επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς (S.124).
- ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία (S.125).

Ο υποτομέας των λοιπών νομισματικών χρηματοδοτικών εταιρειών θεωρείται ως ισοδύναμος με τον υποτομέα των λοιπών εταιρειών καταθέσεων όπως ορίζεται στο ΣΕΛ 1993 4.88-4.94. Ενώ ο ορισμός του υποτομέα των λοιπών νομισματικών χρηματοδοτικών εταιρειών (βλέπε 2.48) αποσκοπεί στην κάλυψη των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών μέσω των οποίων τα αποτελέσματα της νομισματικής πολιτικής της κεντρικής τράπεζας μεταδίδονται στους υπόλοιπους οργανισμούς, φορείς και μονάδες της οικονομίας, ο υποτομέας των λοιπών εταιρειών καταθέσεων ορίζεται στο ΣΕΛ 1993 σε αναφορά με μετρήσεις του χρήματος υπό την ευρεία έννοια, οι οποίες δεν προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι υποτομείς S.121 και S.122 από κοινού συμπίπτουν με τις νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες όπως ορίζονται για στατιστικούς σκοπούς από το ENI (Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα) (βλέπε 2.49).

2.42. Με εξαίρεση τον υποτομέα S.121, κάθε υποτομέας μπορεί να υποδιαιρεθεί στα εξής:

- δημόσιες χρηματοδοτικές εταιρείες.
- εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές χρηματοδοτικές εταιρείες.
- χρηματοδοτικές εταιρείες που ελέγχονται από την αλλοδαπή.

Τα κριτήρια για την υποδιάρθρωση αυτή είναι ακριβώς τα ίδια με εκείνα που ισχύουν για τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.26-2.31).

2.43. Οι εταιρείες holding, οι οποίες ελέγχουν και διευθύνουν μόνον μια ομάδα θυγατρικών οι οποίες ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες κατατάσσονται στον υποτομέα "λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία" (S.123)¹. Πάντως, οι εταιρείες holding που είναι οι ίδιες χρηματοδοτικές εταιρείες θα πρέπει να κατανέμονται στους αντίστοιχους υποτομείς ανάλογα με το κύριο είδος χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας.

2.44. Τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν χρηματοδοτικές εταιρείες, αλλά δεν ασχολούνται με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή τις επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες κατατάσσονται στον υποτομέα των επικουρικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και φορέων (S.124).

¹ Η ταξινόμηση των εταιρειών holding στον τομέα των χρηματοδοτικών εταιρειών αποκλίνει από το σημείο 4.100 του ΣΕΛ 1993 για να διατηρηθεί η συνοχή με τον ορισμό, εκ μέρους του ENI, των νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών για στατιστικούς σκοπούς και με τις επίσημες στατιστικές σχετικά με τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Υποτομέας : Κεντρική τράπεζα (S.121)

- 2.45. **Ορισμός:** Ο υποτομέας "κεντρική τράπεζα" (S.121) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες η κύρια λειτουργία των οποίων είναι η έκδοση νομίσματος, η διατήρηση της εσωτερικής και εξωτερικής αξίας του νομίσματος και η τήρηση του συνόλου ή μέρους των διεθνών (συναλλαγματικών) αποθεμάτων της χώρας.
- 2.46. Οι ακόλουθοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατατάσσονται στον υποτομέα S.121:
- α) η εθνική κεντρική τράπεζα, ακόμη και αν αποτελεί μέρος ενός Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών
 - β) κεντρικές νομισματικές υπηρεσίες, κρατικής βασικά πρόελευσης (π.χ., υπηρεσίες που διαχειρίζονται ξένο συνάλλαγμα ή εκδίδουν νόμισμα), οι οποίες τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών και έχουν αυτονομία λήψης αποφάσεων σε σχέση με την κεντρική διοίκηση. Ως επί το πλείστον, οι δραστηριότητες αυτές διενεργούνται είτε στα πλαίσια της κεντρικής διοίκησης είτε στα πλαίσια της κεντρικής τράπεζας. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν υπάρχει χωριστή θεσμική μονάδα.
- 2.47. Ο υποτομέας S.121 δεν περιλαμβάνει τους οργανισμούς και φορείς, εκτός από την κεντρική τράπεζα, οι οποίοι ρυθμίζουν ή εποπτεύουν χρηματοδοτικές εταιρείες ή κεφαλαιαγορές. Αυτοί περιλαμβάνονται στον υποτομέα S.124 (βλέπε 2.58 §)².

Υποτομέας : Λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (S.122)

- 2.48. **Ορισμός:** Ο υποτομέας "λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί" (S.122) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες εκτός από εκείνες που κατατάσσονται στον υποτομέα "κεντρική τράπεζα", που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, και των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στο να δέχονται καταθέσεις ή/και παραπλήσια υποκατάστατα καταθέσεων από θεσμικές μονάδες, εκτός από νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες, και, για δικό τους λογαριασμό, να χορηγούν δάνεια ή/και να πραγματοποιούν επενδύσεις σε χρεόγραφα.
- 2.49. Στούς νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (NXO) περιλαμβάνονται ο υποτομέας της κεντρικής τράπεζας (S.121) και ο υποτομέας των λοιπών νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (S.122). Συμπίπτουν με τους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για στατιστικούς σκοπούς όπως ορίζονται από το ENI (βλέπε 2.41).

² Η ρύθμιση αυτή διαφέρει από τη ρύθμιση των άρθρων 4.86 και 4.101 του ΣΕΛ του 1993, για να διατηρηθεί η συνοχή με τον ορισμό του ENI σχετικά με τους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για στατιστικούς σκοπούς.

2.50. Οι ΝΧΟ δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν απλώς ως "τράπεζες", γιατί μπορεί να περιλαμβάνουν ορισμένες χρηματοδοτικές εταιρείες που ενδεχομένως δεν αυτοχαρακτηρίζονται "τράπεζες", και ορισμένες που σε κάποιες χώρες ίσως δεν επιτρέπεται να φέρουν τον τίτλο της τράπεζας, ενώ ορισμένες άλλες χρηματοδοτικές εταιρείες που αυτοχαρακτηρίζονται ως τράπεζες μπορεί να μην είναι ΝΧΟ στην πραγματικότητα. Γενικά, οι παρακάτω ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατατάσσονται στον υποτομέα S.122:

- α) εμπορικές τράπεζες, "γενικές" τράπεζες, τράπεζες "παντός σκοπού".
- β) ταμιευτήρια (περιλαμβανομένων των διαχειριστικών ταμιευτηρίων (trustee savings banks), των ταμιευτηρίων και των αποταμιευτικών συνεταιρισμών).
- γ) ταχυδρομικές τράπεζες και υπηρεσίες ταχυδρομικών επιταγών.
- δ) αγροτικές πιστωτικές τράπεζες, γεωργικές πιστωτικές τράπεζες.
- ε) συνεταιριστικές πιστωτικές τράπεζες, πιστωτικές ενώσεις.
- στ) εξειδικευμένες τράπεζες (π.χ. εμπορικές τράπεζες, εκδοτικά ιδρύματα, ιδιωτικές τράπεζες).

2.51. Οι ακόλουθοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν επίσης να καταταχθούν στον υποτομέα S.122 εφόσον στα πλαίσια της λειτουργίας τους εισπράττουν εξοφλητέα κεφάλαια από το κοινό, είτε με τη μορφή καταθέσεων είτε με άλλες μορφές όπως η συνεχής έκδοση ομολόγων και άλλων συγκρίσιμων χρεογράφων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να κατατάσσονται στον υποτομέα S.123:

- α) εταιρείες που ασχολούνται με τη χορήγηση ενυπόθηκων δανείων (περιλαμβανομένων των κτηματικών εταιρειών (building societies), των κτηματικών τραπεζών και των ιδρυμάτων κτηματικής πίστης).
- β) αμοιβαία κεφάλαια, επενδυτικά κεφάλαια και λοιπά συλλογικά επενδυτικά σχήματα.
- γ) δημοτικά πιστωτικά ιδρύματα.

2.52. Ο υποτομέας S.122 δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- εταιρείες holding οι οποίες ελέγχουν μόνο μια ομάδα που αποτελείται κατά κύριο λόγο από άλλους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ενώ οι ίδιες δεν είναι λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Αυτές οι εταιρείες κατατάσσονται στον υποτομέα S.123 (βλέπε 2.43).
- Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που είναι αναγνωρισμένα ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν λοιπούς νομισματικούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Τα ιδρύματα αυτά κατατάσσονται στον υποτομέα S.124 (βλέπε 2.44).

Υποτομέας : Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία (S.123)

2.53. Ορισμός: Ο υποτομέας "λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία" (S.123) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες οι οποίες έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, συνάπτοντας (αναλαμβάνοντας) υποχρεώσεις υπό μορφή διαφορετική από το νόμισμα, τις καταθέσεις ή/και τα παραπλήσια υποκατάστατα των καταθέσεων ή τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά.

2.54. Ο υποτομέας S.123 περιλαμβάνει διάφορα είδη ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ιδιαίτερως αυτούς οι οποίοι ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτός ο κυρίως μακροπρόθεσμος χαρακτήρας αποτελεί τη βάση για τη διάκριση με τον υποτομέα των λοιπών νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Η διαχωριστική γραμμή με τον υποτομέα των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων μπορεί να καθοριστεί με βάση το γεγονός ότι δεν υπάρχουν τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (AF.6).

2.55. Συγκεκριμένα, μπορούν να καταταγούν στον υποτομέα S.123 οι παρακάτω χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες, εκτός αν είναι NXO:

- α) εταιρείες που ασχολούνται με χρηματοδοτική μίσθωση·
- β) εταιρείες που ασχολούνται με πίστωση για αγορές με δόσεις και με χορήγηση προσωπικών ή εμπορικών δανείων·
- γ) εταιρείες που ασχολούνται με δραστηριότητες αγοράς απαιτήσεων (φάκτορινγκ)·
- δ) χρηματιστές που ενεργούν συναλλαγές επί χρεογράφων και παράγωγων μέσων (για ίδιο λογαριασμό)·
- ε) εξειδικευμένες χρηματοδοτικές εταιρείες, όπως εταιρείες επιχειρηματικού και αναπτυξιακού κεφαλαίου ή εταιρείες χρηματοδότησης εξαγωγών/εισαγωγών·
- στ) χρηματοδοτικές εταιρείες που δημιουργούνται ειδικά για να είναι κάτοχοι στοιχείων ενεργητικού που έχουν μετατραπεί σε χρεόγραφα·
- ζ) ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που δέχονται καταθέσεις ή/και παραπλήσια υποκατάστατα καταθέσεων μόνο υπό NXO·
- η) εταιρείες holding που ελέγχουν και διευθύνουν μόνο μια ομάδα θυγατρικών που ασχολείται κατά κύριο λόγο με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή/και επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, ενώ οι ίδιες δεν είναι χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.43).

2.56. Δεν περιλαμβάνονται στον υποτομέα S.123 τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα και τα οποία εξυπηρετούν άλλες χρηματοδοτικές εταιρείες εκτός από ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Τα ιδρύματα αυτά κατατάσσονται στον υποτομέα S.124 (βλέπε 2.44).

Υποτομέας : Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς (S.124)

2.57. Ορισμός: Ο υποτομέας "επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς" (S.124) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες ή οιονεί εταιρείες οι οποίες ασχολούνται κατά κύριο λόγο με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, δηλαδή με δραστηριότητες που συνδέονται στενά με την χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, χωρίς όμως να αποτελούν δραστηριότητες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης (βλέπε 2.39).

2.58. Ειδικότερα, στον υποτομέα S.124 κατατάσσονται οι παρακάτω χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες:

- α) οι ασφαλειομεσίτες, οι υπηρεσίες αβαριών και τελών διάσωσης, οι σύμβουλοι επί θεμάτων ασφαλειών και συντάξεων κλπ.
- β) οι μεσίτες δανείων, οι χρηματιστές που διενεργούν πράξεις επί χρεογράφων, οι σύμβουλοι επενδύσεων κλπ.
- γ) οι εταιρείες έκδοσης κινητών αξιών, οι οποίες διαχειρίζονται την έκδοση χρεογράφων.
- δ) οι εταιρείες που έχουν ως κύρια λειτουργία την παροχή εγγύησης, με οπισθογράφηση, για γραμμάτια και παρόμοια μέσα.
- ε) οι εταιρείες που διαχειρίζονται παράγωγα μέσα και μέσα κάλυψης, όπως swap (αντιπραγματισμός ξένου συναλλάγματος με δικαίωμα άμεσης αναστροφής), και μέσα που παρέχουν δικαίωμα άσκησης επιλογής (προαιρετικά δικαιώματα/options και προθεσμιακές πράξεις/futures) (χωρίς να τα εκδίδουν).
- στ) εταιρείες που παρέχουν υποδομή για χρηματοπιστωτικές αγορές.
- ζ) κεντρικές αρχές εποπτείας ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και χρηματοπιστωτικών αγορών, όταν είναι ξεχωριστές θεσμικές μονάδες.
- η) διαχειριστές συνταξιοδοτικών ταμείων, αμοιβαίων κεφαλαίων κλπ.
- θ) εταιρείες που εξασφαλίζουν αγοραπωλησίες μετοχών και ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

- ι) μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα τα οποία εξυπηρετούν χρηματοδοτικές εταιρείες, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ή επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες (βλέπε 2.44).

2.59. Ο υποτομέας S.124 δεν περιλαμβάνει εταιρείες holding οι οποίες ελέγχουν και διευθύνουν μόνο μια ομάδα θυγατρικών που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, ενώ οι ίδιοι δεν είναι επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Τα ιδρύματα αυτά κατατάσσονται στον υποτομέα S.123 (βλέπε 2.43).

Υποτομέας : Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία (S.125)

2.60. Ορισμός: Ο υποτομέας "ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία" (S.125) περιλαμβάνει όλες τις χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση ως συνέπεια της συγκέντρωσης των κινδύνων (δηλαδή της μετατροπής ατομικών κινδύνων σε συλλογικούς) (βλέπε 2.35).

2.61. Τα συναπτόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι δυνατόν να αφορούν άτομα ή/και ομάδες, ανεξαρτήτως του αν η συμμετοχή απορρέει από γενική υποχρέωση την οποία επιβάλλει το κράτος. Επιπλέον, τα συμβόλαια κοινωνικής ασφάλισης (βλέπε 4.83-4.91) αποτελούν συχνά σημαντικό μέρος των συναπτομένων συμβολαίων.

2.62. Ο υποτομέας S.125 περιλαμβάνει και τις ενσωματωμένες (ανήκουσες) σε θεσμική μονάδα ασφαλιστικές εταιρείες καθώς και τις αντασφαλιστικές εταιρείες.

2.63. Ο υποτομέας S.125 δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- θεσμικές μονάδες που πληρούν και τα τρία κριτήρια που αναφέρονται στο 2.74. Οι μονάδες αυτές κατατάσσονται στον υποτομέα S.1314.
- εταιρείες holding που ελέγχουν και διευθύνουν μόνο μια ομάδα που αποτελείται κυρίως από ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία, ενώ οι ίδιες δεν είναι ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία. Οι εταιρείες αυτές κατατάσσονται στον υποτομέα S.123 (βλέπε 2.43).
- μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα τα οποία εξυπηρετούν ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία, αλλά δεν ασχολούνται με χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Τα ιδρύματα αυτά κατατάσσονται στον υποτομέα S.124 (βλέπε 2.44).

2.64. Ο υποτομέας "ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία" μπορεί να υποδιαιρεθεί σε:

- ασφαλιστικές εταιρείες.
- (αυτόνομα) συνταξιοδοτικά ταμεία.

Τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία είναι συνταξιοδοτικά ταμεία τα οποία έχουν αυτονομία αποφάσεων και τηρούν πλήρη σειρά λογαριασμών. Επομένως, είναι θεσμικές μονάδες. Τα μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία δεν είναι θεσμικές μονάδες, αλλά εξακολουθούν να αποτελούν μέρος της θεσμικής μονάδας η οποία τα δημιουργεί.

- 2.65. Οι κίνδυνοι που αφορούν άτομα ή μονάδες θα μπορούσαν και οι δύο να περιληφθούν στις δραστηριότητες των ασφαλιστικών εταιρειών του κλάδου ζωής και των υπόλοιπων κλάδων. Μερικές ασφαλιστικές εταιρείες ενδέχεται να περιορίζουν τις δραστηριότητές τους μόνο σε συλλογικά (ομαδικά) συμβόλαια. Οι εταιρείες αυτές έχουν το δικαίωμα να ασφαλίζουν οποιαδήποτε ομάδα ατόμων.
- 2.66. Τα συνταξιοδοτικά ταμεία μπορούν να περιγραφούν ως οργανισμοί που ασφαλίζουν ομαδικούς κινδύνους οι οποίοι σχετίζονται με κοινωνικούς κινδύνους και ανάγκες (βλέπε 4.84) των ασφαλισμένων ατόμων. Χαρακτηριστικές ομάδες ατόμων που συμμετέχουν σε τέτοια ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι οι μισθωτοί μιας επιχείρησης ή μιας ομάδας επιχειρήσεων, οι μισθωτοί ενός κλάδου ή μιας βιομηχανίας και άτομα που ασκούν το ίδιο επάγγελμα. Τα οφέλη που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν οφέλη που καταβάλλονται μετά το θάνατο του ασφαλισμένου στον επιζώντα σύζυγο και τα παιδιά του (κυρίως, θάνατος κατά την υπηρεσία), οφέλη τα οποία καταβάλλονται μετά τη συνταξιοδότηση και οφέλη που καταβάλλονται μετά την περιέλευση του ασφαλισμένου σε κατάσταση ανικανότητας για εργασία.
- 2.67. Σε ορισμένες χώρες όλα αυτά τα είδη κινδύνων είναι δυνατόν να ασφαλίζονται τόσο από ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου ζωής όσο και από συνταξιοδοτικά ταμεία. Σε άλλες χώρες, ορισμένα από αυτά τα είδη κινδύνων πρέπει υποχρεωτικά να ασφαλίζονται από ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου ζωής. Σε αντίθεση με τις ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου ζωής, τα συνταξιοδοτικά ταμεία είναι υποχρεωμένα (από το νόμο) να περιορίζουν τη δραστηριότητά τους σε συγκεκριμένες ομάδες μισθωτών ή αυτοαπασχολούμενων.

Δημόσιος τομέας (S.13)

- 2.68. Ορισμός: Ο δημόσιος τομέας (S.13) περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές μονάδες η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η παραγωγή μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών (βλέπε 3.25) που προορίζονται για ατομική και συλλογική κατανάλωση και/ή η αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και πλούτου. Οι κύριοι πόροι αυτών των μονάδων προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τις υποχρεωτικές πληρωμές που πραγματοποιούν μονάδες οι οποίες ανήκουν σε άλλους τομείς.

2.69. Οι θεσμικές μονάδες που περιλαμβάνονται στον τομέα S.13 είναι οι εξής:

- α) οι δημόσιοι φορείς (εκτός από τις δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν νομική μορφή μετοχικών εταιρειών ή που, σύμφωνα με ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ή οιονεί εταιρείες, αν οποιεσδήποτε από αυτές κατατάσσονται στο μη χρηματοπιστωτικό ή το χρηματοπιστωτικό τομέα) οι οποίοι διοικούν και χρηματοδοτούν ομάδα δραστηριοτήτων, κυρίως παροχή εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου¹.
- β) τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα, τα οποία ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, τα οποία ελέγχονται από την κεντρική διοίκηση και των οποίων οι κύριοι πόροι, εκτός από τα έσοδα των πωλήσεων, προέρχονται από πληρωμές που πραγματοποιούνται από τους δημόσιους φορείς που αναφέρονται στο σημείο α) παραπάνω.
- γ) τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία, αν πληρούνται οι τρεις όροι της παραγράφου 274.

2.70. Ο τομέας του δημοσίου χωρίζεται σε τέσσερις υποτομείς:

- κεντρική διοίκηση (S.1311)
- διοίκηση ομόσπονδου κρατιδίου (S.1312)
- τοπική αυτοδιοίκηση (S.1313)
- οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης (S.1314)

Υποτομέας : Κεντρική διοίκηση (S.1311)

2.71. Ορισμός: Ο υποτομέας της κεντρικής διοίκησης περιλαμβάνει όλες τις διοικητικές υπηρεσίες του κράτους και τους λοιπούς κεντρικούς φορείς η αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται σε όλη την οικονομική επικράτεια, εκτός από τη διαχείριση των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης.

Περιλαμβάνονται στον υποτομέα S.1311 τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που ελέγχονται από την κεντρική διοίκηση και η αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται σε ολόκληρη την οικονομική επικράτεια.

¹ Όπως έχει γίνει συμβατικά αποδεκτό, οι οργανισμοί για τη ρύθμιση της αγοράς οι οποίοι απλώς διανέμουν επιδοτήσεις, είτε αποκλειστικά είτε κατά κύριο λόγο, κατατάσσονται στον τομέα S.13, υποτομέας "κεντρική διοίκηση" S.1311. Ωστόσο, οι οργανισμοί που ασχολούνται είτε αποκλειστικά είτε κατά κύριο λόγο με την αγορά, την αποθήκευση και την πώληση αγροτικών προϊόντων ή τροφίμων κατατάσσονται στον τομέα S.11 (βλέπε 221, υποσημείωση (1)).

Υποτομέας : Διοίκηση ομόσπονδου κρατιδίου (S.1312)

- 2.72. **Ορισμός:** Ο υποτομέας "διοίκηση ομόσπονδου κρατιδίου" περιλαμβάνει τις κρατικές διοικήσεις που αποτελούν χωριστές θεσμικές μονάδες και που ασκούν ορισμένες από τις κυβερνητικές λειτουργίες σε επίπεδο κατώτερο από το επίπεδο της κεντρικής διοίκησης και ανώτερο από το επίπεδο των κρατικών θεσμικών μονάδων που υπάρχουν σε τοπικό επίπεδο, εκτός από τη διαχείριση οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης.

Περιλαμβάνονται στον υποτομέα S.1312 τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που ελέγχονται από διοικήσεις ομόσπονδων κρατιδίων και των οποίων η αρμοδιότητα περιορίζεται στην οικονομική επικράτεια των κρατιδίων αυτών.

Υποτομέας : Τοπική αυτοδιοίκηση (S.1313)

- 2.73. **Ορισμός:** Ο υποτομέας "τοπική αυτοδιοίκηση" περιλαμβάνει εκείνες τις μορφές της δημόσιας διοίκησης η αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται σε μέρος μόνο της οικονομικής επικράτειας, εκτός από τα τοπικά γραφεία των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης.

Περιλαμβάνονται στον υποτομέα S.1313 τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα τα οποία ελέγχονται από τοπικές διοικήσεις και η αρμοδιότητα των οποίων περιορίζεται στην οικονομική επικράτεια των διοικήσεων αυτών.

Υποτομέας : Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης (S.1314)

- 2.74. **Ορισμός:** Ο υποτομέας των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές μονάδες (κεντρικές, ομόσπονδων κρατιδίων και τοπικές) η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι να προσφέρουν κοινωνικές παροχές και οι οποίοι πληρούν και τα τρία παρακάτω κριτήρια:

- με νόμο ή με κανονιστική ρύθμιση - εξαιρουμένων των κανονισμών που αφορούν τους δημοσίους υπαλλήλους - ορισμένες ομάδες πληθυσμού υποχρεώνονται να συμμετέχουν στο σύστημα ή να καταβάλλουν εισφορές·
- ο δημόσιος τομέας είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του οργανισμού, όσον αφορά τον καθορισμό ή την έγκριση των εισφορών και των παροχών, ανεξάρτητα από το ρόλο του ως εποπτικού φορέα ή εργοδότη·
- ο δημόσιος τομέας εγγυάται την καταβολή των παροχών.

Νοικοκυριά (S.14)

- 2.75. Ορισμός: Ο τομέας των νοικοκυριών (S.14) περιλαμβάνει άτομα ή ομάδες ατόμων με την ιδιότητά τους ως καταναλωτών και, ενδεχομένως, και ως επιχειρηματιών που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και χρηματοπιστωτικές ή μη υπηρεσίες, με την προϋπόθεση ότι, στην τελευταία περίπτωση, οι αντίστοιχες δραστηριότητες δεν είναι δραστηριότητες χωριστών μονάδων που κατατάσσονται στις οιονεί εταιρείες. Περιλαμβάνει επίσης τα άτομα ή τις ομάδες ατόμων με την ιδιότητά τους ως παραγωγών αγαθών και μη χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποκλειστικά για ίδια τελική κατανάλωση (βλέπε 3.22-3.23).

Τα νοικοκυριά ως καταναλωτές μπορούν να οριστούν ως μικρές ομάδες ατόμων που ζουν κάτω από την ίδια στέγη, που συγχωνεύουν μέρος ή και το σύνολο του εισοδήματος και του πλούτου τους και που καταναλώνουν ορισμένα είδη αγαθών και υπηρεσιών συλλογικά (κυρίως, στέγαση και διατροφή). Μπορεί να προστεθεί το κριτήριο της ύπαρξης οικογενειακών ή συναισθηματικών δεσμών.

Οι κύριοι πόροι αυτών των μονάδων προέρχονται από εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εισόδημα περιουσίας, μεταβιβάσεις από άλλους τομείς και έσοδα από τη διάθεση εμπορεύσιμων προϊόντων ή τεκμαρτά έσοδα από την παραγωγή προϊόντων για ίδια τελική κατανάλωση.

- 2.76. Ο τομέας των νοικοκυριών περιλαμβάνει:

- άτομα ή ομάδες ατόμων η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η κατανάλωση·
- άτομα που ζουν μόνιμα σε ιδρύματα και τα οποία έχουν ελάχιστη ή καμία αυτονομία δράσης ή λήψης αποφάσεων σε οικονομικά θέματα (π.χ., μέλη θρησκευτικών ταγμάτων που ζουν σε μοναστήρια, ασθενείς που νοσηλεύονται για μεγάλο χρονικό διάστημα σε νοσοκομεία, κρατούμενοι που εκτίουν μακροχρόνιες ποινές, ηλικιωμένα άτομα που ζουν μόνιμα σε οίκους ευγηρίας). Τα άτομα αυτά αντιμετωπίζονται σαν να απαρτίζουν, από κοινού, μια θεσμική μονάδα, δηλαδή ένα νοικοκυριό·
- άτομα ή ομάδες ατόμων η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η κατανάλωση και τα οποία παράγουν αγαθά και μη χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες αποκλειστικά για ίδια τελική κατανάλωση· μόνο δύο κατηγορίες υπηρεσιών που παράγονται για ίδια τελική κατανάλωση περιλαμβάνονται στο σύστημα: υπηρεσίες ιδιοκατοικούμενων κατοικιών και οικιακές υπηρεσίες που παρέχονται έναντι αμοιβής·
- ατομικές επιχειρήσεις και προσωπικές εταιρείες χωρίς ανεξάρτητη νομική οντότητα - εκτός από όσες κατατάσσονται στις οιονεί εταιρείες -, η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών·

- μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά, τα οποία δεν έχουν ανεξάρτητη νομική οντότητα ή έχουν μεν, αλλά δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικά (βλέπε 288). Οι κύριοι πόροι αυτών των ιδρυμάτων προέρχονται από προαιρετικές εισφορές νοικοκυριών με την ιδιότητά τους ως καταναλωτών και από εισόδημα περιουσίας.

2.77. Ο τομέας των νοικοκυριών υποδιαιρείται σε έξι υποτομείς:

- εργοδότες (περιλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων) (S.141 + S.142)
- μισθωτοί (S.143)
- αποδέκτες εισοδημάτων περιουσίας (S.1441)
- αποδέκτες συντάξεων (S.1442)
- αποδέκτες άλλων μεταβιβάσεων εισοδήματος (S.1443)
- λοιποί (S.145)

2.78. Η κατάταξη των νοικοκυριών στους επιμέρους υποτομείς γίνεται με βάση την μεγαλύτερη κατηγορία εισοδήματος (εισόδημα εργοδοτών, εισόδημα από εξαρτημένη εργασία μισθωτών κλπ.) του νοικοκυριού ως συνόλου. Όταν, στα πλαίσια του ίδιου νοικοκυριού, υπάρχουν περισσότερα από ένα εισοδήματα μιας δεδομένης κατηγορίας, η κατάταξη πρέπει να βασίζεται στο συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού στα πλαίσια κάθε κατηγορίας.

Υποτομέας : Εργοδότες (περιλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων) (S.141 + S.142)

2.79. Ορισμός: Ο υποτομέας των εργοδοτών (περιλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων) περιλαμβάνει την ομάδα των νοικοκυριών για την οποία τα (μικτά) εισοδήματα (B3) που συγκεντρώνουν οι ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων μη μετοχικού χαρακτήρα από τη δραστηριότητά τους ως παραγωγών εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, με ή χωρίς αμειβόμενο προσωπικό, αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για το νοικοκυριό ως σύνολο, ακόμη και αν το εισόδημα αυτό δεν υπερβαίνει πάντοτε το ήμισυ του συνολικού εισοδήματος του νοικοκυριού.

Υποτομέας : Μισθωτοί (S.143)

2.80. Ορισμός: Ο υποτομέας "μισθωτοί" περιλαμβάνει την ομάδα νοικοκυριών για την οποία τα εισοδήματα που προέρχονται από εισόδημα εξαρτημένης εργασίας μισθωτών (D1) αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για το νοικοκυριό ως σύνολο.

Υποτομέας : Αποδέκτες εισοδημάτων περιουσίας (S.1441)

2.81. Ορισμός: Ο υποτομέας "αποδέκτες εισοδημάτων περιουσίας" περιλαμβάνει την ομάδα νοικοκυριών για τα οποία το εισόδημα από περιουσία (D4) αποτελεί τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για το νοικοκυριό ως σύνολο.

Υποτομέας : Αποδέκτες συντάξεων (S.1442)

- 2.82. Ορισμός: Ο υποτομέας "αποδέκτες συντάξεων" περιλαμβάνει την ομάδα νοικοκυριών για την οποία τα εισοδήματα που προέρχονται από συντάξεις αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για το νοικοκυριό ως σύνολο.

Τα νοικοκυριά - αποδέκτες συντάξεων είναι εκείνα το σημαντικότερο εισόδημα των οποίων προέρχεται από συντάξεις γήρατος και άλλες συντάξεις, περιλαμβανομένων των συντάξεων από προηγούμενους εργοδότες.

Υποτομέας : Αποδέκτες άλλων μεταβιβάσεων εισοδήματος (S.1443)

- 2.83. Ορισμός: Ο υποτομέας "αποδέκτες άλλων μεταβιβάσεων εισοδήματος" περιλαμβάνει την ομάδα νοικοκυριών για την οποία τα εισοδήματα που προέρχονται από άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για το νοικοκυριό ως σύνολο.

Ο όρος "άλλες μεταβιβάσεις εισοδήματος" περιλαμβάνει όλες τις τρέχουσες μεταβιβάσεις εκτός από το εισόδημα περιουσίας, τις συντάξεις και το εισόδημα ατόμων που ζουν μόνιμα σε ιδρύματα.

Υποτομέας : Λοιπά (S.145)

- 2.84. Ορισμός: Ο υποτομέας "λοιπά" περιλαμβάνει τα άτομα που ζουν μόνιμα σε ιδρύματα.

Τα άτομα που ζουν μόνιμα σε ιδρύματα κατατάσσονται χωριστά, διότι το κριτήριο της σημαντικότερης πηγής εισοδήματος δεν επιτρέπει τη βάσιμη ταξινόμηση των ατόμων αυτών σε έναν από τους προαναφερθέντες υποτομείς.

- 2.85. Αν η κύρια πηγή εισοδήματος του νοικοκυριού ως συνόλου δεν είναι διαθέσιμη προκειμένου να χρησιμεύσει ως κριτήριο κατάταξης, το εισόδημα του ατόμου αναφοράς αποτελεί το δεύτερο σημαντικότερο χαρακτηριστικό που πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς κατάταξης. Το άτομο αναφοράς ενός νοικοκυριού είναι κανονικά το άτομο με το μεγαλύτερο εισόδημα. Αν ούτε η τελευταία αυτή πληροφορία είναι διαθέσιμη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποδιαίρεση των νοικοκυριών σε υποτομείς το εισόδημα του ατόμου που δηλώνει ότι είναι το άτομο αναφοράς.

- 2.86. Ωστόσο, και άλλα κριτήρια μπορεί να είναι κατάλληλα ή και απαραίτητα για διάφορα είδη αναλύσεων ή προκειμένου να αποτελέσουν τη βάση για τη χάραξη πολιτικής, π.χ., για την κατανομή των νοικοκυριών ως επιχειρηματιών κατά δραστηριότητα: αγροτικά νοικοκυριά· μη αγροτικά νοικοκυριά (βιομηχανία, υπηρεσίες προς πώληση, υπηρεσίες που παρέχονται δωρεάν).

Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (S.15)

- 2.87. Ορισμός: Ο τομέας των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά (ΜΚΙΕΝ) (S.15) αποτελείται από μη κερδοσκοπικά ιδρύματα τα οποία είναι ξεχωριστά νομικά πρόσωπα, εξυπηρετούν νοικοκυριά και ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την παραγωγή μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών που προορίζονται για συγκεκριμένες ομάδες νοικοκυριών. Οι κύριοι πόροι τους, εκτός από αυτούς που προκύπτουν από περιστασιακές πωλήσεις, προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από προαιρετικές εισφορές - σε χρήμα ή σε είδος - νοικοκυριών με την ιδιότητά τους ως καταναλωτών, από πληρωμές εκ μέρους του δημοσίου¹, καθώς και από εισόδημα περιουσίας.
- 2.88. Όταν τα ιδρύματα αυτά δεν είναι πολύ σημαντικά, δεν υπάγονται σε αυτόν τον τομέα, οι δε συναλλαγές τους συμπεριλαμβάνονται στον τομέα των νοικοκυριών (S.14).

Ο τομέας των ΜΚΙΕΝ περιλαμβάνει τα παρακάτω κύρια είδη ΜΚΙΕΝ που παρέχουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες σε νοικοκυριά:

- συνδικάτα, επαγγελματικές και επιστημονικές εταιρείες, ενώσεις καταναλωτών, πολιτικά κόμματα, εκκλησίες ή θρησκευτικές εταιρείες (όπου συμπεριλαμβάνονται και αυτές που χρηματοδοτούνται αλλά δεν ελέγχονται από κυβερνήσεις), καθώς και κοινωνικές, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές λέσχες.
- φιλανθρωπικά ιδρύματα και οργανισμούς αρωγής και παροχής βοήθειας που χρηματοδοτούνται με προεραϊκές μεταβιβάσεις σε χρήμα ή σε είδος από άλλες θεσμικές μονάδες.

Ο τομέας S.15 περιλαμβάνει τα φιλανθρωπικά ιδρύματα και τους οργανισμούς αρωγής και παροχής βοήθειας που εξυπηρετούν μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, ενώ δεν περιλαμβάνει τους οργανισμούς στους οποίους η ιδιότητα του μέλους παρέχει δικαίωμα πρόσβασης σε προκαθορισμένο σύνολο αγαθών και υπηρεσιών.

¹ Τα ΜΚΙ που χρηματοδοτούνται και ελέγχονται από το δημόσιο κατατάσσονται στον τομέα του δημοσίου (βλέπε 269.β).

Ο τομέας της αλλοδαπής (S.2)

- 2.89. Ορισμός: Η αλλοδαπή (S.2) αποτελεί ομάδα μονάδων χωρίς χαρακτηριστικές λειτουργίες και πόρους. Αποτελείται από μονάδες μη μόνιμους κατοίκους², στο μέτρο που διενεργούν συναλλαγές με θεσμικές μονάδες μόνιμους κατοίκους ή έχουν άλλους οικονομικούς δεσμούς με μονάδες μόνιμους κατοίκους. Οι λογαριασμοί του τομέα αυτού παρέχουν μια συνολική εικόνα των οικονομικών σχέσεων που συνδέουν την εθνική οικονομία με την αλλοδαπή.
- 2.90. Η αλλοδαπή δεν αποτελεί τομέα για τον οποίο πρέπει να τηρείται πλήρης σειρά λογαριασμών, αν και συχνά είναι εξυπηρετικό να περιγράφεται σα να ήταν τομέας. Οι διάφοροι τομείς λαμβάνονται με υποδιαίρεση της συνολικής οικονομίας για τη λήψη περισσότερο ομοιογενών ομάδων θεσμικών μονάδων μόνιμων κατοίκων, που μοιάζουν από άποψη οικονομικής συμπεριφοράς, στόχων και λειτουργιών. Αυτό δεν συμβαίνει με τον τομέα της αλλοδαπής: στον τομέα αυτό καταγράφονται οι συναλλαγές και λοιπές ροές των μη χρηματοδοτικών και χρηματοδοτικών εταιρειών, των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, των νοικοκυριών και του τομέα του δημοσίου με θεσμικές μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, καθώς και οι λοιπές οικονομικές σχέσεις μεταξύ μόνιμων κατοίκων και μη μόνιμων κατοίκων - π.χ., απαιτήσεις μόνιμων κατοίκων έναντι μη μόνιμων κατοίκων.
- 2.91. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανόνας σύμφωνα με τον οποίο οι λογαριασμοί της αλλοδαπής περιλαμβάνουν μόνο συναλλαγές που διενεργούνται μεταξύ θεσμικών μονάδων μόνιμων κατοίκων και μονάδων μη μόνιμων κατοίκων έχει τις εξής εξαιρέσεις:
- α) οι υπηρεσίες μεταφορών (έως τα σύνορα της χώρας εξαγωγής) που παρέχονται από μονάδες μόνιμους κατοίκους όσον αφορά εισαγόμενα αγαθά καταχωρίζονται στους λογαριασμούς της αλλοδαπής στις εισαγωγές fob, παρά το γεγονός ότι παράγονται από μονάδες μόνιμους κατοίκους (βλέπε 3.114).
 - β) οι συναλλαγές που αφορούν στοιχεία ενεργητικού της αλλοδαπής ανάμεσα σε μόνιμους κατοίκους που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς καταχωρίζονται στους αναλυτικούς χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς για την αλλοδαπή· παρά το γεγονός ότι δεν επηρεάζουν τη χρηματοπιστωτική θέση της χώρας έναντι της αλλοδαπής, επηρεάζουν τις χρηματοπιστωτικές σχέσεις των επιμέρους τομέων με την αλλοδαπή.
 - γ) οι συναλλαγές που αφορούν υποχρεώσεις της χώρας και που πραγματοποιούνται ανάμεσα σε μη μόνιμους κατοίκους που ανήκουν σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές καταχωρίζονται στους λογαριασμούς της αλλοδαπής κατά γεωγραφική διαίρεση. Παρά το γεγονός ότι οι συναλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν τις συνολικές υποχρεώσεις της χώρας προς την αλλοδαπή, επηρεάζουν τις υποχρεώσεις της προς διάφορες περιοχές του κόσμου.

² Περιλαμβάνονται τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι διεθνείς οργανισμοί (βλέπε επίσης 206).

2.92. Ο τομέας της αλλοδαπής (S.21) υποδιαιρείται στα εξής:

- Ευρωπαϊκή Ένωση (S.21)
 - κράτη μέλη της ΕΕ (S.211)
 - θεσμικά όργανα της ΕΕ (S.212)
- τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί (S.22)

Ταξινόμηση κατά τομείς των τυποποιημένων νομικών μορφών των μονάδων παραγωγής

2.93. Οι επόμενες παράγραφοι παρουσιάζουν συνοπτικά τις αρχές που διέπουν την ταξινόμηση των παραγωγικών μονάδων σε τομείς, χρησιμοποιώντας την τυποποιημένη ορολογία για την περιγραφή των κύριων κατηγοριών θεσμικών τομέων.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (διαφορετικά, κύριοι πόροι)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ			
Ιδιωτικές και δημόσιες μετοχικές εταιρείες		S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 α)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 α και 2.40 στ)
Συνεταιρισμοί και προσωπικές εταιρείες που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα		S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 β)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 β)
Δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες, σύμφωνα με ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα		S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 γ)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 γ)
Δημόσιες επιχειρήσεις που δεν αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα	Με χαρακτηριστικά οιονεί εταιρειών	S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 στ)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 ζ)
	Λοιπές	S.13 δημόσιο (βλέπε 2.69 α)	
Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα		S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 δ)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 δ)
Προσωπικές εταιρείες που δεν αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα Ατομικές επιχειρήσεις	με χαρακτηριστικά οιονεί εταιρειών	S.11 μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 στ)	S.12 χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 ζ)
	Λοιπές	S.14 νοικοκυριά (βλέπε 275)	S.14 νοικοκυριά (βλέπε 2.75)
Εταιρείες holding		Η κατά τομείς ταξινόμηση των μονάδων αυτών δεν βασίζεται άμεσα στην κύρια λειτουργία τους, αλλά στο κύριο είδος δραστηριότητας της ομάδας των εταιρειών που ελέγχονται από αυτές: θα πρέπει να ταξινομηθούν κατάλληλα στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 ε) ή στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 ε).	

ΚΥΡΙΕΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΩΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ, ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
S.13 δημόσιο (βλέπε 2.69 β)	S.15 μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά(1) (βλέπε 2.87)

(1) Εξαιρούνται τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ήσσονος σημασίας (βλέπε 2.88)

- 2.94. Οι ιδιωτικές ή δημόσιες μετοχικές εταιρείες ταξινομούνται ως εξής:
- α) όσες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23α).
 - β) όσες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες: στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 α και 2.40 στ).
- 2.95. Οι συνεταιρισμοί και οι προσωπικές εταιρείες που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ταξινομούνται ως εξής:
- α) όσες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 β).
 - β) όσες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες : στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 β).
- 2.96. Οι δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες, σύμφωνα με ειδική νομοθετική ρύθμιση, αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ταξινομούνται ως εξής:
- α) όσες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 γ).
 - β) όσες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες : στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 γ).
- 2.97. Οι δημόσιες επιχειρήσεις που δεν αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ταξινομούνται ως εξής:
- αν είναι οιονεί εταιρείες (βλέπε 2.13 στ):
 - α) όσες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.12 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 στ).
 - β) όσες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες: στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 ζ).
 - αν δεν είναι οιονεί εταιρείες: στον τομέα S.13 - δημόσιο, εφόσον παραμένουν αναπόσπαστο τμήμα των μονάδων που τις ελέγχουν (βλέπε 2.69 α).

- 2.98. Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (ενώσεις, ιδρύματα) που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ταξινομούνται ως εξής:
- α) όσοι ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 δ).
 - β) όσοι ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες : στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 δ).
 - γ) όσοι ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών:
 - στον τομέα S.13 - δημόσιο, αν οι πόροι τους προέρχονται κυρίως από τις υπηρεσίες του δημοσίου (βλέπε 2.69 β).
 - στον τομέα S.15 - μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά, αν οι πόροι τους, εκτός από τις εισπράξεις τους από περιστασιακές πωλήσεις, προέρχονται κυρίως από προαιρετικές εισφορές των νοικοκυριών, με την ιδιότητά τους ως καταναλωτών, από πληρωμές εκ μέρους του δημοσίου ή από εισόδημα περιουσίας (βλέπε 2.87).
- 2.99. Οι ατομικές επιχειρήσεις και οι προσωπικές εταιρείες που δεν αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα ταξινομούνται ως εξής:
- αν είναι οιονεί εταιρείες (βλέπε 2.13 στ):
 - α) όσες ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών: στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.23 στ).
 - β) όσες ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση και με επικουρικές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες: στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες (βλέπε 2.40 ζ).
 - αν δεν είναι οιονεί εταιρείες, κατατάσσονται στον τομέα S.14 - νοικοκυριά (βλέπε 2.75).
- 2.100. Οι εταιρείες holding (δηλαδή οι εταιρείες που διευθύνουν ομάδα εταιρειών) ταξινομούνται ως εξής:
- α) στον τομέα S.11 - μη χρηματοδοτικές εταιρείες, αν η κύρια μορφή δραστηριότητας της ομάδας των εταιρειών ως συνόλου είναι η παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και μη χρηματοδοτικών υπηρεσιών (βλέπε 2.23 ε).
 - β) στον τομέα S.12 - χρηματοδοτικές εταιρείες, αν η κύρια μορφή δραστηριότητας της ομάδας των εταιρειών ως συνόλου είναι η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση (βλέπε 2.40 ε).
- 2.101. Ο πίνακας των σελίδων 70-71 παρουσιάζει σχηματικά τις διάφορες περιπτώσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω.

ΤΟΠΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

- 2.102. Στην πράξη, οι περισσότερες θεσμικές μονάδες που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες ασχολούνται με διάφορες δραστηριότητες ταυτόχρονα. Ενδέχεται να έχουν μία κύρια δραστηριότητα, ορισμένες δευτερεύουσες δραστηριότητες και μερικές βοηθητικές δραστηριότητες (βλέπε 3.10-3.13).
- 2.103. Μια δραστηριότητα μπορεί να λεχθεί ότι λαμβάνει χώρα όταν συνδυάζονται διάφοροι πόροι, όπως εξοπλισμός, εργασία, τεχνικές μεταποίησης, δίκτυα πληροφοριών ή προϊόντα, με σκοπό τη δημιουργία συγκεκριμένων αγαθών ή υπηρεσιών. Μια δραστηριότητα χαρακτηρίζεται από κάποιες εισροές προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών), μια συγκεκριμένη παραγωγική διεργασία και την παραγωγή προϊόντων.

Οι δραστηριότητες μπορούν να προσδιοριστούν με αναφορά σε κάποιο συγκεκριμένο επίπεδο της NACE αναθ.1.

- 2.104. Όταν μια μονάδα έχει περισσότερες από μία δραστηριότητες, όλες οι δραστηριότητες που δεν είναι βοηθητικές κατατάσσονται ανάλογα με την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία. Στη συνέχεια, μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ της κύριας δραστηριότητας και των δευτερευουσών δραστηριοτήτων, με βάση την κύρια παραγόμενη ακαθάριστη προστιθέμενη αξία. Οι βοηθητικές δραστηριότητες δεν απομονώνονται, προκειμένου να δημιουργηθούν χωριστές μονάδες, ούτε διαχωρίζονται από την κύρια ή τις δευτερεύουσες δραστηριότητες των μονάδων που εξυπηρετούν.
- 2.105. Για να αναλυθούν οι ροές που εμφανίζονται κατά την παραγωγική διεργασία και τη χρήση των αγαθών και των υπηρεσιών, πρέπει να επιλεγούν μονάδες που δίνουν έμφαση σε σχέσεις τεχνοοικονομικής μορφής. Η απαίτηση αυτή σημαίνει ότι, κατά κανόνα, οι θεσμικές μονάδες πρέπει να καταμηθούν σε μικρότερες και περισσότερο ομοιογενείς από την άποψη του είδους παραγωγής μονάδες. Οι τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας ανταποκρίνονται στην απαίτηση αυτή ως μια πρώτη αλλά πρακτικά λειτουργική προσέγγιση.

Η τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας

- 2.106. Ορισμός: Η τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας (τοπική ΜΟΔ) είναι το τμήμα μιας ΟΔ που αντιστοιχεί σε μια τοπική μονάδα¹. Η ΜΟΔ περιλαμβάνει όλα τα τμήματα μιας θεσμικής μονάδας υπό την ιδιότητά της ως παραγωγού που συμβάλλει στην άσκηση μιας δραστηριότητας σε επίπεδο κλάσης (4ψήφιοι κωδικοί) της NACE αναθ. 1 και αντιστοιχεί σε μία ή περισσότερες λειτουργικές υποδιαιρέσεις της θεσμικής μονάδας. Το σύστημα πληροφοριών της θεσμικής μονάδας πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάζει ή να υπολογίζει τουλάχιστον την αξία της παραγωγής, την ενδιάμεση ανάλωση, την αμοιβή των εργαζομένων, το πλεόνασμα εκμετάλλευσης, το απασχολούμενο προσωπικό και τις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.

¹ Η τοπική ΜΟΔ ονομάζεται κατάσταση στο ΣΕΛ και την ISIC αναθ.3.

Η τοπική μονάδα είναι μια θεσμική μονάδα η οποία παράγει αγαθά και υπηρεσίες ή τμήμα της εγκατεστημένο σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Μια τοπική ΜΟΔ μπορεί να αντιστοιχεί σε μια θεσμική μονάδα ως παραγωγό ή σε τμήμα της: από την άλλη πλευρά, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανήκει σε δύο διαφορετικές θεσμικές μονάδες.

- 2.107. Αν μια θεσμική μονάδα που παράγει αγαθά και υπηρεσίες περιλαμβάνει μία κύρια δραστηριότητα και, επίσης, μία ή περισσότερες δευτερεύουσες δραστηριότητες, πρέπει να υποδιαιρεθεί σε ανάλογο αριθμό ΜΟΔ, ενώ οι δευτερεύουσες δραστηριότητες πρέπει να καταταγούν σε κατηγορίες διαφορετικές από αυτήν της κύριας δραστηριότητας. Από την άλλη πλευρά, οι βοηθητικές δραστηριότητες δεν διαχωρίζονται από την κύρια ή τις δευτερεύουσες δραστηριότητες. Όμως οι ΜΟΔ που υπάγονται σε συγκεκριμένη κατηγορία του συστήματος ταξινόμησης ενδέχεται να παράγουν προϊόντα εκτός της ομοιογενούς ομάδας, στα πλαίσια δευτερευουσών δραστηριοτήτων που συνδέονται με αυτές και οι οποίες δεν μπορούν να προσδιοριστούν χωριστά από τα διαθέσιμα λογιστικά έγγραφα. Επομένως, μια ΜΟΔ μπορεί να ασκεί μία ή περισσότερες δευτερεύουσες δραστηριότητες.

Η βιομηχανία

- 2.108. Ορισμός: Μια βιομηχανία αποτελείται από μια ομάδα τοπικών ΜΟΔ που ασχολούνται με την ίδια ή με παρόμοια δραστηριότητα. Στο λεπτομερέστερο επίπεδο ταξινόμησης, μια βιομηχανία αποτελείται από όλες τις τοπικές ΜΟΔ που υπάγονται σε συγκεκριμένη κλάση (4ψήφιο κωδικό) της NACE αναθ. 1 και οι οποίες, επομένως, ασχολούνται με την ίδια δραστηριότητα, όπως αυτή ορίζεται στη NACE αναθ. 1.

Οι βιομηχανίες περιλαμβάνουν τόσο τις τοπικές ΜΟΔ που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες όσο και τις τοπικές ΜΟΔ που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες. Μια βιομηχανία αποτελείται εξ ορισμού από μια ομάδα τοπικών ΜΟΔ που ασχολούνται με το ίδιο είδος παραγωγικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως του αν οι θεσμικές μονάδες στις οποίες ανήκουν παράγουν εμπορεύσιμα ή μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες ή όχι.

- 2.109. Οι βιομηχανίες μπορούν να καταταγούν σε τρεις κατηγορίες:
- α) βιομηχανίες που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες (εμπορικές βιομηχανίες) και αγαθά και υπηρεσίες για ίδια τελική χρήση¹.
 - β) βιομηχανίες που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες του δημόσιου τομέα: μη εμπορικές βιομηχανίες του δημόσιου τομέα.
 - γ) βιομηχανίες που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά: μη εμπορικές βιομηχανίες μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά.

¹ Οι υπηρεσίες για ίδια τελική χρήση αφορούν μόνο τις υπηρεσίες στέγασης που παράγονται από ιδιοκατοικούπτες και τις οικιακές υπηρεσίες που παρέχονται από αμειβόμενο προσωπικό (βλέπε 3.23).

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

- 2.110. Η αξινόμενη που χρησιμοποιείται για την ομαδοποίηση των τοπικών ΜΟΔ σε βιομηχανίες είναι η NACE αναθ. 1.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΟΜΟΙΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ

- 2.111. Η τοπική ΜΟΔ ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ανάλυσης της παραγωγικής διαδικασίας μόνο κατά προσέγγιση (βλέπε 2.105 και 2.107). Η πλέον ενδεδειγμένη μονάδα για την πραγματοποίηση αναλύσεων τέτοιου είδους, δηλαδή αναλύσεων εισροών - εκροών, είναι η μονάδα ομοιογενούς παραγωγής.

Η μονάδα ομοιογενούς παραγωγής

- 2.112. Ορισμός: Η μονάδα ομοιογενούς παραγωγής χαρακτηρίζεται από μια αποκλειστική δραστηριότητα η οποία προσδιορίζεται από τις εισροές της, από μια συγκεκριμένη παραγωγική διαδικασία, καθώς και από τις εκροές της. Τα προϊόντα που αποτελούν τις εισροές και τις εκροές της δεν διακρίνονται μόνο από τα φυσικά χαρακτηριστικά τους και από το βαθμό επεξεργασίας τους, αλλά και από την τεχνική παραγωγής που χρησιμοποιείται: μπορούν να προσδιοριστούν με αναφορά σε κάποια ταξινόμηση προϊόντων (βλέπε 2.118).

- 2.113. Εάν μια θεσμική μονάδα που παράγει αγαθά και υπηρεσίες ασκεί μία κύρια δραστηριότητα και, επιπλέον, μία ή περισσότερες δευτερεύουσες δραστηριότητες, πρέπει να υποδιαιρεθεί στον αντίστοιχο αριθμό μονάδων ομοιογενούς παραγωγής. Οι βοηθητικές δραστηριότητες δεν διαχωρίζονται από την κύρια ή τις δευτερεύουσες δραστηριότητες. Όπως συμβαίνει και με την τοπική ΜΟΔ, η μονάδα ομοιογενούς παραγωγής μπορεί να αντιστοιχεί σε μία θεσμική μονάδα ή σε τμήμα της· δεν μπορεί όμως σε καμία περίπτωση να ανήκει σε δύο διαφορετικές θεσμικές μονάδες.

Ο ομοιογενής κλάδος

- 2.114. Ορισμός: Ο ομοιογενής κλάδος αποτελείται από μια ομάδα μονάδων ομοιογενούς παραγωγής. Το σύνολο των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει ένας ομοιογενής κλάδος προσδιορίζεται με βάση μια ταξινόμηση προϊόντων. Ο ομοιογενής κλάδος παράγει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που καθορίζονται στην ταξινόμηση και μόνον αυτά.
- 2.115. Οι ομοιογενείς κλάδοι είναι μονάδες που έχουν σχεδιαστεί για σκοπούς οικονομικής ανάλυσης και οι οποίες συνήθως δεν είναι δυνατόν να παρατηρηθούν άμεσα· τα στοιχεία που συλλέγονται από τις μονάδες που χρησιμοποιούνται στις στατιστικές έρευνες πρέπει να αναδιαμορφωθούν για να σχηματιστούν οι ομοιογενείς κλάδοι.

- 2.116. Οι ομοιογενείς κλάδοι μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες:
- α) ομοιογενείς κλάδοι που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες (εμπορικοί κλάδοι), καθώς και αγαθά και υπηρεσίες για ίδια τελική χρήση¹.
 - β) ομοιογενείς κλάδοι που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες: μη εμπορικοί κλάδοι του δημοσίου.
 - γ) ομοιογενείς κλάδοι που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά: μη εμπορικοί κλάδοι μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά.
- 2.117. Οί ομοιογενείς κλάδοι που παράγουν εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες, καθώς επίσης και αγαθά και υπηρεσίες για ίδια τελική χρήση, περιλαμβάνουν όλες τις μονάδες ομοιογενούς παραγωγής όλων των θεσμικών τομέων, οι οποίες ασχολούνται αποκλειστικά με την παραγωγή εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών ή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια τελική χρήση. Οι δραστηριότητες παραγωγής εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα ή στον τομέα των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (περιλαμβανομένων και αυτών που προορίζονται για τα ίδια) αντιμετωπίζονται ως μονάδες ομοιογενούς παραγωγής και κατατάσσονται στον κατάλληλο εμπορικό κλάδο.

Οι μη εμπορικοί ομοιογενείς κλάδοι του δημοσίου που παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες περιλαμβάνουν όλες τις μονάδες ομοιογενούς παραγωγής του δημόσιου τομέα οι οποίες παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες.

Οι μη εμπορικοί ομοιογενείς κλάδοι των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά περιλαμβάνουν όλες τις μονάδες ομοιογενούς παραγωγής του τομέα των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, οι οποίες παράγουν μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες.

Η ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΟΜΟΙΟΓΕΝΩΝ ΚΛΑΔΩΝ

- 2.118. Η ταξινόμηση των ομοιογενών κλάδων που χρησιμοποιείται στους πίνακες εισροών - εκροών βασίζεται στην Ταξινόμηση των Προϊόντων κατά Δραστηριότητα (CPA). Η CPA είναι ταξινόμηση προϊόντων τα στοιχεία της οποίας είναι διαρθρωμένα με βάση το κριτήριο της βιομηχανικής προέλευσης, η οποία βιομηχανική προέλευση ορίζεται στη NACE αναθ. 1.

¹

Οι υπηρεσίες που προορίζονται για ίδια τελική χρήση αφορούν μόνο τις υπηρεσίες στέγασης που παράγονται από ιδιοκατοικούντες και τις οικιακές υπηρεσίες που παρέχονται από αμειβόμενο προσωπικό (βλέπε 3.23).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

79-79-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.01. Ορισμός: Τα προϊόντα είναι όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες που δημιουργούνται μέσα στο όριο παραγωγής. Αυτό ορίζεται στην παράγραφο 3.07.

3.02. Στο ΕΣΟΛ διακρίνονται οι ακόλουθες κύριες κατηγορίες συναλλαγών προϊόντων:

Κατηγορίες συναλλαγών	Κωδικός
Προϊόν	P1
Ενδιάμεση ανάλωση	P2
Δαπάνη για τελική κατανάλωση	P3
Πραγματική τελική κατανάλωση	P4
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	P5
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P6
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P7

3.03. Οι συναλλαγές προϊόντων καταγράφονται στους εξής λογαριασμούς:

- Στο Λογαριασμό Αγαθών και Υπηρεσιών, το προϊόν και οι εισαγωγές καταγράφονται ως πόροι ενώ οι λοιπές συναλλαγές προϊόντων καταγράφονται ως χρήσεις.
- Στο Λογαριασμό Παραγωγής, το προϊόν καταγράφεται ως πόρος και η ενδιάμεση ανάλωση καταγράφεται ως χρήση.
- Στο Λογαριασμό Χρήσης Διαθεσίμου Εισοδήματος, η δαπάνη για τελική κατανάλωση καταγράφεται ως χρήση.
- Στο Λογαριασμό Χρήσης Διορθωμένου Διαθεσίμου Εισοδήματος, η πραγματική τελική κατανάλωση καταγράφεται ως χρήση.
- Στο Λογαριασμό Κεφαλαίου, ο μικτός σχηματισμός κεφαλαίου καταγράφεται ως χρήση (μεταβολή στοιχείων του ενεργητικού).
- Στον Εξωτερικό Λογαριασμό Αγαθών και Υπηρεσιών, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται ως πόρος, ενώ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται ως χρήσεις.

3.04. Στον πίνακα προσφοράς, το προϊόν και οι εισαγωγές καταγράφονται ως στοιχεία της προσφοράς. Στον πίνακα χρήσης, η ενδιάμεση ανάλωση, ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου, οι δαπάνες για τελική κατανάλωση και οι εξαγωγές καταγράφονται ως χρήσεις. Στο συμμετρικό πίνακα εισροών-εκροών, το προϊόν και οι εισαγωγές καταγράφονται ως προσφορά και οι άλλες συναλλαγές προϊόντων καταγράφονται ως χρήσεις.

3.05. Η προσφορά προϊόντων αποτιμάται σε βασικές τιμές (οι βασικές τιμές ορίζονται στην παράγραφο 3.38). Οι χρήσεις προϊόντων αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή (οι τιμές αγοραστή ορίζονται στην παράγραφο 3.06). Για ορισμένους τύπους προσφοράς και χρήσεων, χρησιμοποιούνται πιο εξειδικευμένες αρχές αποτίμησης, π.χ. για εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών.

3.06. Ορισμός: Κατά την αγορά, η τιμή αγοραστή είναι η τιμή που πληρώνει πραγματικά ο αγοραστής για τα προϊόντα:

- όπου περιλαμβάνονται τυχόν φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων (εξαιρούνται όμως οι φόροι οι οποίοι εκπίπτουν, π.χ. ΦΠΑ επί των προϊόντων).
- όπου περιλαμβάνονται τυχόν μεταφορικά τα οποία καταβάλλει ξεχωριστά ο αγοραστής για να εξασφαλιστεί η παράδοση στον απαιτούμενο τόπο και χρόνο.
- μετά από αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων για αγορά μεγάλων ποσοτήτων ή αγορά εκτός περιόδου αιχμής σε σχέση με τις κανονικές τιμές ή επιβαρύνσεις.
- εξαιρουμένων των τόκων ή άλλων επιβαρύνσεων που προστίθενται λόγω της παροχής πίστωσης.
- εξαιρουμένων τυχόν επιβαρύνσεων που οφείλονται στην αθέτηση πληρωμής μέσα στο χρονικό όριο που είχε οριστεί κατά τη στιγμή της αγοράς.

Εάν ο χρόνος χρήσης δεν συμπίπτει με το χρόνο αγοράς, θα πρέπει να γίνουν διορθώσεις έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη οι αυξομειώσεις των τιμών λόγω της παρόδου του χρόνου (συμμετρικά με τις αυξομειώσεις των τιμών των αποθεμάτων). Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν ιδιαίτερη σημασία εάν οι τιμές των προϊόντων παρουσίασαν δραστηρές αυξομειώσεις μέσα σε ένα έτος.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝ

3.07. Γενικός ορισμός της παραγωγής: Η παραγωγή είναι μια δραστηριότητα που πραγματοποιείται υπό τον έλεγχο και την ευθύνη μιας θεσμικής μονάδας η οποία χρησιμοποιεί εισροές εργασίας, κεφαλαίου και αγαθών και υπηρεσιών για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Η παραγωγή δεν καλύπτει καθαρά φυσικές διεργασίες χωρίς καμιά ανθρώπινη συμμετοχή ή καθοδήγηση, όπως η χωρίς έλεγχο αύξηση των αποθεμάτων ιχθύων σε διεθνή ύδατα (όμως, η ιχθυοκαλλιέργεια είναι παραγωγή).

3.08. Στην παραγωγή περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) παραγωγή όλων των ατομικών ή συλλογικών αγαθών ή υπηρεσιών που διατίθενται σε άλλες μονάδες, εκτός από τον παραγωγό (ή προορίζονται για τέτοια διάθεση).

- β) παραγωγή για ίδιο λογαριασμό όλων των αγαθών τα οποία κρατούν οι παραγωγοί για ίδια τελική κατανάλωση ή για ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου. Στην παραγωγή για ίδιο λογαριασμό με σκοπό τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνεται η παραγωγή παγίων περιουσιακών στοιχείων όπως οι κατασκευές, η ανάπτυξη λογισμικού και η μεταλλευτική έρευνα για ίδιο ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου (για την έννοια του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, βλέπε παραγράφους 3.90-3.117).

Η παραγωγή αγαθών για ίδιο λογαριασμό από νοικοκυριά αφορά κατά κανόνα τα εξής:

- ανέγερση κατοικιών για ίδιο λογαριασμό.
- παραγωγή και αποθήκευση γεωργικών προϊόντων.
- επεξεργασία γεωργικών προϊόντων, όπως η παραγωγή αλεύρου με άλεση, η συντήρηση καρπών με ξήρανση και εμφιάλωση, η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων όπως βουτύρου και τυριού και η παραγωγή μύρρας, κρασιού και οινοπνευμάτων.
- παραγωγή άλλων πρωτογενών προϊόντων, όπως εξόρυξη αλατιού, εξόρυξη τύρφης και μεταφορά νερού.
- άλλα είδη επεξεργασίας, όπως παραγωγή υφάσματος, παραγωγή κεραμικών και κατασκευή επίπλων.

Η παραγωγή ενός αγαθού για ίδιο λογαριασμό από νοικοκυριά θα πρέπει να καταγράφεται εάν αυτός ο τύπος παραγωγής είναι σημαντικός, δηλαδή εάν θεωρείται σημαντικός, από ποσοτική άποψη, σε σχέση με τη συνολική προσφορά του αγαθού αυτού σε μια χώρα.

Κατά συνθήκη, στο ΕΣΟΔ περιλαμβάνονται μόνο η ανέγερση κατοικιών και η παραγωγή, αποθήκευση και επεξεργασία γεωργικών προϊόντων για ίδιο λογαριασμό. Κάθε άλλη παραγωγή αγαθών για ίδιο λογαριασμό από νοικοκυριά θεωρείται ως μη σημαντική για τις χώρες της ΕΕ.

- γ) παραγωγή υπηρεσιών στέγασης για ίδιο λογαριασμό από ιδιοκατοίκηση.
- δ) οικιακές και προσωπικές υπηρεσίες που παράγονται με την απασχόληση αμειβόμενου οικιακού προσωπικού.
- ε) οι εθελοντικές δραστηριότητες που έχουν ως αποτέλεσμα αγαθά, π.χ. ανέγερση μιας κατοικίας, ενός ναού ή ενός άλλου κτιρίου θα πρέπει να καταγράφονται ως παραγωγή. Οι εθελοντικές δραστηριότητες που δεν έχουν ως αποτέλεσμα αγαθά, π.χ. η περίθαλψη και ο καθαρισμός χωρίς αμοιβή, εξαιρούνται.

Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνονται ακόμη και αν είναι παράνομες ή δεν έχουν καταγραφεί στις φορολογικές αρχές, στους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, τις στατιστικές ή άλλες δημόσιες αρχές.

3.09. Στην παραγωγή δεν περιλαμβάνεται η παραγωγή οικιακών και προσωπικών υπηρεσιών που παράγονται και καταναλώνονται μέσα στον νοικοκυριό (με εξαίρεση την απασχόληση αμειβομένου οικιακού προσωπικού και της οικιστικής υπηρεσίας από τη διαμονή σε ιδιόκτητη κατοικία). Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- α) καθαρισμός, διακόσμηση και συντήρηση της κατοικίας, εφόσον πρόκειται για οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινές και για τους ενοίκους·
- β) καθαρισμός, συντήρηση και επισκευή οικιακών διαρκών καταναλωτικών αγαθών·
- γ) παρασκευή και σεβίρισμα γευμάτων·
- δ) φροντίδα, εκπαίδευση και κατάρτιση παιδιών·
- ε) περίθαλψη ασθενών, αναπήρων ή ηλικιωμένων·
- στ) μεταφορά μελών του νοικοκυριού ή των αγαθών τους.

Κύριες, δευτερεύουσες και βοηθητικές δραστηριότητες

3.10. Ορισμός: Κύρια δραστηριότητα μιας τοπικής ΜΟΔ είναι η δραστηριότητα της οποίας η προστιθέμενη αξία υπερβαίνει την προστιθέμενη αξία οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας που πραγματοποιείται στην ίδια μονάδα. Η ταξινόμηση της κύριας δραστηριότητας καθορίζεται με βάση την NACE αναθ. 1, πρώτα στο ανώτατο επίπεδο ταξινόμησης και στη συνέχεια σε πιο αναλυτικά επίπεδα.

3.11. Ορισμός: Δευτερεύουσα δραστηριότητα είναι η δραστηριότητα που πραγματοποιείται σε μια τοπική ΜΟΔ παράλληλα με την κύρια δραστηριότητα. Το προϊόν της δευτερεύουσας δραστηριότητας είναι δευτερεύον προϊόν.

3.12. Ορισμός: Το προϊόν μιας βοηθητικής δραστηριότητας δεν προορίζεται για χρήση έξω από την επιχείρηση. Μια δευτερεύουσα δραστηριότητα είναι δραστηριότητα υποστήριξης που πραγματοποιείται μέσα σε μια επιχείρηση για να δημιουργηθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν οι κύριες ή δευτερεύουσες δραστηριότητες των τοπικών ΜΟΔ. Οι βοηθητικές δραστηριότητες κατά κανόνα παράγουν προϊόντα τα οποία συνήθως εμφανίζονται ως εισροές σε όλα σχεδόν τα είδη των παραγωγικών δραστηριοτήτων, μικρών και μεγάλων.

Οι βοηθητικές δραστηριότητες μπορεί να είναι, για παράδειγμα, οι αγορές, οι πωλήσεις, το μάρκετινγκ, οι υπηρεσίες λογιστηρίου, η επεξεργασία δεδομένων, οι μεταφορές, η αποθήκευση, η συντήρηση, ο καθαρισμός και οι υπηρεσίες ασφαλείας. Οι επιχειρήσεις μπορεί να είναι σε θέση να επιλέξουν ανάμεσα στην πραγματοποίηση βοηθητικών δραστηριοτήτων ή στην αγορά σχετικών υπηρεσιών από εξειδικευμένους παρόχους υπηρεσιών.

Ο σχηματισμός κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό δεν θεωρείται βοηθητική δραστηριότητα.

3.13. Οι βοηθητικές δραστηριότητες αντιμετωπίζονται ως αναπόσπαστα μέρη των κυρίων ή των δευτερευουσών δραστηριοτήτων με τις οποίες συνδέονται. Κατά συνέπεια:

- το προϊόν μιας βοηθητικής δραστηριότητας δεν αναγνωρίζεται και δεν καταγράφεται ξεχωριστά. Επομένως, και η χρήση του προϊόντος αυτού δεν καταγράφεται.
- όλες οι εισροές που αναλώνονται από μια βοηθητική δραστηριότητα -υλικά, εργασία, ανάλωση παγίου κεφαλαίου, κ.λπ. - αντιμετωπίζονται ως εισροές προς την κύρια ή τη δευτερεύουσα δραστηριότητα την οποία υποστηρίζει αυτή η βοηθητική δραστηριότητα.

Προϊόν (P1)

3.14. Ορισμός: Το προϊόν αποτελείται από όλα τα προϊόντα που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.

Περιλαμβάνονται οι εξής ειδικές περιπτώσεις:

- αγαθά και υπηρεσίες τα οποία παρέχει μια τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας (ΜΟΔ) σε άλλη τοπική ΜΟΔ που ανήκει στην ίδια θεσμική μονάδα.
- αγαθά τα οποία παράγει μια τοπική ΜΟΔ και τα οποία παραμένουν στα αποθέματα κατά το τέλος της περιόδου κατά την οποία παράγονται, όποια και αν είναι η χρήση τους αργότερα.

Πάντως, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παράγονται και αναλώνονται μέσα στην ίδια λογιστική περίοδο και μέσα στην ίδια τοπική ΜΟΔ δεν επισημαίνονται ξεχωριστά. Επομένως, δεν καταγράφονται ως μέρος του προϊόντος ή της ενδιάμεσης ανάλωσης αυτής της τοπικής ΜΟΔ.

3.15. Όταν μια θεσμική μονάδα περιλαμβάνει περισσότερες από μία τοπικές ΜΟΔ, το προϊόν της θεσμικής μονάδας είναι το άθροισμα των προϊόντων των τοπικών ΜΟΔ που την απαρτίζουν, περιλαμβανομένων και των προϊόντων που διακινούνται μεταξύ αυτών των συνιστωσών τοπικών ΜΟΔ.

3.16. Το ΕΣΟΛ διακρίνει τρία είδη προϊόντος:

- εμπορεύσιμο προϊόν (P11)
- προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση (P12)
- λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν (P13).

Η διάκριση αυτή είναι θεμελιώδης, γιατί καθορίζει τις αρχές αποτίμησης που θα εφαρμοστούν στο προϊόν: το εμπορεύσιμο προϊόν και το προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση αποτιμώνται σε βασικές τιμές, ενώ το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν αποτιμάται με βάση την πλευρά του κόστους (βλέπε παράγραφο 3.43). Επιπλέον, η διάκριση χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση των παραγωγών ως παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος, παραγωγών για ίδια τελική χρήση ή παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος (βλέπε παραγράφους 3.26-3.35).

Εμπορεύσιμο προϊόν (P11)

3.17. Ορισμός: Το εμπορεύσιμο προϊόν αποτελείται από το προϊόν που διατίθεται στην αγορά (βλέπε παράγραφο 3.18) ή που προορίζεται για διάθεση στην αγορά.

3.18. Το εμπορεύσιμο προϊόν περιλαμβάνει τα εξής:

- α) προϊόντα που πωλούνται σε οικονομικά σημαντικές τιμές·
- β) προϊόντα που ανταλλάσσονται·
- γ) προϊόντα που χρησιμοποιούνται για πληρωμές σε είδος (περιλαμβανόμενης και της αμοιβής σε είδος)·
- δ) προϊόντα που παρέχονται από μια τοπική ΜΟΔ σε άλλη που ανήκει στην ίδια θεσμική μονάδα για να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεσες εισροές ή για τελικές χρήσεις·
- ε) προϊόντα που προστίθενται στα αποθέματα έτοιμων προϊόντων και συνεχιζόμενες εργασίες που προορίζονται για κάποια από τις ανωτέρω χρήσεις (περιλαμβανόμενης και της φυσικής αύξησης ζωικών και φυτικών προϊόντων και των ημιτελών κατασκευών των οποίων οι αγοραστές είναι άγνωστοι).

3.19. Ορισμός: Οικονομικά σημαντική τιμή είναι μια τιμή που χρησιμοποιείται στην αγορά. Η αγορά αποτελείται από όλα τα προϊόντα που παρέχονται στο πλαίσιο των συνθηκών της αγοράς. Υπό τις συνθήκες της αγοράς, οι παραγωγοί είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν τι παράγουν, πώς το παράγουν και σε ποιόν το διαθέτουν· απαιτείται μόνο να τηρούν ορισμένους γενικούς κανονισμούς, που αφορούν π.χ. τις συνθήκες απασχόλησης και την ποιότητα του προϊόντος. Η ρύθμιση των (αλλαγών των) τιμών είναι γενικά συμβατή με τις συνθήκες της αγοράς, εφόσον ο ανταγωνισμός μπορεί να συνεχίζεται με βάση μεταβλητές άλλες, εκτός από την τιμή, όπως π.χ. η εξυπηρέτηση και η ποιότητα του προϊόντος.

Κατά συνθήκη, στο ΕΣΟΛ, μια οικονομικά σημαντική τιμή (εξαιρουμένων των φόρων επί των προϊόντων και περιλαμβανομένων επιδοτήσεων προϊόντων) θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% του κόστους παραγωγής του προϊόντος.

3.20. Οι πωλήσεις σε οικονομικά σημαντικές τιμές μπορεί να αποτελούνται από διάφορα στοιχεία. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης που παρέχονται από ένα νοσοκομείο, οι πωλήσεις μπορεί να αντιστοιχούν στα εξής:

- αγορές από εργοδότες που θα καταγραφούν ως εισόδημα σε είδος που καταβάλλεται στους μισθωτούς και δαπάνες για τελική κατανάλωση εκ μέρους των μισθωτών αυτών·
- αγορές από ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες·
- αγορές από οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και από το δημόσιο, που θα ταξινομηθούν ως κοινωνικές παροχές σε είδος·
- αγορές από νοικοκυριά, οι οποίες δεν αποζημιώνονται από κάποιον ασφαλιστικό οργανισμό (δαπάνη για τελική κατανάλωση).

Μόνο οι επιδοτήσεις και οι δωρεές (π.χ. από φιλανθρωπικές οργανώσεις) που λαμβάνονται δεν αντιμετωπίζονται ως πωλήσεις.

Κατά τον ίδιο τρόπο, η πώληση υπηρεσιών μεταφορών από μια επιχείρηση μπορεί να αντιστοιχεί με ενδιάμεση ανάλωση εκ μέρους παραγωγών, εισόδημα σε είδος που παρέχεται από εργοδότες, κοινωνικές παροχές σε είδος που παρέχονται από το κράτος και αγορές από νοικοκυριά, οι οποίες δεν αποζημιώνονται.

3.21. Στην περίπτωση που ένας παραγωγός παράγει μόνο ένα προϊόν (ή: όλα τα προϊόντα ανήκουν στην ίδια ομάδα προϊόντων), το κόστος παραγωγής του προϊόντος αυτού θα πρέπει να περιλαμβάνει το κόστος παραγωγής όπως ορίζεται στην παράγραφο 3.43. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα κόστη των βοηθητικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να κατανέμονται για τον υπολογισμό του κόστους παραγωγής κατά προϊόν.

Στη στατιστική πρακτική, θα είναι ίσως δύσκολο να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ των διαφόρων προϊόντων τοπικών ΜΟΔ που ανήκουν σε κρατικούς οργανισμούς και σε ΜΚΙΕΝ. Επίσης, αυτό ισχύει για τα κόστη παραγωγής τα σχετικά με τα διάφορα προϊόντα.

Στην περίπτωση αυτή, μια απλή λύση είναι να αντιμετωπίζονται όλα τα έσοδα των παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος από τις δευτερεύουσες δραστηριότητές τους ως έσοδα από ένα είδος εμπορεύσιμου προϊόντος. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για τα έσοδα ενός μουσείου από την πώληση αφισών και καρτών (αν και τα έσοδα αυτά μπορεί να μην επαρκούν για την κάλυψη του 50% όλου του κόστους του καταστημάτος του μουσείου, π.χ. επειδή αυτό περιλαμβάνει επίσης το εισόδα εξαρτημένης εργασίας των εργαζομένων στο κατάστημα του μουσείου).

Οι παραγωγοί λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος μπορεί επίσης να έχουν έσοδα από την πώληση του λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντός τους σε οικονομικά μη σημαντικές τιμές, π.χ. τα έσοδα του μουσείου από εισιτήρια εισόδου. Τα έσοδα αυτά αφορούν το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν. Πάντως, αν και τα δύο είδη εσόδων (έσοδα από εισιτήρια και έσοδα από την πώληση αφισών και καρτών) είναι δύσκολο να διακριθούν, μπορούν όλα να αντιμετωπίζονται είτε ως έσοδα από εμπορεύσιμο προϊόν είτε ως έσοδα από λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν. Η επιλογή μεταξύ αυτών των δύο εναλλακτικών εγγραφών θα πρέπει να εξαρτάται από την υποτιθέμενη σχετική σημασία των δύο ειδών εσόδων (από εισιτήρια σε σχέση με τα έσοδα από την πώληση αφισών και καρτών).

Κατά συνθήκη, το προϊόν ενός παραγωγού εμπορεύσιμου προϊόντος δεν μπορεί να είναι λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν (βλέπε παράγραφο 3.34). Έτσι, το κύριο και το δευτερεύον προϊόν ενός παραγωγού εμπορεύσιμου προϊόντος είναι πάντοτε εμπορεύσιμο προϊόν ή προϊόν για ίδια τελική χρήση.

Παραγωγή για ίδια τελική χρήση (P12)

3.22. Ορισμός: Το προϊόν που παράγεται για ίδια τελική χρήση περιλαμβάνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που κρατούνται είτε για τελική κατανάλωση από την ίδια θεσμική μονάδα είτε για ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου από την ίδια τοπική ΜΟΔ.

3.23. Τα προϊόντα που κρατούνται για ίδια τελική κατανάλωση μπορούν να παραχθούν μόνο από τον τομέα των νοικοκυριών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα εξής:

- γεωργικά προϊόντα τα οποία κρατούν οι αγρότες
- υπηρεσίες στέγασης που παράγονται από ιδιοκατοίκηση
- οικιακές υπηρεσίες που παράγονται με την απασχόληση αμειβομένου οικιακού προσωπικού.

3.24. Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για ίδιο ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου μπορούν να παραχθούν από οποιοδήποτε τομέα. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- ειδικές εργαλειομηχανές που παράγονται από επιχειρήσεις μηχανολογικών κατασκευών
- κατοικίες ή επεκτάσεις κατοικιών, που παράγονται από νοικοκυριά
- κατασκευές για ίδιο λογαριασμό, όπου περιλαμβάνονται κοινές κατασκευές από ομάδες νοικοκυριών.

Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν (P13)

3.25. Ορισμός: Το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν καλύπτει προϊόντα τα οποία παρέχονται δωρεάν, ή σε τιμές που δεν είναι οικονομικά σημαντικές, σε άλλες μονάδες.

Τρεις τύποι παραγωγών

3.26. Οι παραγωγοί μπορούν να διαιρεθούν ως εξής:

- παραγωγοί εμπορεύσιμου προϊόντος·
- παραγωγοί για ίδια τελική χρήση·
- παραγωγοί λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

3.27. Ορισμός: Παραγωγοί εμπορεύσιμου προϊόντος είναι τοπικές ΜΟΔ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος του προϊόντος είναι εμπορεύσιμο προϊόν, δηλαδή του οποίου οι πωλήσεις (εξαιρουμένων των φόρων επί των προϊόντων) καλύπτουν γενικά το μεγαλύτερο μέρος του κόστους παραγωγής τους.

Μια τοπική ΜΟΔ που ανήκει στο θεσμικό τομέα του δημοσίου που εφαρμόζει κυρίως οικονομικά σημαντικές τιμές θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως παραγωγός εμπορεύσιμου προϊόντος και όχι ως παραγωγός λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

3.28. Ορισμός: Παραγωγοί για ίδια τελική χρήση είναι τοπικές ΜΟΔ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (της αξίας) του προϊόντος προορίζεται για ίδια τελική χρήση. Κατά συνθήκη, στο ΕΣΟΛ, αυτό θα αφορά μόνο τους παραγωγούς υπηρεσιών στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης και, σε πολύ μικρό βαθμό, την παραγωγή αγαθών για ίδιο λογαριασμό από νοικοκυριά (βλέπε παράγραφο 3.08.β).

3.29. Ορισμός: Παραγωγοί λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος είναι τοπικές ΜΟΔ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (της αξίας) του προϊόντος παρέχεται δωρεάν ή σε οικονομικά μη σημαντικές τιμές.

3.30. Γενικά, ο όρος "το μεγαλύτερο μέρος" που χρησιμοποιείται στις παραγράφους 3.27-3.29 αναφέρεται στο 50% τουλάχιστον του προϊόντος (ή, για την παράγραφο 3.27, του κόστους παραγωγής). Σε μια ακραία περίπτωση, θα μπορούσε να αναφέρεται στο 34%, εφόσον υπεισέρχονται τρεις κατηγορίες και τα μικρότερα μέρη θα μπορούσαν να είναι 33% το καθένα. Πάντως, στην πράξη, ένας ή δύο τύποι προϊόντος θα τείνουν να επικρατούν.

3.31. Εάν το κριτήριο του μεγαλύτερου μέρους ισχύει για ορισμένα έτη ή ισχύει για το τρέχον έτος και αναμένεται ότι θα ισχύει για το κοντινό μέλλον, θα πρέπει να εφαρμόζεται. Πάντως, στην περίπτωση διαφόρων ειδών προϊόντος με σχετικά όμοιο μέγεθος, οι διακυμάνσεις των σχετικών μεγεθών από το ένα έτος στο άλλο δεν συνεπάγονται την αλλαγή της ταξινόμησης τοπικών ΜΟΔ.

3.32. Λόγω του αμελητέου αριθμού των επιμέρους τοπικών ΜΟΔ που είναι παραγωγοί προϊόντος για ίδια τελική χρήση στην Ευρώπη, εκτός από τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης, μόνο δύο υποκατηγορίες βιομηχανιών χρησιμοποιούνται στην πραγματικότητα στο ΕΣΟΛ:

- παραγωγοί εμπορεύσιμου προϊόντος και παραγωγοί για ίδια τελική χρήση
- παραγωγοί λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

3.33. Η σχέση μεταξύ των διαφόρων τύπων παραγωγών και των προϊόντων τους εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Παραγωγοί εμπορεύσιμου προϊόντος	Παραγωγοί για ίδια τελική χρήση	Παραγωγοί λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος	Σύνολο
Εμπορεύσιμο προϊόν	X	0	χ	Συνολικό εμπορεύσιμο προϊόν
Προϊόν για ίδια τελική χρήση	χ	Υπηρεσίες ιδιοκατοίκησης	χ	Συνολικό προϊόν για ίδια τελική χρήση
Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν	0	0	X	Συνολικό μη εμπορεύσιμο προϊόν
Σύνολο	Συνολικό προϊόν παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος	Συνολικό προϊόν παραγωγών για ίδια τελική χρήση	Συνολικό προϊόν παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος	Συνολικό προϊόν

X= μεγάλος όγκος προϊόντος, χ= μικρός όγκος προϊόντος. 0= μηδενικό προϊόν (κατά συνθήκη)

3.34. Καταρχήν, οι παραγωγοί εμπορεύσιμου προϊόντος και οι παραγωγοί για ίδια τελική χρήση θα μπορούσαν επίσης να παρέχουν και λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν. Πάντως, κατά συνθήκη, αυτό το δευτερεύον προϊόν υποτίθεται ότι είναι μηδενικό¹. Κατά συνέπεια, το προϊόν αυτό καταγράφεται είτε ως μέρος του λοιπού προϊόντος τους, είτε - με τη δημιουργία και την καταγραφή μιας ξεχωριστής τοπικής ΜΟΔ που αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την παραγωγή αυτού του λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος - ως μέρος του προϊόντος των παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

3.35. Οι παραγωγοί μη λοιπού εμπορεύσιμου προϊόντος μπορούν να παρέχουν, ως δευτερεύον προϊόν, εμπορεύσιμο προϊόν και προϊόν για ίδια τελική χρήση. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, όταν κρατικά νοσοκομεία, χρεώνουν οικονομικά σημαντικές τιμές για τις υπηρεσίες τους. Ως άλλα παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι πωλήσεις αντιγράφων από κρατικά μουσεία και οι πωλήσεις προγνώσεων καιρού από μετεωρολογικές υπηρεσίες.

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης προϊόντος

3.36. Το προϊόν πρέπει να καταγράφεται και να αποτιμάται όταν παράγεται από την παραγωγική διεργασία.

¹

Εφόσον υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες (βλέπε παράγραφο 2.106), μπορεί να καταρτιστεί ξεχωριστή τοπική ΜΟΔ για την καταγραφή του λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος ενός παραγωγού εμπορεύσιμου προϊόντος.

- 3.37. Όλα τα προϊόντα πρέπει να αποτιμώνται σε βασικές τιμές. Για την αποτίμηση του λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος, χρησιμοποιούνται ειδικές συνθήκες (βλέπε παραγράφους 3.43 - 3.45).
- 3.38. Ορισμός: Η βασική τιμή είναι η τιμή που εισπράττουν οι παραγωγοί από τον αγοραστή για μια μονάδα ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας που παράγεται ως προϊόν μείον τυχόν φόρους καταβλητέους για τη μονάδα αυτή της παραγωγής ή της πώλησής της και συν τυχόν εισπρακτέες επιδοτήσεις για τη μονάδα αυτή ως συνέπεια της παραγωγής ή της πώλησής της. Εξαιρούνται τυχόν μεταφορικά έξοδα τα οποία χρεώνονται ξεχωριστά από τον παραγωγό. Περιλαμβάνονται τυχόν μεταφορικά κόστη τα οποία χρεώνει ο παραγωγός στο ίδιο τιμολόγιο, ακόμη και αν αναγράφονται ως ξεχωριστό στοιχείο στο τιμολόγιο.
- 3.39. Το προϊόν για ίδια τελική χρήση (P12) πρέπει να αποτιμάται με βάση τις βασικές τιμές παρομοίων προϊόντων που πωλούνται στην αγορά· κατά συνέπεια, από το προϊόν αυτό μπορεί να προκύψει καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα ή μικτό εισόδημα. Αυτό ισχύει επίσης και για υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης (βλέπε παράγραφο 3.54 παρακάτω). Πάντως, το προϊόν κατασκευών για ίδιο λογαριασμό θα πρέπει κατά κανόνα να αποτιμάται με βάση το κόστος παραγωγής.
- 3.40. Οι προσθήκες σε συνεχιζόμενες εργασίες αποτιμώνται ανάλογα με την εκτιμώμενη τρέχουσα βασική τιμή του έτοιμου προϊόντος.
- 3.41. Εάν θα πρέπει να εκτιμηθεί από πριν η αξία προϊόντος που θεωρείται ως συνεχιζόμενες εργασίες, αυτό θα πρέπει να γίνεται με βάση τα πραγματικά κόστη που εμφανίζονται, συν μια ανατίμηση που θα αντανακλά το εκτιμώμενο λειτουργικό πλεόνασμα ή το εκτιμώμενο μικτό εισόδημα. Οι προσωρινές εκτιμήσεις θα πρέπει στη συνέχεια να αντικατασταθούν από τις εκτιμήσεις που θα προκύψουν με την κατανομή της πραγματικής αξίας (όταν θα είναι γνωστή) των τελικών προϊόντων. Αυτά είναι το άθροισμα των αξιών των εξής:
- έτοιμα προϊόντα που πωλούνται ή ανταλλάσσονται·
 - εισαγωγές έτοιμων προϊόντων σε αποθέματα, μείον οι αποσύρσεις·
 - έτοιμα προϊόντα που καταναλώνονται από τον παραγωγό τους.
- 3.42. Για κτίρια και κατασκευές που αγοράζονται ημιτελή, η αξία εκτιμάται με βάση το προσωρινό κόστος, περιλαμβανόμενης και μιας ανατίμησης για το λειτουργικό πλεόνασμα ή το μικτό εισόδημα (αυτή η ανατίμηση εμφανίζεται όταν μπορεί να εκτιμηθεί η αξία με βάση τις τιμές παρομοίων κτιρίων και κατασκευών). Τα ποσά των τμηματικών πληρωμών μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως προσέγγιση των αξιών του μικτού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου που έχει πραγματοποιήσει ο αγοραστής σε κάθε στάδιο (υποθέτοντας ότι δεν υπάρχουν προκαταβολές ή καθυστερημένες πληρωμές).

Αν τα έργα για μια κατασκευή για ίδιο λογαριασμό δεν έχουν ολοκληρωθεί σε μια λογιστική περίοδο, η αξία του προϊόντος και του αντίστοιχου μικτού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου θα πρέπει να εκτιμηθεί εφαρμόζοντας το τμήμα του συνολικού κόστους παραγωγής που προέκυψε κατά τη σχετική περίοδο σε σχέση με την κατ'εκτίμηση τρέχουσα βασική τιμή. Εάν δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της βασικής τιμής της ολοκληρωμένης κατασκευής, θα πρέπει να με βάση το συνολικό κόστος παραγωγής. Εάν μέρος ή το σύνολο της εργασίας παρέχεται δωρεάν, όπως μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση κοινών κατασκευών από νοικοκυριά, στο κατ'εκτίμηση συνολικό κόστος παραγωγής συμπεριλαμβάνεται μια εκτίμηση του κόστους της εργασίας που θα υπήρχε εάν είχε χρησιμοποιηθεί αμειβόμενο εργατικό δυναμικό, χρησιμοποιώντας τα ημερομίσθια που προσφέρονται για παρόμοιες εργασίες στην περιοχή ή στην αντίστοιχη περιφέρεια.

3.43. Το προϊόν ενός παραγωγού λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος πρέπει να αποτιμάται με βάση το συνολικό κόστος παραγωγής, π.χ. το άθροισμα των εξής:

- ενδιάμεσης ανάλωσης·
- αμοιβών εργαζομένων·
- ανάλωσης παγίου κεφαλαίου·
- λοιπών φόρων επί της παραγωγής (D29).

Κατά συνθήκη, οι πληρωμές τόκων δεν περιλαμβάνονται στα κόστη της παραγωγής λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος. Το ίδιο ισχύει για την αξία ενοικίασης των κτιρίων που δεν προορίζονται για κατοικία τα οποία ανήκουν στον παραγωγό και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

3.44. Εάν δεν υπάρχει δευτερεύον εμπορεύσιμο προϊόν από παραγωγούς λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος, το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν θα πρέπει να αποτιμάται με βάση το κόστος παραγωγής. Στην περίπτωση ύπαρξης δευτερεύοντος εμπορεύσιμου προϊόντος από παραγωγούς λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος, το λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν αποτιμάται ως κατάλοιπο στοιχείο, δηλαδή ως η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους της παραγωγής του παραγωγού λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος μείον τις προσόδους τους από το εμπορεύσιμο προϊόν.

3.45. Κατ'αρχήν, το εμπορεύσιμο προϊόν από παραγωγούς λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος θα πρέπει να αποτιμάται σε βασικές τιμές. Πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το κατά πόσον ορισμένες δευτερεύουσες δραστηριότητες των παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος έχουν ως αποτέλεσμα εμπορεύσιμο προϊόν (βλέπε παράγραφο 3.21). Για πρακτικούς λόγους, στην περίπτωση αυτή όλα τα έσοδα από τις δευτερεύουσες δραστηριότητες τους μπορούν να θεωρούνται ως είτε έσοδα από εμπορεύσιμο προϊόν είτε έσοδα από λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν.

3.46. Τα έσοδα από τις πωλήσεις λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος δεν επηρεάζουν την αξία του προϊόντος, για τους εξής λόγους:

- δεν έχουν σχέση με τον προσδιορισμό της αξίας του συνολικού προϊόντος ενός παραγωγού λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος (παράγραφος 3.43)·

- δεν έχουν σχέση με τον προσδιορισμό της αξίας του λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος ενός παραγωγού λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος (παράγραφος 3.44).
- δεν έχουν σχέση με την αξία του εμπορεύσιμου προϊόντος που παράγεται από έναν λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος (παράγραφος 3.21· μόνο για πρακτικούς λόγους μπορούν να καταγράφονται σε ορισμένες περιπτώσεις ως μέρος των εσόδων από την πώληση δευτερεύοντος εμπορεύσιμου προϊόντος).

3.47. Για ορισμένους συγκεκριμένους τύπους προϊόντων, οι χρόνοι καταγραφής και η αποτίμηση του προϊόντος υπόκεινται στις ακόλουθες αποσαφηνίσεις και εξαιρέσεις, που παρασιάζονται με τη σειρά των τμημάτων CPA.

3.48 Α. Προϊόντα γεωργίας, θήρας και δασοκομίας· Β. Ψάρια.

Η παραγωγή γεωργικών προϊόντων θα πρέπει να καταγράφεται σαν να παραγόταν συνεχώς σε όλη τη διάρκεια της περιόδου παραγωγής (και όχι απλώς κατά τη στιγμή της συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων ή της σφαγής των ζώων).

Οι αναπτυσσόμενες καλλιέργειες, τα δένδρα προς υλοτομία και τα αποθέματα ψαριών ή ζώων που εκτρέφονται για διατροφική χρήση θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αποθέματα συνεχιζόμενων εργασιών κατά τη διάρκεια της διεργασίας, και να μετατρέπονται σε αποθέματα έτοιμων προϊόντων όταν η διεργασία ολοκληρωθεί.

3.49. Δ. Μεταποιημένα προϊόντα· ΣΤ. κατασκευαστικές εργασίες

Όταν συνάπτεται εξ αρχής μια σύμβαση πώλησης για την κατασκευή ενός κτιρίου ή άλλης κατασκευής, που καλύπτει περισσότερες από μια λογιστικές περιόδους, το προϊόν που παράγεται σε κάθε περίοδο αντιμετωπίζεται σαν να πωλείται στον αγοραστή στο τέλος της περιόδου: δηλαδή στο μικτό σχηματισμό κεφαλαίου του αγοραστή και όχι στις συνεχιζόμενες εργασίες στην κατασκευαστική βιομηχανία. Στην πραγματικότητα, το παραγόμενο προϊόν αντιμετωπίζεται σαν να πωλείται στον αγοραστή σταδιακά, εφόσον ο αγοραστής γίνεται νόμιμος ιδιοκτήτης του προϊόντος. Όταν σύμφωνα με τη σύμβαση απαιτούνται τμηματικές πληρωμές, ως προσέγγιση της αξίας του προϊόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί η αξία των τμηματικών πληρωμών που γίνονται σε κάθε περίοδο. Πάντως, εάν δεν υπάρχει σύμβαση πώλησης, το ημιτελές προϊόν που παράγεται σε κάθε περίοδο καταγράφεται ως συνεχιζόμενες εργασίες.

3.50. Ζ: Υπηρεσίες χονδρικού και λιανικού εμπορίου· υπηρεσίες επισκευής αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσυκλετών καθώς και προσωπικών ειδών και ειδών οικιακής χρήσης.

Το προϊόν των υπηρεσιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου μετράται με βάση τα εμπορικά κέρδη που επιτυγχάνονται για τα αγαθά που αγοράζουν προς μεταπώληση.

Ορισμός: Εμπορικό κέρδος είναι η διαφορά μεταξύ της πραγματικής ή της τεκμαρτής τιμής που εμφανίζεται για ένα αγαθό που αγοράζεται προς μεταπώληση και της τιμής που θα έπρεπε να πληρώσει ο διανομέας για να αντικαταστήσει το αγαθό αυτό τη στιγμή που πωλείται ή που διατίθεται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Κατά συνθήκη, τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης δεν περιλαμβάνονται στο εμπορικό κέρδος. Πάντως, στην πράξη, οι πηγές των δεδομένων μπορεί να μην επιτρέπουν την απομόνωση όλων των κερδών και των ζημιών κτήσης.

3.51. Η. Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων

Το προϊόν των υπηρεσιών των ξενοδοχείων, των εστιατορίων και των καφενείων περιλαμβάνει την αξία των τροφίμων, των ποτών κτλ. που καταναλώνονται.

3.52. Θ. Υπηρεσίες μεταφορών, αποθήκευσης και επικοινωνιών

Το προϊόν των υπηρεσιών μεταφορών μετράται με βάση την αξία των εισπρακτέων ποσών για τη μεταφορά αγαθών ή επιβατών. Η μεταφορά για ιδία χρήση μέσα σε μια τοπική ΜΟΔ θεωρείται βοηθητική δραστηριότητα και δεν επισημαίνεται και δεν καταγράφεται ξεχωριστά.

Το προϊόν των υπηρεσιών αποθήκευσης μετράται με βάση την αξία μιας προσθήκης σε συνεχιζόμενες εργασίες, είτε πρόσθετο προϊόν με την έννοια της διαχρονικής μεταφοράς (π.χ. αποθήκευση για λογαριασμό άλλων τοπικών ΜΟΔ) ή υλική μεταβολή, (π.χ. στην περίπτωση της ωρίμανσης του κρασιού).

Το προϊόν των υπηρεσιών ταξιδιωτικών πρακτορείων μετράται με βάση την αξία των ποσών που χρεώνουν τα πρακτορεία (αμοιβές ή προμήθειες) και όχι με βάση το σύνολο των δαπανών που καταβάλλουν οι ταξιδιώτες στο πρακτορείο. Αυτές μπορεί να συμπεριλαμβάνουν π.χ. το κόστος μεταφοράς από τρίτους.

Το προϊόν των υπηρεσιών διοργανωτών οργανωμένων ταξιδιών μετράται με βάση το σύνολο των δαπανών που καταβάλλουν οι ταξιδιώτες στους διοργανωτές.

Η διάκριση μεταξύ των υπηρεσιών ταξιδιωτικών πρακτορείων και των υπηρεσιών διοργανωτών οργανωμένων ταξιδιών είναι ότι οι υπηρεσίες ταξιδιωτικών πρακτορείων συνίστανται μόνο στη διαμεσολάβηση για λογαριασμό του ταξιδιώτη, ενώ οι υπηρεσίες των διοργανωτών οργανωμένων ταξιδιών δημιουργούν ένα νέο προϊόν, δηλαδή διοργανώνεται ένα ταξίδι για το οποίο οι τιμές των διαφόρων συστατικών (π.χ. μετακίνηση, διαμονή και ψυχαγωγία) δεν είναι αναγνωρίσιμες για τον ταξιδιώτη.

3.53. Ι. Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης (υπηρεσίες ασφάλισης και υπηρεσίες συνταξιοδότησης)

Το προϊόν των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής μεσολάβησης για τις οποίες δεν γίνεται ιδιαίτερη χρέωση μετράται, κατά συνθήκη, με βάση το συνολικό εισόδημα περιουσίας που εισπράττει η μονάδα που παρέχει τις υπηρεσίες μείον τις συνολικές πληρωμές τόκων, εξαιρουμένης της αξίας τυχόν εισοδήματος που εισπράχθηκε από την επένδυση ιδίων πόρων (δεδομένου ότι το εισόδημα αυτό δεν προέρχεται από χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση) και στην περίπτωση δευτερευουσών ασφαλιστικών δραστηριοτήτων από έναν πάροχο υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, εξαιρουμένου του εισοδήματος από την επένδυση τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών. Τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη μέτρηση του προϊόντος αυτού, γιατί σε ολόκληρο το σύστημα τα κέρδη κτήσης δεν καταγράφονται στο

λογαριασμό αλλά σε ξεχωριστό λογαριασμό (στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων). Αυτό ισχύει επίσης και από τα κέρδη κτήσης από ξένο συνάλλαγμα και χρεώγραφα εκ μέρους επαγγελματιών χρηματομεσιτών (αν και τα κέρδη κτήσης τους είναι κατά κανόνα θετικά και θεωρούνται από τους ίδιους τους μεσίτες ως μέρος των συνήθων προσόδων). Πάντως, τα εμπορικά κέρδη από ξένο συνάλλαγμα και χρεώγραφα (δηλαδή οι κοινές διαφορές μεταξύ των τιμών αγοραστή για τον μεσίτη και της τιμής αγοραστή για τον πωλητή) θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο προϊόν, όπως γίνεται για τους χονδρεμπόρους και τους λιανεμπόρους. Κατά αναλογία, μπορεί να υπάρξουν επίσης προβλήματα δεδομένων όσον αφορά τη διάκριση αυτών των εμπορικών κερδών από τα κέρδη κτήσης· αυτά τα προβλήματα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται όσο γίνεται καλύτερα.

Το προϊόν των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να μετράται με τον ίδιο τρόπο που μετράται και τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους λοιπούς παρόχους υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης.

Η δραστηριότητα των δανειστών χρημάτων οι οποίοι δανείζουν μόνο δικά τους χρήματα δεν αντιμετωπίζεται ως παραγωγή υπηρεσιών.

Οι πάροχοι υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης μπορεί επίσης να παρέχουν διάφορες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και επιχειρηματικές υπηρεσίες για τις οποίες χρεώνουν ξεχωριστά αμοιβή ή προμήθεια. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι π.χ. η αγοραπωλησία συναλλάγματος και η παροχή συμβουλών σχετικά με επενδύσεις, η αγορά ακινήτων ή η παροχή συμβουλών για φορολογικά θέματα. Το προϊόν των υπηρεσιών αυτών αποτιμάται με βάση την αμοιβή ή την προμήθεια που χρεώνεται.

Το προϊόν των υπηρεσιών ασφάλισης (αμοιβή υπηρεσιών) μετράται ως εξής:

- + συνολικό πραγματικό ύψος εισπραττομένων ασφαλίσεων
- + συνολικά συμπληρωματικά ασφαλίστρα (που ισούνται με το εισόδημα από την επένδυση των τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών)
- συνολικές πληρωτέες απαιτήσεις
- μεταβολές μαθηματικών αποθεματικών και αποθεματικών των ασφαλειών με συμμετοχή των ασφαλισμένων στα κέρδη.

Τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης θα πρέπει να αγνοούνται κατά τη μέτρηση του προϊόντος των υπηρεσιών ασφάλισης: δεν πρέπει να θεωρούνται ως εισόδημα από επενδύσεις των τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών και δεν πρέπει να θεωρούνται ως μεταβολές των μαθηματικών αποθεματικών και των αποθεματικών των ασφαλειών με συμμετοχή των ασφαλισμένων στα κέρδη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά μπορούν να επενδύονται σε δευτερεύουσες δραστηριότητες της ασφαλιστικής εταιρείας, π.χ. στην ενοικίαση κατοικιών ή γραφείων. Στην περίπτωση αυτή, το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα αυτών των δευτερευουσών δραστηριοτήτων είναι εισόδημα από επένδυση τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών.

Κατά τον ίδιο τρόπο, το προϊόν των υπηρεσιών συνταξιοδότησης μετράται ως εξής:

- + συνολικές πραγματικές συνταξιοδοτικές εισφορές
- + συνολικές συμπληρωματικές εισφορές (ίσον με το εισόδημα από επενδύσεις των τεχνικών αποθεματικών συνταξιοδοτικών ταμείων)
- πληρωτέες συντάξεις
- μεταβολές μαθηματικών αποθεματικών.

3.54. Κ. Υπηρεσίες που αφορούν ακίνητα, υπηρεσίες ενοικίασης και επιχειρηματικές υπηρεσίες

Το προϊόν από υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης θα πρέπει να αποτιμάται με βάση την εκτιμώμενη αξία του ενοικίου που θα πλήρωνε ο ένοικος για την ίδια κατοικία, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η τοποθεσία, τα πλεονεκτήματα της περιοχής, κ.λπ. καθώς και το μέγεθος και την ποιότητα της ίδιας της κατοικίας. Πάντως, το προϊόν αυτό θα πρέπει να αποτιμάται σε βασικές τιμές. Αυτό σημαίνει ότι τυχόν φόροι που πληρώνουν κανονικά οι ένοικοι, αλλά όχι οι επιχειρήσεις, θα πρέπει να εξαιρούνται. Για κλειστούς χώρους στάθμευσης ξεχωριστούς από την κατοικία, τους οποίους χρησιμοποιεί ο ιδιοκτήτης για σκοπούς τελικής κατανάλωσης σχετικού με τη χρήση της κατοικίας, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ίδιο τεκμαρτό προϊόν. Δεν τεκμαίρεται προϊόν για ιδιόκτητους, κλειστούς χώρους στάθμευσης τους οποίους χρησιμοποιεί ο ιδιοκτήτης αποκλειστικά για να σταθμεύει κοντά στον τόπο εργασίας του. Η αξία μίσθωσης ιδιόκτητων κατοικιών στο εξωτερικό, π.χ. κατοικίες για διακοπές, δεν θα πρέπει να καταγράφεται ως μέρος της εγχώριας παραγωγής, αλλά ως εισαγωγές υπηρεσιών και το αντίστοιχο καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα ως πρωτογενές εισόδημα που προέρχεται από την αλλοδαπή. Για ιδιοκατοίκηση κατοικιών που ανήκουν σε μη μόνιμους κατοίκους, θα πρέπει να γίνονται ανάλογες εγγραφές. Στην περίπτωση χρονομεριστικής μίσθωσης, ένα ποσοστό της αμοιβής θα πρέπει να καταγράφεται με τον ίδιο τρόπο.

Το προϊόν των υπηρεσιών ακινήτων για κτίρια που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικία μετράται με βάση την αξία των πληρωτέων μισθωμάτων.

Το προϊόν των υπηρεσιών λειτουργικής μίσθωσης (εκμίσθωση μηχανημάτων ή εξοπλισμού, κ.λπ.) μετράται με βάση την αξία του μισθώματος που καταβάλλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή. Στην περίπτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθώματα αποτελούνται (κυρίως) από δόσεις εξόφλησης και πληρωμές τόκων, και η αξία των υπηρεσιών είναι πολύ μικρή σε σύγκριση με το σύνολο των μισθωμάτων που καταβάλλονται (βλέπε Παράρτημα σχετικό με τη μίσθωση).

Όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να διακρίνεται μια ξεχωριστή τοπική ΜΟΔ για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (E&A). Όταν αυτό δεν είναι δυνατό, όλες οι δραστηριότητες E&A σημαντικού μεγέθους (σε σύγκριση με την κύρια δραστηριότητα) θα πρέπει να καταγράφονται ως δευτερεύουσα δραστηριότητα της τοπικής ΜΟΔ.

Το προϊόν των υπηρεσιών E&A μετράται ως εξής:

- η E&A από εξειδικευμένα εμπορικά ερευνητικά εργαστήρια ή ιδρύματα αποτιμάται με βάση τις προσόδους από πωλήσεις, συμβάσεις, προμήθειες, αμοιβές, κ.λπ. με το συνήθη τρόπο.
- το προϊόν της E&A που προορίζεται για χρήση στην ίδια επιχείρηση θα πρέπει, καταρχήν, να αποτιμάται με βάση τις εκτιμώμενες βασικές τιμές που θα πλήρωνε η μονάδα αν η έρευνα είχε ανατεθεί σε υπεργολήπτες με βάση τις τιμές της αγοράς. Πάντως, στην πράξη, θα πρέπει ενδεχομένως να αποτιμάται με βάση τα συνολικά κόστη παραγωγής.
- η E&A από κρατικές μονάδες, πανεπιστήμια, μη κερδοσκοπικά ερευνητικά ιδρύματα, κ.λπ. εντάσσεται συνήθως στη λοιπή μη εμπορεύσιμη παραγωγή και κατά συνέπεια αποτιμάται με βάση τα κόστη παραγωγής. Τα έσοδα από τις πωλήσεις E&A από παραγωγούς λοιπής μη εμπορεύσιμης E&A θα πρέπει να καταγράφονται ως έσοδα από δευτερεύον εμπορεύσιμο προϊόν.

Η δαπάνη για E&A θα πρέπει να διακρίνεται από τη δαπάνη για εκπαίδευση και κατάρτιση. Η δαπάνη για E&A δεν περιλαμβάνει τα κόστη της ανάπτυξης λογισμικού ως κύρια ή δευτερεύουσα δραστηριότητα. Πάντως, η λογιστική αντιμετώπισή τους είναι σχεδόν ίδια: η μόνη διαφορά είναι ότι το λογισμικό θεωρείται ως παραχθέν άυλο περιουσιακό στοιχείο και δεν κατοχυρώνεται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

3.55. Λ. Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης και άμυνας, υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης

Η δημόσια διοίκηση, οι υπηρεσίες άμυνας και οι υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης παρέχονται πάντα ως λοιπές μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες και επομένως θα πρέπει να αποτιμώνται με τον ανάλογο τρόπο.

3.56. Μ. Εκπαιδευτικές υπηρεσίες Ν. Υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες

Για τις εκπαιδευτικές και τις υγειονομικές υπηρεσίες μπορεί να είναι συχνά απαραίτητο να χαραχθούν ακριβή όρια μεταξύ των παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος και των παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος, και μεταξύ των εμπορεύσιμων και των μη εμπορεύσιμων προϊόντων τους. Για παράδειγμα, για ορισμένους τύπους εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης μπορούν να ζητούνται συμβολικές αμοιβές από κρατικά ιδρύματα (ή από άλλα ιδρύματα λόγω ειδικών επιδοτήσεων), όμως αυτά τα ιδρύματα μπορεί να χρεώνουν σύμφωνα με τις τιμές της αγοράς για άλλες εκπαιδευτικές υπηρεσίες και ειδικές μορφές υγειονομικής περίθαλψης. Μια άλλη συνήθης περίπτωση είναι η παροχή του ίδιου τύπου υπηρεσίας (π.χ. ανώτατη εκπαίδευση) αφενός από το κράτος (ή για λογαριασμό του κράτους) και, αφετέρου, από εμπορικά ιδρύματα. Τότε εμφανίζονται συχνά μεγάλες διαφορές μεταξύ των τιμών που χρεώνονται και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

Η εκπαίδευση και οι υγειονομικές υπηρεσίες δεν περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες E&A: οι υγειονομικές υπηρεσίες δεν περιλαμβάνουν την εκπαίδευση για υγειονομική περίθαλψη π.χ. από πανεπιστημιακά νοσοκομεία.

3.57. Ξ. Άλλες υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολο, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες

Η παραγωγή βιβλίων, εγγραφών ήχου και εικόνας, κινηματογραφικών ταινιών, λογισμικού, ταινιών ήχου, δίσκων κ.λπ. είναι μια διεργασία με δύο βαθμίδες που μετράται αντιστοίχως ως εξής:

- (i) Το προϊόν της παραγωγής πρωτοτύπων - που είναι άυλο πάγιο περιουσιακό στοιχείο - μετράται με βάση την εισπραττόμενη τιμή σε περίπτωση πώλησης, ή, εάν δεν πωλείται, με βάση τη βασική τιμή που καταβάλλεται για παρόμοια πρωτότυπα, τα κόστη παραγωγής ή την προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών εισπράξεων που αναμένονται από τη χρήση τους στην παραγωγή.
- (ii) Ο ιδιοκτήτης αυτού του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να το χρησιμοποιήσει άμεσα ή να παραγάγει αντίγραφα σε μεταγενέστερες περιόδους (αυτό καταγράφεται ως ανάλωση παγίου κεφαλαίου). Εάν ο ιδιοκτήτης έχει εκχωρήσει άδεια σε άλλους παραγωγούς να χρησιμοποιήσουν το πρωτότυπο για παραγωγή, οι αμοιβές, προμήθειες, δικαιώματα κ.λπ. που εισπράττει από την εκχώρηση των αδειών είναι το προϊόν του από τις υπηρεσίες. Σε αυτό το δεύτερο στάδιο, η πώληση του άυλου περιουσιακού στοιχείου είναι αρνητικός σχηματισμός παγίου κεφαλαίου.

3.58. Ο. Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό

Το προϊόν των οικιακών υπηρεσιών που παράγονται με την απασχόληση αμειβομένου προσωπικού - κατά συνθήκη - αποτιμάται με βάση τις αμοιβές των απασχολουμένων· σε αυτές περιλαμβάνονται τυχόν αμοιβές σε είδος, όπως διατροφή και διαμονή.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΝΑΛΩΣΗ (P2)

3.59. Ορισμός: Η ενδιάμεση ανάλωση αποτελείται από την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που αναλώνονται ως εισροές για μια παραγωγική διεργασία, εξαιρουμένων των παγίων περιουσιακών στοιχείων των οποίων η ανάλωση καταγράφεται ως ανάλωση παγίου κεφαλαίου. Αυτά τα αγαθά και οι υπηρεσίες μπορεί είτε να μετασχηματίζονται είτε να εξαντλούνται τελείως κατά την παραγωγική διεργασία.

3.60. Στην ενδιάμεση ανάλωση περιλαμβάνονται οι εξής οριακές περιπτώσεις:

- α) η αξία όλων των αγαθών ή των υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ως εισροές σε βοηθητικές δραστηριότητες. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι οι αγορές, οι πωλήσεις, το μάρκετινγκ, οι υπηρεσίες λογιστηρίου, η επεξεργασία δεδομένων, η μεταφορά, η αποθήκευση, η συντήρηση, η ασφάλεια κ.λπ. Αυτά τα αγαθά και οι υπηρεσίες δεν διακρίνονται από αυτά που αναλώνονται από τις κύριες (ή τις δευτερεύουσες) δραστηριότητες μιας τοπικής ΜΟΔ.
- β) η αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που λαμβάνονται από άλλη τοπική ΜΟΔ της ίδιας θεσμικής μονάδας (μόνον εάν εμπίπτουν στο γενικό ορισμό της παραγράφου 3.59).

- γ) τα κόστη της χρήσης μισθωμένων παγίων περιουσιακών στοιχείων, π.χ. της λειτουργικής μίσθωσης μηχανημάτων ή αυτοκινήτων·
- δ) Οι συνδρομές, εισφορές μελών κλπ που καταβάλλονται σε μη κερδοσκοπικές επιχειρηματικές ενώσεις·
- ε) στοιχεία που δεν αντιμετωπίζονται ως μικτός σχηματισμός κεφαλαίου, όπως τα εξής:
- μικρά εργαλεία που είναι φθηνά και χρησιμοποιούνται για σχετικά απλές λειτουργίες, όπως πριόνια, σφυριά, κατσαβίδια και άλλα εργαλεία χειρός· μικροσυσκευές, όπως αριθμομηχανές τσέπης. Κατά συνθήκη, στο ΕΣΟΛ, οποιαδήποτε δαπάνη για τέτοια διαρκή αγαθά, που δεν υπερβαίνει τα 500 ECU (με τιμές 1995) ανά μονάδα (ή, όταν αγοράζονται μεγάλες ποσότητες, για τη συνολική ποσότητα που αγοράζεται), θα πρέπει να καταγράφονται ως ενδιάμεση ανάλωση·
 - η συνήθης, τακτική συντήρηση και επισκευή παγίων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή·
 - τα πολεμικά όπλα καταστροφής και οι φορείς τους, ή ο σχετικός εξοπλισμός βολής (όχι όμως τα ελαφρά όπλα ή τα θωρακισμένα οχήματα που αγοράζονται από την αστυνομία και τις δυνάμεις ασφαλείας, τα οποία αντιμετωπίζονται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου)·
 - υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης, κατάρτισης προσωπικού, έρευνας της αγοράς και παρόμοιες δραστηριότητες που αγοράζονται από εξωτερική μονάδα ή παρέχονται από ξεχωριστή τοπική ΜΟΔ της ίδιας θεσμικής μονάδας·
- στ) πληρωμές για τη χρήση άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων όπως στοιχεία κατοχυρωμένα με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εμπορικές ονομασίες, δικαιώματα δημιουργού, κ.λπ. (εκτός από τις πληρωμές για την αγορά τέτοιων περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων· αυτά αντιμετωπίζονται ως αγορά άυλου μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου·
- ζ) δαπάνες εκ μέρους εργαζομένων, οι οποίες αποζημιώνονται από τον εργοδότη, για είδη απαραίτητα για την παραγωγή του εργοδότη, π.χ. στο πλαίσιο συμβατικής υποχρέωσης αγοράς εργαλείων ή προστατευτικών ενδυμάτων για ίδιο λογαριασμό·
- η) δαπάνη εκ μέρους εργοδοτών για όφελος τόσο δικό τους όσο και των εργαζομένων τους, γιατί είναι απαραίτητη για την παραγωγή των εργοδοτών. Ως χαρακτηριστικές περιπτώσεις μπορούν να αναφερθούν τα εξής:
- αποζημίωση εργαζομένων για ταξίδια, χωρισμό από την οικογένεια, μετακόμιση και δαπάνες ψυχαγωγίας που προκύπτουν στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους·

- πρόσθετες παροχές στον τόπο εργασίας.

Ένας πιο αναλυτικός κατάλογος εμφανίζεται στις παραγράφους που αφορούν το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας (D1).

- θ) Κόστη υπηρεσιών ασφάλισης για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής που πληρώνονται από τοπικές ΜΟΔ: για να καταγραφεί μόνο το κόστος των υπηρεσιών ως ενδιάμεση ανάλωση θα πρέπει να εκπέσουν τα καταβληθέντα ασφάλιστρα π.χ. πληρωθείσες απαιτήσεις και καθαρή μεταβολή μαθηματικών αποθεματικών. Αυτά μπορούν να κατανεμηθούν στις τοπικές ΜΟΔ ως ποσοστά των καταβληθέντων ασφαλίσεων.
- ι) Μόνο για το σύνολο της οικονομίας: όλες οι έμμεσα μετρούμενες υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης (ΥΧΔΜΕ) που παρέχονται από παραγωγούς μόνιμους κατοίκους.

3.61. Η ενδιάμεση ανάλωση δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- α) στοιχεία που αντιμετωπίζονται ως μικτός σχηματισμός κεφαλαίου, όπως τα εξής:
 - τιμαλφή·
 - μεταλλευτικές έρευνες·
 - εκτεταμένες βελτιώσεις που υπερβαίνουν τα όρια των απαιτήσεων της απλής διατήρησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων σε καλή κατάσταση λειτουργίας, π.χ. ανακαινίσεις, ανακατασκευές ή επεκτάσεις·
 - λογισμικό που αγοράζεται ή παράγεται για ίδιο λογαριασμό
- β) δαπάνες εργοδοτών που αντιμετωπίζονται ως μισθοί και ημερομίσθια σε είδος (βλέπε παράγραφο 4.05)·
- γ) χρήση, από μονάδες παραγωγούς εμπορεύσιμου προϊόντος ή παραγωγούς για ίδιο λογαριασμό, συλλογικών υπηρεσιών που παρέχονται από το κράτος (που αντιμετωπίζονται ως συλλογική καταναλωτική δαπάνη από το κράτος)·
- δ) αγαθά ή υπηρεσίες που παράγονται και αναλώνονται στην ίδια λογιστική περίοδο και μέσα στην ίδια τοπική ΜΟΔ (επίσης, αυτά δεν καταγράφονται ως προϊόν)·
- ε) πληρωμές προς το κράτος για άδειες και τέλη, που θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως φόροι επί της παραγωγής (βλέπε παραγράφους 4.14,4.15)·

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης της ενδιάμεσης ανάλωσης

- 3.62. Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για ενδιάμεση ανάλωση θα πρέπει να καταγράφονται και να αποτιμώνται τη στιγμή που εισέρχονται στην παραγωγική διεργασία. Θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση τις τιμές αγοραστές για παρόμοια αγαθά την ίδια περίοδο.
- 3.63. Στην πράξη, οι παραγωγικές μονάδες συνήθως δεν καταγράφουν άμεσα την πραγματική χρήση αγαθών στην παραγωγή. Καταγράφουν τις αγορές που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως εισροές και τις αυξομειώσεις των ποσοτήτων των αγαθών αυτών που τηρούνται ως αποθέματα. Επομένως, η ενδιάμεση ανάλωση θα πρέπει να εκτιμηθεί αφαιρώντας από τις αγορές εισροών τις αυξομειώσεις των αποθεμάτων τους (βλέπε παρ. 3.111-3.114 για τη σωστή αποτίμηση των δεύτερων).

ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (P3, P4)

- 3.64. Χρησιμοποιούνται δύο έννοιες τελικής κατανάλωσης:

- δαπάνη για τελική κατανάλωση (P3).
- πραγματική τελική κατανάλωση (P4).

Η δαπάνη για τελική κατανάλωση είναι μια έννοια που αναφέρεται στη δαπάνη ενός τομέα για καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες. Αντίθετα, η πραγματική τελική κατανάλωση αναφέρεται στην αγορά καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών από έναν τομέα. Η διαφορά μεταξύ αυτών των δύο εννοιών είναι η αντιμετώπιση ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από το κράτος ή από ΜΚΟ που εξυπηρετούν νοικοκυριά, τα οποία όμως παρέχονται στα νοικοκυριά ως κοινωνικές παροχές σε είδος.

Δαπάνη για τελική κατανάλωση (P3)

- 3.65. Ορισμός: Η δαπάνη για τελική κατανάλωση αποτελείται από τις δαπάνες θεσμικών μονάδων μονίμων κατοίκων για αγαθά ή υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση ατομικών αναγκών ή επιθυμιών ή των συλλογικών αναγκών των μελών της κοινότητας. Η δαπάνη για τελική κατανάλωση μπορεί να πραγματοποιείται στην επικράτεια της χώρας ή στο εξωτερικό.
- 3.66. Η δαπάνη για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών περιλαμβάνει τις ακόλουθες οριακές περιπτώσεις:
- α) υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης.
 - β) εισόδημα σε είδος, π.χ.
 - αγαθά και υπηρεσίες που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι ως εισόδημα σε είδος.

- αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται ως προϊόν επιχειρήσεων μη ανώνυμης εταιρικής μορφής οι οποίες ανήκουν σε νοικοκυριά και τα οποία κρατούνται για κατανάλωση από τα μέλη του νοικοκυριού. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι τρόφιμα και άλλα γεωργικά προϊόντα, υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης και οικιακές υπηρεσίες που παράγονται με την απασχόληση αμειβομένου οικιακού προσωπικού (υπηρέτες, μάγειροι, κηπουροί, οδηγοί, κ.λπ.).
- γ) είδη που δεν αντιμετωπίζονται ως ενδιάμεση ανάλωση, π.χ.:
- υλικά για μικροεπισκευές και εσωτερική διακόσμηση κατοικιών, του είδους που κατά κανόνα πραγματοποιείται τόσο από ενοίκους όσο και από ιδιοκτήτες·
 - υλικά για μικροεπισκευές και συντήρηση διαρκών καταναλωτικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων και των οχημάτων·
- δ) είδη που δεν αντιμετωπίζονται ως σχηματισμός κεφαλαίου, και ιδιαίτερα διαρκή καταναλωτικά αγαθά, τα οποία συνεχίζουν να πραγματοποιούν τη λειτουργία τους για περισσότερες από μια λογιστικές περιόδους· αυτό περιλαμβάνει τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας ορισμένων διαρκών καταναλωτικών αγαθών από μια επιχείρηση σε ένα νοικοκυριό (βλέπε συναλλαγές υπαρχόντων αγαθών, παρ. 3.137)
- ε) χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που χρεώνονται άμεσα·
- στ) ασφαλιστικές υπηρεσίες όσον αφορά το ποσό της σιωπηρής αμοιβής των υπηρεσιών (βλέπε παρ. 3.53)·
- ζ) υπηρεσίες συνταξιοδότησης όσον αφορά το ποσό της σιωπηρής αμοιβής των υπηρεσιών (βλέπε παράγραφο 3.53)·
- η) πληρωμές νοικοκυριών για άδειες, κ.λπ., που θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αγορές υπηρεσιών (βλέπε παραγράφους 4.14, 4.15).
- θ) αγορά προϊόντος σε οικονομικά μη σημαντικές τιμές π.χ. εισιτήρια μουσείων (βλέπε παράγραφο 3.21)·

3.67. Η δαπάνη για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- α) κοινωνικές παροχές σε είδος, όπως δαπάνες που αρχικά βαρύνουν τα νοικοκυριά αλλά αργότερα επιστρέφονται από ασφαλιστικά ταμεία, π.χ. ορισμένες ιατρικές δαπάνες

- β) στοιχεία που αντιμετωπίζονται ως ενδιάμεση ανάλωση ή ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου, όπως:
- δαπάνες νοικοκυριών που κατέχουν επιχειρήσεις μη ανώνυμης εταιρικής μορφής, όταν οφείλονται σε επιχειρηματικούς λόγους - π.χ. για διαρκή αγαθά όπως οχήματα, έπιπλα ή ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου), καθώς και για μη διαρκή αγαθά όπως καύσιμα (ενδιάμεση ανάλωση).
 - δαπάνες που πραγματοποιούν οι ένοικοι ιδιόκτητων κατοικιών για έργα διακόσμησης, συντήρησης και επισκευής των κατοικιών, τα οποία συνήθως δεν πραγματοποιούνται από ενοίκους μισθωμένων κατοικιών (που αντιμετωπίζονται ως ενδιάμεση ανάλωση για την παραγωγή υπηρεσιών στέγασης).
 - αγορά κατοικιών (που αντιμετωπίζεται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου).
 - δαπάνη για τιμαλφή (που αντιμετωπίζεται ως ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου).
- γ) στοιχεία που αντιμετωπίζονται ως αγορά ενός μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου, και ιδιαίτερα η αγορά γης.
- δ) πληρωμές από νοικοκυριά που θα πρέπει να θεωρηθούν ως φόροι, όπως άδειες κατοχής οχημάτων, σκαφών ή αεροσκαφών καθώς και άδειες κυνηγιού, χρήσης πυροβόλων όπλων ή αλιείας (βλέπε παραγράφους 4.14, 4.15).
- ε) συνδρομές και εισφορές μελών που καταβάλλονται από νοικοκυριά σε ΜΚΙΕΝ όπως εργατικά συνδικάτα, επαγγελματικές εταιρείες, ενώσεις καταναλωτών, εκκλησίες και κοινωνικές, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές λέσχες.
- στ) εθελοντικές μεταβιβάσεις, σε χρήμα ή σε είδος, από νοικοκυριά σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς και οργανισμούς παροχής βοήθειας.

3.68. Η τελική καταναλωτική δαπάνη των ΜΚΙΕΝ περιλαμβάνει δύο ξεχωριστές κατηγορίες:

- α) αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγουν τα ΜΚΙΕΝ εκτός από το σχηματισμό κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό και εκτός από τις δαπάνες που πραγματοποιούν τα νοικοκυριά και άλλες μονάδες.
- β) δαπάνες των ΜΚΙΕΝ για αγαθά ή υπηρεσίες που παράγονται από εμπορικούς παραγωγούς και τα οποία παρέχονται - χωρίς μετασχηματισμό - σε νοικοκυριά για κατανάλωση, ως κοινωνικές παροχές σε είδος.

3.69. Η τελική καταναλωτική δαπάνη από το κράτος περιλαμβάνει δύο κατηγορίες δαπανών, παρόμοιες με τις δαπάνες των ΜΚΙΕΝ:

- α) αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται από το ίδιο το κράτος (και που υποτίθεται, κατά συνθήκη, ότι καταναλώνονται από το ίδιο το κράτος) εκτός από το σχηματισμό κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό και εκτός από τις δαπάνες που πραγματοποιούν άλλες μονάδες·
- β) αγορές, από το κράτος, αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται από παραγωγούς εμπορεύσιμου προϊόντος και τα οποία παρέχονται σε νοικοκυριά - χωρίς μετασχηματισμό - ως κοινωνικές παροχές σε είδος. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος απλώς πληρώνει αγαθά και υπηρεσίες τα οποία οι πωλητές παρέχουν στα νοικοκυριά.

3.70. Οι ανώνυμες εταιρείες δεν πραγματοποιούν τελικές καταναλωτικές δαπάνες. Οι εκ μέρους τους αγορές αγαθών ή υπηρεσιών του ίδιου τύπου με αυτά που χρησιμοποιούν τα νοικοκυριά για τελική κατανάλωση είτε χρησιμοποιούνται για ενδιάμεση ανάλωση είτε παρέχονται στους εργαζομένους τους ως εισόδημα εξαρτημένης εργασίας σε είδος, δηλαδή τεκμαρτή τελική καταναλωτική δαπάνη νοικοκυριών. Ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, όπως π.χ. μέσω της διαφήμισης, χρηματοδοτούν την ατομική κατανάλωση, η δαπάνη αυτή θεωρείται ως ενδιάμεση ανάλωση.

Πραγματική τελική κατανάλωση

3.71. Ορισμός: Η πραγματική τελική κατανάλωση περιλαμβάνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες τα οποία αγοράζουν θεσμικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι για την άμεση ικανοποίηση ανθρωπίνων αναγκών, ατομικών ή συλλογικών.

3.72. Ορισμός: Τα αγαθά και οι υπηρεσίες για ατομική κατανάλωση ("ατομικά αγαθά και υπηρεσίες") αγοράζονται από ένα νοικοκυριό και χρησιμοποιούνται για την ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών των μελών αυτού του νοικοκυριού. Τα ατομικά αγαθά και υπηρεσίες έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) πρέπει να είναι δυνατόν να παρατηρηθεί και να καταγραφεί η αγορά των αγαθών ή των υπηρεσιών από ένα επιμέρους νοικοκυριό ή ένα μέλος του, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε·
- β) το νοικοκυριό πρέπει να έχει συμφωνήσει για την προμήθεια του αγαθού ή της υπηρεσίας και να αναλάβει οποιαδήποτε δράση είναι απαραίτητη για να γίνει δυνατή αυτή η προμήθεια - για παράδειγμα, μετάβαση σε σχολείο ή κλινική·
- γ) το αγαθό ή η υπηρεσία πρέπει να είναι τέτοιο ώστε η αγορά του από ένα νοικοκυριό ή άτομο, ή ενδεχομένως από ένα μικρό, περιορισμένο αριθμό ατόμων, να αποκλείει την αγορά του από άλλα νοικοκυριά ή άτομα.

3.73. Ορισμός: Οι υπηρεσίες για συλλογική κατανάλωση ("συλλογικές υπηρεσίες") παρέχονται ταυτόχρονα σε όλα τα μέλη της κοινότητας ή όλα τα μέλη ενός ιδιαίτερου τμήματος της κοινότητας, όπως όλα τα νοικοκυριά που ζουν σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Οι συλλογικές υπηρεσίες έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- (α) Μπορούν να διατεθούν ταυτόχρονα σε όλα τα μέλη της κοινότητας ή σε συγκεκριμένα τμήματα της κοινότητας, όπως αυτά που ζουν σε μια συγκεκριμένη περιοχή ή τοποθεσία.
- (β) Η χρήση των υπηρεσιών αυτών είναι συνήθως παθητική και δεν προϋποθέτει τη ρητή συμφωνία ή την ενεργή συμμετοχή των σχετικών ατόμων.
- (γ) Η παροχή μιας συλλογικής υπηρεσίας σε ένα άτομο δεν μειώνει την ποσότητα που είναι διαθέσιμη για άλλους στην ίδια κοινότητα ή το ίδιο τμήμα μιας κοινότητας. Δεν υπάρχει ανταγωνισμός όσον αφορά την απόκτηση.

3.74. Όλες οι δαπάνες για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών είναι ατομικές. Κατά συνθήκη, όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παρέχονται από ΜΚΙΕΝ αντιμετωπίζονται ως ατομικά.

3.75. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται από κρατικές μονάδες, το όριο μεταξύ ιδιωτικών και συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών χαράζεται με βάση την Ταξινόμηση των Κρατικών Λειτουργιών (COFOG).

Κατά συνθήκη, όλες οι κρατικές δαπάνες για τελική κατανάλωση στο πλαίσιο των ακόλουθων τίτλων θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δαπάνες για ατομικές καταναλωτικές υπηρεσίες εκτός από τις δαπάνες για γενική διοίκηση, ρύθμιση, έρευνα, κ.λπ. της κάθε κατηγορίας:

- 04 Εκπαίδευση.
- 05 Υγεία.
- 06 Κοινωνική Ασφάλιση και Πρόνοια.
- 08.01 Αθλητισμός και ψυχαγωγία.
- 08.02 Πολιτισμός.

Επιπλέον, οι δαπάνες στο πλαίσιο των ακόλουθων υποτίτλων θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται ως ατομικές όταν είναι σημαντικές:

- 07.11 (μέρος της) παροχής στέγασης.
- 07.31 (μέρος της) συλλογής οικιακών απορριμμάτων.
- 12.12 (μέρος της) λειτουργίας συστημάτων συγκοινωνιών.

Η δαπάνη για συλλογική κατανάλωση είναι το υπόλοιπο των κρατικών δαπανών για τελική κατανάλωση. Αποτελείται συγκεκριμένα από τα εξής:

- διαχείριση και ρύθμιση της κοινωνίας·
- παροχή ασφάλειας και άμυνας·
- τήρηση νόμου και τάξης, νομοθεσία και ρύθμιση·
- τήρηση δημόσιας υγείας·
- προστασία του περιβάλλοντος·
- έρευνα και ανάπτυξη·
- υποδομή και οικονομική ανάπτυξη·

3.76. Οι σχέσεις μεταξύ των διαφόρων εννοιών που χρησιμοποιούνται μπορούν να εμφανισθούν με τη μορφή πίνακα

	Τομέας που πραγματοποιεί τη δαπάνη			Σύνολο αγορών
	Δημόσιο	ΜΚΙΕΝ	Νοικοκυριά	
Ατομική κατανάλωση	X (= κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος)	X	X	Πραγματική ατομική τελική κατανάλωση
Συλλογική κατανάλωση	X	0	0	Πραγματική συλλογική τελική κατανάλωση
Σύνολο	Κρατικές δαπάνες για τελική κατανάλωση	Δαπάνες ΜΚΙΕΝ για τελική κατανάλωση	Δαπάνη νοικοκυριών για τελική κατανάλωση	Πραγματική τελική κατανάλωση = συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη

3.77. Η τελική καταναλωτική δαπάνη των ΜΚΙΕΝ είναι κατά συνθήκη στο σύνολό της ατομική. Κατά συνέπεια, η συνολική πραγματική τελική κατανάλωση ισούται με το άθροισμα της πραγματικής τελικής κατανάλωσης των νοικοκυριών και της πραγματικής τελικής κατανάλωσης του δημοσίου.

3.78. Κατά συνθήκη, δεν υπάρχουν κοινωνικές παροχές σε είδος προς και από την αλλοδαπή (αν και υπάρχουν τέτοιες μεταβιβάσεις με νομισματικούς όρους). Κατά συνέπεια, η συνολική πραγματική τελική κατανάλωση ισούται με τη συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη.

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης των δαπανών για τελική κατανάλωση

- 3.79. Όπως εξηγείται στο κεφάλαιο I, τα αγαθά και οι υπηρεσίες θα πρέπει γενικά να καταγράφονται όταν δημιουργούνται οι οφειλές, δηλαδή όταν ο αγοραστής αναλαμβάνει υποχρέωση έναντι του πωλητή. Αυτό σημαίνει ότι η δαπάνη για ένα αγαθό θα πρέπει να καταγράφεται τη στιγμή που αλλάζει η ιδιοκτησία του· η δαπάνη για μια υπηρεσία καταγράφεται όταν ολοκληρωθεί η προσφορά της υπηρεσίας.
- 3.80. Η δαπάνη για ένα αγαθό που αποκτάται στο πλαίσιο χρονομίσθωσης ή παρόμοιας πιστωτικής συμφωνίας (καθώς και στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης) θα πρέπει να καταγράφεται κατά τη στιγμή της παράδοσης του αγαθού, ακόμη και αν δεν υπάρχει αλλαγή του νομικού καθεστώτος ιδιοκτησίας στο σημείο αυτό.
- 3.81. Η κατανάλωση για ίδιο λογαριασμό θα πρέπει να καταγράφεται όταν παράγεται το προϊόν που κρατείται για ίδια τελική κατανάλωση.
- 3.82. Η δαπάνη των νοικοκυριών για τελική κατανάλωση καταγράφεται σε τιμές αγοραστή. Αυτή είναι η τιμή που πληρώνει πραγματικά ο αγοραστής για τα προϊόντα τη στιγμή της αγοράς. Ένας πιο λεπτομερής ορισμός εμφανίζεται στην παράγραφο 3.06.
- 3.83. Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παρέχονται ως εισόδημα εξαρτημένης εργασίας σε είδος αποτιμώνται σε βασικές τιμές όταν παράγονται από τον εργοδότη και σε τιμές αγοραστή για τον εργοδότη όταν αγοράζονται από τον εργοδότη.
- 3.84. Αγαθά ή υπηρεσίες που κρατούνται για ίδια κατανάλωση αποτιμώνται σε βασικές τιμές.
- 3.85. Οι τελικές καταναλωτικές δαπάνες από το κράτος ή από ΜΚΙΕΝ για προϊόντα που παράγονται από τους ίδιους καταγράφονται στη στιγμή που παράγονται, που είναι επίσης και η στιγμή της παροχής των υπηρεσιών αυτών από την κυβέρνηση ή τα ΜΚΙΕΝ. Για τη δαπάνη τελικής κατανάλωσης για αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται μέσω παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος, ο χρόνος παράδοσης είναι ο χρόνος καταγραφής.
- 3.86. Οι τελικές καταναλωτικές δαπάνες από το κράτος ή από ΜΚΙΕΝ ισούνται με το άθροισμα του επιμέρους προϊόντος τους, συν τη δαπάνη για προϊόντα που παρέχονται σε νοικοκυριά μέσω παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος (δηλαδή κοινωνικές παροχές σε είδος) μείον τις πληρωμές από άλλες μονάδες μείον το σχηματισμό κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό.

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης της πραγματικής τελικής κατανάλωσης

- 3.87. Τα αγαθά και οι υπηρεσίες αγοράζονται από θεσμικές μονάδες όταν αυτές γίνονται οι νέοι ιδιοκτήτες των αγαθών ή όταν ολοκληρώνεται η παράδοση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε αυτές.

- 3.88. Οι αγορές - πραγματική τελική κατανάλωση - αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή για τις μονάδες που πραγματοποιούν τις δαπάνες.
Οι παροχές σε είδος, εκτός από τις κοινωνικές παροχές σε είδος, από το κράτος και ΜΚΙ που εξυπηρετούν νοικοκυριά αντιμετωπίζονται σαν να ήταν παροχές σε χρήμα. Κατά συνέπεια, οι αξίες των αγαθών ή των υπηρεσιών καταγράφονται στην πραγματικότητα ως δαπάνες από τις θεσμικές μονάδες ή τους τομείς που τα αγοράζουν.
- 3.89. Οι αξίες των δύο συνόλων, δηλαδή της δαπάνης για τελική κατανάλωση και της πραγματικής τελικής κατανάλωσης, είναι ίσες. Έτσι τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αποκτώνται από νοικοκυριά μονίμους κατοίκους μέσω κοινωνικών παροχών σε είδος, αποτιμώνται με βάση τις ίδιες τιμές με τις οποίες αποτιμώνται στα σύνολα των δαπανών.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (P5)

3.90. Ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου αποτελείται από τα εξής:

- ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου (P51).
- μεταβολές αποθεμάτων (P52).
- αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών (P53).

3.91. Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου σημαίνει ότι συμπεριλαμβάνεται η ανάλωση παγίου κεφαλαίου. Ο καθαρός σχηματισμός κεφαλαίου προσδιορίζεται αφαιρώντας την ανάλωση παγίου κεφαλαίου από τον ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου.

Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου

3.92. Ορισμός: Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αποτελείται από τις αποκτήσεις, μείον τις πωλήσεις, εκ μέρους παραγωγών μονίμων κατοίκων, παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου συν ορισμένες προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων που επιτυγχάνονται με την παραγωγική δραστηριότητα του παραγωγού ή των θεσμικών μονάδων. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία που παράγονται ως προϊόν από παραγωγικές διεργασίες και τα οποία χρησιμοποιούνται επανειλημμένα και συνεχώς, σε παραγωγικές διεργασίες για περισσότερα από ένα έτη.

3.93. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αποτελείται από θετικά και αρνητικά μεγέθη:

α) θετικά μεγέθη:

- νέα ή υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αγοράζονται·
- πάγια περιουσιακά στοιχεία που παράγονται και κρατούνται από τον παραγωγό για ίδια χρήση (περιλαμβανόμενης και της παραγωγής, για ίδιο λογαριασμό, παγίων περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί ή ωριμάσει πλήρως)·
- νέα ή υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται με ανταλλαγή·
- νέα ή υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία που λαμβάνονται ως μεταβιβάσεις κεφαλαίου σε είδος·
- νέα ή υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτά ο χρήστης με χρηματοδοτική μίσθωση·
- μεγάλης κλίμακας βελτιώσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και υπάρχοντα ιστορικά μνημεία·
- φυσική αύξηση των φυσικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία παρέχουν προϊόντα επανειλημμένως·

β) αρνητικά μεγέθη (δηλαδή διάθεση παγίων περιουσιακών στοιχείων που καταγράφεται ως αρνητική απόκτηση):

- πώληση υπάρχοντων παγίων περιουσιακών στοιχείων·
- καταστροφή, απόσυρση ή σφαγή παγίων περιουσιακών στοιχείων από τον ιδιοκτήτη τους·
- διάθεση υπάρχοντων παγίων περιουσιακών στοιχείων για ανταλλαγή·
- διάθεση υπάρχοντων παγίων περιουσιακών στοιχείων με τη μορφή μεταβιβάσεων κεφαλαίου σε είδος·

3.94. Το σκέλος της διάθεσης παγίων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- ανάλωση παγίου κεφαλαίου (που περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες συνήθεις τυχαίες ζημίες)·
- εξαιρετικές απώλειες, όπως αυτές που οφείλονται σε ξηρασία ή άλλες φυσικές καταστροφές (που καταγράφονται ως λοιπή μεταβολή του όγκου των περιουσιακών στοιχείων)·

3.95. Διακρίνονται οι ακόλουθοι τύποι ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου:

- α) αγορές, μείον πωλήσεις, υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων:
- κατοικιών·
 - άλλων κτιρίων και κατασκευών·
 - μηχανημάτων και εξοπλισμού·
 - καλλιεργουμένων περιουσιακών στοιχείων (δένδρων και ζωικού κεφαλαίου)·
- β) αγορές, μείον πωλήσεις, άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων:
- μεταλλευτικών ερευνών·
 - λογισμικού για ηλεκτρονικούς υπολογιστές·
 - ψυχαγωγικών, λογοτεχνικών ή καλλιτεχνικών πρωτοτύπων·
 - άλλων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων.
- γ) εκτεταμένες βελτιώσεις υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων, και ιδιαίτερα αυτών που αφορούν τη γη (αν και δεν περιλαμβάνεται η αγορά μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων)·
- δ) κόστη σχετικά με τις μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων, όπως η γη και τα περιουσιακά στοιχεία με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (αν και η αγορά των ίδιων των περιουσιακών στοιχείων του είδους αυτού δεν περιλαμβάνεται).

3.96. Οι εκτεταμένες βελτιώσεις της γης περιλαμβάνουν τα εξής:

- ανάκτηση γης από τη θάλασσα με την κατασκευή αναχωμάτων, τοίχων ή φραγμάτων για το σκοπό αυτό·
- απομάκρυνση δασών, βράχων κ.λπ. έτσι ώστε η γη να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παραγωγή για πρώτη φορά·
- αποξήρανση ελών ή άρδευση ερήμων με την κατασκευή αναχωμάτων, τάφρων και αρδευτικών διωρύγων·
- πρόληψη πλημμυρών ή διάβρωσης από τη θάλασσα ή από ποταμούς με την κατασκευή κυματοθραυστών, τοίχων ή αντιπλημμυρικών φραγμάτων.

Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να οδηγήσουν στη δημιουργία σημαντικών νέων κατασκευών όπως τοίχων, αντιπλημμυρικών φραγμάτων και αναχωμάτων, αυτά όμως δεν χρησιμοποιούνται άμεσα για την παραγωγή άλλων αγαθών και υπηρεσιών έτσι όπως χρησιμοποιούνται οι περισσότερες κατασκευές. Η κατασκευή τους πραγματοποιείται για να αποκτηθεί περισσότερη ή καλύτερη γη και αυτή η γη, που είναι ένα μη παραχθέν περιουσιακό στοιχείο, είναι αυτή που απαιτείται για την παραγωγή. Για παράδειγμα, ένα φράγμα που κατασκευάζεται για την παραγωγή ηλεκτρισμού εξυπηρετεί εντελώς διαφορετικό σκοπό από ένα φράγμα που έχει κατασκευαστεί για να εμποδίζει την κατάκλυση της γης από τη θάλασσα. Μόνο η κατασκευή φραγμάτων του δεύτερου είδους θα πρέπει να ταξινομείται ως βελτίωση της γης.

3.97. Ο μικτός σχηματισμός παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνει οριακές περιπτώσεις όπως οι εξής:

- αγορές πλωτών κατοικιών, φορτηγίδων, αυτοκινούμενων και ρυμουλκούμενων τροχόσπιτων που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες νοικοκυριών και τυχόν συναφείς κατασκευές όπως κλειστοί χώροι στάθμευσης·
- κατασκευές και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται για στρατιωτική χρήση - παρόμοια με αυτά που χρησιμοποιούν οι πολίτες παραγωγοί - όπως αεροδρόμια, αποβάθρες, οδοί και νοσοκομεία·
- ελαφρά όπλα και θωρακισμένα οχήματα που χρησιμοποιούνται από μη στρατιωτικές μονάδες·
- αυξομειώσεις ζωικού κεφαλαίου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή για πολλά έτη, όπως ζώα αναπαραγωγής, γαλακτοφόρες αγελάδες, πρόβατα που χρησιμοποιούνται για παραγωγή μαλλιού και ζώα έλξης·
- αυξομειώσεις δένδρων που καλλιεργούνται για περισσότερα από ένα έτη, όπως καρποφόρα δένδρα, άμπελοι, καουτσουκόδενδρα, ελαιοφοίνικες, κ.λπ.·
- βελτιώσεις σε υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια των απαιτήσεων της συνήθους συντήρησης και επισκευής·
- απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων με χρηματοδοτική μίσθωση.

3.98. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- α) συναλλαγές που συμπεριλαμβάνονται στην ενδιάμεση ανάλωση, όπως:
- αγορά μικρών εργαλείων για παραγωγικούς σκοπούς (βλέπε παρ. 3.60 ε)·
 - συνήθη συντήρηση και επισκευές·
 - αγορά πολεμικών όπλων και των σχετικών συστημάτων υποστήριξης·

- χρήση παγίων περιουσιακών στοιχείων μέσω σύμβασης λειτουργικής μίσθωσης (βλέπε και παράρτημα περί μίσθωσης και αγοράς με δόσεις διαρκών αγαθών).
- β) συναλλαγές που καταγράφονται ως αυξομειώσεις αποθεμάτων.
- ζώα που εκτρέφονται για σφαγή, περιλαμβανομένων και των πουλερικών.
 - δένδρα που καλλιεργούνται για παραγωγή ξυλείας (συνεχιζόμενες εργασίες).
- γ) μηχανήματα και εξοπλισμό που αγοράζουν τα νοικοκυριά για σκοπούς τελικής κατανάλωσης (δαπάνες τελικής κατανάλωσης).
- δ) κέρδη και ζημιές κτήσης από πάγια περιουσιακά στοιχεία (λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων)
- ε) καταστροφικές απώλειες παγίων περιουσιακών στοιχείων (λοιπές μεταβολές αποθεμάτων, π.χ. καταστροφή καλλιεργουμένων περιουσιακών στοιχείων και ζωικού κεφαλαίου από αρρώστιες (που συνήθως δεν έχουν ασφαλιστική κάλυψη) ή ζημιές λόγω ασυνήθιστων πλημμυρών, ζημιών από ανέμους ή πυρκαγιές δασών (βλέπε κεφάλαιο VI).
- 3.99. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου με τη μορφή βελτιώσεων σε υπάρχοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να καταγράφεται μαζί με τις αγορές νέων παγίων περιουσιακών στοιχείων του ίδιου είδους.
- 3.100. Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατά κανόνα αποτελούνται από νέες πληροφορίες, εξειδικευμένες γνώσεις, κ.λπ. και περιλαμβάνουν τα εξής:
- μεταλλευτικές έρευνες, όπου περιλαμβάνονται τα κόστη των πραγματικών δοκιμαστικών γεωτρήσεων, αεροπορικών και λοιπών ερευνών, κόστος μεταφοράς, κ.λπ.
 - λογισμικό για υπολογιστές και μεγάλες βάσεις δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν για παραγωγή για περισσότερα από ένα έτος.
 - λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά πρωτότυπα χειρογράφων, αποτυπώσεων, μοντέλων, ταινιών, εγγραφών ήχου, κ.λπ.
- 3.101. Τόσο για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία όσο και για τα μη παραχθέντα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας που βαρύνουν το νέο ιδιοκτήτη αποτελούνται από τα εξής:
- α) επιβαρύνσεις λόγω της παράδοσης του περιουσιακού στοιχείου (νέου ή υπάρχοντος) στον απαιτούμενο τόπο και χρόνο, όπως κόστος μεταφοράς, κόστος εγκατάστασης, κόστος συναρμολόγησης, κ.λπ.
 - β) επαγγελματικές αμοιβές ή επιβαρύνσεις, όπως αμοιβές για τοπογράφους, μηχανικούς, δικηγόρους, εκτιμητές, κ.λπ. και προμήθειες που καταβλήθηκαν σε κτηματομεσίτες, διοργανωτές δημοπρασιών, κ.λπ.

- γ) φόρους που πρέπει να πληρώσει ο νέος ιδιοκτήτης για τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου.

Όλα αυτά τα κόστη θα πρέπει να καταγράφονται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου από τον νέο ιδιοκτήτη. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι φόροι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως φόροι επί των υπηρεσιών που παρέχονται από τους διαμέσους και όχι ως φόροι επί του περιουσιακού στοιχείου που αγοράζεται.

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου

- 3.102. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου καταγράφεται όταν η ιδιοκτησία των παγίων περιουσιακών στοιχείων μεταβιβάζεται στη μονάδα που προτίθεται να τα χρησιμοποιήσει για παραγωγή.

Χρειάζεται τροποποίηση του γενικού κανόνα στις εξής περιπτώσεις:

- χρηματοδοτική μίσθωση (εφαρμόζεται τεκμαρτή αλλαγή ιδιοκτησίας)·
- σχηματισμός παγίου κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό·

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης καταγράφονται όπως θα γινόταν αν ο χρήστης γινόταν ιδιοκτήτης όταν πάρει στην κατοχή του τα περιουσιακά στοιχεία. Ο σχηματισμός κεφαλαίου για ίδιο λογαριασμό καταγράφεται όταν παράγεται.

- 3.103. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αποτιμάται σε τιμές αγοραστή, περιλαμβανομένων των εξόδων εγκατάστασης και άλλων εξόδων σχετικών με τη μεταβίβαση ιδιοκτησίας. Όταν παράγεται για ίδιο λογαριασμό, αποτιμάται στις βασικές τιμές παρόμοιων παγίων περιουσιακών στοιχείων (προϋποτίθεται μια ανατίμηση για το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα ή το μικτό εισόδημα) ή με βάση το κόστος παραγωγής αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες τέτοιες τιμές.

- 3.104. Οι αποκτήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται με διάφορους τρόπους:

- α) για μεταλλευτική έρευνα: με βάση το κόστος των πραγματικών δοκιμαστικών γεωτρήσεων, και το κόστος που απαιτείται για να είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν δοκιμές (όπως αεροπορικές ή άλλες έρευνες)·
- β) για λογισμικό υπολογιστή: με βάση τις τιμές αγοραστή όταν αγοράζεται από την αγορά, ενώ αποτιμάται με βάση την κατ'εκτίμηση βασική τιμή (ή το κόστος παραγωγής, αν αυτό δεν είναι εφικτό) όταν αναπτύσσεται στο εσωτερικό της μονάδας·
- γ) ψυχαγωγικά, λογοτεχνικά ή καλλιτεχνικά πρωτότυπα: αποτιμώνται με βάση την τιμή που κατέβαλε ο αγοραστής όταν πωλούνται ή, εάν δεν πωλούνται, με βάση τη βασική τιμή που καταβάλλεται για παρόμοια πρωτότυπα, τα κόστη παραγωγής ή την προεξοφληθείσα αξία των μελλοντικών εσόδων που αναμένονται από τη χρήση τους στην παραγωγή.

- 3.105. Οι πωλήσεις υπαρχόντων παγίων περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται με βάση τις (βασικές) τιμές μετά από έκπτωση τυχόν κόστους μεταβίβασης ιδιοκτησίας που βαρύνει τον πωλητή.
- 3.106. Το κόστος της μεταβίβασης ιδιοκτησίας εφαρμόζεται τόσο για παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία, που περιλαμβάνουν και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία όσο και για τα λοιπά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία, όπως η γη.

Τα κόστη αυτά εντάσσονται στην τιμή αγοραστή στην περίπτωση των παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων. Θα πρέπει να ξεχωρίζονται από τις ίδιες τις αγορές και τις πωλήσεις στην περίπτωση της γης και των λοιπών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων και να καταγράφονται σε ξεχωριστή θέση στην ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου.

Μεταβολές αποθεμάτων (P52)

- 3.107. Ορισμός: Οι μεταβολές των αποθεμάτων μετρώνται με βάση την αξία των εισόδων στα αποθέματα μείον την αξία των εξόδων από τα αποθέματα και την αξία τυχόν απωλειών των αγαθών που ανήκουν στα αποθέματα.
- 3.108. Επαναλαμβανόμενες απώλειες μπορεί να εμφανισθούν λόγω φυσικής φθοράς, ή τυχαίων ζημιών ή κλοπών σε κάθε είδους αγαθά που βρίσκονται σε αποθέματα, όπως:

- απώλειες υλικών και προμηθειών·
- απώλειες στην περίπτωση συνεχιζόμενων εργασιών·
- απώλειες έτοιμων προϊόντων·
- απώλειες αγαθών προς μεταπώληση (π.χ. κλοπές σε καταστήματα).

- 3.109. Τα αποθέματα αποτελούνται από τις εξής κατηγορίες:

- α) υλικά και προμήθειες·

τα υλικά και οι προμήθειες αποτελούνται από όλα τα αγαθά που τηρούνται ως αποθέματα με σκοπό να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεσες εισροές στην παραγωγή· περιλαμβάνονται τα αποθέματα αγαθών που κατέχει το κράτος. Είδη όπως ο χρυσός, τα διαμάντια κ.λπ. περιλαμβάνονται όταν προορίζονται για βιομηχανική χρήση ή άλλη παραγωγική χρήση.

- β) συνεχιζόμενες εργασίες·

Οι συνεχιζόμενες εργασίες αποτελούνται από παραγόμενο προϊόν που δεν είναι ακόμη έτοιμο. Καταγράφονται στα αποθέματα του παραγωγού τους. Μπορεί να έχουν διάφορες μορφές, π.χ.

- αναπτυσσόμενες καλλιέργειες·
- δένδρα και ζωικό κεφάλαιο σε ωρίμανση·
- ημιτελείς κατασκευές (εκτός από αυτές που παράγονται στο πλαίσιο σύμβασης πώλησης που έχει συμφωνηθεί εξ αρχής ή για ίδιο λογαριασμό, οπότε αντιμετωπίζονται ως σχηματισμός παγίου κεφαλαίου)·
- ημιτελή λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία, π.χ. πλοία και πλωτές εξέδρες·
- ημιτελής έρευνα για νομικά θέματα ή για παροχή συμβουλών·
- ημιτελείς παραγωγές ταινιών·
- ημιτελή προγράμματα υπολογιστών·

Οι συνεχιζόμενες εργασίες πρέπει να καταγράφονται για κάθε παραγωγική διεργασία που δεν έχει ολοκληρωθεί στο τέλος της δεδομένης περιόδου. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση τριμηνιαίων λογαριασμών, π.χ. γεωργικές καλλιέργειες που δεν ολοκληρώνονται μέσα σε ένα τρίμηνο.

Οι μειώσεις των συνεχιζόμενων εργασιών σημειώνονται όταν ολοκληρώνεται η παραγωγική διεργασία. Στο σημείο αυτό, οι συνεχιζόμενες εργασίες μετασχηματίζονται σε έτοιμο προϊόν.

γ) Έτοιμα προϊόντα·

Τα έτοιμα προϊόντα ως τμήμα αποθεμάτων αποτελούνται από προϊόν το οποίο ο παραγωγός του δεν προτίθεται να επεξεργασθεί περαιτέρω πριν να το διαθέσει (καθώς και όταν διατίθεται ως ενδιάμεση εισροή σε άλλες παραγωγικές διεργασίες).

δ) Αγαθά προς μεταπώληση.

Τα αγαθά προς μεταπώληση είναι αγαθά που αποκτώνται με σκοπό τη μεταπώλησή τους στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται.

Χρόνος καταγραφής και αποτίμησης των μεταβολών αποθεμάτων

3.110. Ο χρόνος καταγραφής και αποτίμησης των μεταβολών αποθεμάτων θα πρέπει να συμβαδίζει με τις άλλες συναλλαγές προϊόντων. Αυτό ισχύει ιδιαιτέρως στην ενδιάμεση ανάλωση (π.χ. υλικά και προμήθειες), το προϊόν (π.χ. συνεχιζόμενες εργασίες και προϊόν από αποθήκευση γεωργικών προϊόντων) και το μικτό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου (π.χ. συνεχιζόμενες εργασίες). Θα πρέπει επίσης να υπάρχει συνέπεια όσον αφορά τις ροές επεξεργασίας κατά παραγγελία. Για παράδειγμα, αν γίνεται επεξεργασία των αγαθών στο εξωτερικό και τα αγαθά υφίστανται σημαντικές υλικές αλλαγές, τα αγαθά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις εξαγωγές (και, αργότερα, στις εισαγωγές) (βλέπε παρ. 3.125). Η εξαγωγή αυτή αντανακλάται από μια συνακόλουθη

μείωση των αποθεμάτων και η σχετική εισαγωγή αργότερα καταγράφεται ως αύξηση των αποθεμάτων (εφόσον τα αγαθά δεν χρησιμοποιούνται ή μεταπωλούνται αμέσως).

- 3.111. Οι μεταβολές των αποθεμάτων θα πρέπει να αποτιμώνται κατά τη στιγμή της εισόδου στα αποθέματα (για τα εισερχόμενα αγαθά) ή τη στιγμή της απόσυρσης (για τα εξερχόμενα αγαθά).
- 3.112. Οι τιμές που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να συμβαδίζουν με τις τιμές των άλλων ροών, και πιο συγκεκριμένα:
- α) τα έτοιμα αγαθά που μεταφέρονται στα αποθέματα του παραγωγού αποτιμώνται με τις τιμές που θα είχαν αν πωλούνταν την ίδια στιγμή, σε τρέχουσες βασικές τιμές.
 - β) οι προσθήκες στις συνεχιζόμενες εργασίες αποτιμώνται σε αναλογία με την κατ'εκτίμηση τρέχουσα βασική τιμή του έτοιμου προϊόντος.
 - γ) οι μειώσεις των συνεχιζόμενων εργασιών (αποσύρσεις από τα αποθέματα όταν ολοκληρωθεί η παραγωγή) αποτιμώνται σε βασικές τιμές.
 - δ) τα αγαθά που εξέρχονται από τα αποθέματα για πώληση αποτιμώνται σε βασικές τιμές.
 - ε) τα αγαθά προς μεταπώληση που εισέρχονται στα αποθέματα χρονοδρεμπόρων και λιανεμπόρων κ.λπ. αποτιμώνται με βάση τις πραγματικές ή τις εκτιμώμενες τιμές αγοραστή που κατέβαλε ο έμπορος.
 - στ) τα αγαθά προς μεταπώληση που αποσύρονται από τα αποθέματα αποτιμώνται με βάση τις τιμές αγοραστή με τις οποίες μπορούν να αντικατασταθούν κατά τη στιγμή που αποσύρονται από τα αποθέματα (και όχι όταν αγοράστηκαν).
- 3.113. Οι απώλειες λόγω υλικής φθοράς, ασφαλίσσιμων τυχαίων ζημιών ή κλοπών καταγράφονται και αποτιμώνται ως εξής:
- για υλικά και προμήθειες: ως υλικά και προμήθειες που αποσύρονται πραγματικά για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή (ενδιάμεση ανάλωση).
 - Για συνεχιζόμενες εργασίες: ως αφαίρεση από τις προσθήκες που οφείλονται στην παραγωγική δραστηριότητα που πραγματοποιήθηκε κατά την ίδια περίοδο.
 - για έτοιμα προϊόντα και αγαθά προς μεταπώληση: αντιμετωπίζονται ως αποσύρσεις σε τρέχουσες τιμές μη φθαρμένων αγαθών.
- 3.114. Οι προηγούμενες παράγραφοι περιγράφουν την εννοιολογικά σωστή αποτίμηση κάθε επιμέρους συναλλαγής εντός και εκτός των αποθεμάτων που απαιτείται για να υπάρχει συμφωνία για την αποτίμηση του προϊόντος, της ενδιάμεσης ανάλωσης και των τελικών χρήσεων. Στην πράξη, αυτό συχνά θα αποδειχθεί ότι είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί και θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μέθοδοι προσέγγισης:

- α) Όταν οι αυξομειώσεις του όγκου των αποθεμάτων είναι σχετικά τακτικές, μια πρακτική μέθοδος που προσεγγίζει τη θεωρητική αρχή της αποτίμησης είναι να πολλαπλασιάζεται η αυξομείωση του όγκου των αποθεμάτων με τις μέσες τιμές της περιόδου (τιμές αγοραστές για τα αποθέματα που τηρούν οι χρήστες ή οι χονδρέμποροι ή οι λιανιέμποροι, βασικές τιμές για αποθέματα που τηρούν οι παραγωγοί).
- β) Σε περίπτωση που οι τιμές των σχετικών αγαθών παραμένουν σχετικά σταθερές, ακόμη και μεγάλες διακυμάνσεις του όγκου των αποθεμάτων δεν συνεπάγονται ακυρότητα μιας απλής προσέγγισης, δηλαδή του πολλαπλασιασμού της αυξομείωσης του όγκου επί τη μέση τιμή.
- γ) Αν τόσο ο όγκος όσο και οι τιμές των αποθεμάτων παρουσιάζουν σημαντική μεταβολή κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου, απαιτούνται πιο πολύπλοκες μέθοδοι προσέγγισης. Για παράδειγμα, τριμηνιαία αποτίμηση των αυξομειώσεων των αποθεμάτων ή χρήση εκ των προτέρων γνωστών πληροφοριών σχετικά με την κατανομή της διακύμανσης κατά τη λογιστική περίοδο (οι διακυμάνσεις μπορεί να είναι μεγαλύτερες κατά το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά την εποχή της συγκομιδής, κ.λπ.).
- δ) Αν υπάρχουν πληροφορίες μόνο σχετικά με τις αξίες κατά την αρχή και κατά το τέλος της περιόδου (π.χ. στην περίπτωση του χονδρικού ή του λιανικού εμπορίου, όπου συχνά υπάρχουν αποθέματα πολλών διαφορετικών προϊόντων), οι αυξομειώσεις του όγκου μεταξύ της αρχής και του τέλους της περιόδου θα πρέπει επίσης να εκτιμηθούν. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί χρησιμοποιώντας υποθετικές τιμές των συντελεστών ανακύκλωσης αποθεμάτων κατά τύπο προϊόντος.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εποχιακές μεταβολές των τιμών μπορεί κατά ένα μέρος να αντανakλούν διαφορές της ποιότητας, π.χ. τιμές εκποίησης ή τιμές εκτός εποχής για φρούτα και λαχανικά. Αυτές οι αλλαγές της ποιότητας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αλλαγές του όγκου.

Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών (P53)

- 3.115. Ορισμός: Τα τιμαλφή είναι μη χρηματοοικονομικά αγαθά που δεν χρησιμοποιούνται κυρίως για παραγωγή ή κατανάλωση και δεν παρουσιάζουν φυσική φθορά διαχρονικά κάτω από κανονικές συνθήκες, και τα οποία αγοράζονται και κρατούνται κυρίως ως αποθέματα αξίας.
- 3.116. Τα τιμαλφή περιλαμβάνουν τους εξής τύπους αγαθών:
- α) πολύτιμους λίθους και μέταλλα όπως διαμάντια, μη νομισματικός χρυσός, λευκόχρυσος, άργυρος, κ.λπ.
 - β) παλαιά αντικείμενα (αντίκες) και άλλα έργα τέχνης, όπως πίνακες, γλυπτά κ.λπ.
 - γ) άλλα τιμαλφή, όπως κοσμήματα κατασκευασμένα από πολύτιμους λίθους και μέταλλα και συλλεκτικά είδη.

Αυτά τα είδη αγαθών θα πρέπει να καταγράφονται ως αγορά ή πώληση τιμαλφών στις εξής περιπτώσεις:

- αγορά ή πώληση μη νομισματικού χρυσού, αργύρου, κ.λπ. από (κεντρικές) τράπεζες και άλλους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·
- αγορά ή πώληση των αγαθών αυτών από επιχειρήσεις των οποίων η κύρια ή η δευτερεύουσα δραστηριότητα δεν αφορά την παραγωγή ή την αγοραπωλησία τέτοιων αγαθών· κατά συνέπεια, αυτή η αγορά ή η πώληση δεν περιλαμβάνεται στην ενδιάμεση ανάλωση ή τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών·
- αγορά ή πώληση τέτοιων αγαθών από νοικοκυριά· κατά συνέπεια, οι αγορές αυτές δεν περιλαμβάνονται στην τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών.

Στο ΕΣΟΛ, κατά συνθήκη, και οι ακόλουθες περιπτώσεις καταγράφονται ως αγορά ή πώληση τιμαλφών:

- η αγορά ή η πώληση των αγαθών αυτών από κοσμηματοπωλεία και εμπόρους τέχνης (σύμφωνα με το γενικό ορισμό των τιμαλφών, η αγορά των αγαθών αυτών από κοσμηματοπωλεία και εμπόρους τέχνης θα πρέπει να καταγράφεται ως μεταβολές αποθεμάτων)·
- η αγορά ή η πώληση των αγαθών αυτών από μουσεία (σύμφωνα με το γενικό ορισμό των τιμαλφών, η αγορά των αγαθών αυτών από ένα μουσείο θα έπρεπε να είχε καταγραφεί ως σχηματισμός παγίου κεφαλαίου).

Με τη συνθήκη αυτή αποφεύγεται η συχνή αναταξινόμηση μεταξύ των τριών κυρίων τύπων σχηματισμού κεφαλαίου, δηλαδή μεταξύ των αγορών μείον των πωλήσεων τιμαλφών, του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου και των μεταβολών αποθεμάτων (π.χ. στην περίπτωση συναλλαγών τέτοιων αγαθών μεταξύ νοικοκυριών και εμπόρων τέχνης).

- 3.117. Η παραγωγή τιμαλφών αποτιμάται σε βασικές τιμές (βλέπε επίσης παρ. 3.57 σχετικά με την παραγωγή πρωτοτύπων). Όλες οι άλλες αγορές τιμαλφών αποτιμώνται με βάση τις τιμές αγοραστή που καταβλήθηκαν περιλαμβανομένων και των αμοιβών ή προμηθειών μεσαζόντων. Περιλαμβάνουν επίσης το εμπορικό κέρδος όταν αγοράζονται από μεσάζοντες. Οι πωλήσεις τιμαλφών αποτιμώνται με βάση τις τιμές που εισπράττουν οι πωλητές, μετά από αφαίρεση τυχόν αμοιβών ή προμηθειών που καταβλήθηκαν σε μεσάζοντες ή άλλους ενδιάμεσους. Αν εξαιρεθεί η παραγωγή τιμαλφών, συνολικά, οι αγορές μείον πωλήσεις μεταξύ των νέων μονίμων κατοίκων αλληλοεξουδετερώνονται, έτσι ώστε παραμένουν μόνο τα εμπορικά κέρδη των μεσαζόντων.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (P6 και P7)

- 3.118. Ορισμός: Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αποτελούνται από συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών (πωλήσεις, ανταλλαγές, δωρεές ή χορηγήσεις) από μονίμους κατοίκους προς μη μονίμους κατοίκους.
- 3.119. Ορισμός: Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αποτελούνται από συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών (αγορές, ανταλλαγές, δωρεές ή χορηγήσεις) από μη μονίμους κατοίκους προς μονίμους κατοίκους.
- 3.120. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών δεν περιλαμβάνουν τα εξής:
- ενδοεπιχειρησιακό εμπόριο, δηλαδή:
 - * παραδόσεις σε μη μονίμους κατοίκους από εταιρείες μη μονίμους κατοίκους που είναι θυγατρικές εταιρειών μονίμων κατοίκων, π.χ. πωλήσεις στο εξωτερικό από θυγατρικές μη μονίμους κατοίκους μιας πολυεθνικής εταιρείας που ανήκει σε, ή ελέγχεται από, μονίμους κατοίκους·
 - * παραδόσεις σε μονίμους κατοίκους από εταιρείες μονίμους κατοίκους που είναι θυγατρικές εταιρειών μη μονίμων κατοίκων, π.χ. πωλήσεις από εγχώριες θυγατρικές μιας αλλοδαπής πολυεθνικής εταιρείας.
 - ροές πρωτογενούς εισοδήματος από και προς το εξωτερικό, όπως αμοιβές εργαζομένων, τόκοι και πρόσοδοι από άμεσες επενδύσεις· οι πρόσοδοι από άμεσες επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν ένα μη απομονώσιμο μέρος που θα αφορά την παροχή διαφόρων υπηρεσιών, π.χ. κατάρτιση εργαζομένων, υπηρεσίες διοίκησης επιχειρήσεων και χρήση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και εμπορικών σημάτων·
 - πώληση ή αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων, όπως γη και διπλώματα ευρεσιτεχνίας.
- 3.121. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών θα πρέπει να διακρίνονται σε:
- παραδόσεις στο εσωτερικό της ΕΕ·
 - εισαγωγές και εξαγωγές από και προς το εξωτερικό της ΕΕ·

Για λόγους ευκολίας και οι δύο αυτές κατηγορίες θα αναφέρονται στο παρόν ως εισαγωγές και εξαγωγές.

Εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών (P61 και P71)

- 3.122. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών πραγματοποιούνται όταν υπάρχουν αλλαγές ιδιοκτησίας αγαθών μεταξύ μονίμων κατοίκων και μη μονίμων κατοίκων (ασχέτως του εάν συμβαίνουν ή όχι αντίστοιχες υλικές διασυνοριακές μετακινήσεις αγαθών).
- 3.123. Πάντως, η αρχή της αλλαγής της ιδιοκτησίας τροποποιείται όσον αφορά την καταγραφή των εισαγωγών και των εξαγωγών αγαθών, στις ακόλουθες τέσσερις περιπτώσεις:
- α) Χρηματοδοτική μίσθωση: θεωρείται ότι υπάρχει τεκμαρτή αλλαγή ιδιοκτησίας από τον εκμισθωτή προς τον μισθωτή, για αγαθά που διατίθενται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης· η καταγραφή γίνεται όταν ο μισθωτής πάρει στη κατοχή του το αγαθό (βλέπε Παράρτημα περί μίσθωσης και αγοράς με δόσεις διαρκών αγαθών).
 - β) παραδόσεις μεταξύ μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων (τμήμα ή θυγατρική, ή αλλοδαπή θυγατρική): τεκμαίρεται αλλαγή ιδιοκτησίας όταν υπάρχει παράδοση αγαθών μεταξύ μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων.
 - γ) τα αγαθά για σημαντική επεξεργασία κατά παραγγελία ή για επισκευή καταγράφονται τόσο στις εισαγωγές όσο και τις εξαγωγές αν και δεν υπάρχει αλλαγή ιδιοκτησίας.
 - δ) διαμεσολαβητικό εμπόριο: δεν καταγράφονται εισαγωγές ή εξαγωγές όταν έμποροι ή διαμεσολαβητές εμπορευμάτων αγοράζουν από μη μόνιμους κατοίκους και στη συνέχεια πωλούν πάλι σε μη μόνιμους κατοίκους στην ίδια λογιστική περίοδο. Το ίδιο θα πρέπει να εφαρμόζεται στην περίπτωση διαμεσολαβητικού εμπορίου από μη μόνιμους κατοίκους.
- 3.124. Στις ακόλουθες περιπτώσεις πραγματοποιούνται εξαγωγές αγαθών, αν και τα αγαθά δεν διασχίζουν τα σύνορα της χώρας:
- α) αγαθά που παράγονται από μονάδες μόνιμους κατοίκους που λειτουργούν σε διεθνή ύδατα πωλούνται άμεσα σε μη μόνιμους κατοίκους σε ξένες χώρες (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, προϊόντα αλιείας, προϊόντα που περισυλλέγονται από ναυάγια, κ.λπ.).
 - β) εξοπλισμός μεταφορών ή άλλος κινητός εξοπλισμός που δεν είναι δεσμευμένος σε ένα συγκεκριμένο τόπο δεν χρειάζεται να διασχίσει τα σύνορα της χώρας εξαγωγής ως αποτέλεσμα της πώλησής του από ένα μόνιμο κάτοικο σε ένα μη μόνιμο κάτοικο.
 - γ) αγαθά χάνονται ή καταστρέφονται μετά την αλλαγή της ιδιοκτησίας πριν να διασχίσουν τα σύνορα της χώρας εξαγωγής.

Τα ανάλογα ισχύουν και για τις εισαγωγές αγαθών.

- 3.125. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών περιλαμβάνουν συναλλαγές μεταξύ μονίμων και μη μονίμων κατοίκων όσον αφορά τα εξής:
- μη νομισματικό χρυσό, δηλαδή χρυσό που δεν χρησιμοποιείται (πλέον) για σκοπούς νομισματικής πολιτικής·
 - άργυρο σε ράβδους, διαμάντια και άλλα πολύτιμα μέταλλα και λίθους·
 - χαρτονομίσματα και κέρματα εκτός κυκλοφορίας και μη εκδοθέντα χρεώγραφα (που αποτιμώνται ως αγαθά, και όχι στην ονομαστική τους αξία)·
 - ηλεκτρισμό, φυσικό αέριο και νερό·
 - διασυνοριακή μετακίνηση ζωικού κεφαλαίου·
 - ταχυδρομικά δέματα·
 - κρατικές εξαγωγές, όπου περιλαμβάνονται αγαθά που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις και δάνεια·
 - αγαθά που μεταβιβάζονται προς ή από την ιδιοκτησία ενός οργανισμού ρυθμιστικών αποθεμάτων·
 - αγαθά που παραδίδονται από μια επιχείρηση μόνιμη κάτοικο, σε θυγατρικές της μη μόνιμους κατοίκους·
 - αγαθά που λαμβάνει μια επιχείρηση μόνιμη κάτοικος από θυγατρικές της μη μόνιμους κατοίκους·
 - λαθραία αγαθά·
 - άλλες μη καταγραφόμενες παραδόσεις, όπως δώρα και είδη με αξία μικρότερη από ένα καθορισμένο κατώτατο όριο·
 - αγαθά που έχουν υποστεί επεξεργασία κατά παραγγελία στο εξωτερικό, όταν επέρχεται σημαντική υλική μεταβολή των αγαθών, και παρόμοια αγαθά που υφίστανται επεξεργασία στην επικράτεια της χώρας για λογαριασμό μη μονίμων κατοίκων·
 - επενδυτικά αγαθά που κατασκευάζονται στο εξωτερικό, με εργασίες που προϋποθέτουν μεγάλη έκταση ανακατασκευή ή μεταποίηση. Παρόμοια αγαθά που επισκευάζονται στην επικράτεια της χώρας για λογαριασμό μη μόνιμων κατοίκων.
- 3.126. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών δεν περιλαμβάνουν τα ακόλουθα αγαθά, αν και αυτά διασχίζουν τα σύνορα:
- αγαθά που διαμετακομίζονται μέσα από μια χώρα·
 - αγαθά που αποστέλλονται προς ή από πρεσβείες, στρατιωτικές βάσεις ή άλλους θύλακες μια χώρας μέσα στα εθνικά σύνορα άλλης χώρας·

- εξοπλισμό μεταφορών και λοιπό κινητό εξοπλισμό που εξέρχεται προσωρινά από μια χώρα, χωρίς αλλαγή ιδιοκτησίας (π.χ. κατασκευαστικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για εγκατάστασεις ή κατασκευές στο εξωτερικό).
- εξοπλισμό και άλλα αγαθά που αποστέλλονται στο εξωτερικό για μικρής έκτασης επεξεργασία, συντήρηση ή επισκευή.
- άλλα αγαθά που εξέρχονται από μια χώρα προσωρινά, και τα οποία κατά κανόνα επιστρέφουν σε λιγότερο από ένα έτος στην αρχική τους κατάσταση και χωρίς αλλαγή ιδιοκτησίας (π.χ. αγαθά που αποστέλλονται στο εξωτερικό για εκθέσεις ή ψυχαγωγική χρήση, αγαθά που διατίθενται στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης, περιλαμβανομένων των πολυετών μισθώσεων, επιστροφές αγαθών γιατί δεν πραγματοποιήθηκαν οι αναμενόμενες πωλήσεις).
- αγαθά προς φύλαξη που χάνονται ή καταστρέφονται αφού διασχίσουν τα σύνορα και πριν πραγματοποιηθεί η αλλαγή ιδιοκτησίας.

3.127. Καταρχήν, οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών θα πρέπει να καταγράφονται τη στιγμή της μεταβίβασης της ιδιοκτησίας των αγαθών. Στην πράξη, η αλλαγή ιδιοκτησίας θεωρείται ότι πραγματοποιείται τη στιγμή που τα συναλλασσόμενα μέρη την καταγράφουν στα βιβλία τους ή τους λογαριασμούς τους. Αυτό μπορεί να μη συμπίπτει με τα διάφορα στάδια της συμβατικής διεργασίας, όπως:

- χρόνο δέσμευσης (ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης).
- χρόνο παροχής των αγαθών και των υπηρεσιών και απόκτηση απαίτησης πληρωμής (ημερομηνία μεταβίβασης).
- χρόνο ικανοποίησης της απαίτησης (ημερομηνία πληρωμής).

3.128. Οι εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών πρέπει να αποτιμώνται "ελεύθερα στο πλοίο" (FOB) στα σύνορα της χώρας εξαγωγής. Η αξία αυτή περιλαμβάνει τα εξής:

- αξία των αγαθών σε βασικές τιμές.
- συν τις σχετικές υπηρεσίες μεταφοράς και διανομής μέχρι το σημείο των συνόρων, περιλαμβανόμενου και του κόστους φόρτωσης σε μεταφορικό μέσο για περαιτέρω μεταφορά (όπου ισχύει αυτό) (βλέπε πίνακα 3.1, δεύτερη στήλη στο δεύτερο μέρος του πίνακα).
- συν τυχόν φόρους μείον επιδοτήσεις επί των εξαγόμενων αγαθών· για παραδόσεις στο εσωτερικό της ΕΕ περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ και άλλοι φόροι επί των αγαθών που έχουν πληρωθεί στη χώρα εξαγωγής.

Στους πίνακες προσφοράς και χρήσης και το συμμετρικό πίνακα εισροών-εκροών, οι εισαγωγές αγαθών για επιμέρους ομάδες προϊόντων πρέπει να αποτιμώνται διαφορετικά: με βάση την αξία κόστους-ασφάλειας-ναύλου (CIF) στα σύνορα της χώρας εισαγωγής.

Ορισμός: Η τιμή CIF είναι η τιμή ενός αγαθού που παραδίδεται στα σύνορα της χώρας εισαγωγής, ή η τιμή μιας υπηρεσίας που παρέχεται σε μόνιμο κάτοικο, πριν από την πληρωμή τυχόν δασμών εισαγωγής ή άλλων φόρων εισαγωγών ή εμπορικών και μεταφορικών κερδών στο εσωτερικό της χώρας (για τα συμπεριλαμβανόμενα εμπορικά και μεταφορικά κέρδη, βλέπε επίσης πίνακα 3.2, τρίτη στήλη στο δεύτερο μέρος του πίνακα).

3.129. Μπορεί να είναι απαραίτητη η χρήση υποκατάστατων μεταβλητών ή άλλων σχετικών μέτρων υποκατάστασης της αξίας FOB σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως:

- α) η ανταλλαγή αγαθών θα πρέπει να αποτιμάται με βάση τις βασικές τιμές που θα είχαν εισπραχθεί αν τα αγαθά είχαν πωληθεί έναντι μετρητών.
- β) συναλλαγές μεταξύ μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων: κατά κανόνα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι πραγματικές αξίες μεταβίβασης. Πάντως, αν διαφέρουν πολύ από τις αγοραίες τιμές, θα πρέπει να αντικαθίστανται από ένα εκτιμώμενο ισοδύναμο αγοραίας τιμής, ή τουλάχιστον να επισημαίνεται η καθεμία ξεχωριστά για σκοπούς ανάλυσης.
- γ) Αγαθά που μεταβιβάζονται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης: τα αγαθά θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση την τιμή αγοραστή που πλήρωσε ο εκμισθωτής (και όχι τη σωρευτική αξία των μισθωμάτων που καταβάλλονται).
- δ) Οι εισαγωγές αγαθών θα πρέπει να εκτιμώνται με βάση τελωνειακά δεδομένα (για εξωκοινοτικό εμπόριο) ή πληροφοριών Intrastat (για ενδοκοινοτικό εμπόριο). Οι δύο αυτές πηγές δεδομένων δεν εφαρμόζουν αποτίμηση FOB, αλλά χρησιμοποιούν, αντιστοίχως, την αξία CIF στα σύνορα της ΕΚ και τις αξίες CIF στα εθνικά σύνορα. Εφόσον οι αξίες FOB χρησιμοποιούνται μόνο στο πιο συγκεντρωτικό επίπεδο και οι αξίες CIF χρησιμοποιούνται σε επίπεδο ομάδας προϊόντων, οι τροποποιήσεις αυτές, δηλαδή η αναπροσαρμογή CIF/FOB, θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στο πιο συγκεντρωτικό επίπεδο.
- ε) Εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών που θα πρέπει να εκτιμώνται με βάση πληροφορίες από έρευνες ή διάφορες κατά περίπτωση πληροφορίες. Σε τέτοιες περιπτώσεις, μπορούν συνήθως να υπάρχουν στοιχεία μόνο σχετικά με τη συνολική αξία των πωλήσεων, χωρισμένη κατά προϊόν. Κατά συνέπεια, η εκτίμηση θα βασίζεται στην αξία αγοραστή και όχι στην αξία FOB.

Εισαγωγές και εξαγωγές υπηρεσιών (P62 και P72)

3.130. **Ορισμός:** Οι εξαγωγές υπηρεσιών αποτελούνται από όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται από μόνιμους κατοίκους σε μη μόνιμους κατοίκους.

3.131. **Ορισμός:** Οι εισαγωγές υπηρεσιών αποτελούνται από όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται από μη μόνιμους κατοίκους σε μόνιμους κατοίκους.

- 3.132. Στις εξαγωγές υπηρεσιών περιλαμβάνονται οι ακόλουθες οριακές περιπτώσεις:
- Μεταφορά εξαχθέντων αγαθών μετά την εξοδό τους από τα σύνορα της χώρας εξαγωγής, όταν πραγματοποιείται από μεταφορέα μόνιμο κάτοικο (περιπτώσεις 2 και 3 του πίνακα 3.1).
 - Μεταφορά εισαχθέντων αγαθών από μεταφορέα μόνιμο κάτοικο
 - * μέχρι τα σύνορα της χώρας εξαγωγής όταν τα αγαθά αποτιμώνται FOB για να αντισταθμιστεί η αξία της μεταφοράς που περιλαμβάνεται στην αξία FOB (περίπτωση 3 του πίνακα 3.2).
 - * μέχρι τα σύνορα της χώρας εισαγωγής όταν τα αγαθά αποτιμώνται CIF για να αντισταθμιστεί η αξία της μεταφοράς που περιλαμβάνεται στην αξία CIF (περιπτώσεις 3 και 2 CIF του πίνακα 3.2).
 - μεταφορά αγαθών από μόνιμους κατοίκους για λογαριασμό μη μόνιμων κατοίκων, που δεν αφορά εισαγωγές ή εξαγωγές αγαθών (π.χ. μεταφορά αγαθών που δεν εξέρχονται από τη χώρα ή μεταφορά αγαθών έξω από την επικράτεια της χώρας).
 - διεθνείς ή εγχώριες μεταφορές επιβατών μη μόνιμων κατοίκων από εταιρείες μεταφοράς επιβατών μόνιμους κατοίκους.
 - μικρής σημασίας δραστηριότητες επεξεργασίας και επισκευών για λογαριασμό μη μόνιμων κατοίκων.
 - υπηρεσίες κατασκευών όταν μια εταιρεία που πραγματοποιεί έργα κατασκευών στο εξωτερικό δεν αντιμετωπίζεται ως οιονεί εταιρεία. Αυτό ισχύει για σχέδια κατασκευών που διαρκούν λιγότερο από ένα έτος και των οποίων το προϊόν δεν είναι μικτός σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (βλέπε παράγραφο 2.09 και ιδιαίτερως την αντίστοιχη υποσημείωση 1).
 - εγκατάσταση εξοπλισμού στο εξωτερικό, όταν ένα έργο είναι από τη φύση του σχέδιο περιορισμένης διάρκειας.
 - χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες όσον αφορά το ποσό των ρητά αναφερομένων προμηθειών και αμοιβών.
 - ασφαλιστικές υπηρεσίες όσον αφορά το ποσό της αμοιβής των υπηρεσιών.
 - δαπάνες από τουρίστες μη μόνιμους κατοίκους και από άτομα που ταξιδεύουν για επιχειρηματικούς λόγους μη μόνιμους κατοίκους (που κατά συνθήκη ταξινομούνται ως υπηρεσίες: πάντως, για τους σκοπούς των πινάκων προσφοράς και χρήσης και των συμμετρικών πινάκων εισροών-εκροών, θα είναι ίσως απαραίτητη η συνολική ανάλυση κατά προϊόντα).
 - δαπάνη από μη μόνιμους κατοίκους για υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες παρεχόμενες από μόνιμους κατοίκους: εδώ περιλαμβάνεται η παροχή των υπηρεσιών αυτών τόσο μέσα στην επικράτεια της χώρας όσο και στο εξωτερικό.

- υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης για παραθεριστικές κατοικίες που ανήκουν σε μη μονίμους κατοίκους (βλέπε παράγραφο 3.54).
- δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, δημιουργού και πνευματικής ιδιοκτησίας, οι εισπράξεις των οποίων αφορούν την εκχώρηση άδειας για τη χρήση άυλων μη παραχθέντων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, κοπυράιτ, εμπορικά σήματα, βιομηχανικές διεργασίες, δικαιόχρηση, κ.λπ., και με τη χρήση, μέσω συμφωνιών εκχώρησης άδειας, παραχθέντων πρωτοτύπων όπως χειρογράφων, πινάκων ζωγραφικής, κ.λπ.

3.133. Για τις εισαγωγές υπηρεσιών, οι περισσότερες οριακές περιπτώσεις είναι πανομοιότυπες με αυτές που ισχύουν για τις εξαγωγές υπηρεσιών· επομένως, λίγες μόνο εξειδικευμένες αποσαφηνίσεις είναι απαραίτητες για την εισαγωγή υπηρεσιών.

3.134. Οι εισαγωγές υπηρεσιών μεταφορών περιλαμβάνουν τις εξής οριακές περιπτώσεις:

- Μεταφορά εξαγομένων αγαθών μέχρι τα σύνορα της χώρας εξαγωγής όταν πραγματοποιείται από μεταφορέα μη μόνιμο κάτοικο για να αντισταθμιστεί η αξία μεταφοράς που περιλαμβάνεται στην αξία FOB των εξαγομένων αγαθών (περίπτωση 4 του πίνακα 3.1).
- μεταφορά εισαγομένων αγαθών από μεταφορέα μη μόνιμο κάτοικο
 - * από τα σύνορα της χώρας εξαγωγής ως ξεχωριστή υπηρεσία μεταφοράς όταν τα εισαγόμενα αγαθά αποτιμώνται FOB (περιπτώσεις 4 και 5 FOB του πίνακα 3.2).
 - * από τα σύνορα της χώρας εισαγωγής ως ξεχωριστή υπηρεσία μεταφοράς όταν τα εισαγόμενα αγαθά αποτιμώνται CIF: (στην περίπτωση αυτή η αξία της υπηρεσίας μεταφοράς μεταξύ των συνόρων της χώρας εξαγωγής και της χώρας εισαγωγής περιλαμβάνεται ήδη στην αξία CIF του αγαθού· περίπτωση 4 του πίνακα 3.2).
- Μεταφορά αγαθών από μη μόνιμους κατοίκους για λογαριασμό μόνιμων κατοίκων, που δεν αφορά εισαγωγές ή εξαγωγές αγαθών (αλλά π.χ. διαμετακόμιση αγαθών ή μεταφορά στο εξωτερικό της οικονομικής επικράτειας).
- Διεθνείς ή εγχώριες μεταφορές επιβατών για λογαριασμό μόνιμων κατοίκων από εταιρείες μεταφοράς επιβατών μη μόνιμους κατοίκους.

Οι εισαγωγές υπηρεσιών μεταφορών δεν περιλαμβάνουν τη μεταφορά εξαγομένων αγαθών μετά την έξοδό τους από τα σύνορα της χώρας εξαγωγής όταν πραγματοποιείται από μεταφορέα μη μόνιμο κάτοικο (περιπτώσεις 5 και 6 του πίνακα 3.1). Οι εξαγωγές αγαθών αποτιμώνται FOB και όλες οι σχετικές μεταφορικές υπηρεσίες πρέπει επομένως να θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ μη μόνιμων κατοίκων, δηλαδή μεταξύ ενός μεταφορέα μη μόνιμου κάτοικου και ενός εισαγωγέα μη μόνιμου κατοίκου. Αυτό ισχύει ακόμη και αν αυτές οι υπηρεσίες μεταφορών πληρώνονται από τον εξαγωγέα στα πλαίσια συμβάσεων εξαγωγής CIF.

- 3.135. Οι εισαγωγές από την άποψη των απευθείας αγορών στο εξωτερικό από μονίμους κατοίκους καλύπτουν όλες τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από μονίμους κατοίκους όταν αυτοί ταξιδεύουν στο εξωτερικό για επαγγελματικούς ή προσωπικούς λόγους. Πρέπει να διακριθούν δύο κατηγορίες, γιατί χρειάζονται διαφορετική αντιμετώπιση:
- οι δαπάνες από άτομα που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους είναι μέρος της ενδιάμεσης ανάλωσης.
 - οι δαπάνες από λοιπούς ταξιδιώτες που ταξιδεύουν για προσωπικούς λόγους είναι μέρος της τελικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών.
- 3.136. Οι εισαγωγές και εξαγωγές υπηρεσιών καταγράφονται τη στιγμή κατά την οποία παρέχονται, που κατά κανόνα συμπίπτει με τη στιγμή κατά την οποία παράγονται οι υπηρεσίες. Οι εισαγωγές θα πρέπει να αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή και οι εξαγωγές υπηρεσιών σε βασικές τιμές.

Πίνακας 3.1 Αντιμετώπιση της μεταφοράς εξαγομένων αγαθών. Επεξήγηση για την ανάγνωση του πίνακα: το πρώτο μέρος του πίνακα δείχνουν ότι υπάρχουν έξι διαφορετικές δυνατότητες μεταφοράς εξαγομένων αγαθών, αναλόγως του εάν ο μεταφορέας είναι μόνιμος κάτοικος ή όχι και αναλόγως του πού πραγματοποιείται η μεταφορά: από έναν τόπο στην εγχώρια επικράτεια προς τα σύνορα της χώρας, από τα σύνορα της χώρας στα σύνορα της χώρας εισαγωγής ή από τα σύνορα της χώρας εισαγωγής σε έναν τόπο στο εσωτερικό της χώρας εισαγωγής. Στο δεύτερο μέρος του πίνακα, για κάθε μια από αυτές τις έξι δυνατότητες, αναφέρεται εάν καταγράφονται ως εξαγωγές αγαθών, εξαγωγές υπηρεσιών, εισαγωγές αγαθών ή εισαγωγές υπηρεσιών.

Εγχώρια επικράτεια	Ενδιάμεση επικράτεια	Επικράτεια χώρας εισαγωγής
1. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος→	2. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος→	3. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος→
4. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος→	5. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος→	6. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος→

	Εξαγωγές αγαθών (fob)	Εξαγωγές υπηρεσιών	Εισαγωγές αγαθών (cif/fob)	Εισαγωγές υπηρεσιών
1.	x	-	-	-
2.	-	x	-	-
3.	-	x	-	-
4.	x	-	-	x
5.	-	-	-	-
6.	-	-	-	-

Πίνακας 3.2 Αντιμετώπιση της μεταφοράς εισαγομένων αγαθών. Επεξήγηση για την ανάγνωση του πίνακα: το πρώτο μέρος του πίνακα δείχνει ότι υπάρχουν έξι διαφορετικές δυνατότητες μεταφοράς εισαγομένων αγαθών, αναλόγως του εάν ο μεταφορέας είναι μόνιμος κάτοικος ή όχι και αναλόγως του πού πραγματοποιείται η μεταφορά: από έναν τόπο στη χώρα εξαγωγής προς τα σύνορα της χώρας εξαγωγής, από τα σύνορα της χώρας εξαγωγής προς τα σύνορα της χώρας εισαγωγής και από τα σύνορα της χώρας εισαγωγής σε έναν τόπο στο εσωτερικό της χώρας εισαγωγής. Στο δεύτερο μέρος του πίνακα, για κάθε μια από αυτές τις έξι δυνατότητες, αναφέρεται εάν καταγράφονται ως εισαγωγές αγαθών, εισαγωγές υπηρεσιών, εξαγωγές αγαθών ή εξαγωγές υπηρεσιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις (περιπτώσεις 2 και 5), η καταγραφή αυτή εξαρτάται από την αρχή αποτίμησης που εφαρμόζεται για τα εισαγόμενα αγαθά.

Εγχώρια επικράτεια	Ενδιάμεση επικράτεια	Επικράτεια χώρας εισαγωγής
1. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος←	2. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος←	3. μεταφορέας μόνιμος κάτοικος←
4. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος←	5. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος←	6. μεταφορέας μη μόνιμος κάτοικος←

	Αποτίμηση εισαγομένων αγαθών	Εισαγωγές αγαθών	Εισαγωγές υπηρεσιών	Εξαγωγές αγαθών (fob)	Εξαγωγές υπηρεσιών
1.	cif/fob	-	-	-	-
2.	fob	-	-	-	-
	cif	x	-	-	x
3.	cif/fob	x	-	-	x
4.	cif/fob	-	x	-	-
5.	fob	-	x	-	-
	cif	x	-	-	-
6.	cif/fob	x	-	-	-

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μετάβαση από την αποτίμηση των εισαγομένων αγαθών CIF σε αποτίμηση FOB συνιστάται στα εξής:

- αναπροσαρμογή CIF/FOB, δηλαδή από 2 CIF σε 2 FOB (μειώνει τις συνολικές εισαγωγές και εξαγωγές).
- αναταξινόμηση CIF/FOB, δηλαδή από 5 CIF σε 5 FOB (οι συνολικές εισαγωγές και εξαγωγές παραμένουν αμετάβλητες).

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

3.137. Ορισμός: Υπάρχοντα αγαθά είναι τα αγαθά που είχαν ήδη ένα χρήστη (εκτός από τα αποθέματα).

3.138. Τα υπάρχοντα αγαθά περιλαμβάνουν τα εξής:

- υπάρχοντα κτίρια και άλλα πάγια κεφαλαιουχικά αγαθά που πωλούνται από παραγωγικές μονάδες σε άλλες μονάδες:
 - * για να επαναχρησιμοποιηθούν όπως είναι.
 - * για να κατεδαφιστούν ή να διαλυθούν τα προϊόντα που προκύπτουν μετατρέπονται συνήθως σε πρώτες ύλες (π.χ. παλαιο- σίδηρος) που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή νέων αγαθών (π.χ. χάλυβα).
- τιμαλφή που πωλούνται από μια μονάδα σε άλλη.
- υπάρχοντα διαρκή καταναλωτικά αγαθά που πωλούνται από νοικοκυριά ή στρατιωτικές αρχές σε άλλες μονάδες:
 - * για να επαναχρησιμοποιηθούν όπως είναι.
 - * για να διαλυθούν και να μετατραπούν σε υλικά διάλυσης.
- υπάρχοντα μη διαρκή αγαθά (π.χ. απορρίμματα χαρτιού, ράκη, παλιά ρούχα, παλιά μπουκάλια, κ.λπ.) που πωλούνται από οποιαδήποτε μονάδα, είτε για να επαναχρησιμοποιηθούν, είτε για να γίνουν πρώτη ύλη για την παραγωγή νέων αγαθών (ανακτώμενα αγαθά)

3.139. Η μεταβίβαση υπάρχοντων αγαθών καταγράφεται ως αρνητική δαπάνη (αγορά) για τον πωλητή και ως θετική δαπάνη (αγορά) για τον αγοραστή.

3.140. Αυτό έχει τις εξής συνέπειες:

- (α) Όταν η πώληση ενός υπάρχοντος παγίου περιουσιακού στοιχείου ή τιμαλφούς πραγματοποιείται μεταξύ δύο παραγωγών μονίμων κατοίκων, η θετική και η αρνητική αξία που καταγράφεται για τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου αλληλοεξουδετερώνεται όσον αφορά το σύνολο της οικονομίας, με εξαίρεση το κόστος μεταβίβασης της ιδιοκτησίας.
- (β) Όταν ένα υπάρχον ακίνητο πάγιο περιουσιακό στοιχείο (π.χ. κτίριο) πωλείται σε ένα μη μόνιμο κάτοικο, κατά συνθήκη αυτός αντιμετωπίζεται σαν να αγοράζει ένα χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή μετοχικό κεφάλαιο μιας πλασματικής μονάδας μόνιμου κατοίκου. Αυτή η πλασματική μονάδα μόνιμος κάτοικος θεωρείται στη συνέχεια ότι αγοράζει το πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Κατά συνέπεια, η πώληση και η αγορά του παγίου περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιείται μεταξύ μόνιμων κατοίκων.

- (γ) Όταν εξάγεται ένα υπάρχον κινητό πάγιο περιουσιακό στοιχείο, π.χ. πλοίο ή αεροσκάφος, δεν καταγράφεται θετικός ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε καμία άλλη θέση της οικονομίας για αντιστάθμιση του αρνητικού ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου του πωλητή.
- (δ) Ορισμένα διαρκή αγαθά, όπως οχήματα, μπορούν να ταξινομηθούν ως πάγια περιουσιακά στοιχεία είτε ως διαρκή καταναλωτικά αγαθά, ανάλογα με την ιδιοκτήτη και το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιούνται. Επομένως, εάν η ιδιοκτησία ενός τέτοιου αγαθού μεταβιβαστεί από μια επιχείρηση σε ένα νοικοκυριό για να χρησιμοποιηθεί για τελική κατανάλωση, καταγράφεται αρνητικός ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου για την επιχείρηση και θετική καταναλωτική δαπάνη για το νοικοκυριό. Στη λιγότερο συνήθη περίπτωση όπου η ιδιοκτησία ενός τέτοιου αγαθού μεταβιβάζεται από ένα νοικοκυριό σε μια επιχείρηση, θα πρέπει να καταγραφεί αρνητική ακαθάριστη τελική καταναλωτική δαπάνη για το νοικοκυριό και θετικός ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου για την επιχείρηση.
- (ε) Οι συναλλαγές υπάρχοντων τιμαλφών θα πρέπει να καταγράφονται ως αγορά τιμαλφούς (θετικός ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου) από τον αγοραστή και ως πώληση τιμαλφούς (αρνητικός ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου) από τον πωλητή. Στην περίπτωση συναλλαγής με την αλλοδαπή, θα πρέπει να καταγραφούν οι εισαγωγές ή οι εξαγωγές ενός αγαθού (βλέπε παρ. 3.125). Η πώληση ενός τιμαλφούς από ένα νοικοκυριό δεν θα πρέπει να καταγράφεται ως ακαθάριστη τελική καταναλωτική δαπάνη.
- (στ) Όταν υπάρχουν διαρκή αγαθά στρατιωτικής προέλευσης πωλούνται στο εξωτερικό από το κράτος, αυτό θα πρέπει να καταγράφεται ως εξαγωγή αγαθών και ως αρνητική ενδιάμεση ανάλωση και τελική κατανάλωση από το κράτος.
- 3.141. Για τα κόστη της πώλησης που βαρύνουν τον πρώην ιδιοκτήτη (κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας), θα πρέπει να καταγράφεται ζημία κτήσης. Θα πρέπει να γίνεται μια παρόμοια εγγραφή για το μέρος του αρχικού κόστους αγοράς που δεν έχει καταγραφεί ως ανάλωση παγίου κεφαλαίου,
- 3.142. Οι συναλλαγές υπάρχοντων αγαθών θα πρέπει να καταγράφονται τη στιγμή της αλλαγής της ιδιοκτησίας. Οι αρχές αποτίμησης που εφαρμόζονται είναι αυτές που αντιστοιχούν με τους σχετικούς τύπους συναλλαγών προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.01. Διανεμητικές συναλλαγές είναι οι συναλλαγές μέσω των οποίων η προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την παραγωγή διανέμεται στους εργαζομένους, στο κεφάλαιο και στο κράτος, και οι συναλλαγές που αφορούν την αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου.

Το σύστημα διακρίνει μεταξύ των τρεχουσών μεταβιβάσεων και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου, οι οποίες αφορούν την αναδιανομή της αποταμίευσης ή του πλούτου και όχι του εισοδήματος.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (D1)

4.02. Ορισμός: το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας (D1) ορίζεται ως το σύνολο των αμοιβών, σε μετρητά ή σε είδος, που καταβάλλεται από έναν εργοδότη σε έναν εργαζόμενο σε αντάλλαγμα για την εργασία που προσέφερε ο εργαζόμενος κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.

Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας αναλύεται ως εξής:

- μισθοί και ημερομίσθια (D11): μισθοί και ημερομίσθια σε χρήμα· μισθοί και ημερομίσθια σε είδος
- κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D12): πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D 121)· τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D 122).

Μισθοί και ημερομίσθια (D11)

1. Μισθοί και ημερομίσθια σε χρήμα:

4.03. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε χρήμα περιλαμβάνουν τις αξίες τυχόν κοινωνικών εισφορών, φόρων εισοδήματος κλπ., πληρωτέων από τον εργαζόμενο, ακόμη και αν στην πραγματικότητα παρακρατούνται από τον εργοδότη ο οποίος τα καταβάλλει απ' ευθείας σε οργανισμούς κοινωνικών ασφαλίσεων, φορολογικές αρχές κλπ. για λογαριασμό του εργαζομένου:

οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε χρήμα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα είδη αμοιβών:

- α) βασικούς μισθούς και ημερομίσθια που καταβάλλονται σε τακτά διαστήματα
- β) προσαυξημένες αποδοχές για υπερωρίες, νυχτερινή εργασία, εργασία κατά τη διάρκεια αργιών, και εργασία υπό δυσμενείς ή επικίνδυνες συνθήκες
- γ) επιδόματα κόστους ζωής, τοπικά επιδόματα και επιδόματα εκπατρισμού

- δ) έκτακτες αποδοχές με βάση την παραγωγικότητα ή τα κέρδη, δώρα Χριστουγέννων και τέλος του έτους εκτός από κοινωνικές αποδοχές των εργαζομένων (βλέπε 4.07 γ), "13ος μισθός - 14ος μισθός" (ετήσια συμπληρωματική αμοιβή)
- ε) επιδόματα για τη μετακίνηση προς και από την εργασία, εκτός από επιδόματα ή αποζημιώσεις εργαζομένων για ταξίδια, χωρισμό από την οικογένεια, μετακόμιση και δαπάνες ψυχαγωγίας που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των καθηκόντων τους (βλέπε 4.07 α)
- στ) πληρωμές αργιών για επίσημες αργίες ή ετήσιες άδειες
- ζ) προμήθειες, φιλοδώρηματα, έξοδα παράστασης και αμοιβές διευθυντών που καταβάλλονται στους εργαζομένους
- η) δώρα ή άλλες έκτακτες πληρωμές που συνδέονται με τις συνολικές επιδόσεις της επιχείρησης, και που καταβάλλονται στο πλαίσιο προγραμμάτων παροχής κινήτρων
- θ) πληρωμές των εργοδοτών προς τους εργαζομένους στα πλαίσια προγραμμάτων αποταμίευσης
- ι) έκτακτες πληρωμές σε εργαζομένους που φεύγουν από την επιχείρηση, αν οι πληρωμές αυτές δεν συνδέονται με συλλογική σύμβαση
- κ) στεγαστικά επιδόματα που καταβάλλονται σε χρήμα από τους εργοδότες στους εργαζομένους.

2. Μισθοί και ημερομίσθια σε είδος:

4.04. Ορισμός: Οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε είδος είναι αγαθά και υπηρεσίες, ή άλλα οφέλη, που παρέχονται δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή από τους εργοδότες, και τα οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν όταν και όπως επιθυμούν, για την ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών των ίδιων των εργαζομένων ή άλλων μελών των νοικοκυριών τους. Αυτά τα αγαθά και οι υπηρεσίες, ή τα άλλα οφέλη, δεν είναι απαραίτητα για την παραγωγική διεργασία του εργοδότη. Για τους εργαζομένους, αυτοί οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε είδος αντιπροσωπεύουν πρόσθετο εισόδημα: θα πλήρωναν σε τιμές αγοράς αν αγόραζαν οι ίδιοι αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

4.05. Οι πιο συνήθεις παροχές σε είδος είναι οι εξής:

- α) γεύματα και ποτά, όπου περιλαμβάνονται και αυτά που καταναλώνονται κατά τη διάρκεια επαγγελματικών ταξιδιών (γιατί θα καταναλώνονταν οπωσδήποτε) απ'όπου όμως εξαιρούνται ειδικά γεύματα ή ποτά που είναι απαραίτητα λόγω εξαιρετικών συνθηκών εργασίας. Οι μειωμένες τιμές που προσφέρονται σε δωρεάν ή επιδοτούμενα εστιατόρια στον τόπο εργασίας, ή με δελτία γευμάτων (vouchers), πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στους μισθούς και τα ημερομίσθα σε είδος.
- β) υπηρεσίες στέγασης ή διαμονής, σε ιδιόκτητα ή νοικιασμένα κτίρια, του τύπου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλα τα μέλη του νοικοκυριού του εργαζομένου
- γ) στολές ή άλλα ειδικά είδη ρουχισμού τα οποία οι εργαζόμενοι συχνά επιλέγουν να φορούν και έξω από τον τόπο εργασίας, καθώς και στην εργασία
- δ) υπηρεσίες οχημάτων ή άλλων διαρκών αγαθών που παρέχονται για την προσωπική χρήση των εργαζομένων
- ε) αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται ως εκροές από τις παραγωγικές διεργασίες των εργαζομένων, όπως δωρεάν ταξίδια για τους εργαζομένους σε σιδηροδρόμους ή αεροπορικές εταιρείες, δωρεάν κάρβουνα για ανθρακωρύχους ή δωρεάν τρόφιμα για εργαζομένους στη γεωργία
- στ) παροχή εγκαταστάσεων για αθλητισμό, ψυχαγωγία ή διακοπές για τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους
- ζ) μεταφορά προς και από τον τόπο εργασίας, εκτός αν συμπεριλαμβάνεται στο χρόνο εργασίας, χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων
- η) παιδικούς σταθμούς για τα παιδιά των εργαζομένων
- θ) πληρωμές από εργοδότες σε εργοστασιακά συμβούλια ή παρόμοιους οργανισμούς
- ι) μετοχές που διανέμονται δωρεάν στους εργαζομένους

- κ) οι αμοιβές σε είδος μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν την αξία των τόκων που χάνουν οι εργοδότες όταν παρέχουν δάνεια σε εργαζομένους με μειωμένο, ή ακόμη και μηδενικό επιτόκιο. Η αξία αυτή μπορεί να εκτιμηθεί ως το ποσό που θα πλήρωνε ο εργαζόμενος αν ήταν υποχρεωμένος να πληρώσει το μέσο επιτόκιο για στεγαστικό δάνειο (στην περίπτωση αγοράς σπιτιού) ή καταναλωτικό δάνειο (στην περίπτωση αγοράς άλλων αγαθών και υπηρεσιών), μείον το ποσό του τόκου που πληρώνει στην πραγματικότητα.

Μια τεκμαρτή πληρωμή από τον εργαζόμενο επιστρέφει στον εργοδότη μέσω του λογαριασμού πρωτογενούς διανομής εισοδήματος.

- 4.06. Τα αγαθά και οι υπηρεσίες, ή τα λοιπά οφέλη, θα πρέπει να αποτιμώνται σε βασικές τιμές, όταν παράγονται από τον εργοδότη, και σε τιμές αγοραστές όταν τα αγοράζει ο εργοδότης (δηλαδή, την τιμή που πληρώνει στην πραγματικότητα ο εργοδότης).

Στην περίπτωση της δωρεάν παροχής, η συνολική αξία των μισθών και των ημερομισθίων σε είδος υπολογίζεται σύμφωνα με τις βασικές τιμές (ή τις τιμές αγοραστές του εργοδότη όταν τα αγοράζει αυτός) των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών ή λοιπών οφελών.

Στην περίπτωση παροχής με μειωμένες τιμές, η αξία προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του υπολογισμού που παρουσιάζεται στην προηγούμενη παράγραφο και του ποσού που πληρώνει ο εργαζόμενος.

- 4.07. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια δεν περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) δαπάνες των εργοδοτών που συνεπάγονται οφέλη και για τους ίδιους, εκτός από τους εργαζομένους, γιατί είναι απαραίτητες για την παραγωγική διεργασία του εργοδότη
- επιδόματα ή αποζημιώσεις εργαζομένων για ταξίδια, χωρισμό από την οικογένεια, μετακόμιση και έξοδα ψυχαγωγίας που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των καθηκόντων τους
 - δαπάνες για τη βελτίωση των συνθηκών στο χώρο της εργασίας, ιατρικές εξετάσεις που απαιτούνται λόγω της φύσης της εργασίας, παροχή ρουχισμού εργασίας που φοριέται αποκλειστικά, ή κυρίως στον τόπο εργασίας
 - υπηρεσίες στέγασης στον τόπο εργασίας, το είδος που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα μέλη των οικογενειών των εργαζομένων - στρατώνες, οικίσκοι, κοιτώνες, παραπήγματα κλπ
 - ειδικά γεύματα ή ποτά που είναι απαραίτητα λόγω εξαιρετικών συνθηκών εργασίας

- επιδόματα που καταβάλλονται στους εργαζομένους για την αγορά εργαλείων, εξοπλισμού ή ειδικού ρουχισμού που απαιτούνται αποκλειστικά ή κυρίως, για την εργασία τους, ή το τμήμα των μισθών και των ημερομισθίων, το οποίο, στο πλαίσιο των συμβάσεων εργασίας, οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να διαθέτουν για τέτοιες αγορές

Αυτού του είδους οι δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες που υποχρεούνται οι εργοδότες να παρέχουν στους εργαζομένους τους έτσι ώστε αυτοί να είναι σε θέση να πραγματοποιήσουν την εργασία τους αντιμετωπίζονται ως ενδιάμεση ανάλωση από τους εργοδότες.

- β) τα ποσά των μισθών και ημερομισθίων που οι εργοδότες συνεχίζουν να καταβάλλουν προσωρινά στους εργαζομένους τους σε περίπτωση ασθένειας, μητρότητας, τραυματισμού σε βιομηχανικό ατύχημα, αναπηρίας, απόλυσης, κλπ. Οι πληρωμές αυτές αντιμετωπίζονται ως αυτοχρηματοδοτούμενες παροχές κοινωνικής ασφάλισης προς τους εργαζομένους (D623), ενώ τα ίδια ποσά εμφανίζονται στο πλαίσιο των τεκμαρτών κοινωνικών εισφορών (D 122) των εργοδοτών
- γ) άλλες αυτοχρηματοδοτούμενες κοινωνικές παροχές προς τους εργαζομένους, με τη μορφή επιδομάτων παιδιών, επιδομάτων συζύγων, οικογενειακών, εκπαιδευτικών ή άλλων επιδομάτων που αφορούν τα συντηρούμενα μέλη οικογενειών, και με τη μορφή της παροχής δωρεάν υγειονομικών υπηρεσιών (εκτός από αυτές που είναι απαραίτητες λόγω της φύσης της εργασίας) προς τους εργαζομένους ή τις οικογένειές τους
- δ) τυχόν φόροι που βαρύνουν τον εργοδότη και συνδέονται με τις δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια - για παράδειγμα, φόρος επί του συνολικού μισθού. Οι φόροι αυτοί αντιμετωπίζονται ως λοιποί φόροι επί της παραγωγής.

Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D 12)

4.08. Ένα ποσό ίσο με την αξία των κοινωνικών εισφορών που καταβάλλουν οι εργοδότες για να εξασφαλίσουν το δικαίωμα των εργαζομένων τους σε κοινωνικές παροχές πρέπει να καταγράφεται στο πλαίσιο του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας. Οι κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών μπορεί να είναι πραγματικές ή τεκμαρτές.

Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D 121)

4.09. Ορισμός: Οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών (D 121) είναι οι πληρωμές από τους εργοδότες προς όφελος των εργαζομένων τους σε ασφαλιστικούς φορείς (ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και ιδιωτικά ασφαλιστικά προγράμματα). Οι πληρωμές αυτές καλύπτουν εισφορές που προκύπτουν από καταστατικά, συμβάσεις, συμβόλαια και εθελοντικές εισφορές σχετικά με την ασφάλιση έναντι κοινωνικών κινδύνων ή αναγκών (βλέπε D6).

Αν και αυτές οι εισφορές των εργοδοτών καταβάλλονται απ'ευθείας στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, θεωρούνται ως συνιστώσα του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας των εργαζομένων, οι οποίοι λογίζεται ότι τις καταβάλλουν στη συνέχεια στους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D122)

- 4.10. Ορισμός: οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών (D122) αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των αυτοχρηματοδοτούμενων κοινωνικών παροχών (μείον ενδεχόμενες κοινωνικές εισφορές εργαζομένων) που καταβάλλονται απ'ευθείας από τους εργοδότες προς τους εργαζομένους ή τους πρώην εργαζομένους και άλλους δικαιούχους⁽¹⁾ χωρίς να παρεμβάλλεται μία ασφαλιστική εταιρεία ή ένα αυτόνομο συνταξιοδοτικό ταμείο και χωρίς να δημιουργείται ειδικό ταμείο ή ξεχωριστό αποθεματικό για το σκοπό αυτό.

Το γεγονός ότι ορισμένες μορφές κοινωνικών παροχών πληρώνονται απ'ευθείας από τους εργοδότες και όχι μέσω των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων ασφαλιστικών οργανισμών δεν μεταβάλλει καθόλου το χαρακτήρα τους ως κοινωνικών παροχών. Εντούτοις, επειδή το κόστος αυτών των παροχών αποτελεί μέρος του εργατικού κόστους που βαρύνει τους εργοδότες, θα πρέπει κι αυτό να περιληφθεί στο εισόδημα εξαρτημένης εργασίας.

- 4.11. Στους λογαριασμούς των τομέων, το κόστος των άμεσων κοινωνικών παροχών εμφανίζεται πρώτα στις χρήσεις του λογαριασμού δημιουργίας εισοδήματος, ως συστατικό του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας και για δεύτερη φορά στις χρήσεις του λογαριασμού δευτερογενούς διανομής εισοδήματος, ως κοινωνικές παροχές. Για να ισοσκελιστεί ο δεύτερος λογαριασμός, υποτίθεται ότι τα νοικοκυριά των εργαζομένων επιστρέφουν στους τομείς των εργοδοτών τις τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών οι οποίες χρηματοδοτούν (μαζί με ενδεχόμενες κοινωνικές εισφορές εργαζομένων) τις άμεσες κοινωνικές παροχές που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι από τους ίδιους εργοδότες. Ο νοητός αυτός κύκλος ροών είναι παρόμοιος με αυτόν των πραγματικών κοινωνικών εισφορών των εργοδοτών, οι οποίες περνούν από το λογαριασμό των νοικοκυριών και μετά θεωρούνται ότι πληρώνονται από αυτά στους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Για την αποτίμηση των τεκμαρτών κοινωνικών εισφορών των εργοδοτών, το ποσό των οποίων δεν συμπίπτει αναγκαστικά με το ποσό των άμεσων κοινωνικών παροχών, θα πρέπει να ανατρέξουμε στην υποδιαίρεση D612.

(1) Οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών περιλαμβάνουν ποσό η αξία του οποίου ισούται με τους μισθούς και τα ημερομισθία τα οποία οι εργοδότες συνεχίζουν προσωρινά να καταβάλλουν σε περίπτωση ασθένειας, μητρότητας, βιομηχανικού ατυχήματος, αναπηρίας, απόλυσης, κλπ των εργαζομένων τους, αν το ποσό αυτό μπορεί ν'απομωνωθεί.

4.12. Χρόνος καταγραφής του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας:

- οι μισθοί και τα ημερομίσθια (D11) καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία. Πάντως, οι έκτακτες αποδοχές ή οι άλλες εξαιρετικές πληρωμές, ο δέκατος τρίτος μισθός, κλπ καταγράφονται όταν καταβάλλονται.
- οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών (D121) καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία.
- οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών (D122):
 - * που αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των υποχρεωτικών άμεσων κοινωνικών εισφορών καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία
 - * που αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των εθελοντικών άμεσων κοινωνικών παροχών καταγράφονται όταν προσφέρονται οι παροχές αυτές.

4.13. Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας μπορεί να αποτελείται από τα εξής:

- α) την αμοιβή εργαζομένων μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μόνιμους κατοίκους
- β) την αμοιβή εργαζομένων μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μη μόνιμους κατοίκους
- γ) την αμοιβή εργαζομένων μη μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μόνιμους κατοίκους

Αυτά τα διαφορετικά στοιχεία καταγράφονται στο ΕΣΟΛ ως εξής:

- η αμοιβή εργαζομένων μόνιμων και μη μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μόνιμους κατοίκους συγκεντρώνει τα στοιχεία α) και γ) και εμφανίζεται μεταξύ των χρήσεων στο λογαριασμό εισοδήματος των τομέων και των βιομηχανιών όπου ανήκουν οι εργοδότες.
- η αμοιβή των εργαζομένων μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μόνιμους και μη μόνιμους κατοίκους περιλαμβάνει τα στοιχεία α) και β) και εμφανίζεται μεταξύ των πόρων στον λογαριασμό κατανομής του πρωτογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών.
- το στοιχείο β), αμοιβή εργαζομένων μόνιμων κατοίκων από εργοδότες μη μόνιμους κατοίκους εμφανίζεται μεταξύ των χρήσεων στον εξωτερικό λογαριασμό των πρωτογενών εισοδημάτων και των τρεχουσών μεταβιβάσεων.

- το στοιχείο γ), αμοιβή εργαζομένων μη μονίμων κατοίκων από εργοδότες μονίμους κατοίκους, εμφανίζεται μεταξύ των πόρων στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

ΦΟΡΟΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (D2)

4.14. Ορισμός: Οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών (D2) αποτελούνται από υποχρεωτικές, μονομερείς πληρωμές, σε χρήμα ή σε είδος, οι οποίες επιβάλλονται από το Δημόσιο, ή από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά την παραγωγή και την εισαγωγή αγαθών και υπηρεσιών, την απασχόληση εργατικού δυναμικού, την ιδιοκτησία ή χρήση γης, κτιρίων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή. Οι φόροι αυτοί πρέπει να πληρώνονται είτε πραγματοποιούνται κέρδη είτε όχι.

4.15. Οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών διαιρούνται στα εξής:

- φόρους επί προϊόντων (D21)

- * φόρους τύπου φόρου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ) (D211)

- * φόρους και δασμούς επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ (D212)

- δασμούς επί εισαγωγών (D2121)

- φόρους επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής (D2122)

- * φόρους επί προϊόντων εκτός από ΦΠΑ και δασμούς επί εισαγωγών (D214)

- άλλους φόρους επί εισαγωγών (D29).

Φόροι επί προϊόντων (D21)

4.16. Ορισμός: Οι φόροι επί προϊόντων (D21) είναι φόροι που καταβάλλονται ανά μονάδα παραγομένου ή συναλλασσομένου αγαθού ή υπηρεσίας. Ο φόρος μπορεί να είναι ένα συγκεκριμένο ποσό χρημάτων ανά μονάδα ποσότητας ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, ή μπορεί να υπολογίζεται επί της αξίας ως συγκεκριμένο ποσοστό της τιμής ανά μονάδα ή της αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται ή είναι αντικείμενα συναλλαγών. Ως γενική αρχή, οι φόροι που υπολογίζονται στην πραγματικότητα για ένα προϊόν, ασχέτως του ποια θεσμική μονάδα πληρώνει το φόρο, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στους φόρους επί των προϊόντων, εκτός εάν συμπεριλαμβάνονται ρητώς σε άλλο τίτλο.

Φόροι τύπου φόρου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ) (D211)

- 4.17. Ορισμός: Ένας φόρος τύπου φόρου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας φόρος επί αγαθών ή υπηρεσιών ο οποίος εισπράττεται σταδιακά από επιχειρήσεις και ο οποίος τελικά χρεώνεται πλήρως στους τελικούς αγοραστές.

Ο παρών τίτλος περί φόρων τύπου φόρου προστιθεμένης αξίας (D211) περιλαμβάνει το φόρο προστιθεμένης αξίας που εισπράττεται από το κράτος και ο οποίος εφαρμόζεται σε εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα καθώς και, εάν υπάρχουν, άλλους εκπεστέους φόρους που εφαρμόζονται βάσει κανόνων ομοίων με αυτούς που διέπουν το ΦΠΑ, που στο εξής για λόγους ευκολίας θα καλούνται "ΦΠΑ".

Περιλαμβάνει επίσης τους φόρους που χαρακτηρίζονται από νομοθετική άποψη ως φόροι προστιθεμένης αξίας, οι οποίοι όμως δεν βασίζονται σε ένα προϊόν όπως ορίζεται στους εθνικούς λογαριασμούς (για παράδειγμα πώληση γης)⁽¹⁾

Οι παραγωγοί υποχρεούνται να καταβάλλουν μόνο τη διαφορά μεταξύ του ΦΠΑ επί των πωλήσεών του και του ΦΠΑ επί των αγορών τους που προορίζονται για ίδια ενδιάμεση ανάλωση ή μεικτό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου.

Το ΦΠΑ καταγράφεται ως καθαρό, με την έννοια ότι:

- οι εκροές αγαθών και υπηρεσιών και οι εισαγωγές αποτιμώνται χωρίς να περιλαμβάνεται το τιμολογηθέν ΦΠΑ.
- οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται συμπεριλαμβανομένου του μη εκπεστέου ΦΠΑ. Κατά την καταγραφή του ΦΠΑ θεωρείται ότι βαρύνει τους αγοραστές, και όχι τους πωλητές, και μάλιστα μόνο τους αγοραστές που δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν την έκπτωσή του. Επομένως, το μεγαλύτερο μέρος του ΦΠΑ καταγράφεται στο ΕΣΟΛ σαν να καταβάλλεται για τελικές χρήσεις, και κυρίως για κατανάλωση νοικοκυριών. Πάντως, ένα μέρος του ΦΠΑ μπορεί να καταβάλλεται από επιχειρήσεις, κυρίως από αυτές που απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ.

Για το σύνολο της οικονομίας, το ΦΠΑ είναι ίσο με τη διαφορά μεταξύ του συνολικού τιμολογηθέντος ΦΠΑ και του συνολικού εκπεστέου ΦΠΑ.

⁽¹⁾ Οι φόροι ΦΠΑ επί των πωλήσεων γης αντιμετωπίζονται στους πίνακες προσφοράς και χρήσης ως φόροι επί των υπηρεσιών κτηματομεσιτών

Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ (D212)

4.18. Ορισμός: οι φόροι και οι δασμοί εισαγωγών εκτός από το ΦΠΑ (D212) περιλαμβάνουν υποχρεωτικές πληρωμές που εισπράττονται από το κράτος ή από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για εισαγόμενα αγαθά, εκτός από το ΦΠΑ, για να επιτραπεί η ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών αυτών στην οικονομική επικράτεια, και επί υπηρεσιών που παρέχονται σε μονάδες μόνιμους κατοίκους από μονάδες μη μόνιμους κατοίκους.

Οι πληρωμές αυτές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) Δασμούς εισαγωγής (D2121): αυτοί αποτελούνται από τελωνειακούς δασμούς, ή άλλους δασμούς επί εισαγωγών, που καταβάλλονται με βάση τελωνειακά δασμολόγια για αγαθά ενός συγκεκριμένου τύπου όταν τα αγαθά αυτά εισέρχονται για χρήση στην οικονομική επικράτεια της χώρας όπου θα γίνει η χρήση.
- β) Φόρους επί εισαγωγών, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής (D2122):

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τα εξής:

- δασμούς επί εισαγομένων γεωργικών προϊόντων
- νομισματικά εξισωτικά ποσά που επιβάλλονται σε εισαγωγές
- ειδικούς φόρους κατανάλωσης και ειδικούς φόρους σε ορισμένα εισαγόμενα προϊόντα εφόσον αυτοί οι φόροι και οι δασμοί για παρόμοια προϊόντα εγχώριας προέλευσης καταβάλλονται από τον ίδιο τον παραγωγικό κλάδο
- γενικούς φόρους επί πωλήσεων που καταβάλλονται για εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών
- φόρους για συγκεκριμένες υπηρεσίες που παρέχονται από επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους σε μονάδες μόνιμους κατοίκους στο εσωτερικό της οικονομικής επικράτειας
- κέρδη δημοσίων επιχειρήσεων που ασκούν μονοπώλιο όσον αφορά τις εισαγωγές ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας, τα οποία μεταβιβάζονται στο κράτος.

Οι καθαροί φόροι και δασμοί επί εισαγωγών, εκτός από το ΦΠΑ, υπολογίζονται αφαιρώντας τις επιδοτήσεις επί εισαγωγών (D311) από τους φόρους και δασμούς επί εισαγωγών, εκτός από το ΦΠΑ (D212).

Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρων επί εισαγωγών (D214)

- 4.19. Ορισμός: οι φόροι επί προϊόντων εκτός από ΦΠΑ και φόρων επί εισαγωγών (D214), αποτελούνται από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών οι οποίοι καταβάλλονται ως αποτέλεσμα της παραγωγής, της εξαγωγής, της πώλησης, της μεταβίβασης, της εκμίσθωσης ή της παράδοσης αυτών των αγαθών ή των υπηρεσιών, ή ως αποτέλεσμα της χρήσης τους για ίδια κατανάλωση ή ίδιο σχηματισμό κεφαλαίου.
- 4.20. Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει, συγκεκριμένα, τα εξής:
- α) ειδικούς φόρους κατανάλωσης και άλλους φόρους κατανάλωσης (εκτός από αυτούς που συμπεριλαμβάνονται στους φόρους και τους δασμούς επί εισαγωγών)
 - β) φόρους χαρτοσήμου επί της πώλησης συγκεκριμένων προϊόντων, όπως τα οινοπνευματώδη ποτά ή ο καπνός, και επί νομικών εγγράφων ή επιταγών
 - γ) φόρους επί χρηματοπιστωτικών και κεφαλαιακών συναλλαγών, που καταβάλλονται με την πώληση μη χρηματοοικονομικών και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένου και του ξένου συναλλάγματος. Οι φόροι αυτοί πρέπει να καταβάλλονται όταν αλλάζει η ιδιοκτησία γης ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός αν αυτή η αλλαγή ιδιοκτησίας είναι αποτέλεσμα μεταβιβάσεων κεφαλαίου (κυρίως κληρονομιών και δωρεών). Αντιμετωπίζονται ως φόροι επί των υπηρεσιών μεσαζόντων.
 - δ) φόρους εγγραφής αυτοκινήτων σε μητρώα
 - ε) φόρους ψυχαγωγίας
 - στ) φόρους επί λαχείων, τυχερών παιχνιδιών και στοιχημάτων, εκτός από τους φόρους επί των κερδών
 - ζ) φόρους επί ασφαλίσεων
 - η) φόρους επί συγκεκριμένων υπηρεσιών όπως: ξενοδοχεία ή διαμονή, υπηρεσίες στέγασης, εστιατόρια, μεταφορές, επικοινωνίες, διαφήμιση
 - θ) γενικούς φόρους πωλήσεων ή φόρους κύκλου εργασιών (εκτός από τους φόρους τύπου ΦΠΑ): σ'αυτούς περιλαμβάνονται οι φόροι χονδρικών και λιανικών πωλήσεων κατασκευαστών, οι φόροι αγορών, οι φόροι κύκλου εργασιών.

- ι) κέρδη δημοσιονομικών μονοπωλίων που μεταβιβάζονται στο κράτος, εκτός από αυτά που ασκούν μονοπώλιο όσον αφορά τις εισαγωγές ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας (που περιλαμβάνονται στο D2122). Τα δημοσιονομικά μονοπώλια είναι δημόσιες επιχειρήσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί νόμιμο μονοπώλιο όσον αφορά την παραγωγή ή τη διανομή ενός συγκεκριμένου είδους αγαθού ή υπηρεσίας με σκοπό την είσπραξη εσόδων και όχι την προώθηση των συμφερόντων της κρατικής οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής. Όταν σε μια δημόσια επιχείρηση έχουν χορηγηθεί εξουσίες μονοπωλίου στο πλαίσιο συγκεκριμένης οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής λόγω της ειδικής φύσης του αγαθού ή της υπηρεσίας ή της τεχνολογίας παραγωγής - για παράδειγμα, Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας, Ταχυδρομεία και Τηλεπικοινωνίες, Σιδηρόδρομοι κλπ - δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως δημοσιονομικό μονοπώλιο. Κατά κανόνα, τα δημοσιονομικά μονοπώλια ασχολούνται με την παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών που μπορεί να υφίστανται μεγάλη φορολογία σε άλλες χώρες· τείνουν να περιορίζονται στην παραγωγή ορισμένων καταναλωτικών αγαθών (οινοπνευματώδη ποτά, καπνός, σπύρτα κλπ) ή καυσίμων
- κ) δασμούς επί εξαγωγών και νομισματικά εξισωτικά ποσά που εισπράττονται από εξαγωγές.

4.21. Οι καθαροί φόροι επί προϊόντων υπολογίζονται αφαιρώντας τις επιδοτήσεις επί προϊόντων (D31) από τους φόρους επί προϊόντων (D21).

Λοιποί φόροι επί της παραγωγής (D29)

4.22. Ορισμός: Οι λοιποί φόροι επί της παραγωγής (D29) αποτελούνται από όλους τους φόρους που βαρύνουν τις επιχειρήσεις ως αποτέλεσμα της παραγωγικής διεργασίας, ανεξαρτήτως της ποσότητας ή της αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται ή πωλούνται.

Μπορεί να υπολογίζονται με βάση τη γη, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία ή την εργασία που χρησιμοποιείται κατά την παραγωγική διεργασία ή με βάση ορισμένες δραστηριότητες ή συναλλαγές.

4.23. Οι άλλοι φόροι επί της παραγωγής (D29) περιλαμβάνουν, συγκεκριμένα, τα εξής:

- α) φόρους ιδιοκτησίας ή χρήσης γης, κτιρίων, ή άλλων κατασκευών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή
- β) φόρους επί της χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων (οχημάτων, μηχανημάτων, εξοπλισμού) για παραγωγικούς σκοπούς, ασχέτως του αν τα μέσα αυτά είναι ιδιόκτητα ή μισθωμένα
- γ) φόρους επί της συνολικής μισθολογικής κατάστασης και φόρους επί του συνολικού μισθού

- δ) φόρους επί διεθνών συναλλαγών (ταξίδια στο εξωτερικό, εμβάσματα στο εξωτερικό, ή παρόμοιες συναλλαγές με μη μονίμους κατοίκους) για παραγωγικούς σκοπούς
- ε) φόρους που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για την απόκτηση επιχειρηματικών και επαγγελματικών αδειών, εάν οι άδειες αυτές χορηγούνται αυτομάτως με την πληρωμή του οφειλομένου ποσού. Πάντως, εάν το κράτος διενεργεί ελέγχους όσον αφορά την καταλληλότητα ή την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την αξιοπιστία ή την ασφάλεια του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, των επαγγελματικών προσόντων του απασχολούμενου προσωπικού, ή της ποιότητας ή του επιπέδου των παραγόμενων αγαθών ή υπηρεσιών ως προϋπόθεση για τη χορήγηση μιας τέτοιας άδειας, οι πληρωμές αντιμετωπίζονται ως αγορά παρεχομένων υπηρεσιών, εκτός εάν τα ποσά που απαιτούνται για τις άδειες είναι δυσανάλογα μεγάλα σε σχέση με το κόστος των ελέγχων που διενεργεί το κράτος
- στ) φόροι για τη ρύπανση που προκύπτει από παραγωγικές δραστηριότητες. Οι φόροι αυτοί αποτελούνται από φόρους που επιβάλλονται για την εκπομπή ή την απόρριψη στο περιβάλλον βλαβερών αερίων, υγρών ή άλλων βλαβερών ουσιών. Δεν περιλαμβάνουν πληρωμές για την αποκομιδή και τη διάθεση απορριμάτων ή βλαβερών ουσιών από δημόσιες αρχές, που είναι ενδιάμεση ανάλωση των επιχειρήσεων.
- ζ) υποεκτίμηση του ΦΠΑ που οφείλεται στο σύστημα ειδικής χρέωσης, που εμφανίζεται συχνά στη γεωργία.

4.24. Στον τίτλο αυτό δεν περιλαμβάνονται φόροι επί της προσωπικής χρήσης οχημάτων, κλπ από νοικοκυριά, οι οποίοι καταγράφονται στο πλαίσιο των τρεχόντων φόρων εισοδήματος, περιουσίας, κλπ.

Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών που καταβάλλονται στα Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- 4.25. Οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών που καταβάλλονται στα Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνουν, συγκεκριμένα, τα εξής:
- α) φόρους που καταβάλλονται απ'ευθείας από παραγωγικές μονάδες μονίμους κατοίκους στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εισφορά ΕΚΑΧ των εξορυκτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παραγωγής σιδήρου και χάλυβα)
 - β) φόρους που εισπράττονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για λογαριασμό των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα:

- εισπράξεις από την κοινή γεωργική πολιτική: δασμοί επί εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων, νομισματικά εξισοδοτικά ποσά που εισπράττονται για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές, δασμοί παραγωγής ζάχαρης και φόρος επι ισογλυκόζης, φόροι συνυπευθυνότητας για το γάλα και τα δημητριακά.
- εισπράξεις από το εμπόριο με τρίτες Χώρες: τελωνιακοί δασμοί που επιβάλλονται με βάση το Ενοποιημένο Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TARIC)
- εισπράξεις από ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος.

4.26. Καταγραφή των φόρων επί της παραγωγής και των εισαγωγών: Οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες, οι συναλλαγές ή τα λοιπά γεγονότα που δημιουργούν την υποχρέωση καταβολής φόρων.

4.27. Πάντως, ορισμένες οικονομικές δραστηριότητες, συναλλαγές ή γεγονότα, που σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία θα έπρεπε να επιβάλλουν στις σχετικές μονάδες την υποχρέωση καταβολής φόρων, διαφεύγουν συνεχώς της προσοχής των φορολογικών αρχών. Θα ήταν εξωπραγματικό να υποτεθεί ότι αυτές οι δραστηριότητες, οι συναλλαγές ή τα γεγονότα δημιουργούν χρηματοπιστωτικά στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού με τη μορφή υποχρεώσεων πληρωμής ή δικαιωμάτων είσπραξης. Για το λόγο αυτό, τα ποσά που πρέπει να καταγράφονται στο ΕΣΟΔ καθορίζονται με βάση τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν μόνο όταν δικαιολογούνται από αξιολογήσεις φορολογικών αρχών, φορολογικές δηλώσεις ή άλλα όργανα που δημιουργούν υποχρέωση με τη μορφή σαφών υποχρεώσεων πληρωμής εκ μέρους των φορολογουμένων. Το σύστημα δεν ασχολείται με τεκμαρτούς διαφεύγοντες φόρους που δεν δικαιολογούνται από φορολογικές αποτιμήσεις.

Οι φόροι που δικαιολογούνται από φορολογικές αποτιμήσεις αλλά δεν καταβλήθηκαν (λόγω χρεωκοπίας, για παράδειγμα) αντιμετωπίζονται σαν να είχαν καταβληθεί· υπάρχουν δύο ενδεχόμενα:

- παραγραφή ενός επισφαλούς χρέους από το κράτος, που αναγνωρίζει ότι η υποχρέωσή του δεν μπορεί πλέον να εισπραχθεί· η παραγραφή αυτή καταγράφεται στις λοιπές μεταβολές στους λογαριασμούς όγκου περιουσιακών στοιχείων του κράτους και του αθετούντος χρεώστη,
- διαγραφή του χρέους με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του κράτους και του χρεώστη. Η διαγραφή αυτή αντιμετωπίζεται ως μεταφορά κεφαλαίου από το κράτος στο χρεώστη στο λογαριασμό κεφαλαίου, με ταυτόχρονη διαγραφή μιας υποχρέωσης από το χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.

4.28. Η συνολική αξία των φόρων που θα πρέπει να καταγράφονται περιλαμβάνει τυχόν τόκους που χρεώνονται για καθυστερημένη καταβολή φόρων και τυχόν πρόστιμα που επιβάλλονται από τις φορολογικές αρχές, εάν είναι αδύνατο να καταγραφούν αυτοί οι τόκοι και τα πρόστιμα ξεχωριστά από τους φόρους· περιλαμβάνει επίσης τυχόν επιβαρύνσεις που μπορεί να επιβληθούν σχετικά με την είσπραξη ή την ανάκτηση χρεωστούμενων φόρων. Αντιστοίχως, από τη συνολική αξία των φόρων αφαιρείται το ποσό τυχόν φορολογικών ελαφρύνσεων που χορηγούνται από το κράτος για λόγους οικονομικής πολιτικής και τυχόν επιστροφών φόρων λόγω της καταβολής ποσού μεγαλύτερου από το χρεωστούμενο.

4.29. Στο σύστημα λογαριασμών, οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών (D2) εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος της συνολικής οικονομίας
- στους πόρους, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος του δημόσιου τομέα και στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Οι φόροι επί των προϊόντων καταγράφονται ως πόροι στο λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών της συνολικής οικονομίας. Έτσι, παρέχεται η δυνατότητα να ισοσκελίζονται οι πόροι των αγαθών και υπηρεσιών - που αποτιμώνται χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι φόροι επί των προϊόντων - με τις χρήσεις, που αποτιμώνται συμπεριλαμβανομένων αυτών των φόρων.

Οι λοιποί φόροι επί της παραγωγής (D29) εμφανίζονται στις χρήσεις, στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος των βιομηχανιών ή των τομέων που καταβάλλουν τους φόρους αυτούς.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ (D3)

4.30. Ορισμός: Οι επιδοτήσεις (D3) είναι τρέχουσες μονομερείς πληρωμές που καταβάλλονται από το δημόσιο ή από τα Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής, σε παραγωγούς εμπορεύσιμου προϊόντος μονίμους κατοίκους⁽¹⁾ και σε λοιπούς παραγωγούς μονίμους κατοίκους για το εμπορεύσιμο προϊόν τους με στόχο να επηρεαστούν τα επίπεδα παραγωγής ή οι τιμές τους, ή/και να δοθεί η δυνατότητα παροχής επαρκούς αμοιβής στους συντελεστές της παραγωγής.

4.31. Οι επιδοτήσεις που χορηγούνται από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν μόνο τρέχουσες μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται απ'ευθείας από αυτά προς παραγωγικές μονάδες μονίμους κατοίκους.

⁽¹⁾ Τα Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγούν επιδοτήσεις σε μονάδες που είναι μόνιμοι κάτοικοι οποιουδήποτε μέλους της Κοινότητας.

- 4.32. Δεδομένου ότι οι παραγωγικές μονάδες που ταξινομούνται στους κλάδους της εμπορεύσιμης παραγωγής μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικούς θεσμικούς τομείς, οι επιδοτήσεις μπορεί να πηγάζουν σε οποιονδήποτε τομέα, με την προϋπόθεση ότι χορηγούνται με βάση κάποια παραγωγική δραστηριότητα που απευθύνεται στην αγορά.

Οι επιδοτήσεις ταξινομούνται:

- επιδοτήσεις προϊόντων (D31)
 - * επιδοτήσεις εισαγωγών (D311)
 - * λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων (D319)
- λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (D 39)

Επιδοτήσεις προϊόντων (D31)

- 4.33. Ορισμός: Οι επιδοτήσεις προϊόντων είναι επιδοτήσεις που καταβάλλονται ανά μονάδα ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας που παράγεται ή εισάγεται. Η επιδότηση μπορεί να είναι ένα συγκεκριμένο ποσό χρημάτων ανά μονάδα ποσότητας ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας, ή μπορεί να υπολογίζεται επί της αξίας ως συγκεκριμένο ποσοστό της τιμής ανά μονάδα. Η επιδότηση μπορεί επίσης να υπολογισθεί ως η διαφορά μεταξύ μιας καθορισμένης τιμής -στόχου και της αγοραίας τιμής που πληρώνει στην πραγματικότητα ο αγοραστής. Μια επιδότηση ενός προϊόντος συνήθως πρέπει να καταβάλλεται όταν το αγαθό παράγεται, πωλείται ή εισάγεται.

Επιδοτήσεις εισαγωγών (D311)

- 4.34. Οι επιδοτήσεις εισαγωγών (D311) είναι επιδοτήσεις αγαθών και υπηρεσιών οι οποίες πρέπει να καταβάλλονται όταν τα αγαθά διασχίζουν τα σύνορα για χρήση στην οικονομική επικράτεια ή όταν οι υπηρεσίες παρέχονται σε θεσμικές μονάδες μόνιμους κατοίκους. Μπορεί να περιλαμβάνουν τις ζημιές που υφίστανται, λόγω συγκεκριμένης κρατικής πολιτικής, κρατικοί εμπορικοί οργανισμοί των οποίων η αποστολή είναι να αγοράζουν προϊόντα από μη μόνιμους κατοίκους και στη συνέχεια να τα πωλούν σε χαμηλότερες τιμές σε μόνιμους κατοίκους.

Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων (D319)

- 4.35. Οι λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων (D319) περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) επιδοτήσεις προϊόντων που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό· πρόκειται για επιδοτήσεις που καταβάλλονται σε παραγωγούς μόνιμους κατοίκους για τα προϊόντα τους τα οποία χρησιμοποιούνται ή καταναλώνονται στο εσωτερικό της οικονομικής επικράτειας.

- β) ζημιές κρατικών εμπορικών οργανισμών, αποστολή των οποίων είναι να αγοράζουν και να πωλούν τα προϊόντα παραγωγών μονίμων κατοίκων, όταν είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένης κρατικής οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής.
- γ) επιδοτήσεις σε δημόσιες επιχειρήσεις και ημίεπιχείρησης για αντιστάθμιση των συνεχών ζημιών τις οποίες υφίστανται όσον αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητές τους επειδή χρεώνουν τιμές που είναι χαμηλότερες από τα μέσα κόστη παραγωγής, λόγω συγκεκριμένης κρατικής, οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.
- δ) άμεσες επιδοτήσεις εξαγωγών που καταβάλλονται απ'ευθείας σε παραγωγούς μονίμους κατοίκους όταν τα αγαθά εξέρχονται από την οικονομική επικράτεια ή όταν οι υπηρεσίες παρέχονται σε μη μονίμους κατοίκους - με εξαίρεση τις επιστροφές στα τελωνιακά σύνορα, φόρων προϊόντων που είχαν καταβληθεί πριν και την απαλλαγή από φόρους που θα έπρεπε να καταβληθούν εάν τα αγαθά προορίζονταν για πώληση ή για χρήσις στο εσωτερικό της οικονομικής επικράτειας.
- ε) ζημιές κρατικών εμπορικών οργανισμών, αποστολή των οποίων είναι να αγοράζουν τα προϊόντα επιχειρήσεων μονίμων κατοίκων και στη συνέχεια να τα πωλούν σε χαμηλότερες τιμές σε μη μονίμους κατοίκους.

Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (D39)

- 4.36. Ορισμός: Οι λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (D39) τις οποίες εισπράττουν οι παραγωγικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ως συνέπεια της ενασχόλησής τους με την παραγωγή είναι επιδοτήσεις που δεν συνδέονται με την ποσότητα ή την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται ή πωλούνται.
- 4.37. Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει, συγκεκριμένα, τα εξής:

- α) επιδοτήσεις του μισθολογίου ή του εργατικού δυναμικού δυναμικού: πρόκειται για επιδοτήσεις που καταβάλλονται με βάση το συνολικό μισθολόγιο ή το σύνολο του εργατικού δυναμικού, ή την απασχόληση συγκεκριμένων κατηγοριών ατόμων όπως άτομα με σωματική αναπηρία ή άτομα που ήταν άνεργα για μεγάλα χρονικά διαστήματα, ή του κόστους εκπαιδευτικών προγραμμάτων που διοργανώνονται ή χρηματοδοτούνται από επιχειρήσεις
- β) επιδοτήσεις για τη μείωση της ρύπανσης: πρόκειται για τρέχουσες επιδοτήσεις που αποσκοπούν στην κάλυψη μέρους ή του συνόλου του κόστους μιας πρόσθετης επεξεργασίας που πραγματοποιείται με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψη της απόρριψης ρυπογόνων ουσιών στο περιβάλλον.

- γ) επιχορηγήσεις για ελάφρυνση από τόκους προς παραγωγικές μονάδες μονίμους κατοίκους, ακόμη και όταν στοχεύουν στην ενθάρρυνση του σχηματισμού κεφαλαίου⁽¹⁾. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για τρέχουσες συναλλαγές που είναι σχεδιασμένες για να μειώνουν το λειτουργικό κόστος των παραγωγών. Στους λογαριασμούς αντιμετωπίζονται ως επιχορηγήσεις προς τους παραγωγούς που επωφελούνται από αυτές, ακόμη και όταν στην πράξη η διαφορά του τόκου καταβάλλεται απ'ευθείας από το κράτος στο πιστωτικό ίδρυμα που είχε χορηγήσει το δάνειο.
- δ) υπερεκτίμηση του ΦΠΑ λόγω του συστήματος ειμαία χρέωσης, που εμφανίζεται συχνά στη γεωργία.

4.38. Τα ακόλουθα δεν αντιμετωπίζονται ως επιδοτήσεις:

- α) τρέχουσες μεταβιβάσεις από το δημόσιο τομέα προς τα νοικοκυριά ως καταναλωτές. Αυτές αντιμετωπίζονται είτε ως κοινωνικές παροχές είτε ως διάφορες τρέχουσες συναλλαγές.
- β) τρέχουσες συναλλαγές μεταξύ διαφόρων τμημάτων του δημόσιου τομέα υπό την ιδιότητά τους ως παραγωγών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών. Αυτές εμφανίζονται στον τίτλο "τρέχουσες συναλλαγές στο εσωτερικό του δημόσιου τομέα" (D73)
- γ) τρέχουσες μεταβιβάσεις προς μη κερδοσκοπικά ιδρύματα υπό την ιδιότητά τους ως παραγωγών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών. Αυτές εμφανίζονται στον τίτλο "τρέχουσες μεταβιβάσεις προς μη κερδοσκοπικά ιδρύματα" (D75)
- δ) επιχορηγήσεις για επενδύσεις (D92)
- ε) έκτακτες πληρωμές σε ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον οι πληρωμές αυτές αποσκοπούν στην αύξηση των μαθηματικών αποθεμάτων των ταμείων αυτών. Οι πληρωμές αυτές εμφανίζονται στον τίτλο "Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου" (D99)
- στ) μεταβιβάσεις από το δημόσιο τομέα προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες για την κάλυψη ζημιών που έχουν συσσωρευθεί σε διάστημα ορισμένων οικονομικών ετών, ή εξαιρετικών ζημιών λόγω παραγόντων που δε ελέγχονται από την επιχείρηση, ταξινομούνται στον τίτλο "Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου" (D99)

⁽¹⁾ Πάντως, όταν μία επιχορήγηση εξυπηρετεί διπλό σκοπό, δηλαδή τόσο την απόσβεση ενός χρέους όσο και την πληρωμή των τόκων για το χρέος αυτό, και όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει κατανομή μεταξύ των δύο στοιχείων, το σύνολο της επιχορήγησης αντιμετωπίζεται ως επιχορήγηση για επενδύσεις

- ζ) ακύρωση χρεών προς το δημόσιο που βαρύνουν παραγωγικές μονάδες (που οφείλονται, για παράδειγμα, σε δάνεια από ένα δημόσιο οργανισμό προς μια μη χρηματοπιστωτική επιχείρηση η οποία έχει συσσωρεύσει ζημιές χρήσης σε διάστημα ορισμένων οικονομικών ετών). Οι συναλλαγές αυτές αντιμετωπίζονται στους λογαριασμούς ως λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D99)
- θ) πληρωμές από το δημόσιο τομέα ή από τον υπόλοιπο κόσμο για ζημιές ή απώλειες σε κεφαλαιουχικά αγαθά ως αποτέλεσμα πολέμων, άλλων πολιτικών γεγονότων ή εθνικών καταστροφών εμφανίζονται στον τίτλο "Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου" (D99)
- ι) μετοχές και λοιπές μορφές συμμετοχής σε εταιρείες, που αγοράζονται από το δημόσιο τομέα, και οι οποίες εμφανίζονται στον τίτλο "Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο"
- κ) πληρωμές από ένα δημόσιο οργανισμό που έχει αναλάβει την ευθύνη για εξαιρετική συνταξιοδοτική επιβάρυνση μια δημόσιας επιχείρησης. Οι πληρωμές αυτές πρέπει να καταγράφονται στις διάφορες τρέχουσες συναλλαγές (D75)

4.39. Χρόνος καταγραφής:

Οι επιδοτήσεις καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η συναλλαγή ή το γεγονός (παραγωγή, πώληση, εισαγωγή κλπ) για τα οποία χορηγείται η επιδότηση.

Ειδικές περιπτώσεις:

- οι επιδοτήσεις που έχουν τη μορφή της διαφοράς μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής πώλησης που χρεώνει ένας δημόσιος εμπορικός οργανισμός καταγράφονται τη στιγμή της αγοράς των αγαθών από τον οργανισμό αν είναι ήδη γνωστή η τιμή πώλησης
- οι επιδοτήσεις που προορίζονται για να καλύψουν τη ζημιά μιας παραγωγικής μονάδας από ένα κλάδο εμπορεύσιμης παραγωγής καταγράφονται τη στιγμή κατά την οποία ο δημόσιος οργανισμός αποφασίζει να καλύψει τη ζημιά.

4.40. Στο ΕΣΟΛ, οι επιδοτήσεις εμφανίζονται:

- στις αρνητικές χρήσεις, στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος της συνολικής οικονομίας
- στους αρνητικούς πόρους στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος του δημόσιου τομέα και στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών συναλλαγών.

Οι επιδοτήσεις προϊόντων καταγράφονται ως αρνητικοί πόροι στο λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών της συνολικής οικονομίας. Έτσι, οι πόροι των αγαθών και υπηρεσιών μπορούν να ισοσκελίζονται.

Οι λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής (D39) εμφανίζονται στις αρνητικές χρήσεις του λογαριασμού παραγωγής εισοδήματος των βιομηχανιών ή των κλάδων που τις εισπράττουν.

Συνέπειες ενός συστήματος πολλαπλών συναλλαγματικών ισοτιμιών για τους φόρους επί της παραγωγής και των εισαγωγών και για τις επιδοτήσεις: οι πολλαπλές συναλλαγματικές ισοτιμίες δεν εφαρμόζονται σήμερα μεταξύ των Μελών Κρατών της ΕΚ. Σε ένα τέτοιο σύστημα :

- οι σιωπηροί φόροι επί των εισαγωγών αντιμετωπίζονται ως φόροι επί των εισαγωγών, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς (D2122)
- οι σιωπηροί φόροι επί των εξαγωγών αντιμετωπίζονται ως φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής (D214)
- οι σιωπηρές επιδοτήσεις εισαγωγών αντιμετωπίζονται ως επιδοτήσεις εισαγωγών (D311)
- οι σιωπηρές επιδοτήσεις εξαγωγών αντιμετωπίζονται ως λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων (D319).

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (D4)

4.41. Ορισμός: Εισόδημα περιουσίας (D4) είναι το εισόδημα που εισπράττει ο ιδιοκτήτης ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου ή ενός υλικού μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου σε αντάλλαγμα για την παροχή χρηματοδότησης ή τη διάθεση του υλικού μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου σε άλλη θεσμική μονάδα.

Τα εισοδήματα περιουσίας ταξινομούνται στο ΕΣΟΛ ως εξής:

- τόκοι (D41)
- διανομή εισοδήματος εταιρειών (D42)
 - μερίσματα (D421)
 - αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών (D422)
- επανεπενδυόμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (D43)
- εισόδημα περιουσίας που αποδίδεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (D44)
- έγγειος πρόσσδος και πρόσσοδοι από τα περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους (D45).

Τόκος (D41)

4.42. Ορισμός: Σύμφωνα με τους όρους του χρηματοδοτικού μέσου που έχει συμφωνηθεί μεταξύ τους, τόκος (D41) είναι το ποσό το οποίο έχει υποχρέωση να καταβάλλει ο χρεώστης προς τον πιστωτή σε μια ορισμένη χρονική περίοδο χωρίς να μειώνεται το ύψος του οφειλομένου αρχικού κεφαλαίου.

4.43. Οι πιστωτές δανείζουν χρήματα στους χρεώστες, πράγμα που οδηγεί στη δημιουργία ενός από τα παρακάτω χρηματοδοτικά μέσα.

Αυτή η μορφή εισοδήματος περιουσίας εισπράττεται από τους ιδιοκτήτες ορισμένων μορφών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων:

Καταθέσεις (AF2)

Χρεόγραφα εκτός από μετοχές (AF3)

Δάνεια (AF4)

Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί (AF7).

1) Τόκοι καταθέσεων, δανείων και εισπρακτέων και πληρωτέων λογαριασμών:

4.44. Ο εισπρακτέος και πληρωτέος τόκος για αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις καθορίζεται εφαρμόζοντας το αντίστοιχο επιτόκιο στο οφειλόμενο αρχικό κεφάλαιο σε κάθε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.

2) Τόκοι χρεογράφων

α) επιτόκιο συναλλαγματικών και παρόμοιων βραχυπρόθεσμων μέσων:

4.45. Η διαφορά μεταξύ της αξίας όψεως και της τιμής που καταβλήθηκε κατά τη στιγμή της έκδοσης (δηλαδή της προεξόφλησης) δίνει το ύψος του τόκου που καταβάλλεται κατά τη διάρκεια ζωής του γραμματίου. Η αύξηση της αξίας ενός γραμματίου λόγω της συσσώρευσης δεδουλευμένων τόκων δεν αποτελεί κέρδος κτήσης γιατί οφείλεται σε αύξηση του αρχικού κεφαλαίου και όχι σε αλλαγή της τιμής του περιουσιακού στοιχείου. Οι υπόλοιπες αλλαγές της αξίας του γραμματίου αντιμετωπίζονται ως κέρδη/ζημίες κτήσης.

β) τόκοι ομολόγων και ομολογιών χρέους

4.46. Τα ομόλογα και οι ομολογίες χρέους (debentures) είναι μακροπρόθεσμα χρεόγραφα που δίνουν στον κάτοχό τους το απόλυτο δικαίωμα σε : ένα σταθερό ή συμβατικά καθορισμένο μεταβλητό χρηματικό εισόδημα με τη μορφή πληρωμών τοκομεριδίων ή ένα καθορισμένο σταθερό ποσό σε μια καθορισμένη ημερομηνία ή ημερομηνίες οπότε εξοφλείται το χρεόγραφο, ή και τα δύο.

* ομολογίες άνευ τοκομεριδίων (zero-coupon):

Δεν γίνονται πληρωμές τοκομεριδίων. Ο τόκος που βασίζεται στη διαφορά μεταξύ της τιμής εξόφλησης και της τιμής έκδοσης πρέπει να είναι κατανεμημένος σε όλη τη διάρκεια μέχρι τη λήξη της ομολογίας. Οι δεδουλευμένοι τόκοι κάθε έτους επανεπενδύονται στην ομολογία από τον κάτοχό της, και έτσι θα πρέπει να καταγράφονται αντισταθμιστικές εγγραφές ίσες με την αξία των δεδουλευμένων τόκων στο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό ως αγορά μεγαλύτερου μέρους της ομολογίας από τον κάτοχό της και ως περαιτέρω έκδοση μεγαλύτερου μέρους της ομολογίας από τον εκδότη ή τον χρεώστη (δηλαδή ως αύξηση του "όγκου" της αρχικής ομολογίας)

* λοιπά ομόλογα, περιλαμβανομένων και των κυμαινόμενων υφαιρετικών ομολογιών (deep-discounted bonds)

Ο τόκος έχει δύο συνιστώσες:

- το ύψος του χρηματικού εισοδήματος που εισπράττεται από πληρωμές τοκομεριδίων σε κάθε περίοδο
- το ύψος των δεδουλευμένων τόκων για κάθε περίοδο, που αποδίδονται στη διαφορά μεταξύ της τιμής εξόφλησης και της τιμής έκδοσης, το οποίο υπολογίζεται με τον τρόπο που χρησιμοποιείται για τις ομολογίες άνευ τοκομεριδίου.

* ομολογίες με τιμαριθμική ρήτρα (index-linked securities)

Το ύψος των πληρωμών τοκομεριδίων ή/και του αρχικού κεφαλαίου συνδέεται με τιμαριθμικό δείκτη. Η μεταβολή της αξίας του αρχικού κεφαλαίου μεταξύ της αρχής και του τέλους μιας συγκεκριμένης λογιστικής περιόδου λόγω της μεταβολής τους σχετικού δείκτη αντιμετωπίζεται ως δεδουλευμένοι τόκοι για την περίοδο αυτή, πλέον τυχόν καταβλητέων τόκων για την περίοδο αυτή. Οι δεδουλευμένοι τόκοι που οφείλονται στην τιμαριθμική αναπροσαρμογή επανεπενδύονται στην πράξη στην ομολογία και πρέπει να καταγράφονται στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς του κατόχου και του εκδότη.

3) Ανταλλαγές επιτοκίων (swaps) και προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίων:

4.47. Οι ανταλλαγές (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο θεσμικών μονάδων οι οποίες συμφωνούν να ανταλλάσουν ροές ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων για το ίδιο ποσό χρέωσης διαχρονικά. Συνήθη είδη ανταλλαγών είναι οι ανταλλαγές επιτοκίων και οι ανταλλαγές συναλλάγματος.

Οι ροές των πληρωμών τόκων που προκύπτουν από συμφωνίες swap θα πρέπει να καταγράφονται χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι πληρωμές μεταξύ των δύο μερών της συναλλαγής· τυχόν πληρωμές σε τρίτους, όπως εξειδικευμένους μεσίτες, ως αμοιβές για την οργάνωση των swap, καταγράφονται ως αγορά υπηρεσιών.

Η ίδια αρχή εφαρμόζεται για συναλλαγές σχετικές με προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίων.

4) Επιτόκιο χρηματοδοτικών μισθώσεων:

4.48. Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι μία εναλλακτική λύση για το δανεισμό ως μέθοδο χρηματοδότησης της αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού. Είναι μία σύμβαση που διοχετεύει χρηματοδότηση από ένα δανειστή σε ένα δανειζόμενο: ο εκμισθωτής αγοράζει τον εξοπλισμό και ο μισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει μισθώματα που δίνουν τη δυνατότητα στον εκμισθωτή, κατά τη διάρκεια της περιόδου της σύμβασης, να ανακτήσει το σύνολο, ή σχεδόν το σύνολο, του κόστους που υπέστη, μαζί με τόκους.

Ο εκμισθωτής θεωρείται ότι χορηγεί δάνειο στο μισθωτή, ισόποσο με την αξία της τιμής αγοράς που καταβλήθηκε για το περιουσιακό στοιχείο· το δάνειο αυτό εξοφλείται στο σύνολό τους βαθμιαία κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης. Επομένως, το μίσθωμα που καταβάλλει ο μισθωτής σε κάθε περίοδο θεωρείται ότι έχει δύο συνιστώσες: εξόφληση μέρους του αρχικού κεφαλαίου, και πληρωμή τόκου. Το επιτόκιο του τεκμαρτού δανείου καθορίζεται σιωπηρά με βάση το συνολικό ποσό που καταβάλλεται για μισθώματα κατά τη διάρκεια ζωής της μίσθωσης σε σχέση με την τιμή αγοράς του περιουσιακού στοιχείου. Το μέρος του μισθώματος που αντιπροσωπεύει τους τόκους μειώνεται βαθμιαία κατά τη διάρκεια ζωής της μίσθωσης, όσο εξοφλείται το αρχικό κεφάλαιο. Το αρχικό δάνειο του μισθωτή, καθώς και η μεταγενέστερες δόσεις εξόφλησης του αρχικού κεφαλαίου, καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς του εκμισθωτή και του μισθωτή. Οι πληρωμές τόκων καταγράφονται ως τόκοι στους αντίστοιχους Λογαριασμούς Πρωτογενούς Διανομής Εισοδήματος.

4.49. 5) Επίσης, ως τόκοι αντιμετωπίζονται τα ακόλουθα:

α) τόκοι που χρεώνονται για υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, επιπλέον τόκοι που καταβάλλονται για καταθέσεις που παραμένουν για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που είχε συμφωνηθεί, και πληρωμές σε ορισμένους κατόχους ομολογιών που καθορίζονται με κλήρωση

β) τόκοι που εισπράττονται από επενδυτικές εταιρείες, μείον ένα μέρος από τα κόστη διαχείρισης, από επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει, και οι οποίοι αποδίδονται στους μετόχους, ακόμη και αν κεφαλαιοποιούνται. Εξαιρούνται τα κέρδη ή οι ζημιές κτήσης χρηματοπιστωτικών μέσων που ανήκουν στην επενδυτική εταιρεία, τα οποία δεν καταγράφονται ως εισόδημα περιουσίας. Το τμήμα των διαχειριστικών εξόδων που αφαιρείται είναι ανάλογο με το τμήμα των τόκων σε σχέση με το σύνολο των τόκων σύν τα μερίσματα.

4.50. Χρόνος καταγραφής:

Οι τόκοι καταγράφονται με βάση το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση πληρωμής: δηλαδή, οι τόκοι καταγράφονται ως δεδουλευμένοι διαχρονικά με υποχρέωση πληρωμής στον πιστωτή με βάση το ποσό του αρχικού κεφαλαίου. Οι δεδουλευμένοι τόκοι για κάθε λογιστική περίοδο πρέπει να καταγράφονται, είτε καταβάλλονται πραγματικά είτε προστίθενται στο αρχικό κεφάλαιο. Όταν δεν καταβάλλονται στην πραγματικότητα, η αύξηση του αρχικού κεφαλαίου πρέπει επίσης να καταγράφεται στον Χρηματοπιστωτικό Λογαριασμό ως περαιτέρω απόκτηση χρηματοπιστωτικού στοιχείου του ενεργητικού του είδους αυτού εκ μέρους του πιστωτή και ισόποση απόκτηση υποχρέωσης εκ μέρους του χρεώστη.

- 4.51. Οι τόκοι πρέπει να καταγράφονται πριν από την αφαίρεση τυχόν φόρων με τους οποίους βαρύνονται. Οι εισπραχθέντες και καταβληθέντες τόκοι καταγράφονται πάντοτε συμπεριλαμβανομένων τυχόν επιχορηγήσεων για μείωση των τόκων, ακόμη και αν οι επιχορηγήσεις αυτές καταβάλλονται απ'ευθείας στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και όχι στους αποδέκτες (βλέπε επιδοτήσεις).

Δεδομένου ότι η αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς δεν κατανέμεται στους διάφορους πελάτες, οι πραγματικές πληρωμές οι εισπράξεις τόκων προς ή από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς δεν αναπροσαρμόζονται για να εξελιχθεί το περιθώριο κέρδους που αντιπροσωπεύει τη σιωπηρή επιβάρυνση που χρεώνουν οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Πρέπει να προστεθεί ένα στοιχείο αναπροσαρμογής στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και μιας πλασματικής βιομηχανίας στην οποία, κατά συνθήκη, αποδίδεται το συνολικό προϊόν των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ως ενδιάμεση ανάλωση.

- 4.52. Στο σύστημα λογαριασμών, οι τόκοι εμφανίζονται:

- στους πόρους και τις χρήσεις, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων⁽¹⁾
- στους πόρους και τις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

⁽¹⁾ Η πρακτική αυτή διαφέρει από την πρακτική που ακολουθείται συνήθως στη λογιστική των επιχειρήσεων, όπου οι καταβληθέντες τόκοι εμφανίζονται συνήθως ως πάγια επιβάρυνση παρόμοια με τα λοιπά κόστη παραγωγής στο λογαριασμό κίνησης.

Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών (D42)

Μερίσματα (D421)

4.53 Ορισμός: Τα μερίσματα (D421) είναι μια μορφή εισοδήματος περιουσίας που εισπράττουν οι ιδιοκτήτες μετοχών (AF5), για τα οποία έχουν αποκτήσει το δικαίωμα επειδή έθεσαν τα χρήματά τους στη διάθεση των επιχειρήσεων. Η συγκέντρωση μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση μετοχών είναι μια εναλλακτική λύση προς το δανεισμό και την εξεύρεση χρηματοδότησης. Πάντων, σε αντίθεση με τα δανειακά κεφάλαια, το μετοχικό κεφάλαιο δεν δημιουργεί υποχρέωση σταθερή από νομισματική άποψη και δεν δίνει στους κατόχους των μετοχών μιας επιχείρησης δικαιώματα σε σταθερό ή προκαθορισμένο εισόδημα.

4.54. Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει επίσης:

- α) μετοχές που χορηγούνται στους μετόχους ως πληρωμή μερίσματος για το οικονομικό έτος. Δεν περιλαμβάνονται όμως οι έκτακτες εκδόσεις μετοχών που αντιπροσωπεύουν την κεφαλαιοποίηση ιδίων κεφαλαίων με τη μορφή αποθεμάτων και μη διανεμηθέντων κερδών και εξασφαλίζουν στους μετόχους νέες μετοχές σε αναλογία με τις μετοχές που ήδη κατείχαν.
- β) μερίσματα εισπραττόμενα από επενδυτικές εταιρείες, μείον ένα μέρος των διαχειριστικών εξόδων, από επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει, και τα οποία αποδίδονται στους μετόχους, ακόμη και αν κεφαλαιοποιούνται. Δεν περιλαμβάνονται κέρδη ή ζημίες κτήσης από χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν στην επενδυτική εταιρεία, τα οποία δεν καταγράφονται ως εισόδημα περιουσίας. Το μέρος των διαχειριστικών εξόδων που αφαιρείται είναι ανάλογο με το μερίδιο των μερισμάτων στο σύνολο των τόκων συν τα μερίσματα.
- γ) το εισόδημα που καταβάλλεται στο δημόσιο από δημόσιες επιχειρήσεις που είναι αναγνωρισμένες ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες, αν και δεν έχουν ιδρυθεί επίσημα ως επιχειρήσεις.

4.55. Χρόνος καταγραφής: Τα μερίσματα καταγράφονται όταν είναι καταβλητέα, όπως καθορίζεται από την εταιρεία.

Στο σύστημα λογαριασμών, τα μερίσματα εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων στους οποίους ταξινομούνται οι επιχειρήσεις
- στους πόρους, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων στους οποίους ταξινομούνται οι μέτοχοι
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων

Αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών (D422)

- 4.56. Ορισμός: Οι αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών (D422) είναι τα ποσά τα οποία αποσύρουν πραγματικά οι επιχειρηματίες για ίδια χρήση από τα κέρδη των οιονεί εταιρειών που ανήκουν σ' αυτούς.
- 4.57. Τα ποσά αυτά πρέπει να καταγράφονται πριν από την αφαίρεση τυχόν τρεχουσών φόρων εισοδήματος, περιουσίας, κλπ, για τους οποίους θεωρείται πάντοτε ότι καταβάλλονται από τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων.
- 4.58. Όταν μια οιονεί εταιρεία έχει κέρδη χρήσης, η μονάδα στην οποία ανήκει αυτή η εταιρεία μπορεί να επιλέξει να αφήσει μέρος ή το σύνολο του κέρδους στην εταιρεία, ιδιαιτέρως για επενδυτικούς σκοπούς. Αυτό το εισόδημα, που παραμένει στην εταιρεία, εμφανίζεται ως αποταμίευση από την οιονεί εταιρεία, και μόνο τα κέρδη που αποσύρουν πραγματικά οι ιδιοκτήτριες μονάδες καταγράφονται στους λογαριασμούς, υπό τον τίτλο "αναλήψεις από το εισόδημά οιονεί εταιρειών".
- 4.59. Όταν πραγματοποιούνται κέρδη στην αλλοδαπή από υποκαταστήματα, αντιπροσωπείες, κλπ, επιχειρήσεων μόνιμων κατοίκων, εφ' όσον αυτά τα υποκαταστήματα κλπ αντιμετωπίζονται ως μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι, τα έσοδα που παραμένουν σ' αυτά εμφανίζονται ως έσοδα επανεπενδύμενα στις άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (D43). Μόνο το εισόδημα που μεταφέρεται πραγματικά στη μητρική επιχείρηση αντιμετωπίζεται στους λογαριασμούς ως αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών που προέρχονται από την αλλοδαπή. Οι ίδιες αρχές εφαρμόζονται όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ υποκαταστημάτων, αντιπροσωπειών κλπ που λειτουργούν στην οικονομική επικράτεια και της μητρικής εταιρείας μη μόνιμου κατοίκου στην οποία ανήκουν.
- 4.60. στον τίτλο αυτό περιλαμβάνεται το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα που εισπράττεται από μόνιμους κατοίκους ως ιδιοκτήτες γης και κτιρίων στην αλλοδαπή, ή από μη μόνιμους κατοίκους ως ιδιοκτήτες γης και κτιρίων στην οικονομικής επικράτεια. Στην πραγματικότητα, όσον αφορά όλες τις συναλλαγές σχετικά με γη και κτίρια που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια μιας χώρας από μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, οι μονάδες αυτές θεωρούνται, σύμφωνα με τις συνθήκες που έχουν υιοθετηθεί από το ΕΣΟΔ, ότι είναι πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι στις οποίες οι ιδιοκτήτες μη μόνιμοι κάτοικοι κατέχουν το μετοχικό κεφάλαιο.

Η αξία μίσθωσης λόγω της ιδιοκατοίκησης κατοικιών που βρίσκονται στο εξωτερικό καταγράφεται ως εισαγωγές υπηρεσιών και το αντίστοιχο καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα ως πρωτογενές εισόδημα που εισπράττεται από την αλλοδαπή· η αξία μίσθωσης λόγω ιδιοκατοίκησης για κατοικίες που ανήκουν σε μη μόνιμους κατοίκους καταγράφεται ως εξαγωγές υπηρεσιών και το αντίστοιχο λειτουργικό πλεόνασμα ως πρωτογενές εισόδημα που καταβάλλεται στην αλλοδαπή.

4.61. Στον τίτλο "αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών" δεν περιλαμβάνονται ποσά που εισπράττουν οι ιδιοκτήτες τους:

- από την πώληση υπαρχόντων παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών
- από την πώληση γης και άυλων περιουσιακών στοιχείων
- από αναλήψεις κεφαλαίων (π.χ. ολική ή μερική ρευστοποίηση των μετοχών της οιονεί εταιρείας που κατέχουν)

Τα ποσά αυτά εγγράφονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό ως αναλήψεις από μετοχικό κεφάλαιο. Αντιστρόφως, τυχόν ποσά που διαθέτουν οι ιδιοκτήτες μιας οιονεί εταιρείας με σκοπό την αγορά στοιχείων του ενεργητικού ή τη μείωση στοιχείων του παθητικού αντιμετωπίζονται ως προσθήκες στο μετοχικό κεφάλαιο. Πάντως, αν η οιονεί εταιρεία ανήκει στο κράτος και αν λειτουργεί συνεχώς με λειτουργικό έλλειμα λόγω συγκεκριμένης κρατικής, οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, τυχόν τακτικές μεταβιβάσεις χρημάτων από το κράτος προς την επιχείρηση για την κάλυψη των ζημιών της θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως επιδοτήσεις.

4.62. Χρόνος καταγραφής: Οι αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών καταγράφονται όταν οι ιδιοκτήτες αποσύρουν τα χρήματα.

4.63. Στο σύστημα λογαριασμών οι αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, το λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος στον τομέων στους οποίους ταξινομούνται οι οιονεί εταιρείες
- στους πόρους, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων των ιδιοκτητών
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Επανεπενδύόμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (D43)

4.64. Ορισμός:

Τα επανεπενδύόμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού ισούνται με:

το λειτουργικό πλεόνασμα της επιχείρησης άμεσων επενδύσεων εξωτερικού

- + τυχόν εισπρακτέες εισοδήματα περιουσίας ή εισπρακτέες τρέχουσες μεταβιβάσεις
- τυχόν πληρωτέα εισοδήματα περιουσίας ή πληρωτέες τρέχουσες μεταβιβάσεις, περιλαμβανομένων των πραγματικών μεταβιβάσεων σε άμεσους επενδυτές του εξωτερικού και τυχόν πληρωτέους τρέχοντες φόρους εισοδήματος, περιουσίας, κλπ της επιχείρησης άμεσων επενδύσεως εξωτερικού.

4.65. Μια επιχείρηση άμεσων επενδύσεων εξωτερικού είναι μία επιχείρηση ανώνυμης ή μη ανώνυμης εταιρικής μορφής στην οποία ένας επενδυτής μόνιμος κάτοικος άλλης οικονομίας κατέχει 10% ή περισσότερο των κανονικών μετοχών ή των ψήφων (για μια ανώνυμη εταιρεία) ή αντίστοιχων (για μια μη ανώνυμη εταιρεία). Οι επιχειρήσεις άμεσων ξένων επενδύσεων περιλαμβάνουν τις οντότητες που χαρακτηρίζονται ως θυγατρικές (ο επενδυτής κατέχει περισσότερο από το 50%) συνδεδεμένες εταιρείες (ο επενδυτής κατέχει 50% ή λιγότερο) και παραρτήματα (προσωπικές εταιρείες πλήρους ή από κοινού ιδιοκτησίας), που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στον επενδυτή. Κατά συνέπεια, οι "επιχειρήσεις άμεσων επενδύσεων εξωτερικού" είναι έννοια ευρύτερη από τις "εταιρείες υπό ξένο έλεγχο".

4.66. Μπορεί να γίνει πραγματική διανομή του επιχειρηματικού εισοδήματος των επιχειρήσεων άμεσων επενδύσεων εξωτερικού με τη μορφή μερισμάτων ή αναλήψεων από το εισόδημα οωνεί εταιρειών.

Επιπλέον, τα παραμένοντα έσοδα αντιμετωπίζονται σαν να είχαν διανεμηθεί και μεταβιβάσθει στους άμεσους επενδυτές εξωτερικού σε αναλογία με την κατοχή μετοχών απ' αυτούς και στη συνέχεια να είχαν επανεπενδυθεί απ' αυτούς.

Τα επανεπενδύόμενα έσοδα σε άμεσες επενδύσεις εξωτερικού μπορεί να είναι θετικά ή αρνητικά.

4.67. Χρόνος καταγραφής:

Τα επανεπενδύόμενα έσοδα σε άμεσες επενδύσεις εξωτερικού καταγράφονται όταν εισπράττονται.

Στο σύστημα λογαριασμών τα επανεπενδύόμενα έσοδα σε άμεσες επενδύσεις εξωτερικού εμφανίζονται:

- στις χρήσεις και τους πόρους, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (D44)

4.68. Ορισμός: Το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων αντιστοιχεί στα συνολικά πρωτογενή εισοδήματα που εισπράττονται από την επένδυση τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά επενδύονται από ασφαλιστικές εταιρείες και αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία σε χρηματοοικονομικούς πόρους ή γη (από όπου εισπράττεται καθαρό εισόδημα περιουσίας, δηλαδή μετά την αφαίρεση τυχόν καταβληθέντων τόκων) ή σε κτίρια (που παράγουν καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα). Τυχόν εσπραχθέν καθαρό εισόδημα που οφείλεται στην επένδυση ιδίων πόρων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων πρέπει να εξαιρείται, σε αναλογία με το ποσοστό ιδίων πόρων και αθροίσματος ιδίων πόρων και τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών.

4.69. Δεδομένου ότι τα τεχνικά αποθεματικά είναι περιουσιακά στοιχεία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τα έσοδα από την επένδυσή τους εμφανίζονται στους λογαριασμούς σαν να καταβάλλονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, με τη μορφή εισοδήματος περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Εφ'όσον τα εισοδήματα αυτά στην πράξη κρατούνται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία, θεωρούνται ότι επιστρέφονται στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία με τη μορφή συμπληρωματικών ασφαλίσεων και ασφαλιστικών εισφορών, που προστίθενται στα πραγματικά πληρωτέα ασφάλιστρα και εισφορές.

Αυτά τα συμπληρωματικά ασφάλιστρα και οι συμπληρωματικές εισφορές για συμβάσεις ασφάλισης εκτός από ασφάλεια ζωής και για συμβάσεις ασφάλειας ζωής που συνάπτονται στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης καταγράφονται μαζί με τα πραγματικά ασφάλιστρα και εισφορές στους δευτερεύοντες λογαριασμούς διανομής εισοδήματος των σχετικών μονάδων.

Τα συμπληρωματικά ασφάλιστρα για ατομική ασφάλεια ζωής που δεν εντάσσονται στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης, όπως και τα ίδια τα ασφάλιστρα, δεν είναι τρέχουσες μεταβιβάσεις και επομένως δεν καταγράφονται στους λογαριασμούς δευτερογενούς διανομής εισοδήματος. Συμπεριλαμβάνονται απ'ευθείας ως ένα από τα στοιχεία που συμβάλλουν στην αλλαγή του "καθαρού μετοχικού κεφαλαίου νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφάλισης ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων" που καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των σχετικών μονάδων.

4.70. Χρόνος καταγραφής: Το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων καταγράφεται όταν είναι πληρωτέο.

4.71. Στο σύστημα λογαριασμών, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων εμφανίζεται:

- στους πόρους, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- στις χρήσεις, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των ασφαλιστών
- στους πόρους και τις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Γαιοπρόσδοος και έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους (D45)

1) Γαιοπρόσδοος από εκτάσεις γης

4.72. Η γαιοπρόσδοος που εισπράττει ένας ιδιοκτήτης γης από ένα μισθωτή είναι μια μορφή πρωτογενούς εισοδήματος.

Στον τίτλο αυτό περιλαμβάνονται τα μισθώματα που καταβάλλονται στους ιδιοκτήτες εσωτερικών υδάτων και ποταμών για το δικαίωμα εκμετάλλευσης των νερών αυτών για ψυχαγωγικούς ή άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης και της αλιείας.

Ένας ιδιοκτήτης γης μπορεί να υποχρεούται να καταβάλλει φόρους γης ή να βαρύνεται με ορισμένες δαπάνες συντήρησης, αποκλειστικά λόγω του γεγονότος ότι κατέχει τη γη. Κατά συνθήκη, αυτοί οι φόροι και οι δαπάνες συντήρησης θεωρούνται ότι πρέπει να καταβάλλονται από το άτομο που έχει το δικαίωμα χρήσης της γης, ο οποίος θεωρείται ότι τους αφαιρεί από το μίσθωμα που θα έπρεπε κανονικά να καταβάλει στον ιδιοκτήτη της γης.

4.73 Η γαιοπρόσδοος δεν περιλαμβάνει τα μισθώματα για κτίρια και για κατοικίες που βρίσκονται πάνω στη γη· τα μισθώματα αυτά αντιμετωπίζονται ως πληρωμή για μια εμπορεύσιμη υπηρεσία που παρέχεται από τον ιδιοκτήτη στον μισθωτή του κτιρίου ή της κατοικίας, και εμφανίζονται στους λογαριασμούς ως ενδιάμεση ανάλωση ή τελική κατανάλωση της μισθώτριας μονάδα. Αν δεν υπάρχει αντικειμενική βάση για το διαχωρισμό της πληρωμής μεταξύ γαιοπροσόδου και μισθώματος των κτιρίων που βρίσκονται πάνω στη μισθωμένη γη, το συνολικό ποσό αντιμετωπίζεται ως γαιοπρόσδοος εάν η αξία της γης θεωρείται ότι υπερβαίνει την αξία των κτιρίων που βρίσκονται επάνω της και ως μίσθωμα στην αντίθετη περίπτωση.

2) Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους:

4.74. Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τα ποσοστά που πρέπει να καταβάλλονται στους ιδιοκτήτες κοιτασμάτων, μεταλλευμάτων ή ορυκτών καυσίμων (ανθρακας, πετρελαίου, ή φυσικού αερίου), οι οποίοι τα εκμισθώνουν σε άλλες θεσμικές μονάδες, επιτρέποντάς τους να εκμεταλλεύονται ή να εξορύσουν τα κοιτάσματα αυτά για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

4.75. Χρόνος καταγραφής των εσόδων από γη και από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους:

Τα έσοδα από γη και από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πρέπει να καταβάλλονται.

4.76. Στο σύστημα λογαριασμών, οι γαιοπρόσοδοι και τα έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους καταγράφονται:

- στους πόρους και τις χρήσεις, στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των τομέων
- στους πόρους και τις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών συναλλαγών.

ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΠΛΟΥΤΟΥ Κ.Α.Π.(D5)

4.77. Ορισμός: Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κλπ. (D5) καλύπτουν όλες τις υποχρεωτικές, μονομερείς πληρωμές, σε μετρητά ή σε είδος που επιβάλλονται περιοδικά από το κράτος και από την αλλοδαπή στο εισόδημα και την περιουσία των θεσμικών μονάδων, και ορισμένους περιοδικούς φόρους που δεν αποτιμώνται ούτε με βάση το εισόδημα ούτε με βάση την περιουσία.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κλπ διαιρούνται στα εξής:

- φόρους εισοδήματος (D51)
- λοιπούς τρέχοντες φόρους (D59)

Φόροι εισοδήματος (D51)

4.78. Ορισμός: Οι φόροι εισοδήματος (D51) είναι φόροι επί εισοδημάτων, κερδών και κερδών κεφαλαίου. Αποτιμώνται με βάση τα πραγματικά ή υποτιθέμενα εισοδήματα ατόμων, νοικοκυριών, εταιρειών ή ΜΚΙ. Περιλαμβάνουν φόρους που αποτιμώνται με βάση την κατοχή περιουσίας, γης ή ακινήτων όταν η κατοχή αυτή χρησιμοποιείται ως βάση για την εκτίμηση του εισοδήματος των ιδιοκτητών τους. Οι φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) φόρους επί ατομικών εισοδημάτων ή εισοδημάτων νοικοκυριών (εισοδήματα από απασχόληση, ιδιοκτησία, επιχειρηματική δραστηριότητα, συντάξεις κλπ), συμπεριλαμβανομένων των φόρων που παρακρατούνται από τους εργοδότες (παρακράτηση φόρου στην πηγή). Εδώ περιλαμβάνονται και οι φόροι επί του εισοδήματος των ιδιοκτητών προσωπικών εταιρειών
- β) φόρους επί των εισοδημάτων ή των κερδών επιχειρήσεων

- γ) φόρους επί κερδών κτήσης
- δ) φόρους επί των κερδών από λαχεία ή τυχερά παιχνίδια, που καταβάλλονται με βάση τα ποσά που εισπράττουν αυτοί που κερδίζουν, και που διακρίνονται από τους φόρους επί των κύκλου εργασιών των παραγωγών που διοργανώνουν τυχερά παιχνίδια ή λαχεία, οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως φόροι επί προϊόντων.

Λοιποί τρέχοντες φόροι (D59):

4.79. Οι λοιποί τρέχοντες φόροι (D59) περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) τρέχοντες φόρους επί κεφαλαίων, που είναι φόροι που πρέπει να καταβάλλονται περιοδικά από ιδιοκτήτες ή γης ή κτιρίων με βάση την ιδιοκτησία ή τη χρήση τους, και τρέχοντες φόρους με βάση την καθαρή περιουσία και άλλα περιουσιακά στοιχεία (κοσμήματα, άλλα εξωτερικά σημεία πλούτου) - με εξαίρεση τους φόρους που αναφέρονται στο D29 (οι οποίοι καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις λόγω της ενασχόλησής τους με την παραγωγή) και στο D51 (φόροι εισοδήματος).
- β) κεφαλικούς φόρους, που επιβάλλονται ανά ενήλικο άτομο ή ανά νοικοκυριό, ανεξάρτητα από το εισόδημα ή την περιουσία
- γ) φόρους επί των δαπανών, που καταβάλλονται με βάση τις συνολικές δαπάνες ατόμων ή νοικοκυριών
- δ) πληρωμές από νοικοκυριά για άδειες κατοχής ή χρήσης οχημάτων, σκαφών ή αεροσκαφών (που δεν χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς), ή για άδειες κυνηγιού, χρήσης πυροβόλων όπλων ή αλιείας, κλπ.⁽¹⁾
- ε) φόρους επί διεθνών συναλλαγών (ταξίδια στο εξωτερικό, εμβάσματα από και προς το εξωτερικό, επενδύσεις εξωτερικού, κλπ), εκτός από αυτούς που βαρύνουν τους παραγωγούς και από τους δασμούς εισαγωγής που βαρύνουν τα νοικοκυριά.

⁽¹⁾ Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των φόρων και της αγοράς υπηρεσιών από το Κράτος καθορίζεται με βάση τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται και στην περίπτωση των πληρωμών από επιχειρήσεις: εάν οι άδειες χορηγούνται αυτομάτως με την πληρωμή του οφειλομένου ποσού, η πληρωμή θεωρείται ως φόρος. Εάν όμως το κράτος χρησιμοποιεί την έκδοση αδειών για την διοργάνωση μιας ιδιαίτερης κανονιστικής λειτουργίας (όπως ο έλεγχος των ικανοτήτων ή των προσόντων του σχετικού ατόμου), οι πληρωμές θα πρέπει να θεωρούνται ως αγορά υπηρεσιών από το Κράτος και όχι ως πληρωμές φόρων, εκτός εάν οι πληρωμές είναι σαφώς δυσανάλογες με το κόστος της παροχής των υπηρεσιών.

4.80. Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας, κλπ δεν περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) φόρους κληρονομίας, τέλη θανάτου ή φόρους επί δωρεών μεταξύ ζώντων, που θεωρούνται ότι επιβάλλονται στο κεφάλαιο των αποδεκτών και εμφανίζονται στον τίτλο "Φόροι κεφαλαίου" (D91)
- β) περιστασιακές ή εξαιρετικές εισφορές επί των κεφαλαίων ή της περιουσίας, που εμφανίζονται στον τίτλο "Φόροι κεφαλαίου" (D91)
- γ) φόρους επί της γης, των κτιρίων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε ή μισθώνονται από επιχειρήσεις οι οποίες τα χρησιμοποιούν για παραγωγικούς σκοπούς, δεδομένου ότι οι φόροι αυτοί αντιμετωπίζονται ως λοιποί φόροι επί της παραγωγής (D29)
- δ) πληρωμές από νοικοκυριά για άδειες εκτός από τις άδειες χρήσης οχημάτων, σκαφών ή αεροσκαφών, ή τις άδειες κυνηγιού, χρήσης πυροβόλων όπλων ή αλιείας: άδειες οδήγησης ή άδειες κυβερνήτη αεροσκάφους, άδειες τηλεόρασης ή ραδιοφώνου, άδειες κατοχής πυροβόλων όπλων, τέλη εισόδου σε μουσεία ή βιβλιοθήκες, τέλη αποκομιδής απορριμάτων, κλπ, που στις περισσότερες

περιπτώσεις θεωρούνται ως αγορά υπηρεσιών που παρέχονται από το κράτος⁽¹⁾.

4.81. Η συνολική αξία των φόρων που θα πρέπει να καταγράφονται περιλαμβάνει τυχόν τόκους που βαρύνουν καθυστερημένους πληρωτέους φόρους και τυχόν πρόστιμα που επιβάλλουν οι φορολογικές αρχές, εάν είναι αδύνατο να καταγραφούν ξεχωριστά αυτοί οι τόκοι και τα πρόστιμα· περιλαμβάνει επίσης τυχόν προσαυξήσεις που επιβάλλονται για την είσπραξη ή τη συλλογή των φόρων που καθυστερούν. Αντιστοίχως, μειώνεται κατά το ποσό τυχόν εκπτώσεων που χορηγεί το κράτος στο πλαίσιο οικονομικής πολιτικής και τυχόν επιστροφών λόγω υπερβολών πληρωμών.

4.82. Καταγραφή τρεχόντων φόρων εισοδήματος, περιουσίας:

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας κλπ. καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες, οι συναλλαγές ή τα άλλα γεγονότα που δημιουργούν την υποχρέωση πληρωμής.

Πάντως, ορισμένες οικονομικές δραστηριότητες, συναλλαγές ή γεγονότα, που σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία θα έπρεπε να επιβάλλουν στις σχετικές μονάδες την υποχρέωση καταβολής φόρων, διαφεύγουν συνεχώς της προσοχής των φορολογικών αρχών. Θα ήταν εξωπραγματικό να υποθεθεί ότι αυτές οι δραστηριότητες, οι συναλλαγές ή τα γεγονότα δημιουργούν χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις με τη μορφή υποχρεώσεων

πληρωμής ή δικαιωμάτων είσπραξης. Γι'αυτό, τα ποσά που θα πρέπει να καταγράφονται στο ΕΣΟΛ καθορίζονται με βάση τα πληρωτέα ποσά μόνο όταν αυτά τεκμηριώνονται από φορολογικές αποτιμήσεις, δηλώσεις ή άλλα μέσα που δημιουργούν υποχρεώσεις με τη μορφή σαφών υποχρεώσεων πληρωμής εκ μέρους των φορολογουμένων. Το σύστημα δεν τεκμαίρει ελλείποντες φόρους εάν δεν τεκμηριώνονται από φορολογικές αποτιμήσεις.

Οι φόροι που τεκμηριώνονται από φορολογικές αποτιμήσεις αλλά οι οποίοι δεν καταβάλλονται (για παράδειγμα λόγω χρεωκοπίας) αντιμετωπίζεται σαν να είχαν πληρωθεί· υπάρχουν δύο ενδεχόμενα:

- παραγραφή επισφαλών χρεών από το κράτος που αναγνωρίζει ότι η απαίτησή του δεν μπορεί πλέον να εισπραχθεί· αυτή η παραγραφή καταγράφεται στους λογαριασμούς λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων του κράτους και του αθετούντως χρεώστη
- διαγραφή του χρέους με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του κράτους και του χρεώστη. Αυτή η διαγραφή αντιμετωπίζεται ως μεταβίβαση κεφαλαίου από το κράτος στο χρεώστη στο λογαριασμό κεφαλαίου με ταυτόχρονη διαγραφή μιας απαίτησης από το χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η υποχρέωση πληρωμής φόρων εισοδήματος μπορεί να καθορισθεί μόνο σε μεταγενέστερη λογιστική περίοδο από αυτήν κατά την οποία παράγεται το εισόδημα. Επομένως, χρειάζεται ένας βαθμός ευελιξίας όσον αφορά το χρόνο καταγραφής των φόρων αυτών. Οι φόροι εισοδήματος που παρακρατούνται στην πηγή, όπως οι φόροι που παρακρατούνται από τους εργοδότες και οι τακτικές προκαταβολές φόρων εισοδήματος, μπορεί να καταγράφονται κατά τις περιόδους κατά τις οποίες καταβάλλονται και τυχόν τελική υποχρέωση καταβολής φόρου μπορεί να καταγράφεται στην περίοδο κατά την οποία καθορίζεται η υποχρέωση αυτή.

Στο σύστημα λογαριασμών, οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας, κλπ εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των τομέων στους οποίους ταξινομούνται οι φορολογούμενοι
- στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος του δημοσίου τομέα
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών συναλλαγών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ (D6)

Ορισμοί:

- 4.83. Οι κοινωνικές παροχές είναι μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά, σε μετρητά ή σε είδος, που αποσκοπούν στο να τα ανακουφίσουν από το χρηματοοικονομικό βάρος ορισμένων κινδύνων ή αναγκών, που πραγματοποιούνται μέσω συλλογικά διοργανωμένων προγραμμάτων, ή έξω από το πλαίσιο τέτοιων προγραμμάτων από κρατικούς οργανισμούς και ΜΚΙ.
- 4.84. Ο κατάλογος των κινδύνων ή των αναγκών που μπορεί να δικαιολογήσουν κοινωνικές παροχές έχει καθορισθεί, κατά συνθήκη, ως εξής:
- α) ασθένεια
 - β) αναπηρία, ανικανότητα
 - γ) επαγγελματικό ατύχημα ή ασθένεια
 - δ) γήρας
 - ε) επιζώντες
 - στ) μητρότητα
 - ζ) οικογένεια
 - η) προώθηση της απασχόλησης
 - θ) ανεργία
 - ι) στέγαση⁽¹⁾
 - κ) εκπαίδευση
 - λ) γενική ανέχεια.
- 4.85. Οι κοινωνικές παροχές περιλαμβάνουν τα εξής:
- α) τρέχουσες και κατ'αποκοπήν μεταβιβάσεις από προγράμματα που εισπράττουν εισφορές, καλύπτουν το σύνολο ή μεγάλο μέρος της κοινωνίας και επιβάλλονται και ελέγχονται από κρατικές μονάδες (προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης)

⁽¹⁾ Στην περίπτωση της στέγασης, οι πληρωμές από δημόσιους οργανισμούς σε ενοίκους για τη μείωση των ενοικίων τους είναι κοινωνικές παροχές, με εξαίρεση τυχόν ειδικές παροχές που καταβάλλουν οι δημόσιοι οργανισμοί ως εργοδότες.

- β) τρέχουσες και κατ'αποκοπήν μεταβιβάσεις από προγράμματα που διοργανώνονται από επιχειρήσεις για λογαριασμό των εργαζομένων τους, των πρώην εργαζομένων τους ή τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους (προγράμματα επιχειρήσεων με ιδιωτική χρηματοδότηση ή χωρίς χρηματοδότηση). Οι εισφορές μπορεί να καταβάλλονται από εργαζομένους ή εργοδότες· μπορεί επίσης να καταβάλλονται από αυτοαπασχολούμενους.
- γ) τρέχουσες μεταβιβάσεις από κρατικές μονάδες και ΜΚΙΕΝ, που δεν εξαρτώνται από προηγούμενες πληρωμές ή εισφορές (παροχή βοήθειας)

4.86. Στις κοινωνικές παροχές δεν περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) αποζημιώσεις με βάση ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν συναφθεί αποκλειστικά με πρωτοβουλία του ίδιου του ασφαλισμένου, ανεξάρτητα από τον εργοδότη του ή το κράτος
- β) αποζημιώσεις με βάση ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν συναφθεί με αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση έκπτωσης, ακόμη και αν οι συμβάσεις αυτές βασίζονται σε συλλογική σύμβαση.

4.87. Για να θεωρείται ένα ατομικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο ως τμήμα ενός προγράμματος κοινωνικής ασφάλισης, τα ενδεχόμενα ή οι περιστάσεις κατά των οποίων ασφαλίζονται οι συμμετέχοντες πρέπει να αντιστοιχούν με τους κινδύνους ή τις ανάγκες που παρουσιάζονται στην παράγραφο 4.84 ανωτέρω και, επιπλέον, να ικανοποιείται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες συνθήκες:

- α) υποχρεωτική συμμετοχή στο πρόγραμμα, είτε δια νόμου για μια καθορισμένη κατηγορία εργατών, αυτοαπασχολούμενων ή χωρίς απασχόληση, είτε με βάση τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης ενός εργαζομένου ή ομάδες εργαζομένων
- β) συλλογικό πρόγραμμα που λειτουργεί προς όφελος μιας καθορισμένης ομάδας εργαζομένων, αυτοαπασχολούμενων ή χωρίς απασχόληση, όπου η συμμετοχή περιορίζεται στα μέλη αυτής της ομάδας
- γ) ένας εργοδότης καταβάλλει συνεισφορές (πραγματικές ή τεκμαρτές) στο πρόγραμμα για λογαριασμό ενός εργαζομένου, ανεξάρτητα του αν ο ίδιος ο εργαζόμενος καταβάλλει εισφορά.

4.88. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης είναι προγράμματα στα οποία οι εργαζόμενοι υποχρεούνται ή ενθαρρύνονται, από τους εργοδότες τους ή από το κράτος, να ασφαλισθούν εναντίον ορισμένων ενδεχομένων ή περιστάσεων που μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ευημερία των ίδιων ή των συντηρουμένων μελών των οικογενειών τους.

Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης μπορούν να ταξινομηθούν σύμφωνα με τους ακόλουθους τύπους:

- α) προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης που καλύπτουν το σύνολο ή μεγάλα τμήματα της κοινωνίας, τα οποία επιβάλλονται, ελέγχονται και χρηματοδοτούνται από κρατικές μονάδες
- β) προγράμματα με ιδιωτική χρηματοδότηση που αποτελούνται:
 - προγράμματα στα οποία οι κοινωνικές εισφορές καταβάλλονται σε τρίτους (ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία)
 - προγράμματα στα οποία οι εργοδότες διατηρούν ειδικά αποθεματικά τα οποία είναι ξεχωριστά από τα άλλα αποθεματικά τους, ακόμη και αν τα προγράμματα αυτά δεν αποτελούν θεσμικές μονάδες ξεχωριστές από τους εργοδότες. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται ως μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία. Τα αποθεματικά αυτά θεωρείται ότι ανήκουν στους αποδέκτες και όχι στους εργοδότες.
- γ) μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στα οποία οι εργοδότες καταβάλλουν κοινωνικές εισφορές για τους εργαζομένους τους, τους πρώην εργαζομένους τους ή τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους, από δικούς τους πόρους, χωρίς να δημιουργούν ειδικά αποθεματικά για το σκοπό αυτό.

4.89. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης που οργανώνονται από κρατικές μονάδες για τους δικούς τους εργαζομένους, σε αντιπαράθεση με το σύνολο του εργαζομένου πληθυσμού, ταξινομούνται ως προγράμματα με ιδιωτική χρηματοδότηση ή χωρίς χρηματοδότηση, ανάλογα με την περίπτωση, και δεν ταξινομούνται ως προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης.

4.90. Οι κοινωνικές εισφορές μπορούν να διαιρεθούν σε πραγματικές εισφορές που καταβάλλονται στο πλαίσιο των δύο πρώτων κατηγοριών προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 4.88 ανωτέρω, και σε τεκμαρτές εισφορές που καταβάλλονται στο πλαίσιο προγραμμάτων χωρίς χρηματοδότηση.

4.91. Οι κοινωνικές εισφορές μπορούν να διαιρεθούν σ'αυτές που είναι υποχρεωτικές από το νόμο και σε αυτές που δεν είναι.

Κοινωνικές εισφορές (D61)

Πραγματικές κοινωνικές εισφορές (D 611)

4.92. Οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D6111). Αυτές αντιστοιχούν με τη ροή D121.

Οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών καταβάλλονται από τους εργοδότες σε ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ή αυτόνομα καθώς και μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία, που διαχειρίζονται προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης, με σκοπό την εξασφάλιση κοινωνικών παροχών για τους εργαζομένους τους.

Δεδομένου ότι οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών καταβάλλονται προς όφελος των εργαζομένων τους, η αξία τους καταγράφεται ως μια από τις συνιστώσες του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας μαζί με τους μισθούς και τα ημερομίσθια σε μετρητά ή σε είδος. Στη συνέχεια, οι κοινωνικές εισφορές καταγράφονται σαν να καταβάλλονται από τους εργαζομένους ως τρέχουσες μεταβιβάσεις προς τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή τα αυτόνομα καθώς και τα μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία.

β) κοινωνικές εισφορές εργαζομένων (D6112):

Αυτές είναι κοινωνικές εισφορές που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι σε προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης και προγράμματα με ιδιωτική χρηματοδότηση ή χωρίς χρηματοδότηση. Οι κοινωνικές εισφορές των εργαζομένων αποτελούνται από τις πραγματικές πληρωτέες εισφορές συν, στην περίπτωση προγραμμάτων με ιδιωτική χρηματοδότηση, τις συμπληρωματικές εισφορές που καταβάλλονται από το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων το οποίο εισπράττουν οι εργαζόμενοι που συμμετέχουν στα προγράμματα, μείον τις δαπάνες λειτουργίας. Όλες οι δαπάνες λειτουργίας θεωρείται ότι βαρύνουν τις εισφορές των εργαζομένων και όχι των εργοδοτών.

γ) κοινωνικές εισφορές από αυτοαπασχολούμενους και μη απασχολούμενους (D6113):

Πρόκειται για κοινωνικές εισφορές που καταβάλλονται, για ίδιο όφελος, από άτομα που δεν εργάζονται με μισθωτή εργασία - δηλαδή, αυτοαπασχολούμενους (εργοδότες ή εργαζόμενους για ίδιο λογαριασμό) ή άτομα που δεν εργάζονται. Οι εισφορές αυτές περιλαμβάνουν επίσης την αξία των συμπληρωματικών εισφορών που καταβάλλονται από το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων το οποίο εισπράττουν τα άτομα που συμμετέχουν· αυτές οι συμπληρωματικές εισφορές καταγράφονται σαν επιστρέφοντες στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις μαζί με τις εισφορές.

4.93. Οι πληρωμές των πραγματικών κοινωνικών εισφορών μπορεί να είναι υποχρεωτικές δυνάμει νόμου ή κανονισμού, ή μπορεί να καταβάλλονται ως αποτέλεσμα συλλογικών συμβάσεων σε μια συγκεκριμένη βιομηχανία ή συμφωνιών μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση, ή επειδή συμπεριλαμβάνονται στην ίδια την σύμβαση απασχόλησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εισφορές μπορεί να είναι εθελοντικές.

Αυτές οι εθελοντικές εισφορές καλύπτουν τα εξής:

α) κοινωνικές εισφορές τις οποίες καταβάλλουν ή συνεχίζουν να καταβάλλουν σε ένα ταμείο κοινωνικής ασφάλισης άτομα που δεν είναι, ή δεν είναι πλέον, υποχρεωμένα από το νόμο να καταβάλλουν εισφορά.

β) κοινωνικές εισφορές που καταβάλλονται σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις (ή φιλικές αλληλασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία που ταξινομούνται στον ίδιο τομέα ως τμήμα προγραμμάτων συμπληρωματικής ασφάλισης που οργανώνονται από επιχειρήσεις προς όφελος των εργαζομένων τους και στα οποία οι εργαζόμενοι εντάσσονται εθελοντικά

γ) εισφορές σε φιλικές αλληλασφαλιστικές εταιρείες όπου δικαίωμα εγγραφής έχουν οι εργαζόμενοι με μισθωτή εργασία ή οι αυτοαπασχολούμενοι.

4.94. Για να είναι δυνατή η διάκριση μεταξύ κοινωνικών εισφορών που είναι υποχρεωτικές και αυτών που δεν είναι, στην ταξινόμηση εισάγεται μία συμπληρωματική βαθμίδα:

- υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D61111)
- εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών (D61112)
- υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών (D61121)
- εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών (D61122)
- υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και μη εργαζομένων (D61131)
- εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και μη εργαζομένων (D61132).

4.95. Οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές σε ταμεία κοινωνικής ασφάλισης ή άλλους κρατικούς οργανισμούς καταγράφονται μικτές ως διανεμητικές συναλλαγές.

Εξ άλλου, οι κοινωνικές εισφορές που καταβάλλονται στο πλαίσιο προγραμμάτων με ιδιωτική χρηματοδότηση σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις και σε φιλικές αλληλασφαλιστικές εταιρείες και αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία που περιλαμβάνονται στον ίδιο τομέα καταγράφονται ως καθαρές, δηλαδή αφού αφαιρεθεί το μέρος της εισφοράς που αντιπροσωπεύει την αξία της ασφαλιστικής υπηρεσίας που παρέχεται σε νοικοκυριά (μονίμους και μη μονίμους κατοίκους). Με βάση τις χρησιμοποιούμενες συνθήκες, αυτό το μέρος της συνεισφοράς αντιπροσωπεύει, στην πραγματικότητα, την πληρωμή μιας εμπορεύσιμης υπηρεσίας που αποτελεί μέρος της τελικής κατανάλωσης των νοικοκυριών ή, στην περίπτωση εισφορών που καταβάλλονται από νοικοκυριά μη μονίμους κατοίκους, μέρος των εξαγωγών υπηρεσιών.

Στην περίπτωση μη αυτόνομων προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτικής χρηματοδότηση, όπου οι εργοδότες διατηρούν δικά τους ξεχωριστά αποθεματικά δεν αφαιρούνται δαπάνες λειτουργίας από τις εισφορές που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι. Εφόσον τα ταμεία αυτά δεν αποτελούν θεσμικές μονάδες ξεχωριστές από τους εργοδότες, το κόστος της διαχείρισης και της διοίκησης των ταμείων εντάσσεται στα γενικά κόστη παραγωγής του εργοδότη.

4.96. Χρόνος καταγραφής:

Οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές των εργοδοτών (D6111) και οι κοινωνικές εισφορές των εργαζομένων (D6112) καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η εργασία η οποία δημιουργεί την υποχρέωση καταβολής των εισφορών. Οι κοινωνικές εισφορές από αυτοαπασχολούμενους και από μη απασχολούμενους (D6113) καταγράφονται όταν δημιουργούνται οι υποχρεώσεις πληρωμής.

4.97. Στο σύστημα λογαριασμών, οι πραγματικές κοινωνικές εισφορές εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των νοικοκυριών
- στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (στην περίπτωση νοικοκυριών μη μονίμων κατοίκων)
- στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή εργοδοτών μονίμων κατοίκων
- στους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (στην περίπτωση ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή εργοδοτών μη μονίμων κατοίκων).

Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές (D612)

- 4.98. Ορισμός: Οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές (D612) αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των κοινωνικών παροχών (μείον ενδεχόμενες κοινωνικές εισφορές εργαζομένων) που καταβάλλεται άμεσα από τους εργοδότες (δηλαδή που δεν συνδέεται με τις πραγματικές εισφορές των εργοδοτών) προς του εργαζομένους τους ή τους πρώην εργαζομένους τους και άλλους δικαιούχους. Αντιστοιχούν με τη ροή D 122.
- 4.99. Είναι απαραίτητη η χρήση των τεκμαρτών κοινωνικών εισφορών για να συμπεριλαμβάνονται οι κοινωνικές παροχές που διανέμονται απ'ευθείας από τους εργοδότες στους λογαριασμούς υπό τον τίτλο "κοινωνικές παροχές" και για να συμπεριλαμβάνεται το κόστος των παροχών αυτών (όσον αφορά το μέρος που δεν καλύπτεται από πραγματικές εισφορές εργαζομένων) στις αμοιβές των εργαζομένων που καταβάλλει ο εργοδότης.

Όταν οι εργοδότες παρέχουν οι ίδιοι κοινωνικές παροχές απ'ευθείας προς τους εργαζομένους τους, τους πρώην εργαζομένους τους ή τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους από δικούς τους πόρους χωρίς να παρεμβάλλεται ένα ταμείο κοινωνικής ασφάλισης, μία ασφαλιστική επιχείρηση ή ένα αυτόνομο συνταξιοδοτικό ταμείο και χωρίς να δημιουργείται ιδιαίτερο ταμείο ή ξεχωριστό αποθεματικό για το σκοπό αυτό, οι αποδέκτες μπορεί να θεωρηθεί ότι προστατεύονται έναντι διαφόρων συγκεκριμένων αναγκών, ή περιστάσεων, ακόμη και αν δεν έχουν γίνει πληρωμές για την κάλυψή τους.

Επομένως, θα πρέπει να τεκμαίρεται για τους απασχολούμενους αυτούς αμοιβή αξίας ίσης με το ποσό των κοινωνικών εισφορών που θα χρειαζόνταν για να εξασφαλισθεί εκ των πραγμάτων το δικαίωμα για τις αντίστοιχες κοινωνικές παροχές. Τα ποσά αυτά εξαρτώνται όχι μόνον από το ύψος των παροχών που πρέπει να καταβάλλονται σήμερα αλλά επίσης και με τον τρόπο με τον οποίο ενδέχεται να εξελιχθούν οι υποχρεώσεις των εργοδοτών στο μέλλον στο πλαίσιο τέτοιων προγραμμάτων ως αποτέλεσμα παραγόντων όπως προσδοκώμενες αλλαγές των αριθμών, της κατανομής των ηλικιών και της προσδοκώμενης των σημερινών και των πρώην εργαζομένων τους. Έτσι, οι αξίες που θα πρέπει να τεκμαίρονται για την εισφορά θα πρέπει, κατ'αρχήν, να βασίζονται στον τύπο των μαθηματικών μεταβλητών που καθορίζουν τα επίπεδα ασφαλίσεων που χρεώνουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Όταν, ως αποτέλεσμα πολιτικών γεγονότων ή οικονομικών μεταβολών, ο λόγος μεταξύ του αριθμού των σημερινών απασχολούμενων και του αριθμού που εισπράττουν συντάξεις αλλάζει σε σημαντικό βαθμό και γίνεται αφύσικος, θα πρέπει να εκτιμάται η αξία των τεκμαρτών εισφορών των σημερινών εργαζομένων, που θα διαφέρει από την πραγματική αξία των συντάξεων που καταβάλλονται. Ένα λογικό ποσοστό των μισθών που καταβάλλονται στους σημερινούς απασχολούμενους μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό.

Πάντως, στην πράξη μπορεί να είναι δύσκολο να καθορισθεί το υψος αυτών των τεκμαρτών εισφορών. Η επιχείρηση μπορεί να κάνει δικές της εκτιμήσεις, ενδεχομένως με βάση τις εισφορές που καταβάλλονται για προγράμματα με παρόμοια συνταξιοδότηση, έτσι ώστε να υπολογίσει τις πιθανές υποχρεώσεις της στο μέλλον. Αλλιώς, η μόνη πρακτική εναλλακτική λύση μπορεί να είναι η χρήση των κοινωνικών παροχών χωρίς χρηματοδότηση που καταβάλλονται από την επιχείρηση κατά την ίδια λογιστική περίοδο (αφού αφαιρεθούν οι πραγματικές εισφορές που καταβάλλουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι) ως εκτίμηση της τεκμαρτής αμοιβής που θα απαιτηθεί για να καλύψει τις τεκμαρτές εισφορές. Αν και προφανώς για πολλούς λόγους η αξία των τεκμαρτών εισφορών που θα απαιτηθούν μπορεί να διαφέρει από τις κοινωνικές παροχές χωρίς χρηματοδότηση που καταβάλλονται στην πραγματικότητα κατά την ίδια περίοδο, για λόγους όπως η μεταβολή της σύνθεσης και της ηλικιακής δομής του εργατικού δυναμικού της επιχείρησης, οι παροχές που καταβάλλονται στην πραγματικότητα κατά την τρέχουσα περίοδο μπορούν πάντως να παρέχουν τις καλύτερες εκτιμήσεις των εισφορών και των συναφών τεκμαρτών αμοιβών.

4.100. Για τους εργοδότες καταγράφεται, στο λογαριασμό παραγωγής εισοδήματος, ότι καταβάλλουν στους υπάρχοντες εργαζομένους τους, ως συστατικό μέρος της αμοιβής τους ένα ποσό που περιγράφεται ως τεκμαρτή κοινωνική εισφορά αξίας ίσης με την αξία των κατ'εκτίμηση κοινωνικών εισφορών που θα ήταν απαραίτητες για την παροχή των κοινωνικών παροχών χωρίς χρηματοδότηση τις οποίες δικαιούνται. Για τους εργαζομένους καταγράφεται, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ότι επιστρέφουν στους εργοδότες τους το ίδιο ποσό τεκμαρτών κοινωνικών εισφορών (δηλαδή τρέχουσες μεταβιβάσεις) σαν να τα κατέβαλαν σε ένα ξεχωριστό πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης.

4.101. Χρόνος καταγραφής:

Οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές που αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των υποχρεωτικών άμεσων κοινωνικών παροχών καταγράφονται όταν εμφανίζεται η υποχρέωση πληρωμής των παροχών.

Οι τεκμαρτές, κοινωνικές εισφορές που αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των εθελοντικών άμεσων κοινωνικών παροχών καταγράφονται όταν χορηγούνται οι παροχές.

4.102 Στο σύστημα λογαριασμών οι τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των νοικοκυριών και στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων
- στους πόρους, στον λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των τομέων στους οποίους ανήκουν οι εργοδότες και στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Κοινωνικές παροχές εκτός από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D62)

4.103. Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τα εξής:

παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα (D621)

πληρωτέες σε νοικοκυριά από ταμεία κοινωνικής ασφάλισης (εκτός από τις επιστροφές, βλέπε D6311). Οι παροχές αυτές παρέχονται στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης.

παροχές κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση (D622)

(σε χρήμα ή σε είδος) πληρωτέες σε νοικοκυριά από ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή άλλες θεσμικές μονάδες που διαχειρίζονται προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση

παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε εργαζομένους χωρίς χρηματοδότηση (D623)

(σε χρήμα ή σε είδος) πληρωτέες στους εργαζομένους τους, τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους ή τους επιζώντες από εργοδότες που διαχειρίζονται προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση. Κατά κανόνα, περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) συνέχιση της πληρωμής κανονικού, ή μειωμένου, μισθού σε περιόδους απουσίας από την εργασία λόγω ασθένειας, ατυχήματος, μητρότητας, κλπ
- β) πληρωμή οικογενειακών, εκπαιδευτικών ή άλλων επιδομάτων σχετικών με συντηρούμενα μέλη οικογενειών
- γ) πληρωμή συντάξεων σε πρώην εργαζομένους ή στους επιζώντες των οικογενειών τους, και πληρωμή εφ'απαξ επιδομάτων σε εργαζόμενους ή στους επιζώντες των οικογενειών τους στην περίπτωση απόλυσης, ανικανότητας, θανάτου από ατύχημα, κλπ (αν συνδέονται με συλλογικές συμβάσεις)
- δ) γενικές ιατρικές υπηρεσίες που δεν σχετίζονται με την εργασία
- ε) εγκαταστάσεις ανάρρωσης και γηροκομεία.

Οι κοινωνικές παροχές προς εργαζομένους χωρίς χρηματοδότηση οι οποίες καταβάλλονται από εργοδότες σε πρώην εργαζομένους ή άλλους δικαιούχους θα πρέπει να καταγράφονται συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών κοινωνικών εισφορών των εργοδοτών, δηλαδή των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τους εργοδότες προς όφελος των σχετικών δικαιούχων σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα (D624)

που καταβάλλονται σε νοικοκυριά από κρατικές μονάδες ή ΜΚΙΕΝ για την κάλυψη των ίδιων αναγκών που καλύπτουν οι παροχές κοινωνικής ασφάλισης οι οποίες όμως δεν χορηγούνται στο πλαίσιο ενός προγράμματος κοινωνικής ασφάλισης που περιλαμβάνει κοινωνικές εισφορές και παροχές κοινωνικής ασφάλισης. Οι παροχές αυτές δεν περιλαμβάνουν τις τρέχουσες μεταβιβάσεις που καταβάλλονται λόγω γεγονότων ή περιστάσεων που κανονικά δεν καλύπτονται από προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης (δηλαδή μεταβιβάσεις λόγω φυσικών καταστροφών, που καταγράφονται στις λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις).

Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D63)

- 4.104. Ορισμός: Οι κοινωνικές παροχές σε είδος (D63) είναι επιμέρους αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται ως μεταβιβάσεις σε είδος σε επιμέρους νοικοκυριά από κρατικές μονάδες και ΜΚΙΕΝ, είτε αγοράζονται από την αγορά είτε παράγονται ως μη εμπορεύσιμο προϊόν από κρατικές μονάδες ή ΜΚΙΕΝ. Μπορεί να χρηματοδοτούνται από φορολογικά έσοδα, άλλα κρατικά εισοδήματα ή εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, ή από δωρεές και εισόδημα περιουσίας στην περίπτωση των ΜΚΙΕΝ.

Αν και ορισμένες από τις μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παράγονται από ΜΚΙΕΝ έχουν ορισμένα από τα χαρακτηριστικά των συλλογικών υπηρεσιών, όλες οι μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παράγονται από ΜΚΙΕΝ θεωρούνται, κατά συνθήκη και για λόγους ευκολίας, ως ατομικές. Οι υπηρεσίες που παρέχονται δωρεάν, ή σε τιμές που δεν είναι οικονομικά σημαντικές, σε νοικοκυριά αναφέρονται ως ατομικές υπηρεσίες για να διακριθούν από τις συλλογικές υπηρεσίες που παρέχονται στο σύνολο της Κοινότητας, ή σε μεγάλα τμήματα της Κοινότητας. Οι ατομικές υπηρεσίες αποτελούνται κυρίως από υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγειονομικές υπηρεσίες, αν και συχνά παρέχονται άλλα είδη υπηρεσιών όπως υπηρεσίες στέγασης και πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες.

Ο τίτλος "κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος" (D63) περιλαμβάνει κοινωνικές παροχές σε είδος και μεταβιβάσεις επιμέρους μη εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών:

Κοινωνικές παροχές σε είδος (D631)

- 4.105. Οι κοινωνικές παροχές σε είδος είναι κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D63) που ανταποκρίνονται στον ορισμό των κοινωνικών παροχών (βλέπε 4.83). Μπορούν να διαιρεθούν σε αυτές όπου τα νοικοκυριά αποδέκτες αγοράζουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες και στη συνέχεια τους επιστρέφονται οι δαπάνες, και αυτές όπου οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται απ'ευθείας στους αποδέκτες.

α) παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές (D6311) :

αυτές οι παροχές αποτελούν επιστροφές από ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, συγκεκριμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από νοικοκυριά και συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες

Όταν ένα νοικοκυριό αγοράζει ένα αγαθό ή μία υπηρεσία για το οποίο στη συνέχεια αποζημιώνεται, συνολικά ή κατά ένα μέρος από ένα ταμείο κοινωνικής ασφάλισης, το νοικοκυριό μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί για λογαριασμό του ταμείου κοινωνικής ασφάλισης. Στην πραγματικότητα, το νοικοκυριό παρέχει βραχυπρόθεσμη πίστωση στο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης, η οποία ρευστοποιείται μόλις αποζημιωθεί το νοικοκυριό. Το ποσό της δαπάνης που επιστρέφεται καταγράφεται σαν να καταβλήθηκε από το ταμείο κοινωνικής ασφάλισης τη στιγμή που το νοικοκυριό πραγματοποίησε την αγορά, ενώ η μόνη δαπάνη που καταγράφεται για το νοικοκυριό, είναι η διαφορά, εάν υπάρχει, μεταξύ της τιμής αγοραστή που καταβλήθηκε και του ποσού που επιστρέφεται. Έτσι, το ποσό της δαπάνης που επιστρέφεται δεν αντιμετωπίζεται ως τρέχουσα μεταβίβαση σε χρήμα από τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς τα νοικοκυριά.

β) λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος (D6312):

αυτές είναι οι κοινωνικές παροχές σε είδος, εκτός από αποζημιώσεις, που πραγματοποιούνται από ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς νοικοκυριά. Το μεγαλύτερο μέρος των λοιπών παροχών κοινωνικής ασφάλισης σε είδος ενδέχεται να είναι ιατρικές ή οδοντιατρικές θεραπείες, χειρουργικές δαπάνες, διαμονή σε νοσοκομείο, διορθωτικά γυαλιά ή φακοί επαφής, ιατρικές συσκευές ή εξοπλισμός και παρόμοια αγαθά ή υπηρεσίες σχετικά με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης. Η υπηρεσία παρέχεται απ'ευθείας στους αποδέκτες, χωρίς αποζημίωση, από παραγωγούς εμπορεύσιμου ή μη εμπορεύσιμου προϊόντος, και θα πρέπει να αποτιμάται αναλόγως. Θα πρέπει να αφαιρούνται τυχόν συμβολικές πληρωμές από τα ίδια τα νοικοκυριά.

γ) παροχές κοινωνικής βοήθειας σε είδος (D6313):

αυτές είναι μεταβιβάσεις σε είδος που παρέχονται σε νοικοκυριά από κρατικές μονάδες ή ΜΚΟΕΝ, παρομοια με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος, που δεν παρέχονται όμως στο πλαίσιο ενός προγράμματος κοινωνικής ασφάλισης.

Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών (D632)

4.106. Ορισμός: Οι μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών (D632) είναι αγαθά ή υπηρεσίες που παρέχονται σε επιμέρους νοικοκυριά δωρεάν ή σε τιμές που δεν είναι οικονομικά σημαντικές, από παραγωγούς μη εμπορεύσιμου προϊόντος κρατικών μονάδων ή ΜΚΙΕΝ. Αντιστοιχούν με την ατομική καταναλωτική δαπάνη των ΜΚΙΕΝ και του κράτους (βλέπε 3.75), μείον τις κοινωνικές παροχές σε είδος (D631) που χορηγούνται σε νοικοκυριά στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης ή κοινωνικής πρόνοιας.

4.107. Χρόνος καταγραφής των κοινωνικών παροχών:

- σε χρήμα, καταγράφονται όταν διαπιστώνονται οι απαιτήσεις των παροχών
- σε είδος, καταγράφονται όταν παρέχονται οι υπηρεσίες, ή όταν αλλάζει η ιδιοκτησία των αγαθών που παρέχονται απ'ευθείας σε νοικοκυριά από παραγωγούς μη εμπορεύσιμου προϊόντος.

4.108. Στο σύστημα λογαριασμών, οι κοινωνικές παροχές εκτός από τις κοινωνικές παροχές σε είδος (D62) εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των τομέων που χορηγούν τις παροχές
- στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (στην περίπτωση παροχών που χορηγούνται από την αλλοδαπή)
- στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των νοικοκυριών
- στους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (στην περίπτωση των παροχών που χορηγούνται σε νοικοκυριά μη μόνιμους κατοίκους).

Οι κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D63) εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό αναδιανομής εισοδήματος σε είδος των τομέων που χορηγούν τις παροχές
- στους πόρους, στο λογαριασμό αναδιανομής εισοδήματος σε είδος των νοικοκυριών.

Η κατανάλωση των αγαθών και των υπηρεσιών που μεταβιβάζονται καταγράφεται στο λογαριασμό χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος.

Κατά συνθήκη, δεν υπάρχουν κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος από και προς την αλλοδαπή (αυτές καταγράφονται στο D62, κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος).

ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ (D7)

Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής (D71)

- 4.109. Ορισμός: Τα καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής (D71) είναι ασφάλιστρα που καταβάλλονται στο πλαίσιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων που συνάπτονται από θεσμικές μονάδες. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνάπτονται από επί μέρους νοικοκυριά είναι αυτά που συνάπτονται με δική τους πρωτοβουλία και για δικό τους όφελος, ανεξάρτητα από τους εργοδότες τους ή το κράτος και έξω από τα πλαίσια οποιουδήποτε προγράμματος κοινωνικών ασφαλίσεων⁽¹⁾. Τα καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής περιλαμβάνουν τόσο τα πραγματικά ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι κάτοχοι των συμβολαίων για να εξασφαλίσουν ασφαλιστική κάλυψη κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) και τα συμπληρωματικά ασφάλιστρα που καταβάλλονται από το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, μετά από αφαίρεση των εξόδων λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που διαχειρίζονται τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Τα καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής είναι τα ποσά που είναι διαθέσιμα για την παροχή κάλυψης έναντι διαφόρων γεγονότων ή ατυχημάτων που έχουν ως αποτέλεσμα ζημιές σε αγαθά ή ιδιοκτησία, ή βλάβες σε άτομα ως αποτέλεσμα φυσικών ή ανθρωπίνων αιτιών - πυρκαγιών, πλημμυρών, πτώσεων αεροσκαφών, συγκρούσεων, βυθίσεων, κλοπών, βιαιών πράξεων, ατυχημάτων, ασθενειών, κλπ ή από οικονομικές ζημιές που οφείλονται σε γεγονότα όπως ασθένεια, ανεργία, ατυχήματα κλπ.

⁽¹⁾ Τα ασφάλιστρα για ασφάλειες ζωής δεν εμφανίζονται αυτούσια στο σύστημα λογαριασμών. Διαιρούνται στα εξής:

- α) ασφάλιστρα που είναι μια μορφή κοινωνικών εισφορών (καταβάλλονται για προγράμματα κοινωνικών ασφαλίσεων)
- β) ασφάλιστρα για ατομικές ασφάλειες ζωής.

Τα πρώτα συμπεριλαμβάνονται στον τίτλο "πραγματικές κοινωνικές εισφορές" και τα δεύτερα δεν αντιμετωπίζονται ως διανεμητικές συναλλαγές. Και οι δύο κατηγορίες ασφαλίσεων για ασφάλειες ζωής αυξάνουν τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά που εμφανίζονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό και στον ισολογισμό.

4.110. Χρόνος καταγραφής: Τα καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής καταγραφονται όταν καθίστανται δεδουλευμένα:

τα ασφάλιστρα από τα οποία αφαιρούνται τα λειτουργικά έξοδα είναι τα μέρη των συνολικών ασφαλιστρών που καταβάλλονται κατά την τρέχουσα περίοδο ή κατά τις προηγούμενες περιόδους, τα οποία καλύπτουν τους κινδύνους που υπάρχουν κατά την τρέχουσα περίοδο.

Τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα κατά την τρέχουσα περίοδο πρέπει να διακρίνονται από τα οφειλόμενα ασφάλιστρα κατά την τρέχουσα περίοδο, τα οποία ενδέχεται να καλύπτουν κινδύνους μελλοντικών περιόδων καθώς και της τρέχουσας περιόδου.

4.111. Στο σύστημα λογαριασμών τα καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των μόνιμων κατοίκων κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για μη μόνιμους κατοίκους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων)
- στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μόνιμων κατοίκων
- στους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για ασφαλιστικές επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους).

Απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής (D72)

4.112. Ορισμός: Οι απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής (D72) αντιπροσωπεύουν τις οφειλόμενες αποζημιώσεις όσον αφορά όλες τις ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής⁽¹⁾. δηλαδή τα ποσά που η ασφαλιστικές εταιρείες υποχρεώνονται να πληρώσουν για την αποκατάσταση βλαβών ή ζημιών προσώπων ή αγαθών συμπεριλαμβανομένων και των παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών.

4.113. Οι απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής δεν περιλαμβάνουν πληρωμές που αποτελούν κοινωνικές παροχές.

⁽¹⁾ Οι απαιτήσεις από ασφάλειες ζωής δεν εμφανίζονται με αυτήν την ονομασία στο σύστημα λογαριασμών. Χωρίζονται σε :

- α) αποζημιώσεις που αποτελούν μορφή κοινωνικών παροχών,
- β) ατομικές αποζημιώσεις ασφαλειών ζωής.

Οι πρώτες εντάσσονται στην κατηγορία των κοινωνικών παροχών εκτός από τις κοινωνικές παροχές σε είδος και οι δεύτερες δεν θεωρούνται διανεμητικές συναλλαγές.

Και οι δύο υποδιαίρεσεις ασφαλειών ζωής μειώνουν τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά που εμφανίζονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό και τον ισολογισμό.

4.114. Εφ'όσον οι δαπάνες λειτουργίας για τις ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής υπολογίζονται αφαιρώντας τις οφειλόμενες αποζημιώσεις από το άθροισμα της αξίας των δεδουλευμένων ασφαλιστρών και των συμπληρωματικών ασφαλιστρών, συνεπάγεται ότι η συνολικές οφειλόμενες αποζημιώσεις πρέπει να ισούνται με τα καθαρά εισπρακτέα ασφαλιστρα για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής από μια ασφαλιστική εταιρεία κατά την ίδια λογιστική περίοδο. Αυτό τονίζει το γεγονός ότι η ουσιαστική λειτουργία των ασφαλειών εκτός από τις ασφάλειες ζωής είναι η αναδιανομή των πόρων.

Η καταβολή μιας αποζημίωσης για ασφάλεια εκτός από ασφάλεια ζωής θεωρείται ως μεταβίβαση προς το δικαιούχο. Οι πληρωμές αυτές θεωρούνται πάντοτε ως τρέχουσες μεταβιβάσεις. Ακόμη και αν αφορούν μεγάλα ποσά λόγω τυχαίας καταστροφής ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου ή σοβαρών προσωπικών βλαβών. Τα ποσά που εισπράττου οι δικαιούχοι συνήθως δεν είναι δεσμευμένα για ένα συγκεκριμένο σκοπό και τα αγαθά ή τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν πάθε ζημιές ή έχουν καταστραφεί δεν πρέπει αναγκαστικά να επισκευαστούν ή να αντικατασταθούν.

Ορισμένες υποχρεώσεις καταβολής αποζημιώσεων προκύπτουν λόγω βλαβών ή ζημιών που προκαλούν οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων στην περιουσία τρίτων ή σε άλλα πρόσωπα, στις περιπτώσεις αυτές, οι έγκυρες αποζημιώσεις καταγράφονται σαν να καταβάλλονται άμεσα από την ασφαλιστική εταιρεία σ'αυτούς που έχουν υποστεί τις ζημιές και όχι έμμεσα μέσω του κατόχου του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

4.115. Χρόνος καταγραφής: Οι αποζημιώσεις ασφαλειών εκτός από τις ασφάλειες ζωής καταγράφονται όταν συμβαίνει το ατύχημα ή οποιοδήποτε άλλο γεγονός που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

4.116 Στο σύστημα λογαριασμών, εμφανίζονται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερεύουσας διανομής εισοδήματος των ασφαλιστικών εταιρειών μονίμων κατοίκων
- στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για τις ασφαλιστικές εταιρείες μη μονίμους κατοίκους)
- στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερεύουσας διανομής εισοδήματος των δικαιούχων τομέων
- στους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για δικαιούχους μη μονίμους κατοίκους)

Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημόσιου τομέα (D73)

- 4.117. Ορισμός: Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου (D273) περιλαμβάνουν όλες τις μεταβιβάσεις ανάμεσα στους διάφορους υποτομείς του δημοσίου (κεντρική διοίκηση, διοίκηση ομοσπόνδων κρατιδίων, τοπική αυτοδιοίκηση, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης) εκτός από τις επιδοτήσεις, τις επιχορηγήσεις επενδύσεων και λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου.
- 4.118. Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου δεν περιλαμβάνουν συναλλαγές για λογαριασμό άλλης μονάδας· οι συναλλαγές αυτές εγγράφονται μόνο μια φορά στους λογαριασμούς, στους πόρους της δικαιούχου μονάδας για λογαριασμό της οποίας πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή. Η περίπτωση αυτή παρουσιάζεται ιδιαίτερα όταν κάποιος κυβερνητικός φορέας (π.χ. μια κρατική υπηρεσία) εισπράττει φόρους, μέρος ή το σύνολο των οποίων μεταβιβάζεται απ'ευθείας σε άλλο δημόσιο φορέα (π.χ. σε αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης). Στην περίπτωση αυτή, οι εισπράξεις των φόρων που προορίζονται για τον άλλο δημόσιο φορέα εμφανίζονται σαν να είχε γίνει η είπραξη απ'ευθείας από τον φορέα αυτό και όχι σαν τρέχουσα μεταβίβαση ανάμεσα στους υποτομείς του δημοσίου. Η λύση αυτή εφαρμόζεται βέβαια και στην περίπτωση των φόρων που προορίζονται για άλλο δημόσιο τομέα και οι οποίοι παίρνουν τη μορφή επιπρόσθετων επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στους φόρους που επιβάλλει η κεντρική διοίκηση. Οι καθυστερήσεις στη μεταβίβαση των φόρων από την πρώτη κρατική μονάδα στη δεύτερη εμφανίζονται με εγγραφές στο "λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί" στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.

Εξ άλλου, οι μεταβιβάσεις εισπραχθέντων φόρων που αποτελούν μέρος μιας συνολικής μεταβίβασης από την κεντρική διοίκηση σε άλλο κρατικό φορέα περιλαμβάνονται στις τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου. Οι μεταβιβάσεις αυτές δεν αντιστοιχούν σε μια συγκεκριμένη κατηγορία φόρων και δεν γίνεται αυτομάτως, αλλά κυρίως μέσω ορισμένων ταμείων (επαρχιακών ταμείων και ταμείων τοπικής αυτοδιοίκησης) σύμφωνα με κλίμακες διανομής καθορισμένες από την κεντρική διοίκηση.

- 4.119. Χρόνος καταγραφής: Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου καταγράφονται όταν προβλέπεται η πραγματοποίησή τους με βάση του ισχύοντες κανονισμούς.
- 4.120. Στο σύστημα λογαριασμών, οι τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου καταγράφονται στις χρήσεις και τους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των υποτομέων του δημοσίου ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις εντός του δημοσίου είναι εσωτερικές ροές του δημοσίου τομέα και δεν εμφανίζονται στον ενοποιημένο λογαριασμό του τομέα ως σύνολο.

Τρέχουσα διεθνής συνεργασία (D74)

- 4.121. Ορισμός: Η τρέχουσα διεθνής συνεργασία (D74) περιλαμβάνει όλες τις μεταβιβάσεις σε χρήμα ή σε είδος μεταξύ του δημοσίου και άλλων κυβερνήσεων ή διεθνών οργανισμών⁽¹⁾ εκτός από τις επιχορηγήσεις επενδύσεων και λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου.
- 4.122. Η κατηγορία (D74) καλύπτει τα εξής:
- α) τις εισφορές, εκτός των φόρων του δημοσίου προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τον "τέταρτο ίδιο πόρο με βάση το ΑΕΠ"⁽²⁾,
 - β) εισφορές του δημοσίου προς διεθνείς οργανισμούς (εκτός από τους φόρους που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε υπερεθνικούς οργανισμούς),
 - γ) τυχόν τρέχουσες μεταβιβάσεις τις οποίες ενδέχεται να εισπράξει το δημόσιο από τα όργανα ή τους οργανισμούς που αναφέρονται στο α) και το β)⁽³⁾
 - δ) τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ κρατών, είτε σε χρήμα (π.χ. πληρωμές που προορίζονται να καλύψουν ελλείματα προϋπολογισμών ξένων χωρών ή υπερπόντιων εδαφών) είτε σε είδος (π.χ. αξία δωρεάν αποστολών τροφίμων, στρατιωτικού εξοπλισμού, έκτακτης βοήθειας λόγω φυσικών καταστροφών με τη μορφή τροφίμων, ρουχισμού, φαρμάκων, κλπ),
 - ε) μισθούς και ημερομίσθια που καταβάλλει ένα κράτος, ένα θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ένας διεθνής οργανισμός σε συμβούλους ή τεχνικούς εμπειρογνώμονες οι οποίοι τίθενται στη διάθεση των αναπτυσσόμενων χωρών.

Η τρέχουσα διεθνής συνεργασία περιλαμβάνει μεταβιβάσεις μεταξύ του δημοσίου και διεθνών οργανισμών που βρίσκονται στην ίδια χώρα, δεδομένου ότι οι διεθνείς οργανισμοί δεν θεωρούνται θεσμικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι των χωρών στις οποίες είναι εγκατεστημένοι.

⁽¹⁾ Οι διεθνείς οργανισμοί, σύμφωνα με την έννοια που χρησιμοποιείται στο σύστημα, αντλούν την εξουσία τους είτε άμεσα από τα ανεξάρτητα Κράτη που είναι μέλη τους, είτε έμμεσα, μέσω άλλων διεθνών οργανισμών μέλη των οποίων είναι ανεξάρτητα κράτη

⁽²⁾ Οι εισφορές που καταβάλλουν παραγωγικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταγράφονται στους λογαριασμούς ως φόροι επί της παραγωγής πληρωτέοι προς την αλλοδαπή· ο τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ που δημιουργήθηκε με την Απόφαση του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 σχετικά με το σύστημα ιδίων πόρων της Κοινότητας ταξινομείται στο (D75), διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις.

⁽³⁾ Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις που πραγματοποιούν απ'ευθείας τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όφελος παραγωγικών μονάδων εμπορευσίμου προϊόντος μόνιμων κατοίκων εμφανίζονται ως επιδοτήσεις από την αλλοδαπή.

4.123. Χρόνος καταγραφής: Χρόνος κατά τον οποίο πρέπει να πραγματοποιούνται οι μεταβιβάσεις σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς (υποχρεωτικές μεταβιβάσεις), ή χρόνος κατά τον οποίο πραγματοποιούνται οι μεταβιβάσεις (εθελοντικές μεταβιβάσεις).

4.124. Στο σύστημα λογαριασμών, η τρέχουσα διεθνής συνεργασία εγγράφεται:

- στις χρήσεις και τους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος του δημόσιου τομέα
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις (D75)

1) Τρέχουσες μεταβιβάσεις ΜΚΙΕΝ

4.125. Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις ΜΚΙΕΝ περιλαμβάνουν όλες τις εθελοντικές εισφορές εκτός από τα κληροδοτήματα), τις συνδρομές μελών και την οικονομική βοήθεια που δέχονται τα ΜΚΟΕΝ από νοικοκυριά (περιλαμβανομένων και των νοικοκυριών μη μόνιμων κατοίκων) και, σε μικρότερο βαθμό από άλλες μονάδες.

4.126. Περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) τακτικές συνδρομές που καταβάλλουν τα νοικοκυριά σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και πολιτικούς, αθλητικούς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς και παρόμοιους οργανισμούς που καταχωρίζονται στον τομέα ΜΚΙΕΝ
- β) εθελοντικές εισφορές (εκτός από κληροδοτήματα) από νοικοκυριά, επιχειρήσεις και την αλλοδαπή ΜΚΙΕΝ, περιλαμβανομένων και των μεταβιβάσεων σε είδος με τη μορφή δωρεάν χορήγησης τροφίμων, ρουχισμού, κουβερτών, φαρμάκων, κλπ σε φιλανθρωπικές οργανώσεις για διανομή σε νοικοκυριά μόνιμους κατοίκους ή μη μόνιμους κατοίκους,
- γ) βοήθεια και επιχορηγήσεις από το δημόσιο τομέα, εκτός από μεταβιβάσεις που γίνονται με σκοπό τη χρηματοδότηση κεφαλαιουχικών δαπανών, οι οποίες εγγράφονται στις επιχορηγήσεις επενδύσεων.

Εξαιρούνται οι πληρωμές συνδρομών μελών ή εισφορών ΜΚΙ που παράγουν εμπορεύσιμες υπηρεσίες και οι οποίοι εξυπηρετούν επιχειρήσεις όπως εμπορικά επιμελητήρια ή επαγγελματικές ενώσεις, που θεωρούνται πληρωμές για παροχή υπηρεσιών

4.127. Χρόνος καταγραφής: Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις σε ΜΚΙΕΝ καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται.

- 4.128. Στο σύστημα λογαριασμών, οι τρέχουσες μεταβιβάσεις ΜΚΙΕΝ καταγράφονται:
- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των τομέων που συνεισφέρουν
 - στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων,
 - στους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος του τομέα ΜΚΙΕΝ

2) Τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ νοικοκυριών

- 4.129. Ορισμός: Τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ νοικοκυριών είναι όλες οι τρέχουσες μεταβιβάσεις σε χρήμα ή σε είδος που καταβάλλονται ή εισπράττονται, από νοικοκυριά μονίμους κατοίκους προς, ή από, άλλα νοικοκυριά μονίμους κατοίκους ή μη μονίμους κατοίκους. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνουν εμβάσματα από μετανάστες ή εργαζόμενους που έχουν εγκατασταθεί μόνιμα στο εξωτερικό (ή που εργάζονται στο εξωτερικό για ένα έτος ή περισσότερο) προς μέλη των οικογενειών τους που ζουν στη χώρα προέλευσης, ή από γονείς σε παιδιά που βρίσκονται σε άλλο τόπο.

- 4.130. Χρόνος καταγραφής: Όταν πραγματοποιούνται οι μεταβιβάσεις.

- 4.131. Στο σύστημα λογαριασμών, οι τρέχουσες μεταβιβάσεις μεταξύ των νοικοκυριών εγγράφονται:

- στις χρήσεις και τους πόρους, στο λογαριασμό δευτερογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών
- στις χρήσεις και τους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

3) Πρόστιμα

- 4.132. Ορισμός: Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε θεσμικές μονάδες από δικαστήρια ή οιονεί δικονομικούς οργανισμούς θεωρούνται ως υποχρεωτικές τρέχουσες μεταβιβάσεις.

- 4.133. Δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή:

- α) πρόστιμα που επιβάλλονται από φορολογικές αρχές για την αποφυγή ή την καθυστέρηση πληρωμής φόρων που συνήθως δεν μπορούν να διαχωρισθούν από τους ίδιους τους φόρους
- β) πληρωμές για την απόκτηση αδειών, δεδομένου ότι οι πληρωμές αυτές είναι είτε φόροι είτε πληρωμές για παροχή υπηρεσιών από κρατικές μονάδες (βλέπε D29, D59).

4.134. Χρόνος εγγραφής: Τα πρόστιμα καταγράφονται όταν εμφανίζεται η υποχρέωση πληρωμής

4) Λαχεία και τυχερά παιχνίδια

4.135. Τα ποσά που καταβάλλονται για λαχεία ή που παίζονται σε στοιχήματα αποτελούνται από τρία στοιχεία: την πληρωμή ενός κόστους λειτουργίας για τη μονάδα που διοργανώνει το λαχείο ή το τυχερό παιχνίδι· μία τρέχουσα μεταβίβαση μεταξύ νοικοκυριών (από τους χαμένους στους κερδισμένους· και μια τρέχουσα μεταβίβαση σε άλλους αποδέκτες τους οποίους ορίζουν οι οργανωτές (φιλανθρωπικές οργανώσεις). Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται.

5) Πληρωμές αποζημιώσεων

4.136. Ορισμός: Οι πληρωμές αποζημιώσεων είναι τρέχουσες μεταβιβάσεις που καταβάλλονται από θεσμικές μονάδες σε άλλες θεσμικές μονάδες ως αποζημίωση για βλάβες σε πρόσωπα ή ζημιές σε περιουσία που προκαλούνται από τις πρώτες, εκτός από τις πληρωμές αποζημιώσεων ασφαλειών εκτός από τις ασφάλειες ζωής. Η πληρωμές αποζημιώσεων μπορεί να είναι υποχρεωτικές μετά από απόφαση δικαστηρίου ή χαριστικές πληρωμές που έχουν συμφωνηθεί εξωδικαστικά. Η κατηγορία αυτή καλύπτει χαριστικές πληρωμές από κρατικές μονάδες ή ΜΚΙΕΝ προς αποζημίωση προσωπικών βλαβών ή ζημιών που προκλήθηκαν από φυσικές καταστροφές, εκτός από αυτές που ταξινομούνται ως μεταβιβάσεις κεφαλαίου.

4.137. Χρόνος καταγραφής: Οι πληρωμές αποζημιώσεων καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται (χαριστικές πληρωμές) ή όταν πρέπει να πραγματοποιηθούν (υποχρεωτικές πληρωμές)

6) Τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ

4.138. Ο "τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ" που δημιουργήθηκε με την Απόφαση του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 σχετικά με το σύστημα ιδίων πόρων της Ένωσης, είναι μία τρέχουσα μεταβίβαση που καταβάλλεται από το δημόσιο τομέα του κάθε κράτους μέλους προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι μία συμπληρωματική συνεισφορά στον προϋπολογισμό αυτών των θεσμικών οργάνων, που αποτιμάται με βάση τα επίπεδα του ΑΕΠ του κάθε κράτους μέλους.

Ο τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ (D75) καταγράφεται όταν πρέπει να καταβληθεί.

Χρόνος καταγραφής: Στο σύστημα λογαριασμών, ο τέταρτο ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ εμφανίζεται:

- στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος του δημοσίου τομέα
- στους πόρους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

7) Λοιπά

- 4.139. α) τρέχουσες μεταβιβάσεις από ΜΚΙΕΝ προς το δημόσιο τομέα που δεν είναι φόροι
- β) πληρωμές από το δημόσιο τομέα σε δημόσιες επιχειρήσεις που ταξινομούνται στον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών εταιρειών και οιωνεί εταιρειών με σκοπό την κάλυψη αφύσικων επιβαρύνσεων λόγω συντάξεων
- γ) επιδόματα για εκπαιδευτικά ταξίδια και βραβεία που χορηγούνται σε νοικοκυριά μονίμους κατοίκους και μη μονίμους κατοίκους από το δημόσιο και από ΜΚΙΕΝ
- δ) πριμ αποταμιεύσεων που παρέχονται κατά καιρούς από το δημόσιο σε νοικοκυριά ως επιβράβευση των αποταμιεύσεών τους κατά τη διάρκεια της περιόδου
- ε) πληρωμές από νοικοκυριά για δαπάνες που έγιναν για λογαριασμό τους από οργανισμούς κοινωνικής πρόνοιας
- στ) τρέχουσες μεταβιβάσεις από ΜΚΙΕΝ προς την αλλοδαπή
- ζ) χορηγίες από εταιρείες αν οι πληρωμές αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αγορές διαφημιστικών υλικών υπηρεσιών (για παράδειγμα, μεταβιβάσεις για ευαγείς σκοπούς, ή υποτροφίες).
- 4.140. Χρόνος καταγραφής: Οι μεταβιβάσεις αυτές καταγράφονται όταν πραγματοποιούνται, εκτός από τις μεταβιβάσεις από ή προς το δημόσιο που καταγράφονται όταν πρέπει να πραγματοποιηθούν.

Στο σύστημα των λογαριασμών, οι διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις εμφανίζονται:

- στους πόρους και στις χρήσεις, στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος όλων των τομέων
- στους πόρους και τις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ (D8)

4.141. Ορισμός: Η διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία (D8) αντιπροσωπεύει την αναπροσαρμογή που απαιτείται για να εμφανισθεί στην αποταμίευση των νοικοκυριών η μεταβολή των μάρθηματικών αποθεματικών στα οποία τα νοικοκυριά έχουν σαφή απαίτηση (απαίτηση που επανεμφανίζεται σε χρηματοοικονομικό επίπεδο ως στοιχείο του ενεργητικού στην κατηγορία F61) και τα οποία τροφοδοτούνται με ασφάλιστρα και εισφορές που καταγράφονται στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως κοινωνικές προσφορές.

4.142. Εφόσον τα νοικοκυριά θεωρούνται από τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς και τους ισολογισμούς του συστήματος ότι κατέχουν τα αποθεματικά των προγραμμάτων με ιδιωτική χρηματοδότηση, τόσο των αυτόνομων όσο και των μη αυτόνομων, είναι απαραίτητο ένα διορθωτικό στοιχείο για να εξασφαλισθεί ότι τυχόν πλεόνασμα των συνταξιοδοτικών εισφορών σε σχέση με τις καταβληθείσες συντάξεις (δηλαδή πληρωτέων "μεταβιβάσεων" σε σχέση με εισπρακτέες "μεταβιβάσεις") δεν επηρεάζει την αποταμίευση των νοικοκυριών.

Για να εξουδετερωθεί το αποτέλεσμα αυτό, μια διόρθωση ίση με:

τη συνολική αξία των πραγματικών κοινωνικών εισφορών που αφορούν συντάξεις, και οι οποίες είναι πληρωτέες σε συνταξιοδοτικά προγράμματα με ιδιωτική χρηματοδότηση

- + τη συνολική αξία των πληρωτέων συμπληρωματικών εισφορών που προέρχονται από το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- την αξία των συναφών εξόδων λειτουργίας
- την συνολική αξία των συντάξεων που καταβάλλονται ως παροχές κοινωνικής ασφάλισης από συνταξιοδοτικά προγράμματα με ιδιωτική χρηματοδότηση.

προστίθεται στο διαθέσιμο εισόδημα, ή το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, των νοικοκυριών στους λογαριασμούς χρήσης εισοδήματος πριν από τη μετάβαση στην αποταμίευση.

Έτσι, η αποταμίευση των νοικοκυριών είναι αυτή που θα ήταν αν οι συνταξιοδοτικές εισφορές και οι εισπραττόμενες συντάξεις δεν είχαν καταγραφεί ως τρέχουσες μεταβιβάσεις στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος. Αυτό το διορθωτικό στοιχείο είναι απαραίτητο για να συμβαδίζει η αποταμίευση των νοικοκυριών με τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής τους σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων που καταγράφεται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό του συστήματος. Φυσικά, απαιτούνται και διορθώσεις προς την αντίθετη κατεύθυνση στους λογαριασμούς χρήσης εισοδήματος των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή των αυτόνομων συνταξιοδοτικών ταμείων ή των εργοδοτών που διατηρούν μη αυτονομα συνταξιοδοτικά ταμεία.

4.143. Χρόνος καταγραφής:

η διόρθωση καταγράφεται ανάλογα με τις ροές που την απαρτίζουν.

4.144. Στο σύστημα λογαριασμών, η διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία καταγράφεται:

- στις χρήσεις, στους λογαριασμούς χρήσης εισοδήματος του τομέα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και άλλων τομέων που διαχειρίζονται μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία
- στις χρήσεις, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για οργανισμούς μη μονίμους κατοίκους)
- στους πόρους, στους λογαριασμούς χρήσης εισοδήματος του τομέα των νοικοκυριών
- στους ορους, στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (για νοικοκυριά μη μονίμους κατοίκους).

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (D9)

4.145. Οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου διαφέρουν από τις τρέχουσες μεταβιβάσεις κατά το ότι προϋποθέτουν την απόκτηση ή τη διάθεση ενός ή περισσότερων στοιχείων του ενεργητικού ενός τουλάχιστον από τα μέρη της συναλλαγής. Ασχέτως του αν οι μεταβιβάσεις είναι σε χρήμα ή σε είδος θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα αντίστοιχη μεταβολή των χρηματοοικονομικών, ή μη χρηματοοικονομικών, στοιχείων του ενεργητικού που εμφανίζονται στους ισολογισμούς ενός ή και των δύο μερών της συναλλαγής.

4.146. Μία μεταβίβαση κεφαλαίου σε είδος είναι μεταβίβαση της ιδιοκτησίας ενός στοιχείου του ενεργητικού (εκτός από αποθέματα και μετρητά), ή την ακύρωση μιας υποχρέωσης από έναν πιστωτή, χωρίς αντίστοιχη ανταπόδοση.

Μία μεταβίβαση κεφαλαίου σε χρήμα είναι η μεταβίβαση μετρητών που συγκέντρωσε ο ένας συμβαλλόμενος με τη διάθεση ενός ή περισσότερων στοιχείων του ενεργητικού (εκτός από αποθέματα), ή που ο δεύτερος συμβαλλόμενος αναμένεται, ή υποχρεούται να χρησιμοποιήσει για την απόκτηση ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων (εκτός από αποθέματα). Ο δεύτερος συμβαλλόμενος, δηλαδή ο αποδέκτης, είναι συχνά υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει τα μετρητά για την απόκτηση ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων, ως προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης.

- 4.147. Οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου καλύπτουν τους φόρους κεφαλαίου (D91), τις επιχορηγήσεις επενδύσεων (D92), και τις λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D99).

Φόροι κεφαλαίου (D91)

- 4.148. Ορισμός: Οι φόροι κεφαλαίου είναι φόροι που επιβάλλονται σε μη τακτά και όχι συχνά διαστήματα στις αξίες των περιουσιακών στοιχείων ή την καθαρή θέση των θεσμικών μονάδων ή τις αξίες των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται μεταξύ θεσμικών μονάδων λόγω κληρονομιών, δωρεών εν ζωή ή άλλων μεταβιβάσεων.

- 4.149. Οι φόροι κεφαλαίου περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) φόρους επί μεταβιβάσεων κεφαλαίου: φόροι κληρονομιάς, φόροι θανάτου και φόροι δωρεών μεταξύ ζώντων, που θεωρούνται ότι επιβάλλονται στο κεφάλαιο των αποδεκτών - εκτός από τους φόρους επί πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι αυτές δεν είναι μεταβιβάσεις
- β) έκτακτους φόρους κεφαλαίου: περιστασιακοί και έκτακτοι φόροι στα περιουσιακά στοιχεία ή την καθαρή αξία των θεσμικών μονάδων⁽¹⁾. Εδώ περιλαμβάνονται και τα τέλη υπεραξίας, δηλαδή οι φόροι επί της αύξησης της αξίας της γεωργικής γης λόγω της έγκρισης άδειας για ανάπτυξη της γης για εμπορικούς ή οικιστικούς σκοπούς.

- 4.150. Χρόνος καταγραφής: οι φόροι κεφαλαίου καταγράφονται όταν εμφανίζονται οι υποχρεώσεις καταβολής φόρου.

- 4.151. Στο σύστημα λογαριασμών οι φόροι κεφαλαίου καταγράφονται:

- στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης (-) στο λογαριασμό κεφαλαίων των τομέων στους οποίους ταξινομούνται οι φορολογούμενοι

⁽¹⁾ Πάντως, οι φόροι κερδών κεφαλαίου εμφανίζονται στους λογαριασμούς στην κατηγορία "τρέχοντες φόροι εισοδήματος, περιουσίας, κλπ".

- στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης (+) στο λογαριασμό κεφαλαίου του δημοσίου τομέα
- στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης, στο λογαριασμό κεφαλαίου της αλλοδαπής.

Επιχορηγήσεις επενδύσεων (D92)

- 4.152. **Ορισμός:** Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων (D92) είναι μεταβιβάσεις κεφαλαίου σε χρήμα ή σε είδος από το δημόσιο ή από την αλλοδαπή⁽¹⁾ προς άλλες θεσμικές μονάδες μονίμους ή μη μονίμους κατοίκους, με σκοπό τη χρηματοδότηση μέρους ή του συνόλου του κόστους της απόκτησης παγίων στοιχείων του ενεργητικού εκ μέρους τους.
- 4.153. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων μπορούν αν είναι σε χρήμα ή σε είδος. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων σε είδος είναι μεταβιβάσεις μεταφορικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού από το δημόσιο σε άλλες μονάδες μονίμους ή μη μονίμους κατοίκους, καθώς και η απ'ευθείας χορήγηση κτιρίων ή άλλων κατασκευών σε μονάδες μονίμους ή μη μονίμους κατοίκους.
- 4.154. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων δεν περιλαμβάνουν μεταβιβάσεις στρατιωτικού εξοπλισμού με τη μορφή όπλων ή εξοπλισμού που χρησιμεύει αποκλειστικά ως φορέας τέτοιων όπλων, δεδομένου ότι αυτά ταξινομούνται ως πάγια περιουσιακά στοιχεία.
- 4.155. Η αξία του σχηματισμού κεφαλαίου που πραγματοποιείται από το δημόσιο προς όφελος άλλων τομέων της οικονομίας πρέπει επίσης να εμφανίζεται στις επιχορηγήσεις επενδύσεων, όταν ο αποδέκτης είναι αναγνωρίσιμος και αποκτά την κυριότητα του κεφαλαίου. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο σχηματισμός κεφαλαίου καταγράφεται στις χρήσεις, στο λογαριασμό κεφαλαίου του αποδέκτη, και χρηματοδοτείται με επιχορήγηση επενδύσεων που εμφανίζεται στους πόρους του ίδιου λογαριασμού.
- 4.156. Η κατηγορία D92 δεν περιλαμβάνει μόνο εφ'άπαξ μη περιοδικές πληρωμές που προορίζονται να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις κεφαλαίου κατά τη διάρκεια του ίδιου διαστήματος, αλλά και τμηματικές πληρωμές που αφορούν επενδύσεις κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν κατά προγενέστερη περίοδο. Έτσι, τα τμήματα

⁽¹⁾ Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων από την αλλοδαπή περιλαμβάνουν αυτές που καταβάλλονται απ'ευθείας από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. ορισμένες μεταβιβάσεις από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού).

των ετήσιων πληρωμών του δημοσίου που αντιπροσωπεύουν την εξόφληση χρεών, τα οποία συνάπτουν οι επιχειρήσεις με σκοπό προγράμματα επενδύσεων κεφαλαίου και την ευθύνη της εξόφλησης των οποίων έχει αναλάβει εν μέρει ή εξ ολοκλήρου το δημόσιο, θεωρούνται επίσης επιχορηγήσεις επενδύσεων.

Πάντως, οι επιδοτήσεις επιτοκίου που πραγματοποιεί το δημόσιο δεν περιλαμβάνονται στην παραπάνω κατηγορία, ακόμη και όταν αποβλέπουν στην ενθάρρυνση των επενδύσεων κεφαλαίου. Στην πράξη, η ανάληψη από μέρους των δημόσιων αρχών μέρους των τόκων αποτελεί, όπως και η ίδια η ροή του τόκου, τρέχουσα διανεμητική συναλλαγή. Εντούτοις, όταν μία επιχορήγηση εξυπηρετεί το διπλό σκοπό της χρηματοδότησης της εξόφλησης του δανείου που είχε συναφθεί και την πληρωμή των τόκων του κεφαλαίου που έχει δοθεί ως δάνειο, και όταν δεν είναι δυνατόν να διαχωρίσουμε τα δύο αυτά στοιχεία, όλη η επιχορήγηση αντιμετωπίζεται στους λογαριασμούς σαν επιχορήγηση επένδυσης.

- 4.157. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων στον τομέα των μη χρηματοδοτικών εταιρειών και οιονεί εταιρειών περιλαμβάνουν, εκτός από τις χορηγήσεις σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, επιχορηγήσεις κεφαλαίου σε δημόσιες επιχειρήσεις που αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα, με την προϋπόθεση ότι ο δημόσιος φορέας που πραγματοποιεί την επιχορήγηση δεν διατηρεί απαίτηση κατά της δημόσιας επιχείρησης.
- 4.158. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων στον τομέα των νοικοκυριών περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις για την αγορά εξοπλισμού και για τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων, εκτός από τις εταιρείες και οιονεί εταιρείες, και επιχορηγήσεις σε νοικοκυριά για την κατασκευή, αγορά και βελτίωση κατοικιών.
- 4.159. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων στο δημόσιο περιλαμβάνουν όλες τις πληρωμές (εκτός από τις χορηγήσεις για επιδότηση επιτοκίου) που πραγματοποιούνται προς υποτομείς του δημοσίου με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων κεφαλαίου. Τα σπουδαιότερα παραδείγματα είναι οι μεταβιβάσεις από την κεντρική διοίκηση στον υποτομέα τοπικής αυτοδιοίκησης με συγκεκριμένο σκοπό τη χρηματοδότηση των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Θα πρέπει να τονισθεί ότι μεταβιβάσεις γενικού χαρακτήρα που προορίζονται για ποικίλους ή μη καθορισμένους σκοπούς εγγράφονται στην κατηγορία των τρεχσών συναλλαγών μεταξύ υποτομέων του δημοσίου, ακόμη και αν προορίζονται εν μέρει για την κάλυψη δαπανών για επενδύσεις κεφαλαίου.
- 4.160. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων σε μη κερδοσκοπικά ιδρύματα από το δημόσιο και από την αλλοδαπή διακρίνονται από τις τρέχουσες μεταβιβάσεις σε μη κερδοσκοπικά ιδρύματα με χρησιμοποίηση του ίδιου κριτηρίου.

- 4.161. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων προς την αλλοδαπή θα πρέπει επίσης να περιορίζονται στις μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται με το συγκεκριμένο σκοπό της χρηματοδότησης του σχηματισμού κεφαλαίου μονάδων μη μονίμων κατοίκων. Συμπεριλαμβάνουν, για παράδειγμα, τις μη ανταποδοτικές μεταβιβάσεις για την κατασκευή γεφυρών, οδών, εργοστασίων, νοσοκομείων ή σχολείων σε αναπτυσσόμενες χώρες ή την κατασκευή κτιρίων διεθνών οργανισμών. Μπορεί να αποτελούνται από τμηματικές πληρωμές κατά τη διάρκεια μια περιόδου, όπως και από εφ'άπαξ πληρωμές. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει επίσης τη δωρεάν προμήθεια παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών.
- 4.162. Χρόνος καταγραφής: οι εκχορηγήσεις επενδύσεων σε χρήματα αναγράφονται όταν πρέπει να καταβληθεί η πληρωμή. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων σε είδος καταγράφονται όταν μεταβιβάζεται η ιδιοκτησία του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.
- 4.163. Στο σύστημα λογαριασμών, οι επιχορηγήσεις επενδύσεων καταγράφονται:
- στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης (-) στο λογαριασμό κεφαλαίου του δημοσίου τομέα
 - στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης (+) στο λογαριασμό κεφαλαίου των τομέων που δέχονται τις επιχορηγήσεις
 - στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης, στο λογαριασμό κεφαλαίου της αλλοδαπής.

Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D99)

- 4.164. Ορισμός: Οι λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D99) καλύπτουν μεταβιβάσεις, εκτός από επιχορηγήσεις επενδύσεων και φόρους κεφαλαίου, οι οποίες δεν αναδιανέμουν το εισόδημα αλλά αναδιανέμουν τις αποταμιεύσεις ή την περιουσία ανάμεσα στους διάφορους τομείς ή υποτομείς της οικονομίας ή της αλλοδαπής.
- 4.165. Οι λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου καλύπτουν τις εξής συναλλαγές:
- α) αποζημιώσεις από το δημόσιο ή την αλλοδαπή προς ιδιοκτήτες κεφαλαιουχικών αγαθών τα οποία καταστράφηκαν ή υπέστησαν ζημιές λόγω πράξεων πολέμου, άλλων πολιτικών γεγονότων ή θεομηνιών (πλημμυρών, κλπ)
 - β) μεταβιβάσεις του δημοσίου σε μη χρηματοδοτικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες για την κάλυψη ζημιών που συσσωρεύτηκαν κατά τη διάρκεια μερικών οικονομικών ετών ή την κάλυψη έκτακτων ζημιών που προέρχονται από αιτίες έξω από τον έλεγχο της επιχείρησης

- γ) μεταβιβάσεις ανάμεσα στους υποτομείς του δημοσίου, που προορίζονται να καλύψουν απρόβλεπτες δαπάνες ή συσσωρευμένα ελλείμματα⁽¹⁾
- δ) πριμ αποταμιεύσεων, που παρέχονται κατά καιρούς από το δημόσιο στα νοικοκυριά σαν επιβράβευση των αποταμιεύσεων που πραγματοποίησαν κατά τη διάρκεια ορισμένων ετών
- ε) κληροδοτήματα, μεγάλες δωρεές μεταξύ ζώντων και δωρεές μεταξύ μονάδων που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς, περιλαμβανομένων κληροδοτημάτων ή μεγάλων δωρεών προς ΜΚΟ (για παράδειγμα, δωρεές προς Πανεπιστήμια για την κάλυψη του κόστους κατασκευής νέων κτιρίων, φοιτητικών εστιών, βιβλιοθηκών, εργαστηρίων, κλπ.)
- στ) παραγραφή χρεών μετά από συμφωνία μεταξύ θεσμικών μονάδων που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς ή υποτομείς (για παράδειγμα, παραγραφή εκ μέρους του δημοσίου ενός χρέους το οποίο του οφείλει μια μη χρηματοδοτική εταιρεία μιας ξένης χώρας, πληρωμές για την κάλυψη εγγυήσεων που απαλλάσσουν αθετούντες οφειλέτες από τις υποχρεώσεις τους). Οι παραγραφές αυτές θεωρούνται ως μεταβίβαση κεφαλαίου από τον οφειλέτη στον πιστωτή, αξίας ίσης με το οφειλόμενο χρέος κατά τη στιγμή της παραγραφής. Πάντως, η παραγραφή ενός χρέους δεν είναι συναλλαγή μεταξύ θεσμικών μονάδων και επομένως δεν εμφανίζεται ούτε στο λογαριασμό κεφαλαίου ούτε στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό του συστήματος. Εάν ο οφειλέτης αποδεχθεί μία τέτοια παραγραφή, η πράξη αυτή θα πρέπει να καταγραφεί στις λοιπές μεταβολές, στους λογαριασμούς όγκου περιουσιακών στοιχείων του πιστωτή και του οφειλέτη. Οι προβλέψεις για επισφαλή δάνεια θεωρούνται ως λογιστικές εγγραφές που είναι εσωτερικές για την επιχείρηση και δεν εμφανίζονται πουθενά στο σύστημα. Επίσης, η μονομερής αποκήρυξη ενός χρέους εκ μέρους του οφειλέτη δεν είναι συναλλαγή και δεν αναγνωρίζεται στο σύστημα.
- ζ) το τμήμα εκείνο των κερδών (ή ζημιών) κεφαλαίου το οποίο αναδιανέμεται σε άλλον τομέα
- η) μεγάλες πληρωμές για αποζημίωση εκτεταμένων ζημιών ή σοβαρών βλαβών σε πρόσωπα που δεν καλύπτονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια (εκτός από πληρωμές από το δημόσιο ή από την αλλοδαπή που περιγράφονται στο α)). Οι πληρωμές μπορεί να είναι υποχρεωτικές από απόφαση δικαστηρίου ή να έχουν διακανονισθεί εξωδικαστικά. Εδώ περιλαμβάνονται οι πληρωμές αποζημιώσεων για βλάβες που οφείλονται σε μεγάλες εκρήξεις, διαρροές πετρελαίου, παρενέργειες φαρμάκων, κλπ.

⁽¹⁾ Οι μεταβιβάσεις αυτές ανάμεσα στους υποτομείς του δημοσίου είναι εσωτερικές ροές του δημοσίου τομέα και δεν εμφανίζονται σε ενοποιημένο λογαριασμό για τον τομέα ως σύνολο.

- θ) έκτακτες πληρωμές σε ταμεία κοινωνικής ασφάλισης που πραγματοποιούνται από εργοδότες (περιλαμβανομένου και του δημοσίου) ή από το δημόσιο (στο πλαίσιο της κοινωνικής λειτουργίας του), εφόσον οι πληρωμές αυτές προορίζονται να αυξήσουν τα μαθηματικά αποθέματα των ταμείων αυτών. Η συνοδευτική διόρθωση από ταμεία κοινωνικής ασφάλισης προς νοικοκυριά καταγράφεται επίσης ως λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D99) (βλέπε Παράρτημα περί ασφαλίσεων, παράγραφος 20).

4.166. Χρόνος καταγραφής :

- οι λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου σε χρήμα καταγράφονται όταν πρέπει να καταβληθεί η πληρωμή
- οι λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου σε είδος καταγράφονται όταν μεταβιβάζεται η ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου ή όταν παραγράφεται από τον πιστωτή η υποχρέωση.

4.167. Στο σύστημα λογαριασμών, οι λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου εμφανίζονται στις μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης, στο λογαριασμό κεφαλαίων των τομέων και της αλλοδαπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

- 5.01. Ορισμός: Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μεταξύ θεσμικών μονάδων, και μεταξύ θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής.
- 5.02. Όσον αφορά τον ορισμό της συναλλαγής (βλέπε 1.33), μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή είναι μια αλληλεπίδραση μεταξύ θεσμικών μονάδων, ή μεταξύ μιας θεσμικής μονάδας και της αλλοδαπής, με κοινή συμφωνία, που αφορά την ταυτόχρονη δημιουργία ή εκκαθάριση ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου και της αντίστοιχης υποχρέωσης ή τη μεταβολή της ιδιοκτησίας ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου, ή την ανάληψη μιας υποχρέωσης.
- 5.03. Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν μέσα πληρωμής, χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις και οικονομικά περιουσιακά στοιχεία με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων.
- 5.04. Τα μέσα πληρωμής περιλαμβάνουν το νομισματικό χρυσό, τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, τα μετρητά και τις μεταβιβάσιμες καταθέσεις.

Οι χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις δίνουν το δικαίωμα στους ιδιοκτήτες τους, τους πιστωτές, να εισπράξουν μια πληρωμή ή μια σειρά πληρωμών χωρίς αντισταθμιστική προσφορά από άλλες θεσμικές μονάδες, τους οφειλότες, που έχουν αναλάβει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Ως παραδείγματα οικονομικών περιουσιακών στοιχείων με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων μπορούν να αναφερθούν οι μετοχές και οι λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο και, κατά ένα μέρος, τα εξαρτημένα περιουσιακά στοιχεία. Η θεσμική μονάδα που εκδίδει ένα τέτοιο περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι έχει αναλάβει μια αντίστοιχη υποχρέωση.

- 5.05. Τα εξαρτημένα (υπό αίρεση) περιουσιακά στοιχεία είναι συμβατικές διευθετήσεις μεταξύ θεσμικών μονάδων, και μεταξύ θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής, που ορίζουν έναν ή περισσότερους όρους που πρέπει να πληρούνται για να πραγματοποιηθεί μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι εγγυήσεις πληρωμής από τρίτους, οι πιστωτικές επιστολές, τα πιστωτικά όρια, οι εγγυημένες πρακτικές διευκόλυνσης της έκδοσης ομολογιών και πολλά από τα παράγωγα μέσα. Στο Σύστημα, ένα εξαρτημένο περιουσιακό στοιχείο είναι χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ίδια η συμβατική διευθέτηση έχει αγοραία αξία γιατί είναι εμπορεύσιμη ή μπορεί να αντισταθμιστεί στην αγορά. Σε αντίθετη περίπτωση, ένα εξαρτημένο περιουσιακό στοιχείο δεν καταγράφεται στο Σύστημα.¹

¹ Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (ΑΦ.6) είναι άνευ όρων υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων. Πάντως, τα αντίστοιχα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των επιμέρους κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δικαιούχων είναι στις περισσότερες περιπτώσεις εξαρτημένα περιουσιακά στοιχεία.

- 5.06. Διακρίνονται επτά κατηγορίες χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων: νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (AF.1), μετρητά και καταθέσεις (AF.2), χρεόγραφα εκτός από μετοχές (AF.3), δάνεια (AF.4), μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.5), τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (AF.6) και λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (AF.7).
- 5.07. Στο Σύστημα, κάθε χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο έχει μια αντίστοιχη υποχρέωση, με εξαίρεση τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται στην κατηγορία "νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" (AF.1). Διακρίνονται έξι κατηγορίες υποχρεώσεων, που αντιστοιχούν με τις κατηγορίες των αντίστοιχων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων.
- 5.08. Η ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών αντιστοιχεί με την ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Διακρίνονται επτά κατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών: συναλλαγές νομισματικού χρυσού και ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων (F.1), συναλλαγές μετρητών και καταθέσεων (F.2), συναλλαγές χρεογράφων εκτός από μετοχές (F.3), συναλλαγές δανείων (F.4), συναλλαγές μετοχών και λοιπών συμμετοχών σε κεφάλαιο (F.5), συναλλαγές τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών (F.6) και συναλλαγές λοιπών εισπρακτέων/πληρωτέων λογαριασμών (F.7).
- 5.09. Τα κατεχόμενα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και οι εκκρεμείς υποχρεώσεις σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή (ενός τομέα ή της αλλοδαπής) καταγράφονται στον ισολογισμό (βλέπε κεφάλαιο VII). Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές έχουν ως αποτέλεσμα μεταβολές στους ισολογισμούς. Πάντως, οι μεταβολές μεταξύ του ισολογισμού ανοίγματος και του ισολογισμού κλεισίματος μπορεί να περιλαμβάνουν επίσης λοιπές ροές (βλέπε κεφάλαιο VI). Αυτές δεν οφείλονται σε αλληλεπιδράσεις μεταξύ θεσμικών μονάδων, ή μεταξύ μιας θεσμικής μονάδας και της αλλοδαπής, με κοινή συμφωνία. Οι λοιπές ροές αναλύονται σε ανατιμήσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, και σε μεταβολές του όγκου των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν οφείλονται σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Οι πρώτες καταγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης και οι δεύτερες στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων, στις κατηγορίες απώλειες λόγω φυσικών καταστροφών, κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση, λοιπές μεταβολές του όγκου των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α. και μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής.
- 5.10. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των εμπλεκόμενων τομέων. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των εμπλεκόμενων τομέων και στον εξωτερικό χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, δηλαδή στον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό της αλλοδαπής (βλέπε κεφάλαιο VIII).

Ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός (ενός τομέα ή της αλλοδαπής), δείχνει, στην αριστερή πλευρά, τις αποκτήσεις μείον πωλήσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, ενώ στη δεξιά πλευρά δείχνει την ανάληψη υποχρεώσεων μείον την εξόφλησή τους. Το αντισταθμιστικό μέγεθος του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού, δηλαδή η καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων μείον την καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων, είναι η καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων (B.9).

- 5.11. Ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός ενός τομέα μπορεί να είναι ενοποιημένος ή όχι. Ο μη ενοποιημένος χρηματοπιστωτικός λογαριασμός ενός τομέα δείχνει τις μεταβολές των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω όλων των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στις οποίες εμπλέκονται θεσμικές μονάδες που ταξινομούνται στον τομέα αυτό. Ο ενοποιημένος χρηματοπιστωτικός λογαριασμός ενός τομέα δείχνει τις μεταβολές των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μεταξύ θεσμικών μονάδων που ταξινομούνται στο σχετικό τομέα και άλλων θεσμικών μονάδων ή της αλλοδαπής. Σε σύγκριση με τον μη ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων που ταξινομούνται στο σχετικό θεσμικό τομέα διαγράφονται από τον ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Ο εξωτερικός χρηματοπιστωτικός λογαριασμός είναι εξ ορισμού ενοποιημένος.
- 5.12. Μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή μεταξύ δύο θεσμικών μονάδων αυξάνει την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων μιας θεσμικής μονάδας και μειώνει, κατά το ίδιο ποσό, την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων της άλλης θεσμικής μονάδας. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων που ταξινομούνται στον ίδιο τομέα δεν μεταβάλλουν την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων του τομέα. Ο ενοποιημένος και ο μη ενοποιημένος χρηματοπιστωτικός λογαριασμός ενός τομέα δείχνουν το ίδιο ποσό καθαρής χορήγησης / καθαρής λήψης δανείων. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων δεν μεταβάλλουν την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων του συνόλου της οικονομίας. Έχει το ίδιο ύψος αλλά αντίθετο πρόσημο με την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων στον εξωτερικό χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Επομένως, η καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων όλων των θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής είναι μηδενική.

- 5.13. Ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός κατά οφειλέτη/πιστωτή² (ενός τομέα ή της αλλοδαπής) είναι επέκταση του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού, που δείχνει επιπλέον την ανάλυση της καθαρής απόκτησης χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων κατά οφειλέτη τομέα και την ανάλυση της καθαρής ανάληψης υποχρεώσεων κατά πιστωτή τομέα. Επομένως, παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις σχέσεις οφειλετών/πιστωτών και συμφωνεί με τον χρηματοπιστωτικό ισολογισμό κατά οφειλέτη/πιστωτή (βλέπε 7.63). Πάντως, στην περίπτωση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών σε δευτερεύουσες αγορές, δεν παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις θεσμικές μονάδες στις οποίες πουλήθηκαν χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή από τις οποίες αγοράστηκαν χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός κατά οφειλέτη/πιστωτή δεν παρέχει μια πλήρη απάντηση στην ερώτηση ποιός χρηματοδοτεί ποιόν στη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου.
- 5.14. Ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός είναι ο τελικός λογαριασμός στην πλήρη ακολουθία λογαριασμών ο οποίος καταγράφει συναλλαγές (βλέπε κεφάλαιο VIII). Επομένως, ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός δεν έχει εξισωτικό μέγεθος το οποίο μεταφέρεται σε άλλο λογαριασμό. Στο Σύστημα, το εξισωτικό μέγεθος του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού είναι ίδιο με το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού κεφαλαίου. Στην πράξη, παρατηρείται συνήθως μια αναντιστοιχία μεταξύ τους, γιατί υπολογίζονται με βάση διαφορετικά στατιστικά δεδομένα.
- 5.15. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές έχουν πάντα αντισταθμιστικές συναλλαγές στο Σύστημα. Οι αντισταθμιστικές συναλλαγές είτε είναι και αυτές χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, είτε είναι συναλλαγές που καταγράφονται σε άλλους λογαριασμούς, εκτός από το χρηματοπιστωτικό.

Η ταυτόχρονη αύξηση ή μείωση τόσο των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων όσο και των υποχρεώσεων ή η ανταλλαγή ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου με άλλο, καταγράφονται, στο σύνολο τους, στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό (ενός τομέα ή της αλλοδαπής). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια συναλλαγή και η αντισταθμιστική της συναλλαγή είναι και οι δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, μεταβάλλουν το χαρτοφυλάκιο χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και μπορούν να μεταβάλουν τα σύνολα τόσο των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων όσο και των υποχρεώσεων των εμπλεκόμενων θεσμικών μονάδων ή της αλλοδαπής, δεν μεταβάλλουν όμως την καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων ή την καθαρή θέση.

Οι αντισταθμιστικές συναλλαγές των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μπορεί επίσης να είναι συναλλαγές προϊόντων (βλέπε III), διανεμητικές συναλλαγές (βλέπε κεφάλαιο IV) ή συναλλαγές μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 6.6). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής δεν είναι χρηματοπιστωτική συναλλαγή, η καθαρή χορήγηση / καθαρή λήψη δανείων των εμπλεκόμενων θεσμικών μονάδων ή της αλλοδαπής μεταβάλλεται.

² Το ΣΕΑ 1993 (11.103-11.111) χρησιμοποιεί τον όρο "λογαριασμός λεπτομερούς ροής κεφαλαίων".

- 5.16. Η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής μπορεί να είναι μια τρέχουσα μεταβίβαση ή μια μεταβίβαση κεφαλαίου (βλέπε IV). Στην περίπτωση αυτή, η χρηματοπιστωτική μεταβολή αφορά μεταβολή ιδιοκτησίας ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου, ή ανάληψη υποχρέωσης (ανάληψη χρέους) ή ταυτόχρονη εκκαθάριση ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου και της αντίστοιχης υποχρέωσης (παραγραφή χρέους ή απαλλαγή εξόφλησης χρέους). Η αντισταθμιστική μεταβίβαση της ανάληψης χρέους και της παραγραφής χρέους ταξινομείται στην κατηγορία "μεταβιβάσεις κεφαλαίου" (D.9) και καταγράφεται στο λογαριασμό κεφαλαίου. Πάντως, η αντισταθμιστική συναλλαγή της ανάληψης χρέους και της παραγραφής χρέους δεν είναι πάντοτε μεταβίβαση. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ιδιοκτήτης μιας εταιρείας ή οιοσδήποτε εταιρείας αναλαμβάνει υποχρεώσεις ή παραγράφει χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις απέναντι της εταιρείας ή της οιοσδήποτε εταιρείας, η αντισταθμιστική συναλλαγή της ανάληψης χρέους ή της παραγραφής χρέους είναι μια συναλλαγή μετοχών ή λοιπών συμμετοχών σε κεφάλαιο (F.5).

Σε αντίθεση με την ανάληψη χρέους και την παραγραφή χρέους, η ακύρωση ή μείωση επισφαλών χρεών από πιστωτές και η μονομερής διαγραφή μιας υποχρέωσης από έναν οφειλέτη (άρνηση εξόφλησης χρέους) δεν ταξινομούνται στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές γιατί δεν αφορούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ θεσμικών μονάδων, ή μεταξύ θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής, με κοινή συμφωνία. Η ακύρωση ή η μείωση επισφαλών χρεών από πιστωτές καταγράφεται στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 6.27δ). Η άρνηση εξόφλησης χρέους δεν αναγνωρίζεται από το Σύστημα.

- 5.17. Η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής μπορεί να είναι τόκος (D.41). Ο τόκος είναι εισπρακτέος από τους πιστωτές και πληρωτέος από τους οφειλέτες ορισμένων ειδών χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που ταξινομούνται στις κατηγορίες μετρητά και καταθέσεις (AF.2), χρεόγραφα εκτός από μετοχές (AF.3), δάνεια (AF.4) και λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (AF.7). Στο Σύστημα, ο τόκος καταγράφεται όταν δημιουργείται υποχρέωση πληρωμής του, δηλαδή ο τόκος καταγράφεται σαν να δημιουργείται συνεχώς διαχρονικά ως εισπρακτέος από τον πιστωτή με βάση το ύψος του εναπομένου κεφαλαίου (βλέπε 4.50). Η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας εγγραφής τόκου (D.41) είναι πάντοτε μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή που δημιουργεί μια πρόσθετη χρηματοπιστωτική απαίτηση του πιστωτή έναντι του οφειλέτη. Το αποτέλεσμα αυτής της χρηματοπιστωτικής συναλλαγής είναι ότι ο τόκος επανεπενδύεται. Η πραγματική πληρωμή τόκου δεν καταγράφεται στους τόκους (D.41) αλλά προϋποθέτει μια συναλλαγή που αναφέρεται στη μεταβολή ιδιοκτησίας του μέσου πληρωμής. Η αντισταθμιστική συναλλαγή είναι μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή που μειώνει την καθαρή χρηματοπιστωτική απαίτηση του πιστωτή έναντι του οφειλέτη. Όταν οι δεδουλευμένοι τόκοι δεν καταβάλλονται όταν είναι πληρωτέοι, δημιουργούνται τόκοι υπερημερίας. Δεδομένου ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι έχουν ήδη καταγραφεί στο Σύστημα, οι τόκοι υπερημερίας δεν μεταβάλλουν το σύνολο των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων, αλλά ενδεχομένως την ταξινόμησή τους (βλέπε 5.131)

- 5.18. Η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής μπορεί να είναι εισόδημα περιουσίας που αποδίδεται αλλά δεν διανέμεται. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν ο τόκος (D.41) και τα μερίσματα (D.421) που εισπράττονται από αμοιβαία κεφάλαια από τις επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει, τα οποία αποδίδονται αλλά δεν διανέμονται στους μετόχους (βλέπε 4.49β και 4.54β), επανεπενδύμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (D.43) και εισόδημα περιουσίας που αποδίδεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (D.44) στην περίπτωση επί μέρους συμβολαίων ασφάλειας ζωής που δεν συνάπτονται στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης. Το αποτέλεσμα της αντισταθμιστικής χρηματοπιστωτικής συναλλαγής είναι ότι το (θετικό ή αρνητικό) εισόδημα περιουσίας επανεπενδύεται.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

- 5.19. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ταξινομούνται σε κατηγορίες, που υποδιαιρούνται σε υποκατηγορίες, ορισμένες από τις οποίες διαιρούνται περαιτέρω σε υποτίτλους. Η ταξινόμηση των συναλλαγών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αντιστοιχεί στην ταξινόμηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (βλέπε 5.06-5.08). Επομένως, οι ορισμοί των κατηγοριών, υποκατηγοριών και υποτίτλων και οι συμπληρωματικές επεξηγήσεις εμφανίζονται μόνο μια φορά στο ΕΣΟΛ - στο παρόν τμήμα του κεφαλαίου για τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Το κεφάλαιο για τους ισολογισμούς δεν επαναλαμβάνει τους ορισμούς και τις επεξηγήσεις τους στο κυρίως κείμενο, παρουσιάζει όμως συνοπτικά στο παράρτημά 1 του όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο Σύστημα.
- 5.20. Η ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων βασίζεται κυρίως στο βαθμό ρευστότητας και τα νομικά χαρακτηριστικά των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Η ταξινόμηση δεν περιλαμβάνει λειτουργικές κατηγορίες, με εξαίρεση ένα υπόμνημα του ισολογισμού σχετικό με τις άμεσες επενδύσεις εξωτερικού. Οι ορισμοί των κατηγοριών, υποκατηγοριών και υποτίτλων είναι γενικά ανεξάρτητη από την ταξινόμηση των θεσμικών μονάδων. Πάντως, ανάλογα με τις ανάγκες, η ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μπορεί να γίνει πιο αναλυτική, μέσω της διασταυρωμένης ταξινόμησης θεσμικών μονάδων. Ως παράδειγμα μπορούν να αναφερθούν οι καταθέσεις τάξεων μεταξύ νομισματικών χρηματοπιστωτικών εταιρειών. Ο βαθμός λεπτομέρειας που θα χρησιμοποιηθεί στην ταξινόμηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαρτάται από τον θεσμικό τομέα που αναλύεται.

Ταξινόμηση χρηματοπιστωτικών συναλλαγών	Κωδικός
Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	F.1
Νομισματικός χρυσός	F.11
Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	F.12
Μετρητά και καταθέσεις	F.2
Μετρητά	F.21
Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	F.22
Λοιπές καταθέσεις	F.29
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	F.3
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων	F.33
Βραχυπρόθεσμα	F.331
Μακροπρόθεσμα	F.332
Χρηματοπιστωτικά παράγωγα	F.34
Δάνεια	F.4
Βραχυπρόθεσμα	F.41
Μακροπρόθεσμα	F.42
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	F.5
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων	F.51
Μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο	F.511
Μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο	F.512
Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	F.513
Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων	F.52
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	F.6
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και συνταξιοδοτικών ταμείων	F.61
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	F.611
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	F.612
Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	F.62
Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	F.7
Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	F.71
Λοιποί	F.79
Υπόμνημα του ισολογισμού: άμεσες επενδύσεις εξωτερικού	F.m

- 5.21. Για την ανάλυση των διαύλων διαβίβασης της νομισματικής πολιτικής μπορεί να απαιτείται η επισήμανση συνολικών μεγεθών χρήματος στους ισολογισμούς καθώς και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των τομέων και της αλλοδαπής. Πάντως, οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται όσο αφορά τα συνολικά μεγέθη χρήματος ποικίλλουν από τη μια χώρα στην άλλη, καθώς και διαχρονικά. Επιπλέον, αποτελούνται από συνιστώσες οι οποίες τις περισσότερες περιπτώσεις δεν αντιστοιχούν με τις κατηγορίες, υποκατηγορίες ή υποτίτλους των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων όπως ορίζονται στο Σύστημα. Επιπλέον, οι τομείς που δημιουργούν χρήμα, οι τομείς που κατέχουν χρήμα και οι χρηματικά ουδέτεροι τομείς εξαρτώνται από τον ορισμό του σχετικού συνολικού χρηματικού μεγέθους. Επομένως, στο Σύστημα δεν ορίζονται συνολικά χρηματικά μεγέθη. Πάντως, στο παράρτημα του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάζεται μια μέθοδος που επιτρέπει την εμφάνιση οποιουδήποτε συνολικού χρηματικού μεγέθους στους ισολογισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς.
- 5.22. Οι καινοτομίες στις χρηματοπιστωτικές αγορές έχουν μειώσει τη χρησιμότητα της διάκρισης βραχυπρόθεσμων / μακροπρόθεσμων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Πάντως, όταν έχει σημασία η ανάλυση της προθεσμίας λήξης, όπως π.χ. για την ανάλυση των επιτοκίων και των αποδόσεων των περιουσιακών στοιχείων, μπορεί να απαιτείται μια ανάλυση σε ένα φάσμα προθεσμιών λήξης. Επομένως, η διάκριση ως προς την προθεσμία λήξης αναγνωρίζεται ως δευτερεύον κριτήριο ταξινόμησης όπου αυτό έχει σημασία.

Ορισμός: Βραχυπρόθεσμα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης είναι συνήθως ένα έτος ή λιγότερο, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύο έτη το πολύ.³

Μακροπρόθεσμα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης είναι περισσότερο από ένα έτος, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις περισσότερο από δύο έτη τουλάχιστον.

- 5.23. Πολλές από τις κατηγορίες, υποκατηγορίες και υποτίτλους των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μπορούν να αναλυθούν με βάση τις μονάδες τις οποίες εκφράζονται.

Ορισμός: Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) σε εθνικό νόμισμα είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) που είναι εκφρασμένα στη νομισματική μονάδα που χρησιμοποιείται νόμισμα στη χώρα.

³ Σε ορισμένες περιπτώσεις, χρεόγραφα εκτός από τις μετοχές που εκδίδονται από το δημόσιο τομέα με προθεσμία λήξης μέχρι πέντε έτη μπορούν να ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμα.

Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) σε ξένο νόμισμα είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (υποχρεώσεις) που δεν είναι εκφρασμένα στο εθνικό νόμισμα της χώρας.

Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία σε ξένο νόμισμα περιλαμβάνουν χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία εκφρασμένα σε ένα καλάθι νομισμάτων, για παράδειγμα ECU ή ΕΤΔ, και χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία εκφρασμένα σε χρυσό. Η διάκριση μεταξύ εθνικού και ξένου νομίσματος είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την κατηγορία μετρητά και καταθέσεις (ΑΦ.2).

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΤΡΑΒΗΚΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ΕΤΔ) (F.1)

5.24. Η κατηγορία F.1 αποτελείται από δύο υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- νομισματικό χρυσό (F.11)
- ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ) (F.12).

5.25. Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην κατηγορία νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ (ΑΦ.1) είναι τα μόνα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχουν αντισταθμιστικές υποχρεώσεις στο Σύστημα. Επομένως, οι συναλλαγές νομισματικού χρυσού και ΕΤΔ (F.1) αφορούν πάντοτε μεταβολές της ιδιοκτησίας χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 5.02).

Νομισματικός χρυσός (F.11)

5.26. Ορισμός: Η υποκατηγορία νομισματικός χρυσός (F.11) περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές νομισματικού χρυσού (ΑΦ.11), δηλαδή χρυσού που κατέχεται, ως συνιστώσα συναλλαγματικών αποθεμάτων, από νομισματικές αρχές ή από τρίτους που υπόκεινται στον ουσιαστικό έλεγχο των νομισματικών αρχών.

5.27. Ο τομέας των νομισματικών αρχών, που βασίζεται σε μια λειτουργική έννοια, αποτελείται από τον υποτομέα κεντρική τράπεζα (S.21) και από κρατικά ιδρύματα, που πραγματοποιούν πράξεις οι οποίες αποδίδονται συνήθως στην κεντρική τράπεζα. Οι πράξεις αυτές περιλαμβάνουν την έκδοση χρήματος, την τήρηση και τη διαχείριση συναλλαγματικών αποθεμάτων και την λειτουργία ταμείων συναλλαγματικής σταθεροποίησης.

Επομένως, ο χρυσός μπορεί κανονικά να είναι χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο μόνο για την κεντρική τράπεζα ή για το κράτος. Πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις, και άλλες χρηματοδοτικές εταιρείες μπορούν να κατέχουν τίτλους χρυσού που μπορούν να πωληθούν μόνο με έγκριση των νομισματικών αρχών. Σε τέτοιες περιορισμένες περιπτώσεις, η έννοια του ουσιαστικού ελέγχου μπορεί να εφαρμοστεί στο χρυσό που κατέχεται από χρηματοδοτικές εταιρείες εκτός από την κεντρική τράπεζα.

- 5.28. Ο νομισματικός χρυσός έχει συνήθως τη μορφή ράβδων καθαρότητας τουλάχιστον 995/1000.
- 5.29. Οι συναλλαγές νομισματικού χρυσού αποτελούνται συνήθως από πωλήσεις και αγορές νομισματικού χρυσού μεταξύ νομισματικών αρχών. Οι αγορές νομισματικού χρυσού καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των εγχωρίων νομισματικών αρχών ως αυξήσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Οι αντισταθμιστικές εγγραφές είναι μειώσεις των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων της αλλοδαπής.
- 5.30. Οι συναλλαγές μη νομισματικού χρυσού, δηλαδή χρυσού εκτός από το νομισματικό χρυσό, αντιμετωπίζονται ως αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών (αν μοναδικός σκοπός είναι η δημιουργία ενός αποθέματος πλούτου) και, σε άλλη περίπτωση, ως τελική κατανάλωση ή ενδιάμεση ανάληψη ή/και μεταβολή αποθεμάτων. Οι συναλλαγές μη νομισματικού χρυσού περιλαμβάνουν συναλλαγές των νομισματικών αρχών σε χρυσό που δεν είναι συνιστώσα των συναλλαγματικών αποθεμάτων τους.
- 5.31. Αν οι νομισματικές αρχές προσθέτουν μη νομισματικό χρυσό στα αποθέματα νομισματικού χρυσού που κατέχουν ή αποδεσμεύουν νομισματικό χρυσό από τα αποθέματά τους για μη νομισματική χρήση, θεωρούνται ότι προβαίνουν σε νομισματοποίηση ή απονομισματοποίηση χρυσού, αντιστοίχως. Η νομισματοποίηση ή η απονομισματοποίηση χρυσού δεν δημιουργεί εγγραφές στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς· αντίθετα, η μεταβολή των θέσεων του ισολογισμού αιτιολογείται με εγγραφές στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων ως αναταξινόμηση, δηλαδή αναταξινόμηση χρυσού από τιμαλφή (AF.11) σε νομισματικό χρυσό (βλέπε 6.32). Η απονομισματοποίηση χρυσού καταγράφεται αντιστοίχως.
- 5.32. Οι καταθέσεις, τα χρεόγραφα και τα δάνεια που είναι εκφρασμένα σε χρυσό αντιμετωπίζονται ως χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από νομισματικό χρυσό και ταξινομούνται μαζί με παρόμοια περιουσιακά στοιχεία σε ξένο νόμισμα στην αντίστοιχη κατηγορία.

Οι ανταλλαγές (swaps) μη νομισματικού χρυσού, δηλαδή συμφωνίες σχετικά με την ανταλλαγή μη νομισματικού χρυσού για αποθέματα, αντιμετωπίζονται ως δάνεια με εγγύηση (βλέπε 5.81ε).

Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ) (F.12)

- 5.33. Ορισμός: Η υποκατηγορία ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ) (F.12) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές ΕΤΔ (AF.12), δηλαδή διεθνών αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και κατανέμονται στα μέλη του ως συμπληρώματα των υπάρχοντων συναλλαγματικών αποθεμάτων.

- 5.34. Τα ΕΤΔ δεν θεωρούνται ως υποχρεώσεις του ΔΝΤ, και τα μέλη του ΔΝΤ στα οποία κατανέμονται ΕΤΔ δεν έχουν πραγματική (άνευ όρων) υποχρέωση να εξοφλήσουν τα ΕΤΔ που τους κατανέμονται. Τα ΕΤΔ κατανέμονται αποκλειστικά από επίσημους φορείς, που είναι κατά κανόνα κεντρικές τράπεζες, και μεταβιβάζονται μεταξύ των συμμετεχόντων στο Τμήμα Ειδικών Τραπεζικών Δικαιωμάτων του ΔΝΤ και άλλους κατόχους που ορίζονται από το ΔΝΤ (λοιπές κεντρικές τράπεζες και ορισμένους διεθνείς οργανισμούς). Τα ΔΝΤ αντιπροσωπεύουν το εξασφαλισμένο και χωρίς περιορισμούς δικαίωμα του κατόχου να αποκτά άλλα αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία, και ιδιαίτερα ξένο συνάλλαγμα.
- 5.35. Μεταβολές στα ΕΤΔ τα οποία κατέχει μία νομισματική αρχή μπορούν να προκύψουν από τις συναλλαγές ΕΤΔ που περιλαμβάνουν πληρωμές ΕΤΔ προς ή εισπράξεις ΕΤΔ από το ΔΝΤ, από άλλους συμμετέχοντες στο Τμήμα Ειδικών Τραπεζικών Δικαιωμάτων του ΔΝΤ, ή από άλλους κατόχους. Οι συναλλαγές αυτές καταγράφονται στους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των νομισματικών αρχών και της αλλοδαπής αντιστοίχως. Μεταβολές σε ΕΤΔ μπορούν επίσης να προκύψουν από μεταβολές της αξίας των ΕΤΔ, που καταγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης, ή από αποδόσεις και ακυρώσεις ΕΤΔ που καταγράφονται στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 6.27α).

ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (F.2)

- 5.36. Ορισμός: Η κατηγορία μετρητά και καταθέσεις (F.2) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετρητών και καταθέσεων (AF.2) δηλαδή μετρητά σε κυκλοφορία και κάθε είδους καταθέσεις σε εθνικό και σε ξένο νόμισμα.
- 5.37. Η κατηγορία F.2 διαιρείται σε τρεις υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:
- μετρητά (F.21)
 - μεταβιβάσιμες καταθέσεις (F.22)
 - λοιπές καταθέσεις (F.29).

Η διάκριση μεταξύ μεταβιβάσιμων και μη μεταβιβάσιμων καταθέσεων μπορεί να είναι δύσκολη και όχι ιδιαίτερα χρήσιμη από αναλυτική άποψη για ορισμένες χώρες (για τη διάκριση μεταξύ καταθέσεων και δανείων βλέπε 5.74 - 5.76).

Μετρητά (F.21)

- 5.38. Ορισμός: Η υποκατηγορία μετρητά (F.21) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετρητών (AF.21), δηλαδή τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε κυκλοφορία, που χρησιμοποιούνται συνήθως για την πραγματοποίηση πληρωμών.

5.39. Η υποκατηγορία AF.21 περιλαμβάνει:

- α) τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε κυκλοφορία, που έχουν εκδοθεί από νομισματικές αρχές μονίμους κατοίκους·
- β) τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε κυκλοφορία, που έχουν εκδοθεί από νομισματικές αρχές μη μονίμους κατοίκους και κατέχονται από μονίμους κατοίκους.

5.40. Η υποκατηγορία AF.21 δεν περιλαμβάνει:

- τραπεζογραμμάτια και κέρματα που δεν είναι σε κυκλοφορία, για παράδειγμα, το απόθεμα ιδίων τραπεζογραμμάτων μιας κεντρικής τράπεζας ή αποθέματα τραπεζογραμμάτων που κατέχει μια κεντρική τράπεζα για περιπτώσεις ανάγκης·
- αναμνηστικά κέρματα που δεν χρησιμοποιούνται συνήθως για την πραγματοποίηση πληρωμών.

5.41. Όλοι οι τομείς καθώς και η αλλοδαπή μπορούν να κατέχουν χρήμα. Το χρήμα εκδίδεται από την κεντρική τράπεζα, το κράτος, την αλλοδαπή, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις από άλλους νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Το χρήμα θεωρείται ότι αποτελεί υποχρέωση της θεσμικής μονάδας που το εκδίδει.

Μεταβιβάσιμες καταθέσεις (F.22)

5.42. Ορισμός: Η υποκατηγορία μεταβιβάσιμες καταθέσεις (F.22) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μεταβιβάσιμων καταθέσεων (AF.22) δηλαδή καταθέσεων (σε εγχώριο ή ξένο νόμισμα) που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε μετρητά ή που μπορούν να μεταβιβαστούν με επιταγή, τραπεζική εντολή, εγγραφή χρέωσης ή παρόμοιους τρόπους, χωρίς ιδιαίτερους περιορισμούς ή κυρώσεις.

5.43. Η υποκατηγορία AF.22 περιλαμβάνει μεταβιβάσιμες καταθέσεις σε νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μονίμους κατοίκους και μη μονίμους κατοίκους. Αυτές καλύπτουν μεταβιβάσιμες καταθέσεις μεταξύ νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως καταθέσεις άλλων νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών στην κεντρική τράπεζα που γίνονται για την κάλυψη απαιτήσεων σχετικά με υποχρεωτικά αποθέματα, εφόσον οι καταθέσεις αυτές εξακολουθούν να είναι μεταβιβάσιμες, ή ισοζύγια εργασίας και λοιπές ανταλλαγές (swaps) ξένου συναλλάγματος μεταξύ ξένων τραπεζών ή μεταξύ άλλων νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

5.44. Όλοι οι τομείς καθώς και η αλλοδαπή μπορούν να έχουν μεταβιβάσιμες καταθέσεις. Αυτές είναι υποχρεώσεις κυρίως των νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και της αλλοδαπής, καθώς και του κράτους σε ορισμένες περιπτώσεις.

Λοιπές καταθέσεις (F.29)

5.45. Ορισμός: Η υποκατηγορία λοιπές καταθέσεις (F.29) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές σε λοιπές καταθέσεις (AF.29) δηλαδή καταθέσεις (σε εθνικό ή σε ξένο νόμισμα) εκτός από τις μεταβιβάσιμες καταθέσεις. Οι λοιπές καταθέσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση πληρωμών σε οποιαδήποτε στιγμή και δεν είναι μετατρέψιμες σε μετρητά ή σε μεταβιβάσιμες καταθέσεις χωρίς σημαντικούς περιορισμούς ή κυρώσεις.

5.46. Η υποκατηγορία AF.29 περιλαμβάνει:

- α) καταθέσεις προθεσμίας. Οι καταθέσεις αυτές δεν είναι άμεσα διαθέσιμες γιατί υπόκεινται σε μια συγκεκριμένη χρονική προθεσμία ή μια περίοδο προειδοποίησης πριν από την ανάληψη. Περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, καταθέσεις στην κεντρική τράπεζα με τη μορφή υποχρεωτικών αποθεμάτων, εφόσον οι καταθέτες δεν μπορούν να τις ρευστοποιήσουν χωρίς υποχρέωση προειδοποίησης ή χωρίς περιορισμό.
- β) καταθέσεις ταμιευτηρίου, βιβλιάρια ταμιευτηρίου, πιστοποιητικά ταμιευτηρίου ή πιστοποιητικά καταθέσεων προθεσμίας που δεν είναι εμπορεύσιμα ή των οποίων η δυνατότητα αγοραπωλησίας, αν και υπάρχει θεωρητικά, είναι πολύ περιορισμένη.
- γ) καταθέσεις που οφείλονται σε ένα πρόγραμμα ή μια σύμβαση αποταμίευσης. Οι καταθέσεις αυτές προϋποθέτουν συχνά μια υποχρέωση, εκ μέρους του καταθέτη, να πραγματοποιεί τακτικές πληρωμές σε μια δεδομένη περίοδο, και το αρχικό κεφάλαιο όπως και οι τόκοι είναι διαθέσιμοι μόνο μετά την πάροδο μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου. Οι καταθέσεις αυτές συνδυάζονται συχνά με τη χορήγηση, στο τέλος της περιόδου αποταμίευσης, δανείων που είναι ανάλογα με τη συσσωρευθείσα αποταμίευση, με σκοπό την αγορά ή την κατασκευή κατοικίας.
- δ) αποδεικτικά καταθέσεων που εκδίδονται από ενώσεις αποταμίευσεων και δανείων, κτηματικές εταιρείες, πιστωτικές ενώσεις, και παρόμοιους οργανισμούς, οι οποίες μερικές φορές αποκαλούνται μετοχές και οι οποίες από νομική άποψη, ή στην πράξη, είναι εξοφλητέες όταν ζητηθεί ή με σχετικά σύντομη περίοδο προειδοποίησης.
- ε) εξοφλητέες πληρωμές κερδών συναφείς με χρηματοπιστωτικά παράγωγα, που είναι υποχρεώσεις νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (βλέπε 5.81γ).
- στ) βραχυπρόθεσμες συμφωνίες επαναγοράς (repos) που είναι υποχρεώσεις νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (βλέπε 5.81δ).⁴

⁴ Το ΣΕΛ 1993 (11.32, 11.72 και 11.83) κατατάσσει τις συμφωνίες επαναγοράς (repos) στα δάνεια, εκτός αν σχετίζονται με υποχρεώσεις των τραπεζών και ταξινομούνται σε εθνικά μέτρα χρήματος με την ευρεία έννοια· στη δεύτερη περίπτωση, οι συμφωνίες επαναγοράς ταξινομούνται στις λοιπές καταθέσεις.

5.47. Η υποκατηγορία AF.29 δεν περιλαμβάνει τα εμπορεύσιμα πιστοποιητικά καταθέσεων προθεσμίας και τα εμπορεύσιμα πιστοποιητικά αποταμίευσης. Αυτά ταξινομούνται στην κατηγορία χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.33).

5.48. Η υποκατηγορία AF.29 περιλαμβάνει επίσης τα εξής:

- α) Επίσημα αποθέματα ECU της κεντρικής τράπεζας. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από τα ECU που εκδίδει το ENI έναντι νομισματικών αποθεμάτων των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με σκοπό την υλοποίηση της συμφωνίας ΕΝΣ. Αυτά τα ECU μπορούν να χρησιμοποιούνται από το ENI και τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών ως μέσο πληρωμής και για συναλλαγές μεταξύ τους και με το ENI. Το ENI μπορεί να χορηγεί στις νομισματικές αρχές τρίτων χωρών και σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς τον τίτλο των Λοιπών Κατόχων ECU.⁵
- β) Χρηματικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της κεντρικής τράπεζας που προκύπτουν από το μηχανισμό πολύ βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης και το μηχανισμό βραχυπρόθεσμης νομισματικής υποστήριξης. Οι μηχανισμοί αυτοί διοικούνται από το ENI.⁶
- γ) Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ που είναι συνιστώσες διεθνών συναλλαγματικών αποθεμάτων και δεν βασίζονται σε δάνεια. Αποτελούνται από τη θέση αποθεματικού μεριδίου στο ΔΝΤ, που προκύπτει από την πληρωμή μέρους της συνδρομής ενός μέλους στα αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία και από την καθαρή χρήση του νομίσματος του μέλους εκ μέρους του Ταμείου.

Οι υποχρεώσεις έναντι του ΔΝΤ δεν βασίζονται σε δάνεια. Αποτελούνται από τη χρήση πίστωσης του Ταμείου στο πλαίσιο του Λογαριασμού Γενικών Πόρων του ΔΝΤ· ο λογαριασμός αυτός μετρά την ποσότητα του νομίσματος ενός μέλους την οποία κατέχει το ΔΝΤ και την οποία το μέλος είναι υποχρεωμένο να επαναγοράσει.

5.49. Όλοι οι τομείς καθώς και η αλλοδαπή μπορούν να κατέχουν λοιπές καταθέσεις. Αυτές είναι υποχρεώσεις, κυρίως νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και της αλλοδαπής, αλλά και άλλων τομέων, όπως π.χ. του δημοσίου τομέα (βλέπε 5.74 - 5.76).

⁵ Άρθρα 6.2 και 6.3 του Πρωτοκόλλου περί του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, που αποτελεί παράρτημα της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

⁶ Άρθρο 6.1 δεύτερο εδάφιο του Πρωτοκόλλου περί του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, που αποτελεί παράρτημα της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ (F.3)

- 5.50. Ορισμός: Η κατηγορία χρεόγραφα εκτός από μετοχές (F.3) περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές χρεογράφων εκτός από μετοχές (AF.3) δηλαδή χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων που είναι μέσα πληρωτέα στον κομιστή, είναι συνήθως εμπορεύσιμα, διακινούνται σε δευτερεύουσες αγορές και δεν δίνουν στον κάτοχο δικαιώματα ιδιοκτησίας στη θεσμική μονάδα που τα εκδίδει.
- 5.51. Η κατηγορία AF.3 καλύπτει χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που εκπροσωπούνται κατά κανόνα από έγγραφα τα οποία προορίζονται για κυκλοφορία, και των οποίων η ονομαστική αξία προσδιορίζεται κατά την έκδοση. Περιλαμβάνει γραμμάτια, ομολογίες, πιστοποιητικά καταθέσεων προθεσμίας, δικαιόγραφα, ομολογίες χρέους (debentures), εμπορεύσιμα χρηματοπιστωτικά παράγωγα, και παρόμοια μέσα που διακινούνται συνήθως στις χρηματοπιστωτικές αγορές (για τη διάκριση μεταξύ χρεογράφων εκτός από μετοχές και δανείων βλέπε 5.77-5.80).
- 5.52. Όλοι οι τομείς καθώς και η αλλοδαπή μπορούν να κατέχουν χρεόγραφα εκτός από μετοχές ως χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία. Αυτά είναι υποχρεώσεις κυρίως χρηματοδοτικών και μη χρηματοδοτικών εταιρειών, του κράτους, ομοσπόνδων κρατιδίων και της αυτοδιοίκησης καθώς και της αλλοδαπής.
- 5.53. Η κατηγορία F.3 διαιρείται σε τρεις υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:⁷
- χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.33)
 - χρηματοπιστωτικά παράγωγα (F.34)

⁷ Το ΣΕΛ 1993 (11.79, 11.80 και 11.81) συνιστά μια προαιρετική υποδιαίρεση της ταξινόμησης των αλλαγών χρεογράφων εκτός από μετοχές κατά προθεσμία σε βραχυπρόθεσμες (F.31) και μακροπρόθεσμες (F.32). Πάντως, το ΣΕΛ (11.82) προβλέπει μια πρόσθετη προαιρετική υποδιαίρεση της ταξινόμησης των συναλλαγών χρεογράφων εκτός από μετοχές η οποία εμφανίζει ξεχωριστά τις συναλλαγές χρηματοπιστωτικών παραγώγων στις περιπτώσεις όπου είναι σημαντικές από άποψη ανάλυσης και πολιτικής. Αυτή η δεύτερη επιλογή υιοθετήθηκε από το ΕΣΟΛ. Διευκολύνει επίσης τη σύνδεση με την υποκατηγορία "ομολογίες δανείων", στην οποία οι ομολογίες δανείων υποδιαιρούνται σε ομολογίες, γραμμάτια, μέσα της αγοράς χρήματος και χρηματοπιστωτικά παράγωγα. Οι κωδικοί F.31 και F.32 δεν χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΛ για να αποφευχθεί η σύγχυση με τους κωδικούς ΣΕΛ 1993.

Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.33)

5.54. Ορισμός: Η υποκατηγορία χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.33) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές χρεογράφων εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.33), δηλαδή χρεογράφων εκτός από μετοχές που δίνουν στον κάτοχό τους απεριόριστο δικαίωμα σε σταθερό ή συμβατικά καθορισμένο μεταβλητό χρηματικό εισόδημα με τη μορφή τοκομεριδίων (τόκων) ή/και σε ένα καθορισμένο σταθερό ποσό σε μια ορισμένη ημερομηνία ή ημερομηνίες ή αρχίζοντας από μια ημερομηνία καθορισμένη κατά τη στιγμή της έκδοσης.

5.55. Η υποκατηγορία F.33 μπορεί να διαιρεθεί, όταν χρειάζεται, σε δύο υποτίτλους χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.331)
- μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.332).

Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.331)

5.56. Ορισμός: Ο υπότιτλος βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.331) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές βραχυπρόθεσμων χρεογράφων εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.331), δηλαδή χρεογράφων εκτός από μετοχές με βραχυπρόθεσμη αρχική προθεσμία (βλέπε 5.22) εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων.

5.57. Τα βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων, εκδίδονται κατά κανόνα με έκπτωση λόγω προεξόφλησης.

5.58. Ο υπότιτλος AF.331 περιλαμβάνει τα εξής:

- α) κρατικά χρεόγραφα και άλλα βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα που εκδίδονται από το κράτος, περιλαμβανομένων και αυτών τα οποία αναλαμβάνουν οι λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες για να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις για υποχρεωτικά αποθέματα·
- β) εμπορεύσιμα βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα που εκδίδονται από χρηματοδοτικές και από μη χρηματοδοτικές εταιρείες. Χρησιμοποιούνται διάφοροι όροι γι' αυτά τα χρεόγραφα, όπως: δικαιόγραφα, εμπορικά γραμμάτια, υποσχέσεις πίστωσης, γραμμάτια εμπορίου, συναλλαγματικές και πιστοποιητικά καταθέσεων προθεσμίας·

- γ) βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο μακροπρόθεσμων εγγυημένων πρακτικών διευκόλυνσης της έκδοσης ομολογιών.
- δ) επιταγές αποδοχής τράπεζας. Μια επιταγή αποδοχής τράπεζας προϋποθέτει την αποδοχή, εκ μέρους χρηματοδοτικών εταιρειών, γραμματίων, εμπορικών γραμματίων ή συναλλαγματικών που εκδίδονται από μη χρηματοδοτικές εταιρείες και την άνευ όρων υπόσχεση και πληρωμή ενός καθορισμένου ποσού σε μια καθορισμένη ημερομηνία. Η επιταγή αποδοχής τράπεζας αντιπροσωπεύει μια άνευ όρων χρηματοπιστωτική απαίτηση εκ μέρους του κατόχου και μια άνευ όρων υποχρέωση εκ μέρους της χρηματοδοτικής εταιρείας που την αποδέχεται. Η αντισταθμιστική ανταλλαγή της χρηματοδοτικής εταιρείας είναι μια συναλλαγή βραχυπρόθεσμου δανείου που χορηγείται από τη χρηματοδοτική εταιρεία στον πελάτη της. Για το λόγο αυτό συνιστάται να αντιμετωπίζονται οι επιταγές αποδοχής τράπεζας ως πραγματική υποχρέωση της αποδέκτριας χρηματοδοτικής εταιρείας και ως χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο του κατόχου, αν και μπορεί να μην έχει γίνει ανταλλαγή χρημάτων. Απαιτείται ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης αυτής, για να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές πρακτικές και οι διαφορές της φύσης αυτών των μέσων.

5.59. Ο υπότιτλος AF.331 δεν περιλαμβάνει χρεόγραφα των οποίων η δυνατότητα αγοραπωλησίας, αν και υπάρχει θεωρητικά, είναι πολύ περιορισμένη στην πράξη και τα οποία ταξινομούνται στις υποκατηγορίες στις υποκατηγορίες λοιπές καταθέσεις (AF.29) ή βραχυπρόθεσμα δάνεια (AF.41) ανάλογα με τη φύση τους (βλέπε 5.74-5.76).

Μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.332)

5.60. Ορισμός: Ο υπότιτλος μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.332) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μακροπρόθεσμων χρεογράφων εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.332) δηλαδή χρεόγραφα εκτός από μετοχές με μεγάλη αρχική προθεσμία (βλέπε 5.22) εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων.

5.61. Τα μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκδίδονται κατά κανόνα με κουπόνια τοκομεριδίων.

5.62. Ο υπότιτλος AF.332 περιλαμβάνει τα εξής:

- α) ομολογίες στον κομιστή.
- β) εξαρτημένες ομολογίες, που συχνά αναφέρονται ως εξαρτημένο χρέος.
- γ) ομολογίες με προαιρετικές προθεσμίες, η μικρότερη από τις οποίες είναι μεγαλύτερη του έτους.

- δ) ομολογίες χωρίς ημερομηνία ή διαρκείς ομολογίες·
- ε) γραμμάτια με κυμαινόμενο επιτόκιο·
- στ) χρεόγραφα με τιμαριθμική ρήτρα, στα οποία η αξία του αρχικού κεφαλαίου συνδέεται με ένα δείκτη τιμών, με την τιμή ενός αγαθού, ή με μια συναλλαγματική ισοτιμία·
- ζ) κυμαινόμενες υφαιρετικές ομολογίες (deep-discount bonds) και ομολογίες άνευ τοκομεριδίων·
- η) ευρωομολογίες. Ομολογίες που τίθενται σε κυκλοφορία ταυτόχρονα στις αγορές δύο τουλάχιστον χωρών και είναι εκφρασμένες σε νόμισμα που δεν χρειάζεται να είναι το νόμισμα καμιάς από τις δύο χώρες, συνήθως μέσω διεθνών κοινοπραξιών ή χρηματοδοτικών εταιρειών από πολλές χώρες·
- θ) ομολογίες ιδιωτικής έκδοσης, δηλαδή ομολογίες που περιορίζονται από διμερείς συμφωνίες σε ορισμένους επενδυτές, αν είναι έστω και δυνητικά μεταβιβάσιμες· σε αντίθετη περίπτωση, αντιμετωπίζονται ως μακροπρόθεσμα δάνεια·
- ι) δάνεια που έχουν γίνει εμπορεύσιμα εκ των πραγμάτων. Αυτό θα πρέπει να ερμηνευθεί ως μόνο δάνεια που διακινούνται σε μια οργανωμένη δευτερεύουσα αγορά (βλέπε 5.79)·
- κ) χρεόγραφα που προκύπτουν από τη μετατροπή δανείων. Η μετατροπή προϋποθέτει δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές: την εξόφληση του δανείου και τη δημιουργία των νέων χρεογράφων·
- λ) ομολογίες χρέους και τίτλους δανειακών υποχρεώσεων μετατρέψιμων σε μετοχές, είτε πρόκειται για μετοχές της εκδότριας εταιρείας ή για μετοχές άλλης εταιρείας, εφόσον δεν έχουν ακόμη μετατραπεί. Η μετατροπή προϋποθέτει δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές: τη ρευστοποίηση της ομολογίας χρέους ή του τίτλου δανειακών υποχρεώσεων και την έκδοση των μετοχών. Αν μπορεί να διαχωριστεί από την ομολογία που την υποστηρίζει, η επιλογή της μετατροπής θα πρέπει να θεωρείται ως ξεχωριστό χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο που ταξινομείται στην υποκατηγορία χρηματοπιστωτικά παράγωγα (ΑΦ.34) (βλέπε 5.67α και 5.67β)·
- μ) μετοχές που καταβάλλουν σταθερό εισόδημα αλλά δεν προβλέπουν τη συμμετοχή στη διανομή της κατάλοιπης αξίας μιας εταιρείας κατά τη διάλυσή της, περιλαμβανομένων και των προτιμησιακών μετοχών χωρίς συμμετοχή·

- 5.63. Ο υπότιτλος AF.332 περιλαμβάνει και άλλα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που εκδίδονται ως μέρος της μετατροπής δανείων, υποθηκών, χρεών πιστωτικών καρτών, εισπρακτέων λογαριασμών και λοιπών στοιχείων του ενεργητικού σε εμπορεύσιμα χρεόγραφα. Ορισμένες φορές το νέο χρεόγραφο εκδίδεται σε αντικατάσταση του αρχικού περιουσιακού στοιχείου, το οποίο ουσιαστικά υφίσταται εκκαθάριση. Ως εναλλακτική λύση, το αρχικό περιουσιακό στοιχείο μεταβιβάζεται σε άλλη θεσμική μονάδα και τα νέα χρεόγραφα αντικαθιστούν το αρχικό περιουσιακό στοιχείο στον ισολογισμό της αρχικής εθνικής μονάδας. Στην περίπτωση αυτή, το αρχικό περιουσιακό στοιχείο θα πρέπει να καταγράφεται στον ισολογισμό της νέας θεσμικής μονάδας που το κατέχει.
- 5.64. Ο υπότιτλος F.332 δεν περιλαμβάνει τα εξής:
- συναλλαγές σε χρεόγραφα ως μέρος συμφωνιών επαναγοράς (repos). Οι συμφωνίες επαναγοράς ταξινομούνται στην υποκατηγορία λοιπές καταθέσεις (βλέπε 5.45.στ) ή στην κατηγορία δάνεια (βλέπε 5.81.δ) ανάλογα με τις εμπλεκόμενες θεσμικές μονάδες. Το χρηματικό κεφάλαιο που δανείζεται ή υπόκειται σε συμφωνία επαναγοράς δεν μετακινείται σε άλλο ισολογισμό και εξακολουθεί να ταξινομείται στο AF. 332.
 - συναλλαγές σε μη εμπορεύσιμα χρεόγραφα. Ταξινομούνται στην υποκατηγορία μακροπρόθεσμα δάνεια (AF.42).
 - συναλλαγές σε μη εμπορεύσιμα δάνεια, περιλαμβανομένων και αυτών που έχουν πωληθεί σε τρίτους, αλλά και τα οποία δεν υπάρχει δευτερεύουσα οργανωμένη αγορά (βλέπε 5.79).

Χρηματοπιστωτικά παράγωγα (F.34)

- 5.65. Ορισμός: Η υποκατηγορία χρηματοπιστωτικά παράγωγα (F.34) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.34) δηλαδή χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που βασίζονται ή προέρχονται από ένα διαφορετικό βασικό μέσο. Το βασικό μέσο είναι συνήθως άλλο χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο, αλλά μπορεί να είναι και ένα αγαθό ή ένας δείκτης τιμών.
- 5.66. Τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα αναφέρονται επίσης ως δευτερεύοντα μέσα και, δεδομένου ότι η αποφυγή του κινδύνου είναι συχνά κίνητρο για τη δημιουργία τους, αναφέρονται επίσης συχνά ως μέσα κάλυψης κινδύνου. Μόνο τα δευτερεύοντα μέσα, που έχουν αγοραία αξία επειδή είναι εμπορεύσιμα ή μπορούν να αντισταθμιστούν στην αγορά, θεωρούνται χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία στο Σύστημα και ταξινομούνται στην υποκατηγορία AF.34 (βλέπε 5.05).

5.67. Η υποκατηγορία AF.34 περιλαμβάνει τα εξής:

- α) δικαιώματα επιλογής (οψιόν) εμπορεύσιμα και πωλούμενα στην ελεύθερη αγορά. Η οψιόν είναι εξαρτημένα περιουσιακά στοιχεία που δίνουν στους κατόχους τους το δικαίωμα, όχι όμως και την υποχρέωση, να αγοράσουν από, ή να πουλήσουν στον εκδότη της οψιόν χρηματοπιστωτικά ή μη χρηματοπιστωτικά στοιχεία (το βασικό μέσο) σε μια προκαθορισμένη τιμή, μέσα σε ένα δεδομένο χρονικό διάστημα (αμερικανική οψιόν) ή σε μια δεδομένη ημερομηνία (ευρωπαϊκή οψιόν). Ο αγοραστής της οψιόν καταβάλλει ένα τίμημα (αντίτιμο της οψιόν) για τη δέσμευση του εκδότη της οψιόν να αγοράσει ή να πουλήσει το συγκεκριμένο ποσό του βασικού περιουσιακού στοιχείου ή να καταβάλλει, όταν το ζητήσει ο αγοραστής, την αντίστοιχη αμοιβή. Κατά συνθήκη, η δέσμευση αυτή αντιμετωπίζεται ως υποχρέωση του εκδότη της οψιόν γιατί η τιμή της οψιόν αντιπροσωπεύει το τρέχον κόστος, για τον εκδότη της οψιόν, για να εξαγοράσει την εξαρτημένη υποχρέωσή του.
- β) ενεχυρόγραφα. Αυτά είναι μια μορφή εμπορεύσιμων οψιόν, που δίνουν στους κατόχους τους το δικαίωμα να αγοράσουν από τον εκδότη του ενεχυρογράφου (που συνήθως είναι μία εταιρεία) έναν ορισμένο αριθμό μετοχών ή ομολογιών κάτω από προκαθορισμένες συνθήκες για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Υπάρχουν επίσης ενεχυρόγραφα συναλλάγματος, η αξία των οποίων βασίζεται στο ποσό ενός νομίσματος που απαιτείται για την αγορά άλλου νομίσματος κατά την ημερομηνία λήξης ή πριν από την ημερομηνία λήξης του ενεχειρογράφου και των διασταυρωμένων ενεχυρογράφων συναλλάγματος που συνδέονται με τρίτα νομίσματα. Κατά συνθήκη, ο εκδότης του ενεχειρογράφου θεωρείται ότι έχει αναλάβει μία υποχρέωση που αντιπροσωπεύει το τρέχον κόστος εξαγοράς της εξαρτημένης υποχρέωσης του εκδότη.
- γ) προθεσμιακές πράξεις, μόνο αν έχουν αγοραία αξία επειδή είναι εμπορεύσιμες ή μπορούν να αντισταθμιστούν. Οι προθεσμιακές πράξεις είναι δεσμεύσεις για παράδοση, ή για παραλαβή, μιας συγκεκριμένης ποσότητας μιας ορισμένης ποιότητας ενός αγαθού, ξένου συναλλάγματος, ή ενός χρεογράφου σε μια καθορισμένη τιμή και για μια καθορισμένη ημερομηνία ή περίοδο παραλαβής. Οι προθεσμιακές πράξεις μπορούν επίσης να βασίζονται σε ένα δείκτη τιμών αντί για ένα συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό ή μη χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο.
- δ) συμφωνίες ανταλλαγής (swaps), μόνο αν έχουν αγοραία αξία επειδή είναι εμπορεύσιμες ή μπορούν να αντισταθμιστούν. Οι συμφωνίες ανταλλαγής είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο μερών που συμφωνούν να ανταλλάξουν, διαχρονικά και σύμφωνα με προκαθορισμένους κανόνες, ροές πληρωμών για το ίδιο ποσό χρέωσης. Οι δυο πιο συνηθισμένες ποικιλίες είναι οι ανταλλαγές επιτοκίων και οι ανταλλαγές συναλλάγματος. Οι ανταλλαγές επιτοκίων προϋποθέτουν την ανταλλαγή πληρωμών τόκου διαφορετικού χαρακτήρα, όπως π.χ. με σταθερό επιτόκιο ή με κυμαινόμενο επιτόκιο, δύο διαφορετικά κυμαινόμενα επιτόκια, σταθερό επιτόκιο σε ένα νόμισμα και κυμαινόμενο

επιτόκιο σε άλλο, κτλ. (βλέπε 4.47). Οι ανταλλαγές συναλλάγματος προϋποθέτουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο διαφορετικών νομισμάτων και στη συνέχεια την αποπληρωμή, που περιλαμβάνει τόσο ροές τόκων όσο και ροές εξόφλησης, διαχρονικά σύμφωνα με προκαθορισμένους κανόνες.

- ε) προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου, μόνο αν έχουν αγοραία αξία επειδή είναι εμπορεύσιμες ή μπορούν να αντισταθμιστούν. Οι προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου είναι συμβατικές συμφωνίες στις οποίες δύο μέρη, για να προστατευθούν από μεταβολές του επιτοκίου, συμφωνούν για την πληρωμή ενός επιτοκίου που θα καταβληθεί, σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία εξόφλησης, για ένα πλασματικό ποσό αρχικού κεφαλαίου που δεν ανταλλάσσεται στην πραγματικότητα. Οι πληρωμές σχετίζονται με τη διαφορά μεταξύ του συμφωνηθέντος προθεσμιακού επιτοκίου και του αγοραίου επιτοκίου που ισχύει τη στιγμή της εξόφλησης. Καταγράφονται ως εισόδημα περιουσίας στο Σύστημα (βλέπε 4.47).

5.68. Η υποκατηγορία AF.34 δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- το βασικό μέσο στο οποίο βασίζεται το χρηματοπιστωτικό παράγωγο.
- εξοφλητές πληρωμές κερδών σχετικές με χρηματοπιστωτικά παράγωγα. Αυτές ταξινομούνται στις λοιπές καταθέσεις (AF.29) (βλέπε 5.45.ε) ή στα δάνεια (AF.4) (βλέπε 5.81.γ), ανάλογα με τις εμπλεκόμενες σχετικές μονάδες.
- δευτερεύοντα μέσα, που δεν είναι εμπορεύσιμα και δεν μπορούν να αντισταθμιστούν στην αγορά.

ΔΑΝΕΙΑ (F.4)

5.69. Ορισμός: Η κατηγορία δάνεια (F.4) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές δανείων (AF.4), δηλαδή χρηματοπιστωτικών στοιχείων που δημιουργούνται όταν οι πιστωτές δανείζουν χρήματα στους οφειλέτες, απ' ευθείας ή μέσω μεσιτών, και τα οποία είτε τεκμηριώνονται με μη εμπορεύσιμα έγγραφα είτε δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα.

5.70. Γενικά, τα δάνεια χαρακτηρίζονται από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- οι συνθήκες που διέπουν ένα δάνειο είτε ορίζονται από τη χρηματοδοτική εταιρεία που χορηγεί το δάνειο είτε είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ του δανειστή και του οφειλέτη, απ' ευθείας ή μέσω ενός μεσίτη.
- η πρωτοβουλία σχετικά με ένα δάνειο προέρχεται συνήθως από τον οφειλέτη.
- ένα δάνειο είναι ένα άνευ όρων χρέος προς τον πιστωτή, το οποίο πρέπει να εξοφληθεί στη λήξη του και το οποίο είναι τοκοφόρο.

5.71. Η κατηγορία F.4 μπορεί να διαιρεθεί, αν χρειάζεται, σε δύο υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- βραχυπρόθεσμα δάνεια (F.41)
- μακροπρόθεσμα δάνεια (F.42).

Βραχυπρόθεσμα δάνεια (F.41)

5.72. Ορισμός: Η υποκατηγορία βραχυπρόθεσμα δάνεια (F.41) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές βραχυπροθέσμων δανείων (AF.41), δηλαδή δανείων με σύντομη αρχική προθεσμία (βλέπε 5.22) και δάνεια που πρέπει να εξοφληθούν όταν ζητηθεί.

Μακροπρόθεσμα δάνεια (F.42)

5.73. Ορισμός: Η υποκατηγορία μακροπρόθεσμα δάνεια (F.42) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μακροπροθέσμων δανείων (AF.42), δηλαδή δανείων με μεγάλη αρχική προθεσμία (βλέπε 5.22).

5.74. Η διάκριση μεταξύ συναλλαγών δανείων (F.4) και συναλλαγών καταθέσεων (F.22, F.29) μπορεί συχνά να βασίζεται στο κριτήριο "ποιός είχε την πρωτοβουλία για τη συναλλαγή". Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρωτοβουλία προέρχεται από τον δανειζόμενο, η συναλλαγή θα πρέπει να ταξινομείται στην κατηγορία δάνεια. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρωτοβουλία προέρχεται από το δανειστή, η συναλλαγή θα πρέπει να ταξινομείται σε μια από τις υποκατηγορίες καταθέσεων. Πάντως, το κριτήριο του ποιός έχει την πρωτοβουλία δεν είναι πάντοτε σαφές.

5.75. Κατά συνθήκη, τα βραχυπρόθεσμα δάνεια που χορηγούνται σε νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, μόνιμους κατοίκους ή μη μόνιμους κατοίκους, ταξινομούνται συνήθως σε μια από τις υποκατηγορίες των καταθέσεων (AF.22, AF.29), και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις σε θεσμικές μονάδες εκτός από νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, μόνιμους κατοίκους ή μη μόνιμους κατοίκους, ταξινομούνται συνήθως στην υποκατηγορία βραχυπρόθεσμα δάνεια (AF.41). Επομένως, οι καταθέσεις είναι υποχρεώσεις κυρίως νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών μόνιμων κατοίκων και μη μόνιμων κατοίκων (βλέπε 5.43 και 5.49), ενώ οι νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνήθως δεν έχουν βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις στο πλαίσιο του Συστήματος.

5.76. Μπορεί να είναι χρήσιμο από αναλυτική άποψη να προβλέπονται εξαιρέσεις για τις ανωτέρω συνθήκες. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν καταθέσεις ταμειωτηρίου στο κράτος και οι ανταλλαγές μη νομισματικού χρυσού μεταξύ νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (βλέπε 5.81ε).⁸

⁸ Οι ανταλλαγές ξένου συναλλάγματος μεταξύ της κεντρικής τράπεζας και λοιπών νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, δηλαδή περιπτώσεις κατά τις οποίες μία κεντρική τράπεζα αγοράζει ξένο συνάλλαγμα από άλλο νομισματικό χρηματοπιστωτικό οργανισμό ως αντάλλαγμα για μια κατάθεση στην κεντρική τράπεζα και υπάρχει δέσμευση για αντιστροφή της συναλλαγής σε μεταγενέστερη ημερομηνία, δεν ταξινομούνται στην κατηγορία δάνεια. Αυτό είναι απόκλιση από το ΣΕΛ 1993 (11.33).

- 5.77. Η διάκριση μεταξύ συναλλαγών δανείων (F.4) και συναλλαγών χρεογράφων εκτός από μετοχές (F.3) μπορεί να βασιστεί στο βαθμό δυνατότητας αγοραπωλησίας των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και στις συνέπειές του.
- 5.78. Οι εκδόσεις χρεογράφων αποτελούνται από μεγάλο αριθμό ίδιων εγγράφων, το καθένα από τα οποία τεκμηριώνει ένα στρογγυλό ποσό, οι οποίες, στο σύνολό τους, απαρτίζουν το συνολικό δανειζόμενο ποσό. Σε σύγκριση με αυτό, τα δάνεια τεκμηριώνονται συνήθως από ένα μόνο έγγραφο και οι συναλλαγές δανείων πραγματοποιούνται μεταξύ ενός πιστωτή και ενός οφειλέτη. Πάντως, στην περίπτωση κοινοπρακτικών δανείων, το δάνειο χορηγείται από πολλούς πιστωτές.
- 5.79. Υπάρχει μια δευτερεύουσα αγορά δανείων. Πάντως τα επιμέρους δάνεια μόνο περιστασιακά γίνονται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα δάνειο γίνεται εμπορεύσιμο σε μια οργανωμένη αγορά, θα πρέπει να ταξινομείται στην κατηγορία χρεόγραφα εκτός από μετοχές. Συνήθως, γίνεται περιττή μετατροπή του αρχικού δανείου (βλέπε 5.62ι και 5.62κ).
- 5.80. Συνήθως οι χρηματοδοτικές εταιρείες προσφέρουν τυποποιημένα δάνεια, τα οποία συχνά χορηγούνται σε νοικοκυριά. Οι χρηματοδοτικές εταιρείες προσδιορίζουν τις συνθήκες και τα νοικοκυριά έχουν μόνο τη δυνατότητα επιλογής να δεχτούν ή όχι. Σε σύγκριση με αυτό, οι συνθήκες των μη τυποποιημένων δανείων είναι συνήθως αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων μεταξύ του πιστωτή και του οφειλέτη. Αυτό είναι σημαντικό κριτήριο που διευκολύνει τη διάκριση μεταξύ μη τυποποιημένων δανείων και χρεογράφων εκτός από μετοχές. Στην περίπτωση δημοσίων εκδόσεων χρεογράφων, οι συνθήκες της έκδοσης καθορίζονται από τον δανειζόμενο, ενδεχομένως μετά από διαβουλεύσεις με την τράπεζα ή με κορυφαία στελέχη της. Πάντως, στην περίπτωση διεθνών εκδόσεων χρεογράφων, ο πιστωτής και ο οφειλέτης διαπραγματεύονται τις συνθήκες έκδοσης (βλέπε 5.62θ).
- 5.81. Η κατηγορία AF.4 περιλαμβάνει τα εξής:
- α) υπόλοιπα σε τρέχοντες λογαριασμούς, για παράδειγμα, εσωτερικά υπόλοιπα μεταξύ μη χρηματοδοτικών εταιρειών και των θυγατρικών τους μη μονίμων κατοίκων, όπου δεν συμπεριλαμβάνονται τα υπόλοιπα που είναι υποχρεώσεις νομισματικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, που ταξινομούνται στις υποκατηγορίες των καταθέσεων·
 - β) λογαριασμούς εργαζομένων λόγω της συμμετοχής στα κέρδη της επιχείρησης·
 - γ) εξοφλητέες πληρωμές κερδών σχετικές με χρηματοπιστωτικά παράγωγα, που είναι υποχρεώσεις θεσμικών μονάδων εκτός από νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (βλέπε 5.45.ε)·
 - δ) βραχυπρόθεσμες συμφωνίες επαναγοράς (ρέπος) που είναι υποχρεώσεις θεσμικών μονάδων εκτός από νομισματικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (βλέπε 5.45.στ) και μακροπρόθεσμες συμφωνίες επαναγοράς·

- ε) δάνεια που προκύπτουν από ανταλλαγές μη νομισματικού χρυσού. Αυτές είναι συμφωνίες όσον αφορά την προσωρινή ανταλλαγή μη νομισματικού χρυσού για αποθέματα. Η οικονομική χρήση τους είναι παρόμοια με ενός δανείου με εμπράγματη εγγύηση κατά το ότι ο αγοραστής του χρυσού δίνει στον πωλητή προκαταβολές βασισμένες στον χρυσό για την περίοδο της συμφωνίας και εισπράττει πρόσοδο από τη σταθερή τιμή όταν επαναγοράζεται ο χρυσός.
- στ) δάνεια που είναι αντιστάθμιση επιταγών αποδοχής τράπεζας (5.58ε).
- ζ) συμφωνίες χρηματοδοτικής μίσθωσης και αγοράς με δόσεις.⁹
- η) δάνεια για τη χρηματοδότηση εμπορικών πιστώσεων.
- θ) ενυπόθηκα δάνεια.
- ι) καταναλωτική πίστη.
- κ) ανανεώσιμες πιστώσεις.
- λ) δάνεια με δόσεις.
- μ) δάνεια που καταβάλλονται ως εγγύηση για την εκπλήρωση ορισμένων υποχρεώσεων.

5.82. Η κατηγορία AF.4 περιλαμβάνει επί πλέον τα εξής:

- α) Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη μεσοπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη για τα ισοζύγια πληρωμών των κρατών μελών. Τα δάνεια αυτά τα διαχειρίζεται το ENI.¹⁰
- β) Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις από το ΔΝΤ που τεκμηριώνονται από δάνεια στο πλαίσιο των Γενικών Συμφωνιών Δανεισμού ή στο πλαίσιο ειδικών συμφωνιών δανεισμού με μέλη.

Υποχρεώσεις προς το ΔΝΤ, που τεκμηριώνονται από δάνεια στο πλαίσιο του Μέσου Διαρθρωτικής Αναπροσαρμογής, του Επισχυμένου Μέσου Διαρθρωτικής Αναπροσαρμογής, και του Ταμείου Καταπιστευμάτων (Trust Fund).

⁹ Βλέπε παράρτημα 2 περί μίσθωσης, και αγοράς με δόσεις, διαρκών αγαθών.

¹⁰ Άρθρο 6.1 τρίτο εδάφιο του Πρωτοκόλλου περί του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος, που είναι παράρτημα της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

5.83. Η κατηγορία AF.4 δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- λοιπούς εισπρακτέους/πληρωτέους λογαριασμούς (AF.7), περιλαμβανομένων των εμπορικών πιστώσεων και προκαταβολών (AF.71).
- χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ιδιοκτησία ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, όπως γη και κατασκευές, από μη μόνιμους κατοίκους. Αυτά ταξινομούνται στον υπότιτλο λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.513) (βλέπε 5.95στ).

5.84. Τα δάνεια μπορεί να είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις όλων των τομέων και της αλλοδαπής. Πάντως, οι νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνήθως δεν έχουν βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις στο Σύστημα.

5.85. Οι υποκατηγορίες βραχυπρόθεσμα δάνεια και μακροπρόθεσμα δάνεια δεν διαιρούνται σε υποτίτλους στο Σύστημα. Πάντως, μπορεί να είναι χρήσιμη από αναλυτική άποψη η υποδιαίρεση, συγκεκριμένα, των μακροπρόθεσμων δανείων σε καταναλωτική πίστη¹¹, ενυπόθηκα δάνεια¹² και λοιπά δάνεια.

ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (F.5)

5.86. Ορισμός: Η κατηγορία μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.5) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετοχών και λοιπών συμμετοχών σε κεφάλαιο (AF.5) δηλαδή χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας σε εταιρείες ή οιονεί εταιρείες. Αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία κατά κανόνα δίνουν στους κατόχους τους το δικαίωμα σε μερίδιο των κερδών των εταιρειών ή των οιονεί εταιρειών και σε μερίδιο των ιδίων κεφαλαίων τους σε περίπτωση εκκαθάρισης.

5.87. Η κατηγορία F.5 διαιρείται σε δύο υποκατηγορίες χρηματοδοτικών συναλλαγών:

- μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.51)
- μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.52)

¹¹ Η καταναλωτική πίστη είναι δάνεια που χορηγούνται σε νοικοκυριά, τα οποία στην περίπτωση των συναλλαγών αυτών λειτουργούν για εξωεπιχειρηματικούς και εξωεπαγγελματικούς σκοπούς. Εξαιρούνται τα ενυπόθηκα δάνεια που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της ανέγερσης και της αγοράς κατοικιών. Σκοπός είναι να αφορά η καταναλωτική πίστη αποκλειστικά πιστώσεις που χρησιμοποιούνται για την αγορά αγαθών ή/και υπηρεσιών που καταναλώνονται από τα νοικοκυριά σε ατομική βάση. Λόγω διαφορών στις ατομικές πρακτικές, μπορεί να χρειαστούν κάπως διαφορετικοί ορισμοί.

¹² Τα ενυπόθηκα δάνεια είναι μακροπρόθεσμα δάνεια που χρησιμοποιούν ως εγγύηση μια υποθήκη σε μια κατοικία την οποία χρησιμοποιεί ο δανειζόμενος για προσωπική του διαμονή. Λόγω διαφορών στις εθνικές πρακτικές μπορεί να απαιτηθεί κάπως διαφορετικός ορισμός.

Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.51)

5.88. Ορισμός: Η υποκατηγορία μετοχές και λοιπές μετοχές σε κεφάλαιο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.51) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετοχών και λοιπών μετοχών σε κεφάλαιο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.51) δηλαδή χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων, που αντιπροσωπεύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας σε εταιρείες ή οιονεί εταιρείες. Αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία κατά κανόνα δίνουν στους μετόχους τους σε μερίδιο τα κέρδη των εταιρειών ή των οιονεί εταιρειών και σε μερίδιο των ιδίων κεφαλαίων τους σε περίπτωση εκκαθάρισης.

5.89. Η υποκατηγορία F.51 μπορεί να υποδιαιρεθεί, όταν χρειάζεται, σε τρεις υποτίτλους χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.511)
- μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.512)
- λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.513).

Μετοχές που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.511) και μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.512)

5.90. Ορισμός: Ο υπότιτλος μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.511) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετοχών που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.511), ενώ ο υπότιτλος μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.512) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετοχών που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.512). Οι μετοχές καλύπτουν προσοδοφόρα συμμετοχή στο κεφάλαιο εταιρειών με τη μορφή χρεογράφων τα οποία είναι κατ' αρχήν εμπορεύσιμα. Ο υπότιτλος AF.511 καλύπτει μετοχές με τιμές που ορίζονται σε αναγνωρισμένα χρηματιστήρια ή άλλες μορφές δευτερευουσών αγορών, ενώ ο υπότιτλος AF.512 καλύπτει τις μετοχές που δεν διακινούνται σε χρηματιστήρια.

5.91. Οι υπότιτλοι AF.511 και AF.512 περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) μετοχές κεφαλαίου που εκδίδουν οι ανώνυμες εταιρείες: πρόκειται για τίτλους που δίνουν στους κατόχους τους το δικαίωμα της από κοινού ιδιοκτησίας και τους επιτρέπουν να συμμετέχουν και στα συνολικά διανεμόμενα κέρδη, καθώς και στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία σε περίπτωση εκκαθάρισης.
- β) μετοχές επικαρπίας που εκδίδουν οι ανώνυμες εταιρείες: πρόκειται για μετοχές το κεφάλαιο των οποίων έχει εξοφληθεί, αλλά που κρατούνται από τους κατόχους τους οι οποίοι εξακολουθούν να είναι συνδιοκτήτες και να έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη που απομένουν όταν καταβληθούν τα μερίσματα του υπόλοιπου εγγεγραμμένου κεφαλαίου, καθώς και δικαίωμα συμμετοχής σε όσα πλεονάσματα τυχόν απομείνουν κατά την εκκαθάριση, δηλαδή τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία μείον το υπόλοιπο εγγεγραμμένο κεφάλαιο.
- γ) διάφορες μετοχές που εκδίδουν ανώνυμες εταιρείες: πρόκειται για τίτλους οι οποίοι:
 - ανάλογα με τη χώρα και τις περιστάσεις οι οποίες δημιουργούνται, έχουν διάφορες ονομασίες όπως ιδρυτικοί τίτλοι, μετοχές συμμετοχής στα κέρδη, μερισματούχες μετοχές κλπ. και οι οποίοι δεν αποτελούν μέρος του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.
 - δεν δίνουν στους κατόχους τους το δικαίωμα της συνιδιοκτησίας με τη στενή έννοια του όρου (το δικαίωμα συμμετοχής κατά την εξόφληση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, το δικαίωμα ψήφου κατά τις συνελεύσεις των μετόχων κλπ.).
 - δίνουν στους κατόχους το δικαίωμα να λάβουν ένα ποσοστό από όσα κέρδη εναπομείνουν μετά την καταβολή των μερισμάτων του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, καθώς και κλάσμα από όσα πλεονάσματα απομένουν κατά την εκκαθάριση.
- δ) προνομιούχες μετοχές που επιτρέπουν τη συμμετοχή στη διανομή της κατάλοιπης αξίας κατά την εκκαθάριση μιας επιχείρησης. Αυτές μπορούν να έχουν ή να μην έχουν εισαχθεί σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

5.92. Οι υπότιτλοι AF.511 και AF.512 δεν περιλαμβάνουν τα εξής:

- μετοχές που προσφέρονται για πώληση αλλά δεν αγοράστηκαν κατά την έκδοση. Αυτές δεν καταγράφονται στο Σύστημα.
- ομολογίες χρέους και τίτλους δανειακών υποχρεώσεων μετατρέψιμους σε μετοχές. Εμφανίζονται στους λογαριασμούς, στην υποκατηγορία AF.33 μέχρι τη στιγμή της μετατροπής τους (βλέπε 5.62.λ).

- τη συμμετοχή στο κεφάλαιο εταιρών με απεριόριστη ευθύνη (ομόρρυθμοι εταίροι απεριόριστης ευθύνης) σε μετοχικές εταιρείες. Αυτή ταξινομείται στον υπότιτλο AF.513.
- κρατικές επενδύσεις στο κεφάλαιο διεθνών οργανισμών που έχουν συσταθεί, από νομική άποψη, ως εταιρείες μετοχικού κεφαλαίου. Αυτές ταξινομούνται στον υπότιτλο AF.513 (βλέπε 5.95.γ).

5.93. Οι υπότιτλοι F.511 και F.512 δεν περιλαμβάνουν τις εκδόσεις δωρεάν μετοχών, δηλαδή τη διανομή νέων μετοχών σε μετόχους ανάλογα με τις μετοχές που οι ίδιοι κατέχουν. Μια τέτοια έκδοση, που δεν αλλάζει ούτε τις υποχρεώσεις τις εταιρείας έναντι των μετόχων ούτε το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας που κατέχει ο κάθε μέτοχος, δεν αποτελεί χρηματοπιστωτική συναλλαγή και δεν καταγράφεται στο Σύστημα (βλέπε 6.56). Το ίδιο ισχύει για τις εκδόσεις κατάτμησης μετοχών.

Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.513)

5.94. Ορισμός: Ο υπότιτλος λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.513) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές λοιπών συμμετοχών σε κεφάλαιο (AF.513) δηλαδή όλων των μορφών συμμετοχής εκτός από αυτούς που ταξινομούνται στους υπότιτλους AF.511 και AF.512 και στον υπότιτλο AF.52.

5.95. Ο υπότιτλος AF.513 περιλαμβάνει τα εξής:

- α) όλες τις μορφές συμμετοχής στο κεφάλαιο εταιρειών, που δεν είναι μετοχές:
- τη συμμετοχή στο κεφάλαιο μετοχικών εταιρειών, εκ μέρους ομόρρυθμων εταίρων.
 - τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ανωνύμων εταιρειών, οι ιδιοκτήτες της οποίας είναι εταίροι και όχι μέτοχοι.
 - το κεφάλαιο που έχει επενδυθεί σε απλές εταιρείες ή σε απλές ετερόρυθμες εταιρείες, που είναι αναγνωρισμένες ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες.
 - το κεφάλαιο που είναι επενδεδυμένο σε συναιτεριστικές εταιρείες που είναι αναγνωρισμένες ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες.
- β) επενδύσεις του κράτους στο κεφάλαιο δημοσίων επιχειρήσεων, των οποίων το κεφάλαιο δεν διαιρείται σε μετοχές, και οι οποίες δυνάμει ειδικής νομοθεσίας αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες (βλέπε 2.16.γ). Οι επενδύσεις αυτές καλύπτουν πληρωμές εκ μέρους του κράτους, οι οποίες προορίζονται για την αναδιάρθρωση του ισολογισμού της δημόσιας επιχείρησης και επομένως για την αύξηση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων της δημόσιας επιχείρησης τα οποία κατέχει το κράτος.

- γ) επενδύσεις του κράτους στο κεφάλαιο διεθνών και υπερεθνικών οργανισμών, με μόνη εξαίρεση το ΔΝΤ, ακόμη και αν αυτές έχουν συσταθεί από νομική άποψη ως εταιρείες μετοχικού κεφαλαίου (π.χ. η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων).
- δ) τους χρηματοπιστωτικούς πόρους του ΕΝΙ που προέρχονται από συνεισφορές των εθνικών κεντρικών τραπεζών.¹³
- ε) κεφάλαιο επενδεδυμένο σε χρηματοδοτικές και μη χρηματοδοτικές οιονεί εταιρείες (βλέπε 2.13.στ). Το ύψος των επενδύσεων αυτών αντιστοιχεί με τις νέες επενδύσεις (σε χρήμα ή σε είδος) μείον τυχόν αναλήψεις κεφαλαίου (βλέπε 4.61).
- στ) τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι έναντι πλασματικών μονάδων μόνιμων κατοίκων (βλέπε 2.15) και αντιστρόφως.

Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.52)

- 5.96. Ορισμός: Η υποκατηγορία μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.52) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.52), δηλαδή μετοχών που εκδίδονται από ένα συγκεκριμένο είδος χρηματοδοτικών εταιρειών, αποκλειστικός σκοπός των οποίων είναι η επένδυση των συλλεγομένων κεφαλαίων στην αγορά χρήματος, στην αγορά κεφαλαίου ή/και σε ακίνητα.
- 5.97. Η υποκατηγορία AF.52 περιλαμβάνει μετοχές που εκδίδονται από χρηματοδοτικές εταιρείες οι οποίες καλούνται, ανάλογα με τη χώρα, αμοιβαία κεφάλαια, μονάδες καταπιστευμάτων (unit trusts), επιχειρήσεις συλλογικής επένδυσης σε μεταβιβάσιμα χρεόγραφα, είτε είναι ανοικτές, είτε ημιανοικτές είτε κλειστές. Οι μετοχές αυτές μπορεί να έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο ή όχι. Όταν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, είναι συνήθως εξοφλητέες μόλις ζητηθεί, σε αξία που αντιστοιχεί σε μερίδιό τους στα ίδια κεφάλαια της χρηματοδοτικής εταιρείας. Αυτά τα ίδια κεφάλαια ανατιμώνται τακτικά με βάση τις αγοραίες τιμές των διαφόρων συνιστωσών τους.

¹³ Άρθρο 16.2 του Πρωτοκόλλου περί του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, που αποτελεί παράρτημα της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (F.6)¹⁴

5.98. Ορισμός: Η κατηγορία τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (F.6) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές τεχνικών ασφαλιστικών αποθεματικών (AF.6), δηλαδή τις τεχνικών προβλέψεις των ασφαλιστικών εταιρειών και των (αυτόνομων και μη αυτόνομων) συνταξιοδοτικών ταμείων έναντι κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή δικαιούχων, όπως ορίζονται από την Απόφαση του Συμβουλίου 91/674/ΕΟΚ της 19ης Δεκεμβρίου 1991 για τους ετησίους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.¹⁵

5.99. Η κατηγορία AF.6 καλύπτει τα εξής:

- καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής
- καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
- προκαταβολές ασφαλίσεων
- αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων

5.100. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία:

- για τους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- όσον αφορά την καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων, και τις προκαταβολές ασφαλίσεων
- για τους δικαιούχους - όσον αφορά τα αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων.

5.101. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά είναι υποχρεώσεις των:

- ασφαλιστικών εταιρειών για ασφάλειες ζωής ή για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής και των αυτόνομων συνταξιοδοτικών ταμείων που περιλαμβάνονται στον υποτομέα ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία (S.125).
- μη αυτόνομα ασφαλιστικά ταμεία που συμπεριλαμβάνονται στους τομείς των θεσμικών μονάδων που τα δημιουργήσαν.

¹⁴ Βλέπε παράρτημα 3 περί ασφαλίσεων για περιγραφή της αντιμετώπισης της κοινωνικής ασφάλισης και των λοιπών ασφαλίσεων στο Σύστημα.

¹⁵ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 374 της 31ης Δεκεμβρίου 1991, σ. 7-31.

Οι προβλέψεις ή παρόμοια ταμεία που έχουν δημιουργηθεί από εργοδότες για την παροχή συντάξεων σε εργαζομένους (μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία) περιλαμβάνονται στην κατηγορία AF.6 μόνο εάν υπολογίζονται με βάση μαθηματικά κριτήρια παρόμοια με αυτά που χρησιμοποιούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία. Σε αντίθετη περίπτωση, οι προβλέψεις αυτές καλύπτονται από τις μετοχές ή τους λοιπούς τίτλους συμμετοχής που εκδίδονται από τη θεσμική μονάδα η οποία δημιουργεί τις προβλέψεις.

5.102. Η κατηγορία AF.6 δεν περιλαμβάνει προβλέψεις που δημιουργούνται από θεσμικές μονάδες ταξινομημένες στον υποτομέα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης (S.1314). Στο Σύστημα, οι προβλέψεις αυτές δεν είναι υποχρεώσεις του υποτομέα των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης.

5.103. Η κατηγορία F.6 διαιρείται σε δύο υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.61)
- προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (F.62).

Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.61)

5.104. Ορισμός: Η υποκατηγορία καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.61) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (AF.61) δηλαδή τεχνικές προβλέψεις που διατηρούν οι σχετικές εταιρείες οιονεί εταιρείες με σκοπό την ικανοποίηση των προβλεπομένων απαιτήσεων και παροχών όταν καλύπτονται οι προκαθορισμένοι όροι.

5.105. Η υποκατηγορία F.61 διαιρείται σε δύο υποτίτλους χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλιστικών ζωής (F.611)
- καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.612)

Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής (F.611)

- 5.106. **Ορισμός:** Ο υπότιτλος καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής (F.611) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής (AF.611), δηλαδή τεχνικές προβλέψεις έναντι εκκρεμών κινδύνων και τεχνικές προβλέψεις για ασφάλεια με συμμετοχή στα κέρδη, που αυξάνουν την αξία, στη λήξη, προικοδοτημάτων με συμμετοχή στα κέρδη ή παρομοίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- 5.107. Ο υπότιτλος AF.611 περιλαμβάνει προβλέψεις ασφαλειών ζωής, προβλέψεις για έκτακτες παροχές και εκπτώσεις και τεχνικές προβλέψεις για συμβάσεις ασφαλειών ζωής όπου οι κάτοχοι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, όπως ορίζεται στα άρθρα 27, 29 και 31 της Οδηγίας του Συμβουλίου 91/674/ΕΟΚ της 19ης Δεκεμβρίου 1991 για τους ετήσιους λογαριασμούς και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- 5.108. Οι συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής αποτελούνται από προσθήκες μείον αφαιρέσεις, που θα πρέπει να διακρίνονται από τα ονομαστικά κέρδη και ζημίες κτήσης που προέρχονται από τα κεφάλαια που επενδύουν οι ασφαλιστικές εταιρείες (βλέπε 6.57):

Οι προσθήκες περιλαμβάνουν:

- πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα κατά την τρέχουσα λογιστική περίοδο·
- συν συμπληρωματικά ασφάλιστρα που αντιστοιχούν στο εισόδημα από την επένδυση των αποθεματικών, το οποίο αποδίδεται στα νοικοκυριά που κατέχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια·
- μείον τη χρέωση των υπηρεσιών ασφάλισης ζωής.

Οι αφαιρέσεις περιλαμβάνουν τα εξής:

- τα ποσά που οφείλονται στους κατόχους συμβολαίων προικοδοτημάτων και παρομοίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη λήξη τους και τα ποσά που οφείλονται σε δικαιούχους λόγω θανάτου ασφαλισμένων·
- συν πληρωμές που οφείλονται για ασφαλιστήρια συμβόλαια που εξαγοράζονται πριν από τη λήξη.

- 5.109. Τα αποθεματικά ασφαλειών ζωής είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών μονίμων ή μη μονίμων κατοίκων και υποχρεώσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μονίμων ή μη μονίμων κατοίκων.

Στην περίπτωση σύναψης ομαδικής ασφάλισης, π.χ. από μια εταιρεία για λογαριασμό των εργαζομένων της, οι εργαζόμενοι, και όχι ο εργοδότης, θεωρούνται ότι είναι οι πιστωτές, εφόσον θεωρούνται ως οι πραγματικοί κάτοχοι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.612)

- 5.110. Ορισμός: Ο υπότιτλος καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.612) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (AF.612), δηλαδή προβλέψεις που διατηρούν τα αυτόνομα και τα μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία που έχουν δημιουργηθεί από εργοδότες ή/και εργαζομένους ή ομάδες αυτοαπασχολούμενων για την παροχή συντάξεων σε εργαζομένους ή αυτοαπασχολούμενους.
- 5.111. Οι συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων αποτελούνται από προσθήκες μείον αφαιρέσεις, που θα πρέπει να διακρίνονται από τα ονομαστικά κέρδη και ζημίες κτήσης που προέρχονται από τα κεφάλαια που επενδύουν τα ασφαλιστικά ταμεία (βλέπε 6.57):

Οι προσθήκες περιλαμβάνουν τα εξής:

- τις πραγματικές εισφορές σε συνταξιοδοτικά ταμεία που είναι πληρωτέες από εργαζομένους, εργοδότες, αυτοαπασχολούμενους ή λοιπές θεσμικές μονάδες για λογαριασμό ατόμων ή νοικοκυριών που έχουν απαιτήσεις έναντι των ταμείων·
- συν τις συμπληρωματικές εισφορές που αντιστοιχούν στο εισόδημα που εισπράττεται από την επένδυση των προβλέψεων των συνταξιοδοτικών ταμείων, το οποίο αποδίδεται στα νοικοκυριά που συμμετέχουν·
- μείον τη χρέωση παροχής υπηρεσιών κατά τη σχετική περίοδο για τη διαχείριση των χρημάτων.

Οι αφαιρέσεις περιλαμβάνουν τα εξής:

- κοινωνικές παροχές που ισούνται με τα ποσά που είναι πληρωτέα σε συνταξιούχους ή στα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους με τη μορφή τακτικών πληρωμών ή άλλων παροχών·
- συν κοινωνικές παροχές που αποτελούνται από τυχόν εφάπαξ ποσά που είναι πληρωτέα σε άτομα μόλις συνταξιοδοτούνται.

5.112. Οι συναλλαγές καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλιστικών ταμείων δεν περιλαμβάνουν τα χρήματα που μεταβιβάζονται από μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία σε αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία, τα οποία ταξινομούνται στον υποτομέα ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία (F.125), ως αποτέλεσμα της μετατροπής ενός ταμείου σε άλλο. Το γεγονός αυτό πρέπει να καταγράφεται στην κατηγορία μεταβολές ταξινόμησης τομέα και δομής (Κ.12.1) του λογαριασμού λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 6.30).

5.113. Τα αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία νοικοκυριών μονίμων ή μη μονίμων κατοίκων και όχι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των θεσμικών μονάδων που τα διαχειρίζονται.

Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (F.62)

5.114. Ορισμός: Η υποκατηγορία προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (F.62) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές προκαταβολών ασφαλίσεων και αποθεματικών έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (AF.62) δηλαδή τεχνικών προβλέψεων που τηρούνται από ασφαλιστικές εταιρείες και (αυτόνομα και μη αυτόνομα) συνταξιοδοτικά ταμεία για

- το ποσό που αντιπροσωπεύει το μέρος των ακαθάριστων εισπραχθέντων ασφαλίσεων που πρέπει να αποδοθεί στην επόμενη λογιστική περίοδο (προκαταβολές ασφαλίσεων).
- το συνολικό κατ' εκτίμηση τελικό κόστος της εκκαθάρισης όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν μέχρι το τέλος της λογιστικής περιόδου, είτε έχουν αναφερθεί είτε όχι, μείον τα ποσά που έχουν ήδη πληρωθεί έναντι τέτοιων απαιτήσεων (προβλέψεις έναντι εκκρεμών απαιτήσεων).

5.115. Οι προκαταβολές ασφαλίσεων προκύπτουν από το γεγονός ότι τα ασφάλιστρα πρέπει γενικά να καταβάλλονται κατά την έναρξη της περιόδου που καλύπτεται από την ασφάλιση, και η περίοδος αυτή συνήθως δεν συμπίπτει με την ίδια τη λογιστική περίοδο. Επομένως, όταν καταρτίζεται ο ισολογισμός στο τέλος της λογιστικής περιόδου, μέρος των πληρωτέων ασφαλίσεων κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου προορίζονται για την κάλυψη κινδύνων της επόμενης περιόδου. Οι προκαταβολές ασφαλίσεων καθορίζονται με βάση την αναλογία των σχετικών κινδύνων σε σχέση με τη χρονική περίοδο που υπολείπεται μέχρι τη λήξη του συμβολαίου.

Στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, οι προκαταβολές ασφαλίσεων που καταγράφονται μεταξύ κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων αποτελούνται από τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα - τα μέρη των ασφαλίσεων που είναι πληρωτέα κατά την τρέχουσα λογιστική περίοδο και προορίζονται για την κάλυψη κινδύνων κατά την επόμενη περίοδο.

- 5.116. Οι προκαταβολές ασφαλίσεων είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Αν οι προκαταβολές αυτές αφορούν ασφάλεια ζωής, οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι νοικοκυριά μόνιμοι κάτοικοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι. Αν αφορούν ασφάλεια εκτός της ασφάλειας ζωής, ο κάτοχος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου μπορεί να ανήκει σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας ή στην αλλοδαπή. Τα ασφάλιστρα ή οι κοινωνικές εισφορές που καταβάλλονται από τους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων μπορούν να θεωρηθούν ως το κριτήριο κατανομής των προκαταβολών ασφαλίσεων μεταξύ των τομέων της οικονομίας και της αλλοδαπής.
- 5.117. Τα αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων τηρούνται από ασφαλιστικές εταιρείες για να καλυφθούν τα ποσά που αναμένουν ότι θα πληρώσουν όσον αφορά απαιτήσεις που δεν έχουν ακόμα εκκαθαριστεί, π.χ. επειδή είναι αμφισβητούμενες. Οι έγκυρες απαιτήσεις που έχουν γίνει αποδεκτές από ασφαλιστικές εταιρείες θεωρούνται πληρωτέες όταν συμβαίνει το γεγονός το οποίο δημιουργεί την απαίτηση - όσος χρόνος και αν απαιτείται για την εκκαθάριση των αμφισβητούμενων απαιτήσεων.
- 5.118. Τα αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των δικαιούχων, που μπορεί να ανήκουν σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας ή στην αλλοδαπή.
- 5.119. Η υποκατηγορία AF.62 περιλαμβάνει προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα, άλλες τεχνικές προβλέψεις, προβλέψεις για εκκρεμείς ζημίες και εξισωτικές προβλέψεις, όπως ορίζονται από τα άρθρα 25, 26, 28 και 30 της Οδηγίας του Συμβουλίου 91/674/ΕΟΚ της 19ης Δεκεμβρίου 1991 για τους ετησίους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

ΛΟΙΠΟΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟΙ/ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ (F.7)

- 5.120. Ορισμός: Η κατηγορία λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (F.7) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές λοιπών εισπρακτέων/πληρωτέων λογαριασμών (AF.7) δηλαδή χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που δημιουργούνται ως αντιστάθμιση μιας χρηματοπιστωτικής ή μιας μη χρηματοπιστωτικής συναλλαγής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει χρονική διαφορά μεταξύ της συναλλαγής και της αντίστοιχης πληρωμής.

5.121. Η κατηγορία F.7 συναλλαγές χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που προέρχονται από την πρόωρη ή καθυστερημένη πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών, διανεμητικών συναλλαγών ή δευτερεύοντος εμπορίου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Αποτελούνται από τις αντισταθμιστικές συναλλαγές στην περίπτωση που η πληρωμή θα έπρεπε να καταβληθεί και δεν έχει καταβληθεί ακόμα. Τα χρέη που αφορούν εισόδημα που δημιουργείται διαχρονικά και οι πληρωμές υπερημερίας ταξινομούνται επίσης στην κατηγορία αυτή.

5.122. Η κατηγορία F.7 δεν περιλαμβάνει τα εξής:

- στατιστικές αναντιστοιχίες εκτός από τις χρονικές διαφορές μεταξύ συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, διανεμητικών συναλλαγών ή χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και των αντιστοίχων πληρωμών·
- στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες έτσι ώστε να είναι δυνατή η ταξινόμησή τους. Η ταξινόμηση θα πρέπει να βασίζεται σε όσες πληροφορίες είναι διαθέσιμες·
- στοιχεία για τη φύση των οποίων δεν είναι γνωστό τίποτε απολύτως·
- το στοιχείο των "διαφόρων" του ισοζυγίου πληρωμών που περιγράφεται ως καθαρά σφάλματα και παραλείψεις·
- πρόωρη ή καθυστερημένη πληρωμή (περιλαμβανομένων των πληρωμών υπερημερίας) στην περίπτωση της έκδοσης χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή της εξαγοράς απαιτήσεων εκτός από αυτές που ταξινομούνται στην κατηγορία F.7. Αυτές εξακολουθούν να ταξινομούνται στην κατηγορία τους.

5.123. Η κατηγορία F.7 διαιρείται σε δύο υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών:

- εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.71)
- λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.79).

Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.71)

5.124. Ορισμός: Η υποκατηγορία εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.71) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές εμπορικών πιστώσεων και προκαταβολών (AF.71), δηλαδή χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που προκύπτουν από την απευθείας παροχή πίστωσης εκ μέρους προμηθευτών και αγοραστών για συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών και προκαταβολών για εργασίες που συνεχίζονται ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν και συνδέονται με τέτοιες συναλλαγές.

- 5.125. Η υποκατηγορία AF.71 περιλαμβάνει τα εξής:
- α) χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις σχετικές με την παράδοση αγαθών ή υπηρεσιών όπου δεν έχει πραγματοποιηθεί πληρωμή·
 - β) εμπορικές πιστώσεις τις οποίες έχουν δεχθεί εταιρείες αγοράς απαιτήσεων (φάκτορινγκ) εκτός εάν θεωρούνται ως δάνειο·
 - γ) ενοίκιο κτιρίων που γίνεται πληρωτέο διαχρονικά·
 - δ) πληρωμές υπερημερίας σχετικές με την πληρωμή αγαθών και υπηρεσιών, όταν δεν τεκμηριώνονται από δάνειο.
- 5.126. Η υποκατηγορία AF.71 δεν περιλαμβάνει δάνεια για τη χρηματοδότηση εμπορικών πιστώσεων. Αυτά ταξινομούνται στην κατηγορία AF.4 (βλέπε 5.81.η).
- 5.127. Οι εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές μπορεί να χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις όλων των τομέων και της αλλοδαπής.

Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.79)

- 5.128. Ορισμός: Η υποκατηγορία λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (F.79) αποτελείται από όλες τις συναλλαγές λοιπών εισπρακτέων/πληρωτέων λογαριασμών εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (AF.79), δηλαδή χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που προκύπτουν από χρονικές διαφορές μεταξύ διανεμητικών συναλλαγών ή χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στη δευτερεύουσα αγορά και της αντίστοιχης πληρωμής. Περιλαμβάνει επίσης χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις λόγω εισοδήματος που δημιουργείται διαχρονικά.

- 5.129. Η υποκατηγορία AF.79 περιλαμβάνει χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της χρονικής διαφοράς μεταξύ συναλλαγές και πληρωμές που γίνονται όσον αφορά, για παράδειγμα, τα εξής:
- α) φόρους·
 - β) εισφορές·
 - γ) μισθούς και ημερομίσθια·
 - δ) γαιοπρόσοδο και προσόδους από περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους·
 - ε) μερίσματα·
 - στ) τόκους·
 - ζ) συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων στη δευτερεύουσα αγορά.
- 5.130. Κατά προτίμηση, η αντισταθμιστική χρηματοπιστωτική συναλλαγή του τόκου που δημιουργείται από χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (βλέπε 5.17) θα πρέπει να καταγράφεται σαν να επανεπενδύονται σ' αυτό το χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο. Η καταγραφή του τόκου θα πρέπει πάντως να ακολουθεί τις εθνικές πρακτικές. Αν η δημιουργία του τόκου δεν καταγράφεται σαν να επανεπενδύεται στο χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο, θα πρέπει να ταξινομείται στην υποκατηγορία F.79.
- 5.131. Κατά την ημερομηνία που είναι πληρωτέος ο τόκος, καταγράφονται δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές (βλέπε 5.17): πρώτον στην περίπτωση πληρωμής, μια συναλλαγή του περιουσιακού στοιχείου που χρησιμοποιείται για πληρωμή ή, σε περίπτωση μη πληρωμής, μια αύξηση των τόκων υπερημερίας που θα πρέπει να καταγραφεί στην υποκατηγορία F.79· δεύτερον, η αντισταθμιστική χρηματοπιστωτική συναλλαγή που μειώνει την καθαρή χρηματοπιστωτική απαίτηση του πιστωτή έναντι του οφειλέτη.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ: ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (F.m)

- 5.132. Ορισμός: Οι άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (F.m) αποτελούνται από όλες τις συναλλαγές αμέσων επενδύσεων εξωτερικού (AF.m), δηλαδή επενδύσεων που αφορούν μακροπρόθεσμη σχέση η οποία αντανακλά ένα διαρκές συμφέρον μιας θεσμικής μονάδας μόνιμου κατοίκου μιας οικονομίας ("άμεσος επενδυτής"), σε μια θεσμική μονάδα μόνιμη κάτοικο μιας οικονομίας άλλης από την οικονομία του επενδυτή ("επιχείρηση αμέσων επενδύσεων"). Σκοπός του άμεσου επενδυτή είναι η άσκηση σημαντικής επιρροής στη διαχείριση της επιχείρησης που είναι μόνιμη κάτοικος της άλλης οικονομίας. Οι άμεσες επενδύσεις περιλαμβάνουν τόσο την αρχική συναλλαγή μεταξύ του άμεσου επενδυτή και της επιχείρησης αμέσων επενδύσεων και όλες τις επόμενες συναλλαγές κεφαλαίου μεταξύ τους και μεταξύ θυγατρικών τους εταιρειών, τόσο ανώνυμης όσο και μη ανώνυμης εταιρικής μορφής.¹⁶
- 5.133. Οι συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποτελούν άμεσες επενδύσεις εξωτερικού θα πρέπει να καταγράφονται στις αντίστοιχες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, δηλαδή δάνεια (F.4), μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (F.5) και λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (F.7). Πάντως, τα ποσά των άμεσων επενδύσεων εξωτερικού που περιλαμβάνονται σε κάθε μια από τις κατηγορίες αυτές θα πρέπει επίσης να καταγράφονται ξεχωριστά ως υπόμνημα του ισολογισμού.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Αποτίμηση

- 5.134. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές καταγράφονται με την αξία συναλλαγής, δηλαδή την αξία σε εθνικό νόμισμα με την οποία τα σχετικά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή/και υποχρεώσεις δημιουργούνται, ρευστοποιούνται, ανταλλάσσονται ή αναλαμβάνονται μεταξύ θεσμικών μονάδων, ή μεταξύ των θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής, βάσει αποκλειστικά εμπορικών κριτηρίων.
- 5.135. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και οι αντισταθμιστικές χρηματοπιστωτικές ή μη χρηματοπιστωτικές συναλλαγές καταγράφονται με την ίδια αξία συναλλαγής. Υπάρχουν τρεις δυνατότητες:
- α) η χρηματοπιστωτική συναλλαγή είναι μια συναλλαγή μέσω πληρωμής σε εθνικό νόμισμα (βλέπε 5.04 και 5.23): η αξία συναλλαγής είναι ίση με την ποσότητα μέσω πληρωμής που ανταλλάσσεται.

¹⁶ Πρότυπος ορισμός του ΟΟΣΑ για τις άμεσες επενδύσεις εξωτερικού, 3η έκδοση.

- β) οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι συναλλαγές μέσω πληρωμής σε ξένο νόμισμα (βλέπε 5.04 και 5.23) ενώ η αντισταθμιστική συναλλαγή δεν είναι συναλλαγή μέσω πληρωμής σε εθνικό νόμισμα: η αξία συναλλαγής είναι ίση με το ποσό των μέσων πληρωμής που ανταλλάσσονται, το οποίο μετατρέπεται σε εθνικό νόμισμα με βάση την αγοραία ισοτιμία που ισχύει όταν πραγματοποιηθεί η πληρωμή.
- γ) ούτε οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ούτε η αντισταθμιστική ανταλλαγή είναι συναλλαγή μέσω πληρωμής (βλέπε 5.04): η αξία συναλλαγής προσδιορίζεται με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των σχετικών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων.

5.136. Η αξία συναλλαγής αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη χρηματοπιστωτική συναλλαγή και την αντισταθμιστική της συναλλαγή. Από εννοιολογική άποψη, η αξία συναλλαγής θα πρέπει να διακρίνεται σαφώς από μια αξία που θα βασίζεται σε μια τιμή που προσφέρεται στην αγορά, μια λογική αγοραία τιμή, ή οποιαδήποτε τιμή που αποσκοπεί στο να εκφράσει τη γενικότητα των τιμών για μια κατηγορία παρόμοιων ή ακόμη και εντελώς ίδιων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων. Πάντως, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής είναι, για παράδειγμα, μια μεταβίβαση και επομένως η χρηματοπιστωτική συναλλαγή πραγματοποιείται για όχι καθαρά εμπορικά κριτήρια, η αξία της συναλλαγής προσδιορίζεται με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των σχετικών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων.

5.137. Η αξία συναλλαγής δεν περιλαμβάνει χρέωση υπηρεσιών, αμοιβές, προμήθειες και παρόμοιες πληρωμές για υπηρεσίες που παρέχονται κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών· αυτές θα πρέπει να καταγράφονται ως πληρωμές για παροχή υπηρεσιών. Εξαιρούνται επίσης οι φόροι επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως φόροι επί υπηρεσιών που εντάσσονται στους φόρους επί προϊόντων. Όταν μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή προϋποθέτει μια νέα έκδοση υποχρεώσεων, η αξία συναλλαγής είναι ίση με το ποσό της αναλαμβανόμενης υποχρέωσης, μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν προκαταβληθέντων τόκων. Κατά τον ίδιο τρόπο, όταν εξαλείφεται μια υποχρέωση, η αξία συναλλαγής τόσο για τον πιστωτή όσο και για τον οφειλέτη να πρέπει να αντιστοιχεί με τη μείωση της υποχρέωσης.

Ειδικά κριτήρια αποτίμησης για ορισμένες υποκατηγορίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

5.138. Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (F.33)

- α) Όταν τα χρεόγραφα διατίθενται στην αγορά από τους εκδότες μέσω πωλητών-εγγυητών (underwriters) ή άλλων μεσαζόντων και στη συνέχεια πωλούνται στους τελικούς επενδυτές σε υψηλότερες τιμές, τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις θα πρέπει να καταγράφονται με βάση τις αξίες που καταβάλλουν οι επενδυτές. Η διαφορά μεταξύ των ποσών που καταβάλλουν οι επενδυτές και αυτών που εισπράττουν οι εκδότες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως πληρωμές για παροχή υπηρεσιών από τους εκδότες προς τους πωλητές-εγγυητές.
- β) Οι εκδόσεις χρεογράφων καταγράφονται με βάση την αξία έκδοσης. Όταν τα χρεόγραφα εκδίδονται με έκπτωση προεξόφλησης ή με επιβάρυνση, τα έσοδα του εκδότη κατά τη στιγμή της πώλησης, και όχι η αξία όψεως, καταγράφονται στους λογαριασμούς ως πραγματική αξία έκδοσης. Η διαφορά μεταξύ της αξίας έκδοσης και της αξίας εξαγοράς αντιμετωπίζεται ως τόκος που δημιουργείται κατά τη διάρκεια ζωής του χρεογράφου.
- γ) Οι κυμαινόμενες υφαιρετικές ομολογίες (deep-discount bonds) ή οι ομολογίες χωρίς τοκομερίδια θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως χρεόγραφα που εκδίδονται με έκπτωση. Ο τόκος δημιουργείται κατά τη διάρκεια ζωής των ομολογιών και αντιμετωπίζεται σαν να επανεπενδύεται σε τέτοιες ομολογίες (βλέπε 4.46).
- δ) Όταν μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκδίδονται με έκπτωση, που δεν είναι σημαντική, η διαφορά μεταξύ της αξίας έκπτωσης και της αξίας εξαγοράς μπορεί να τεκμέρεται κατά την ημερομηνία έκδοσης.
- ε) Στην περίπτωση χρεογράφων των οποίων η αξία του αρχικού κεφαλαίου συνδέεται με ένα δείκτη τιμών, την τιμή ενός αγαθού ή ένα δείκτη συναλλαγματικής ισοτιμίας, η τιμή έκδοσης του χρεογράφου καταγράφεται ως αρχικό κεφάλαιο και οι πληρωμές με τιμαριθμική ρήτρα που καταβάλλονται περιοδικά ή/και στη λήξη αντιμετωπίζονται ως τόκος που δημιουργείται κατά τη διάρκεια ζωής του χρεογράφου, ενώ η αντισταθμιστική συναλλαγή καταγράφεται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό ως επανεπένδυση σε χρεόγραφα εκτός από μετοχές.
- στ) Οι επενδύσεις σε χρεόγραφα που κυκλοφορούν στη δευτερεύουσα αγορά καταγράφεται με βάση τη διατίμηση του χρηματιστηρίου ή την αγοραία τιμή.
- ζ) Τα χρεόγραφα που έχουν φτάσει στην ημερομηνία λήξης καταγράφονται με βάση την αξία εξαγοράς, που περιλαμβάνει τα πριμ εξαγοράς αλλά δεν περιλαμβάνει τις πληρωμές από κλήρωση και τα πριμ αποταμίευσης, που θα πρέπει να καταγράφονται ως τόκοι.

- η) Η μετατροπή ομολογιών σε μετοχές θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πώληση ομολογιών και αγορά μετοχών (βλέπε 5.62.λ). Η αξία συναλλαγής θα πρέπει να προκύπτει από την αγορέα αξία των πωλουμένων ομολογιών, προϋποθέτοντας πιθανώς ένα κέρδος ή ζημία κτήσης από μετοχές που θα καταγράφεται στο λογαριασμό ανατίμησης (βλέπε 6.54).

5.139. Χρηματοπιστωτικά παράγωγα (F.34)

- α) Η αγοραπωλησία προαιρετικών δικαιωμάτων (οψιόν) στη δευτερεύουσα αγορά και το κλείσιμο οψιόν πριν την παράδοση προϋποθέτουν χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Αν μια οψιόν φτάσει ως την ημερομηνία παράδοσης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να μη χρησιμοποιηθεί. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η οψιόν χρησιμοποιείται, μπορεί να καταβληθεί μια πληρωμή από την εκδότη της οψιόν προς τον κάτοχο της οψιόν, ίση με τη διαφορά μεταξύ της ισχύουσας αγοράς τιμής του βασικού περιουσιακού στοιχείου και της τιμής άσκησης της οψιόν, ή, ως εναλλακτική λύση, μπορεί να υπάρχει η αγορά ή πώληση του βασικού χρηματοπιστωτικού ή μη χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου, που καταγράφεται στην ισχύουσα αγοραία τιμή και μια αντισταθμιστική πληρωμή μεταξύ του κατόχου της οψιόν και του εκδότη της οψιόν, ίση με την τιμή άσκησης. Η διαφορά μεταξύ της επικρατούσας αγοράς τιμής του βασικού περιουσιακού στοιχείου και της τιμής άσκησης είναι, και στις δύο περιπτώσεις, ίση με την αξία πιστοποίησης του προαιρετικού δικαιώματος, δηλαδή την τιμή της οψιόν κατά την παράδοση. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το προαιρετικό δικαίωμα δεν ασκείται, δεν πραγματοποιείται συναλλαγή. Πάντως, ο εκδότης του προαιρετικού δικαιώματος πραγματοποιεί κέρδος κτήσης και ο κάτοχος προαιρετικού δικαιώματος έχει ζημία κτήσης που θα πρέπει να καταγράφεται στο λογαριασμό ανατίμησης.
- β) Τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα εκτός από τα προαιρετικά δικαιώματα κατά κανόνα αφορούν συμβάσεις βάσει των οποίων δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάξουν συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, είτε πραγματικά είτε χρηματοπιστωτικά, σε μια ή περισσότερες μελλοντικές χρονικές στιγμές. Οι συναλλαγές θα πρέπει να καταγράφονται όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα περιλαμβάνουν τυχόν αγοραπωλησία των συμβολαίων καθώς και την καθαρή αξία των διακανονισμών που πραγματοποιούνται. Μπορεί επίσης να είναι αναγκαία η καταγραφή συναλλαγών συναφών με την κατάρτιση παραγώγων συμβολαίων. Πάντως, σε πολλές περιπτώσεις, τα δύο μέρη συνάπτουν ένα παράγωγο συμβόλαιο χωρίς πληρωμή από το ένα μέρος στο άλλο· στις περιπτώσεις αυτές η αξία της συναλλαγής για την κατάρτιση του συμβολαίου είναι μηδενική και συνήθως δεν απαιτείται εγγραφή στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.

- γ) Τυχόν ρητώς προαναφερόμενες προμήθειες που καταβάλλονται σε, ή εισπράττονται από, μεσίτες ή άλλους ενδιαμέσους για τη διευθέτηση προαιρετικών δικαιωμάτων, προθεσμιακών αγορών, ανταλλαγών (swaps) και λοιπών συμβάσεων παραγώγων αντιμετωπίζονται ως πληρωμές για παροχή υπηρεσιών στους κατάλληλους λογαριασμούς. Οι ροές πληρωμών τόκων που προκύπτουν από συμφωνίες ανταλλαγής (swaps) θα πρέπει να καταγράφονται ως εισόδημα περιουσίας, ενώ οι εξοφλήσεις αρχικού κεφαλαίου θα πρέπει να καταγράφονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Τα συμβαλλόμενα μέρη μιας ανταλλαγής δεν θεωρούνται ότι παρέχουν υπηρεσίες αμοιβαία, όμως τυχόν πληρωμές σε τρίτους για τη διευθέτηση της ανταλλαγής θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως πληρωμή για την παροχή υπηρεσιών (βλέπε 4.47). Αν και το πριμ που καταβάλλεται στον πωλητή ενός προαιρετικού δικαιώματος μπορεί εννοιολογικά να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει μια επιβάρυνση για παροχή υπηρεσιών, στην πράξη δεν είναι συνήθως δυνατό να διακριθεί η συνιστώσα της παροχής υπηρεσιών. Επομένως, η συνολική τιμή θα πρέπει να καταγράφεται ως αγορά ενός χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου από τον αγοραστή και ως ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή.

5.140. Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εξαιρουμένων των μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων (F.51)

- α) Οι νέες μετοχές καταγράφονται στην αξία έκδοσης, που κατά κανόνα αντιστοιχεί με την ονομαστική αξία συν το πριμ έκδοσης.
- β) Οι συναλλαγές μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία καταγράφονται στην αξία συναλλαγής. Όταν αυτή δεν είναι γνωστή, μπορεί να υπολογιστεί κατά προσέγγιση με βάση την τιμή χρηματιστηρίου ή την αγορέα τιμή για μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο και τη λογιστική αξία για μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο.
- γ) Οι μετοχές μερισματογράφων (scrip dividend shares) αποτιμώνται με την τιμή που εννοείται από την πρόταση μερισμάτων εκ μέρους του εκδότη.
- δ) Οι εκδόσεις δωρεάν μετοχών δεν καταγράφονται στο Σύστημα (βλέπε 5.93). Πάντως, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έκδοση δωρεάν μετοχών προϋποθέτει μεταβολές στη συνολική αγορέα αξία των μετοχών μιας εταιρείας, οι μεταβολές θα πρέπει να καταγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης (βλέπε 6.56).
- ε) Η αξία συναλλαγής των λοιπών συμμετοχών σε κεφάλαιο (F.513) είναι το ποσό των χρημάτων που μεταβιβάζεται από τους ιδιοκτήτες στις εταιρείες ή τις οιονεί εταιρείες τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορούν να μεταβιβαστούν χρήματα μέσω της ανάληψης υποχρέωσης της εταιρείας ή της οιονεί εταιρείας.

- 5.141. Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (F.52)
- α) Οι συναλλαγές μετοχών αμοιβαίων κεφαλαίων περιλαμβάνουν την αξία των καθαρών συνεισφορών στο αμοιβαίο κεφάλαιο·
 - β) Το εισόδημα περιουσίας που εισπράττεται από αμοιβαία κεφάλαια, χωρίς να περιλαμβάνει μέρος των εξόδων διαχείρισης, και αποδίδεται στους μετόχους, ακόμη και αν δεν διανέμεται σε αυτούς, έχει μια αντισταθμιστική εγγραφή στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό στις μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων. Το αποτέλεσμα είναι ότι το εισόδημα περιουσίας επανεπενδύεται.

Χρόνος καταγραφής

- 5.142. Οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και οι αντισταθμιστικές συναλλαγές τους πρέπει να καταγράφονται την ίδια χρονική στιγμή.
- 5.143. Όταν η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής είναι μη χρηματοπιστωτική συναλλαγή, και οι δύο καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η μη χρηματοπιστωτική συναλλαγή. Για παράδειγμα, όταν οι πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών δημιουργούν εμπορικές πιστώσεις, αυτή η χρηματοπιστωτική συναλλαγή πρέπει να καταγράφεται όταν πραγματοποιούνται οι εγγραφές στο σχετικό μη χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.
- 5.144. Όταν η αντισταθμιστική συναλλαγή μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής είναι και αυτή χρηματοπιστωτική συναλλαγή, υπάρχουν τρεις δυνατότητες:
- α) και οι δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι συναλλαγές μέσω πληρωμής (βλέπε 5.04): καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η πρώτη πληρωμή·
 - β) μόνο μία από τις δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές είναι συναλλαγή μέσω πληρωμής (βλέπε 5.04): καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η πληρωμή·
 - γ) καμία από τις δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές δεν είναι συναλλαγή μέσω πληρωμής (βλέπε 5.04): καταγράφονται όταν πραγματοποιείται η πρώτη χρηματοπιστωτική συναλλαγή.

Κατάρτιση χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από τις μεταβολές στους ισολογισμούς

- 5.145. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι διαθέσιμες οι βασικές στατιστικές για χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μπορούν να καταρτιστούν με βάση τις μεταβολές στους χρηματοπιστωτικούς ισολογισμούς, δηλαδή τις μεταβολές του ποσού των κατεχομένων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και των εκκρεμών υποχρεώσεων μεταξύ του ισολογισμού κλεισίματος και του ισολογισμού ανοίγματος. Η διαφορά μεταξύ του ποσού των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και των μεταβολών των χρηματοπιστωτικών ισολογισμών αποτελείται από εγγραφές στο λογαριασμό ανατίμησης και στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

- 5.146. Το παράρτημα αυτό παρουσιάζει μια μέθοδο που επιτρέπει την εμφάνιση συνολικών μεγεθών χρήματος στους ισολογισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς.
- 5.147. Οι ορισμοί των συνολικών μεγεθών χρήματος που χρησιμοποιούνται αλλάζουν από τη μια χώρα στη άλλη, καθώς και διαχρονικά. Επιπλέον, οι ορισμοί αυτοί δεν βασίζονται υποχρεωτικά στην ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και στην ταξινόμηση των τομέων όπως ορίζονται στο Σύστημα. Επομένως, τα συνολικά μεγέθη χρήματος δεν ορίζονται στο Σύστημα.
- 5.148. Τα παρακάτω προβλήματα εμφανίζονται κατά την ένταξη των συνολικών μεγεθών χρήματος στους ισολογισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς. Πρώτον, τα συνολικά μεγέθη χρήματος μπορεί να απαρτίζονται από συνιστώσες που δεν αντιστοιχούν με τις κλάσεις, δηλαδή τις κατηγορίες, υποκατηγορίες και υποτίτλους, των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων όπως ορίζονται στο Σύστημα. Για παράδειγμα, ένα συνολικό μέγεθος χρήματος μπορεί να περιλαμβάνει μόνο ένα υπομήμα της κατηγορίας μετρητά και καταθέσεις (AF.2). Η υποκατηγορία μπορεί να ορίζεται με μια αναφορά στην προθεσμία λήξης ή/και μια αναφορά στις θεσμικές μονάδες που κατέχουν ή εκδίδουν μετρητά και καταθέσεις. Δεύτερον, τα συνολικά μεγέθη χρήματος μπορεί να προϋποθέτουν τομείς που δημιουργούν χρήμα, τομείς που κατέχουν χρήμα και χρηματικά ουδέτερους τομείς, που δεν μπορούν να βασιστούν στους τομείς και υποτομείς όπως ορίζονται στο Σύστημα. Τρίτον, οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση συνολικών μεγεθών χρήματος μπορεί να διαφέρουν στην πράξη από τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ισολογισμών και των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών των τομέων και της αλλοδαπής.
- 5.149. Για να χαρακτηριστεί ένα συνολικό μέγεθος χρήματος MX στους ισολογισμούς ή τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς, μπορεί να είναι απαραίτητη η υποδιαίρεση τυχόν κλάσης i χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που ορίζονται στο Σύστημα σε δύο υπομήματα:
- MX_i : υπομήμα χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (υποχρεώσεων) που ταξινομούνται στην κλάση i και περιλαμβάνονται στο συνολικό μέγεθος χρήματος MX .
 - MX_{-i} : υπομήμα χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (υποχρεώσεων) που ταξινομούνται στην κλάση i αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται στο συνολικό μέγεθος χρήματος MX .

Στην πράξη, ορισμένες κλάσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (υποχρεώσεων) δεν συμμετέχουν ούτε καν σε ευρέα συνολικά μεγέθη χρήματος, όπως π.χ. νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ (ΑΦ.1) ή τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (ΑΦ.6). Επομένως, το MX_1 και MX_6 θα είναι μηδενικά, δηλαδή δεν είναι απαραίτητη η ανάλυση του ΑΦ.1 σε MX_1 και MX_{-1} ή του ΑΦ.6 σε MX_6 και MX_{-6} .

5.150. Το συνολικό μέγεθος χρήματος MX ισούται με το άθροισμα όλων των υποτμημάτων των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων MX_i των τομέων που κατέχουν χρήμα και το MX ισούται με το άθροισμα όλων των υποτμημάτων των υποχρεώσεων MX_i των τομέων που δημιουργούν χρήμα.

5.151. Ένα σημαντικό πλεονέκτημα της μεθόδου αυτής είναι η ευελιξία. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αλλάζει ο ορισμός ενός συνολικού μεγέθους χρήματος, το μόνο πράγμα που πρέπει να αναπροσαρμοστεί είναι οι αναλύσεις ορισμένων κλάσεων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε MX_i και MX_{-i} .

Συνολικά μεγέθη χρήματος στους ισολογισμούς ή τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑ				ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΧΡΗΜΑ		
Σύνολο	Νοικοκυριά	Μη χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί		Νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Αλλοδαπή	Σύνολο
			AF.1 AF.2 εκ των οποίων MX ₂ MX ₂ AF.3 AF.33 εκ των οποίων MX ₃₃ MX ₃₃ AF.34 εκ των οποίων MX ₃₄ MX ₃₄ AF.4 AF.41 εκ των οποίων MX ₄₁ MX ₄₁ AF.42 εκ των οποίων MX ₄₂ MX ₄₂ AF.5 AF.51 εκ των οποίων MX ₅₁ MX ₅₁ AF.52 εκ των οποίων MX ₅₂ MX ₅₂ AF.6 AF.7 AF.71 εκ των οποίων MX ₇₁ MX ₇₁ AF.79			
			Σύνολο χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εκ των οποίων MX			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΛΟΠΙΕΣ ΡΟΕΣ

ΛΟΙΠΕΣ ΡΟΕΣ

- 6.01. Οι λοιπές ροές καλύπτουν την ανάλωση παγίου κεφαλαίου (Κ.1), τις αγορές και πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.2) και τις λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων (Κ.3-Κ.12).

Οι λοιπές μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων αποτελούνται από διάφορα είδη μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης που δεν είναι αποτέλεσμα συναλλαγών οι οποίες καταγράφονται στον λογαριασμό κεφαλαίου και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς. Καλύπτουν τις λοιπές μεταβολές του όγκου (Κ.3-Κ.10 και Κ.12) καθώς και τα κέρδη και ζημιές κτήσης (Κ.11).

Ανάλωση παγίου κεφαλαίου (Κ.1)

- 6.02. Ορισμός: η ανάλωση παγίου κεφαλαίου (Κ.1) αντιπροσωπεύει το ποσό των παγίων περιουσιακών στοιχείων που αναλώνονται, κατά τη διάρκεια της περιόδου που εξετάζεται ως αποτέλεσμα της φυσικής φθοράς και της προβλέψιμης απαρχαίωσης, περιλαμβανόμενης και μιας πρόβλεψης για απώλειες παγίων περιουσιακών στοιχείων ως αποτέλεσμα τυχαιών ζημιών έναντι των οποίων μπορεί να υπάρξει ασφάλιση.
- 6.03. Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου πρέπει να υπολογίζεται για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων τόσο των υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων όσο και των άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων όπως το κόστος μεταλλευτικών ερευνών και το λογισμικό υπολογιστών, οι εκτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων και το κόστος της μεταβίβασης ιδιοκτησίας όσον αφορά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία.
- 6.04. Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου (που θα πρέπει να διακρίνεται από την απόσβεση που δικαιολογείται για φορολογικούς σκοπούς ή την απόσβεση που εμφανίζεται στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων) θα πρέπει να εκτιμάται με βάση τα αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων και την πιθανή μέση διάρκεια οικονομικής ζωής των διαφόρων κατηγοριών αυτών των στοιχείων. Για τον υπολογισμό των αποθεμάτων παγίων περιουσιακών στοιχείων, συνιστάται η χρήση της μεθόδου της διαρκούς απογραφής όταν δεν υπάρχουν άμεσες πληροφορίες όσον αφορά τα αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων. Τα αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή της τρέχουσας περιόδου.

Οι απώλειες παγίων περιουσιακών στοιχείων ως αποτελέσμα τυχαίων ζημιών έναντι των οποίων μπορεί να υπάρξει ασφάλιση λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της μέσης ωφέλιμης ζωής των εν λόγω αγαθών. Για το σύνολο της οικονομίας οι πραγματικές συνήθειες τυχαίες ζημιές σε μια δεδομένη λογιστική περίοδο μπορεί να αναμένεται ότι θα είναι ίση, ή σχεδόν ίση, με το μέσο όρο. Πάντως, για τις επιμέρους μονάδες και ομάδες μονάδων μπορεί να υπάρξει διαφορά ανάμεσα στις πραγματικές συνήθειες ζημιές και τον μέσο όρο των τυχαίων ζημιών. Στην περίπτωση αυτή, για τους τομείς, τυχόν διαφορά καταγράφεται στις λοιπές μεταβολές του όγκου των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο της "ευθείας γραμμής", κατά την οποία γίνεται απόσβεση της αξίας ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου με σταθερό ρυθμό για όλη τη διάρκεια ζωής του αγαθού.

Πάντως, ανάλογα με τη μορφή της πτώσης της αποτελεσματικότητας ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, μπορεί να απαιτείται ο υπολογισμός της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου με βάση τη γεωμετρική μέθοδο απόσβεσης.

- 6.05. Στο σύστημα λογαριασμών, η ανάλωση παγίου κεφαλαίου καταγράφεται κάτω από κάθε εξισωτικό μέγεθος που εμφανίζεται μικτό και καθαρό. Η "μικτή" εγγραφή σημαίνει χωρίς την αφαίρεση της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου, ενώ η "καθαρή" εγγραφή σημαίνει ότι αφαιρείται η ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

Αγορές και πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.2)

- 6.06. Ορισμός: Τα μη χρηματοπιστωτικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία¹ περιλαμβάνουν τη γη, τα λοιπά υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, και τα άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία.
- 6.07. Η γη ορίζεται ως το ίδιο το έδαφος, περιλαμβανόμενης της κάλυψης του εδάφους και των συναφών επιφανειακών υδάτων¹. Τα συναφή επιφανειακά ύδατα περιλαμβάνουν τυχόν εσωτερικά ύδατα - ταμιευτήρες, λίμνες, ποταμούς, κλπ. - επί των οποίων μπορούν να ασκηθούν δικαιώματα ιδιοκτησίας.

¹ Για τον ορισμό των περιουσιακών στοιχείων βλέπε Παράρτημα 1 του κεφαλαίου VII.

6.08. Τα ακόλουθα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται στη γη:

α) κτήρια ή άλλες κατασκευές που βρίσκονται πάνω στη γη ή τη διατρέχουν-οδοί, σήραγγες κλπ.

β) αμπελώνες, οπωρώνες ή άλλες φυτείες δένδρων και άλλων καλλιεργειών, κλπ.

γ) περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους.

δ) μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι.

ε) υδάτινοι πόροι του υπεδάφους.

Τα στοιχεία α) και β) είναι παραχθέντα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ενώ τα στοιχεία γ), δ) και ε) ανήκουν υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία.

6.09. Οι αγορές και πωλήσεις αποτιμώνται στις τρέχουσες αγοραίες τιμές που ισχύουν τη στιγμή που πραγματοποιούνται οι αγορές/πωλήσεις. Οι συναλλαγές γης καταγράφονται με την ίδια αξία στους λογαριασμούς τόσο του αγοραστή όσο και του πολίτη. Στην αξία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα κόστη σχετικά με τη μεταφορά ιδιοκτησίας της γης, τα οποία αντιμετωπίζονται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου.

6.10. Οι αγορές και πωλήσεις λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων καλύπτουν τα περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους, τους μη καλλιεργούμενους βιολογικούς πόρους και τους υδάτινους πόρους. Τα περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους περιλαμβάνουν αποθέματα άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου, αποθέματα μεταλλευμάτων και αποθέματα μη μεταλλικών ορυκτών¹.

6.11. Οι αγορές και πωλήσεις λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται στις τρέχουσες αγοραίες τιμές που ισχύουν τη στιγμή που πραγματοποιούνται οι αγορές/πωλήσεις. Στις αγορές και πωλήσεις δεν συμπεριλαμβάνονται τα συναφή κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας. Αυτά καταγράφονται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου.

6.12. Τα άυλα μη χρηματοπιστωτικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν οντότητες για τις οποίες έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εκχωρήσεις και άλλες μεταβιβάσιμες συμβάσεις, φήμη και πελατεία και λοιπά άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία. Οι εκχωρήσεις αυτές αφορούν γη, περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους καθώς και κατοικίες και κτήρια για χρήση εκτός κατοικίας¹. Ως άλλα παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι μεταβιβάσιμες συμβάσεις με αθλητές και δημιουργούς. Η αξία των αγορών ή πωλήσεων εκχωρήσεων ή λοιπών μεταβιβάσιμων συμβάσεων αποτελείται από πληρωμές προς τον αρχικό ή επόμενος κατόχους ή δικαιούχους όταν οι εκχωρήσεις πωλούνται ή μεταβιβάζονται σε άλλες θεσμικές μονάδες. Η αξία των αγορών και πωλήσεων άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τα σχετικά κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας. Τα κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας είναι συνιστώσα του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου.

- 6.13. Οι αγορές και οι πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στο λογαριασμό κεφαλαίου των τομέων, του συνόλου της οικονομίας και της αλλοδαπής.

Λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων (Κ.3-Κ.12)

- 6.14. Ορισμός: Οι λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων είναι ροές που δεν είναι αποτέλεσμα των συναλλαγών που καταγράφονται στο λογαριασμό κεφαλαίου και τον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Διακρίνονται δύο είδη λοιπών μεταβολών. Το πρώτο είδος είναι οι μεταβολές του όγκου των περιουσιακών στοιχείων. Το δεύτερο είδος είναι μεταβολές της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των στοιχείων του παθητικού και της καθαρής θέσης λόγω μεταβολών του επιπέδου και της διάρθρωσης των τιμών που οδηγούν σε κέρδη ή ζημίες κτήσης.

Λοιπές μεταβολές του όγκου (Κ.3-Κ.10 και Κ.12)

- 6.15. Οι λοιπές μεταβολές του όγκου είναι ροές με διαφορετικές λειτουργίες. Μια σημαντική λειτουργία είναι να δοθεί η δυνατότητα σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία να εισέρχονται και να εξέρχονται από το σύστημα με βάση την κανονική πορεία των γεγονότων - π.χ. εισοδοι και έξοδοι περιουσιακών στοιχείων που εμφανίζονται στη φύση. Αυτό έχει σημασία για την καταγραφή της ανακάλυψης, της εξάντλησης και της υποβάθμισης φυσικών περιουσιακών στοιχείων. Μια δεύτερη λειτουργία είναι η καταγραφή των συνεπειών εξαιρετικών, απροβλέπτων γεγονότων τα οποία επηρεάζουν τα οικονομικά οφέλη που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία.

- 6.16. Οι λοιπές μεταβολές του όγκου καλύπτουν τις εξής εννέα κατηγορίες:

Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.3)

Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.4)

Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων (Κ.5)

Οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.6)

Απώλειες λόγω φυσικών καταστροφών (Κ.7)

Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση (Κ.8)

Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α (Κ.9)

Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α (Κ.10)

Μεταβολές ταξινόμησης και δομής (Κ.12).

Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.3)

6.17. Η Οικονομική εμφάνιση μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.3) αντιπροσωπεύει την αύξηση του όγκου τέτοιων στοιχείων, η οποία δεν είναι αποτέλεσμα παραγωγής.

Συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

- α) μικτές αυξήσεις της ποσότητας εκμεταλλεύσιμων πόρων του υπεδάφους: βεβαιωμένων αποθεμάτων άνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου, μεταλλευμάτων ή μη μεταλλικών ορυκτών που είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμα. Αυτό καλύπτει επίσης την αύξηση των αποθεμάτων των οποίων η εκμετάλλευση γίνεται οικονομικώς συμφέρουσα ως αποτέλεσμα τεχνολογικής προόδου ή μεταβολών των σχετικών τιμών.
- β) μεταφορές λοιπών φυσικών περιουσιακών στοιχείων στην οικονομική δραστηριότητα: οντότητες που υπάρχουν στη φύση και οι οποίες αλλάζουν καθεστώς έτσι ώστε να χαρακτηρίζονται ως οικονομικά περιουσιακά στοιχεία, όπου τα οικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι οντότητες για τις οποίες ισχύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας εκ μέρους θεσμικών μονάδων και από τις οποίες οι ιδιοκτήτες τους μπορούν να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη (π.χ. εκμετάλλευση παρθένων δασών, αλλαγή καθεστώτος της γης από μη χρησιμοποιήσιμη σε γη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της οικονομίας, ανάκτηση γης).
- γ) μεταβολές ποιότητας μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων λόγω μεταβολών οικονομικών χρήσεων: Οι μεταβολές ποιότητας αντιμετωπίζονται ως μεταβολές του όγκου. Οι μεταβολές ποιότητας που καταγράφονται εδώ εμφανίζονται ως αντίστοιχο μεταβολών οικονομικής χρήσης οι οποίες εμφανίζονται ως μεταβολές ταξινόμησης (βλέπε 632) - π.χ. από καλλιεργήσιμη γη σε γη που βρίσκεται κάτω από κτίρια.
- δ) εμφάνιση άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων: Τα άυλα μη χρηματοπιστωτικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται όταν χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή συντάσσονται μεταβιβάσιμες συμβάσεις. Επίσης, όταν μια επιχείρηση πωλείται σε τιμή που υπερβαίνει τα ίδια κεφάλαιά της (βλέπε 7.05.), το πλεόνασμα της τιμής αγοράς σε σχέση με την καθαρή θέση είναι το περιουσιακό στοιχείο "φήμη και πελατεία". Η φήμη και πελατεία που δεν τεκμηριώνεται από πώληση/αγορά δεν θεωρείται ως οικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.4)

6.18. Η οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.4) στην περίπτωση αγαθών που δεν είναι ήδη καταγεγραμμένα σε ισολογισμούς. Είναι η αναγνώριση μιας σημαντικής ή ιδιαίτερης αξίας που θεωρείται ως οικονομική εμφάνιση που πρέπει να καταγραφεί στις λοιπές μεταβολές του όγκου.

Η οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει τα εξής:

α) τιμαλφή όπως πολύτιμοι λίθοι και λοιπά αντικείμενα τεχνής, όταν αναγνωρίζεται για πρώτη φορά η μεγάλη αξία ή η καλλιτεχνική σημασία ενός αντικείμενου που δεν είναι ήδη καταγεγραμμένο στον ισολογισμό,

β) ιστορικά μνημεία, όταν αναγνωρίζεται για πρώτη φορά η ιδιαίτερη αρχαιολογική, ιστορική ή πολιτιστική σημασία μιας κατασκευής ή μιας τοποθεσίας που δεν έχει ήδη καταγραφεί στους ισολογισμούς.

Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων (Κ.5)

6.19. Η φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων (Κ.5) δεν υπόκεινται στον άμεσο έλεγχο, την ευθύνη και τη διαχείριση μιας θεσμικής μονάδας και επομένως δεν αποτελεί παραγωγή. Η επαύξηση οικονομικών περιουσιακών στοιχείων όπως μη υλοτομημένη φυσική ξυλεία ή ψάρια σε εκβολές ποταμών θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να θεωρείται ως οικονομική εμφάνιση.

6.20. Η φυσική αύξηση θα πρέπει να καταγράφεται ως προσθήκη (Κ.5)· η εξάντληση τέτοιων πόρων θα πρέπει να καταγράφεται ως οικονομική εξαφάνιση (Κ.61). Πάντως, στην πράξη, η φυσική αύξηση μπορεί να καταγραφεί μόνο ως καθαρή επειδή οι φυσικές μετρήσεις που ενδέχεται να είναι η μοναδική διαθέσιμη βάση για την καταγραφή είναι, στην πραγματικότητα, καθαρές μετρήσεις.

Οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.6)

6.21. Η οικονομική εξαφάνιση μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.6) περιλαμβάνει τα εξής:

α) εξάντληση φυσικών οικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Κ.61), που καλύπτει τη μείωση αποθεμάτων περιουσιακών στοιχείων του υπεδάφους και την εξάντληση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων που περιλαμβάνονται στο όριο των στοιχείων του ενεργητικού (βλέπε 6.19)·

β) λοιπή οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (Κ.62):

- λοιπές μειώσεις της ποσότητας εκμεταλλεύσιμων πόρων του υπεδάφους (επανεκτιμήσεις των δυνατοτήτων εκμετάλλευσης λόγω μεταβολών της τεχνολογίας ή των σχετικών τιμών),
- μεταβολή της ποιότητας μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων λόγω μεταβολών των οικονομικών χρήσεων,
- υποβάθμιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων λόγω οικονομικής δραστηριότητας. Αυτό καλύπτει την υποβάθμιση της γης, των υδάτινων πόρων και, κατ'αρχήν, άλλων φυσικών περιουσιακών στοιχείων,

- λήξη και διαγραφή φήμης και πελατείας ή μεταβιβάσιμων συμβάσεων και λήξη της προστασίας από δίπλωμα ευρεσιτεχνείας.

Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών (Κ.7)

- 6.22. Οι ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών (Κ.7) που καταγράφονται ως λοιπές μεταβολές του όγκου περιουσιακών στοιχείων είναι αποτέλεσμα διακεκριμένων και αναγνωρίσιμων γεγονότων μεγάλης έκτασης που μπορούν να καταστρέψουν στοιχεία από οποιαδήποτε κατηγορία οικονομικών (μη χρηματοπιστωτικών ή χρηματοπιστωτικών) περιουσιακών στοιχείων.
- 6.23. Στα γεγονότα αυτά περιλαμβάνονται οι μεγάλοι σεισμοί, οι εκρήξεις ηφαιστείων, τα παλιρροιακά κύματα, οι ιδιαίτερα ισχυρές καταιγίδες, οι ξηρασίες και άλλες φυσικές καταστροφές· πολεμικές πράξεις, ταραχές και άλλα πολιτικά γεγονότα· και τεχνολογικά ατυχήματα όπως εκτεταμένες διαρροές τοξικών ουσιών ή διαφυγή ραδιενεργών σωματιδίων στην ατμόσφαιρα.

Εδώ περιλαμβάνονται, συγκεκριμένα, τα εξής:

- α) υποβάθμιση της ποιότητας της γης λόγω ασυνήθων πλημμυρών ή ζημιών από ανέμους·
- β) καταστροφή καλλιεργουμένων περιουσιακών στοιχείων από ξηρασία ή ασθένεια·
- γ) καταστροφή κτηρίων, εξοπλισμού ή τιμαλφών από πυρκαγιές δασών ή σεισμούς·
- δ) τυχαία καταστροφή μετρητών ή χρεωγράφων πληρωτέων στον φέροντα λόγω φυσικών καταστροφών ή πολιτικών γεγονότων.

Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση (Κ.8)

- 6.24. Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση (Κ.8) πραγματοποιούνται όταν οι κυβερνήσεις ή άλλες θεσμικές μονάδες λαμβάνουν υπό την κατοχή τους τα περιουσιακά στοιχεία άλλων θεσμικών μονάδων, περιλαμβανομένων και μονάδων μη μονίμων κατοίκων, χωρίς πλήρη αποζημίωση, για λόγους άλλους εκτός από την πληρωμή φόρων, προστίμων ή παρομοίων εισφορών. Το μη αποζημιωμένο μέρος τέτοιων μονόπλευρων κατασχέσεων δεν είναι μεταβίβαση κεφαλαίου που καταγράφεται στο λογαριασμό κεφαλαίου.

Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α (Κ.9)

6.25. Στις λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (Κ.9) καταγράφονται οι επιπτώσεις απροσδόκητων γεγονότων στα οικονομικά οφέλη που πρόερχονται από περιουσιακά στοιχεία.

Εδώ περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) απρόβλεπτη απαρχαίωση. Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου δεν καλύπτει την απρόβλεπτη απαρχαίωση παγίων περιουσιακών στοιχείων, και το ποσό που περιλαμβάνεται για την κανονικά αναμενόμενη απαρχαίωση μπορεί να μην καλύπτει την πραγματική απαρχαίωση. Επομένως, θα πρέπει να γίνουν εγγραφές που θα αντιστοιχούν στην μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω της εισαγωγής βελτιωμένης τεχνολογίας.
- β) διαφορές μεταξύ των προβλέψεων που περιλαμβάνονται στην ανάλωση παγίου κεφαλαίου για την κάλυψη συνήθων ζημιών και των πραγματικών ζημιών. Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου δεν καλύπτει τις απρόβλεπτες ζημιές, και το ποσό που συμπεριλαμβάνεται για τις κανονικά αναμενόμενες ζημιές μπορεί να είναι μικρότερο από (ή να υπερβαίνει) τις πραγματικές ζημιές. Επομένως, πρέπει να γίνουν διορθώσεις για να καλυφθεί η απρόβλεπτη μείωση (ή αύξηση) της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω αυτών των γεγονότων.
- γ) υποβάθμιση παγίων περιουσιακών στοιχείων που δεν προβλέπεται στην ανάλωση παγίου κεφαλαίου: μείωση της αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων από, για παράδειγμα, τις απρόβλεπτες συνέπειες οξέων που υπάρχουν στην ατμόσφαιρα και τη βροχή σε οικοδομικές επιφάνειες ή σε αμαξώματα οχημάτων.
- δ) εγκατάλειψη εγκαταστάσεων παραγωγής πριν να ολοκληρωθούν ή πριν να τεθούν σε οικονομική χρήση.
- ε) εξαιρετικές ζημιές σε αποθέματα (π.χ. από πυρκαγιά, από ληστείες, από επίθεση εντόμων σε αποθήκες δημητριακών).
- στ) στατιστικές αναντιστοιχίες, όσον αφορά μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, μεταξύ του ισολογισμού κλεισίματος και του αντίστοιχου ισολογισμού ανοίγματος.

Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α (Κ.10)

6.26. Εδώ καταγράφονται όλες οι μεταβολές των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν οφείλονται σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές οι οποίες καταγράφονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, που δεν προέρχονται από κέρδη και ζημιές κτήσης που εγγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης, που δεν είναι μεταβολές ταξινόμησης και δομής και δεν οφείλονται σε ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών και κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση.

6.27. Η κατηγορία Κ.10 περιλαμβάνει τα εξής:

α) χορηγήσεις και ακυρώσεις Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων (ΕΤΔ) (ΑΦ.12) (βλέπε 5.33. - 5.35.): για τα ΕΤΔ δεν υπάρχει ούτε πλασματική υποχρέωση. Επομένως, ο μηχανισμός με τον οποίο δημιουργούνται τα ΕΤΔ (που αναφέρεται ως χορηγήσεις ΕΤΔ) και εξαφανίζονται τα ΕΤΔ (ακυρώσεις ΕΤΔ) δεν αντιμετωπίζεται ως μηχανισμός που δημιουργεί συναλλαγές στο ΣΕΛ αλλά που δημιουργεί εγγραφές στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων. Οι χορηγήσεις ΕΤΔ αυξάνουν τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των νομισματικών αρχών, ενώ οι ακυρώσεις ΕΤΔ μειώνουν τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά τους στοιχεία·

β) λοιπές μεταβολές του όγκου σχετικά με συνταξιοδοτικά ταμεία με καθορισμένες αποδοχές. Τα συνταξιοδοτικά προγράμματα με καθορισμένες αποδοχές είναι αυτά στα οποία το επίπεδο των συντάξεων που θα χορηγούνται στους εργαζομένους που συμμετέχουν είναι εγγυημένο. Οι συντάξεις συνδέονται μέσω κάποιου τύπου με τη διάρκεια υπηρεσίας και το μισθό των συμμετεχόντων και δεν εξαρτώνται πλήρως από τα περιουσιακά στοιχεία του συνταξιοδοτικού ταμείου. Για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα με καθορισμένες αποδοχές, μια εγγραφή στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων καταγράφει τις μεταβολές της μαθηματικώς προσδιορισμένης υποχρέωσης που οφείλεται σε μεταβολές της διάρθρωσης των συντάξεων, οι οποίες θα πρέπει να διακρίνονται από τις μεταβολές της ηλικιακής και υπηρεσιακής σύνθεσης του συνόλου των δικαιούχων. Ως παραδείγματα μεταβολών της δομής των συντάξεων μπορούν να αναφερθούν μεταβολές του τύπου, μειώσεις της ηλικίας συνταξιοδότησης, ή χρηματοδότηση για ετήσια αύξηση (που συνήθως καθορίζεται ως σταθερά επί τοις % ανά ετός) των μελλοντικών συντάξεων ή όλων των συντάξεων που ήδη καταβάλλονται·

γ) εξαιρετικές απώλειες μετρητών ή χρεωγράφων εξοφλητέων στο φέροντα λόγω, π.χ., πυρκαγιάς ή κλοπής·

- δ) παραγραφή επισφαλών χρεών από τους πιστωτές: μονομερής αναγνώριση από ένα πιστωτή ότι μια χρηματοπιστωτική απαίτηση δεν μπορεί πλέον να εισπραχθεί, λόγω χρεωκοπίας ή άλλων παραγόντων, και η συνακόλουθη αφαίρεση αυτής της χρηματοπιστωτικής απαίτησης από τον ισολογισμό του πιστωτή θα πρέπει να δικαιολογείται εδώ, μαζί με την αφαίρεση της υποχρέωσης από τον οφειλέτη. Πάντως, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η οφειλέτης θεσμική μονάδα ελέγχεται από τον πιστωτή, η ακύρωση ή η μείωση χρεών εκ μέρους του πιστωτή, που δεν οφείλεται σε χρεωκοπία, καταγράφεται στους λογαριασμούς συσσώρευσης.
- ε) στατιστικές αναντιστοιχίες, όσον αφορά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μεταξύ του ισολογισμού κλεισίματος και του αντίστοιχου ισολογισμού ανοίγματος.

6.28. Στην κατηγορία Κ.10 δεν περιλαμβάνονται τα εξής:

- Διαγραφή χρέους με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή (απαλλαγή από χρέος): αντιμετωπίζεται ως συναλλαγή μεταξύ του πιστωτή και του οφειλέτη, και η αντισταθμιστική συναλλαγή είναι η εξαφάνιση της χρηματοπιστωτικής απαίτησης και της αντίστοιχης υποχρέωσης από το χρηματοπιστωτικό λογαριασμό (βλέπε 5.16).
- Αποκήρυξη χρέους: η μονομερής διαγραφή μιας υποχρέωσης εκ μέρους ενός οφειλέτη δεν αναγνωρίζεται από το Σύστημα.

Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής (Κ.12)

6.29. Οι μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής (Κ.12) περιλαμβάνουν τις μεταβολές της τομεακής ταξινόμησης και της δομής θεσμικών μονάδων (Κ.12.1) και τις μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (Κ.12.2).

Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής τομέων (Κ.12.1)

6.30. Η αναταξινόμηση μιας θεσμικής μονάδας από ένα τομέα σε άλλον συνεπάγεται τη μεταφορά ολόκληρου του ισολογισμού της· π.χ. μια θεσμική μονάδα ταξινομημένη στον τομέα των νοικοκυριών γίνεται ιονή εταιρεία για να αναταξινομηθεί στον τομέα των επιχειρήσεων.

Οι μεταβολές της δομής θεσμικών μονάδων καλύπτουν την εμφάνιση και την εξαφάνιση ορισμένων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση της εταιρείας. Όταν μια εταιρεία εξαφανίζεται ως ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο επειδή απορροφάται από μία ή περισσότερες άλλες εταιρείες, όλες οι απαιτήσεις/υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων των μετοχών και των λοιπών συμμετοχών σε κεφαλαίο, που υπάρχουν μεταξύ αυτής της εταιρείας και των εταιρειών που την απορρόφησαν εξαφανίζονται από το Σύστημα. Πάντως, η αγορά μετοχών και λοιπής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο μιας εταιρείας στο πλαίσιο μιας συγχώνευσης θα πρέπει να καταγράφεται ως χρηματοπιστωτική συναλλαγή μεταξύ της αγοράστριας εταιρείας και του προηγούμενου ιδιοκτήτη. Η αντικατάσταση των υπάρχουσών μετοχών με μετοχές της αγοράστριας ή της νέας εταιρείας θα πρέπει να καταγράφονται ως εξαγορές μετοχών, συνοδευόμενες από την έκδοση νέων μετοχών. Απαιτήσεις/υποχρεώσεις που υπήρχαν μεταξύ της εταιρείας που απορροφήθηκε και τρίτων παραμένουν αναλλοίωτες και μεταβιβάζονται στην εταιρεία ή τις εταιρείες που την απορρόφησαν.

Αντιστοίχως, όταν μια εταιρεία διαιρείται με νομική πράξη σε δύο ή περισσότερες θεσμικές μονάδες, στην κατηγορία αυτή καταγράφονται νέες απαιτήσεις και υποχρεώσεις (εμφάνιση χρηματοπιστωτικών μέσων) (Κ.12.1).

Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (Κ.12.2)

6.31. Η κατηγορία Κ.12.2 διακρίνει τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού (Κ.12.21) από τις μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού (Κ.12.22).

6.32. Η νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού (Κ.12.21) καταγράφεται στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων των νομισματικών αρχών (βλέπε 5.27.).

Νομισματοποίηση χρυσού πραγματοποιείται όταν οι νομισματικές αρχές αναταξινομούν το χρυσό από απόθεμα τιμαλφών σε αποθεματικό περιουσιακό στοιχείο που κρατείται από τις νομισματικές αρχές. Στην περίπτωση αυτή, ο λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων καταγράφει μείωση των τιμαλφών που κατέχουν και αύξηση του νομισματικού χρυσού που κατέχουν.

Οι αγορές νομισματικού χρυσού απευθείας από άλλες νομισματικές αρχές ταξινομούνται ως χρηματοπιστωτικές συναλλαγές νομισματικού χρυσού (F.11). Όλες οι άλλες αγορές, περιλαμβανομένων και των αγορών από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή μέσω μιας οργανωμένης αγοράς χρυσού πρέπει να καταγράφονται ως αγορές τιμαλφών οι οποίες θα ακολουθούνται από μεταβολή της ταξινόμησης.

Απονομισματοποίηση χρυσού πραγματοποιείται όταν οι νομισματικές αρχές μεταφέρουν χρυσό από τα αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία στα τιμαλφή. Στην περίπτωση αυτή, μειώνεται ο νομισματικός χρυσός που κατέχουν οι νομισματικές αρχές και εμφανίζεται αύξηση στα τιμαλφή τους. Οι πωλήσεις νομισματικού χρυσού απευθείας σε άλλες νομισματικές αρχές ταξινομούνται ως χρηματοπιστωτικές συναλλαγές νομισματικού χρυσού (F.11). Όλες οι άλλες πωλήσεις, περιλαμβανομένων και των πωλήσεων σε ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή μέσω μιας οργανωμένης αγοράς χρυσού πρέπει να καταγράφονται ως πωλήσεις τιμαλφών αφού πρώτα έχει πραγματοποιηθεί μεταβολή της ταξινόμησης.

- 6.33. Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από την νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού (Κ.12.22): ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι μεταβολές της χρήσης γης ή η μετατροπή κατοικιών σε κτήρια για εμπορική χρήση ή αντίστροφα. Στην περίπτωση της γης, και οι δύο εγγραφές - μια αρνητική εγγραφή για την παλιά κατηγορία και μια θετική εγγραφή για τη νέα κατηγορία - πρέπει να γίνουν με την ίδια αξία στην κατηγορία Κ.12.22. Η μεταβολή της αξίας της γης που οφείλεται στην αλλαγή της χρήσης καταγράφεται στην οικονομική εμφάνιση (βλέπε 617γ) ή την εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων (βλέπε 621β), που θεωρούνται ως μεταβολές του όγκου.

Η κατηγορία Κ.12.22 δεν περιλαμβάνει τη μετατροπή ομολογιών σε μετοχές. Η μετατροπή αυτή καταγράφεται ως δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές (βλέπε 5.62.1).

- 6.34. Οι εγγραφές για λοιπές μεταβολές του όγκου (Κ.3-Κ10 και Κ.12) καταγράφονται στους λογαριασμούς λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων των τομέων, του συνόλου της οικονομίας και της αλλοδαπής.

Ονομαστικά κέρδη/ζημίες κτήσης (Κ.11)

- 6.35. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης¹ είναι η κατηγορία των λοιπών μεταβολών της αξίας στοιχείων του ενεργητικού, στοιχείων του παθητικού και επομένως και της καθαρής θέσης που αντανακλά τις μεταβολές του ύψους και της διάρθρωσης των τιμών τους. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης αναλύονται σε ουδέτερα κέρδη κτήσης και πραγματικά κέρδη κτήσης.

¹ Ο όρος "κέρδη κτήσης" χρησιμοποιείται για να καλύψει τόσο τα κέρδη όσο και τις ζημίες κτήσης, για τι εννοείται σαφώς ότι τα κέρδη κτήσης μπορεί να είναι αρνητικά όπως και θετικά. Επίσης, ο όρος "περιουσιακό στοιχείο" μπορεί να χρησιμοποιείται συνολικά για να καλύπτει τόσο στοιχεία του ενεργητικού όσο και στοιχεία του παθητικού.

- 6.36. Ορισμός: το ονομαστικό κέρδος κτήσης (Κ.11) για μια δεδομένη ποσότητα ενός περιουσιακού στοιχείου ορίζεται ως η μεταβολή της αξίας του στοιχείου αυτού για τον ιδιοκτήτη ως αποτέλεσμα μεταβολής της τιμής του ή, γενικότερα, της νομισματικής του αξίας. Το ονομαστικό κέρδος κτήσης από μια υποχρέωση ορίζεται ως η μεταβολή της αξίας αυτής της υποχρέωσης ως αποτέλεσμα μεταβολής της τιμής της, ή, γενικότερα, της νομισματικής της αξίας, αλλά με αντίθετο πρόσημο.
- 6.37. Ένα θετικό κέρδος κτήσης οφείλεται σε αύξηση της τιμής ενός δεδομένου περιουσιακού στοιχείου ή σε μείωση της αξίας μιας δεδομένης υποχρέωσης. Ένα αρνητικό κέρδος κτήσης - δηλαδή ζημία κτήσης - οφείλεται στη μείωση της αξίας ενός δεδομένου περιουσιακού στοιχείου ή σε αύξηση της αξίας μιας δεδομένης υποχρέωσης.
- 6.38. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης που εγγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης είναι αυτά που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, ασχέτως του αν ρευστοποιούνται ή όχι. Ένα κέρδος κτήσης λέγεται ότι ρευστοποιείται όταν το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο πωλείται, εξαγοράζεται, χρησιμοποιείται ή διατίθεται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ή όταν εξοφλείται η υποχρέωση. Επομένως, μη ρευστοποιηθέν κέρδος είναι αυτό που εμφανίζεται για ένα περιουσιακό στοιχείο που εξακολουθεί να ανήκει ή για μια υποχρέωση που εξακολουθεί να υφίσταται στο τέλος της λογιστικής περιόδου. Το ρευστοποιηθέν κέρδος νοείται συνήθως ως το κέρδος που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια ολόκληρης της περιόδου κατά την οποία κάποιος έχει στην ιδιοκτησία του το περιουσιακό στοιχείο ή κατά την οποία υφίσταται υποχρέωση, ασχέτως του αν η περίοδος αυτή συμπίπτει με τη λογιστική περίοδο ή όχι. Πάντως, εφόσον τα κέρδη κτήσης εγγράφονται στο Σύστημα με βάση το πότε εμφανίζονται, η διάκριση μεταξύ ρευστοποιηθέντων και μη ρευστοποιηθέντων κερδών, αν και είναι χρήσιμη για ορισμένους σκοπούς, δεν εμφανίζεται στις ταξινόμησεις και τους λογαριασμούς.
- 6.39. Τα κέρδη κτήσης περιλαμβάνουν κέρδη από κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία: μη χρηματοπιστωτικά παραχθέντα και μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία, και χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία. Έτσι, καλύπτονται κέρδη κτήσης από αποθέματα κάθε είδους αγαθών τα οποία κρατούν οι παραγωγοί, περιλαμβανομένων και των συνεχιζόμενων εργασιών.
- 6.40. Ονομαστικά κέρδη κτήσης μπορεί να εμφανιστούν από περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και όχι μόνο για περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στους ισολογισμούς ανοίγματος ή/και κλεισίματος. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης που αποκομίζει ο ιδιοκτήτης ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, ή μιας δεδομένης ποσότητας ενός συγκεκριμένου τύπου περιουσιακού στοιχείου, μεταξύ δύο χρονικών στιγμών, ορίζονται ως εξής:

νομισματική αξία αυτού του περιουσιακού στοιχείου κατά την μεταγενέστερη χρονική στιγμή

μείον

νομισματική αξία αυτού του περιουσιακού στοιχείου κατά την προγενέστερη χρονική στιγμή,

με την προϋπόθεση ότι το ίδιο το περιουσιακό στοιχείο δεν υφίσταται ποιοτική ή ποσοτική μεταβολή σε αυτό το χρονικό διάστημα. Το ονομαστικό κέρδος κτήσης G που εμφανίζεται για μια δεδομένη ποσότητα q ενός περιουσιακού στοιχείου μεταξύ των χρονικών στιγμών 0 και t μπορεί να εκφραστεί ως εξής:

$$G = (p_t - p_0) \cdot q$$

όπου p_0 και p_t είναι οι τιμές του περιουσιακού στοιχείου κατά τις χρονικές στιγμές 0 και t , αντιστοίχως. Για τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις με σταθερή τρέχουσα αξία για τα οποία οι τιμές p_0 και p_t ισούνται εξ ορισμού με τη μονάδα, το ονομαστικό κέρδος κτήσης είναι πάντοτε μηδενικό.

- 6.41. Για τον υπολογισμό των ονομαστικών κερδών κτήσης, οι αγορές και οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων πρέπει να αποτιμώνται με τον ίδιο τρόπο που αποτιμώνται στον λογαριασμό κεφαλαίου και τον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Στην περίπτωση παγίων περιουσιακών στοιχείων η αξία μίας αγοράς είναι το ποσό που καταβάλλει ο αγοραστής στον παραγωγό ή στον πωλητή, συν τα συναφή κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας που βαρύνουν τον αγοραστή. Η αξία της πώλησης ενός υπάρχοντος παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το ποσό που εισπράττει ο πωλητής από τον αγοραστή μείον τα κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας που βαρύνουν τον πωλητή.

Διακρίνονται τέσσερις διαφορετικές καταστάσεις οι οποίες δημιουργούν ονομαστικά κέρδη κτήσης:

- 1) περιουσιακό στοιχείο που κρατείται για όλη τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου: το ονομαστικό κέρδος κτήσης που δημιουργείται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου ισούται με την αξία στον ισολογισμό κλεισίματος μείον την αξία στον ισολογισμό ανοίγματος. Οι αξίες είναι οι κατ'εκτίμηση αξίες που θα είχαν τα περιουσιακά στοιχεία αν αγοράζονταν την εποχή που καταρτίζεται ο ισολογισμός. Το ονομαστικό κέρδος δεν ρευστοποιείται.
- 2) περιουσιακό στοιχείο το οποίο κρατείται κατά την αρχή της περιόδου και το οποίο πωλείται κατά τη διάρκεια της περιόδου: το ονομαστικό κέρδος κτήσης που εμφανίζεται ισούται με την αξία που έχει στον ισολογισμό κλεισίματος μείον την πραγματική ή την κατ'εκτίμηση αξία πώλησης. Το ονομαστικό κέρδος ρευστοποιείται.

- 3) περιουσιακό στοιχείο που αγοράζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου και το οποίο εξακολουθεί να κρατείται κατά το τέλος της περιόδου: το ονομαστικό κέρδος κτήσης που εμφανίζεται ισούται με την αξία στον ισολογισμό κλεισίματος μείον την πραγματική, ή κατ'εκτίμηση, αξία απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου. Το ονομαστικό κέρδος δεν ρευστοποιείται.
- 4) περιουσιακό στοιχείο που αγοράζεται και πωλείται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου: το ονομαστικό κέρδος κτήσης που εμφανίζεται ισούται με την πραγματική, ή κατ'εκτίμηση, αξία πώλησης μείον την πραγματική ή κατ'εκτίμηση, αξία απόκτησης. Το ονομαστικό κέρδος ρευστοποιείται.

6.42. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης που καταγράφονται είναι αυτά που εμφανίζονται για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, είτε ρευστοποιούνται είτε όχι. Καταγράφονται στον λογαριασμό ανατίμησης των τομέων, του συνόλου της οικονομίας και της αλλοδαπής.

Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης (Κ.11.1)

6.43. Ορισμός: Το ουδέτερο κέρδος κτήσης (Κ.11.1) από ένα περιουσιακό στοιχείο ορίζεται ως η αξία του κέρδους κτήσης που θα προέκυπτε εάν η τιμή του περιουσιακού στοιχείου μεταβαλλόταν διαχρονικά με τον ίδιο ρυθμό που μεταβάλλεται το γενικό επίπεδο τιμών.

Τα ουδέτερα κέρδη κτήσης επισημαίνονται για να διευκολυνθεί ο υπολογισμός των πραγματικών κερδών κτήσης που αναδιανέμουν την πραγματική αγοραστική δύναμη μεταξύ των τομέων.

6.44. Εστω ότι το γενικό επίπεδο των τιμών συμβολίζεται ως r . Το ουδέτερο κέρδος κτήσης NG από μια δεδομένη ποσότητα q ενός περιουσιακού στοιχείου μεταξύ των χρονικών στιγμών o και t υπολογίζεται με τον εξής τύπο:

$$NG = p_o \cdot q (r_t / r_o - 1)$$

όπου $p_o \cdot q$ είναι η τρέχουσα αξία του περιουσιακού στοιχείου τη χρονική στιγμή o και r_t / r_o ο συντελεστής μεταβολής του γενικού επιπέδου τιμών μεταξύ των χρονικών στιγμών o και t . Ο όρος r_t / r_o εφαρμόζεται για όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις.

- 6.45. Δεν υπάρχει κατάλληλος ιδανικός δείκτης τιμών για τον υπολογισμό των ουδέτερων κερδών κτήσης. Κατά συνθήκη, ο γενικός δείκτης τιμών που θα πρέπει να εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των ουδέτερων κερδών κτήσης είναι ο δείκτης τιμών για τελικές εθνικές χρήσεις εκτός από τις μεταβολές αποθεμάτων.
- 6.46. Τα ουδέτερα κέρδη κτήσης καταγράφονται στο λογαριασμό ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης που είναι επιμέρους λογαριασμός του λογαριασμού ανατίμησης των τομέων, του συνόλου της οικονομίας και της αλλοδαπής.

Πραγματικά κέρδη/ζημίες κτήσης (Κ.11.2)

- 6.47. Ορισμός: Το πραγματικό κέρδος κτήσης (Κ.11.2) ενός περιουσιακού στοιχείου ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ονομαστικού και του ουδέτερου κέρδους κτήσης από αυτό το περιουσιακό στοιχείο.

Το πραγματικό κέρδος κτήσης RG από μια δεδομένη ποσότητα q ενός περιουσιακού στοιχείου μεταξύ των χρονικών στιγμών 0 και t υπολογίζεται με τον εξής τύπο:

$$RG = G - NG$$
$$RG = (p_t / p_0 - r_t / r_0) \cdot p_0 \cdot q .$$

Έτσι, οι αξίες των πραγματικών κερδών κτήσης από περιουσιακά στοιχεία εξαρτώνται από τις κινήσεις των τιμών τους κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, σε σχέση με τις κινήσεις άλλων τιμών, κατά μέσο όρο, όπως μετρώνται με το γενικό δείκτη τιμών.

648. Τα πραγματικά κέρδη κτήσης καταγράφονται στο λογαριασμό πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης, που είναι επιμέρους λογαριασμός του λογαριασμού ανατίμησης των τομέων, του συνόλου της οικονομίας και της αλλοδαπής.

Κέρδη κτήσης κατά είδος χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου

Μετρητά και καταθέσεις (ΑΦ.2)

- 6.49. Οι τρέχουσες αξίες των μετρητών και των καταθέσεων των εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα παραμένουν σταθερές διαχρονικά. Η "τιμή" ενός τέτοιου περιουσιακού στοιχείου ισούται πάντοτε με τη μονάδα, ενώ η ποσότητα είναι ο αριθμός των μονάδων του νομίσματος στο οποίο είναι εκφρασμένα. Τα ονομαστικά κέρδη κτήσης τέτοιων περιουσιακών στοιχείων είναι πάντοτε μηδενικά. Για το λόγο αυτό, η διαφορά μεταξύ των αξιών των αποθεμάτων ανοίγματος και κλεισίματος τέτοιων περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση τις λοιπές μεταβολές του όγκου των περιουσιακών στοιχείων, εξηγείται πλήρως με τις αξίες των συναλλαγών αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, είναι συνήθως δυνατό να εκπέσουν οι τελευταίες από τα στοιχεία του ισολογισμού.
- 6.50. Πάντως, για να υπολογιστούν τα ουδέτερα και τα πραγματικά κέρδη κτήσης από περιουσιακά στοιχεία με σταθερή τρέχουσα αξία, απαιτούνται δεδομένα για το χρόνο και τις αξίες των συναλλαγών καθώς και για τις αξίες στον ισολογισμό ανοίγματος και τον ισολογισμό κλεισίματος. Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι συνάπτεται ένα δάνειο το οποίο εξοφλείται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου ενώ το γενικό επίπεδο τιμών ανεβαίνει. Το ουδέτερο κέρδος από το δάνειο είναι θετικό και το πραγματικό κέρδος αρνητικό από την άποψη του πιστωτή, ενώ το ύψος του εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια κατά την οποία το δάνειο παραμένει εξοφλητέο και από το ποσοστό του πληθωρισμού. Είναι αδύνατο να καταγραφούν τέτοιες πραγματικές ζημίες χωρίς δεδομένα σχετικά με την αξία των δανείων που χορηγήθηκαν και εξοφλήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και

τους χρόνους κατά τους οποίους χορηγήθηκαν και εξοφλήθηκαν. Γενικά, μπορεί να υποθεθεί ότι εάν η συνολική απόλυτη αξία των θετικών και αρνητικών συναλλαγών είναι μεγάλη σε σχέση με τα επίπεδα των ισολογισμών ανοίγματος και κλεισίματος, οι κατά προσέγγιση εκτιμήσεις των ουδετέρων και των πραγματικών κερδών κτήσης από χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις με σταθερές τρέχουσες αξίες που προέρχονται μόνο από δεδομένα του ισολογισμού μπορεί να μην είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές. Ακόμη και η καταγραφή των αξιών των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών σε μικτή βάση - δηλαδή ξεχωριστή καταγραφή των χορηγηθέντων και εξοφληθέντων δανείων για να γίνεται διάκριση από τη συνολική αξία των δανείων μείον των εξοφλήσεων - μπορεί να μην επαρκεί χωρίς πληροφορίες σχετικά με τους χρόνους χορήγησης και εξόφλησης των δανείων.

Δάνεια (ΑΦ.4) και Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (ΑΦ.7).

- 6.51. Αυτά που ισχύουν για τα μετρητά και τις καταθέσεις ισχύουν και για τα δάνεια και τους λοιπούς εισπρακτέους/πληρωτέους λογαριασμούς, που δεν είναι αντικείμενα αγοροπωλησιών. Πάντως, όταν ένα υπάρχον δάνειο ή εμπορική πίστωση πωλείται σε άλλη θεσμική μονάδα, η διαφορά μεταξύ της τιμής εξόφλησης και της τιμής συναλλαγής θα πρέπει να καταγράφεται στο λογαριασμό ανατίμησης του πωλητή και του αγοραστή κατά τη στιγμή της συναλλαγής.

Χρεόγραφα εκτός από μετοχές (ΑΦ.3)

652. Όταν εκδίδονται ομολογίες με ειδική τιμή ή με προεξόφληση, περιλαμβανομένων και των κυμαινομένων υφαιρετικών ομολογιών (deep discounted bonds) και των ομολογιών άνευ τοκομεριδίου (zero coupon bonds), η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης και της τιμής όψης ή εξόφλησης κατά τη λήξη δείχνει τον τόκο τον οποίο ο εκδότης υποχρεούται να καταβάλει κατά τη διάρκεια ζωής της ομολογίας. Οι τόκοι αυτοί καταγράφονται ως εισόδημα περιουσίας πληρωτέο από τον εκδότη της ομολογίας και εισπρακτέο από τον κάτοχο της ομολογίας επιπλέον τυχόν τοκομεριδίων που καταβάλλει στην πραγματικότητα ο εκδότης σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια ζωής της ομολογίας. Οι δεδουλευμένοι τόκοι καταγράφονται στον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό σαν να επανεπενδύονται ταυτόχρονα στην ομολογία εκ μέρους του κατόχου της ομολογίας¹. Επομένως, καταγράφονται στον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό ως αγορά περιουσιακού στοιχείου που προστίθεται στο υπάρχον περιουσιακό στοιχείο (βλέπε 5.17). Έτσι, η βαθμιαία αύξηση της αγοραίας τιμής μιας ομολογίας που αποδίδεται στην συσσώρευση καταβληθέντων και επανεπενδυθέντων τόκων αντανακλά την αύξηση του εξοφλητέου αρχικού κεφαλαίου - δηλαδή, του μεγέθους του περιουσιακού στοιχείου. Πρόκειται ουσιαστικά για ποσοτική αύξηση ή αύξηση του όγκου και όχι για αύξηση τιμής. Δεν δημιουργεί κέρδος κτήσης για τον κάτοχο της ομολογίας ή ζημία κτήσης για τον εκδότη της ομολογίας. Η περίπτωση είναι ανάλογη με ενός αγαθού, όπως του

¹ Το Σύστημα συνιστά το χειρισμό αυτό, επιτρέπει όμως την καταγραφή των τόκων αυτών στους λοιπούς εισπρακτέους/πληρωτέους λογαριασμούς (ΑΦ.7) όταν αυτό απαιτείται για λόγους συμμόρφωσης με τις εθνικές πρακτικές (βλέπε 5.127).

κρασιού, που ωριμάζει ενώ βρίσκεται σε αποθήκευση. Τυχόν αύξηση της τιμής του κρασιού που αποδίδεται σε βελτίωση της ποιότητάς του αντανακλά αύξηση του όγκου και όχι της τιμής. Οι ομολογίες μεταβάλλονται ποιοτικά με την πάροδο του χρόνου όσο πλησιάζουν στη λήξη τους και πρέπει οπωσδήποτε να αναγνωρισθεί ότι η αύξηση της αξίας τους λόγω της συσσώρευσης καταβληθέντων τόκων δεν είναι μεταβολές της τιμής και δεν δημιουργούν κέρδη κτήσης.

- 6.53. Πάντως, οι τιμές των ομολογιών σταθερού επιτοκίου μεταβάλλονται επίσης, όταν μεταβάλλονται τα αγοραία επιτόκια, ενώ οι τιμές κυμαίνονται αντίστροφα προς τις κινήσεις του επιτοκίου. Οι συνέπειες μιας δεδομένης μεταβολής του επιτοκίου στην τιμή μιας επιμέρους ομολογίας είναι μικρότερη, όσο πιο κοντά στη λήξη της βρίσκεται η ομολογία. Οι μεταβολές των τιμών των ομολογιών που μπορούν να αποδοθούν σε μεταβολές των αγοραίων επιτοκίων αποτελούν μεταβολές της τιμής και όχι της ποσότητας. Επομένως, δημιουργούν ονομαστικά κέρδη ή ζημίες κτήσης τόσο για τους εκδότες όσο και για τους κατόχους των ομολογιών. Τυχόν αύξηση του επιτοκίου δημιουργεί ονομαστικό κέρδος κτήσης για τον εκδότη της ομολογίας και ισόποση ονομαστική ζημία κτήσης για τον κάτοχο της ομολογίας, και αντίστροφα στην περίπτωση μείωσης των επιτοκίων.

Μπορούν να υπάρξουν ονομαστικά κέρδη ή ζημίες κτήσης για συναλλαγματικές, όπως και για ομολογίες. Πάντως, δεδομένου ότι οι συναλλαγματικές είναι βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα με πολύ πιο σύντομη προθεσμία λήξης, τα κέρδη κτήσης που δημιουργούνται από μεταβολές του επιτοκίου είναι γενικά πολύ μικρότερα από αυτά που δημιουργούνται για ομολογίες με την ίδια αξία όψης.

- 6.54. Η μετατροπή ομολογιών σε μετοχές καταγράφεται συνήθως ως δύο χρηματοπιστωτικές συναλλαγές (βλέπε 5.62.1). Πραγματοποιείται συνήθως σε τιμή χαμηλότερη από την αγοραία τιμή των μετοχών και το τυχόν κέρδος κτήσης που προκύπτει θα πρέπει να καταγράφεται ως μεταβολή της τιμής στις μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο στο λογαριασμό ανατίμησης.
- 6.55. Η αξία των χρηματοπιστωτικών παραγώγων AF.34) μπορεί να μεταβάλλεται λόγω μεταβολών της αξίας του υποκειμένου μέσου, μεταβολές της ευκινήσιας της τιμής του υποκειμένου μέσου, ή όσο πλησιάζει η περίοδος εκτέλεσης ή η λήξη. Όλες αυτές οι μεταβολές της αξίας θα πρέπει να θεωρούνται ως μεταβολές της τιμής και να καταγράφονται στον Κ.11.

Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε μετοχικό κεφάλαιο (ΑΦ.5)

- 6.56. Οι μετοχές που χορηγούνται ως δώρο (βλέπε 5.93.) αυξάνουν τον αριθμό των μετοχών και την ονομαστική αξία της έκδοσης μετοχών αλλά, θεωρητικά, δε μεταβάλλουν την αγοραία αξία του συνόλου των μετοχών. Κατά συνθήκη, δεν εμφανίζονται καθόλου στους λογαριασμούς. Πάντως, οι εκδόσεις αυτές είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να βελτιώνουν τη ρευστότητα των μετοχών στην αγορά και επομένως μπορεί να οδηγήσουν σε αύξηση της συνολικής αγοραίας αξίας των μετοχών που έχουν εκδοθεί - οποιαδήποτε τέτοια μεταβολή θα πρέπει να καταγράφεται ως αποτέλεσμα ανατίμησης.

Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (ΑΦ.6)

- 6.57. Οι μεταβολές της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών σε τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά και σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (ΑΦ.61), που εμφανίζονται μεταξύ της αρχής και του τέλους της λογιστικής περιόδου και οι οποίες είναι αποτέλεσμα ονομαστικών κερδών ή ζημιών κτήσης από την επένδυση αποθεματικών ασφαλιστικών εταιρειών και συνταξιοδοτικών ταμείων καταγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης, καθώς και οι μεταβολές της προπληρωμής ασφαλιστρών και των αποθεματικών έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (ΑΦ.62) που οφείλονται σε κέρδη ή ζημίες κτήσης.

Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα

- 6.58. Η αξία ενός ξένου περιουσιακού στοιχείου μετράται με την αγοραία αξία του σε ξένο νόμισμα, μετατρέπόμενη στο νόμισμα της χώρας της οποίας ο ιδιοκτήτης είναι μόνιμος κάτοικος με βάση την τρέχουσα ισοτιμία. Επομένως, μπορεί να εμφανιστούν ονομαστικά κέρδη κτήσης όχι μόνο επειδή μεταβάλλεται η τιμή του περιουσιακού στοιχείου σε τοπικό νόμισμα αλλά επίσης και επειδή μεταβάλλεται η συναλλαγματική ισοτιμία. Η συνολική αξία των ονομαστικών κερδών κτήσης που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου μπορεί να υπολογιστεί με το συνήθη τρόπο, αφαιρώντας την αξία των συναλλαγών από τη διαφορά μεταξύ των αξιών του ισολογισμού ανοίγματος και του ισολογισμού κλεισίματος. Για το σκοπό αυτό, οι συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων σε ξένο νόμισμα πρέπει να μετατραπούν σε εθνικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τη στιγμή που πραγματοποιούνται οι συναλλαγές, ενώ οι αξίες του ισολογισμού ανοίγματος και του ισολογισμού κλεισίματος πρέπει να μετατραπούν χρησιμοποιώντας τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται στους ισολογισμούς. Αυτό σημαίνει ότι η συνολική αξία των συναλλαγών - αποκτήσεις μείον πωλήσεις - σε ξένο νόμισμα μετατρέπεται, στην πραγματικότητα, χρησιμοποιώντας μια μέση σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία στην οποία οι σταθμίσεις αντιστοιχούν με τις αξίες των συναλλαγών που πραγματοποιούνται σε διαφορετικές ημερομηνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

- 7.01. **Ορισμός:** Ο ισολογισμός είναι μια δήλωση, που καταρτίζεται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, σχετικά με τις αξίες των κατεχομένων περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοπιστωτικών υποχρεώσεων που υπάρχουν. Το εξισωτικό μέγεθος καλείται καθαρή θέση (B.90).

Τα αποθέματα των περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων που καταγράφονται στον ισολογισμό αποτιμώνται με βάση τις αγοραίες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατά την οποία αναφέρεται ο ισολογισμός.

- 7.02. Οι ισολογισμοί καταρτίζονται για τομείς, το σύνολο της οικονομίας και την αλλοδαπή.

Για έναν τομέα ο ισολογισμός δείχνει την αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων - παραχθέντων, μη παραχθέντων και χρηματοπιστωτικών - και των υποχρεώσεων, καθώς και την καθαρή θέση του τομέα. Για το σύνολο της οικονομίας, ο ισολογισμός παρέχει ως εξισωτικό μέγεθος αυτό που αναφέρεται συχνά ως εθνικός πλούτος - το άθροισμα των μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και των καθαρών χρηματοπιστωτικών στοιχείων σε σχέση με την αλλοδαπή.

Ο ισολογισμός της αλλοδαπής, που λέγεται εξωτερικός λογαριασμός περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, αποτελείται αποκλειστικά από χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

- 7.03. Οι εταιρείες θεωρείται ότι έχουν καθαρή θέση επιπλέον της αξίας των μετοχών και των λοιπών τίτλων συμμετοχής που έχουν εκδοθεί. Στην περίπτωση των οιονεί εταιρειών, η καθαρή θέση είναι μηδενική, γιατί η αξία του κεφαλαίου που κατέχει ο ιδιοκτήτης υποτίθεται ότι ισούται με τα στοιχεία του ενεργητικού μείον τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Επομένως, η καθαρή θέση των επιχειρήσεων αμέσων επενδύσεων μονίμων κατοίκων, που είναι θυγατρικές εταιρειών μη μονίμων κατοίκων και αντιμετωπίζονται επομένως ως οιονεί εταιρείες, είναι μηδενική.

- 7.04. Η διαφορά μεταξύ των συνολικών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και των συνολικών υποχρεώσεων καλείται καθαρά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (βλ. 7.67).

- 7.05. Για το μη χρηματοπιστωτικό τομέα και τον τομέα των χρηματοδοτικών εταιρειών, ο υπολογισμός των ιδίων κεφαλαίων παρέχει ένα δείκτη χρήσιμο από αναλυτική άποψη.

Τα ίδια κεφάλαια είναι το άθροισμα της καθαρής θέσης (B.90) και των μετοχών και λοιπών τίτλων συμμετοχής (AF.5) που έχουν εκδοθεί.

- 7.06. Ο ισολογισμός συμπληρώνει την ακολουθία λογαριασμών, παρουσιάζοντας το τελικό αποτέλεσμα των εγγραφών των λογαριασμών παραγωγής, διανομής και χρήσης εισοδήματος και των λογαριασμών συσσώρευσης (βλέπε κεφάλαιο VIII: Ακολουθία λογαριασμών και εξισωτικά μεγέθη).

7.07. Ο ισολογισμός αναφέρεται στην αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού (περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Οι ισολογισμοί πρέπει να καταρτίζονται στην αρχή της λογιστικής περιόδου (που συμπίπτει με το τέλος της προηγούμενης περιόδου) και στο τέλος της.

7.08. Μια βασική λογιστική ταυτότητα συνδέει τον ισολογισμό ανοίγματος με τον ισολογισμό κλεισίματος:

(1) η αξία των αποθεμάτων ενός συγκεκριμένου είδους περιουσιακού στοιχείου στον λογαριασμό ανοίγματος:

συν

(2) συναλλαγές: συνολική αξία των αγορασθέντων περιουσιακών στοιχείων, μείον συνολική αξία των πωληθέντων περιουσιακών στοιχείων, σε συναλλαγές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου: οι συναλλαγές μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στο λογαριασμό κεφαλαίου ενώ οι συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό.

μείον

(3) ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

συν

(4) λοιπές μεταβολές όγκου: αξία λοιπών θετικών ή αρνητικών μεταβολών του όγκου των κατεχομένων περιουσιακών στοιχείων (για παράδειγμα, λόγω της ανακάλυψης ενός περιουσιακού στοιχείου του υπεδάφους ή της καταστροφής ενός περιουσιακού στοιχείου λόγω πολέμου ή φυσικής καταστροφής): οι μεταβολές αυτές καταγράφονται στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων.

συν

(5) ανατιμήσεις: μεταβολή των θετικών ή αρνητικών ονομαστικών κερδών κτήσης που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου λόγω μεταβολής της τιμής του περιουσιακού στοιχείου: οι μεταβολές αυτές καταγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης.

είναι ίδια με

(6) την αξία των αποθεμάτων του περιουσιακού στοιχείου στον λογαριασμό κλεισίματος.

Οι λογιστικές διασυνδέσεις μεταξύ των ισολογισμών ανοίγματος και κλεισίματος μέσω συναλλαγών ή λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων (λοιπές μεταβολές του όγκου και κέρδη κτήσης) παρουσιάζονται σχηματικά στο Παράρτημα 2.

Είδη περιουσιακών στοιχείων

- 7.09. Τα περιουσιακά στοιχεία που καταγράφονται στους ισολογισμούς είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία.
- 7.10. Ορισμός: Τα οικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι οντότητες που λειτουργούν ως απόθεμα αξίας, για τα οποία ισχύουν ατομικά ή συλλογικά δικαιώματα ιδιοκτησίας εκ μέρους θεσμικών μονάδων, και από τα οποία οι ιδιοκτήτες μπορούν να έχουν οικονομικά οφέλη λόγω της κτήσης τους ή της χρήσης τους σε μια χρονική περίοδο.
- 7.11. Τα οικονομικά οφέλη είναι πρωτογενή εισοδήματα (λειτουργικό πλεόνασμα λόγω χρήσης· εισόδημα ιδιοκτησίας παραχωρώντας τα σε τρίτους για χρήση) που προέρχονται από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου και την αξία, συμπεριλαμβανομένων τυχόν κερδών/ζημιών κτήσης που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν με την πώληση ή την κατάργηση του περιουσιακού στοιχείου.
- 7.12. Μια γενική επισκόπηση της ταξινόμησης και της κάλυψης των οικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται στον πίνακα των σελίδων 6-7. Η λεπτομερής περιγραφή κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται στο Παράρτημα Ι του παρόντος κεφαλαίου.

Από το όριο των περιουσιακών στοιχείων εξαιρούνται τα εξής:

- (1) ανθρώπινο κεφάλαιο,
- (2) φυσικά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. αέρας, νερό ποταμών).
- (3) υπό αίρεση στοιχεία του ενεργητικού, που δεν είναι χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (βλέπε 7.22).

7.13. Διακρίνονται οι εξής τρεις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

- (1) μη χρηματοπιστωτικά παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία,
- (2) μη χρηματοπιστωτικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία,
- (3) χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία.

Μη χρηματοπιστωτικά παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.1)

7.14. Ορισμός: Τα παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.1) είναι μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που δημιουργήθηκαν ως προϊόντα από παραγωγικές διεργασίες.

- 7.15. Η ταξινόμηση των παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να γίνεται διάκριση μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων με βάση το ρόλο τους στην παραγωγή. Αποτελείται από: πάγια περιουσιακά στοιχεία¹, τα οποία χρησιμοποιούνται επανειλημμένα ή συνεχώς στην παραγωγή για περισσότερο από ένα έτος· αποθέματα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ως ενδιάμεση ανάλωση, πωλούνται ή διατίθενται με άλλους τρόπους, και τιμαλφή. Τα τελευταία δεν χρησιμοποιούνται κατ' αρχήν για παραγωγή ή κατανάλωση, αλλά αγοράζονται και κρατούνται κυρίως ως αποθέματα αξίας.

Μη χρηματοπιστωτικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.2)

- 7.16. Ορισμός: Τα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.2) είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δημιουργήθηκαν με άλλους τρόπους, εκτός από παραγωγικές διεργασίες. Αποτελούνται από υλικά περιουσιακά στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται παρακάτω.
- 7.17. Η ταξινόμηση είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να διακρίνει τα περιουσιακά στοιχεία με βάση το πώς δημιουργούνται. Ορισμένα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία υπάρχουν στη φύση· άλλα, που μπορούν να χαρακτηριστούν ως δημιουργήματα της κοινωνίας, δημιουργούνται με νομικές ή λογιστικές πράξεις.
- 7.18. Όλα τα υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία είναι φυσικά περιουσιακά στοιχεία. Το ποιά φυσικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται καθορίζεται, σύμφωνα με το γενικό ορισμό ενός οικονομικού περιουσιακού στοιχείου, από το εάν τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε ιδιοκτησία και μπορούν να αποφέρουν οικονομικά οφέλη στους ιδιοκτήτες τους, έχοντας ως δεδομένα την υπάρχουσα τεχνολογία, τη γνώση, τις οικονομικές ευκαιρίες, τους διαθέσιμους πόρους, και το σύνολο των σχετικών τιμών. Επιπλέον, εξαιρούνται τα φυσικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχουν, ή δεν μπορούν να θεσπιστούν, δικαιώματα ιδιοκτησίας, όπως η ανοικτή θάλασσα ή ο αέρας.
- 7.19. Στα άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται οντότητες κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μεταβιβάσιμες συμβάσεις, αγορασμένη φήμη και πελατεία, κτλ. Εξαιρούνται οι οντότητες που δεν τεκμηριώνονται με νομικές ή λογιστικές πράξεις - δηλαδή πράξεις όπως η χορήγηση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή η εκχώρηση κάποιου οικονομικού οφέλους σε τρίτους.

¹ Δύο είδη διαρκών αγαθών που χρησιμοποιούνται από παραγωγούς εξαιρούνται από τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου: μικρά εργαλεία και ορισμένα είδη στρατιωτικού εξοπλισμού. Επομένως, δεν υπάρχουν αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία. Επιπλέον, ο μεταφορικός εξοπλισμός και τα λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός που αγοράζονται από νοικοκυριά για τελική κατανάλωση δεν θεωρούνται πάγια περιουσιακά στοιχεία. Συμπεριλαμβάνονται στο υπόμνημα "διαρκή καταναλωτικά αγαθά" του ισολογισμού (βλέπε 7.63).

Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (Α.Φ.)

7.20. Ορισμός: Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (Α.Φ.) είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν μέσα πληρωμής, χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις και οικονομικά περιουσιακά στοιχεία με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων.

7.21. Τα μέσα πληρωμών αποτελούνται από το νομισματικό χρυσό, τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, τα μετρητά και τις μεταβιβάσιμες καταθέσεις.

Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία δίνουν στους ιδιοκτήτες τους, τους πιστωτές, το δικαίωμα να εισπράξουν μια πληρωμή ή μια σειρά πληρωμών χωρίς ανταποδοτική παροχή από άλλες θεσμικές μονάδες, τους οφειλέτες, που έχουν αναλάβει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Παραδείγματα οικονομικών περιουσιακών στοιχείων με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων είναι οι μετοχές και οι λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο και, κατά ένα μέρος, τα υπό αίρεση περιουσιακά στοιχεία. Η θεσμική μονάδα που εκδίδει ένα τέτοιο χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι έχει αναλάβει την αντίστοιχη υποχρέωση.

7.22. Τα υπό αίρεση περιουσιακά στοιχεία είναι συμβατικές διευθετήσεις μεταξύ θεσμικών μονάδων, και μεταξύ των θεσμικών μονάδων και της αλλοδαπής, που ορίζουν ένα ή περισσότερους όρους που πρέπει να ικανοποιηθούν για να πραγματοποιηθεί μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οιεγγυήσεις πληρωμής από τρίτους, οι πιστωτικές επιστολές, τα πιστωτικά όρια, τα εγγυημένα μέσα έκδοσης γραμματειών και πολλά από τα παράγωγα μέσα. Στο Σύστημα, ένα υπό αίρεση περιουσιακό στοιχείο είναι χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ίδια η συμβατική διευθέτηση έχει αγοραία αξία επειδή είναι εμπορεύσιμη ή μπορεί να αντισταθμιστεί στην αγορά. Σε αντίθετη περίπτωση, τα υπό αίρεση περιουσιακά στοιχεία δεν καταγράφονται στο Σύστημα¹.

7.23. Στο Σύστημα, κάθε χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο έχει μια αντίστοιχη υποχρέωση, με εξαίρεση τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην κατηγορία "νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" (ΑΦ.1).

¹ Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (ΑΦ.6) είναι χωρίς περιορισμό υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων. Πάντως, τα αντίστοιχα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία των επιμέρους κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αποδεκτών, είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, υπό αίρεση περιουσιακά στοιχεία.

7.24. Η ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αντιστοιχεί με την ταξινόμηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Επομένως, οι ορισμοί των κατηγοριών, υποκατηγοριών και υποσημάτων των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων καθώς και οι συμπληρωματικές επεξηγήσεις εμφανίζονται μόνο μια φορά στο ΕΣΟΛ-στο κεφάλαιο περί χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Το κεφάλαιο για τους ισολογισμούς δεν επαναλαμβάνει τους ορισμούς και τις επεξηγήσεις τους στο κυρίως κείμενο αλλά περιλαμβάνει, στο παράρτημα Ι, μια περίληψη όλων των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που ορίζονται στο Σύστημα.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΑΝ. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΑΝ.1. + ΑΝ.2.)

ΑΝ.1. Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία

ΑΝ.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία ¹
ΑΝ.111	Υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.1111	Κατοικίες
ΑΝ.1112	Λοιπά κτίρια και κατασκευές
ΑΝ.11121	Κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας
ΑΝ.11122	Λοιπές κατασκευές
ΑΝ.1113	Μηχανήματα και εξοπλισμός
ΑΝ.11131	Εξοπλισμός μεταφορών
ΑΝ.11132	Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός
ΑΝ.1114	Καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.11141	Ζωικό κεφάλαιο για αναπαραγωγή, γαλακτοκομία, έλξη, κτλ.
ΑΝ.11142	Αμπελώνες, σπρωώνες και λοιπές φυτείες δένδρων που παράγουν προϊόντα κατ' επανάληψη
ΑΝ.112	Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.1121	Μεταλλευτικές έρευνες
ΑΝ.1122	Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών
ΑΝ.1123	Λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά ή ψυχαγωγικά πρωτότυπα
ΑΝ.1129	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.12	Αποθέματα
ΑΝ.121	Υλικά και προμήθειες
ΑΝ.122	Συνεχιζόμενες εργασίες
ΑΝ.1221	Συνεχιζόμενες εργασίες σχετικές με καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.122	Λοιπές συνεχιζόμενες εργασίες
ΑΝ.123	Έτοιμα προϊόντα
ΑΝ.124	Αγαθά προς μεταπώληση
ΑΝ.13	Τιμαλφή
ΑΝ.131	Πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμοι λίθοι
ΑΝ.132	Παλαιά αντικείμενα (αντίκες) και λοιπά έργα τέχνης
ΑΝ.139	Λοιπά τιμαλφή

ΑΝ.2. Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία

ΑΝ.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
ΑΝ.211	Γη
ΑΝ.211	Γη επί της οποίας βρίσκονται κτίρια και κατασκευές
ΑΝ.2112	Καλλιεργούμενη γη

¹ Υπόμνημα ΑΝ.π διαρκή καταναλωτικά αγαθά

AN.2113	Γη που χρησιμοποιείται για αναψυχή και συναφή επιφανειακά ύδατα
AN.2119	Λοιπή γη και συναφή επιφανειακά ύδατα
AN.212	Περιουσιακά στοιχεία υπεδάφους
AN.2121	Αποθέματα άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου
AN.2122	Αποθέματα μεταλλευμάτων
AN.2123	Αποθέματα μη μεταλλικών ορυκτών
AN.213	Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι
AN.214	Υδάτινοι πόροι
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.221	Οντότητες κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
AN.222	Μισθώσεις και λοιπές μεταβιβάσιμες συμβάσεις
AN.223	Φήμη και πελατεία
AN.229	Λοιπά άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AF.	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ¹ (AF.1. + AF.2. + AF.3. + AF.4. + AF.5. + AF.7.)
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.11	Νομισματικός χρυσός
AF.12	Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.21	Μετρητά
AF.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις
AF.29	Λοιπές καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.33	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων
AF.331	Βραχυπρόθεσμα
AF.332	Μακροπρόθεσμα χρεόγραφα
AF.34	Χρηματοπιστωτικά παράγωγα
AF.4.	Δάνεια
AF.41	Βραχυπρόθεσμα
AF.42	Μακροπρόθεσμα
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.51	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εκτός από τις μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
AF.511	Μετοχές που διακινούνται σε χρηματιστήρια
AF.512	Μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήρια
AF.513	Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.52	Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων

¹ Υπόμνημα AF.m: άμεσες επενδύσεις εξωτερικού

AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και συνταξιοδοτικών ταμείων
AF.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής
AF.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
AF.62	Προπληρωμές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
AF.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές
AF.79	Λοιποί

Αποτίμηση των εγγράφων του ισολογισμού

Γενικές αρχές αποτίμησης

7.25. Ένα συγκεκριμένο στοιχείο του ισολογισμού θα πρέπει να αποτιμάται σαν να αγοράζεται κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός, περιλαμβανομένου τυχόν συναφούς κόστους μεταβίβασης ιδιοκτησίας στην περίπτωση μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Αυτό σημαίνει ότι τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις θα πρέπει να αποτιμώνται χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες αγοραίες τιμές αυτών των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός.

Αυτό σημαίνει ότι τα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση τα εξής:

- (1) τιμές αγοραστή εάν αγοράστηκαν
- (2) βασικές τιμές εάν έχουν παραχθεί για ίδιο λογαριασμό και με βάση τις βασικές τιμές παρομοίων αγαθών ή το άθροισμα των κοστών παραγωγής, εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμες βασικές τιμές.

7.26. Στην ιδανική περίπτωση, οι τιμές αυτές θα πρέπει να είναι οι τιμές που μπορούν να παρατηρηθούν στην αγορά. Όταν δεν υπάρχουν τέτοιες παρατηρήσιμες τιμές - εφόσον μπορεί να μην υπήρχαν αγορές/πωλήσεις των σχετικών ειδών κατά το πρόσφατο παρελθόν - θα πρέπει να γίνει μια απόπειρα εκτίμησης του ποιες θα ήταν οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων που θα αγοράζονταν στην αγορά κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός.

7.27. Εκτός από τις τιμές που παρατηρούνται στην αγορά ή που εκτιμώνται από τις παρατηρούμενες τιμές ή τα κόστη παραγωγής, οι τρέχουσες τιμές μπορούν να εκτιμηθούν κατά προσέγγιση, για την αποτίμηση στον απολογισμό, με τους εξής τρόπους:

- (1) ανατίμηση και συσσώρευση αγορών μείον πωλήσεων ή
- (2) παρούσα, ή προεξοφληθείσα, αξία μελλοντικών προσόδων.

7.28. Οι αγοραίες τιμές είναι συνήθως γνωστές για πολλές χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις, την υπάρχουσα ακίνητη περιουσία (κτίσματα και λοιπές κατασκευές καθώς και γη στην οποία βρίσκονται), τον υπάρχοντα μεταφορικό εξοπλισμό, τις καλλιέργειες και το ζωικό κεφάλαιο καθώς και πρόσφατα παραχθέντα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποθέματα.

- 7.29. Για ορισμένα περιουσιακά στοιχεία που ανατιμώνται, οι αρχικές τιμές αγοράς υφίστανται απόσβεση κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του περιουσιακού στοιχείου. Η αξία ενός τέτοιου περιουσιακού στοιχείου σε ένα δεδομένο σημείο της διάρκειας ζωής του υπολογίζεται με βάση την τρέχουσα τιμή αγοράς μείον τη συσσωρευμένη αξία αυτών των αποσβέσεων. Τα περισσότερα πάγια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να εγγραφούν στους ισολογισμούς σε τρέχουσες τιμές αγοραστή μειωμένες κατά τη συσσωρευμένη ανάλωση παγίου κεφαλαίου (μειωμένο κόστος αντικατάστασης)¹.
- 7.30. Στην περίπτωση περιουσιακών στοιχείων στην οποία οι πρόσοδοι είτε παρουσιάζουν υστέρηση (όπως για την ξυλεία) ή κατανέμονται σε μία εκτεταμένη χρονική περίοδο (όπως για τα περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους) θα πρέπει να χρησιμοποιείται ένα προεξοφλητικό επιτόκιο για να υπολογιστεί η παρούσα αξία των προσδοκωμένων μελλοντικών προσόδων.
- Το προεξοφλητικό επιτόκιο θα πρέπει να προκύπτει από πληροφορίες που θα βασίζονται στις συναλλαγές σχετικές με το συγκεκριμένο είδος περιουσιακών στοιχείων - δάση, ορυχεία και λατομεία - και όχι να χρησιμοποιείται ένα γενικό επιτόκιο.
- 7.31. Η αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένα νομίσματα θα πρέπει να μετατρέπεται στο εθνικό νόμισμα σύμφωνα με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός. Η ισοτιμία αυτή θα πρέπει να είναι ο μέσος όρος μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης για πράξεις σε ξένο συνάλλαγμα.
- 7.32. Οι εναλλακτικές λύσεις για τις τρέχουσες αγοραίες αξίας θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για ορισμένους αναλυτικούς σκοπούς και μπορούν να εμφανίζονται ως υπομνήματα στους ισολογισμούς. Ως παραδείγματα εναλλακτικής αποτίμησης μπορούν να αναφερθούν η ονομαστική αξία των μακροπρόθεσμων ομολογιών και η ανατιμημένη πληρωμή και η αντίστοιχη αξία των μετοχών εταιρειών.

Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (AN.)

Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.1)

Πάγια περιουσιακά στοιχεία (AN.11)

Υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία (AN.111)

- 7.33. Τα υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να καταγράφονται σε τιμές αγοράς αν αυτό είναι δυνατό (ή σε βασικές τιμές στην περίπτωση παραγωγής νέων περιουσιακών στοιχείων για ίδιο λογαριασμό), και αν αυτό δεν είναι δυνατόν σε τρέχουσες τιμές αγοραστή μειωμένες κατά τη συσσωρευμένη ανάλωση παγίου κεφαλαίου. Το κόστος που βαρύνει τους αγοραστές όσον αφορά τη μεταβίβαση ιδιοκτησίας σχετικά με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, μειωμένο κατά περίπτωση, περιλαμβάνεται στην αξία που εγγράφεται στον ισολογισμό.

¹ Το άθροισμα των μειωμένων αξιών όλων των παγίων περιουσιακών στοιχείων χαρακτηρίζεται ως καθαρό απόθεμα κεφαλαίου. Το μικτό απόθεμα κεφαλαίου περιλαμβάνει τις αξίες της συσσωρευμένης ανάλωσης παγίου κεφαλαίου.

Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.112)

- 7.34. Οι μεταλλευτικές έρευνες θα πρέπει να αποτιμώνται είτε με βάση τα συσσωρευμένα ποσά που καταβάλλονται στο πλαίσιο συμβάσεων που ανατίθενται σε άλλες θεσμικές μονάδες για το σκοπό αυτό, είτε με βάση τα κόστη που προκύπτουν από έρευνες που διενεργούνται για ίδιο λογαριασμό. Το τμήμα των ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν το οποίο δεν έχει αποσβεστεί πλήρως θα πρέπει να ανατιμάται με βάση τις τιμές και τα κόστη της τρέχουσας περιόδου.
- 7.35. Το λογισμικό για ηλεκτρονικούς υπολογιστές θα πρέπει να αποτιμάται με βάση την τιμή αγοραστή που καταβάλλεται στην αγορά, με βάση κατ' εκτίμηση βασικές τιμές όταν παράγεται στο εσωτερικό της επιχείρησης, ή με βάση το κόστος παραγωγής όταν δεν είναι γνωστές τέτοιες τιμές. Το λογισμικό που έχει αγοραστεί κατά τα προηγούμενα έτη και δεν έχει ακόμη αποσβεστεί πλήρως θα πρέπει να ανατιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τα κόστη (που μπορεί να είναι χαμηλότερα από την αρχική τιμή ή το κόστος).
- 7.36. Τα λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά ή ψυχαγωγικά πρωτότυπα και τα λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση την τιμή αγοράς εάν αυτά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία διακινούνται στην πραγματικότητα στις αγορές. Στην περίπτωση άυλων περιουσιακών στοιχείων που έχουν παραχθεί για ίδιο λογαριασμό, ίσως είναι απαραίτητο να αποτιμηθούν με βάση το κόστος παραγωγής, ανατιμημένο αντιστοίχως με βάση τις τιμές της τρέχουσας περιόδου και μειωμένο κατά τις σχετικές αποσβέσεις. Σε άλλη περίπτωση, μπορεί να είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των προσδοκωμένων μελλοντικών προσόδων που θα εισπράξουν οι ιδιοκτήτες τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

Αποθέματα (ΑΝ.12)

- 7.37. Τα αποθέματα θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση τις τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός, και όχι τις τιμές με τις οποίες αποτιμήθηκαν τα προϊόντα όταν εισήχθησαν στα αποθέματα.
- 7.38. Τα αποθέματα υλικών και προμηθειών αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή, ενώ τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων και συνεχιζόμενων εργασιών αποτιμώνται σε βασικές τιμές. Τα αποθέματα αγαθών που προορίζονται για μεταπώληση χωρίς περαιτέρω επεξεργασία από χονδρεμπόρους ή λιανεμπόρους αποτιμώνται στις τιμές που καταβάλλονται γι' αυτά, εξαιρουμένων τυχόν κοστών μεταφοράς που βαρύνουν τους χονδρεμπόρους ή τους λιανεμπόρους. Για τα αποθέματα συνεχιζόμενων εργασιών, η αξία του ισολογισμού κλεισίματος μπορεί να υπολογιστεί εφαρμόζοντας το κλάσμα του συνολικού κόστους παραγωγής που έχει προκύψει μέχρι το τέλος της περιόδου στη βασική τιμή ενός παρόμοιου έτοιμου προϊόντος κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός. Εάν η βασική τιμή των έτοιμων προϊόντων δεν είναι γνωστή, μπορεί να εκτιμηθεί με βάση την αξία του κόστους παραγωγής, με μια ανατίμηση για το προσδοκώμενο καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα ή το (κατ' εκτίμηση καθαρό) μικτό εισόδημα.

Οι αναπτυσσόμενες καλλιέργειες αποκλειστικής χρήσης (εκτός από την ξυλεία) και το ζωικό κεφάλαιο που προορίζεται για σφαγή μπορούν να αποτιμηθούν με βάση τις τιμές τέτοιων προϊόντων στις αγορές. Η μη υλοτομηθείσα ξυλεία αποτιμάται προεξοφλώντας τις μελλοντικές προσόδους από την πώληση της ξυλείας σε τρέχουσες τιμές, αφαιρώντας τις δαπάνες για την ωρίμανση των δέντρων, την υλοτομία κτλ.

Τιμαλφή (AN.13)

7.39. Τα τιμαλφή (έργα τέχνης, παλαιά αντικείμενα (αντίκες), κοσμήματα, πολύτιμοι λίθοι, μη νομισματικός χρυσός (βλέπε 5.30), και λοιπά πολύτιμα μέταλλα) πρέπει να αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές. Εφόσον υπάρχουν οργανωμένες αγορές για τέτοια περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση τις πραγματικές ή τις κατ' εκτίμηση τιμές που θα καταβάλλονταν γι' αυτά εάν είχαν αγοραστεί στην αγορά, περιλαμβανομένων τυχών αμοιβών ή προμηθειών μεσαζόντων, κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός. Σε άλλη περίπτωση, θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση τις ανατιμημένες τιμές αγοράς, επειδή δεν υπάρχει απαξίωση.

Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.2)

Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.21)

Γη (AN.211)

7.40. Στο λογαριασμό κεφαλαίου, οι δαπάνες για έγγειες βελτιώσεις και για το κόστος μεταβίβασης ιδιοκτησίας γης καταγράφονται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, ξεχωριστά από την ίδια τη γη. Πάντως, η αξία ισολογισμού της γης περιλαμβάνει την πλήρη αξία, συμπεριλαμβανομένων αυτών των βελτιώσεων.

Εάν η γη δεν μπορεί να ξεχωριστεί από τα κτίρια ή τις άλλες κατασκευές που βρίσκονται πάνω της, τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να ταξινομούνται ανάλογα με την κύρια αξία τους.

Στον ισολογισμό του αγοραστή, η γη αποτιμάται με βάση την τρέχουσα τιμή που κατέβαλε ο νέος ιδιοκτήτης συν το κόστος μεταβίβασης ιδιοκτησίας που τον βαρύνει.

Στον ισολογισμό του πωλητή η πώληση της γης αποτιμάται στην τρέχουσα τιμή που κατέβαλε ο αγοραστής μείον το κόστος μεταβίβασης ιδιοκτησίας που βάρυνε τον πωλητή κατά την πώληση και μείον το κόστος μεταβίβασης ιδιοκτησίας της γης το οποίο δεν έχει αποσβεσθεί ώστε να είναι μηδενικό, το οποίο βάρυνε τον πωλητή κατά την αγορά αυτής της γης. Η συνδυασμένη αξία αυτών μη αποσβεσθέντων μερών του κόστους μεταβίβασης για την αγορά της γης (από τον πωλητή) και του κόστους μεταβίβασης της πώλησης είναι ζημίες κτήσης.

Περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους (ΑΝ.212)

- 7.41. Τα βεβαιωθέντα αποθέματα ορυκτών που έχουν εντοπιστεί στην επιφάνεια της γης ή στο υπέδαφος και τα οποία είναι εκμεταλλεύσιμα από οικονομική άποψη με δεδομένη την τρέχουσα τεχνολογία και τις σχετικές τιμές αποτιμώνται με βάση την παρούσα αξία των προσδοκωμένων καθαρών προσόδων που θα προκύψουν από την εμπορική εκμετάλλευση αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Λοιπά φυσικά περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.213 και ΑΝ.214)

- 7.42. Εφόσον είναι μάλλον απίθανο να υπάρχουν παρατηρηθείσες τιμές για τέτοια περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να αποτιμώνται με βάση την παρούσα αξία των προσδοκωμένων μελλοντικών προσόδων από αυτά.

Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.22)

- 7.43. Τα άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (οντότητες κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μισθώσεις ή λοιπές μεταβιβάσιμες συμβάσεις, και αγορασμένη φήμη και πελατεία) θα πρέπει να αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές όταν διακινούνται στην πραγματικότητα στις αγορές. Σε άλλη περίπτωση, θα πρέπει να γίνονται εκτιμήσεις όσον αφορά την παρούσα αξία των προσδοκωμένων μελλοντικών προσόδων που θα εισπράξουν οι ιδιοκτήτες τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ΑΦ.)

- 7.44. Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις θα πρέπει κατ'αρχήν να αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές. Θα πρέπει να τους δίνεται η ίδια αξία ασχέτως του αν εμφανίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού. Οι τιμές δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν έξοδα λειτουργίας, αμοιβές, προμήθειες και παρόμοιες πληρωμές, οι οποίες θα πρέπει να καταγράφονται ως υπηρεσίες που παρέχονται κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών.

Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ (ΑΦ.1)

- 7.45. Ο νομισματικός χρυσός (ΑΦ.11) θα πρέπει να αποτιμάται με βάση την τιμή που καθορίζεται στις οργανωμένες αγορές.
Η αξία των ΕΤΔ (ΑΦ.12) καθορίζεται σε καθημερινή βάση από το ΔΝΤ και οι ισοτιμίες έναντι των εθνικών νομισμάτων προκύπτουν από τις τιμές των αγορών ξένου συναλλάγματος.

Μετρητά και καταθέσεις (ΑΦ.2)

7.46. Για τα μετρητά (ΑΦ.21), η αποτίμηση είναι η ονομαστική αξία ή αξία όψης του νομίσματος.

Για τις καταθέσεις, οι αξίες που θα πρέπει να καταγράφονται στους ισολογισμούς είναι τα ποσά του αρχικού κεφαλαίου τα οποία οι χρεώστες έχουν συμβατική υποχρέωση να πληρώσουν στους πιστωτές με βάση τους όρους των καταθέσεων όταν ρευστοποιούνται οι καταθέσεις στην ημερομηνία που καταρτίζεται ο ισολογισμός. Οι αξίες περιλαμβάνουν τους επανεπενδύμενους δεδουλευμένους τόκους στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι τόκοι επανεπενδύονται στις καταθέσεις.

Χρεόγραφα εκτός από μετοχές (ΑΦ.3)

7.47. Για να υπάρχει συνέπεια με τον τρόπο αντιμετώπισης των δεδουλευμένων τόκων (βλέπε 5.124.), τα χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (ΑΦ.33) θα πρέπει να αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές μετά από αφαίρεση των συνεπειών των δεδουλευμένων τόκων, δεδομένου ότι ο όγκος τους ισούται με τον αγοραίο όγκο (δηλαδή τον αριθμό χρεογράφων που είναι σε κυκλοφορία συν το συμπληρωματικό όγκο που οφείλεται στους δεδουλευμένους τόκους). Πάντως, παρά αυτή την ανάλυση σε τιμή και όγκο, η συνολική αξία των χρεογράφων εκτός από μετοχές ισούται με τη συνολική τρέχουσα αγοραία αξία (βλέπε 6.52).

7.48. Τα βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (ΑΦ.331) πρέπει να αποτιμώνται με βάση τις τρέχουσες αγοραίες τιμές τους.

Εάν δεν είναι γνωστές οι αγοραίες τιμές:

- τα βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα που εκδίδονται στο άρτιο θα πρέπει να αποτιμώνται στην τιμή όψης συν τους δεδουλευμένους τόκους που δεν είναι πληρωτέοι ή δεν έχουν πληρωθεί
- τα προεξοφληθέντα χρεόγραφα θα πρέπει να αποτιμώνται στην τιμή έκδοσης συν τους δεδουλευμένους τόκους.

Οι προσεγγίσεις αυτές θα πρέπει να περιορίζονται στα χρεόγραφα των οποίων η αρχική προθεσμία δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

7.49. Τα μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (ΑΦ.332) θα πρέπει πάντα να αποτιμώνται με την τρέχουσα τιμή τους στην αγορά, είτε πρόκειται για ομολογίες για τις οποίες καταβάλλονται τακτικά τόκοι είτε για κυμαινόμενες υφαιρετικές ομολογίες (deep discounted bonds) ή ομολογίες άνευ τοκομεριδίου για τις οποίες καταβάλλεται ελάχιστος ή μηδενικός τόκος.

7.50. Τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα (ΑΦ.34) θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον ισολογισμό με την τρέχουσα αγοραία τιμή τους. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει καθορισμένη αγοραία τιμή (π.χ. οψιόν OTC), τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα θα πρέπει να αποτιμώνται είτε με βάση το ποσό που απαιτείται για την εξαγορά ή την αντιστάθμιση της σύμβασης είτε με το ύψος του πριμ που καταβάλλεται.

Κατά συνθήκην, ο εκδότης ενός χρηματοπιστωτικού παραγώγου θεωρείται ότι έχει αναλάβει μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Δάνεια (AF.4)

- 7.51. Τα μεγέθη που πρέπει να καταγράφονται στους ισολογισμούς τόσο των πιστωτών όσο και των χρεωστών είναι τα ποσά του αρχικού κεφαλαίου τα οποία οι χρεώστες έχουν συμβατική υποχρέωση να εξοφλήσουν στους πιστωτές, ακόμη και σε περίπτωση αγοραπωλησίας του δανείου με προεξόφληση ή προσαύξηση.

Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.5)

- 7.52. Οι μετοχές και οι λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο πρέπει να αποτιμώνται στις τρέχουσες τιμές τους. Η ίδια τρέχουσα τιμή χρησιμοποιείται τόσο για την πλευρά του ενεργητικού όσο και για την πλευρά του παθητικού, αν και οι μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο δεν αποτελούν, από νομική άποψη, υποχρέωση για τον εκδότη τους, αλλά δικαίωμα ιδιοκτησίας στην αξία ρευστοποίησης της εταιρείας, το ύψος της οποίας δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων.
- 7.53. Οι μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο (AF.511) πρέπει να αποτιμώνται με βάση μια αντιπροσωπευτική τιμή του μέσου της αγοράς που παρατηρείται στο χρηματιστήριο ή σε άλλες οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές.
- 7.54. Η αξία των μετοχών που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο (AF.512), που δεν υπεισέρχονται σε τακτικές αγοραπωλησίες σε οργανωμένες αγορές, θα πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την τιμή των μετοχών που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Πάντως, η εκτίμηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές μεταξύ των δύο τύπων μετοχών και ιδιαίτερα τη ρευστότητα καθώς και τα αποθεματικά που έχουν συσσωρευτεί κατά τη διάρκεια ζωής της εταιρείας και τον τομέα δραστηριότητάς της.
- 7.55. Η μέθοδος εκτίμησης που θα χρησιμοποιηθεί εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις διαθέσιμες βασικές στατιστικές. Για παράδειγμα, μπορεί να λαμβάνει υπόψη δεδομένα για δραστηριότητες συγχωνεύσεων που αφορούν μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο. Επιπλέον, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα αποθεματικά των εταιρειών, οι οποίες εκδίδουν μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, διαφέρουν κατά μέσο όρο, και σε αναλογία με το ονομαστικό τους κεφάλαιο, από τα αποθεματικά των εταιρειών, που εκδίδουν μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, θα ήταν σωστό να υπολογιστεί η τρέχουσα τιμή των μετοχών που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο σε αναλογία με στοιχεία που περιλαμβάνουν τα αποθεματικά, όπως η καθαρή θέση που εμφανίζεται στους ισολογισμούς της εταιρείας, ή τα ίδια κεφάλαια, καταρτισμένα σύμφωνα με τις αρχές του ΕΣΟΛ.

τρέχουσα τιμή μετοχών που δεν έχουν	τρέχουσα τιμή μετοχών που έχουν	ίδια κεφάλαια (εταιρείες που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο)
	=	X
εισαχθεί σε χρηματιστήριο	εισαχθεί σε χρηματιστήριο	ίδια κεφάλαια (εταιρείες που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο)

Ο λόγος της τρέχουσας τιμής προς τα ίδια κεφάλαια μπορεί να διαφέρει, ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας. Επομένως, είναι προτιμότερο να υπολογίζεται η τρέχουσα τιμή των μετοχών που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο για τον κάθε τομέα ξεχωριστά. Μπορεί να υπάρχουν και άλλες διαφορές μεταξύ των εταιρειών που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο και αυτών που δεν έχουν εισαχθεί, που μπορεί να έχουν συνέπειες στη μέθοδο εκτίμησης.

- 7.56. Οι λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.513) είναι, πολύ συχνά, υποχρεώσεις συγκεκριμένων θεσμικών μονάδων (οιονεί εταιρειών, εταιρειών που ανήκουν στο κράτος, διεθνών οργανισμών, πλασματικών μονάδων, κλπ.). Γενικά, θα πρέπει να αποτιμώνται σύμφωνα με συγκεκριμένες μεθόδους, όπως τα ίδια κεφάλαια ή η ονομαστική αξία. Η μέθοδος των ιδίων κεφαλαίων θα πρέπει μάλιστα να χρησιμοποιείται συστηματικά για τις οιονεί εταιρείες, εφόσον η καθαρή θέση τους είναι, κατά συνθήκη, ίση με το μηδέν.
- 7.57. Οι μετοχές των αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.52) θα πρέπει να αποτιμώνται με την τιμή του χρηματιστηρίου, εάν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, ή με την τρέχουσα τιμή εξαγοράς, εάν είναι εξαγοράσιμες από το ίδιο το αμοιβαίο κεφάλαιο.

Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (AF.6)

- 7.58. Στην περίπτωση της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής (AF.611), η παρούσα αξία των μαθηματικά καθορισμένων απαιτήσεων των ατόμων για την πληρωμή κεφαλαίου ή εισοδήματος μπορεί να επιβεβαιωθεί. Η αξία αυτή είναι η υποχρέωση των επιχειρήσεων ασφαλειών ζωής να τηρούν αποθεματικά έναντι κινδύνων και αποθεματικά για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη που προσθέτει αξία κατά τη λήξη ή κληροδοτήματα με συμμετοχή στα κέρδη ή παρόμοια ασφαλιστήρια συμβόλαια. Στην περίπτωση της ασφάλειας με συμμετοχή στα κέρδη, τα αποθεματικά συμπεριλαμβάνουν κέρδη κτήσης.

- 7.59. Στην περίπτωση της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων, το είδος της υποχρέωσης των ταμείων - και της χρηματοπιστωτικής απαίτησης των νοικοκυριών - εξαρτάται από το είδος του συνταξιοδοτικού προγράμματος.

Συνταξιοδοτικά προγράμματα με καθορισμένες παροχές είναι αυτά στα οποία το επίπεδο των συνταξιοδοτικών παροχών που θα δίδονται στους συμμετέχοντες εργαζόμενους είναι εγγυημένο. Η υποχρέωση ενός συνταξιοδοτικού προγράμματος με καθορισμένες παροχές ισούται με την παρούσα αξία των παροχών τις οποίες υπόσχεται το πρόγραμμα. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα μπορεί να έχει να πλεόνασμα ή προσωρινό έλλειμμα χρηματοδότησης, ένα πρόγραμμα με καθορισμένες παροχές μπορεί να έχει θετική ή αρνητική καθαρή θέση.

Τα προγράμματα χρηματικής αγοράς είναι αυτά για τα οποία οι παροχές εξαρτώνται άμεσα από τα στοιχεία του ενεργητικού του ταμείου. Η υποχρέωση ενός προγράμματος χρηματικής αγοράς είναι η τρέχουσα αγοραία αξία των στοιχείων του ενεργητικού του ταμείου. Η καθαρή θέση του ταμείου είναι πάντοτε μηδενική.

- 7.60. Η αξία των προπληρωθέντων ασφαλιστρών, που είναι μέρος του AF.62, καθορίζεται με βάση την αναλογία των σχετικών κινδύνων σε σχέση με το χρόνο για όσο χρόνο απομένει στη σύμβαση. Η αξία των αποθεματικών έναντι εκκρεμών απαιτήσεων, που είναι επίσης μέρος του AF.62, είναι η παρούσα αξία των ποσών που αναμένεται ότι θα καταβληθούν για την κάλυψη απαιτήσεων, περιλαμβανομένων και των αμφισβητούμενων απαιτήσεων.

Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί (AF.7)

- 7.61. Οι εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (AF.71) ή άλλα στοιχεία εισπρακτέα/πληρωτέα (AF.79) θα πρέπει να αποτιμώνται τόσο για τους πιστωτές όσο και για τους χρεώστες σύμφωνα με το ύψος του αρχικού κεφαλαίου το οποίο οι χρεώστες έχουν τη συμβατική υποχρέωση να καταβάλλουν στους πιστωτές όταν εκμηδενίζεται η υποχρέωση.

Υπομνήματα του ισολογισμού

- 7.62. Για να εμφανιστούν στοιχεία που παρουσιάζουν ειδικότερο αναλυτικό ενδιαφέρον για συγκεκριμένους τομείς, δύο υπομνήματα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στους ισολογισμούς:

- (1) διαρκή καταναλωτικά αγαθά (AN.m)
- (2) άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (AF.m)

Διαρκή καταναλωτικά αγαθά (AN.m)

- 7.63. Τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά είναι διαρκή αγαθά που χρησιμοποιούνται επανειλημμένα από νοικοκυριά για χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα του έτους για τελική κατανάλωση. Περιλαμβάνονται στους ισολογισμούς μόνο ως υπομνήματα. Η ένταξη τους ως συνιστώσες στον ισολογισμό θα ήταν σωστή εάν το σύστημα θεωρούσε ότι τα διαρκή αγαθά είναι κεφάλαιο που αναλώνεται βαθμιαία σε παραγωγικές διεργασίες των οποίων το προϊόν αποτελείται από υπηρεσίες. Όμως, τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά δεν αντιμετωπίζονται μ' αυτό τον τρόπο.
- 7.64. Τα αποθέματα καταναλωτικών αγαθών τα οποία κατέχονται από νοικοκυριά - μεταφορικός εξοπλισμός και λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός - θα πρέπει να αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές, τόσο με όσο και χωρίς τις συσσωρευμένες επιβαρύνσεις που αντιστοιχούν στην ανάληψη παγίου κεφαλαίου. Τα μεγέθη που εμφανίζονται ως υπομνήματα στον ισολογισμό θα πρέπει να μην περιλαμβάνουν αυτές τις συσσωρευμένες επιβαρύνσεις.
- 7.65. Τα διαρκή αγαθά που ανήκουν σε ιδιοκτήτες εταιρειών μη ανώνυμης εταιρικής μορφής μπορεί να χρησιμοποιούνται κατά ένα μέρος από την επιχείρηση για παραγωγικούς σκοπούς και κατά ένα μέρος από τα μέλη του νοικοκυριού για τελική κατανάλωση. Τα μεγέθη που θα εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης θα πρέπει να αντανακλούν την αναλογία της χρήσης που αποδίδεται στην επιχείρηση.

Άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (AF.m)

- 7.66. Οι άμεσες επενδύσεις είναι χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις, και όχι υλικό κεφάλαιο, γιατί η επιχείρηση άμεσων επενδύσεων είναι εταιρεία ή οιοσδήποτε εταιρεία μόνιμη κάτοικος άλλης χώρας. Τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που αποτελούν τις άμεσες επενδύσεις θα πρέπει να καταγράφονται ανάλογα με τη φύση της απαίτησης στις κατηγορίες: μετοχές και λοιπές συμμετοχές και κεφάλαιο, δάνεια και λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί. Τα ποσά των άμεσων επενδύσεων που συμπεριλαμβάνονται σε κάθε μια από τις κατηγορίες αυτές θα πρέπει να καταγράφονται ξεχωριστά ως υπόμνημα.

Χρηματοπιστωτικοί ισολογισμοί

- 7.67. Ο χρηματοπιστωτικός ισολογισμός (ενός τομέα ή της αλλοδαπής) παρουσιάζει στην αριστερή του πλευρά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, και στη δεξιά πλευρά τις υποχρεώσεις. Το εξισωτικό μέγεθος του χρηματοπιστωτικού ισολογισμού είναι τα καθαρά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (BF.90).

- 7.68. Ο χρηματοπιστωτικός ισολογισμός ενός τομέα μπορεί να είναι ενοποιημένος ή μη ενοποιημένος. Ο μη ενοποιημένος χρηματοπιστωτικός ισολογισμός δείχνει τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των θεσμικών μονάδων που ταξινομούνται στον τομέα αυτό. Σε σύγκριση με τον μη ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό ισολογισμό, αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις διαγράφονται από τον ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό ισολογισμό, και έχουν ως αντίστοιχο υποχρεώσεις, ή αντιστοίχως χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, θεσμικών μονάδων που ταξινομούνται στον ίδιο τομέα. Ο εξωτερικός λογαριασμός περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλαδή ο χρηματοπιστωτικός ισολογισμός της αλλοδαπής (βλέπε κεφάλαιο VIII), είναι εξ ορισμού ενοποιημένος.
- 7.69. Ο χρηματοπιστωτικός ισολογισμός κατά οφειλέτη/πιστωτή (ενός τομέα ή της αλλοδαπής) είναι επέκταση του χρηματοπιστωτικού ισολογισμού, που παρουσιάζει επιπλέον μια ανάλυση των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων κατά οφειλέτη τομέα και μια ανάλυση των υποχρεώσεων κατά πιστωτή τομέα. Επομένως, παρέχει πληροφορίες για τις σχέσεις οφειλετών/πιστωτών και είναι συνεπής με το χρηματοπιστωτικό λογαριασμό κατά οφειλέτη/πιστωτή (βλέπε 5.13).

Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ)

Οντότητες για τις οποίες τεκμηριώνονται δικαιώματα ιδιοκτησίας, ατομικής ή συλλογικής, από θεσμικές μονάδες και από τις οποίες οι ιδιοκτήτες τους μπορεί να έχουν οικονομικά οφέλη κατέχοντάς της, ή χρησιμοποιώντας τις για μια χρονική περίοδο, και οι οποίες αποτελούνται από υλικά περιουσιακά στοιχεία, τόσο παραχθέντα όσο και μη παραχθέντα, και από τα περισσότερα άλλα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν καταγράφονται αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.1)

Μη χρηματοπιστωτικά στοιχεία τα οποία δημιουργήθηκαν ως προϊόν παραγωγικών διεργασιών. Τα παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από πάγια περιουσιακά στοιχεία, αποθέματα και τιμαλφή, όπως ορίζονται παρακάτω.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.11)

Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται επανειλημμένα ή συνεχώς σε παραγωγικές διεργασίες για περισσότερο από ένα έτος. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από υλικά και άλλα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται παρακάτω.

Υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία (ΑΝ.111)

Πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποτελούνται από κατοικίες, λοιπά κτίρια και κατασκευές, μηχανήματα και εξοπλισμό και καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται παρακάτω.

Κατοικίες (ΑΝ.1111)

Κτίρια που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως ως κατοικίες, περιλαμβανομένων τυχών συναφών κατασκευών, όπως κλειστών χώρων στάθμευσης, και όλων των μόνιμων εγκαταστάσεων που τοποθετούνται συνήθως σε κατοικίες. Περιλαμβάνονται επίσης πλωτές κατοικίες, φορηγίδες, αυτοκινούμενα τροχόσπιτα και ρυμουλκούμενα τροχόσπιτα που χρησιμοποιούνται ως κύριες κατοικίες νοικοκυριών, καθώς και ιστορικά μνημεία που χαρακτηρίζονται κυρίως ως κατοικίες. Περιλαμβάνεται επίσης το κόστος της εκκαθάρισης και της προετοιμασίας του εργοταξίου.

Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν τα κτίρια κατοικίας, όπως κτίρια μονοκατοικιών και διπλοκατοικιών και λοιπά κτίρια κατοικίας που προορίζονται για μη παροδική διαμονή.

Οι ημιτελείς κατοικίες περιλαμβάνονται εφόσον ο τελικός χρήστης θεωρείται ότι τις έχει ήδη υπό την ιδιοκτησία του, είτε επειδή η κατασκευή γίνεται για ίδιο λογαριασμό είτε επειδή τεκμηριώνεται από την ύπαρξη σύμβασης πώλησης/αγοράς. Οι κατοικίες που αγοράζονται για στρατιωτικό προσωπικό συμπεριλαμβάνονται γιατί χρησιμοποιούνται, όπως και οι κατοικίες που αγοράζονται από πολίτες, για την παραγωγή υπηρεσιών στέγασης.

Λοιπά κτίρια και κατασκευές (ΑΝ.1112)

Κτίρια που δεν χρησιμοποιούνται για κατοικία και άλλες κατασκευές όπως ορίζονται παρακάτω.

	<p>Τα ημιτελή κτίρια και κατασκευές συμπεριλαμβάνονται, εφόσον ο τελικός χρήστης θεωρείται ότι τα έχει υπό την ιδιοκτησία του, είτε επειδή η κατασκευή γίνεται για ίδιο λογαριασμό είτε επειδή τεκμηριώνεται από την ύπαρξη σύμβασης πώλησης/αγοράς. Κτίρια και κατασκευές που αγοράζονται για στρατιωτική χρήση συμπεριλαμβάνονται εφόσον μοιάζουν με πολιτικά κτίρια που αγοράζονται για παραγωγικούς σκοπούς και χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο.</p>
<p>Κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας (AN.11121)</p>	<p>Κτίρια που δεν χρησιμοποιούνται για κατοικία, όπως συμπεριλαμβάνονται είδη και εγκαταστάσεις που είναι αναπόσπαστο μέρος της κατασκευής και το κόστος εκκαθάρισης και προετοιμασίας της γης. Περιλαμβάνονται επίσης ιστορικά μνημεία που χαρακτηρίζονται κυρίως ως κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας.</p> <p>Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι αποθήκες και τα βιομηχανικά κτίρια, τα εμπορικά κτίρια, τα κτίρια για δημόσια αναψυχή, τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια, τα εκπαιδευτικά κτίρια, τα υγειονομικά κτίρια, κτλ.</p>
<p>Λοιπές κατασκευές (AN.11122)</p>	<p>Κατασκευές εκτός από κτίρια, όπου συμπεριλαμβάνεται το κόστος των οδών, των υπονόμων και της εκκαθάρισης και προετοιμασίας της γης, εκτός από κτίρια κατοικίας ή κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας. Συμπεριλαμβάνονται επίσης ιστορικά κτίρια τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κατοικίες ή κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας καθώς και φρέατα, σήραγγες και άλλες κατασκευές σχετικές με την εξόρυξη περιουσιακών στοιχείων του υπεδάφους. (Μεγάλα εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως αντιπλημμυρικά φράγματα και αναχώματα, συμπεριλαμβάνονται στην αξία της γης)</p> <p>Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν οι αυτοκινητόδρομοι, οι οδοί, οι σιδηρόδρομοι και οι διάδρομοι αεροδρομίων, οι γέφυρες, οι περυσωμένοι αυτοκινητόδρομοι, οι σήραγγες και οι υπόγειες διαβάσεις· εσωτερικές οι πλωτές οδοί, οι λιμένες, τα φράγματα και λοιπά υδραυλικά έργα· οι σωληνωτοί μεγάλων αποστάσεων, οι γραμμές επικοινωνίας και οι αγωγοί ηλεκτρισμού· οι τοπικοί σωληνωτοί και καλώδια, τα βοηθητικά έργα· οι κατασκευές για ορυχεία και βιομηχανίες· και οι κατασκευές για αθλητισμό και αναψυχή.</p>
<p>Μηχανήματα και εξοπλισμός (AN.1113)</p>	<p>Μεταφορικός εξοπλισμός και λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός, όπως ορίζονται παρακάτω, εκτός από αυτά που αγοράζονται από νοικοκυριά για τελική κατανάλωση. Μπορούν να εξαιρεθούν τα εργαλεία που είναι σχετικά φθηνά και αγοράζονται με σχετικά σταθερό ρυθμό, όπως εργαλεία χειρός. Εξαιρούνται επίσης τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος κτιρίων, και τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις κατοικίες και τα κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας.</p> <p>Εξαιρούνται τα ημιτελή μηχανήματα και εξοπλισμός, εκτός εάν παράγονται για ίδια χρήση, επειδή ο τελικός χρήστης θεωρείται ότι γίνεται ιδιοκτήτης τους μόνο κατά την παράδοση. Μηχανήματα και εξοπλισμός που αγοράζονται για στρατιωτικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται εφόσον μοιάζουν με αγαθά που αγοράζονται από πολίτες για παραγωγικούς σκοπούς και τα οποία οι στρατιωτικές αρχές χρησιμοποιούν κατά τον ίδιο τρόπο.</p> <p>Μηχανήματα και εξοπλισμός που αγοράζονται από νοικοκυριά για τελική κατανάλωση δεν θεωρούνται ως στοιχείο του ενεργητικού. Αντίθετα, περιλαμβάνονται στο υπόμνημα "διαρκή καταναλωτικά αγαθά στον ισολογισμό των νοικοκυριών. Πλωτές κατοικίες, φορτηγίδες, αυτοκινούμενα τροχόσπιτα και ρυμουλκούμενα τροχόσπιτα που χρησιμοποιούνται από νοικοκυριά ως κύρια κατοικία συμπεριλαμβάνονται στις κατοικίες.</p>
<p>Εξοπλισμός μεταφορών (AN.11131)</p>	<p>Εξοπλισμός για μετακίνηση ανθρώπων και αντικειμένων. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν πολλά από τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο υποπλήμα DM της CPA¹, εξοπλισμός μεταφορών, όπως αυτοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημρυμουλκούμενα· πλοία· σιδηροδρομικά και τροχιοδρομικά οχήματα έλξης και τροχάιο υλικό· αεροσκάφη και διαστημόπλοια· και μοτοσυκλέτες, ποδήλατα, κτλ.</p>

¹ Στατιστική Ταξινόμηση Προϊόντων κατά Δραστηριότητα (CPA), 1993

Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός (AN.11132)

Μηχανήματα και εξοπλισμός που δεν ταξινομούνται αλλού. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν προϊόντα εκτός από ανταλλακτικά και υπηρεσίες εγκατάστασης, επισκευής και συντήρησης που περιλαμβάνονται στις ομάδες της CPA29.1, μηχανήματα για την παραγωγή και τη χρήση μηχανικής ισχύος, εκτός από κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δικύκλων· 29.2, λοιπά μηχανήματα γενικής χρήσης· 29.3, γεωργικά μηχανήματα και μηχανήματα δασοκομίας· 29.4, εργαλειομηχανές· 29.5, λοιπά μηχανήματα γενικής χρήσης· στις διαιρέσεις CPA30, μηχανές γραφείου και υπολογιστές· 31, ηλεκτρικά μηχανήματα και συσκευές π.δ.κ.α· 32, εξοπλισμός και συσκευές ραδιοφώνου, τηλεόρασης και επικοινωνιών και 33, ιατρικά όργανα, όργανα ακριβείας και οπτικά όργανα και ρολόγια. Άλλα παραδείγματα είναι τα προϊόντα, εκτός από ανταλλακτικά, που περιλαμβάνονται στην κατηγορία της CPA23.30.2, στοιχεία καυσίμου, μη ακτινοβολημένα, για πυρηνικούς αντιδραστήρες· στις ομάδες της CPA36.1, έπιπλα· 36.3, μουσικά όργανα· 36.4, αθλητικά είδη και 28.3, γεννήτριες ατμού, εκτός από λέβητες θερμού ύδατος κεντρικής θέρμανσης.

Καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία (AN.1114)

Ζωικό κεφάλαιο για αναπαραγωγή, γαλακτοκομία, έλξη κτλ. και αμπελώνες, σπωρώνες και λοιπές φυτείες δέντρων που παράγουν επανειλημμένα προϊόντα και τα οποία υπόκεινται στον άμεσο έλεγχο, την αρμοδιότητα και τη διαχείριση εκ μέρους θεσμικών μονάδων, όπως ορίζονται παρακάτω.

Τα ανώριμα καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία εξαιρούνται, εκτός εάν παράγονται για ίδια χρήση.

Ζωικό κεφάλαιο για αναπαραγωγή, γαλακτοκομία, έλξη, κτλ. (AN.11141)

Ζωικό κεφάλαιο που εκτρέφεται για τα προϊόντα που παράγει επί σειρά ετών. Περιλαμβάνονται αποθέματα αναπαραγωγής (όπου περιλαμβάνονται ψάρια και πουλερικά), γαλακτοφόρες αγελάδες, ζώα έλξης, πρόβατα ή άλλα ζώα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή μαλλιού και ζώα που χρησιμοποιούνται για μεταφορές, αγώνες ή ψυχαγωγία.

Αμπελώνες, σπωρώνες και λοιπές φυτείες δέντρων που παράγουν επανειλημμένα προϊόντα (AN.11142)

Δέντρα (όπου συμπεριλαμβάνονται αμπέλια και θάμνοι) τα οποία καλλιεργούνται για τα προϊόντα που παράγουν επί σειρά ετών, περιλαμβανομένων και αυτών που καλλιεργούνται για την παραγωγή καρπών και ξηρών καρπών, χυμών και ρητίνης και προϊόντων από φλοιό και φύλλα.

Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (AN.112)

Πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποτελούνται από μεταλλευτικές έρευνες, λογισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών, ψυχαγωγικά, λογοτεχνικά ή καλλιτεχνικά πρωτότυπα και λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται παρακάτω, και τα οποία προορίζονται για χρήση διάρκειας μεγαλύτερης του έτους.

Μεταλλευτικές έρευνες (AN.1121)

Αξία των δαπανών για έρευνες για πετρέλαιο και φυσικό αέριο καθώς και για κοιτάσματα άλλων ορυκτών εκτός του πετρελαίου. Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν το κόστος της προκαταρκτικής άδειας, το κόστος άδειας και απόκτησης, το κόστος εκτίμησης και το κόστος των δοκιμαστικών γεωτρήσεων, καθώς και το κόστος αεροπορικών και λοιπών ερευνών, το κόστος μεταφοράς κτλ. που απαιτείται για την πραγματοποίηση των δοκιμών.

Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών (AN.1122)

Προγράμματα υπολογιστών, περιγραφές προγραμμάτων και υλικό υποστήριξης για λογισμικό τόσο συστημάτων όσο και εφαρμογών. Περιλαμβάνεται τόσο το λογισμικό που αγοράζεται όσο και το λογισμικό που δημιουργείται για ίδιο λογαριασμό, εάν η δαπάνη είναι μεγάλη. Περιλαμβάνονται επίσης οι μεγάλες δαπάνες για την αγορά, την ανάπτυξη ή την επέκταση βάσεων δεδομένων υπολογιστών που αναμένεται ότι θα χρησιμοποιηθούν για διάστημα μεγαλύτερου του έτους, είτε διατίθενται στο εμπόριο είτε όχι.

<p>Ψυχαγωγικά, λογοτεχνικά ή καλλιτεχνικά πρωτότυπα (AN.1123)</p>	<p>Πρωτότυπα κινηματογραφικών ταινιών, εγγραφών ήχου, χειρογράφων, ταινιών μοντέλων, κτλ. που αποτελούν καταγραφές ή υλοποίησης θεατρικών παραστάσεων, ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών προγραμμάτων, μουσικών εκτελέσεων, αθλητικών εκδηλώσεων, λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών προϊόντων κτλ. Περιλαμβάνονται έργα που παράγονται για ίδιο λογαριασμό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στις κινηματογραφικές ταινίες, μπορεί να υπάρχουν πολλά πρωτότυπα.</p>
<p>Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία (AN.1129)</p>	<p>Νέες πληροφορίες, εξειδικευμένες γνώσεις κτλ. που δεν ταξινομούνται αλλού, των οποίων η χρήση για παραγωγικούς σκοπούς περιορίζεται στις μονάδες που έχουν εξασφαλίσει δικαιώματα ιδιοκτησίας ή σε άλλες μονάδες στις οποίες έχει χορηγηθεί ειδική άδεια.</p>
<p>Αποθέματα (AN.12)</p>	<p>Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούνται από αγαθά και υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν κατά την τρέχουσα περίοδο ή σε προηγούμενες περιόδους, και τα οποία κρατούνται για πώληση για χρήση στην παραγωγή ή για άλλη χρήση αργότερα. Αποτελούνται από υλικά και προμήθειες, συνεχιζόμενες εργασίες, έτοιμα προϊόντα και προϊόντα προς μεταπώληση, όπως ορίζονται παρακάτω.</p> <p>Συμπεριλαμβάνονται όλα τα αποθέματα που τηρούνται από το δημόσιο όπως περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, αποθέματα στρατηγικών υλικών, δημοπρασιών και λοιπών αγαθών που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα.</p>
<p>Υλικά και προμήθειες (AN.121)</p>	<p>Αγαθά τα οποία οι ιδιοκτήτες τους σκοπεύουν να τα χρησιμοποιήσουν ως ενδιάμεσες εισροές για τις δικές τους παραγωγικές εργασίες, και όχι να τα μεταπωλήσουν.</p>
<p>Συνεχιζόμενες εργασίες (AN.122)</p>	<p>Αγαθά και υπηρεσίες που είναι κατά ένα μέρος ολοκληρωμένες αλλά συνήθως δεν διατίθεται σε άλλες μονάδες χωρίς περαιτέρω επεξεργασία ή δεν έχουν ακόμη ωριμάσει και των οποίων η παραγωγική διεργασία θα συνεχισθεί σε μεταγενέστερη περίοδο από τον ίδιο παραγωγό. Εξαιρούνται οι κατά ένα μέρος ολοκληρωμένες κατασκευές τις οποίες ο τελικός ιδιοκτήτης θεωρείται ότι τις έχει ήδη υπό την ιδιοκτησία του, είτε επειδή η παραγωγή είναι για ίδια χρήση είτε επειδή η ιδιοκτησία τεκμηριώνεται από την ύπαρξη σύμβασης πώλησης/αγοράς. Αποτελούνται από συνεχιζόμενες εργασίες σε καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία και από λοιπές συνεχιζόμενες εργασίες, όπως ορίζονται παρακάτω.</p>
<p>Συνεχιζόμενες εργασίες σε καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία (AN.1221)</p>	<p>Ζωικό κεφάλαιο που εκτρέφεται για προϊόντα τα οποία παράγονται μόνο με τη σφαγή, όπως πουλερικά και ψάρια που καλλιεργούνται για εμπορικούς σκοπούς, δέντρα και λοιπή βλάστηση που παρέχουν προϊόντα μόνο μια φορά με την καταστροφή τους, καθώς και μη ώριμα καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία που παρέχουν επανειλημμένα προϊόντα.</p>
<p>Λοιπές συνεχιζόμενες εργασίες (AN.1222)</p>	<p>Αλλα αγαθά, εκτός από καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία και υπηρεσίες που έχουν κατά ένα μέρος υποστεί επεξεργασία, κατασκευαστεί ή συναρμολογηθεί από τον παραγωγό αλλά τα οποία συνήθως δεν πωλούνται, μεταφέρονται ή μεταβιβάζονται σε άλλους χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.</p>
<p>Έτοιμα προϊόντα (AN.123)</p>	<p>Αγαθά που είναι έτοιμα για πώληση ή αποστολή εκ μέρους του παραγωγού.</p>
<p>Αγαθά προς μεταπώληση (AN.124)</p>	<p>Αγαθά τα οποία αγοράζουν οι επιχειρήσεις όπως οι χονδρέμποροι και οι λιανέμποροι με σκοπό τη μεταπώληση χωρίς περαιτέρω επεξεργασία (δηλαδή χωρίς μετασχηματισμό εκτός από την παρουσίασή τους με τρόπους ώστε να είναι ελκυστικά για τον πελάτη).</p>
<p>Τιμαλφή (AN.13)</p>	<p>Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται κυρίως για παραγωγή ή για κατανάλωση, που αναμένεται ότι θα ανατιμηθούν ή τουλάχιστον ότι δεν θα πραγματοποιηθεί η πραγματική αξία τους, που δεν φθείρονται διαχρονικά κάτω από κανονικές συνθήκες και τα οποία αγοράζονται και κρατούνται κυρίως ως αποθέματα αξίας. Τα τιμαλφή περιλαμβάνουν πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμους λίθους, παλαιά αντικείμενα (αντίκες) και άλλα αντικείμενα τέχνης και λοιπά τιμαλφή, όπως ορίζονται παρακάτω.</p>

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμοι λίθοι
(ΑΝ.131)

Πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμοι λίθοι που δεν κρατούνται από επιχειρήσεις για χρήση ως εισροές σε παραγωγικές διεργασίες.

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Αντίκες και άλλα αντικείμενα τέχνης (AN.132)

Πίνακες ζωγραφικής, έργα γλυπτικής κτλ. που αναγνωρίζονται ως έργα τέχνης και παλαιά αντικείμενα (αντίκες).

Λοιπά τιμαλφή (AN.139)

Τιμαλφή που δεν ταξινομούνται αλλού, όπως συλλογές και κοσμήματα μεγάλης αξίας κατασκευασμένα με πολύτιμους λίθους και πολύτιμα μέταλλα.

Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.2)

Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται με τρόπους άλλους, εκτός από παραγωγικές διεργασίες. Τα μη παραχθέντα παραγωγικά στοιχεία αποτελούνται από υλικά περιουσιακά στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται παρακάτω. Περιλαμβάνονται επίσης τα κόστη της μεταβίβασης της ιδιοκτησίας και των μεγάλης έκτασης βελτιώσεων αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.21)

Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στη φύση και για τα οποία μπορούν να θεμελιωθούν και να μεταβιβαστούν δικαιώματα ιδιοκτησίας. Εξαιρούνται τα περιβαλλοντικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχουν και δεν μπορούν να επιβληθούν δικαιώματα ιδιοκτησίας, όπως η ανοιχτή θάλασσα ή ο αέρας. Τα υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν γη, περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους, μη παραχθέντες βιολογικούς πόρους και υδάτινους πόρους, όπως ορίζονται παρακάτω.

Γη (AN.211)

Το έδαφος, περιλαμβανομένου του επιφανειακού εδάφους και τυχών συναφών επιφανειακών υδάτων, για το οποίο ισχύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας. Συμπεριλαμβάνονται επίσης τυχόν μεγάλα εγγειοβελτιωτικά έργα που δεν μπορούν να διαχωριστούν φυσικά από την ίδια τη γη. Εξαιρούνται τυχών κτίρια ή άλλες κατασκευές που βρίσκονται πάνω του ή το διατρέχουν· καλλιέργειες, δέντρα και ζώα· περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους· μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι και υπόγειοι υδάτινοι πόροι. Η γη περιλαμβάνει τη γη που βρίσκεται κάτω από κτίρια και κατασκευές, την καλλιεργούμενη γη, τη γη που χρησιμοποιείται για ψυχαγωγία και συναφή επιφανειακά ύδατα και τη λοιπή γη και συναφή επιφανειακά ύδατα, όπως ορίζονται παρακάτω.

Γη που βρίσκεται κάτω από κτίρια και κατασκευές (AN.2111)

Γη πάνω στην οποία έχουν κατασκευαστεί κατοικίες, κτίρια για χρήσεις εκτός κατοικίας και κατασκευές ή στην οποία είναι σκαμμένα τα θεμέλια τους, περιλαμβανομένων αυλών και κήπων που θεωρούνται ως αναπόσπαστα μέρη αγροτικών ή μη κατοικιών και των οδών προσπέλασης σε αγροκτήματα.

Καλλιεργούμενη γη (AN.2112)

Γη πάνω στην οποία πραγματοποιείται γεωργική ή κηπευτική παραγωγή για εμπορικούς σκοπούς ή για αυτοσυντήρηση, περιλαμβανομένης, κατ' αρχήν, της γης πάνω στην οποία βρίσκονται φυτείες, δενδρόκηποι και αμπελώνες.

Γη που χρησιμοποιείται για ψυχαγωγία και συναφή επιφανειακά ύδατα (AN.2113)

Γη που χρησιμοποιείται ως ιδιωτική γη για ψυχαγωγία, για ιδιωτικά πάρκα και χώρους αναψυχής και δημόσια πάρκα και χώροι αναψυχής, μαζί με τα συναφή επιφανειακά ύδατα.

Λοιπή γη και συναφή επιφανειακά ύδατα (AN.2119)

Γη που δεν ταξινομείται αλλού, περιλαμβανομένων ιδιωτικών κήπων και γηπέδων που δεν καλλιεργούνται για αυτοσυντήρηση ή εμπορικούς σκοπούς, κοινόχρηστοι βοσκότοποι, γη που περιβάλλει κατοικίες εκτός από αυλές και κήπους που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος αγροτικών και μη αγροτικών κατοικιών που και συναφή επιφανειακά ύδατα.

Περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους (AN.212)

Βεβαιωμένα αποθέματα κοιτασμάτων ορυκτών που βρίσκονται στην επιφάνεια της γης ή στο υπεδάφος και τα οποία είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμα, με δεδομένη τη σημερινή τεχνολογία και τις σχετικές τιμές. Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των περιουσιακών στοιχείων του υπεδάφους συνήθως διαχωρίζονται από τα δικαιώματα ιδιοκτησίας της ίδιας της γης. Τα περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους αποτελούνται από αποθέματα άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου, αποθέματα μεταλλικών ορυκτών και αποθέματα μη μεταλλικών ορυκτών, όπως ορίζονται παρακάτω.

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Αποθέματα άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου (AN.2121)	Αποθέματα ανθρακίτη, ασφαλτούχου άνθρακα και λιγνίτη· αποθέματα και πεδία πετρελαίου και φυσικού αερίου.
Αποθέματα μεταλλικών ορυκτών (AN.2122)	Αποθέματα σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων και μεταλλευμάτων πολυτίμων μετάλλων.
Αποθέματα μη μεταλλικών ορυκτών (AN.2123)	Λατομεία και χώροι εξόρυξης αργίλου και άμμου· αποθέματα χημικών ορυκτών και ορυκτών λιπασμάτων· αποθέματα άλατος· αποθέματα χαλαζία, γύψου, φυσικών ημιπολυτίμων λίθων, ασφάλτου και πίσσας, τύρφης και λοιπών μη μεταλλικών ορυκτών εκτός από τον άνθρακα και το πετρέλαιο.
Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι (AN.213)	Ζώα και φυτά που παράγουν προϊόντα εφόπαξη ή επανειλημμένα, για τα οποία ισχύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας αλλά των οποίων η φυσική αύξηση ή/και αναπαραγωγή δεν υπόκειται στον άμεσο έλεγχο, την αρμοδιότητα και τη διαχείριση θεσμικών μονάδων. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν παρθένα δάση και αλιευτικά πεδία μέσα στην επικράτεια της χώρας. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται μόνο οι πόροι που είναι σήμερα, ή πιθανώς θα είναι σύντομα, εκμεταλλεύσιμοι για οικονομικούς σκοπούς.
Υδάτινοι πόροι (AN.214)	Υδροφόροι ορίζοντες και λοιποί υδάτινοι πόροι του εδάφους, εφόσον η σπανιότητά τους οδηγεί στην επιβολή δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή/και χρήσης, αγοραίας αποτίμησης και κάποιας μορφής οικονομικού ελέγχου.
Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.22)	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που είναι δημιουργήματα της κοινωνίας. Τεκμηριώνονται με νομικές ή λογιστικές πράξεις, όπως η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή η παροχή κάποιου οικονομικού οφέλους σε τρίτους. Ορισμένα δίνουν στους ιδιοκτήτες τους το δικαίωμα να επιδιώκονται σε κάποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες και να εξαιρούν άλλες θεσμικές μονάδες από μια τέτοια δραστηριότητα, εκτός εάν χορηγηθεί άδεια του ιδιοκτήτη. Τα άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν οντότητες για τις οποίες έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εκχωρήσεις αδειών και λοιπά μεταβιβάσιμα συμβόλαια, φήμη και πελατεία και λοιπά άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία.
Οντότητες για τις οποίες έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (AN.221)	Εφευρέσεις σε κατηγορίες τεχνικής καινοτομίας στις οποίες μπορεί να χορηγηθεί προστασία με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας από το νόμο ή με απόφαση δικαστηρίου. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν συνθέσεις υλικών, διεργασίες, μηχανισμοί, ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κυκλώματα και συσκευές, φαρμακευτικοί τύποι και νέες ποικιλίες ζωντανών οργανισμών που έχουν παραχθεί τεχνητά.
Εκχωρήσεις αδειών και λοιπά μεταβιβάσιμα συμβόλαια (AN.222)	Εκχωρήσεις ή συμβόλαια όπου ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα να μεταβιβάσει την εκχώρηση σε τρίτο, ανεξάρτητα από τον αρχικό ιδιοκτήτη. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν εκχωρήσεις γης και κτιρίων και λοιπών κατασκευών, εκχωρήσεις αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης αποθεμάτων ορυκτών ή αλιευτικών πεδίων, μεταβιβάσιμα συμβόλαια με αθλητές και δημιουργούς και δικαιώματα επιλογής (οψιόν) αγοράς υλικών περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν παραχθεί ακόμη. Οι εκχωρήσεις μίσθωσης μηχανημάτων εξαιρούνται από τα μη χρηματοπιστωτικά άυλα περιουσιακά στοιχεία.
Αγορασμένη φήμη και πελατεία (AN.223)	Η διαφορά μεταξύ της αξίας που καταβάλλεται για μια επιχείρηση στο πλαίσιο της λειτουργίας της και του αθροίσματος των περιουσιακών της στοιχείων μείον το άθροισμα των υποχρεώσεών της, από τα οποία κάθε στοιχείο έχει επισημανθεί και αποτιμηθεί ξεχωριστά. Επομένως, η αξία της φήμης και πελατείας περιλαμβάνει οτιδήποτε αποφέρει μακροπρόθεσμο όφελος στην επιχείρηση το οποίο δεν έχει επισημανθεί ξεχωριστά ως στοιχείο του ενεργητικού, καθώς και την αξία του γεγονότος ότι όλα τα περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως σύνολο και δεν είναι απλώς μια συλλογή ξεχωριστών περιουσιακών στοιχείων.

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Λοιπά άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία (AN.229)	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που δεν ταξινομούνται αλλού.
Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (AF.)	<p>Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία είναι οικονομικά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν μέσα πληρωμών, χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις και οικονομικά περιουσιακά στοιχεία με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων.</p> <p>Τα μέσα πληρωμών περιλαμβάνουν το νομισματικό χρυσό, τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, τα μετρητά και τις μεταβιβάσιμες καταθέσεις.</p> <p>Οι χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις δίνουν στους ιδιοκτήτες τους, τους πιστωτές, το δικαίωμα να εισπράξουν μια πληρωμή ή μια σειρά πληρωμών, χωρίς ανταποδοτική παροχή, από άλλες θεσμικές μονάδες, τους οφειλέτες, οι οποίες έχουν αναλάβει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις. τες, οι οποίες</p> <p>Παράδειγμα των οικονομικών περιουσιακών στοιχείων με φύση παρόμοια με των χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων είναι τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα και οι μετοχές και οι λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο.</p>
Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ (AF.1)	Τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται στην κατηγορία αυτή είναι τα μόνα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση στο Σύστημα.
Νομισματικός χρυσός (AF.11)	Χρυσός που κρατείται ως συνιστώσα των συναλλαγματικών αποθεμάτων από νομισματικές αρχές ή από άλλους που υπόκεινται στον ουσιαστικό έλεγχο των αρχών αυτών.
Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ) (AF.12)	Διεθνή αποθεματικά περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και κατανέμονται στα μέλη του ως συμπλήρωμα των παρχόντων αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων.
Μετρητά και καταθέσεις (AF.2)	Μετρητά που βρίσκονται σε κυκλοφορία και κάθε είδους καταθέσεις σε εθνικό και σε ξένο νόμισμα.
Μετρητά (AF.21)	Τραπεζογραμμάτια και κέρματα που βρίσκονται σε κυκλοφορία και τα οποία χρησιμοποιούνται γενικά για την πραγματοποίηση πληρωμών.
Μεταβιβάσιμες καταθέσεις (AF.22)	Καταθέσεις (σε εθνικό ή σε ξένο νόμισμα που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε μετρητά ή οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες με επιταγή, τραπεζική εντολή, χρεωστική εγγραφή ή παρόμοιους τρόπους, χωρίς κανενός είδους σημαντικό περιορισμό ή κυρώσεις.
Λοιπές καταθέσεις (AF.29)	Καταθέσεις (σε εθνικό ή σε ξένο νόμισμα) εκτός από τις μεταβιβάσιμες καταθέσεις. Οι λοιπές καταθέσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση πληρωμών σε οποιαδήποτε στιγμή και δεν είναι άμεσα μετατρέψιμες σε μετρητά ή σε μεταβιβάσιμες καταθέσεις χωρίς κανενός είδους σημαντικούς περιορισμούς ή κυρώσεις.
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές (AF.3)	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που είναι μέσα πληρωτέα στον κομιστή, είναι συνήθως εμπορεύσιμα και διακινούνται σε δευτερεύουσες αγορές ή μπορούν να αντισταθμιστούν στην αγορά, και δεν δίνουν στον κάτοχό τους δικαιώματα ιδιοκτησίας στη θεσμική μονάδα που τα εκδίδει.
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.33)	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές που δίνουν στον κάτοχό τους το απαιτούμενο δικαίωμα για ένα σταθερό ή συμβατικά καθορισμένο μεταβλητό εισόδημα με τη μορφή τοκομεριδίων ή/και σε ένα ρητώς αναφερόμενο σταθερό ποσό σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία ή ημερομηνίες ή με έναρξη σε μια ημερομηνία ακαθορισμένη κατά τη στιγμή της έκδοσης.
Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.331)	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης είναι συνήθως ένα έτος ή λιγότερο και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύο έτη το πολύ, εκτός από τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα.
Μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εξαιρουμένων των χρηματοπιστωτικών παραγώγων (AF.332)	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης είναι συνήθως περισσότερο από ένα έτος, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις περισσότερο από δύο έτη τουλάχιστον. Εκτός από τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα.

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Χρηματοπιστωτικά παράγωγα (AF.34)	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που βασίζονται σε, ή προέρχονται από, ένα διαφορετικό υποκείμενο μέσο. Το υποκείμενο μέσο είναι συνήθως άλλο χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο, μπορεί όμως να είναι ένα εμπόρευμα ή ένας δείκτης τιμών.
Δάνεια (AF.4)	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται όταν οι πιστωτές δανίζουν χρήματα στους οφειλέτες, είτε απευθείας είτε μέσω ενός μεσίτη, πράγμα που μπορεί να τεκμηριώνεται με ένα μη διαπραγματεύσιμο έγγραφο ή να μην τεκμηριώνεται με έγγραφα.
Βραχυπρόθεσμα δάνεια (AF.41)	Δάνεια των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης είναι συνήθως ένα έτος ή λιγότερο, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύο έτη το πολύ, και δάνεια εξοφλητέα όταν ζητηθεί.
Μακροπρόθεσμα δάνεια (AF.42)	Δάνεια των οποίων η αρχική προθεσμία είναι συνήθως περισσότερο από ένα έτος, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις περισσότερο από δύο έτη τουλάχιστον.
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.5)	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που αντιπροσωπεύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας σε εταιρείες ή οιονεί εταιρείες. Αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία δίνουν γενικά στους κατόχους τους το δικαίωμα να εισπράττουν μερίδιο από τα κέρδη των εταιρειών ή των οιονεί εταιρειών και μερίδιο από τα ίδια κεφάλαιά τους σε περίπτωση ρευστοποίησης.
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.51)	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων που αντιπροσωπεύουν δικαιώματα ιδιοκτησίας σε εταιρείες ή οιονεί εταιρείες. Αυτά τα χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία δίνουν γενικά στους κατόχους τους το δικαίωμα να εισπράττουν μερίδιο από τα κέρδη των εταιρειών ή των οιονεί εταιρειών και μερίδιο από τα ίδια κεφάλαιά τους στην περίπτωση ρευστοποίησης.
Μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.511)	Οι μετοχές καλύπτουν την προσοδοφόρα συμμετοχή στο κεφάλαιο εταιρειών με τη μορφή χρεογράφων τα οποία είναι κατ'αρχήν εμπορεύσιμα. Οι μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο καλύπτουν τις μετοχές των οποίων οι τιμές καθορίζονται σε ένα αναγνωρισμένο χρηματιστήριο ή άλλη μορφή δευτερεύουσας αγοράς. Οι μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο καλύπτουν τις μετοχές των οποίων οι τιμές δεν καθορίζονται σε χρηματιστήρια.
Μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.512)	
Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο (AF.513)	Όλες οι μορφές συμμετοχής σε κεφάλαιο εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται στις υποκατηγορίες AF.511 και AF.512, και στην υποκατηγορία AF.52.

Παράρτημα 1

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού

Ορισμοί

Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων (AF.52)	Μετοχές που εκδίδονται από μια συγκεκριμένη κατηγορία χρηματοδοτικών εταιρειών, των οποίων αποκλειστικός σκοπός είναι η επένδυση των χρημάτων που συλλέγονται στην αγορά χρήματος, τις αγορές κεφαλαίου, ή/και σε ακίνητη περιουσία.
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά (AF.6)	Τεχνικά αποθεματικά ασφαλιστικών εταιρειών και (αυτόνομων και μη αυτόνομων) συνταξιοδοτικών ταμείων έναντι κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή δικαιούχων, όπως ορίζονται στην οδηγία 91/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1991 για τους ετήσιους λογαριασμούς και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (AF.61)	Αποθεματικά τα οποία δεσμεύουν οι σχετικές εταιρείες και οιονεί εταιρείες με σκοπό την εξασφάλιση, εφόσον καλυφθούν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις, των προβλεπομένων απαιτήσεων και παροχών.
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής (AF.611)	Τεχνικές προβλέψεις έναντι κινδύνων και τεχνικές προβλέψεις για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη που προσθέτει αξία κατά τη λήξη σε κληροδοτήματα με συμμετοχή στα κέρδη ή παρόμοια ασφαλιστήρια συμβόλαια.
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (AF.612)	Τεχνικές προβλέψεις που κρατούνται από αυτόνομα και μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία που έχουν δημιουργηθεί από εργοδότες ή/και μισθωτούς ή ομάδες αυτοαπασχολούμενων για την παροχή συντάξεων στους μισθωτούς ή τους αυτοαπασχολούμενους.
Προκαταβολές ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων (AF.62)	Τεχνικές προβλέψεις που έχουν δημιουργηθεί από ασφαλιστικές εταιρείες και (αυτόνομα και μη αυτόνομα) συνταξιοδοτικά ταμεία για <ul style="list-style-type: none">- το ποσό που αντιπροσωπεύει το μέρος των ακαθάριστων εισπραχθέντων ασφαλιστρών το οποίο πρέπει να αποδοθεί στην επόμενη λογιστική περίοδο (προκαταβολές ασφαλιστρών).- το συνολικό εκτιμώμενο τελικό κόστος της κάλυψης όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν μέχρι το τέλος της λογιστικής περιόδου, είτε έχουν αναφερθεί είτε όχι, μείον τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί για τέτοιες απαιτήσεις (προβλέψεις έναντι εκκρεμών απαιτήσεων).
Λοιποί εισπραχθέντες/πληρωτέοι λογαριασμοί (AF.7)	Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις που δημιουργούνται ως αντίστοιχο μιας χρηματοπιστωτικής ή μιας μη χρηματοπιστωτικής συναλλαγής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει χρονική διαφορά μεταξύ της συναλλαγής και της αντίστοιχης πληρωμής.
Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (AF.71)	Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από την απευθείας χορήγηση πίστωσης από προμηθευτές και αγοραστές για συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών και από προκαταβολικές πληρωμές για συνεχιζόμενες εργασίες ή για εργασίες που θα πραγματοποιηθούν και σχετίζονται με τέτοιες συναλλαγές.
Λοιποί εισπραχθέντες/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από τις εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές (AF.79)	Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από χρονικές διαφορές μεταξύ διανεμητικών συναλλαγών ή χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στη δευτερεύουσα αγορά και της αντίστοιχης πληρωμής. Περιλαμβάνονται επίσης οι χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από εισόδημα που δημιουργείται διαχρονικά.
Υπομνήματα του ισολογισμού	Στο Σύστημα απαιτούνται ορισμένα υπομνήματα των ισολογισμών, τα οποία εμφανίζουν περιουσιακά στοιχεία που δεν επισημαίνονται ξεχωριστά στο κεντρικό πλαίσιο και τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο αναλυτικό ενδιαφέρον.
Διαρκή καταναλωτικά αγαθά (AN.m)	Διαρκή καταναλωτικά αγαθά που αγοράζονται από νοικοκυριά για τελική κατανάλωση (δηλαδή, αυτά που δεν χρησιμοποιούνται από τα νοικοκυριά ως αποθέματα αξίας ή από επιχειρήσεις μη ανώνυμης εταιρικής μορφής οι οποίες ανήκουν σε νοικοκυριά για παραγωγική χρήση).
Άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (AF.m)	Το υπόμνημα "άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (AF.m)" είναι η κατηγορία των διεθνών επενδύσεων που αντανακλά το στόχο της απόκτησης διαρκούς συμφέροντος από μια οντότητα μόνιμη κάτοικο μιας οικονομίας σε μια εταιρεία ή οιονεί εταιρεία που είναι μόνιμος κάτοικος άλλης οικονομίας. (Η οντότητα μόνιμη κάτοικος είναι ο άμεσος επενδυτής και η εταιρεία ή η οιονεί εταιρεία είναι η επιχείρηση άμεσης επένδυσης.)

Παράρτημα 1

Παράρτημα 2

ΣΧΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού, στοιχείων του παθητικού και καθαρής θέσης	IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος	III.1 Συναλλαγές	III.3.1 Λοιπές μεταβολές του όγκου	III.3.2 Κέρδη κτήσης		IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος
				III.3.2.1 Ουδέτερα κέρδη και ζημίες κτήσης	III.3.2.2 Πραγματικά κέρδη και ζημίες κτήσης	
Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	AN.	R.5., K.1, K.2	K.3, K.4, K.5, K.6, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.
Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AN.1	P.5, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1
Πάγια περιουσιακά στοιχεία ^{1/}	AN.11	P.51, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.11
Υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία	AN.111	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.111
Κατοικίες	AN.1111	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1111
Λοιπά κτίρια και κατασκευές	AN.1112	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1112
Μηχανήματα και εξοπλισμός	AN.1113	P.511, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1113
Καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία	AN.1114	P.511, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1114
Αυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία	AN.112	P.512, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.112
Αποθέματα	AN.12	P.52	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.12
Τιμαλφή	AN.13	P.53	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.13
Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AN.2	K.2, P.513, K.1	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.2

^{1/} Υπόμνημα του ισολογισμού Απ.π Διαρκή καταναλωτικά αγαθά

Παράρτημα 1

ΣΧΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού, στοιχείων του παθητικού και καθαρής θέσης	IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος	III.1 Συναλλαγές	III.3.1 Λοιπές μεταβολές του όγκου	III.3.2 Κέρδη κτήσης		IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος
				III.3.2.1 Ουδέτερα κέρδη και ζημίες κτήσης	III.3.2.2 Πραγματικά κέρδη και ζημίες κτήσης	
Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AN.21	K.21, P.513, K.1	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.21
Γη	AN.211	K.21, P.513, K.1	K.3, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.211
Περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους	AN.212	K.21, P.513	K.3, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.212
Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι	AN.213	K.21, P.513	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.213
Υδάτινοι πόροι	AN.214	K.21, P.513	K.3, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.214
Αυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AN.22	K.22, P.513	K.3, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.22
Χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις/ υποχρεώσεις ^{2/}	AF.	F.	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.21, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.
Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ (μόνο ενεργητικό)	AF.1	F.1	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.21, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.1
Μετρητά και καταθέσεις	AF.2	F.2	K.7, K.8, K.10, K.12.21, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.2
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	AF.3	F.3	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.3

^{2/} Υπόμνημα του ισολογισμού AF.π Άμεσες επενδύσεις εξωτερικού

Παράρτημα 1

ΣΧΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

Ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού, στοιχείων του παθητικού και καθαρής θέσης	IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος	III.1 Συναλλαγές	III.3.1 Λοιπές μεταβολές του όγκου	III.3.2 Κέρδη κτήσης		IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος
				III.3.2.1 Ουδέτερα κέρδη και ζημιές κτήσης	III.3.2.2 Πραγματικά κέρδη και ζημιές κτήσης	
Δάνεια	AF.4	F.4	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.4
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	AF.5	F.5	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.5
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	AF.6	F.6	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.6
Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	AF.7	F.7	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.7
Καθαρή θέση	B.90	B.10.1	B.10.2	B.10.31	B.10.32	B.90

AN. ..., AF. ... από την ταξινόμηση περιουσιακών στοιχείων

Εξισωτικά μεγέθη

- B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
- B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων
- B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης
- B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης
- B.90 Καθαρή θέση

Συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων

- F. Συναλλαγές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων
- F.1 Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ
- F.2 Μετρητά και καταθέσεις
- F.3 Χρεογραφα εκτός από μετοχές
- F.4 Δάνεια
- F.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
- F.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
- F.7 Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί

Συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών

- P.5 Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου
- P.51 Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου
- P.511 Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.512 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.513 Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων
- P.52 Μεταβολές αποθεμάτων
- P.53 Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών

Λοιπές εγγραφές συσσώρευσης

- K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου
- K.2 Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- K.21 Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών παγίων μη παραχθέντων μη περιουσιακών στοιχείων
- K.22 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- K.3 Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- K.4 Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- K.5 Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων
- K.61 Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων
- K.62 Λοιπή οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών
- K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση
- K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.
- K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.
- K.11 Ονομαστικά κέρδη/ζημιές κτήσης
- K.11.1 Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης
- K.11.2 Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης
- K.12 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής
- K.12.1 Μεταβολές τομεακής ταξινόμησης και δομής
- K.12.21 Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού
- K.12.22 Μεταβολές, εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού, στην ταξινόμηση στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΞΙΣΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 8.01 Το ΕΣΟΔ καταγράφει ροές και αποθέματα σε ένα μεθοδικό σύνολο λογαριασμών που περιγράφουν τον οικονομικό κύκλο από τη δημιουργία του εισοδήματος ως τη διανομή και την αναδιανομή του και τέλος ως τη συσσώρευσή του με τη μορφή περιουσιακών στοιχείων.
- 8.02 Κάθε λογαριασμών δείχνει τις αλλαγές που ισοσκελίζονται, είτε λόγω των ορισμών που χρησιμοποιούνται είτε επειδή ένα σημαντικό υπόλοιπο μεταφέρεται στον επόμενο λογαριασμό.
- 8.03 Η διαρθρωμένη καταγραφή των συναλλαγών σύμφωνα με μια λογική ανάλυση της οικονομικής ζωής παρέχει τα συνολικά μεγέθη που απαιτούνται για τη μελέτη μιας βιομηχανίας, ενός θεσμικού τομέα ή υποτομέα, ή του συνόλου της οικονομίας. Η ανάλυση των λογαριασμών σχεδιάστηκε έτσι ώστε να παρέχει τις πιο σημαντικές οικονομικές πληροφορίες.
- 8.04 Οι λογαριασμοί χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:
- τρέχοντες λογαριασμοί
 - λογαριασμοί συσσώρευσης
 - ισολογισμοί.

Οι τρέχοντες λογαριασμοί αφορούν τη δημιουργία, τη διανομή και την αναδιανομή του εισοδήματος και τη χρήση του με τη μορφή τελικής κατανάλωσης. Τέλος, επιτρέπουν τον υπολογισμό της αποταμίευσης, που είναι ουσιαστικός παράγοντας για τη συσσώρευση.

Οι λογαριασμοί συσσώρευσης αναλύουν τις διάφορες συνιστώσες των μεταβολών των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των διαφόρων μονάδων και επιτρέπουν την καταγραφή των μεταβολών της' καθαρής θέσης (της διαφοράς μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και στοιχείων του παθητικού).

Οι ισολογισμοί δείχνουν το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των διαφόρων μονάδων κατά την αρχή και το τέλος της λογιστικής περιόδου, καθώς και την καθαρή θέση τους. Οι ροές για κάθε στοιχείο του ενεργητικού και του παθητικού που καταγράφονται στους λογαριασμούς συσσώρευσης εμφανίζονται ξανά στο λογαριασμό μεταβολών του ισολογισμού.

- 8.05 Η ακολουθία λογαριασμών εφαρμόζεται, μερικά ή ολικά, σε θεσμικές μονάδες, θεσμικούς τομείς και υποτομείς, βιομηχανίες και το σύνολο της οικονομίας.
- 8.06 Τα εξισωτικά μεγέθη καταρτίζονται τόσο μικτά όσο και καθαρά. Είναι μικτά εάν υπολογίζονται πριν την αφαίρεση της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου και καθαρά εάν υπολογίζονται μετά από την αφαίρεση. Είναι πιο σημαντική η έκφραση των εξισωτικών μεγεθών του εισοδήματος με καθαρή μορφή.

8.07 Οι λογαριασμοί παρουσιάζονται με διάφορους τρόπους:

- με τη μορφή ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών, που εμφανίζουν τους λογαριασμούς για όλους τους θεσμικούς τομείς, το σύνολο της οικονομίας και την αλλοδαπή σε έναν πίνακα·
- με τη μορφή μιας ακολουθίας λογαριασμών, που παρέχουν πιο λεπτομερείς πληροφορίες. Οι πίνακες που εμφανίζουν την παρουσίαση του κάθε λογαριασμού παρατίθενται στο τμήμα του παρόντος κεφαλαίου με τίτλο "ακολουθία λογαριασμών".
- με τη μορφή μητρών, στις οποίες ο κάθε λογαριασμός αντιπροσωπεύεται από ένα ζεύγος σειράς/στήλης.

8.08 Συνοπτική παρουσίαση των λογαριασμών, των εξισωτικών μεγεθών και των κυρίων μακροοικονομικών μεγεθών:

Συνοπτική παρουσίαση των λογαριασμών, των εξισωτικών μεγεθών και των κυρίων μακροοικονομικών μεγεθών

Λογαριασμοί	Συνοπτική παρουσίαση των λογαριασμών, των εξισωτικών μεγεθών και των κυρίων μακροοικονομικών μεγεθών				Εξισωτικά μεγέθη	Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη					
Τρέχοντες λογαριασμοί	Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τους θεσμικούς τομείς				B.1	Εγγόριο προϊόν (Α.Ε.χ/Π/Κ.Ε.χ/Π)					
	I.	Λογαριασμός παραγωγή	I.	Λογαριασμός παραγωγής							
	II.	Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος	II.1.	Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος	II.1.1.	Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος	B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα			
					II.1.2.	Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος	II.1.2.1.	Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος	B.3	Μικτό εισόδημα	
							II.1.2.2.	Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος	B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα	
			II.2.	Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος					B.5	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	Εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ, ΚΕΕ)
			II.3.	Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος					B.6	Διαθέσιμο εισόδημα	Εθνικό διαθέσιμο εισόδημα
			II.4.	Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος					B.7	Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	
			II.4.1.	Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος					B.8	Αποταμίευση	Εθνική αποταμίευση
			II.4.2.	Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου							
Λογαριασμοί νοσοφρέυσης	III.	Λογαριασμοί νοσοφρέυσης	III.1.	Λογαριασμός κεφαλαίου	III.1.1.	Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου			B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	
					III.1.2.	απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων			B.9	Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων	
			III.2.	Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός					B.9	Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων	
			III.3.	Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων	III.3.1.	Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων			B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	
					III.3.2.	Λογαριασμός ανατίμησης	III.3.2.1.	Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης	B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	
							III.3.2.2.	Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης	B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	
									B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	

Ισολογισμοί	IV. Ισολογισμοί	IV.1. Ισολογισμός ανοίγματος IV.2. Μεταβολές του ισολογισμού IV.3. Ισολογισμός κλεισίματος		B.90 Καθαρή θέση B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης, συνολικά B.90 Καθαρή θέση	Εθνική καθαρή θέση Μεταβολές της εθνικής καθαρής θέσης Εθνική καθαρή θέση
	Λογαριασμοί συναλλαγών				
0 Λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών	0. Λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών				Εθνικές δαπάνες
	Λογαριασμός της αλλοδαπής (Λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)				
Τρέχοντες λογαριασμοί	V. Λογαριασμός της αλλοδαπής	V.I. Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών V.II. Εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών		B.11 Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο	Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο
Λογαριασμοί ονοσώφρευσης		V.III. Εξωτερικοί λογαριασμοί ονοσώφρευσης	V.III.1. Λογαριασμός κεφαλαίου V.III.1.1. Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων V.III.1.2. Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών	B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου και μεταβιβάσεων κεφαλαίου B.9 Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων B.9 Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων	Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων του έθνους
			V.III.2. Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός V.III.3. Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων	B.9 B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	
		V.IV. Εξωτερικός λογαριασμός περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	V.IV.1. Ισολογισμός ανοίγματος V.IV.2. Μεταβολές του ισολογισμού V.IV.3. Ισολογισμός κλεισίματος	B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης B.90 Καθαρή θέση B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης B.90 Καθαρή θέση	Καθαρή εξωτερική χρηματοπιστωτική θέση του έθνους Καθαρή εξωτερική χρηματοπιστωτική θέση τ
Ισολογισμοί					

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

8.09 Η ακολουθία λογαριασμών αποτελείται από τρεις κυρίες κατηγορίες λογαριασμών:

Τρέχοντες λογαριασμοί

- λογαριασμός παραγωγής (I)
- λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος (II)

Λογαριασμοί συσσώρευσης (III)

Ισολογισμοί (IV)

Τρέχοντες λογαριασμοί

Λογαριασμός παραγωγής (I)⁽¹⁾

- 8.10 Ο λογαριασμός παραγωγής (I) δείχνει τις συναλλαγές που σχετίζονται με την ίδια την παραγωγική διαδικασία. Καταρτίζεται για θεσμικούς τομείς και για βιομηχανίες. Στους πόρους του περιλαμβάνεται το προϊόν και στις χρήσεις του περιλαμβάνεται η ενδιάμεση ανάλωση.
- 8.11 Ο λογαριασμός παραγωγής μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξεύρεση ενός από τα πιο σημαντικά εξισωτικά μεγέθη του συστήματος - της προστιθέμενης αξίας ή της αξίας που παράγεται από οποιαδήποτε μονάδα που επιδίδεται σε μια παραγωγική δραστηριότητα - και ενός μακροοικονομικού μεγέθους με ζωτική σημασία: του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Η προστιθέμενη αξία είναι οικονομικά σημαντική τόσο για τους θεσμικούς τομείς όσο και για τις βιομηχανίες.
- 8.12 Όπως ισχύει και για τα εξισωτικά μεγέθη των ακόλουθων λογαριασμών, η προστιθέμενη αξία (τα εξισωτικά μεγέθη του λογαριασμού) μπορεί να έχει υπολογιστεί πριν ή μετά την ανάλωση παγίου κεφαλαίου, δηλαδή μικτή ή καθαρή. Δεδομένου ότι το προϊόν αποτιμάται σε βασικές τιμές και η ενδιάμεση ανάλωση αποτιμάται σε τιμές αγοραστή, η προστιθέμενη αξία δεν περιλαμβάνει φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων.
- 8.13 Ο λογαριασμός παραγωγής στο επίπεδο του συνόλου της οικονομίας περιλαμβάνει στους πόρους, εκτός από την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων. Έτσι, δίνει τη δυνατότητα καθορισμού του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (σε τιμές αγοράς) ως εξισωτικού μεγέθους.

⁽¹⁾ βλέπε κεφάλαιο III "Συναλλαγές προϊόντων"

- 8.14 Εφόσον οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) δεν κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, το σύνολο της αξίας του προϊόντος των υπηρεσιών αυτών θεωρείται ως ενδιάμεση ανάλωση ενός πλασματικού τομέα με μηδενικό προϊόν και αρνητική προστιθέμενη αξία με ίσο μέγεθος αλλά αντίθετο πρόσημο από την ενδιάμεση ανάλωση. Έτσι, το σύνολο της προστιθεμένης αξίας όλων των τομέων και των βιομηχανιών μειώνεται κατά το ποσό αυτό. Για να μην γίνει περίπλοκη η παρουσίαση των λογαριασμών, είναι δυνατό να μην εισαχθεί συμπληρωματική στήλη για τον πλασματικό τομέα, αλλά να ληφθεί υπόψη το αντίστοιχο μέγεθος στη στήλη του συνόλου της οικονομίας.

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσις

Πόροι

305

Σύνολο	Αντίστοιχος εγγραφές του		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11							S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αντίστοιχος εγγραφές του		Σύνολο
	Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών	Λογαριασμοί αμοιβών αλλοδαπής	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιους τομείς	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Λογαριασμοί της αλλοδαπής	Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών						
3 595	3 595								P.1	Προϊόν (παραγωγή)	1 753	102	434	1 269	37	3 595							3 595
3 048	3 048								P.11	Εμπορεύσιμο προϊόν	1 722	102	74	1 129	21	3 048							3 048
171	171								P.12	Προϊόν για ίδια τελική χρήση	31	0	0	140	0	171							171
376	376								P.13	Λοιπά μη εμπορεύσιμο προϊόν			360		16	376							376
1 904			1 904	6	694	246	29	881	P.2	Ενδιάμεση ανάλωση												1 904	1 904
									D.21-	Φόροι επί προϊόντων													
133	133								D.31	Επιδοτήσεις προϊόντων						133							133
									B.1g/	Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη/													
1 824			1 824	31	575	188	73	872	B.1*g	ακαθάριστο εγχώριο προϊόν													
222			222	3	42	30	10	137	K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου													
									B.1n/	Προστιθέμενη αξία, καθαρή/													
1 602			1 602	28	533	158	63	735	B.1*n	καθαρό εγχώριο προϊόν													

P.11 Χρηματοδοτικές εταιρείες: 102 περιλαμβανομένων 48 για τις ΥΧΔΜΕ (P.119)

P.2 Σύνολο οικονομίας: 1904 που αντιστοιχεί στο άθροισμα των θεσμικών τομέων (1856) και στις ΥΧΔΜΕ (48)

B.1 Σύνολο οικονομίας: 1824 που αντιστοιχεί στο σύνολο των θεσμικών τομέων (1739) συν φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων (133) μείον ΥΧΔΜΕ (48)

Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος (II)⁽¹⁾

- 8.15 Η διανομή και η χρήση του εισοδήματος αναλύεται σε τέσσερις βαθμίδες: πρωτογενή διανομή, δευτερογενή διανομή, αναδιανομή σε είδος και χρήση του εισοδήματος.

Η πρώτη βαθμίδα αφορά την παραγωγή εισοδήματος που προκύπτει απ'ευθείας από την παραγωγική διεργασία και τη διανομή του στους συντελεστές της παραγωγής (εργασία, κεφάλαιο) και το δημόσιο (μέσω φόρων παραγωγής και εισαγωγών, και επιδοτήσεων). Δίνει τη δυνατότητα προσδιορισμού του πλεονάσματος λειτουργίας (ή του ακαθάριστου εισοδήματος στην περίπτωση των νοικοκυριών) και του πρωτογενούς εισοδήματος.

Η δεύτερη βαθμίδα παρακολουθεί την αναδιανομή του εισοδήματος μέσω των μεταβιβάσεων εκτός από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος. Αυτό μας παρέχει το διαθέσιμο εισόδημα.

Το τρίτο στάδιο περιγράφει την αναδιανομή μέσω των κοινωνικών μεταβιβάσεων σε είδος, πράγμα που μας δίνει το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα.

Το τέταρτο στάδιο περιγράφει το πώς το εισόδημα καταναλώνεται και αποταμιεύεται, παρέχοντας την αποταμίευση.

Λογαριασμοί πρωτογενούς διανομής εισοδήματος (II.1)

Λογαριασμός παραγωγής εισοδήματος (II.1.1)

Η διάταξη του λογαριασμού παραγωγής εισοδήματος κατά θεσμικό τομέα είναι, όπως εμφανίζεται στον πίνακα:

- 8.16 Ο λογαριασμός διανομής εισοδήματος παρουσιάζεται επίσης και από τις βιομηχανίες, στις στήλες των πινάκων προσφοράς και χρήσεων.
- 8.17 Ο λογαριασμός διανομής εισοδήματος παρουσιάζει τους τομείς, τους υποτομείς και τις βιομηχανίες που είναι η πηγή, και όχι ο προορισμός, του πρωτογενούς εισοδήματος.
- 8.18 Αναλύει το κατά πόσο η προστιθέμενη αξία μπορεί να καλύψει ο εισόδημα εξαρτημένης εργασίας και τους φόρους μείον τις επιδοτήσεις της παραγωγής. Μετρά το λειτουργικό πλεόνασμα, που είναι το πλεόνασμα (ή το έλλειμμα) των παραγωγικών δραστηριοτήτων πριν να ληφθούν υπόψη οι τόκοι, τα μισθώματα ή οι επιβαρύνσεις τα οποία η παραγωγική μονάδα:

⁽¹⁾ βλέπε κεφάλαιο IV "Διανεμητικές συναλλαγές"

- πρέπει να καταβάλει για χρηματοοικονομικά ή υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία που έχει δανειστεί ή ενοικιάσει.
- πρέπει να εισπράξει για χρηματοοικονομικά ή υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία των οποίων είναι ιδιοκτήτρια.

Το λειτουργικό πλεόνασμα αντιστοιχεί στο εισόδημα που λαμβάνουν οι μονάδες από ίδια χρήση των παραγωγικών εγκαταστάσεων που κατέχουν. Είναι το τελευταίο εξισωτικό μέγεθος που μπορεί να υπολογιστεί τόσο για τις βιομηχανίες όσο και για τους βιομηχανικούς τομείς και υποτομείς.

- 8.19 Στην περίπτωση των επιχειρήσεων μη ανώνυμης εταιρικής μορφής του τομέα των νοικοκυριών, το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού παραγωγής εισοδήματος περιέχει σιωπηρά ένα στοιχείο που αντιστοιχεί στην αμοιβή για εργασία που πραγματοποιεί ο ιδιοκτήτης ή μέλη της οικογενείας του και που δεν μπορεί να διακριθεί από τα κέρδη του ως επιχειρηματία. Αυτό αναφέρεται ως "μικτό εισόδημα".
- 8.20 Στην περίπτωση της παραγωγής, για ίδιο λογαριασμό, υπηρεσιών στέγασης νοικοκυριών λόγω ιδιοκατοίκησης, το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού δημιουργίας εισοδήματος είναι λειτουργικό πλεόνασμα.

Η.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσιες	Χρήσιες							Πόροι						Αντιστοίχες Σημειώσεις		Σύνολο	
	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1					
Σύνολο	Λογαριασμοί εργασιών και υπηρεσιών	Λογαριασμοί της αλλοδαπής	Συνολική οικονομική	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομική	Αντιστοίχες Σημειώσεις	Λογαριασμοί εργασιών και υπηρεσιών	Σύνολο
	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη																
									B.1g/B.1 *g Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη/ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	872	73	188	575	31	1824		1824
									B.1n/B.1 *n Προστιθέμενη αξία, καθαρή/καθαρό εγχώριο προϊόν	735	63	158	533	28	1602		1602
762			762	23	39	140	15	545	D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας								
569			569	12	39	87	10	421	D.11 Μισθοί και ημερομίσθια								
193			193	11	0	53	5	124	D.12 Κοινωνικές ασφορές εργοδοτών								
174			174	10	0	48	4	112	D.121 Πραγματικές και κοινωνικές ασφορές εργοδοτών								
19			19	1	0	5	1	12	D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές ασφορές εργοδοτών								
235	0		235	0	3	2	3	86	D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών								0
141	0		141						D.21 Φόροι επί προϊόντων								0
121	0		121						D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ								0
17	0		17						D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εντός από ΦΠΑ								0
17	0		17						D.2121 Δασμοί εισαγωγών								0
0	0		0						D.2122 Φόροι επί εισαγωγών εντός από ΦΠΑ και δασμούς								0
3	0		3						D.214 Φόροι επί προϊόντων, εντός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής								0
94	0		94	0	3	2	3	86	D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής								0
-44	0		-44	0	-1	0	0	-35	D.3 Επιδότησεις								0
-8	0		-8						D.31 Επιδότησεις προϊόντων								0
0	0		0						D.311 Επιδότησεις εισαγωγών								0
-8	0		-8						D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων								0
-36	0		-36	0	-1	0	0	-35	D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής								0
429			429	8	92	46	55	276	B.2g Λειτουργικό πλεόνασμα, ακαθάριστο								
442			442		442				B.3g Μικτό εισόδημα, ακαθάριστο								
217			217	5	60	16	45	139	B.2n Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό								
432			432		432				B.3n Μικτό εισόδημα, καθαρό								

Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος (Π.1.2)

- 8.21 Σε αντίθεση με το λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος, ο λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος αφορά τις μονάδες και τους θεσμικούς τομείς μόνιμους κατοίκους ως αποδέκτες και όχι ως παραγωγούς πρωτογενούς εισοδήματος.
- 8.22 "Πρωτογενές εισόδημα" είναι το εισόδημα που εισπράττουν οι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι λόγω της άμεσης συμμετοχής τους στην παραγωγική διεργασία, και το εισόδημα που πρέπει να εισπράττει ο ιδιοκτήτης ενός χρηματοπιστωτικού ή υλικού μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου σε αντάλλαγμα για την παροχή χρηματοδότησης ή τη διάθεση του υλικού μη παραχθέντος περιουσιακού στοιχείου σε άλλη θεσμική μονάδα.
- 8.23 Ο λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος (Π.1.2) μπορεί να υπολογιστεί μόνο για τους θεσμικούς τομείς και υποτομείς γιατί, στην περίπτωση των βιομηχανιών, δεν είναι δυνατή η ανάλυση ορισμένων ροών που συνδέονται με τη χρηματοδότηση (χορηγήθηκε λήψη δανείων κεφαλαίου) και με περιουσιακά στοιχεία.
- 8.24 Εφόσον οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) δεν κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, οι εγγραφές σχετικά με τους τόκους αφορούν τους πραγματικούς καταβαλλόμενους και εισπραττόμενους τόκους. Γίνεται μια διόρθωση στους πόρους, στη στήλη "χρηματοπιστωτικές εταιρείες" (με αρνητικό πρόσημο) και τη στήλη "πλασματικός τομέας" (με θετικό πρόσημο). Για να απλουστευθεί η παρουσίαση των λογαριασμών, είναι δυνατόν να μην χρησιμοποιηθεί συμπληρωματική στήλη για τον πλασματικό τομέα αλλά να εμφανιστεί το αντίστοιχο μέγεθος στη στήλη του συνόλου της οικονομίας.
- 8.25 Ο λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος αναλύεται σε λογαριασμό επιχειρηματικού εισοδήματος (Π.1.2.1) και σε λογαριασμό διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος (Π.1.2.2).

Η.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι						Χρήσεις						Πόροι			
	Αντιστοίχες εγγραφές του	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αντιστοίχες εγγραφές του	Σύνολο		
	Λογαριασμοί Αντιστοίχες εγγραφές του	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρίες	Μη χρηματοδοτικές εταιρίες	Μη χρηματοδοτικές εταιρίες	Χρηματοδοτικές εταιρίες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Αντιστοίχες εγγραφές του	Σύνολο		
Σύνολο	Λογαριασμοί Αντιστοίχες εγγραφές του							Συλλεγές και εξισωτικά μεγέθη									
								B.2g	Λειτουργικό πλεόνασμα, ακαθάριστο	276	55	46	92	8	429		
								B.3g	Μικτό εισόδημα, ακαθάριστο				442		442		
								B.2n	Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό	139	45	16	60	5	217		
								B.3n	Μικτό εισόδημα, καθαρό				432		432		
6	6							D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας				766		766		
6	6							D.11	Μισθοί και ημερομίσθια				573		573		
								D.12	Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών				193		193		
								D.121	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών				174		174		
								D.122	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών				19		19		
								D.2	Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών			235			235		
								D.21	Φόροι επί προϊόντων			141			141		
								D.211	Φόροι τύπου ΦΠΑ			121			121		
								D.212	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ			17			17		
								D.2121	Δασμοί εισαγωγών			17			17		
								D.2122	Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς			0			0		
								D.214	Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής			3			3		
								D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής			94			94		
								D.3	Επιδότησεις			-44			-44		
								D.31	Επιδότησεις προϊόντων			-8			-8		
								D.311	Επιδότησεις εισαγωγών			0			0		
								D.319	Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων			-8			-8		
								D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής			-36			-36		
446	446	380	7	44	46	138	145	D.4	Εισόδημα περιουσίας	78	-160	30	134	5	407		446
222	16	206	7	17	39	77	66	D.41	Τόκοι	25	125	12	33	5	200		222
0		0						P.119	Διόρθωση ΥΧΔΜΕ		-48				0		0
120	26	84	0		0	36	48	D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	3	25	18	57	0	103		120
60	0	60				36	24	D.421	Μερίσματα	3	25	5	13	0	46		60
								D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οικονομικών εταιρειών								
14	14	0	0		0	0	0	D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	4	7	0	3	0	14		14
25		25				25		D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων	5	0	0	20	0	25		25
65		65		27	7	0	31	D.45	Γαιοπρόσοδος	41	3	0	21	0	65		65
1855		1855	6	1390	221	29	209	B.5g/B.5*	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ακαθάριστο/εθνικό εισόδημα, ακαθάριστο								
1 633		1 633	3	1 348	191	19	72	B.5n/B.5*	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό/εθνικό εισόδημα, καθαρό								

Η διόρθωση ΥΧΔΜΕ για το σύνολο της οικονομίας (0) είναι το άθροισμα του τομέα των χρηματοδοτικών εταιρειών (-48) και του πλασματικού τομέα (+48)

Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος (Π.1.2.1)

8.26 Σκοπός του λογαριασμού επιχειρηματικού εισοδήματος είναι ο καθορισμός ενός εξισωτικού μεγέθους που αντιστοιχεί στην έννοια του τρέχοντος κέρδους πριν από τη διανομή και το φόρο εισοδήματος, όπως χρησιμοποιείται συνήθως στη λογιστική των επιχειρήσεων.

8.27 Στην περίπτωση του δημοσίου τομέα και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, ο λογαριασμός αυτός αφορά μόνο τις δραστηριότητές τους που σχετίζονται με εμπορεύσιμο προϊόν.

8.28 Το επιχειρηματικό εισόδημα αντιστοιχεί στο λειτουργικό πλεόνασμα ή το μικτό εισόδημα (στην πλευρά των πόρων):

- συν εισπρακτέο εισόδημα περιουσίας σε σχέση με χρηματοπιστωτικά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην επιχείρηση (στην πλευρά των πόρων).
- μείον πληρωτέοι τόκοι για χρέη της επιχείρησης και πληρωτέα μισθώματα για γη και άλλα μη παραχθέντα υλικά περιουσιακά στοιχεία μισθωμένα από την επιχείρηση (στην πλευρά των χρήσεων).

Το πληρωτέο εισόδημα περιουσίας με τη μορφή μερισμάτων ή επανεπενδυόμενων εσόδων από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού δεν αφαιρείται από το επιχειρηματικό εισόδημα.

Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος (Π.1.2.2)

8.29 Σκοπός του λογαριασμού διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος είναι η επιστροφή από την έννοια του επιχειρηματικού εισοδήματος στην έννοια του πρωτογενούς εισοδήματος. Επομένως, περιλαμβάνει τα στοιχεία του πρωτογενούς εισοδήματος που δεν περιλαμβάνονται στο λογαριασμό επιχειρηματικού εισοδήματος:

- στην περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, διανεμηθέντα μερίσματα και επανεπενδυόμενα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού (στην πλευρά των χρήσεων).
- στην περίπτωση των νοικοκυριών:
 - πληρωτέο εισόδημα περιουσίας, μείον πληρωτέα μισθώματα και τόκοι σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητα (στην πλευρά των χρήσεων).
 - εισόδημα εξαρτημένης εργασίας (στην πλευρά των πόρων).
 - εισπρακτέο εισόδημα περιουσίας, εκτός από το εισπρακτέο εισόδημα που σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησης (στην πλευρά των πόρων).

- στην περίπτωση του δημόσιου τομέα:
- . πληρωτέο εισόδημα περιουσίας, εκτός από το εισόδημα που σχετίζεται με δραστηριότητες εμπορεύσιμου προϊόντος (στην πλευρά των χρήσεων).
- . φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών (στην πλευρά των πόρων).
- . εισπρακτέο εισόδημα περιουσίας, εκτός από το εισπρακτέο εισόδημα που σχετίζεται με δραστηριότητες εμπορεύσιμου προϊόντος (στην πλευρά των πόρων).

Π.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος και Π.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσιμος		Π.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος							Π.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος									
Λογαριασμοί	Σύνολο	Ακαθάριστο εισόδημα		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	Μη χρηματοδοτικές επενδύσεις	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Ακαθάριστο εισόδημα		Σύνολο	Λογαριασμοί	
		Λογαριασμός αλλαγών κεφαλαίων	Λογαριασμός αλλαγών κερφών	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες					Λογαριασμός αλλαγών κεφαλαίων	Λογαριασμός αλλαγών κερφών			
Π.1.2.1.1	Επιχειρηματικό εισόδημα	244	27	217	2	7	9	102	97	B.2g	Λειτουργικό κλειδί, ακαθάριστο		429			429	Π.1.2.1.1	Επιχειρηματικό εισόδημα
		160	13	147	2	0	2	77	66	B.2g	Μικτό εισόδημα, ακαθάριστο		442			442		
		0		0						B.2a	Λειτουργικό κλειδί, καθαρό		217			217		
		14	14							B.2a	Μικτό εισόδημα, καθαρό		432			432		
		25		25				25		D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας		268			268		
		45		45				0	31	D.41	Τόκοι		166			166		
		901		901	6	532	41	65	257	P.119	Εμπορεύσιμο προϊόν		0			0		
		679		679	3	490	11	55	120	D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών		42			42		
Π.1.2.2.1	Διανομή λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος	0	0							D.421	Μερίσματα		42			42		
		0	0							D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οισιές εταιρειών		0			0		
		0	0							D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα άμεσων επενδύσεων εξωτερικού		11			11		
		0	0							D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων		5			5		
		0	0							D.45	Γαιοπρόσοδος		44			44		
Π.1.2.2.2	Διανομή λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος	0	0							B.4g	Επιχειρηματικό εισόδημα, ακαθάριστο		901			901	Π.1.2.2.2	Διανομή λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος
		0	0							B.4a	Επιχειρηματικό εισόδημα, καθαρό		679			679		
		0	0							D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας		766			766		
		0	0							D.11	Μισθοί και ημερομίσθια		573			573		
		0	0							D.12	Κοινωνικές αποφορές εργοδοτών		193			193		
		0	0							D.121	Πραγματικές κοινωνικές αποφορές εργοδοτών		174			174		
		0	0							D.122	Τεκμαίρες κοινωνικές αποφορές εργοδοτών		19			19		
		0	0							D.2	Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών		235			235		
		0	0							D.21	Φόροι επί προϊόντων		141			141		
		0	0							D.211	Φόροι τύπου ΦΠΑ		121			121		
		0	0							D.212	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ		17			17		
		0	0							D.2121	Δασμοί εισαγωγών		17			17		
		0	0							D.2122	Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς		0			0		
		0	0							D.214	Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής		0			0		
		0	0							D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής		94			94		
		0	0							D.3	Επιδότησεις		-44			-44		
		0	0							D.31	Επιδότησεις προϊόντων		-8			-8		
		0	0							D.311	Επιδότησεις εισαγωγών		0			0		
		0	0							D.319	Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων		-8			-8		
		0	0							D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής		-36			-36		
		202	39	163	5	37	37	36	48	D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας		178			178		
		62	3	59	5	17	37			D.41	Τόκοι		56			56		
		120	16	84				36	48	D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών		78			78		
		60	0	60				36	24	D.421	Μερίσματα		18			18		
		60	36	24				0	24	D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οισιές εταιρειών		60			60		
		0		0				0	0	D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα άμεσων επενδύσεων εξωτερικού		3			3		
		20		20						D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων		20			20		
		1855		1855	6	1390	221	29	209	D.45	Γαιοπρόσοδος		21			21		
		1633		1633	3	1348	191	19	72	B.5g/B.5*	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ακαθάριστο		901			901	Π.1.2.2.2	Διανομή λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος
										B.5a/B.5*	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό		679			679		

314

Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος (II.2)

- 8.30 Ο λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος δείχνει πως κατανέμεται, μέσω αναδιανομής, το υπόλοιπο του πρωτογενούς εισοδήματος ενός θεσμικού τομέα: τρέχοντες φορείς εισοδήματος, περιουσίες κτλ., κοινωνικές εισφορές και παροχές (εκτός από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος) και άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις.
- 8.31 Το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού είναι το διαθέσιμο εισόδημα, που αντανακλά τις τρέχουσες συναλλαγές και εξαιρεί ρητά τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου, τα πραγματικά κέρδη και ζημίες κτήσης και τις συνέπειες γεγονότων όπως φυσικές καταστροφές.
- 8.32 Οι κοινωνικές εισφορές καταγράφονται⁽¹⁾ στην πλευρά των χρήσεων του λογαριασμού δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των νοικοκυριών και στην πλευρά των πόρων του λογαριασμού δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των θεσμικών τομέων που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση των κοινωνικών ασφαλίσεων. Όταν καταβάλλονται από τους εργοδότες για τους εργαζομένους τους, συμπεριλαμβάνονται πρώτα στο εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, στην πλευρά των χρήσεων του λογαριασμού δημιουργίας εισοδήματος των εργοδοτών, εφόσον αποτελούν μέρος του κόστους των μισθών και ημερομισθίων· καταγράφονται επίσης, ως εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, στην πλευρά των πόρων του λογαριασμού διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών, εφόσον αντιστοιχούν σε οφέλη προς τα νοικοκυριά.

Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος (II.3)

- 8.33 Ο λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος δίνει μια ευρύτερη εικόνα του εισοδήματος των νοικοκυριών, επειδή συμπεριλαμβάνει τις ροές που αντιστοιχούν στη χρήση των επιμέρους αγαθών και υπηρεσιών που δέχονται δωρεάν τα νοικοκυριά αυτά, δηλαδή κοινωνικές παροχές σε είδος και μεταβιβάσεις επί μέρους μη εμπορεύσιμων αγαθών ή υπηρεσιών· αυτές οι δύο κατηγορίες ροών πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της έννοιας των κοινωνικών μεταβιβάσεων σε είδος. Αυτό διευκολύνει τις διαχρονικές συγκρίσεις όταν υπάρχουν διαφορές ή μεταβολές των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών και συμπληρώνει την ανάλυση του ρόλου του δημοσίου τομέα στην αναδιανομή του εισοδήματος.
- 8.34 Οι κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος καταγράφονται στην πλευρά των πόρων του λογαριασμού αναδιανομής εισοδήματος σε είδος στην περίπτωση των νοικοκυριών, και την πλευρά των χρήσεων στην περίπτωση του δημοσίου τομέα και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά.
- 8.35 Το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού αναδιανομής εισοδήματος σε είδος είναι το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα.

⁽¹⁾ Οι κοινωνικές εισφορές που εμφανίζονται στην πλευρά των χρήσεων του λογαριασμού δευτερογενούς διανομής εισοδήματος των νοικοκυριών, είναι καθαρές, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν τα λειτουργικά έξοδα των συνταξιοδοτικών ταμείων και λοιπών ασφαλιστικών εταιρειών, των οποίων μέρος ή το σύνολο των πόρων αποτελείται από πραγματικές κοινωνικές εισφορές.

Π.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσιος	Χρήσιος							Πόροι							Αντιστοίχες αντιγράφες του	Σύνολο							
	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1											
Σύνολο	Αντικείμενες εγγραφές του	Λογαριασμών σταθμών και υπηρεσιών	Λογαριασμού της Ελλάδας	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Αντικείμενες εγγραφές του	Λογαριασμών σταθμών και υπηρεσιών	Λογαριασμού της Ελλάδας	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Σύνολο		
				Συνελλειγές και εξισοσκεπικά μεγέθη																			
									B.5g/ B.5*g	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ακαθάριστο/εθνικό εισόδημα, ακαθάριστο	209	29	221	1 390	6	1 855						1 855	
									B.5n/ B.5*n	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό/εθνικό εισόδημα, καθαρό	72	19	191	1 348	3	1 633						1 633	
213	1		212		178		10	24	D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ.			213		213						213		
204	1		203		176		7	20	D.51	Φόροι εισοδήματος			204		204						204		
9			9		2		3	4	D.59	Λοιποί τρέχοντες φόροι			9		9						9		
322			322		322				D.61	Κοινωνικές εισφορές	14	39	268	1	322						322		
303			303		303				D.611	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	2	38	263		303						303		
174			174		174				D.6111	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	1	18	155		174						174		
									D.61111	Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών		15	144		160						160		
									D.61112	Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών		3	11		14						14		
			14		14				D.6112	Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	1	20	76		97						97		
			97		97				D.61121	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	1	15	69		85						85		
85			85		85				D.61122	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών		5	7		12						12		
12			12		12				D.6113	Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση			32		32						32		
32			32		32				D.61131	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση			22		22						22		
			22		22				D.61132	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση			10		10						10		
			19		19				D.612	Τεκμαστές κοινωνικές εισφορές	12	1	5		19						19		
									D.62	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος				332	332						332		
332			332	1		289	29	13	D.621	Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα				232	232						232		
232			232			232			D.622	Χρηματοδότηση				29	29						29		
29			29				28	1	D.623	Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση				19	19						19		
19			19	1		5	1	12	D.624	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα				52	52						52		
52			52			52			D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	10	49	108	36	239	39					278		
278	9		269	2	71	139	46	11	D.71	Καθαρά ασφαλίστερα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής		45			45						45		
45	2		43		31	4		8	D.72	Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	6		1	35	42	3					45		
45			45				45		D.73	Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα				96	96	4					100		
100	4		96			96			D.74	Τρέχουσα διεθνής συνεργασία				1	1	31					32		
32	1		31			31			D.75	Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	4	4	10	1	36	55					56		
56	2		54	2	40	8	1	3	B.6g	Διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο													
1 826			1 826	40	1 187	382	32	185	B.6n	Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό													
1 604			1 604	37	1 145	352	22	48															

II.3 Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος

Χρήσεις		Πόροι						Πόροι						Σύνολο			
Αναστοχές γκαζής τον		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αναστοχές γκαζής τον	Αναστοχές γκαζής τον	Σύνολο	
Σύνολο	Λογαριασμών αγαθών και υπηρεσιών	Λογαριασμών της αλλοδαπής	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Αναστοχές γκαζής τον	Αναστοχές γκαζής τον	
Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη																	
									B.6g	Διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο	185	32	382	1187	40	1826	1826
									B.6n	Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό	48	22	352	1145	37	1604	1604
219			219	13		206			D.63	Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος			219		219	219	
162			162	0		162			D.631	Κοινωνικές παροχές σε είδος			162		162	162	
78			78			78			D.6311	Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές			78		78	78	
65			65			65			D.6312	Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος			65		65	65	
19			19	0		19			D.6313	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος			19		19	19	
57			57	13		44			D.632	Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών			57		57	57	
1826			1826	27	1406	176	32	185	B.7g	Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο							
1604			1604	24	1364	146	22	48	B.7n	Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό							

Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος (II.4)

- 8.36 Για τους θεσμικούς τομείς με τελική κατανάλωση, ο λογαριασμός χρήσης εισοδήματος δείχνει πώς διαιρείται το διαθέσιμο εισόδημα (ή το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα) μεταξύ της δαπάνης για τελική κατανάλωση (ή της πραγματικής τελικής κατανάλωσης) και της αποταμίευσης.
- 8.37 Στο σύστημα, μόνο ο δημόσιος τομέας, οι ΜΚΙΕΝ και τα νοικοκυριά έχουν τελική κατανάλωση. Επιπλέον, ο λογαριασμός χρήσης εισοδήματος περιλαμβάνει, για τα νοικοκυριά και τα συνταξιοδοτικά ταμεία, ένα διορθωτικό στοιχείο (D8 Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία) που αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο καταγράφονται οι συναλλαγές μεταξύ νοικοκυριών και συνταξιοδοτικών ταμείων⁽¹⁾.

Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος (II.4.1)

- 8.38 Ο λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος περιλαμβάνει την έννοια της δαπάνης για τελική κατανάλωση που χρηματοδοτείται από τους διάφορους σχετικούς τομείς: νοικοκυριά, δημόσιο τομέα και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά.
- 8.39 Το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος είναι η αποταμίευση.

Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος (II.4.2)

- 8.40 Ο λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος περιλαμβάνει την έννοια της πραγματικής τελικής κατανάλωσης, που αντιστοιχεί στην αξία των αγαθών και των υπηρεσιών τα οποία έχουν στην πραγματικότητα στη διάθεσή τους τα νοικοκυριά για τελική κατανάλωση, ακόμη και αν η απόκτησή τους χρηματοδοτείται από το δημόσιο τομέα ή από μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά.

Κατά συνέπεια, η πραγματική τελική κατανάλωση του δημόσιου τομέα αντιστοιχεί μόνο στη συλλογική τελική κατανάλωση. Εφόσον η δαπάνη για τελική κατανάλωση των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά θεωρείται ως αποκλειστικά ατομική, η πραγματική τελική κατανάλωσή τους είναι μηδενική.

- 8.41 Στο επίπεδο του συνόλου της οικονομίας, η δαπάνη για τελική κατανάλωση είναι ίση με την πραγματική τελική κατανάλωση· διαφέρει μόνο η διανομή στους θεσμικούς τομείς. Το ίδιο ισχύει για το διαθέσιμο εισόδημα και το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα.
- 8.42 Η αποταμίευση είναι το εξισωτικό μέγεθος και για τις δύο παραλλαγές του λογαριασμού χρήσης εισοδήματος. Η αξία της είναι η ίδια για όλους τους τομείς, ασχέτως του αν υπολογίζεται αφαιρώντας τη δαπάνη για τελική κατανάλωση από το διαθέσιμο εισόδημα ή αφαιρώντας την πραγματική τελική κατανάλωση από το διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα.

⁽¹⁾ βλέπε κεφάλαιο IV "Διανεμητικές συναλλαγές"

8.43 Αποταμίευση είναι το (θετικό ή αρνητικό) ποσό προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές και το οποίο εξασφαλίζει τη σύνδεση με τη συσσώρευση. Αν η αποταμίευση είναι θετική, το εισόδημα που δεν δαπανάται χρησιμοποιείται για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή για την εξόφληση υποχρεώσεων. Αν η αποταμίευση είναι αρνητική, ρευστοποιούνται ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ή αυξάνουν ορισμένες υποχρεώσεις.

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Ποσοστά							Πόροι						
	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1		
Αντίστοιχο έργο του													Αντίστοιχο έργο του	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά						Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Νοικοκυριά						Νοικοκυριά	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Δημόσιος τομέας						Δημόσιος τομέας	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Χρηματοδοτικές εταιρείες						Χρηματοδοτικές εταιρείες	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Μη χρηματοδοτικές εταιρείες						Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	
Σύνολο													Σύνολο	
							Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη							
							B.6g Διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο							
							B.6n Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό							
							P.3 Δαπάνη για τελική κατανάλωση							
							P.31 Ατομική καταναλωτική δαπάνη							
							P.32 Συλλογική καταναλωτική δαπάνη							
							D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων							
							B.8g Αποταμίευση, ακαθάριστη							
							B.8n Αποταμίευση, καθαρή							
							B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο							

II.4.2 Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Ποσοστά							Πόροι						
	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1		
Αντίστοιχο έργο του													Αντίστοιχο έργο του	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά						Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Νοικοκυριά						Νοικοκυριά	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Δημόσιος τομέας						Δημόσιος τομέας	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Χρηματοδοτικές εταιρείες						Χρηματοδοτικές εταιρείες	
Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών							Μη χρηματοδοτικές εταιρείες						Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	
Σύνολο													Σύνολο	
							Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη							
							B.7g Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο							
							B.7n Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό							
							P.4 Πραγματική τελική κατανάλωση							
							P.41 Πραγματική ατομική κατανάλωση							
							P.42 Πραγματική συλλογική κατανάλωση							
							D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων							
							B.8g Αποταμίευση, ακαθάριστη							
							B.8n Αποταμίευση, καθαρή							
							B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο							

Λογαριασμοί συσσώρευσης (III)⁽¹⁾

- 8.44 Οι λογαριασμοί συσσώρευσης είναι λογαριασμοί ροών. Καταγράφουν τα διάφορα αίτια των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των μονάδων και τη μεταβολή της καθαρής θέσης τους.
- 8.45 Οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στην αριστερή πλευρά των λογαριασμών (συν ή πλην), ενώ οι μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης στη δεξιά πλευρά (συν ή πλην).

Λογαριασμός κεφαλαίου (III.1)

- 8.46 Ο λογαριασμός κεφαλαίου καταγράφει τις αποκτήσεις μείον τις πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων από μονάδες μονίμους κατοίκους και μετρά τη μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης (τελευταίο εξισωτικό μέγεθος των τρεχόντων λογαριασμών) και μεταβιβάσεων κεφαλαίου.
- 8.47 Ο λογαριασμός κεφαλαίου δίνει τη δυνατότητα προσδιορισμού του κατά πόσον οι αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων χρηματοδοτήθηκαν από αποταμίευση και από μεταβιβάσεις κεφαλαίου. Δείχνει την καθαρή δανειοδότηση που αντιστοιχεί στο ποσό που διαθέτει μια μονάδα ή ένας τομέας για να χρηματοδοτήσει, άμεσα ή έμμεσα, άλλες μονάδες ή τομείς, ή την καθαρή λήψη δανείων που αντιστοιχεί στο ποσό που αναγκάζεται μια μονάδα ή ένας τομέας από άλλες μονάδες ή άλλους τομείς.

Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου (III.1.1)

- 8.48 Ο λογαριασμός αυτός δίνει τη δυνατότητα προσδιορισμού της μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου, που αντιστοιχεί στην καθαρή αποταμίευση συν εισπρακτέες μεταβιβάσεις κεφαλαίου, μείον πληρωτέες μεταβιβάσεις κεφαλαίου.

Λογαριασμός αποκτήσεων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (III.1.2)

- 8.49 Ο λογαριασμός αυτός καταγράφει τις αγορές μείον τις πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων έτσι ώστε να επιστρέψουμε από την έννοια της μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου στην καθαρή χορήγηση ή λήψη δανείων.

(1) Βλέπε κεφάλαιο V "Χρηματοπιστωτικές συναλλαγές" και κεφάλαιο VI "Λοιπές ροές"

Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός (III.2)

- 8.50 Ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός καταγράφει, ανά τύπο χρηματοπιστωτικού μέσου, τις μεταβολές των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που απαρτίζουν την καθαρή χορήγηση ή λήψη δανείων .
- 8.51 Η ταξινόμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που χρησιμοποιείται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό είναι η ίδια που χρησιμοποιείται και στους ισολογισμούς.

III.1.1 Λογαρισμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού										Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης							
Αντιστοιχίες εργασιών του			S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αντιστοιχίες εργασιών του		
Σύνολο	Λειτουργικές αλλαγές και παθητικών	Λειτουργικές αλλαγές	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Λογαριασμοί της πλάστικης	Λειτουργικές αλλαγές και παθητικών	
									Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη								
									B.8n Αποταμίευση, καθαρή								
									48	11	- 10	160	24	233		233	
									B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο								
															- 41	- 41	
									D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου								
									33		6	23		62	4	66	
									D.91 Φόροι κεφαλαίου								
											2			2		2	
									D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων								
									23					23	4	27	
									D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου								
									10		4	23		37		37	
									D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου								
									- 16	- 7	- 34	- 5	- 3	- 65	- 1	- 66	
									D.91 Φόροι κεφαλαίου								
												- 2		- 2		- 2	
									D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων								
											- 27			- 27		- 27	
									D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου								
									- 16	- 7	- 7	- 3	- 3	- 36	- 1	- 37	
									B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου								
192		- 38	230	21	178	- 38	4	65									

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού										Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης								
Αντίστοιχες εγγραφές του			S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αντίστοιχες εγγραφές του			
Σύνολο	Λογαριασμών εργαζομένων και μαθησίων	Αγοράς αμοιβών της αλληλεγγύης	Συνολική ή οικονομική	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική ή οικονομική	Λογαριασμών εργαζομένων και μαθησίων	Αγοράς αμοιβών της αλληλεγγύης		
									Συναλλαγές και εξισοτιμικά μεγέθη									
									B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	65	4	- 38	178	21	230	- 38	192
376			376	19	61	37	9	250	P.51	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου							376	376
303			303	14	49	23	8	209	P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων							303	303
305			305	13	50	24	7	211	P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων							305	305
11			11	1	4	1	1	4	P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων							11	11
- 13			- 13		- 5	- 2		- 6	P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων							- 13	- 13
51			51	5	12	12	1	21	P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων							51	51
53			53	10	9	12	1	21	P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων							53	53
6			6		3	2		1	P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων							6	6
- 8			- 8	- 5		- 2		- 1	P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων							- 8	- 8
22			22			2		20	P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων							22	22
5			5			2		3	P.5131	Επιτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων							5	5
17			17					17	P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων							17	17
- 222			- 222	- 3	- 42	- 30	- 10	- 137	K.1	Ανάληψη παγίου κεφαλαίου								
28			28		2			26	P.52	Μεταβολές αποθεμάτων							28	28
10			10		5	3		2	P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμολογίων							10	10
				1	4	2		- 7	K.2	Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων								
				1	3	2		- 6	K.21	Αγορές μείον τις πωλήσεις γης μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων								
					1			- 1	K.22	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων								
			- 38	38	4	148	- 50	5	- 69	B.9	Καθαρή χρηρηγή/καθαρή λήψη δανείων							

ΠΙ.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού

Σύνολο	Αντίστοιχο έτη πρηνώς		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11
	Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών	Λογαριασμοί της αλλοδαπής	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες
691	30		641	32	181	120	237	71
	1		-1					-1
130	11		119	12	68	7	15	17
37	3		34	2	10	2	15	5
64	2		62	7	41	4		10
29	-6		23	3	17	1		2
143	5		138	12	29	26	53	18
254	10		244		5	45	167	27
86	3		83		3	1	63	16
168	7		161		2	44	104	11
46	2		44		3	36	3	2
36			36		36			
33			33		33			
22			22		22			
11			11		11			
3			3		3			
82	21		61	8	40	6		7
36	18		18		11	1		6
46	3		43	8	29	5		1

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης

Συνολικό	Αντίστοιχο έτη πρηνώς		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1
	Λογαριασμοί αγαθών και υπηρεσιών	Λογαριασμοί της αλλοδαπής	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία
	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη							
B.9	<i>Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων</i>							
			-69	5	-50	148	4	38
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιών							
F	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων							
			140	232	170	33	28	603
F.1	Νομιματικός χρεός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)							
F.2	Μετρητά και καταθέσεις							
				130	2			132
F.21	Μετρητά							
				35				35
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις							
				63	2			65
F.29	Λοιπές καταθέσεις							
				32				32
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές							
			6	53	64			123
F.4	Δάνεια							
			71		94	28	24	217
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια							
			16		32	11	17	76
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια							
			55		62	17	7	141
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο							
			26	13			4	43
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά							
				36				36
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων							
				33				33
F.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής							
				22				22
F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων							
				11				11
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά για πληρωτέες απαιτήσεις							
				3				3
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί							
			37		10	5		52
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές							
			8		6	4		18
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές							
			29		4	1		34

Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων (III.3)

8.52 Ο λογαριασμός λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων καταγράφει τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των μονάδων, εκτός από αυτές που συνδέονται με την αποταμίευση και τις εθελοντικές μεταβιβάσεις πλούτου, που καταγράφονται στο λογαριασμό κεφαλαίου και το χρηματοπιστωτικό λογαριασμό. Διαιρείται σε δύο λογαριασμούς: το λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων (III.3.1) και το λογαριασμό ανατίμησης (III.3.2).

Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων (III.3.1)

8.53 Οι κινήσεις που καταγράφονται στο λογαριασμό λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων επηρεάζουν την καθαρή θέση των ισολογισμών των σχετικών μονάδων, τομέων και υποτομέων. Η μεταβολή αυτή, που καλείται μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων, είναι το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού.

Λογαριασμός ανατίμησης (III.3.2)

8.54 Ο λογαριασμός ανατίμησης καταγράφει τις μεταβολές της αξίας περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω μεταβολών των τιμών τους.

Για ένα δεδομένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, η μεταβολή αυτή μετράται ως:

- διαφορά μεταξύ της αξίας του στο τέλος της λογιστικής περιόδου και της αξίας του στην αρχή της λογιστικής περιόδου ή την ημερομηνία κατά την οποία εγγράφεται για πρώτη φορά στον ισολογισμό, ή
- διαφορά μεταξύ της αξίας του κατά την ημερομηνία κατά την οποία διαγράφεται από τον ισολογισμό της αξίας του στην αρχή της λογιστικής περιόδου ή στην ημερομηνία κατά την οποία εγγράφεται για πρώτη φορά στον ισολογισμό.

Η διαφορά αυτή καλείται "ονομαστικό κέρδος (ή ζημία) κτήσης".

Ένα ονομαστικό κέρδος κτήσης αντιστοιχεί στη θετική ανατίμηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή στην αρνητική ανατίμηση μιας (χρηματοπιστωτικής) υποχρέωσης.

Μια ονομαστική ζημία κτήσης αντιστοιχεί στην αρνητική ανατίμηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή στη θετική ανατίμηση μιας (χρηματοπιστωτικής) υποχρέωσης.

- 8.55 Οι δράσεις που αναγράφονται στο λογαριασμό ανατίμησης μεταβάλλουν την καθαρή θέση των ισολογισμών των σχετικών μονάδων. Η μεταβολή αυτή, που καλείται "μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών και ζημιών κτήσης", είναι το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού. Εγγράφεται στην πλευρά των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης.
- 8.56 Ο λογαριασμός ανατίμησης αναλύεται σε δύο επί μέρους λογαριασμούς: το λογαριασμό ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης (III.3.2.1) και το λογαριασμό πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης (III.3.2.2).

Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης (III.3.2.1)

8.57 Ο λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης καταγράφει τις μεταβολές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων σε αναλογία με τις μεταβολές του γενικού επιπέδου τιμών. Οι μεταβολές αυτές αντιστοιχούν στην ανατίμηση που είναι απαραίτητη για να τηρηθεί η γενική αγοραστική δύναμη των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ο γενικός δείκτης τιμών που πρέπει να εφαρμόζεται για τον υπολογισμό αυτό είναι ο δείκτης τιμών των εθνικών τελικών χρήσεων, εκτός από τις μεταβολές των αποθεμάτων.

Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης (III.3.2.2)

8.58 Τα πραγματικά κέρδη και ζημίες κτήσης μετρούν τη διαφορά μεταξύ των ονομαστικών κερδών και ζημιών κτήσης και των ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης.

8.59 Αν τα ονομαστικά κέρδη κτήσης χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι ονομαστικές ζημίες κτήσης για ένα δεδομένο περιουσιακό στοιχείο υπερβαίνουν τα ουδέτερα κέρδη κτήσης χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι ουδέτερες ζημίες κτήσης, υπάρχει πραγματικό κέρδος κτήσης από το περιουσιακό στοιχείο για τη μονάδα που το κατέχει. Το κέρδος αυτό αντανακλά το γεγονός ότι η πραγματική τιμή του περιουσιακού στοιχείου αυξήθηκε, κατά μέσο όρο, ταχύτερα από το γενικό επίπεδο τιμών. Αντιστοίχως, μια μείωση της σχετικής τιμής του περιουσιακού στοιχείου δημιουργεί πραγματική ζημία κτήσης για τη μονάδα που το κατέχει.

Κατ' αναλογία, μια αύξηση της σχετικής τιμής μιας υποχρέωσης δημιουργεί πραγματική ζημία κτήσης από υποχρεώσεις, ενώ μια μείωση της σχετικής τιμής μιας υποχρέωσης δημιουργεί ένα πραγματικό κέρδος κτήσης από υποχρεώσεις.

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού

		Αντίστοιχο προς εργασίες των	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11		
Λογαριασμοί	Σύνολο	Λογαριασμοί εργασιών και αποθεμάτων	Συνολική ή οικονομικά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα α που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιους τομείς	Χρηματοδοτικές εταιρίες	Μη χρηματοδοτικές εταιρίες	Λοιπές ροές και εξισορροπία μεγέθων	
III.3.2.										
Κ.11 Ονομαστικά κέρδη/ζημιές κτήσης										
Λογαριασμός ανατίμησης	280		280	8	80	44	4	144	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	126		126	5	35	20	2	63	AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	111		111	5	28	18	2	58	AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
	7		7		2	1		4	AN.12	Αποθέματα
	8		8		5	1		1	AN.13	Τιμολογή
	154		154	3	45	23	2	81	AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	152		152	3	45	23	1	80	AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	2		2					1	AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	91	7	84	1	16	2	57	8	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
	12		12			1	11		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	44	4	40	1	6		30	3	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	34	3	31	1	10		16	5	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
									AF.4	Δάνεια
									AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
									AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
									AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης										
III.3.2.1.										
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης										
Λογαριασμός ουδέτερων κερδών κτήσης	198		198	6	56	32	3	101	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	121		121	5	34	20	2	60	AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	111		111	5	28	18	2	58	AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
	5		5		2	1		2	AN.12	Αποθέματα
	5		5		4	1		1	AN.13	Τιμολογή
	78		78	2	22	12	1	41	AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	76		76	2	22	12	1	40	AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	1		1					1	AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	147	11	136	3	36	8	70	18	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
	15		15			2	14		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	32	2	30	2	17	3		8	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	28	3	25	1	4		19	2	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
	29	4	28			2	24	1	AF.4	Δάνεια
	28	2	26		8		13	4	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	8	1	7		6		1	1	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	7	3	5		1			3	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης										
III.3.2.2.										
Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης										
Λογαριασμός πραγματικών κερδών κτήσης	81		81	2	24	12	1	43	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	5		5		1			3	AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	3		3					3	AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
	2		2		1				AN.12	Αποθέματα
	77		77	2	22	12	1	40	AN.13	Τιμολογή
	76		76	2	22	12	1	40	AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	1		1					1	AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
									AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	-57	-5	-52	-2	-20	-6	-13	-10	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
	-3		-3				-3		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	-32	-2	-30	-2	-17	-3		-8	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	17	1	15		2		11	1	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
	-29	-1	-28			-2	-24	-1	AF.4	Δάνεια
	6		5		2		3	1	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	-8	-1	-7		-6		-1	-1	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	-7	-3	-5		-1			-3	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης										

Μεταβολές καθητητικού και καθαφής θέσης

S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Ανατίμηση, περιουσία και			
Μη χρηματοδοτι κές εταιρικές	Χρηματοδοτι κές εταιρικές	Δημόσιοι τομείς	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Λογαριασμοί της κεντρικής τράπεζας	Λογαριασμοί από αμοιβών και κηλητήριων	Σύνολο	Λογαριασμοί III.3.2. Λογαριασμός ανατίμησης
18	51	7			76	3		78	
1	34	7			42	2		44	
16	17				34			34	
<u>134</u>	<u>10</u>	<u>38</u>	<u>96</u>	<u>10</u>	<u>288</u>	<u>4</u>		<u>292</u>	III.3.2.1. Λογαριασμός ουδέτερων κερδών κτήση
36	68	14	6	2	126	6		132	
1	26	2		1	29	2		32	
1	21	4			26	2		28	
18	7		3	1	29			29	
14	14				28			28	
	7				7	1		8	
3			2	1	6	1		7	
<u>82</u>	<u>5</u>	<u>26</u>	<u>87</u>	<u>8</u>	<u>208</u>	<u>6</u>		<u>214</u>	III.3.2.2. Λογαριασμός πραγματικών κερδών κτήση
-18	-17	-7	-6	-2	-50	-3		-54	
-1	-26	-2		-1	-29	-2		-32	
1	13	3			16	1		17	
-18		-7	-3	-1	-29			-29	
3	3				6			6	
	-7				-7	1		-8	
-3			-2	-1	-6	-1		-7	
<u>51</u>	<u>5</u>	<u>12</u>	<u>9</u>	<u>2</u>	<u>80</u>	<u>-1</u>		<u>78</u>	

Ισολογισμοί (IV)⁽¹⁾

8.60 Στόχος των ισολογισμών είναι να δώσουν μια εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης των μονάδων στην αρχή και στο τέλος της λογιστικής περιόδου καθώς και των μεταβολών μεταξύ ισολογισμών. Η ακολουθία είναι ως εξής:

- ισολογισμός ανοίγματος (IV.1)
- μεταβολές του ισολογισμού (IV.2)
- ισολογισμός κλεισίματος (IV.3)

Ισολογισμός ανοίγματος (IV.1)

8.61 Ο ισολογισμός ανοίγματος καταγράφει την αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που έχουν οι μονάδες στην αρχή της λογιστικής περιόδου.

Τα στοιχεία αυτά ταξινομούνται με βάση την ταξινόμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές της αρχής της λογιστικής περιόδου.

Η διαφορά μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων - που είναι το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού - είναι η καθαρή θέση στην αρχή της λογιστικής περιόδου.

Μεταβολές του ισολογισμού (IV.2)

8.62 Ο λογαριασμός μεταβολών του ισολογισμού καταγράφει τις μεταβολές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και συγκεντρώνει τα ποσά που καταγράφονται στους διάφορους λογαριασμούς συσσώρευσης, δηλαδή μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίων, μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων και μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών και ζημιών κτήσης.

Ισολογισμός κλεισίματος (IV.3)

8.63 Ο λογαριασμός κλεισίματος καταγράφει την αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που έχουν οι μονάδες στο τέλος της λογιστικής περιόδου. Τα στοιχεία αυτά ταξινομούνται με βάση την ταξινόμηση που χρησιμοποιείται και στον ισολογισμό ανοίγματος και αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές του τέλους της περιόδου.

Η διαφορά μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι η καθαρή θέση στο τέλος της λογιστικής περιόδου.

(1) Βλέπε κεφάλαιο VII "Ισολογισμοί"

8.64 Η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης στους ισολογισμούς κλεισίματος είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του στον ισολογισμό ανοίγματος και του ποσού που έχει καταγραφεί για το ίδιο στοιχείο στο λογαριασμό μεταβολών του ισολογισμού.

IV. Ισολογισμοί

Ενεργητικό										
Λογαριασμοί	Σύνολο	Αντιστοιχίες Εργασιών των	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Συνλλαγές, λοιπές ροές, αποθέματα και αξιοσημεία μεγέθη	
		Λογαριασμοί Παραχθέντων και Υπηρεσιών	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν οικονομικά	Νομισματικά οργανισμοί	Δημόσιες τομμές	Χρηματοδοτικές εταιρίες	Μη χρηματοδοτικές εταιρίες		
IV.1. Ισολογισμός ανοίγματος	9 922 6 047 5 544 231 272 3 875 3 809 66		9 922 6 047 5 544 231 272 3 875 3 809 66	324 243 231 2 10 81 81 66	2 822 1 698 1 423 97 178 1 124 1 124 12	1 591 1 001 913 47 41 590 578 12	144 104 99 5 37	5 041 3 001 2 878 85 38 2 040 1 989 51	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	7 365	573	6 792	172	1 819	396	3 508	897	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/Αποχρεώσεις
	770		770			80	690		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	1 587	105	1 482	110	840	150		382	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	1 388	125	1 263	25	198		950	90	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
	1 454	70	1 384	8	24	115	1 187	50	AF.4	Δάνεια
									AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	1 409	113	1 296	22	411	12	651	200	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	396	26	370	4	291	20	30	25	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
	361	134	227	3	55	19		150	B.90	Καθαρή θέση
										Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων/αποχρεώσεων
IV.2. Μεταβολές του ισολογισμού	482 289 239 34 16 193 191 2		482 289 239 34 16 193 191 2	25 21 21 4 10 4 4 2	110 61 47 4 10 49 48 1	56 25 20 1 4 30 30 1	1 -1 1 -2 2 1	290 182 150 29 3 108 108	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	787	37	730	33	199	123	294	81	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/Αποχρεώσεις
	19	1	18			1	17		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	130	11	119	12	68	7	15	17	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	187	9	178	13	35	29	80	21	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
	250	10	240		5	45	163	27	AF.4	Δάνεια
	80	5	75	1	13	34	19	9	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	38		38		38				AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	82	21	61	8	40	6		7	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
									B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης
									B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
									B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων
									B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
									B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης
									B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης
IV.3. Ισολογισμός κλεισίματος	10 404 6 336 5 783 265 288 4 068 4 000 68		10 404 6 336 5 783 265 288 4 068 4 000 68	349 264 252 2 10 85 85 68	2 932 1 759 1 470 101 188 1 173 1 172 1	1 647 1 026 933 48 45 620 608 12	145 103 100 3 42 38 3	5 331 3 183 3 028 114 41 2 148 2 097 51	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	8 152	630	7 522	205	2 018	519	3 802	978	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/Αποχρεώσεις
	788		788			81	707		AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
	1 717	116	1 601	122	908	157	15	399	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
	1 575	134	1 441	38	233	29	1 030	111	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
	1 704	80	1 624	8	29	160	1 350	77	AF.4	Δάνεια
	1 489	118	1 371	23	424	46	670	209	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	434	24	408	4	329	20	30	25	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	443	155	288	11	95	25		157	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
									B.90	Καθαρή θέση

Παθητικό και καθαρή θέση

S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Αξίτητα προς εγγυητές των		Σύνολο	Λογαριασμοί
Μη χρηματοδοτι κές εταιρικές	Χρηματοδοτι κές εταιρικές	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Λογαριασμοί της αλληλεγγύης	Λογαριασμοί εργαζομένων και υπηρεσιών		
1 817	3 384	687	289	121	6 298	297		6 595	IV.1.
									Ισολογισμός ανοίγματος
40	1 281	102	10	38	1 471	118		1 587	
44	1 053	212	2		1 311	77		1 388	
897		328	169	43	1 437	17		1 454	
687	715	4			1 406	3		1 409	
12	335	19		5	371	23		396	
137		22	108	35	302	59		361	
4 121	268	1 300	4 352	375	10 416	276		10 692	
155	285	176	33	28	677	91		767	IV.2.
									Μεταβολές του ισολογισμού
7	130	2			132	-2		130	
	87	71			165	22		187	
68		93	28	24	213	37		250	
42	30			4	77	3		80	
	38				38			38	
37		10	5		52	30		82	
216	10	2	276	31	535	34		501	
65	4	-38	178	21	230	-34		192	
17	-4	2	2		17			17	
134	10	38	96	10	288	4		292	
82	5	26	87	8	208	6		214	
51	5	12	9	2	80	-1		78	
1 972	3 669	863	322	149	6 975	388		7 362	IV.3.
									Ισολογισμός κλεισίματος
40	1 411	104	10	38	1 603	114		1 717	
51	1 140	283	2		1 476	99		1 575	
965		421	197	67	1 650	54		1 704	
729	745	4		4	1 483	6		1 489	
12	373	19		5	409	25		434	
174		32	113	35	354	89		443	
4 337	278	1 302	4 628	406	10 951	242		11 193	

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ (V)

- 8.65 Οι λογαριασμοί της αλλοδαπής καταγράφουν τις συναλλαγές μεταξύ μονάδων μονίμων κατοίκων και μονάδων μη μονίμων κατοίκων. Η αλλοδαπή δεν αποτελεί θεσμικό τομέα, παίζει όμως παρόμοιο ρόλο στη δομή του συστήματος.
- 8.66 Η ακολουθία των λογαριασμών της αλλοδαπής ακολουθεί το πρότυπο των λογαριασμών των θεσμικών τομέων, δηλαδή:
- τρέχοντες λογαριασμοί
 - λογαριασμοί συσσώρευσης
 - ισολογισμοί
- 8.67 Οι λογαριασμοί αυτοί καταρτίζονται από τη σκοπιά της αλλοδαπής. Έτσι, αυτό που είναι πόρος για την αλλοδαπή είναι χρήση για το σύνολο της οικονομίας και αντίστροφα. Κατ' αναλογία, ένα χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο που ανήκει στην αλλοδαπή είναι υποχρέωση για το σύνολο της οικονομίας και αντίστροφα (με εξαίρεση το νομισματικό χρυσό και τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα).

Τρέχοντες λογαριασμοί

Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών (V.1)

- 8.68 Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται στην πλευρά των πόρων του λογαριασμού και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται στην πλευρά των χρήσεων. Η διαφορά μεταξύ πόρων και χρήσεων είναι το εξισωτικό μέγεθος λογαριασμού, που καλείται "εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών". Αν είναι θετικό, υπάρχει πλεόνασμα για την αλλοδαπή και έλλειμμα για το σύνολο της οικονομίας, και αντίστροφα αν είναι αρνητικό.
- 8.69 Για να υπάρχει συνέπεια με τις μετρήσεις του προϊόντος των μονάδων μονίμων κατοίκων, οι εισαγωγές αποτιμώνται με το αντίστοιχο της βασικής τιμής, δηλαδή χωρίς τους φόρους εισαγωγής αλλά με τις επιδοτήσεις εισαγωγής.

Οι εισαγωγές αγαθών που καταγράφονται στον εξωτερικό λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών αποτιμώνται σε τιμές FOB, δηλαδή στα σύνορα της χώρας εξαγωγής. Επίσης, και οι εξαγωγές αγαθών αποτιμώνται σε τιμές FOB.

Όταν οι υπηρεσίες μεταφορών και ασφάλισης που συμπεριλαμβάνονται στην αξία FOB των εισαγωγών αγαθών (δηλαδή μεταξύ του εργοστασίου και των συνόρων της χώρας εξαγωγής) παρέχονται από μονάδες μονίμους κατοίκους, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην αξία των εξαγωγών υπηρεσιών από την οικονομία που εισάγει τα αγαθά. Αντίστροφα, όταν οι υπηρεσίες μεταφορών και ασφάλισης που περιλαμβάνονται στην αξία FOB εξαγωγών αγαθών παρέχονται από μονάδες μη μονίμους κατοίκους, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην αξία των εισαγωγών υπηρεσιών από την οικονομία που εξάγει τα αγαθά.

Εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων (V.2)

- 8.70 Σκοπός του εξωτερικού λογαριασμού πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων είναι ο προσδιορισμός του τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου το οποίο, στη δομή του συστήματος, αντιστοιχεί με την αποταμίευση των θεσμικών τομέων. Ο λογαριασμός αυτός είναι μια συμπυκνωμένη έκδοση της ακολουθίας λογαριασμών των θεσμικών τομέων που καλύπτει από το λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος μέχρι το λογαριασμό χρήσης εισοδήματος.
- 8.71 Στην πλευρά των πόρων, ο εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων εμφανίζει το εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών. Καταγράφει επίσης στην πλευρά των πόρων ή στην πλευρά των χρήσεων, όλες τις διανεμητικές συναλλαγές που μπορεί να αφορούν την αλλοδαπή, εκτός από τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου.

Εξωτερικοί λογαριασμοί συσσώρευσης (V.3)

Λογαριασμός κεφαλαίου (V.3.1)

- 8.72 Ο λογαριασμός κεφαλαίου της αλλοδαπής καταγράφει τις αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων από μονάδες μη μονίμους κατοίκους και μετρά τις μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου.
- 8.73 Το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού κεφαλαίου είναι η καθαρή χορήγηση ή λήψη δανείων της αλλοδαπής. Έχει ίση αξία, αλλά αντίθετο πρόσημο, με το άθροισμα τη καθαρής χορήγησης ή λήψης δανείων των θεσμικών τομέων των μόνιμων κατοίκων.

Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός (V. 3.2)

- 8.74 Η διάταξη του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού της αλλοδαπής είναι όμοια με τη διάταξη του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού των θεσμικών τομέων.

Λογαριασμός λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων (V.3.3)

- 8.75 Όπως και για τους θεσμικούς τομείς, οι μεταβολές της καθαρής αξίας λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων και λόγω ονομαστικών κερδών και ζημιών κτήσης προσδιορίζονται διαδοχικά, ενώ τα κέρδη και οι ζημίες κτήσης αναλύονται σε ουδέτερα και καθαρά κέρδη και ζημίες κτήσης.
- 8.76 Η απουσία παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων από τους λογαριασμούς συσσώρευσης και τους ισολογισμούς της αλλοδαπής οφείλεται σε μια συνθήκη κατά την οποία δημιουργείται μια πλασματική θεσμική μονάδα, όπου η αλλοδαπή θεωρείται ότι έχει αποκτήσει ένα χρηματοπιστωτικό περιουσιακό στοιχείο - και αντίστροφα για τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν σε άλλες οικονομίες οι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι.

Ισολογισμοί (V.4)

- 8.77 Οι ισολογισμοί της αλλοδαπής περιλαμβάνουν χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Στην πλευρά των περιουσιακών στοιχείων, καταγράφουν τις συνολικές αγορές μείον πωλήσεις νομισματικού χρυσού και ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων μεταξύ μονάδων μη μόνιμων κατοίκων και μονάδων μόνιμων κατοίκων.

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

VI. Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών

Χρήσεις	Πόροι
P.6 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	497
P.61 Εξαγωγές αγαθών	392
P.62 Εξαγωγές υπηρεσιών	105
B.11 Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	-39

V.II Εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων

Χρήσεις	Πόροι
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	2
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια	2
D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών	0
D.21 Φόροι επί προϊόντων	0
D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ	0
D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ	0
D.2121 Δασμοί εισαγωγών	0
D.2122 Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς	0
D.214 Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής	0
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	0
D.3 Επιδοτήσεις	0
D.31 Επιδοτήσεις προϊόντων	0
D.311 Επιδοτήσεις εισαγωγών	0
D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων	0
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	0
D.4 Εισόδημα περιουσίας	39
D.41 Τόκοι	22
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	17
D.421 Μερισματα	14
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών	3
D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
D.44 Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	0
D.51 Φόροι εισοδήματος	0
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	0
D.61 Κοινωνικές εισφορές	0
D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	0
D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.61121 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.61122 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.612 Τεμαρτές κοινωνικές εισφορές	0
D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	0
D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	0
D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	0
B.11 Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	-39

- 341 - 342 -

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.Π Εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων

Χρήσεις	Πόροι
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις 9	D.61122 Εθελοντικές και κοινωνικές εισφορές μισθωτών 0
D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής 2	D.612 Τεμαριές και κοινωνικές εισφορές 0
D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα 4	D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος 0
D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία 1	D.621 Παροχές και κοινωνικές ασφάλισης σε χρήμα 0
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις 2	D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση 0
D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων 0	D.624 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα 0
	D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις 39
	D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής 3
	D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα 4
	D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία 31
	D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις 1
	D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων 0
B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο -41	

V.ΠΙ Λογαριασμοί συσσώρευσης

V.ΠΙ.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Χρήσεις	Πόροι
B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου -38	B.12 Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο -41
	D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου 4
	D.91 Φόροι κεφαλαίου 0
	D.92 Επικυρηγόμενες επενδύσεων 4
	D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου 0
	D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου -1
	D.91 Φόροι κεφαλαίου 0
	D.92 Επικυρηγόμενες επενδύσεων 0
	D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου -1

V.ΠΙ.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού	Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης
K.2 Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων 0	B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου -38
K.21 Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων 0	
K.22 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων 0	
0	
B.9 Καθαρή χρήση/καθαρή λήψη δανείων -38	

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.ΠΙ.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού		
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού/καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	50
F.1	Νομοματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	1
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	11
F.21	Μετρητά	3
F.22	Μεταβλάσιμες καταθέσεις	2
F.29	Λοιπές καταθέσεις	6
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	5
F.4	Δάνεια	10
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	7
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	2
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	0
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά για πληρωτέες απαιτήσεις	0
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	21
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	18
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	3

Μεταβολές παθητικού και καθαρή θέση		
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού/καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	88
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	-2
F.21	Μετρητά	2
F.22	Μεταβλάσιμες καταθέσεις	-1
F.29	Λοιπές καταθέσεις	-3
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	20
F.4	Δάνεια	37
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	10
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	27
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	30
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	18
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	
B.9	Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων	-38

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (Λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.ΠΙ.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

V.ΠΙ.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού

ΑΝ	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0
ΑΝ.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
Κ.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
Κ.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
Κ.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
Κ.12.22	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0
εκ των οποίων :		
ΑΝ.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
ΑΝ.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
ΑΦ	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	0
Κ.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
Κ.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
Κ.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0
Κ.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
Κ.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
Κ.12.22	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0
εκ των οποίων :		
ΑΦ.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0
ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
ΑΦ.4	Δάνεια	0
ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
ΑΦ.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	0

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης

ΑΦ	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	0
Κ.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
Κ.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
Κ.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0
Κ.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
Κ.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0
Κ.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
Κ.12.22	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0
εκ των οποίων :		
ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
ΑΦ.4	Δάνεια	0
ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
ΑΦ.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	0
B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	0

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11	Ονομαστικά κέρδη/ζημιές κτήσης	K.11	Ονομαστικά κέρδη/ζημιές κτήσης
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	7	AF.4 Δάνεια
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	4	AF.7 Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
AF.4	Δάνεια	0	
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3	
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0	
AF.7	Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	0	
			B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
			4

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.ΠΙ.3.2.1 Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.1	Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης	K.11.1	Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	AF.4	Δάνεια
AF.1	Νομωματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	AF.7	Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
AF.4	Δάνεια		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
AF.7	Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί		
		B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης
			6

V.ΠΙ.3.2.2 Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.2	Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης	K.11.2	Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	AF.4	Δάνεια
AF.1	Νομωματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	AF.7	Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
AF.4	Δάνεια		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
AF.7	Λοιποί εσπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί		
		B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης
			-1

Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για την αλλοδαπή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.IV Εξωτερικός λογαριασμός περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

V.IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	297
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	116
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	77
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.4 Δάνεια	17
			AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	573	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	25
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0	AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	59
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	105		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	125		
AF.4	Δάνεια	70		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	113		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	26		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	134		
			B.90 Καθαρή θέση	276

V.IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων		Συνολικές μεταβολές υποχρεώσεων		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	91
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	-2
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	22
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.4 Δάνεια	37
			AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	57	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	1	AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	30
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	11		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	9		
AF.4	Δάνεια	10		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	5		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	21		
			B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης	-34
			Αιτιολόγηση:	
			B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	-38
			B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	0
			B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	4
			B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	6
			B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	-1

Πλήρης αλληλοϋπόχθεια λογαριασμών για την αλλαγή (λογαριασμός εξωτερικών συναλλαγών)

V.IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικά		Παθητικό και καθαρή θέση	
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	0
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	630	388
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0	0
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	116	114
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	134	99
AF.4	Δάνεια	80	54
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	118	6
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	26	25
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί	155	89
B.90	Καθαρή θέση		242

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (0)

- 8.78 Σκοπός του λογαριασμού αγαθών και υπηρεσιών είναι να δείξει, κατά ομάδα προϊόντων και για το σύνολο της οικονομίας, πώς χρησιμοποιούνται τα διαθέσιμα προϊόντα.
- 8.79 Έτσι, ο λογαριασμός αυτός παρουσιάζει, κατά ομάδα προϊόντων και για το σύνολο της οικονομίας, τους πόρους (προϊόν και εισαγωγές) και τις χρήσεις αγαθών και υπηρεσιών (ενδιάμεση ανάλωση, τελική κατανάλωση, ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, μεταβολές αποθεμάτων, αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών, εξαγωγές).
- 8.80 Δεδομένου ότι το προϊόν αποτιμάται σε βασικές τιμές και οι χρήσεις αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή, οι φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην πλευρά των πόρων.
- 8.81 Οι χρήσεις καταγράφονται στη δεξιά πλευρά του λογαριασμού αγαθών και υπηρεσιών και οι πόροι στην αριστερή πλευρά, δηλαδή στην αντίθετη πλευρά από αυτή που χρησιμοποιούνται στους τρέχοντες λογαριασμούς για τις θεσμικές μονάδες, εφόσον οι ροές προϊόντων είναι τα αντίστοιχα των νομισματικών ροών.
- 8.82 Ο λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών είναι εξ ορισμού ισοσκελισμένος και επομένως δεν έχει εξισωτικό μέγεθος.

Λογαριασμός 0. Λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών

Πόροι		Χρήσεις		
P.1	Προϊόν (παραγωγή)	3 595	P.2 Ενδίαμεση ανάλωση	1 904
P.11	Εμπορεύσιμο προϊόν	3 048		
P.12	Προϊόν για ίδια τελική χρήση	171	P.3/ P.4 Δαπάνη για τελική κατανάλωση Πραγματική τελική κατανάλωση	1 371
P.13	Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν	376	P.31/ P.41 Ατομική καταναλωτική δαπάνη Πραγματική ατομική κατανάλωση	1 215
D.21	Φόροι επί προϊόντων	141	P.32/ P.42 Συλλογική καταναλωτική δαπάνη Πραγματική συλλογική κατανάλωση	156
D.31	Επιδοτήσεις προϊόντων	-8		
			P.51 Αναθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	376
P.7	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	497	P.511 Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	303
P.71	Εισαγωγές αγαθών	392	P.5111 Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	305
P.72	Εισαγωγές υπηρεσιών	105	P.5112 Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	11
			P.5113 Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	-13
			P.512 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	51
			P.5121 Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	53
			P.5122 Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	6
			P.5123 Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-8
			P.513 Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	22
			P.5131 Εκτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	5
			P.5132 Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	17
			P.52 Μεταβολές αποθεμάτων	28
			P.53 Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	10
			P.6 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	536
			P.61 Εξαγωγές αγαθών	462
			P.62 Εξαγωγές υπηρεσιών	74

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

8.83 Οι ολοκληρωμένοι οικονομικοί λογαριασμοί παρέχουν μια συνοπτική επισκόπηση των λογαριασμών μιας οικονομίας: τρεχόντων λογαριασμών, λογαριασμών συσσώρευσης και ισολογισμών.

Συγκεντρώνουν στον ίδιο πίνακα τους λογαριασμούς όλων των θεσμικών τομέων, του συνόλου της οικονομίας και τη αλλοδαπή, και ισοσκελίζουν όλες τις ροές και όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις. Επίσης, δίνουν τη δυνατότητα άμεσης ανάγνωσης των μακροοικονομικών μεγεθών.

8.84 Στον πίνακα ολοκληρωμένων οικονομικών λογαριασμών οι χρήσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων καταγράφονται στην αριστερή πλευρά, ενώ οι πόροι, οι υποχρεώσεις, οι μεταβολές των υποχρεώσεων και η καθαρή θέση καταγράφονται στη δεξιά πλευρά.

8.85 Για να είναι αναγνώσιμος ο πίνακας, ενώ παράλληλα θα δίνει μια εικόνα της συνολικής οικονομικής διεργασίας, τα επίπεδα συγκέντρωσης που χρησιμοποιούνται είναι τα υψηλότερα που μπορούν να είναι συμβατά με την κατανόηση της δομής του συστήματος.

8.86 Οι στήλες του πίνακα αντιπροσωπεύουν τους θεσμικούς τομείς, δηλαδή: μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες, χρηματοπιστωτικές εταιρείες, δημόσιο τομέα, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που εξυπηρετούν νοικοκυριά, και νοικοκυριά. Υπάρχει επίσης μια στήλη για το σύνολο της οικονομίας, μια στήλη για την αλλοδαπή, και μια στήλη που ισοσκελίζει τη χρήση και τους πόρους αγαθών και υπηρεσιών.

8.87 Οι σειρές του πίνακα αντιπροσωπεύουν τις διάφορες κατηγορίες συναλλαγών, περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα εξισωτικά μεγέθη και ορισμένα μακροοικονομικά μεγέθη.

Ολοκληρωμένοι οικονομικοί λογαριασμοί

Τρέχοντες λογαριασμοί
Χρήσις

Λογαριασμοί	Σύνολο	Αγαθών και υπηρεσιών (κόροι)	Άλλοι κόροι	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συνυλλεγές και λοιπές ροές, αποθήματα και εξισωτικά μεγέθη
	Σύνολο									
I. Παραγωγή/επιχειρηματικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών	497 536 3595 1904 133	497 3595 133	536	1904	6	694	246	29	881	P.7 P.6 P.1 P.2 D.21-D.31 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών Προϊόν (παραγωγή) Ενδιάμεση ανάληψη Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων
	1824			1824	31	575	188	73	872	B.1g/B.1*g Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
	222			222	3	42	30	10	137	K.1 Ανάληψη παγίων κεφαλαίων
	1602			1602	28	533	158	63	735	B.1a/B.1*a Προστιθέμενη αξία, καθαρή/καθαρό εγχώριο προϊόν
			-39							B.11 Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών
II.1.1. Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος	768 191 133 58		6 0 0	762 191 133 58	23 0 0	39 2 2	140 2 2	15 3 3	545 51 51	D.1 D.2-D.3 D.21-D.31 D.29-D.39 Εισόδημα εξαγερμένης εργασίας Φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής και εισαγωγών Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων Λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεων παραγωγής
	459 442 247 432			459 442 247 432	8 4 5	92 442 60 432	46 44 16	55 258 121	B.2g B.3g B.2a B.3a Λειτουργικό κλεινόναμα, ακαθάριστο Μικτό εισόδημα, ακαθάριστο Λειτουργικό κλεινόναμα, καθαρό Μικτό εισόδημα, καθαρό	
II.1.2. Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος	466 1861 1639	66	380 1855	7 6	44 1390	46 221	138 29	145 209	D.4 B.5g B.5n/B.5*a Εισόδημα περιουσίας Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, ακαθάριστο/εθνικό εισόδημα, ακαθάριστο Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό/εθνικό εισόδημα, καθαρό	
II.2. Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος	213 322 332 278 1854 1632	1 0 0 9	212 322 332 269	0 0 1 2	178 322 0 71	0 322 289 141	10 29 45	24 13 10	D.5 D.61 D.62 D.7 B.6g B.6n Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, κλόντου, κτλ Κοινωνικές εισφορές Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις Διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό	
II.3. Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος	228 1854 1632		228 1854 1632	16 27 24	212 1434 1392	212 174 144	33 186 49	D.63 B.7g B.7n Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό		
II.4. Λογαριασμός τρέχουσας εισοδήματος	1399 1399 11 455 233 -41		1399 1399	16 16	1243 1015	156 368				B.6g B.6n P.4 P.3 D.8 B.8g B.8n B.12 Διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστο Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό Πραγματική τελική κατανάλωση Δαπάνη για τελική κατανάλωση συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων Αποταμίευση, ακαθάριστη Αποταμίευση, καθαρή Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο

Πόροι

Σ.11	Σ.12	Σ.13	Σ.14	Σ.15	Σ.1					
Μη χρηματ οδοτι κές εταιρ ίες	Χρημα τοδοτι κές εταιρ ίες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυ ριά	Μη κερδοσκο πικά ιδρύματα που εξυπηρετο ύν νοικοκυρι ά	Συνολι κή οικονο μία	Αλλοδαπ ής	Αγαθών και υπηρεσι ών (χρήσιμα)	Σύνολο	Λογαριασμοί	
						497		497	I. Παραγωγής/Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών	
1 753	102	434	1 269	37	3 595		536	536		
							1 904	1 904		
					133			133		
872	73	188	575	31	1 824			1 824	II.1.1. Λογαριασμός δημιουργίας εσοδήματος	
735	63	158	533	28	1 602			1 632		
						-39				
			766		766	2		768	II.1.2. Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εσοδήματος	
		191			191	0		191		
		133			133	0		133		
		58			58	0		58		
258	55	46	92	8	459			459		
			442		442			442		
121	45	16	60	5	247			247		
			432		432			432		
78	160	30	134	5	407	39		466		
209	29	221	1 390	6	1 855			1 861	II.2. Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εσοδήματος	
72	19	191	1 348	3	1 633			1 639		
14	39	213	0	1	213	0		213		
		268			322	0		322		
10	49	108	332	36	332	0		332		
			36		239	39		278		
186	33	386	1 206	43	1 854			1 854	II.3. Λογαριασμός αναδιανομής εσοδήματος σε είδος	
49	23	356	1 164	40	1 632			1 632		
			228		228			228		
186	33	174	1 434	27	1 854			1 854	II.4. Λογαριασμός χρήσης εσοδήματος	
49	23	144	1 392	24	1 632			1 632		
186	33	386	1 206	43	1 854			1 854		
49	23	356	1 164	40	1 632			1 632		
							1 399	1 399		
							1 399	1 399		
			11		11	0		11		

Ολοκληρωμένοι οικονομικοί λογαριασμοί (συνέχεια)

Λογαριασμοί συσσώρευσης
Μεταβολές ενεργητικού

		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11		
Λογαριασμοί	Σύνολο	Αγαθών και υπηρεσιών (κόροι)	Αλλοδαπή	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες
III.1.1									Συναλλαγές και λοιπές ροές, αποθέματα και εξισωτικά μεγέθη
Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	192	-38	230	21	178	-38	4	65	B.8a B.12 D.9 D.9 B.10.1
III.1.2									Αποταμίευση, καθαρή Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο
Λογαριασμός αλόκληρης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	376		376	19	61	37	9	250	P.51
	-222		-222	-3	-42	-30	-10	-137	K.1
	28		28	0	2	0	0	26	P.52
	10		10	0	5	3	0	2	P.53
	0		0	1	4	2	0	-7	K.2
	0	-38	38	4	148	-50	5	-69	B.9
III.2	691	50	641	32	181	120	237	71	F
Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός	0	1	-1			0	-1		F.1
	130	11	119	12	68	7	15	17	F.2
	143	5	138	12	29	26	53	18	F.3
	254	10	244	0	5	45	167	27	F.4
	46	2	44	0	3	36	3	2	F.5
	36	0	36	0	36	0	0	0	F.6
	82	21	61	8	40	6	0	7	F.7
III.3.1	15		15	0	2	1	-2	14	K.3-10 και K.12
Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	24		24	0	0	0	0	24	K.3
	3		3	0	0	3	0	0	K.4
	4		4	0	0	4	0	0	K.5
	-9		-9	0	0	-2	0	-7	K.6
	-11	0	-11	0	0	-6	0	-5	K.7
	0	0	0	0	0	8	-3	-5	K.8
	1		1	0	0	0	0	1	K.9
	3	0	3	0	2	0	1	0	K.10
	0	0	0	0	0	-6	0	6	K.12
	10	0	10	0	0	0	-2	12	AN
	-7		-7	0	0	-3	-2	-2	AN.1
	17	0	17	0	0	3	0	14	AN.2
	5	0	5	0	2	1	0	2	AF
III.3.2									B.10.2
Λογαριασμός ανατίμησης	280	0	280	8	80	44	4	144	K.11
	126		126	5	35	20	2	63	AN
	154	0	154	3	45	23	2	81	AN.1
	91	7	84	1	16	2	57	8	AN.2
									AF
									B.10.3

Μεταβολές καθητικού και καθαής θέσης

S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1				
Μη χρηματ οδοπι κές εταιρ ίες	Χρημα τοδοτι κές εταιρ ίες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυ ριά	Μη κερδοσκο πικά ιδρύματα που εξυπηρετο ύν νοικοκυρι ά	Συνολι κή οικονο μία	Αλλοδαπ ής	Αγαθών και υπηρεσι ών (γρήσεις)	Σύνολο	Λογαριασμοί
48	11	-10	160	24	233			233	III.1.1
									Λογαριασμός μεταβολών της
									καθαής θέσης λόγω
									αποταμίευσης
									και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
33	0	6	23	0	62	-41		-41	
-16	-7	-34	-5	-3	-65	-1		-66	
65	4	-38	178	21	230	-38		192	III.1.2
									Λογαριασμός απόκτησης
									μη χρηματοπιστωτικών
									περιουσιακών στοιχείων
							376	376	
							28	28	
							10	10	
-69	5	-50	148	4	38	-38		0	III.2.
									Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός
140	232	170	33	28	603	88		691	
0	130	2	0	0	132	-2		130	
6	53	64	0	0	123	20		143	
71	0	94	28	24	217	37		254	
26	13	0	0	4	43	3		46	
0	36	0	0	0	36	0		36	
37	0	10	5	0	52	30		82	
-3	2	-1	0	0	-2	0		-2	III.3.1.
									Λογαριασμός λοιπών μεταβολών
									του όγκου περιουσιακών στοιχείων
0	0	0	0	0	0	0		0	
0	0	0	0	0	0	0		0	
-4	2	0	0	0	-2	0		-2	
1	0	-1	0	0	0	0		0	
-3	2	-1	0	0	-2	0		-2	
17	-4	2	2	0	17	0		17	
									III.3.2.
									Λογαριασμός ανατίμησης
18	51	7	0	0	76	3		78	
134	10	38	96	10	288	4		292	

Ολοκληρωμένοι οικονομικοί λογαριασμοί (συνέχεια)

Ισολογισμοί
Ενεργητικό

		§.1	§.15	§.14	§.13	§.12	§.11			
Λογαριασμοί	Σύνολο	Αγαθών και υπηρεσιών (πόροι)	Άλλοι πόροι	Συνολική οικονομία	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	
IV.1. Ισολογισμός ενοτίμητος	9 922	0	9 922	324	2 822	1 591	144	5 041	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	6 047		6 047	243	1 698	1 001	104	3 001	AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	3 875	0	3 875	81	1 124	590	40	2 040	AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	7 365	573	6 792	172	1 819	396	3 508	897	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (ακατήσοι) / Αποχρεώσεις
									B.90	Καθαρή θέση
IV.2. Μεταβολές του ισολογισμού	482	0	482	25	110	56	1	290	AN	Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων
	289		289	21	61	25	-1	182	AN.1	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	193	0	193	4	49	30	2	108	AN.2	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	787	57	730	33	199	123	294	81	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (ακατήσοι) / Αποχρεώσεις
									B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης
									B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποαμείωσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
									B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων
									B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
IV.3. Ισολογισμός κλεισίματος	10 404	0	10 404	349	2 932	1 647	145	5 331	AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
	6 336		6 336	264	1 759	1 026	103	3 183	AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	4 068	0	4 068	85	1 173	620	42	2 148	AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
	8 152	630	7 522	205	2 018	519	3 802	978	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (ακατήσοι) / Αποχρεώσεις
									B.90	Καθαρή θέση

Παθητικά								
S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1			
Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Συνολική οικονομία	Αλλοδαπής	Αγαθών και υπηρεσιών (χρήσεις)	Σύνολο
								Λογαριασμοί
								IV.1. Ισολογισμός ανοίγματος
1 817	3 384	687	289	121	6 298	297		6 595
4 121	268	1 300	4 352	375	10 416	276		10 692
								IV.2. Μεταβολές του ισολογισμού
155	285	176	33	28	677	91		767
216	10	2	276	31	535	-34		501
66	5	-40	178	21	230	-38		192
17	-4	2	2	0	17	0		17
134	10	38	96	10	288	4		292
								IV.3. Ισολογισμός κλεισίματος
1972	3 669	863	322	149	6 975	388		7 362
4 337	278	1 302	4 628	406	10 951	242		11 193

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

8.88 Τα μακροοικονομικά μεγέθη είναι συνοπτικοί δείκτες του αποτελέσματος της δραστηριότητας του συνόλου της οικονομίας και βασικά μεγέθη για σκοπούς μακροοικονομικής ανάλυσης και συγκρίσεων, διαχρονικών και στο χώρο.

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς (ΑΕγχΠ)

8.89 Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς είναι το τελικό αποτέλεσμα της παραγωγικής δραστηριότητας των παραγωγικών μονάδων μονίμων κατοίκων.

Μπορεί να προσδιοριστεί με τρεις τρόπους:

Το ΑΕγχΠ είναι το άθροισμα της ακαθάριστης προστιθεμένης αξίας των διαφόρων θεσμικών τομέων ή των διαφόρων βιομηχανιών συν τους φόρους και μείον τις επιδοτήσεις προϊόντων (που δεν κατανέμονται σε τομείς και βιομηχανίες). Είναι επίσης το εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού παραγωγής της συνολικής οικονομίας.

Το ΑΕγχΠ είναι το άθροισμα των τελικών εγχωρίων χρήσεων αγαθών και υπηρεσιών (πραγματική τελική κατανάλωση και ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου), συν εξαγωγές και μείον εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Το ΑΕγχΠ είναι το άθροισμα των χρήσεων στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος του συνόλου της οικονομίας (εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών μείον επιδοτήσεις, ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα και μικτό εισόδημα του συνόλου της οικονομίας).

8.90 Αφαιρώντας την ανάλωση παγίου κεφαλαίου από το ΑΕγχΠ, έχουμε το καθαρό εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς (ΚΕγχΠ).

Λειτουργικό πλεόνασμα του συνόλου της οικονομίας

8.91 Το ακαθάριστο (ή καθαρό) λειτουργικό πλεόνασμα του συνόλου της οικονομίας είναι το άθροισμα των ακαθάριστων (ή καθαρών) λειτουργικών πλεονασμάτων των διαφόρων βιομηχανιών ή των διαφόρων θεσμικών τομέων.

Μικτό εισόδημα του συνόλου της οικονομίας

8.92 Το ακαθάριστο (ή καθαρό) μικτό εισόδημα του συνόλου της οικονομίας είναι το ίδιο με το ακαθάριστο (ή καθαρό) μικτό εισόδημα του τομέα των νοικοκυριών.

Επιχειρηματικό εισόδημα του συνόλου της οικονομίας

8.93 Το ακαθάριστο (ή καθαρό) επιχειρηματικό εισόδημα του συνόλου της οικονομίας είναι το άθροισμα του ακαθάριστου (ή καθαρού) επιχειρηματικού εισοδήματος των διαφόρων τομέων.

Εθνικό εισόδημα (σε τιμές αγοράς)

- 8.94 Το ακαθάριστο (ή καθαρό) εισόδημα (σε τιμές αγοράς) αντιπροσωπεύει το συνολικό εισπραττόμενο πρωτογενές εισόδημα των θεσμικών μονάδων μόνιμων κατοίκων: εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών μείον επιδοτήσεις, εισόδημα περιουσίας (εισπρακτέο μείον πληρωτέο), (ακαθάριστο ή καθαρό) λειτουργικό πλεόνασμα και (ακαθάριστο ή καθαρό) μικτό εισόδημα.

Το Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (σε τιμές αγοράς) λεγόταν Ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) (σε τιμές αγοράς) στο ΕΣΟΛ 1979.

Το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα σε τιμές αγοράς ισούται με το ΑΕγχΠ μείον το πληρωτέο πρωτογενές εισόδημα από μονάδες μόνιμους κατοίκους σε μονάδες μη μόνιμους κατοίκους συν το πρωτογενές εισόδημα που εισπράττουν μονάδες μόνιμοι κάτοικοι από την αλλοδαπή.

Το εθνικό εισόδημα δεν είναι έννοια της παραγωγής αλλά έννοια εισοδήματος, που έχει μεγαλύτερη σημασία αν εκφράζεται ως καθαρό, δηλαδή αφού αφαιρεθεί η ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

Εθνικό διαθέσιμο εισόδημα

- 8.95 Το ακαθάριστο (ή καθαρό) εθνικό διαθέσιμο εισόδημα είναι το άθροισμα των ακαθάριστων (ή καθαρών) διαθεσίμων εισοδημάτων των θεσμικών τομέων.

Το ακαθάριστο (ή καθαρό) εθνικό διαθέσιμο εισόδημα ισούται με το ακαθάριστο (ή καθαρό) εθνικό εισόδημα (σε τιμές αγοράς) μείον τις τρέχουσες μεταβιβάσεις (τρέχοντες φόρους εισοδήματος και περιουσίας κτλ., κοινωνικές εισφορές, κοινωνικές παροχές και λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις) που καταβάλλονται σε μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, συν τις τρέχουσες μεταβιβάσεις που εισπράττουν οι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι από την αλλοδαπή.

Αποταμίευση

- 8.96 Αυτό το μακροοικονομικό μέγεθος μετρά το μερίδιο του εθνικού διαθεσίμου εισοδήματος που δεν χρησιμοποιείται για δαπάνες τελικής κατανάλωσης.

Η ακαθάριστη (ή καθαρή) εθνική αποταμίευση είναι το άθροισμα των ακαθάριστων (ή καθαρών) αποταμιεύσεων των διαφόρων θεσμικών τομέων.

Τρέχον εξισωτικό ισοζύγιο

- 8.97 Το εξισωτικό μέγεθος του εξωτερικού λογαριασμού πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων αντιπροσωπεύει το πλεόνασμα (αν είναι αρνητικό) ή το έλλειμμα (αν είναι θετικό) του συνόλου της οικονομίας στις τρέχουσες συναλλαγές της (εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, πρωτογενή εισοδήματα, τρέχουσες μεταβιβάσεις) με την αλλοδαπή.

Καθαρή χορήγηση (+) ή λήψη (-) δανείων του συνόλου της οικονομίας

- 8.98 Η καθαρή χορήγηση (+) ή λήψη (-) δανείων του συνόλου της οικονομίας είναι το άθροισμα της καθαρής χορήγησης ή λήψης δανείων των θεσμικών τομέων. Αντιπροσωπεύει τους καθαρούς πόρους που διαθέτει το σύνολο της οικονομίας στην αλλοδαπή (αν είναι θετική) ή δέχεται από την αλλοδαπή (αν είναι αρνητική).

Η καθαρή χορήγηση (+) ή λήψη (-) δανείων του συνόλου της οικονομίας έχει ίση αξία αλλά αντίθετο πρόσημο από την καθαρή λήψη (-) ή χορήγηση (+) δανείων της αλλοδαπής.

Καθαρή θέση του συνόλου της οικονομίας

- 8.99 Η καθαρή θέση του συνόλου της οικονομίας είναι το άθροισμα των καθαρών θέσεων των θεσμικών τομέων.

Αντιπροσωπεύει την αξία των μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων του συνόλου της οικονομίας μείον το ισοζύγιο χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της αλλοδαπής.

A. Εισαγωγή

- 8.100. Σε προηγούμενα μέρη του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάστηκε μία ακολουθία λογαριασμών (Τ-). Ταυτόχρονα, οι έννοιες και οι ορισμοί του Συστήματος επιτρέπουν τη χρήση και άλλων μεθόδων παρουσίασης. Μ' αυτές παρέχονται πρόσθετες εικόνες και δίνεται η δυνατότητα για διαφορετικά είδη αναλύσεων.
- 8.101. Ο πίνακας εισροών-εκροών είναι ένα πλαίσιο μήτρας που χρησιμοποιείται ευρέως για την παροχή λεπτομερών και συνεκτικά διατεταγμένων πληροφοριών σχετικά με τη ροή αγαθών και υπηρεσιών και με τη διάρθρωση του κόστους παραγωγής. Η μήτρα αυτή περιέχει περισσότερες πληροφορίες από τους λογαριασμούς Τ σχετικά με αγαθά και υπηρεσίες, παραγωγή και δημιουργία εισοδήματος· για παράδειγμα, η δαπάνη για τελική κατανάλωση παρουσιάζεται κατά ομάδα προϊόντων ή βιομηχανία προέλευσης και η ενδιάμεση ανάλωση παρουσιάζεται τόσο κατά ομάδα προϊόντων ή βιομηχανία προέλευσης όσο και κατά ομάδα προέλευσης όσο και βιομηχανία προορισμού. Οι αποσυγκεντρωμένες διασυνδέσεις μεταξύ των λογαριασμών αυτών αναπτύσσονται περαιτέρω στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων του ΕΣΟΛ μέσω του ορισμού του προϊόντος ή των ομάδων προϊόντων κατά βιομηχανία.
- 8.102. Το παρόν τμήμα δείχνει, κατ' αρχήν, ότι η πλήρης ακολουθία λογαριασμών και εξισωτικών μεγεθών μπορεί επίσης να παρουσιαστεί με τη μορφή μήτρας. Στον πίνακα αυτό, παρουσιάζονται όλες οι συναλλαγές για το σύνολο της οικονομίας και για την αλλοδαπή, αντιστοίχως. Επιπλέον, περιλαμβάνεται ένας συγκεντρωτικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών.
- 8.103. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι γενικοί σκοποί που μπορούν να εξυπηρετηθούν με μια λογιστική μήτρα. Ένα βασικό χαρακτηριστικό είναι το ευρύ φάσμα δυνατοτήτων επέκτασης ή συμπύκνωσης μιας τέτοιας μήτρας σύμφωνα με συγκεκριμένες συνθήκες και ανάγκες. Τέλος, θα παρουσιαστεί το πώς αυτό λειτουργεί στην πράξη. Πιο συγκεκριμένα, οι διασυνδέσεις μεταξύ των πινάκων προσφοράς και χρήσης και των τομεακών λογαριασμών θα αναπτυχθούν με την εισαγωγή λογαριασμών εργατικού δυναμικού, για να καταλήξουμε σε ένα πλαίσιο Μήτρας Κοινωνικής Λογιστικής (Social Accounting Matrix - SAM). Μία SAM χρησιμεύει, μεταξύ άλλων, στο να δώσει τη δυνατότητα για πιο ολοκληρωμένη ανάλυση θεμάτων οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, όπου συμπεριλαμβάνεται και η ανεργία.

B. Παρουσίαση των λογαριασμών του ΕΣΟΛ με τη μορφή μήτρας

- 8.104. Ο πίνακας VIII.x1 παρουσιάζει την πλήρη ακολουθία λογαριασμών και εξισωτικών μεγεθών σε μια μήτρα. Για το σκοπό αυτό, οι λογαριασμοί πρωτογενούς διανομής εισοδήματος, χρήσης εισοδήματος και λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων δεν υποδιαιρούνται. Εξάλλου, υπάρχει πάντοτε η δυνατότητα συνδυασμού ή όχι του λογαριασμού αναδιανομής του εισοδήματος σε είδος με το λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος. Τέλος, έχει εισαχθεί ένας λογαριασμός όπου καταγράφεται η καθαρή θέση.

- 8.105. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στους πίνακες του τμήματος αυτού αντιστοιχούν επακριβώς με το αριθμητικό παράδειγμα που παρουσιάζεται στο προηγούμενο μέρος του παρόντος κεφαλαίου. Σε όλες τις μήτρες, οι θέσεις που περιέχουν ένα εξισωτικό μέγεθος περιβάλλονται από μαύρη γραμμή.
- 8.106. Μια παρουσίαση με τη μορφή μήτρας επιτρέπει την αναπαράσταση κάθε συναλλαγής με μια μοναδική εγγραφή, ενώ η φύση της συναλλαγής δηλώνεται από τη θέση της. Κάθε λογαριασμός αναπαρίσταται με ένα ζεύγος σειράς και στήλης και ακολουθείται η σύμβαση ότι οι πόροι εμφανίζονται στις σειρές ενώ οι χρήσεις εμφανίζονται στις στήλες. Για παράδειγμα, το καθαρό εγχώριο προϊόν (1602) είναι πληρωτέο από τους παραγωγούς της οικονομίας και εισπρακτέο από το λογαριασμό πρωτογενούς διανομής εισοδήματος. Ο πίνακας VIII.x1 το δείχνει αυτό στη θέση (3,2), δηλαδή στη σειρά 3 και τη στήλη 2. Εφόσον ο πίνακας αυτός διακρίνει τις συναλλαγές με την αλλοδαπή σε ξεχωριστό λογαριασμό, τα διαγώνια στοιχεία του, δηλαδή οι θέσεις (3,3), (4,4), (5,5), (6,6), (7,7) και (8,8), περιέχουν μόνο συναλλαγές μεταξύ θεσμικών μονάδων μονίμων κατοίκων.
- 8.107. Δεν έχει δοθεί ονομασία στα σύνολα σειρών και στηλών. Η κυρία λειτουργία τους στη λογιστική με μήτρες είναι να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι λογαριασμοί αντιπροσωπεύουν πραγματικά πλήρη ισοζύγια, με την έννοια ότι οι συνολικοί πόροι (αθροίσματα σειρών) ισούνται με τις συνολικές χρήσεις (αθροίσματα στηλών). Εξάλλου, εξισωτικά μεγέθη που έχουν νόημα, και τα οποία συνδέουν διαδοχικούς λογαριασμούς, μπορούν να εξαχθούν μόνο εάν πληροίται αυτός ο όρος.
- 8.108. Η σειρά 1 παρουσιάζει τις χρήσεις αγαθών και υπηρεσιών, σε τιμές αγοραστή: ενδιάμεση ανάλωση (1904) στη στήλη, τελική κατανάλωση (1371) στη στήλη 5, ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου (414) στη στήλη 7 και εξαγωγές (536) στη στήλη 14.
- 8.109. Το άθροισμα των στοιχείων της σειράς 1 είναι η συνολική χρήση αγαθών και υπηρεσιών, σε τιμές αγοραστή (4225). Η στήλη 1 παρουσιάζει την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών (το σύνολο της οποίας είναι επίσης, φυσικά, 4225). Το προϊόν (σε βασικές τιμές) συν φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων (3728) εμφανίζεται στην τομή με τη σειρά 2. Οι εισαγωγές (497) προέρχονται από τον εξωτερικό λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών (σειρά 14).
- 8.110. Η σειρά 2 παρουσιάζει το προϊόν (σε βασικές τιμές) συν φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων. Λόγω της αποτίμησης αυτής, το άθροισμα της σειράς 2 (3728), και το σχετικό άθροισμα της στήλης 2, περιλαμβάνει φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι φόροι αυτοί συμπεριλαμβάνονται στο εξισωτικό μέγεθος του λογαριασμού 2, ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), βλέπε θέση (3,2). Τα περισσότερα εξισωτικά μεγέθη μπορούν να υπολογιστούν μiktά ή καθαρά. Στη μήτρα αυτή, όλα τα εξισωτικά μεγέθη καθορίζονται καθαρά. Η ανάλωση παγίου κεφαλαίου (222) τοποθετείται απ' ευθείας στον υπολογαριασμό κεφαλαίου για την αγορά μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (σειρά 7 και στήλη 2).

- 8.111. Η σειρά 3 παρουσιάζει τις εισπράξεις πρωτογενούς εισοδήματος από το σύνολο της οικονομίας: το καθαρό εγχώριο προϊόν εμφανίζεται στη θέση (3,2), το εισόδημα περιουσίας από λοιπούς τομείς μόνιμους κατοίκους (341) στη διαγώνιο, και οι ροές πρωτογενούς εισοδήματος από την αλλοδαπή (72) στη θέση (3,15). Εφόσον η μήτρα αυτή δεν υποδιαιρεί το λογαριασμό πρωτογενούς διανομής εισοδήματος, δεν αναλύει την πληρωτέα από παραγωγούς προστιθέμενη αξία σε διάφορες κατηγορίες προστιθέμενης αξίας, όπως καταγράφεται στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος.
- 8.112. Εκτός από το διαγώνιο στοιχείο, η στήλη 3 περιέχει το πρωτογενές εισόδημα πληρωτέο στην αλλοδαπή (41) στη θέση (15,3) και το εξισωτικό μέγεθος, καθαρό εθνικό εισόδημα (1632), που συνδέει το λογαριασμό αυτό με τον επόμενο.
- 8.113. Η μήτρα αυτή παρέχει τη δυνατότητα συνδυασμού ή όχι του λογαριασμού αναδιανομής εισοδήματος σε είδος με το λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος. Εάν δεν εμφανίζεται η αναδιανομή εισοδήματος σε είδος, τότε η διαγώνιος περιέχει τρέχουσες μεταβιβάσεις, εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος, μεταξύ τομέων μόνιμων κατοίκων (1096). Οι μεταβιβάσεις αυτές περιλαμβάνουν τρέχοντες φόρους εισοδήματος, πλούτου, κτλ., κοινωνικές εισφορές και παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος, και λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις. Εάν συμπεριλαμβάνεται η αναδιανομή εισοδήματος σε είδος, τότε η διαγώνιος του λογαριασμού 4 καταγράφει επίσης τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος· αν αυτό αθροιστεί με τις λοιπές ροές τρεχουσών μεταβιβάσεων, το άθροισμα είναι 1315. Και στις δύο περιπτώσεις, η σειρά 4 ανοίγει με το καθαρό εθνικό εισόδημα, ενώ οι τρέχουσες μεταβιβάσεις από την αλλοδαπή (10) καταγράφονται στη θέση (4,15). Η στήλη 4 δείχνει, εκτός από το διαγώνιο στοιχείο, τις τρέχουσες μεταβιβάσεις προς την αλλοδαπή (39), στη θέση (15,4), ενώ το εξισωτικό μέγεθος, (διορθωμένο) καθαρό διαθέσιμο εισόδημα (1064), τοποθετείται στην πλευρά των χρήσεων του λογαριασμού (διορθωμένου) διαθέσιμου εισοδήματος.
- 8.114. Εάν συμπεριλαμβάνεται η αναδιανομή εισοδήματος σε είδος, τότε ο λογαριασμός 5 είναι ο λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος. Σε άλλη περίπτωση, ο λογαριασμός αυτός είναι ο λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος. Σε συγκεντρωτικό επίπεδο, αυτό είναι αποκλειστικά θέμα ορολογίας, γιατί το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα ισούται με το συνολικό διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα και η συνολική δαπάνη για τελική κατανάλωση ισούται με τη συνολική πραγματική τελική κατανάλωση. Εκτός από το διαθέσιμο εισόδημα, η σειρά του λογαριασμού αυτού καταγράφει μια διόρθωση για τις μεταβολές της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία μόνιμους κατοίκους (11) στη διαγώνιο και μία διόρθωση στη διαγώνιο για την καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία μη μόνιμους κατοίκους (0) στη στήλη 15. Η στήλη περιέχει, εκτός από την τελική κατανάλωση (1371) και το διαγώνιο στοιχείο, μια διόρθωση για τις μεταβολές της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών μη μόνιμων κατοίκων σε συνταξιοδοτικά ταμεία μόνιμους κατοίκους (0), βλέπε θέση (15,5) και το εξισωτικό μέγεθος, καθαρή αποταμίευση (233), που εισάγεται στον πρώτο υπολογαριασμό κεφαλαίου (λογαριασμός 6).

- 8.115. Για το λογαριασμό κεφαλαίου, διακρίνονται δύο υπολογαριασμοί. Κατ' αρχήν, στη σειρά του λογαριασμού της μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου, στην καθαρή αποταμίευση προστίθενται οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου εισπρακτέες από τομείς μονίμους κατοίκους (61), βλέπε θέση (6,6), και από το εξωτερικό (1), βλέπε θέση (6,16). Στη στήλη του λογαριασμού αυτού, εμφανίζονται οι πληρωτέες μεταβιβάσεις κεφαλαίου, προς τομείς μονίμους κατοίκους και το εξωτερικό (4) βλέπε θέση (16,6). Αυτό παρέχει ένα εξισωτικό μέγεθος, τη μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου (230), το οποίο μεταφέρεται στο λογαριασμό μεταβολών του ισολογισμού (λογαριασμός 11).
- 8.116. Στη συνέχεια, η σειρά του λογαριασμού απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζει την ανάλωση παγίου κεφαλαίου (στοιχείο 7,2), τις αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων, μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων από μονάδες μονίμους κατοίκους (0), βλέπε στοιχείο (7,7) και από μονάδες μη μονίμους κατοίκους (0), βλέπε στοιχείο (7,17) και τις μεταβολές περιουσιακών στοιχείων λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου (833), βλέπε στοιχείο (7,12). Αυτό δείχνει το συνολικό ποσό που είναι διαθέσιμο σε μονίμους κατοίκους για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων. Η απόκτηση αυτή εμφανίζεται σε δύο στάδια: πρώτα η απόκτηση μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, στη στήλη του λογαριασμού αυτού, και στη συνέχεια η απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένων των εξωτερικών περιουσιακών στοιχείων, στη στήλη του επόμενου λογαριασμού. Η στήλη του λογαριασμού αυτού (λογαριασμός 7) περιέχει επομένως τον ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου (στοιχείο 1,7), το διαγώνιο στοιχείο (7,7) που εξετάζεται ανωτέρω, τις μεταβολές των υποχρεώσεων λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου (603), βλέπε στοιχείο (12,7) και ένα εξισωτικό μέγεθος, την καθαρή χορήγηση δανείων για το σύνολο της οικονομίας (38), που εμφανίζεται στον επόμενο λογαριασμό, το λογαριασμό χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.
- 8.117. Ο λογαριασμός 8, ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός, ανοίγει με την καθαρή χορήγηση δανείων του συνόλου της οικονομίας (στοιχείο 8,7) και προσθέτει τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ τομέων μονίμων κατοίκων (553) στη διαγώνιο καθώς επίσης και την καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων έναντι της αλλοδαπής (50), βλέπε στοιχείο (8,18). Η στήλη περιέχει το διαγώνιο στοιχείο και την καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων της αλλοδαπής (88) στο στοιχείο (18,8). Φυσικά, η καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων έναντι της αλλοδαπής συν την καθαρή χορήγηση δανείων του συνόλου της οικονομίας ισούται με την καθαρή απόκτηση περιουσιακών στοιχείων της αλλοδαπής, έτσι ώστε και σε αυτόν τον λογαριασμό διατηρείται το ισοζύγιο μεταξύ των συνόλων σειράς και στήλης.
- 8.118. Ο λογαριασμός των λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων, λογαριασμός 9, καταγράφει, στη σειρά, τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων λόγω λοιπών μεταβολών (379), βλέπε στοιχείο (9,12), και στη στήλη: τις μεταβολές υποχρεώσεων λόγω λοιπών μεταβολών (74), βλέπε στοιχείο (12,9), και το εξισωτικό μέγεθος, μεταβολές της καθαρής θέσης, λόγω λοιπών μεταβολών (305), βλέπε στοιχείο (11,9).

- 8.119. Οι τέσσερις τελευταίοι λογαριασμοί του συνόλου της οικονομίας αναφέρονται στους ισολογισμούς και τις μεταβολές σ' αυτούς. Πρώτον, ο ισολογισμός ανοίγματος εμφανίζει, στη σειρά, το απόθεμα στοιχείων του ενεργητικού κατά το άνοιγμα (16714), βλέπε στοιχείο (10,12), και στη στήλη το απόθεμα υποχρεώσεων κατά το άνοιγμα (6298), βλέπε στοιχείο (12,10), και την καθαρή θέση κατά το άνοιγμα (10416), βλέπε στοιχείο (13,10). Στη συνέχεια, ο λογαριασμός των μεταβολών του ισολογισμού καταγράφει τις δύο συνιστώσες αυτών των μεταβολών στη σειρά, βλέπε στοιχεία (11,6) και (11,9), καθώς και τις συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης (535) στη στήλη, βλέπε στοιχείο (13,11). Στη συνέχεια, ο ισολογισμός κλεισίματος εμφανίζει, στη σειρά, το απόθεμα υποχρεώσεων κατά το άνοιγμα (στοιχείο 12,10), τις δύο συνιστώσες των μεταβολών των υποχρεώσεων (στοιχείο 12,7 και 12,9), και την καθαρή θέση κατά το κλείσιμο (10951), βλέπε στοιχείο (12,13). Φυσικά, το άθροισμα των στοιχείων αυτών ισούται με το απόθεμα στοιχείων του ενεργητικού κατά το κλείσιμο, που υπολογίζεται επίσης στη στήλη του λογαριασμού αυτού: απόθεμα στοιχείων του ενεργητικού κατά το άνοιγμα (στοιχεία 12,10) συν τις δύο συνιστώσες των μεταβολών των στοιχείων του ενεργητικού, βλέπε στοιχεία (7,12) και (9,12). Τέλος, ο πρόσθετος λογαριασμός της καθαρής θέσης εμφανίζει την καθαρή θέση κατά το άνοιγμα (στοιχείο 13,10) και τις συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης (στοιχείο 13,11) στη σειρά καθώς και την καθαρή θέση κατά το κλείσιμο στη στήλη (στοιχείο 12,13).
- 8.120. Για την αλλοδαπή, περιλαμβάνονται οι ίδιοι λογαριασμοί με το σύνολο της οικονομίας, αν και κάπως σε πιο συγκεντρωτική μορφή. Πρώτον, ο εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών παρουσιάζει, στη σειρά, τις εισαγωγές από το σύνολο της οικονομίας (στοιχείο 14,1) και στη στήλη: τις εξαγωγές (στοιχείο 1,14) και το εξισωτικό μέγεθος, στοιχείο 15,14), εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών (-39). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλα τα εξισωτικά μεγέθη των λογαριασμών της αλλοδαπής εμφανίζονται από τη σκοπιά της αλλοδαπής. Έτσι, για να έχουμε τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη για το σύνολο της οικονομίας, το πρόσημο θα πρέπει να αντιστραφεί.
- 8.121. Δεύτερον, ο εξωτερικός λογαριασμός πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων καταγράφει το εξισωτικό μέγεθος του προηγούμενου λογαριασμού, καθώς και το πρωτογενές εισόδημα, τις τρέχουσες μεταβιβάσεις και τη διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών σε συνταξιοδοτικά ταμεία, προς και από την αλλοδαπή, αντιστοίχως. Τα στοιχεία αυτά έχουν ήδη εξεταστεί ανωτέρω. Από αυτά προκύπτει το τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο (-41), που εμφανίζεται στο στοιχείο (16,15).

- 8.122. Τρίτον, ο λογαριασμός κεφαλαίου της αλλοδαπής έχει επίσης διαιρεθεί σε δύο υπολογαριασμούς. Ένα για το τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο, τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου προς και από την αλλοδαπή και το εξισωτικό μέγεθος, μεταβολές της καθαρής χρηματοπιστωτικής θέσης της αλλοδαπής έναντι της εγχώριας οικονομίας λόγω του τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου (-38), βλέπε στοιχείο (21,16). Άλλον ένα για τις μεταβολές των στοιχείων του ενεργητικού λόγω του τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου (50), βλέπε στοιχείο (17,22), αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων, μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων από μονάδες μη μονίμους κατοίκους, βλέπε στοιχείο (7,17), μεταβολές των υποχρεώσεων λόγω του τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου (88), βλέπε στοιχείο (22,17), και το εξισωτικό μέγεθος, καθαρή χορήγηση δανείων για την αλλοδαπή (-38), που μεταφέρεται στον επόμενο λογαριασμό.
- 8.123. Τέταρτον, ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός εμφανίζει την καθαρή απόκτηση εξωτερικών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων (στοιχείο 18,8) και την καθαρή δανειοδότηση της αλλοδαπής (στοιχείο 18,17) στη σειρά, και την καθαρή ανάληψη εξωτερικών υποχρεώσεων (στοιχείο 8,18) στη στήλη. Πέμπτον, ο λογαριασμός λοιπών μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζει, στη σειρά, αυτές τις μεταβολές περιουσιακών στοιχείων (7), βλέπε στοιχείο (19,22), και στη στήλη αυτές τις μεταβολές υποχρεώσεων (3), βλέπε στοιχείο (22,19) καθώς και το εξισωτικό μέγεθος, μεταβολές στην καθαρή χρηματοπιστωτική θέση της αλλοδαπής λόγω λοιπών μεταβολών (4), βλέπε στοιχείο (21,19).
- 8.124. Τέλος, οι ισολογισμοί της αλλοδαπής είναι ανάλογοι με αυτούς του συνόλου της οικονομίας. Τα στοιχεία που δεν έχουν αναφερθεί ανωτέρω είναι τα εξής: απόθεμα εξωτερικών στοιχείων του ενεργητικού κατά το άνοιγμα (573), βλέπε στοιχείο (20,22), απόθεμα εξωτερικών υποχρεώσεων κατά το άνοιγμα (297), βλέπε στοιχείο (22,20), καθαρή εξωτερική χρηματοπιστωτική θέση της αλλοδαπής έναντι του συνόλου της οικονομίας κατά το άνοιγμα (276), βλέπε στοιχείο (23,20), συνολικές μεταβολές της καθαρής χρηματοπιστωτικής θέσης της αλλοδαπής (-34), βλέπε στοιχείο (23,21), και χρηματοπιστωτική θέση της αλλοδαπής έναντι του συνόλου της οικονομίας κατά το κλείσιμο (242), βλέπε στοιχείο (22,23).
- 8.125. Σε επόμενο στάδιο, αυτή η περιορισμένου μεγέθους μήτρα μπορεί να αποσυγκεντρωθεί για να εμφανιστεί η πλήρης ακολουθία λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών για τους συναλλασσομένους και τις κατηγορίες συναλλαγών. Πάντως, το πλήρες δυναμικό της λογιστικής με μήτρες μπορεί να αξιοποιηθεί αν δεν αναλύονται όλοι οι λογαριασμοί με τον ίδιο τρόπο, αλλά επιλέγεται η πιο κατάλληλη ταξινόμηση για κάθε λογαριασμό. Το χαρακτηριστικό αυτό εξετάζεται πιο εκτεταμένα στο επόμενο τμήμα.

Γ. Ιδιότητες των λογιστικών μητρών

- 8.126. Κάθε εγγραφή σε μια συγκεντρωτική μήτρα όπως ο πίνακας VIII.χ1 μπορεί να θεωρηθεί ως το γενικό σύνολο μιας υπομήτρας στην οποία παρουσιάζονται κατηγορίες συναλλασσομένων και των δύο πλευρών του συνόλου των συναλλαγών που εξετάζονται. Μια πολύ χρήσιμη επιλογή σε μια παρουσίαση των λογαριασμών με τη μορφή μητρών είναι ότι σε κάθε λογαριασμό μπορούν να επιλεγούν διαφορετικά είδη συναλλασσομένων και ομαδοποιήσεις τους, χωρίς να χάνεται η συνεκτικότητα και η ολοκλήρωση του πλήρους λογιστικού συστήματος. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να εφαρμοστεί "πολλαπλή εμφάνιση παραγόντων και πολλαπλός χωρισμός σε τομείς" επιλέγοντας, για κάθε λογαριασμό, μια μονάδα και μια ταξινόμηση μονάδων που προσιδιάζουν καλύτερα στο σύνολο των οικονομικών ρών που εξετάζεται.
- 8.127. Κατ' αρχήν, κάθε λογαριασμός μπορεί να αναλυθεί με δύο αρκετά διαφορετικούς τρόπους: υποδιαίρεση του συνόλου της οικονομίας σε ομάδες μονάδων, ή ταξινόμηση των κατηγοριών των συναλλαγών που εμφανίζονται σε κάθε λογαριασμό σε διάφορους υπολογαριασμούς. Για παράδειγμα, μια υποδιαίρεση του συνόλου της οικονομίας στους πρώτους πέντε λογαριασμούς θα μπορούσε να είναι ως εξής:
- (1) Διάκριση των προϊόντων στο λογαριασμό αγαθών και υπηρεσιών και ταξινόμησή τους κατά ομάδες προϊόντων.
 - (2) Διάκριση τοπικών μονάδων οικονομικής δραστηριότητας στο λογαριασμό παραγωγής και ταξινόμησή τους κατά βιομηχανίες.
 - (3) Διάκριση θεσμικών μονάδων για τους λογαριασμούς πρωτογενούς και δευτερογενούς διανομής εισοδήματος και χρήσης εισοδήματος και ταξινόμηση τους κατά θεσμικούς (υπο)τομείς.
- 8.128. Οι υποδιαίρεσεις αυτές έχουν δύο κύριες συνέπειες. Πρώτον, για όλες τις κατηγορίες συναλλαγών που διακρίνονται σε μια θέση αυτών των λογαριασμών γίνεται σαφές το ποιά ομάδα καταβαλλουσών μονάδων έχει ανταλλάξει τί με ποιά ομάδα εισπραττουσών μονάδων. Δεύτερον, αποκαλύπτονται οι αλληλοσυσχετισμοί μεταξύ διαφόρων οικονομικών ρών μέσω λεπτομερών σταυροειδών ταξινομήσεων. Για παράδειγμα, το παράδειγμα που εμφανίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, παρουσιάζεται μια απλή κυκλική ροή εισοδήματος, σε μεσοοικονομικό επίπεδο, μέσω των ακόλουθων αντιστοιχιών:
- (1) Η υπομήτρα (3,2) δείχνει ποιός θεσμικός υποτομέας εισπράττει καθαρή προστιθέμενη αξία από ποιές βιομηχανίες.
 - (2) Οι υπομήτρες (4,3) και (5,4) δείχνουν ποιός θεσμικός τομέας εισπράττει πρωτογενές εισόδημα και διαθέσιμο εισόδημα από ποιόν θεσμικό υποτομέα (φυσικά, στους λογαριασμούς διανομής εισοδήματος και το λογαριασμό χρήσης εισοδήματος μπορούν να εφαρμοστούν διαφορετικές ταξινομήσεις, οπότε αυτές οι υπομήτρες παύουν να είναι διαγώνιες).

- (3) Η υπομήτρα (1,5) δείχνει ποιιά ομάδα προϊόντων καταναλώνεται από ποιούς θεσμικούς υποτομείς και
- (4) Η υπομήτρα (2,1) δείχνει ποιιά βιομηχανία παράγει ποιές ομάδες προϊόντων.
- 8.129. Κατά την κατάρτιση μιας τέτοιας μήτρας, είναι χρήσιμο να αρχίζει κανείς με το σχεδιασμό μιας λογιστικής δομής που είναι κατάλληλη για τις προβλεπόμενες εφαρμογές. Στη συνέχεια, επιλέγονται οι πιο κατάλληλες μονάδες και ταξινομήσεις μονάδων για κάθε λογαριασμό. Πάντως, στην πράξη αυτό θα είναι μια διαλογική λειτουργία. Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι υπάρχει μια κατηγορία συναλλαγών για την οποία είναι γνωστές μόνο οι συνολικές εισπράξεις και πληρωμές των συναλλασσομένων (τα αθροίσματα των γραμμών και των στηλών μιας υπομήτρας), ενώ δεν είναι γνωστό το ποίος πλήρωσε σε ποιόν (η εσωτερική δομή της υπομήτρας). Το πρόβλημα αυτό μπορεί να λυθεί με την εισαγωγή ενός μη διαιρεμένου ψευδολογαριασμού.
- 8.130. Στις γενικές ιδιότητες της παρουσίας λογαριασμών με τη μορφή μητρών περιλαμβάνονται οι εξής:
- (1) Μια λεπτομερής παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι κατάλληλη για μαθηματική επεξεργασία χρησιμοποιώντας άλγεβρα μητρών· αυτό μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο για την ισοστάθμιση των λογαριασμών.
- (2) Μια λεπτομερής μήτρα παρουσιάζει μια ταυτόχρονη ανάλυση αλληλοσυνδεδεμένων συναλλαγών κατά καταβάλλουσες και εισπράττουσες μονάδες· κατά συνέπεια, είναι μια κατάλληλη μορφή για να αποκαλυφθούν, σε μεσοοικονομικό επίπεδο, οι αλληλοσυσχετισμοί οικονομικών ροών· ενώ περιλαμβάνονται οι ροές που αφορούν δύο διαφορετικά είδη μονάδων (π.χ., δαπάνες για την κατανάλωση διαφόρων κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών από διάφορους υποτομείς των νοικοκυριών).
- (3) Για ένα σύνολο λογαριασμών που παρουσιάζει μια ανάλυση των λογαριασμών κατά καταβάλλουσες και εισπράττουσες μονάδες, η παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι πιο συνοπτική από άλλες μεθόδους παρουσίασης· η πληρωμή από μία μονάδα και η είσπραξη από άλλη μονάδα σε κάθε συναλλαγή αναπαρίστανται με μια μόνο εγγραφή.
- 8.131. Μια συγκεντρωτική μήτρα για το σύνολο της οικονομίας μπορεί να χρησιμεύσει ως πίνακας αναφοράς για μεταγενέστερους, πιο λεπτομερείς πίνακες. Όταν ο αναγνώστης εξοικειωθεί με τη λεπτομερή παρουσίαση μερών του συστήματος (πίνακας προσφοράς και χρήσης, τομεακοί λογαριασμοί κτλ.), η σχέση των λεπτομερών υπομητρών με τη συγκεντρωτική μήτρα θα πρέπει να γίνεται σαφής, μέσω ενός συστήματος κωδικών. Η χρήση μητρών παρουσιάζει ιδιαίτερα πλεονεκτήματα εάν δεν είναι δυνατό ή επιθυμητό να παρουσιάζεται μια εξίσου λεπτομερής ταξινόμηση σε όλους τους λογαριασμούς του Συστήματος.

8.132. Η παρουσίαση με τη μορφή μητρών είναι ένα εργαλείο κατάλληλο για την εξερεύνηση της ευελιξίας του Συστήματος. Για παράδειγμα, μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω οι αλληλοσυσχετίσεις μεταξύ των κοινωνικών και των οικονομικών πτυχών του Συστήματος για να καταλήξουμε σε μια Μήτρα Κοινωνικής Λογιστικής (SAM). Η προσέγγιση SAM παρουσιάζεται στο επόμενο τμήμα του παρόντος κεφαλαίου.

Δ. Προσαρμογή της μήτρας μειωμένου μεγέθους σε συγκεκριμένους τύπους ανάλυσης

8.133. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων χρησιμοποιούν μια ταξινόμηση των σειρών και των στηλών που είναι πιο κατάλληλη για την περιγραφή των οικονομικών διεργασιών που εξετάζονται, και συγκεκριμένα των διεργασιών και χρήσης προϊόντων. Πάντως, οι μήτρες αυτές δεν περιλαμβάνουν τους αλληλοσυσχετισμούς μεταξύ προστιθεμένης αξίας και τελικών χρήσεων. Με την επέκταση ενός πίνακα προσφοράς και χρήσεων, ή ενός πίνακα εισροών-εκροών, έτσι ώστε να παρουσιάζεται ολόκληρη η κυκλική ροή του εισοδήματος σε μεσοοικονομικό επίπεδο, εμφανίζεται ένα ουσιαστικό χαρακτηριστικό μιας Μήτρας Κοινωνικής Λογιστικής (SAM).

8.134. Η Μήτρα Κοινωνικής Λογιστικής (SAM) ορίζεται από το ΕΣΟΛ ως εξής: παρουσίαση των λογαριασμών του ΕΣΟΛ σε μια μήτρα που εξετάζει λεπτομερώς τις διασυνδέσεις μεταξύ ενός πίνακα προσφοράς και χρήσεων και των τομεακών λογαριασμών. Οι SAM κατά κανόνα εστιάζουν στο ρόλο που παίζουν οι άνθρωποι στην οικονομία που μπορεί να αντανακλάται, μεταξύ άλλων, με επιπλέον αναλύσεις του τομέα των νοικοκυριών και μια αποσυγκεντρωμένη αναπαράσταση των αγορών εργασίας (δηλαδή που θα διακρίνει διάφορες κατηγορίες απασχολουμένων).

8.135. Ένα σημαντικό κοινωνικό θέμα είναι το επίπεδο και η σύνθεση της απασχόλησης/ανεργίας. Μια SAM κατά κανόνα παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό, μέσω της υποδιαίρεσης του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας κατά τύπο απασχολούμενου. Η υποδιαίρεση αυτή ισχύει τόσο για τη χρήση εργατικού δυναμικού από τη βιομηχανία, όπως εμφανίζεται στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, όσο και για την προσφορά εργασίας κατά κοινωνικοοικονομική υποομάδα, όπως εμφανίζεται στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος για τα νοικοκυριά. Αυτό σημαίνει ότι η μήτρα παρουσιάζει όχι μόνο την προσφορά και τη χρήση διαφόρων ομάδων προϊόντων, αλλά επίσης και την προσφορά και τη χρήση διαφόρων κατηγοριών εργασίας.

- 8.136. Η ταξινόμηση των απασχολούμενων μπορεί να βασίζεται σε συνδυασμό των γενικών και των (κυρίων) επαγγελματικών χαρακτηριστικών, όπως το φύλο, η εκπαίδευση, η ηλικία, και ο τόπος διαμονής αφενός, και η απασχόληση, το είδος σύμβασης εργασίας (πλήρης/μερική απασχόληση, μόνιμη/προσωρινή απασχόληση) και η περιφέρεια και ο υποτομέας απασχόλησης αφετέρου. Άλλο στοιχείο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι ότι οι διακυμάνσεις των μεταβολών των σχετικών ποσοστών αμοιβών στο εσωτερικό των ομάδων είναι μικρότερες από τις διακυμάνσεις μεταξύ των ομάδων. Μια ταξινόμηση κατά βιομηχανία ή κατά απασχόληση δεν είναι τόσο χρήσιμη, γιατί αυτό εμφανίζεται ήδη στην SAM με τη σταυροειδή ταξινόμηση της προστιθεμένης αξίας.
- 8.137. Τόσο τα άτομα μόνιμοι κάτοικοι που εργάζονται σε επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους όσο και τα άτομα μη μόνιμοι κάτοικοι που εργάζονται σε επιχειρήσεις μόνιμους κατοίκους καθώς και οι εργαζόμενοι με προσωρινή απασχόληση θα πρέπει να εμφανίζονται ξεχωριστά. Έτσι, η απασχόληση μπορεί να εκτιμηθεί μετρώντας τον αριθμό των (εγχωρίων) απασχολούμενων ατόμων. Προφανώς, αυτό περιλαμβάνει και τους αυτοαπασχολούμενους, για την εισροή εργασίας των οποίων μπορεί στη συνέχεια να απομονωθεί μια τεκμαρτή αμοιβή από το λοιπό καθαρό μικό εισόδημα στην SAM.
- 8.138. Συγκεκριμένα, η σύγκριση (1) των εργατικών εισοδημάτων όλων των απασχολούμενων ατόμων όπως εμφανίζονται στη SAM, (2) η ανάλυση των εισοδημάτων αυτών με βάση όλες τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν και τα μέσα ποσοστά ωριαίας αμοιβής, και (3) της δυναμικής προσφοράς εργασίας κατά τύπο ατόμου και κατά ομάδα νοικοκυριών (εκφρασμένη σε ισοδύναμα "πλήρους απασχόλησης"), παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση της ανεργίας και ένα συγκεντρωτικό δείκτη ("ανεργία σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης") που είναι συνεπής, τόσο από εννοιολογική όσο και από αριθμητική άποψη, με τους λοιπούς μακροοικονομικούς δείκτες· αυτό μπορεί επίσης να προκύψει από το πλαίσιο SAM. Επιπλέον, η αντιπαράθεση της μέτρησης των απασχολούμενων ατόμων (εκτός από τους αλλοδαπούς) και του δυναμικού εργατικού δυναμικού σ' αυτό το σύνολο δεδομένων δείχνει την ανεργία, σύμφωνα με το συμβατικό ορισμό της.
- 8.139. Στο σημείο αυτό, θα είναι ίσως χρήσιμη η κατάρτιση μιας SAM ως παραδείγματος. Για το σκοπό αυτό, ο πίνακας VIII.x2 αποτελεί υπόδειγμα του σχεδιασμού μιας SAM που καταγράφει όλες τις συναλλαγές που διακρίνονται στο Σύστημα (δηλαδή, όλες τις ροές εκτός από τις "λοιπές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων"). Η κυριότερη καινοτομία είναι μια νέα έννοια που αποδίδεται στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διασύνδεση των λεπτομερών αναλύσεων της αγοράς εργασίας με τους εθνικούς λογαριασμούς. Η συγκεντρωτική SAM που παρουσιάζεται εδώ είναι συνοπτικός πίνακας, στον οποίο μπορούν να αναφέρονται άλλοι, πιο λεπτομερείς πίνακες. Οι πιθανοί τύποι ταξινομήσεων σε κάθε λογαριασμό εμφανίζονται σε παρένθεση στους τίτλους των σειρών και των στηλών.

- 8.140. Η ακολουθία λογαριασμών στη μήτρα αυτή είναι η ίδια που χρησιμοποιείται στον πίνακα VIII.x1. Η μεταβολή αυτής της μήτρας στη συγκεντρωτική SAM που παρουσιάζεται εδώ προϋποθέτει τα εξής:
- (1) Εξάλειψη του λογαριασμού λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων, του ισολογισμού ανοίγματος, του λογαριασμού μεταβολών στον ισολογισμό, του ισολογισμού κλεισίματος και του λογαριασμού καθαρής θέσης, τόσο για το σύνολο της οικονομίας όσο και για την αλλοδαπή, και εξάλειψη του εξωτερικού χρηματοπιστωτικού λογαριασμού.
 - (2) Υποδιαίρεση του λογαριασμού πρωτογενούς διανομής εισοδήματος και του δεύτερου υπολογαριασμού κεφαλαίου και
 - (3) Συνδυασμό των δύο υπολογαριασμών κεφαλαίου (εξαιρουμένου του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου) και συνδυασμού του εξωτερικού λογαριασμού αγαθών και υπηρεσιών και του εξωτερικού λογαριασμού πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.
- 8.141. Οι δύο πρώτες σειρές και στήλες του πίνακα VIII.x2 περιέχουν μια συγκεντρωτική εκδοχή του πίνακα προσφοράς και χρήσης, που εδώ διασυνδέεται ρητώς με τους λοιπούς λογαριασμούς του Συστήματος. Σημειώστε ότι αντιμετωπίστηκαν οι σειρές και οι στήλες του πίνακα προσφοράς (στοιχείο II, I).
- 8.142. Ο τρίτος λογαριασμός καταγράφει τη δημιουργία εισοδήματος και παίζει σημαντικό ρόλο. Ταξινομείται με βάση την κατηγορία πρωτογενούς εισροής: (1) εισόδημα εξαρτημένης εργασίας διαφόρων τύπων εργαζομένων, (2) λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής, (3) καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα και (4) καθαρό μικτό εισόδημα.
- 8.143. Εδώ ο λογαριασμός αυτός φιλοξενεί συναλλαγές μεταξύ δύο διαφορετικών τύπων μονάδων. Συγκεκριμένα, αυτό αναφέρεται στο εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, που καταγράφεται ως συναλλαγή (εργασία με αντάλλαγμα αμοιβή) μεταξύ μιας θεσμικής μονάδας (εργοδότη) και ενός ατόμου (απασχολούμενου). Σ' αυτή τη SAM, τα απασχολούμενα άτομα θεωρούνται ως ξεχωριστές μονάδες που εισπράττουν εισόδημα εξαρτημένης εργασίας στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος και διανέμουν το εισόδημα αυτό στο νοικοκυριό τους στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος. Οι μονάδες αυτές ταξινομούνται στη συνέχεια σε ομάδες απασχολούμενων / αυτοαπασχολούμενων ατόμων. Αυτή η αναπαράσταση χρησιμεύει για την ενοποίηση των αναλύσεων της αγοράς εργασίας και των εθνικών λογαριασμών.
- 8.144. Το (κατάλοιπο) μικτό εισόδημα και λειτουργικό πλεόνασμα παραμένουν στην παράγουσα μονάδα, όμως η ταξινόμηση παραγουσών μονάδων δεν είναι απαραίτητο να είναι η ίδια με αυτήν που χρησιμοποιείται στο λογαριασμό παραγωγής. Στην πραγματικότητα, η ταξινόμηση κατά θεσμικό υποτομέα έχει ιδιαίτερη σημασία για το λειτουργικό πλεόνασμα και το μικτό εισόδημα. Αυτό σημαίνει σταυροειδή ταξινόμηση αυτών των συνιστωσών της προστιθεμένης αξίας κατά βιομηχανία και κατά θεσμικό υποτομέα στην SAM.

- 8.145. Δεδομένου ότι το εξισωτικό μέγεθος του στοιχείου (III, II) ισούται με τη συνολική εγχώρια προστιθέμενη αξία, οι κατηγορίες πρωτογενούς εισοδήματος καλύπτουν όλα τα άτομα που απασχολούνται σε επιχειρήσεις μόνιμους κατοίκους. Στη στήλη III, η αμοιβή ατόμων μη μόνιμων κατοίκων που εργάζονται σε επιχειρήσεις μόνιμους κατοίκους μεταβιβάζεται στην αλλοδαπή. Ένα ουσιαστικό εθνικό εξισωτικό μέγεθος προκύπτει στο λογαριασμό III μόνον εάν προστεθεί πρώτα η αμοιβή ατόμων μόνιμων κατοίκων που εργάζονται σε επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους. Αυτό γίνεται στη σειρά III και για το σκοπό αυτό μπορεί να δημιουργηθεί μια ξεχωριστή κατηγορία, άτομα μόνιμοι κάτοικοι που εργάζονται σε επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους. Ένα πρόσθετο πλεονέκτημα της εισαγωγής αυτής της κατηγορίας είναι ότι διευκολύνει την εκτίμηση της απασχόλησης, σύμφωνα με το συμβατικό της ορισμό.
- 8.146. Το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι ο λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος κλείνει με ένα νέο εξισωτικό μέγεθος (1473), μεταξύ συνολικής καθαρής προστιθέμενης αξίας και καθαρού εθνικού εισοδήματος. Αυτό το εξισωτικό μέγεθος, που καλείται συνολικό καθαρό δημιουργηθέν εισόδημα, σε βασικές τιμές, παρέχει το συνολικό εισόδημα που εισπράττουν οι θεσμικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ως αποτέλεσμα της απασχόλησής τους με την παραγωγή.
- 8.147. Ο λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος μιας λεπτομερούς SAM παρουσιάζει τα εισοδήματα εργασίας των νοικοκυριών ως συμβολή από ένα ή περισσότερα απασχολούμενα/αυτοαπασχολούμενα μέλη του νοικοκυριού. Μεταξύ άλλων, αυτό δείχνει σε ποιο βαθμό εξαρτάται η κάθε ομάδα νοικοκυριών από πολλαπλές πηγές (εργατικού) εισοδήματος. Εκτός από αυτό, οι κατηγορίες συναλλαγών στους λογαριασμούς διανομής και χρήσης εισοδήματος είναι οι ίδιες με τον προηγούμενο πίνακα.
- 8.148. Κατά το σχεδιασμό αυτής της SAM, ο λογαριασμός κεφαλαίου και ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός έχουν αλληλοσυνδεθεί, και ο χρηματοπιστωτικός λογαριασμός ταξινομείται όχι κατά θεσμικό τομέα αλλά κατά τύπο χρηματοπιστωτικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά συνέπεια, η αποσυγκέντρωση αυτής της SAM δείχνει, κατά θεσμικό υποτομέα, τόσο τις αγορές μείον πωλήσεις διαφόρων τύπων χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, βλέπε στοιχείο (IX, VII), όσο και την ανάληψη μείον εξόφληση διαφόρων τύπων υποχρεώσεων, βλέπε στοιχείο (VII, IX). Αυτές οι δύο κατηγορίες συναλλαγών είναι συνδυασμένες, όσον αφορά την αλλοδαπή. Αυτό χρησιμεύει για να συμπεριληφθεί το εξισωτικό μέγεθος "καθαρή χορήγηση δανείων" του πίνακα VIII.x2, αν και το πρόσημο αντιστρέφεται όταν το βλέπουμε από την πλευρά της εθνικής οικονομίας (στοιχείο IX, XI).
- 8.149. Ένα μεγάλο μέρος των συνολικών μεταβολών του όγκου της καθαρής θέσης οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα σε αυξήσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Αν κάποιος ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τη δυναμική μιας οικονομίας, έχει σημασία να παρουσιαστεί σε ποιές βιομηχανίες έχει επεκταθεί η παραγωγική δυναμικότητα. Αυτός είναι ο στόχος του λογαριασμού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (λογαριασμός VIII) που εισάγεται σ' αυτή τη SAM. Έτσι, ένας πιο λεπτομερής πίνακας θα παρουσίαζε τα εξής:

- (1) Ποιός επενδύει πού στις σειρές αυτού του λογαριασμού - στοιχείο (VIII, VII) και
- (2) Πού επενδύει κάποιος σε τί στις στήλες - στοιχείο (I, VIII).

Στην περίπτωση αυτή, το ποιός αναφέρεται σε ένα θεσμικό υποτομέα, το πού αναφέρεται σε μια βιομηχανία, και το τί αναφέρεται σε μια ομάδα προϊόντων. Μέσω αυτού του λογαριασμού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, η SAM παρουσιάζει, σε μεσοοικονομικό επίπεδο, τις διασυνδέσεις που υπάρχουν μεταξύ σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά θεσμικό τομέα, όπως παρουσιάζεται στο λογαριασμό κεφαλαίου, και σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά ομάδα προϊόντων, όπως περιλαμβάνεται στους πίνακες προσφοράς και χρήσης.

8.150. Ο πίνακας VIII.x3 παρουσιάζει τι είδους πληροφορίες μπορούν να εξαχθούν από μια πιο αναλυτική SAM. Ο κύριος σκοπός του είναι να δείξει να εξής:

- την κυκλική ροή του εισοδήματος, όπου περιλαμβάνεται υποδιαίρεση του εισοδήματος εργασίας κατά ορισμένες κατηγορίες απασχολούμενων· αυτό επιτρέπει την πιο λεπτομερή ανάλυση της διασύνδεσης μεταξύ προστιθεμένης αξίας των βιομηχανιών και πρωτογενούς εισοδήματος των υποομάδων νοικοκυριών.
- Την αλληλεξάρτηση μεταξύ της διανομής εισοδήματος και της διάρθρωσης της παραγωγής· μεταξύ άλλων, αυτό έχει σχέση με την εξακρίβωση των προτύπων ζήτησης των διαφόρων υποομάδων νοικοκυριών.
- Την υποτομεακή κατανομή αποταμίευσης, όπου περιλαμβάνεται μια υποδιαίρεση του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά επενδύουσα βιομηχανία· αυτό επιτρέπει την πιο λεπτομερή ανάλυση της διασύνδεσης μεταξύ του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου των υποτομέων και του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά ομάδα προϊόντων.

Για λόγους παρουσίασης, ο αριθμός των ομάδων σε κάθε λογαριασμό είναι ο μικρότερος δυνατός. Προφανώς, μια πλήρης SAM θα πρέπει να διακρίνει περισσότερες κατηγορίες κατά λογαριασμό.

8.151. Εφόσον μια SAM ενοποιεί τόσο τις ροές εισοδήματος και δαπανών όσο και τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων σε μεσοοικονομικό επίπεδο, μπορεί να χρησιμεύσει ως μορφώτυπος για την εκτίμηση ενός ευρέως συνόλου λογαριασμών. Η προσέγγιση SAM είναι ιδιαίτερα χρήσιμη αν κάποιος θέλει να συνδυάσει λεπτομερείς πληροφορίες για π.χ. την παραγωγή και το διεθνές εμπόριο με βασικά δεδομένα από π.χ. μια έρευνα εργατικού δυναμικού, μια έρευνα προϋπολογισμού νοικοκυριών και μια έρευνα βιομηχανικών επενδύσεων. Επιπλέον, η κατάρτιση λογαριασμών με βάση ένα πλαίσιο SAM σημαίνει ότι για την ισοστάθμισή τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί άλγεβρα μητρών.

- 8.152. Η ενοποίηση περισσότερων βασικών στοιχείων παρέχει τη δυνατότητα της παρακολούθησης και της ανάλυσης περισσότερων ζητημάτων πολιτικής σε αλληλοσυσχέτιση μεταξύ τους. Πάνω απ' όλα, με μια SAM είναι δυνατή η διασύνδεση ζητημάτων απασχόλησης και διανομής εισοδήματος με στόχους περισσότερο προσανατολισμένους προς την μακροοικονομία όπως η αύξηση του ΑΕγχΠ, η ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών, τα σταθερά επίπεδα τιμών, κλπ. Επιπλέον, η SAM παρέχει ένα πλαίσιο και συνεπή δεδομένα (έτος βάσης) για μοντέλα (γενικής ισορροπίας) που καλύπτουν το σύνολο της οικονομίας με λεπτομερείς ταξινομήσεις παραγόντων, όπου περιλαμβάνονται βιομηχανίες, τύποι εργασίας και υποομάδες νοικοκυριών.
- 8.153. Ο πίνακας VIII.x4 δείχνει ένα μέρος των πληροφοριών που περιέχονται σε μια πλήρη SAM. Εξετάζει την καθαρή συνολική προστιθέμενη αξία, δηλαδή το στοιχείο (3,2) του συγκεντρωτικού πίνακα VIII.x2 με μεγεθυντικό φακό. Για να διευκολυνθεί η διασταύρωση με τον πίνακα προσφοράς και χρήσεων οι βιομηχανίες ταξινομούνται μόνο κατά τμήματα της NACE. Τα εισοδήματα εργασίας αρρένων και θηλέων αναλύονται κατά κατηγορία απασχόλησης και τόπο διαμονής του απασχολούμενου ατόμου. Το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα εμφανίζεται σύμφωνα με τον (υπο)τομέα της επιχείρησης όπου ανήκει η τοπική ΜΟΔ, και το καθαρό μικτό εισόδημα παρουσιάζεται σύμφωνα με την τοποθεσία της οικογενειακής επιχείρησης. Στο παράδειγμα αυτό, το μικτό εισόδημα εξακολουθεί να περιλαμβάνει μια τεκμαρτή αμοιβή για την εργασία των αυτοαπασχολούμενων. Προφανώς, τα μεγέθη του πίνακα αυτού αν αθροιστούν δίνουν τα σύνολα που εμφανίζονται στους πίνακες VIII.x2 και VIII.x3. Για παράδειγμα, η συνολική καθαρή προστιθέμενη αξία εμφανίζεται στην κάτω δεξιά γωνία.
- 8.154. Οι πρόσθετοι τομείς πληροφόρησης που μπορούν να προκύψουν από έναν τέτοιο πίνακα περιλαμβάνουν τα εξής:
- Μερίδιο του εισοδήματος εργασίας θηλέων κατά βιομηχανία και κατά περιφέρεια.
 - Βαθμό συγκέντρωσης του εισοδήματος εργασίας θηλέων σε μια συγκεκριμένη κατηγορία απασχόλησης, κατά βιομηχανία και κατά περιφέρεια.
 - Σύνθεση του εισοδήματος εργασίας κατά επάγγελμα σε κάθε βιομηχανία και περιφέρεια, και για τα δύο φύλα.
 - Περιφερειακή κατανομή του μικτού εισοδήματος κατά βιομηχανία.
 - Βάρος των δημοσίων επιχειρήσεων και των εταιρειών που ελέγχονται από αλλοδαπούς στο λειτουργικό πλεόνασμα κατά βιομηχανία.

- 8.155. Στον πίνακα αυτό, λεπτομερείς πληροφορίες για το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας προέρχεται από στατιστικές της εργασίας· η ενοποίησή τους σε ένα πλαίσιο εθνικών λογαριασμών θα αυξήσει τη σημασία καθώς και την αξιοπιστία τόσο αυτής της πηγής όσο και των εθνικών λογαριασμών.

Τα εισοδήματα εργασίας, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα αυτόν, μπορούν να αναλυθούν σε μια συνιστώσα όγκου και μια συνιστώσα τιμής κατά τύπο εργασίας και κατά βιομηχανία: απασχόληση ως ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης και (σταθμισμένα, ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) ποσοστά αμοιβών, αντιστοίχως. Εκτός από αυτά, μια πλήρης SAM περιέχει επίσης ένα πίνακα ο οποίος εμφανίζει την κατανομή αυτών των εισοδημάτων εργασίας και της συνακόλουθης απασχόλησης σε ομάδες νοικοκυριών. Παρόμοιες συναλλαγές μπορούν να εμφανιστούν για το τεκμαρτό εισόδημα εργασία των αυτοαπασχολούμενων.

Ένα σύνολο δεδομένων που περιέχει μια εκτίμηση του τεκμαρτού εισοδήματος εργασίας των αυτοαπασχολούμενων ομάδων ατόμων καθώς και επιμερισμό όλων των εισοδημάτων εργασίας σε μια συνιστώσα όγκου και μια συνιστώσα τιμής, παρέχει λεπτομερή δεδομένα περί της εργασίας, που είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για κάθε είδους ανάλυση και τα οποία συνδέονται άμεσα με όλα τα σημαντικά μακροοικονομικά συγκεντρωτικά μεγέθη, περιλαμβανομένης της απασχόλησης (δηλαδή, συνολικό αριθμό απασχολούμενων μονάδων ατόμων) και το ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (δηλαδή, συνολικό όγκο εισροής εργασίας).

ΑΦΗΡΩΣΕΙΣ	Α. Αριθμοί και περιγραφές	I.-IV. TOTAL ECONOMY											
		I. Προηγούμενη	II.1 Προηγούμενη διασπέρση αναδιάρθρωσης	II.2 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	II.3 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	II.4 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	III.1 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	III.2 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	III.3 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	III.4 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	IV.1 Κοινοπραξίες αναδιάρθρωσης	IV.2 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	IV.3 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης
ΣΥΝΟΛΟ	0 Αριθμοί και περιγραφές	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1 Προηγούμενη	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	II.1 Προηγούμενη διασπέρση αναδιάρθρωσης	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	II.2 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	II.3 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	II.4 Διασπέρση αναδιάρθρωσης (με αλλαγές)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	III.1 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
	III.2 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	III.3 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	III.4 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
	IV.1 Κοινοπραξίες αναδιάρθρωσης	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	IV.2 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
	IV.3 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Καθαρή θέση	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	
IV.1 Κοινοπραξίες αναδιάρθρωσης	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	
V.2 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	
V.3.1 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	
V.3.2 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	
V.3.3 Αναδιάρθρωση με μεταβιβάσεις κεφαλαίου	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	
V.3.4 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	
V.4.1 Κοινοπραξίες αναδιάρθρωσης	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
V.4.2 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	
V.4.3 Διασπέρση του αναδιάρθρωσης	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
Καθαρή θέση	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	
ΣΥΝΟΛΟ		4250	2770	2010	2770	1810	200	100	421	370	1674	833	

ΠΙΝΑΚΑΣ V - 2 Σχηματική παρουσίαση μιας Μήτρας Κοινωνικής Λογιστικής

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ									ΑΛΛΟΔΑΠΗ		ΣΥΝΟΛΟ
	0. Αγαθών και υπηρεσιών									Τρέχων	Κεφαλαίου	
	I = 1 (προϊόντα)	II = 2 (Βιομηχανίες)	III = 3a (κατηγορίας πρωτογενών εισροών)	IV = 3b (θεσμικοί τομείς)	V = 4 (θεσμικοί τομείς)	VI = 5 (θεσμικοί τομείς)	VII = 6/7a (θεσμικοί τομείς)	VIII = 7b (Βιομηχανίες)	IX = 8 (χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία)	X = 14/15	XI = 16/17	
0. Αγαθών και υπηρεσιών (προϊόντα)	I = 1	Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη	Ενδιάμεση ανάλυση			Γενική κατανάλωση	Μεταβολές αποθεμάτων 1)	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου		Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών		
		0	1904			1371		38	376		536	4225
ΣΥΝΟΛΟ	I. Παραγωγής (Βιομηχανίες)	II = 2	Προϊόν (παραγωγή)									3595
	II.1.1 Δημιουργίας εισοδήματος (κατηγορίες πρωτογενών εισροών)	III = 3a		ΚΑΘΑΡΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ)								1475
	II.1.2 Διανομής πρωτογενούς εισοδήματος (θεσμικοί τομείς)	IV = 3b	Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων	ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΚΑΘΑΡΟ (ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ)	Εισόδημα περιουσίας							2013
	II.2 Δευτερογενούς διανομής εισοδήματος (θεσμικοί τομείς)	V = 4			ΕΘΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΚΑΘΑΡΟ	Τρέχουσες μεταβιβάσεις						2739
	II.4 Χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος (θεσμικοί τομείς)	VI = 5				ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΚΑΘΑΡΟ	Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων					1615
	Κεφαλαίου (θεσμικοί τομείς)	VII = 6/7a					ΑΙΤΟΤΑΜΙΕΥΣΗ, ΚΑΘΑΡΗ	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου 2)		Καθαρή ανάλυση υποχρεώσεων		Μεταβιβάσεις κεφαλαίου από την αλλοδαπή 2)
Σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (Βιομηχανίες)	VIII = 7b		Ανάληψη παγίου κεφαλαίου					Καθαρός σχηματισμός παγίου κεφαλαίου				376
III.2 Χρηματοπιστωτικός (χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία)	IX = 8							Καθαρές αποκτήσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων			ΚΑΘΑΡΗ ΛΗΨΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ	603
Τρέχων	X = 14/15	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών		Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας προς την αλλοδαπή	Εισόδημα περιουσίας και φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής προς την αλλοδαπή	Τρέχουσες μεταβιβάσεις προς την αλλοδαπή	Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων προς την αλλοδαπή					577
Κεφαλαίου	XI = 16/17							Καθαρές αποκτήσεις χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων			ΚΑΘΑΡΗ ΛΗΨΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ	-37
		4225	3595	1475	2013	2739	1615	898	376	603	577	-37

1) Περιλαμβάνονται οι αποκτήσεις μείον πωλήσεις τιμαφών.

2) Περιλαμβάνονται οι αποκτήσεις μείον πωλήσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων.

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII.x4: Παράδειγμα λεπτομερούς υπομήτρας: ΚΑΘΑΡΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ)

(ΠΙΝΑΚΑΣ VIII.x2, στοιχείο 3.2)					ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (κατά τμήματα της NACE)															ΣΥΝΟΛΟ				
					Γεωργία, Αλιεία και Ξασοκομία	Μεταποίηση	Παροχή ηλεκτρικού, θερμότητας, ψυκτικού αερίου και νερού	Χονδρικό εμπόριο, επισκευές αυτοκινήτων και οικιακών ειδών	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	Μεταφορές, επικοινωνίες, ενοίκια και υπηρεσίες	Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση	Υπηρεσίες σχετικές με ακίνητα και επιχειρηματικές υπηρεσίες	Δημόσια διοίκηση, άμυνα και υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Εκπαίδευση, υγεία και κοινωνικές υπηρεσίες	Λοιπές υπηρεσίες	Υπηρεσίες χρηματοπ. μεσολάβ. που μετρώται έμμεσα								
					IIa1	IIa2	IIb1	IIb2	IIb3	IIb4	IIc1	IIc2	IIc3	IIc4	IIc5	IIc6	IIc7	IIc8	IIc9	IIc10	II			
Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	Ε	Μόνιμοι κάτοικοι	Γεωργοί	Αγροτ.	IIIa1	6.2	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	6.8		
			Αστικ.	IIIa2	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	
			Άρρενες	Χειρώνακτες	Αγροτ.	IIIa3	0.2	0.0	3.2	21.1	0.6	12.4	1.9	0.1	2.8	0.6	0.1	0.2	0.8	0.2	1.8	0.0	0.0	46.0
			Χ	Αστικ.	IIIa4	0.0	0.0	1.8	105.3	9.8	27.4	4.0	0.4	7.9	1.5	0.4	0.9	1.0	0.8	4.7	0.0	0.0	165.9	
			Ω	Αγροτ.	IIIa5	0.2	0.0	0.5	5.9	0.0	0.9	3.0	0.2	0.5	3.7	0.6	1.5	0.6	0.0	2.4	0.0	0.0	20.0	
			Ρ	Αστικ.	IIIa6	0.0	0.1	1.5	35.6	2.1	3.7	6.6	0.5	1.8	6.9	3.0	5.8	0.6	0.4	7.3	0.0	0.0	75.9	
			Ι	Αγροτ.	IIIa7	0.1	0.0	1.7	17.7	0.2	2.6	0.7	0.2	0.3	1.8	1.3	2.7	14.0	1.0	1.8	0.0	0.0	46.1	
			Ο	Αστικ.	IIIa8	0.0	0.0	2.5	47.7	2.7	4.4	1.3	0.4	1.0	5.6	5.9	10.6	20.1	4.1	4.7	0.0	0.0	111.0	
	Σ	Μόνιμοι κάτοικοι	Γεωργοί	Αγροτ.	IIIb1	1.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1		
	Π	Μόνιμοι κάτοικοι	Θήλειες	Αστικ.	IIIb2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Αγροτ.				IIIb3	0.0	0.0	0.0	5.7	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.4	0.2	0.8	0.0	0.0	7.5		
Αστικ.				IIIb4	0.0	0.0	0.0	13.6	0.0	0.1	0.2	0.2	0.1	0.3	0.2	0.3	0.4	0.8	2.6	0.0	0.0	18.8		
Αγροτ.				IIIb5	0.0	0.0	0.4	5.6	0.1	1.3	6.2	0.6	0.4	1.6	0.8	1.8	4.3	0.6	24.2	0.0	0.0	47.8		
Αστικ.				IIIb6	0.0	0.0	1.2	49.6	2.9	4.6	14.3	2.5	1.0	8.8	4.7	9.0	4.9	2.0	36.6	0.0	0.0	142.1		
Αγροτ.				IIIb7	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	1.0	0.3	0.9	9.3	2.4	5.5	0.0	0.0	21.0		
Αστικ.				IIIb8	0.0	0.0	0.1	7.3	0.1	0.3	0.3	0.1	0.0	3.6	1.1	4.8	10.6	9.8	11.2	0.0	0.0	49.3		
Σ				Μισθωτοί μη μόνιμοι κάτοικοι	IIIc	0.1	0.1	0.1	0.9	0.0	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0	
Μόνιμοι κάτοικοι σε επιχειρήσεις μη μόνιμους κατοίκους					III d																			
Λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής					III e	-2.0	0.0	-2.0	41.1	4.9	5.0	0.0	0.0	-6.0	8.3	3.7	1.0	0.0	0.0	4.0	58.0			
Λειτουργικό πλεόνασμα καθαρό	Νοικοκυριά (ιδιοκατοίκηση)				III f1										60.0						60.0			
	ΜΚΙΕΝ και κρατικές μη μετοχικές εταιρείες				III f2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	21.0	0.0	0.0	21.0		
	Μετοχικές εταιρείες		Δημόσιες		III f3	0.1	0.0	2.7	8.0	9.0	1.1	-12.1	0.1	3.6	1.5	1.0	0.0	6.2	10.1	0.0	0.0	31.3		
			Εθνικές ιδιωτικές		III f4	10.7	0.2	0.4	13.0	0.1	21.9	6.0	2.7	7.1	14.8	49.0	0.0	1.3	11.5	0.0	0.0	138.7		
			Άλλοδαπές		III f5	0	0.0	1.4	6.0	0.0	0.4	0.5	0.3	1.8	2.2	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0		
																						-48.0		
Μικτό εισόδημα, καθαρό	Αγροτικός πληθυσμός				III g1	12.3	1.4	0.0	65.4	0.0	9.4	10.7	0.5	0.5	3.0	32.9	0.0	0.0	3.4	2.1	141.6			
	Αστικός πληθυσμός				III g2	0.2	0.2	0.0	161.6	0.0	25.6	20.4	4.3	2.5	2.0	61.1	0.0	0.0	7.6	4.9	290.4			
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ																								
Εισόδημα εξαρτ.εργασ. (που καταβάλ. από παραγωγούς μόνιμους κατοίκους)						8.0	1.0	13.0	317.3	18.5	58.0	39.0	5.3	15.9	35.5	18.4	39.1	67.0	22.3	103.6	761.8			
- Μόνιμοι κάτοικοι άρρενες					III a	6.9	0.8	11.1	233.3	15.4	51.4	17.5	1.8	14.3	20.1	11.3	21.9	37.1	6.5	22.7	472.2			
- Μόνιμοι κάτοικοι θήλειες					III b	1.0	0.1	1.7	83.1	3.0	6.4	21.3	3.5	1.5	15.4	7.1	16.9	29.9	15.8	80.9	287.6			
- Μη μόνιμοι κάτοικοι					III c	0.1	0.1	0.1	0.9	0.0	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0		
Μικτό εισόδημα και λειτουργικό πλεόνασμα						23.2	1.8	4.5	254.0	9.1	58.4	25.5	8.0	15.5	23.5	205.5	0.0	0.0	18.5	49.6	-48.0	649.1		
- Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό					III f	10.8	0.2	4.5	27.0	9.1	23.4	-5.6	3.1	12.5	18.5	111.5	0.0	0.0	7.5	42.6	-48.0	217.1		
- Μικτό εισόδημα, καθαρό					III g	12.4	1.6	0.0	227.0	0.0	35.0	31.1	4.9	3.0	5.0	94.0	0.0	0.0	11.0	7.0	0.0	432.0		
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΑΡΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ					III	29.2	2.8	15.5	612.4	32.5	121.4	64.5	13.3	25.4	67.3	227.6	40.1	67.0	40.8	157.2	-48.0	1468.9		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΙΣΡΟΩΝ - ΕΚΡΟΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.01. Το πλαίσιο εισροών - εκροών αποτελείται από τρία είδη πινάκων:

- πίνακες προσφοράς και χρήσεων·
- πίνακες που συνδέουν τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων με τους λογαριασμούς των τομέων·
- συμμετρικούς πίνακες εισροών - εκροών.

9.02. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων είναι μήτρες κατά βιομηχανία και κατά προϊόν, οι οποίες περιγράφουν, με μεγάλη λεπτομέρεια, τις εγχώριες παραγωγικές διεργασίες και τις συναλλαγές προϊόντων της εθνικής οικονομίας. Οι πίνακες αυτοί δείχνουν:

- τη δομή των κοστών παραγωγής και το εισόδημα που δημιουργείται με την παραγωγική διεργασία·
- τις ροές αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στο εσωτερικό της εθνικής οικονομίας·
- τις ροές αγαθών και υπηρεσιών σε σχέση με την αλλοδαπή.

9.03. Ένας πίνακας προσφοράς παρουσιάζει την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών κατά προϊόν και κατά είδος προμηθευτή, διακρίνοντας μεταξύ της παραγωγής των εγχωρίων βιομηχανιών και των εισαγωγών. Ένα απλουστευμένο παράδειγμα πίνακα προσφοράς παρουσιάζεται στο πίνακα ΙΧ.1.

Πίνακας ΙΧ.1 απλουστευμένος πίνακας προσφοράς

Προσφορά		Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Σύνολο
		(1)	(2)	(3)
Προϊόντα	(1)	Παραγωγή κατά προϊόν και κατά βιομηχανία	Εισαγωγές κατά προϊόν	Συνολική προσφορά κατά προϊόν
Σύνολο	(2)	Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία	Συνολικές εισαγωγές	Συνολική προσφορά

9.04. Ένας πίνακας χρήσεων παρουσιάζει τη χρήση αγαθών και υπηρεσιών κατά προϊόν και κατά τύπο χρήσης, δηλαδή ως ενδιάμεση ανάλωση (κατά βιομηχανία), τελική κατανάλωση, ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου ή εξαγωγές. Επιπλέον, ο πίνακας παρουσιάζει τις συνιστώσες της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, δηλαδή εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής, καθαρό μικτό εισόδημα, καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα και ανάλωση παγίου κεφαλαίου. Ένα απλουστευμένο παράδειγμα πίνακα χρήσεων παρουσιάζεται στον πίνακα ΙΧ.2.

Πίνακας ΙΧ.2 απλουστευμένος πίνακας προσφοράς

Χρήσεις		Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Σύνολο
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Προϊόντα	(1)	Ενδιάμεση ανάλωση κατά προϊόν και κατά βιομηχανία	Εξαγωγές	Δαπάνες για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	(2)	Προστιθέμενη αξία κατά συνιστώσα και κατά βιομηχανία	-	-	-	-
Σύνολο	(3)	Σύνολο εισροών κατά βιομηχανία	-	-	-	-

9.05. Μεταξύ των πινάκων προσφοράς και χρήσεων, ισχύουν δύο τύποι ταυτότητας (με την προϋπόθεση ότι υπάρχει συνέπεια όσον αφορά την αποτίμηση της προσφοράς και των χρήσεων, δηλαδή ότι και οι δύο αποτιμώνται σε βασικές τιμές):

- (1) Ταυτότητα κατά βιομηχανία: Παραγωγή κατά βιομηχανία = εισροή κατά βιομηχανία. Όσον αφορά τον απλουστευμένο πίνακα προσφοράς και χρήσης που χρησιμοποιείται στο παρόν κεφάλαιο, αυτό σημαίνει ότι το διάνυσμα σειράς στο τετράγωνο (2,1) του πίνακα ΙΧ.1 θα πρέπει να ισούται με αυτό που εμφανίζεται στο τετράγωνο (3,1) του πίνακα ΙΧ.2.

Ετσι, για κάθε βιομηχανία:

Παραγωγή = ενδιάμεση ανάλωση + προστιθέμενη αξία.

- (2) Ταυτότητα κατά προϊόν: Συνολική προσφορά κατά προϊόν = Συνολική χρήση κατά προϊόν.

Όσον αφορά τους απλουστευμένους πίνακες του παρόντος κεφαλαίου, το διάνυσμα στήλης στο τετράγωνο (1,3) του πίνακα ΙΧ.1 θα πρέπει να ισούται με το διάνυσμα στήλης (1,5) του πίνακα ΙΧ.2.

Ετσι, για κάθε προϊόν:

Παραγωγή + Εισαγωγές = Ενδιάμεση ανάλωση + Εξαγωγές + Δαπάνη για τελική κατανάλωση + Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου.

Αυτές οι ταυτότητες κατά βιομηχία και κατά προϊόν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ελεγχθεί και να βελτιωθεί η συνέπεια και η πληρότητα των εκτιμήσεων (βλέπε παράγραφο 9.11.).

9.06. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων είναι το κεντρικό πλαίσιο για όλους τους πίνακες των βιομηχανιών, π.χ. τους πίνακες σχετικά με την απασχόληση, το -μικτό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου και τα κεφαλαιακά αποθέματα.

9.07. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων περιέχουν όλες τις ροές των εξής λογαριασμών:

- του λογαριασμού αγαθών και υπηρεσιών·
- του λογαριασμού παραγωγής·
- του λογαριασμού δημιουργίας εισοδήματος.

9.08. Ένας πίνακας προσφοράς και ένας πίνακας χρήσεων μπορούν επίσης να συνδυαστούν και να παρουσιαστούν ως ενιαίος πίνακας. Αυτό μπορεί να γίνει προσθέτοντας δύο σειρές και μία στήλη στο πίνακα χρήσεων, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν η παραγωγή και οι εισαγωγές (βλέπε πίνακα ΙΧ.3). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι εδώ μεταφέρονται οι σειρές και οι στήλες από τον πίνακα προσφοράς που παρουσιάζεται στη παράγραφο 903.

Πίνακας ΙΧ.3 απλουστευμένος συνδυασμένος πίνακας προσφοράς και χρήσεων

		Προϊόντα	Βιομηχανίες	Αλλοδαπή	Τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Σύνολο
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Προϊόντα	(1)	-	Ενδιάμεση ανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Βιομηχανίες	(2)	Παραγωγή	-	-	-	-	Συνολική παραγωγή κατά βιομηχανία
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	(3)	-	Προστιθέμενη αξία	-	-	-	-
Αλλοδαπή	(4)	Εισαγωγές	-	-	-	-	-
Σύνολο	(5)	Συνολική προσφορά κατά προϊόν	Συνολικές εισροές κατά βιομηχανία	-	-	-	-

9.09. Ένας συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών είναι μια μήτρα προϊόν κατά προϊόν ή βιομηχανία κατά βιομηχανία, η οποία περιγράφει με μεγάλη λεπτομέρεια τις εγχώριες παραγωγικές διεργασίες και τις συναλλαγές προϊόντων της εθνικής οικονομίας. Ένας συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών ανασυντάσσει την προσφορά και τις χρήσεις σε έναν ενιαίο πίνακα. Υπάρχει μια σημαντική εννοιολογική διαφορά μεταξύ ενός συμμετρικού πίνακα εισροών - εκροών και ενός συνδυασμένου πίνακα προσφοράς και χρήσεων: στον πίνακα προσφοράς και χρήσεων, οι στατιστικές συσχετίζουν τα προϊόντα με τις βιομηχανίες, ενώ στο συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών οι στατιστικές συσχετίζουν προϊόντα με προϊόντα ή βιομηχανίες με βιομηχανίες. Έτσι, σε ένα συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών χρησιμοποιείται είτε μια ταξινόμηση προϊόντων είτε μια ταξινόμηση βιομηχανιών τόσο για τις σειρές όσο και για τις στήλες (βλέπε πίνακα ΙΧ. 4).

Πίνακας ΙΧ.4 απλουστευμένος συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών (προϊόν κατά προϊόν)

	Προϊόντα	Αλλοδαπή	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Σύνολο	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
Προϊόντα	(1)	Ενδιάμεση ανάλωση	Εξαγωγές	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Συνολική χρήση κατά προϊόν
Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας	(2)	Προστιθέμενη αξία	-	-	-	-
Αλλοδαπή	(3)	Εισαγωγές	-	-	-	-
Σύνολο	(4)	Συνολική προσφορά κατά προϊόν	-	-	-	Συνολική προσφορά = συνολική χρήση

9.10. Οι περισσότερες στατιστικές πληροφορίες που παρέχουν οι παραγωγικές μονάδες δείχνουν τα είδη των προϊόντων που πούλησαν και, με λιγότερη συνήθως λεπτομέρεια, τα είδη των προϊόντων που αγόρασαν/χρησιμοποίησαν. Το μορφότυπο των πινάκων προσφοράς και χρήσεων είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να ταιριάζει με στατιστικές πληροφορίες αυτού του είδους (δηλαδή βιομηχανία κατά προϊόν). Αντίθετα, σπάνια είναι διαθέσιμες πληροφορίες του τύπου "προϊόν κατά προϊόν" ή "βιομηχανία κατά βιομηχανία", όπως απαιτείται για τον συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών. Για παράδειγμα, οι έρευνες των βιομηχανιών συνήθως παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα είδη των προϊόντων που χρησιμοποιούνται και τα προϊόντα που παράγονται. Πάντως, συνήθως δεν είναι δυνατόν να συλλεγούν πληροφορίες σχετικά με τις εισροές όσον αφορά τις συνιστώσες προϊόντων και προστιθέμενης αξίας για κάθε παραγόμενο προϊόν (στην ιδανική περίπτωση, η διεύθυνση μιας επιχείρησης θα πρέπει να εμφανίζει όλα τα κόστη που αντιστοιχούν στα διάφορα είδη παραγωγής και, ταυτόχρονα, να δείχνει τη σύνθεση της ενδιάμεσης ανάλωσης κατά είδος προϊόντος). Στην πράξη, οι πληροφορίες που διατάσσονται με τη μορφή πινάκων

προσφοράς και χρήσεων είναι, επομένως, ένα πρακτικό σημείο έναρξης για την κατάρτιση των πιο αναλυτικών πληροφοριών των συμμετρικών πινάκων εισροών - εκροών. Οι πληροφορίες "βιομηχανία κατά προϊόν" των πινάκων προσφοράς και χρήσεων μπορούν να μετατραπούν σε στατιστικές "προϊόν κατά προϊόν" (βιομηχανία κατά βιομηχανία) με την προσθήκη συμπληρωματικών στατιστικών πληροφοριών στις δομές των εισροών, ή με την υιοθέτηση της υπόθεσης σταθερών δομών εισροών κατά προϊόν ή κατά βιομηχανία (βλέπε παραγράφους 9.54-9.60).

9.11. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων εξυπηρετούν τόσο στατιστικούς όσο και αναλυτικούς σκοπούς.

Σημαντικοί στατιστικοί σκοποί είναι οι εξής:

- επισήμανση κενών και ασυνεπειών σε πηγές βασικών δεδομένων·
- στάθμιση και υπολογισμός αριθμοδεικτών και μέτρων τιμών και όγκου·
- πραγματοποίηση εκτιμήσεων μέσω καταλοίπων (εκτίμηση μιας μεταβλητής εκτιμώντας πρώτα όλες τις άλλες μεταβλητές της ταυτότητας), π.χ. για την παραγωγή ή την τελική κατανάλωση συγκεκριμένων προϊόντων·
- έλεγχος και βελτίωση της συνέπειας, της αληθοφάνειας και της πληρότητας των στοιχείων των πινάκων προσφοράς και χρήσεων και των παραγώγων στοιχείων (όπως αυτά που εμφανίζονται στους λογαριασμούς παραγωγής). Για το σκοπό αυτό, η διαδικασία ισοστάθμισης δεν θα πρέπει να περιορίζεται στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων σε τρέχουσες τιμές:
 - * Καταρτίζοντας πίνακες προσφοράς και χρήσεων σε τρέχουσες και σε σταθερές τιμές για δύο ή περισσότερα έτη, μπορούν να ισοσταθμίζονται ταυτόχρονα οι εξής τιμές: σε σύγκριση με την κατάρτιση πινάκων προσφοράς και χρήσεων για ένα μόνο έτος, αυτό αποτελεί σημαντική επέκταση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου ενοποίησης·
 - * με τη βοήθεια των πινάκων που δείχνουν τη σύνδεση με τους τομεακούς λογαριασμούς, μπορεί να γίνει απευθείας σύγκριση με τις πληροφορίες από τους λογαριασμούς αυτών, π.χ. πληροφορίες για τη διανομή του εισοδήματος, την αποταμίευση και τον καθαρό δανεισμό (που υπολογίζεται ως αποτέλεσμα των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών). Αυτό εξασφαλίζει τουλάχιστον ότι, μετά τη διεργασία ισοστάθμισης, θα υπάρχει συνέπεια μεταξύ των πινάκων προσφοράς και χρήσεων και των τομεακών λογαριασμών.

* Η προσπάθεια κατάρτισης συμμετρικών πινάκων εισροών - εκροών από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων μπορεί να αποκαλύψει την ύπαρξη ασυνεπειών και ελλείψεων στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων. Επομένως, από την άποψη αυτή, υπάρχει επίσης ανάδραση από τους συμμετρικούς πίνακες εισροών - εκροών προς τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων.

- εκτίμηση στοιχείων για περιόδους για τις οποίες δεν υπάρχουν τόσο αξιόπιστες πληροφορίες, π.χ. εκτίμηση ετησίων στοιχείων με βάση τα λεπτομερή στοιχεία προσφοράς και χρήσεων του έτους βάσης ή εκτίμηση τριμηνιαίων στοιχείων με βάση τους ετήσιους πίνακες προσφοράς και χρήσεων.

9.12. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων και ο συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών παρουσιάζουν μια αναλυτική εικόνα της σύνθεσης της προσφοράς και της χρήσης των αγαθών, των υπηρεσιών και του εργατικού δυναμικού, καθώς και των σχετικών πρωτογενών εισοδημάτων. Οι πίνακες αυτοί και οι σχέσεις που μπορούν να προκύψουν απ'αυτούς, όπως π.χ. στοιχεία για την παραγωγικότητα, είναι ένα σημαντικό θέμα για οικονομική ανάλυση.

9.13. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων και ο πίνακας εισροών - εκροών μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία οικονομικής ανάλυσης. Οι δύο τύποι πινάκων έχουν διαφορετικά πλεονεκτήματα. Για τον υπολογισμό των άμεσων και των έμμεσων αποτελεσμάτων, οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων πρέπει να συμπληρωθούν με εξειδικευμένες υποθέσεις ή συμπληρωματικές στατιστικές πληροφορίες. Για τον υπολογισμό των σωρευτικών αποτελεσμάτων, αυτές οι υποθέσεις και οι απαιτήσεις για συμπληρωματικά δεδομένα είναι ισχυρότερες. Στην πραγματικότητα, οι απαιτήσεις για τον υπολογισμό σωρευτικών αποτελεσμάτων με ένα πίνακα προσφοράς και χρήσεων αντιστοιχούν με την κατασκευή ενός συμμετρικού πίνακα εισροών - εκροών. Επομένως, για τον υπολογισμό σωρευτικών αποτελεσμάτων, το προτιμώμενο εργαλείο είναι ο συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών. Πάντως, για τον υπολογισμό των άμεσων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων πρώτης τάξης, θα πρέπει γενικά να προτιμώνται οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων, διορθωμένοι με επιλεγμένες υποθέσεις (ή συμπληρωματικές στατιστικές πληροφορίες), για τους εξής λόγους:

- ο υπολογισμός εξαρτάται λιγότερο από υποθέσεις·

- ο πίνακας προσφοράς και χρήσεων παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες από το συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών·

- οι πληροφορίες του πίνακα προσφοράς και χρήσεων μπορούν να συνδεθούν καλύτερα με άλλους τύπους στατιστικών δεδομένων.

Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι επίσης χρήσιμα όταν οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων έχουν ενταχθεί σε ένα μακροοικονομικό μοντέλο: το συνολικό μοντέλο που προκύπτει πλησιάζει περισσότερο τις πραγματικές στατιστικές, μπορεί να δείξει πολλές λεπτομέρειες και μπορεί να συνδεθεί σχετικά εύκολα με τομείς για τους οποίους υπάρχουν άλλα στατιστικά δεδομένα (π.χ. αγορά εργασίας ή περιβάλλον).

9.14. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων και ο συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να υπολογιστούν τα εξής:

- αποτελέσματα των μεταβολών των τιμών ή των ποσοστών φορολογίας στις αξίες της προσφοράς ή της χρήσης·
- αποτελέσματα των μεταβολών των όγκων στις αξίες της προσφοράς ή της χρήσης·
- αποτελέσματα των μεταβολών των τιμών της προσφοράς στις τιμές της χρήσης·
- αποτελέσματα των μεταβολών του όγκου της χρήσης στον όγκο της προσφοράς·
- αποτελέσματα των μεταβολών του όγκου της προσφοράς στον όγκο της χρήσης·

Οι υπολογισμοί μπορούν να δείξουν τόσο τα έμμεσα όσο και τα άμεσα αποτελέσματα. Για παράδειγμα, μια σημαντική αύξηση των τιμών της ενέργειας δεν θα επηρεάσει μόνο τις βιομηχανίες που κάνουν εντατική χρήση ενέργειας, αλλά και τις βιομηχανίες που χρησιμοποιούν τα προϊόντα των παραγωγών έντασης ενέργειας. Με τη βοήθεια ορισμένων υποθέσεων, μπορούν να καταρτιστούν εκτιμήσεις του μεγέθους τέτοιων έμμεσων αποτελεσμάτων από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων και τους συμμετρικούς πίνακες εισροών - εκροών. Ως παραδείγματα κοινών υποθέσεων μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- σταθερή διάρθρωση εισροών από άποψη αξιών·
- σταθερή σύνθεση της αξίας της παραγωγής κατά βιομηχανία και κατά προϊόν·
- σταθερή σύνθεση της αξίας της δαπάνης των νοικοκυριών για τελική κατανάλωση κατά προϊόν.

Οι υποθέσεις αυτές παρουσιάζουν σημαντική ακαμψία, γιατί προϋποθέτουν ότι οι σχετικές τιμές δεν μεταβάλλονται, ότι οι παραγωγικές διεργασίες παραμένουν ίδιες από τεχνική άποψη και ότι δεν υπάρχει υποκατάσταση μεταξύ κατηγοριών δαπάνης για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών. Πάντως, αυτές οι γενικές υποθέσεις μπορούν να τροποποιηθούν προβλέποντας πρώτα μεταβολές στις σχετικές τιμές, π.χ. το μοντέλο τιμών του Leontief. Αυτό μπορεί να επεκταθεί με οικονομετρικές ή άλλες εκτιμήσεις σχετικά με την επίδραση των σχετικών τιμών και άλλων μεταβλητών στους τεχνικούς συντελεστές ή τη δαπάνη για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών.

Οι υπολογισμοί δεν χρειάζεται να περιοριστούν στην προσφορά και τη χρήση αγαθών και υπηρεσιών. Μπορούν επίσης να εφαρμοστούν στην προσφορά και τη χρήση εργατικού δυναμικού και στις συνιστώσες της προστιθέμενης αξίας.

9.15. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων και ο συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών μπορούν να ενταχθούν σε μακροοικονομικά μοντέλα έτσι ώστε να τους δώσουν μια λεπτομερή μεσοοικονομική βάση. Συγκεκριμένοι τύποι ανάλυσης που εξυπηρετούνται από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων και τον συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών είναι, π.χ., οι εξής:

- ανάλυση της παραγωγής, της δομής του κόστους και της παραγωγικότητας·
- ανάλυση τιμών·
- ανάλυση της απασχόλησης·
- ανάλυση της διάρθρωσης του σχηματισμού κεφαλαίου, της τελικής κατανάλωσης, των εξαγωγών, κ.λπ.·
- ανάλυση της σχέσης μεταξύ της εγχώριας παραγωγής και του περιβάλλοντος (π.χ. εστίαση στη χρήση συγκεκριμένων προϊόντων όπως καύσιμα, χαρτί και γυαλί)·
- ανάλυση των απαιτούμενων εισαγωγών ενέργειας·
- ανάλυση επιπτώσεων των νέων τεχνολογιών·
- ανάλυση ευαισθησίας όσον αφορά τα αποτελέσματα των μεταβολών των ποσοστών φορολογίας και των ρυθμιστικών μέτρων.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ

- 9.16. Στους πίνακες ΙΧ.5 και ΙΧ.6 παρουσιάζονται με περισσότερες λεπτομέρειες οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων.
- 9.17. Για τις βιομηχανίες χρησιμοποιείται η ταξινόμηση NACE. αναθ. 1, ενώ για τα προϊόντα η ταξινόμηση CPA. οι ταξινομήσεις αυτές είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες μεταξύ τους: σε κάθε επίπεδο συγκέντρωσης, η CPA παρουσιάζει τα κύρια προϊόντα των βιομηχανιών σύμφωνα με τη NACE αναθ.1.
- 9.18. Στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων η ταξινόμηση των προϊόντων είναι τουλάχιστον εξίσου λεπτομερής με την ταξινόμηση των βιομηχανιών, π.χ. τριψήφιο επίπεδο CPA (200 ομάδες) και διψήφιο επίπεδο της NACE αναθ. 1 (60 ομάδες).
- 9.19. Η διάκριση μεταξύ εμπορεύσιμης παραγωγής, παραγωγής για ίδια τελική χρήση και λοιπής μη εμπορεύσιμης παραγωγής θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη συνολική παραγωγή της βιομηχανίας· η διάκριση αυτή δεν είναι απαραίτητη για κάθε ομάδα προϊόντων.
- 9.20. Η διάκριση μεταξύ παραγωγών εμπορεύσιμου προϊόντος και παραγωγών για ίδια τελική χρήση αφενός και παραγωγών λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος αφετέρου θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά βιομηχανία μόνον όταν σε ένα βιομηχανικό κλάδο υπάρχουν και οι δύο τύποι παραγωγών. Επομένως, η διάκριση αυτή θα πρέπει γενικά να χρησιμοποιείται μόνο για την επιμέρους ταξινόμηση ενός πολύ περιορισμένου αριθμού βιομηχανιών, π.χ. της υγιεινομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης (βλέπε παράγραφο 3.56).
- 9.21. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές θα πρέπει να υποδιαιρούνται σε:
- παραδόσεις στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 - εισαγωγές και εξαγωγές από και προς άλλες χώρες.

Πίνακας ΙΧ.6. Πίνακας χρήσης σε τιμές αγοραστή

		Βιομηχανίες (NACE)					Σ(1)	Τελικές χρήσεις α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1	2	3n				
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)				
Προϊόντα (CPA) (Διορθωτικά μεγέθη)	1	(1) Ενδιάμεση ανάλυση σε τιμές αγοραστή κατά προϊόν και κατά βιομηχανία	(2)	Τελικές χρήσεις σε τιμές αγοραστή: Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και τιμαλφή ε) μεταβολές αποθεμάτων στ) εξαγωγές	(4)	(5)				
	2									
	3									
	.									
	.									
	m									
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλυση κατά βιομηχανία		Συνολικές τελικές χρήσεις κατά είδος		Συνολική χρήση				
Συνιστώσα απασχόλησης Λοιποί καθαροί φόροι επί της παραγωγής Ανάλυση παγίου κεφαλαίου Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό	(3)	Συνιστώσες της προστιθέμενης αξίας κατά βιομηχανία								
Σ(3)	(4)	Προστιθέμενη αξία κατά βιομηχανία								
Σ(1) + Σ(3)	(5)	Παραγωγή σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία								
Συμπληρωματικές πληροφορίες: Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου Αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων Εισροές εργασίας	(6)									

- 9.22. Στον πίνακα προσφοράς, οι ροές αγαθών και υπηρεσιών αποτιμώνται σε βασικές τιμές. Στον πίνακα χρήσεων, οι ροές αγαθών και υπηρεσιών αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή. Για να υπάρξουν ταυτότητες μεταξύ προσφοράς και χρήσεων, στον πίνακα ΙΧ.5 παρουσιάζεται επίσης η μετάβαση από την προσφορά σε βασικές τιμές προς την προσφορά σε τιμές αγοραστή. Εφόσον η προσφορά θα πρέπει να ισούται με τη χρήση, ο πίνακας δείχνει επίσης τη μετάβαση από τις χρήσεις σε τιμές αγοραστή προς τις χρήσεις σε βασικές τιμές. Κατά συνέπεια, από τη μετάβαση αυτή προκύπτουν δύο ταυτότητες:
- η προσφορά σε τιμές αγοραστή ισούται με τη χρήση σε τιμές αγοραστή.
 - η προσφορά σε βασικές τιμές ισούται με τη χρήση σε βασικές τιμές.
- 9.23. Η προστιθέμενη αξία καταγράφεται σε βασικές τιμές. Είναι το καθαρό αποτέλεσμα της παραγωγής, αποτιμώμενης σε βασικές τιμές, μείον την ενδιάμεση ανάλωση, αποτιμώμενη σε τιμές αγοραστή.
- 9.24. Η προστιθέμενη αξία σε τιμές κόστους συντελεστών παραγωγής δεν υπάρχει ως έννοια στο ΕΣΟΛ. Πάντως, μπορεί να υπολογιστεί από την προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές, αφαιρώντας τους λοιπούς φόρους μείον επιδοτήσεις της παραγωγής.
- 9.25. Το ΑΕγχΠ αποτιμάται σε τιμές αγοράς. Αυτό το μακροοικονομικό μέγεθος μπορεί να υπολογιστεί από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων με τρεις διαφορετικούς τρόπους:
- άθροισμα της παραγωγής σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία μείον το σύνολο της ενδιάμεσης ανάλωσης κατά βιομηχανία συν τους καθαρούς φόρους επί των προϊόντων (προσέγγιση παραγωγής). η ενδιάμεση ανάλωση κατά βιομηχανία περιλαμβάνει τη χρήση υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα και οι οποίες καταγράφονται ως πλασματική βιομηχανία (βλέπε παράγραφο 933).
 - τα αθροίσματα των διαφόρων συνιστωσών της προστιθέμενης αξίας σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία μείον τη χρήση υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (που καταγράφονται ως πλασματική βιομηχανία, βλέπε παράγραφο 933) συν τους καθαρούς φόρους επί των προϊόντων (προσέγγιση εισοδήματος).
 - άθροισμα των κατηγοριών των τελικών χρήσεων μείον τις εισαγωγές: εξαγωγές - εισαγωγές + δαπάνη για τελική κατανάλωση + ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου (όλα σε τιμές αγοραστή) (προσέγγιση δαπάνης).

- 9.26. Ο πίνακας χρήσεων ΙΧ.6 περιέχει επίσης ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες: ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων και εισροές εργασίας κατά βιομηχανία. Οι πληροφορίες αυτές είναι ζωτικής σημασίας για την ανάλυση της παραγωγικότητας και μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν για άλλους είδους αναλύσεις (π.χ. ανάλυση της απασχόλησης).
- 9.27. Στο ΕΣΟΛ, τα αποθέματα παγίων περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται με βάση τις τιμές αγοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αγοράστηκαν σε προηγούμενα έτη, αυτό σημαίνει ότι η ανάλυση παγίου κεφαλαίου των προηγούμενων ετών θα πρέπει να αφαιρείται από τις τρέχουσες αγοραίες τιμές των νέων περιουσιακών στοιχείων του ίδιου είδους και της ίδιας ποιότητας. Αυτή η καθαρή έννοια του αποθέματος παγίου κεφαλαίου θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της έντασης κεφαλαίου. Πάντως, για την ανάλυση της παραγωγικότητας, χρησιμοποιείται πιο συχνά μια ειδική ακαθάριστη έννοια. Σύμφωνα με αυτή την ακαθάριστη έννοια, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να αποτιμώνται με τις τρέχουσες αγοραίες τιμές των νέων περιουσιακών στοιχείων του ίδιου είδους και της ίδιας ποιότητας· δεν θα πρέπει να γίνεται αφαίρεση της ανάλυσης κεφαλαίου κατά το τελευταίο και τα προηγούμενα έτη. Αυτή η ακαθάριστη έννοια του αποθέματος παγίου κεφαλαίου δεν είναι τυποποιημένη έννοια του ΕΣΟΛ, αλλά μπορεί να υπολογιστεί εύκολα με τη βοήθεια της Μεθόδου Διαρκούς Απογραφής. Έχοντας υπόψη την ευρεία χρήση αυτών των ακαθάριστων στοιχείων, συνιστάται η παράθεση τόσο ακαθάριστων όσο και καθαρών στοιχείων σχετικά με το απόθεμα παγίου κεφαλαίου ως συμπληρωματικών πληροφοριών.
- 9.28. Για την ανάλυση της παραγωγικότητας, η προτιμητέα μεταβλητή για την εισροή εργασίας είναι ο αριθμός ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν. Πάντως, για τις εκτιμήσεις σχετικά με τα απασχολούμενα άτομα, μπορεί να είναι χρήσιμος και ο αριθμός των θέσεων απασχόλησης. Και για τις δύο μεταβλητές μπορεί να γίνει επιμέρους ταξινόμηση, π.χ. όσον αφορά τα μέρη που αντιστοιχούν στους μισθωτούς και στους αυτοαπασχολούμενους.
- 9.29. Για τη σωστή κατάρτιση και κατανόηση των πινάκων προσφοράς και χρήσεων, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ορισμένες από τις λογιστικές συνθήκες που χρησιμοποιούνται στο ΕΣΟΛ:
- Το προϊόν των βοηθητικών δραστηριοτήτων δεν καταγράφεται ξεχωριστά· όλες οι εισροές που καταναλώνονται από μια βοηθητική δραστηριότητα θεωρούνται ως εισροές προς την κύρια ή τη δευτερεύουσα δραστηριότητα την οποία υποστηρίζει η βοηθητική δραστηριότητα. Βοηθητικές δραστηριότητες μπορεί να είναι, για παράδειγμα, το μάρκετινγκ, η λογιστική, η αποθήκευση και ο καθαρισμός (βλέπε παρ. 3.12 και 3.13).

- Τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που παράγονται και αναλώνονται κατά την ίδια λογιστική περίοδο και στο εσωτερικό της ίδιας τοπικής ΜΟΔ δεν επισημαίνονται ξεχωριστά. Επομένως, δεν καταγράφονται ως μέρος του προϊόντος ή της ενδιάμεσης ανάλωσης αυτής της τοπικής ΜΟΔ. Αυτό μπορεί να αφορά, για παράδειγμα, τα εξής:
 - * σπόρους και φυτά για σπορά και φύτευση.
 - * ανθρακίτη που αναλίσκεται για την παραγωγή ανθρακοπλίνθων σε ανθρακωρυχεία.
 - * ηλεκτρική ενέργεια που αναλίσκεται από σταθμούς παραγωγής ενέργειας.
- Μικρές έκτασης εργασίες επεξεργασίας, συντήρησης ή επισκευής για λογαριασμό άλλων τοπικών ΜΟΔ πρέπει να καταγράφονται ως καθαρές, δηλαδή χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η αξία των σχετικών αγαθών. Αντίθετα, όταν τα αγαθά υφίστανται σημαντική φυσική μεταβολή, η συναλλαγή θα πρέπει να καταγράφεται μικτή, δηλαδή ως αγορά και πώληση των σχετικών αγαθών.
- Διαρκή αγαθά μπορούν να ενοικιάζονται ή να εκχωρούνται στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, καταγράφονται ως σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και αποθέματα παγίου κεφαλαίου στη βιομηχανία του ιδιοκτήτη στη βιομηχανία του χρήστη καταγράφεται ως ενδιάμεση ανάλωση με βάση το ύψος του μισθώματος.
- Άτομα που εργάζονται μέσω πρακτορείων προσωρινής απασχόλησης καταγράφονται ως απασχολούμενοι στη βιομηχανία των πρακτορείων αυτών και όχι στις βιομηχανίες τις οποίες εργάζονται πραγματικά. Κατά συνέπεια, στις δεύτερες, οι πληρωμές για τα άτομα αυτά καταγράφονται ως ενδιάμεση ανάλωση (και όχι ως εισόδημα εξαρτημένης εργασίας). Το ίδιο συμβαίνει και με το εργατικό δυναμικό που εκχωρείται βάσει σύμβασης.
- Η απασχόληση και το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας είναι ευρείες έννοιες στο ΕΣΟΛ:
 - * Η απασχόληση για κοινωνικούς λόγους λογίζεται και αυτή ως απασχόληση· αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για θέσεις απασχόλησης για αναπήρους, σχέδια απασχόλησης για άτομα που είναι άνεργα για μεγάλο χρονικό διάστημα και προγράμματα απασχόλησης για νέους που αναζητούν εργασία. Κατά συνέπεια, τα σχετικά άτομα είναι εργαζόμενοι και εισπράττουν εισόδημα εξαρτημένης εργασίας (και όχι κοινωνικές μεταβιβάσεις), αν και η παραγωγικότητά τους μπορεί να είναι (πολύ) χαμηλότερη από την παραγωγικότητα των λοιπών εργαζομένων.

* Στην απασχόληση περιλαμβάνονται και ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες τα σχετικά άτομα δεν εργάζονται, π.χ. άτομα που έχουν απολυθεί αλλά εισπράττουν για μια ορισμένη χρονική περίοδο πληρωμές από τον πρώην εργοδότη τους. Πάντως, η εισροή εργασίας με τη μορφή ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν δεν υφίσταται παραμόρφωση από τη συνθήκη αυτή, εφόσον δεν πραγματοποιείται καμμία ώρα εργασίας.

9.30. Στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων θα πρέπει να εισαχθούν δύο διορθωτικά μεγέθη για να είναι συμβατή η αποτίμηση των εισαγωγών στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων και στους τομεακούς λογαριασμούς (βλέπε επίσης πίνακα 3.2).

Στον πίνακα προσφοράς, οι εισαγωγές αγαθών αποτιμώνται σε τιμές cif. Αυτό σημαίνει υπερεκτίμηση του κόστους των εισαγωγών όταν οι υπηρεσίες μεταφοράς και ασφάλισης που ενσωματώνονται στην αξία cif παρέχονται από μονίμους κατοίκους (π.χ. μεταφορά για ίδιο λογαριασμό ή μεταφορά από εξειδικευμένους μεταφορείς μονίμους κατοίκους). Για να υπάρξει η σωστή ισορροπία μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών, θα πρέπει και οι εξαγωγές υπηρεσιών να αυξηθούν κατά ποσό ίσο με αυτή την υπερεκτίμηση των εισαγωγών. Στους τομεακούς λογαριασμούς, οι εισαγωγές αγαθών αποτιμώνται σε τιμές fob. Αυτό σημαίνει υπερεκτίμηση των εισαγωγών όπως και στην περίπτωση της αποτίμησης σε τιμές cif. Πάντως, στην περίπτωση της αποτίμησης σε τιμές fob η υπερεκτίμηση είναι μικρότερη, πράγμα που σημαίνει ότι και η τεκμαρτή αύξηση των εξαγωγών είναι μικρότερη. Έτσι, το αποτέλεσμα της χρησιμοποίησης διαφορετικών αρχών αποτίμησης είναι ότι οι καθαρές συνολικές εισαγωγές είναι οι ίδιες, αλλά ότι τόσο οι συνολικές συναλλαγές όσο και οι συνολικές εξαγωγές είναι μεγαλύτερες στην περίπτωση της αποτίμησης σε τιμές cif. Οι δύο αρχές αποτίμησης μπορούν να γίνουν συμβατές στους πίνακες προσφοράς και χρήσης με την εισαγωγή ρυθμιστικών μεγεθών για τις εισαγωγές αλλά και για τις εξαγωγές. Τα ρυθμιστικά μεγέθη θα πρέπει να ισούνται με την αξία των υπηρεσιών μεταφοράς και ασφάλισης που παρέχονται από μονίμους κατοίκους και οι οποίες ενσωματώνονται στην αξία cif αλλά όχι στην αξία fob, δηλαδή που αφορούν τη μεταφορά και την ασφάλιση από τα σύνορα της χώρας εξαγωγής μέχρι τα σύνορα της χώρας εισαγωγής. Αυτά τα διορθωτικά μεγέθη, όταν ενσωματωθούν στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, δεν χρειάζονται ιδιαίτερη μεταχείριση κατά τους υπολογισμούς εισροών - εκροών.

- 9.31. Η μεταφορά υπαρχόντων αγαθών καταγράφεται στον πίνακα χρήσεων ως αρνητική δαπάνη για τον πωλητή και θετική δαπάνη για τον αγοραστή. Για τη σχετική ομάδα προϊόντων, η μεταβίβαση ενός υπάρχοντος αγαθού είναι αναταξινόμηση όσον αφορά τις χρήσεις. Μόνο το κόστος μεταβίβασης δεν είναι αναταξινόμηση: καταγράφεται ως χρήση επιχειρηματικών ή επαγγελματικών υπηρεσιών. Για λόγους περιγραφής και ανάλυσης, μπορεί να είναι χρήσιμο να παρουσιάζεται ξεχωριστά το σχετικό μέγεθος της μεταβίβασης υπαρχόντων αγαθών για ορισμένες ομάδες προϊόντων, π.χ. σημασία των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ή σημασία του ανακυκλωμένου χαρτιού.
- 9.32. Οι απευθείας αγορές στο εξωτερικό από μόνιμους κατοίκους και οι αγορές στην οικονομική επικράτεια της χώρας από μη μόνιμους κατοίκους εκτιμώνται συνήθως με βάση μια ειδική διαδικασία στη διεργασία κατάρτισης στατιστικών. Εισάγονται ως διορθωτικά μεγέθη στις αρχικές εκτιμήσεις των εισαγωγών, των εξαγωγών και, με βάση το ύψος της καταναλωτικής συνιστώσας των αγορών στο εξωτερικό, τις δαπάνες για τελική κατανάλωση. Για να υπάρχει ισοστάθμιση στην προσφορά και χρήση κατά προϊόν, όλες αυτές οι αγορές θα πρέπει να διαμοιραστούν στις διάφορες σχετικές ομάδες προϊόντων. Για τις ομάδες προϊόντων όπου αυτού του είδους οι αγορές είναι σημαντικές, μπορούν να εμφανίζονται ως υποκατηγορία, π.χ. δαπάνη για διαμονή.
- 9.33. Σε όλους τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, η βιομηχανική ταξινόμηση NACE αναθ. 1 επεκτείνεται με μια πλασματική βιομηχανία που αντιστοιχεί στη χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα. Στον πίνακα προσφοράς, δεν καταγράφεται καμία συναλλαγή για τη βιομηχανία αυτή. Στον πίνακα χρήσεων, η συνολική χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα καταγράφεται ως ενδιάμεση ανάλωση αυτής της πλασματικής βιομηχανίας. Εφόσον αυτή η πλασματική βιομηχανία δεν έχει άλλες συναλλαγές, το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμά της είναι αρνητικό, με έλλειμα ίσο με την ενδιάμεση ανάλωσή της· όλες οι άλλες συνιστώσες της προστιθέμενης αξίας της είναι μηδενικές. Κατά συνέπεια, η συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της βιομηχανίας αυτής ισούται με το (αρνητικό) καθαρό λειτουργικό πλεόνασμά της.
- 9.34. Για τη μετάβαση από την προσφορά και χρήση σε βασικές τιμές προς την προσφορά και χρήση σε τιμές αγοραστή απαιτούνται τα εξής:
- αναδιανομή του εμπορικού κέρδους·
 - αναδιανομή του μεταφορικού κέρδους·
 - πρόσθεση των φόρων επί των προϊόντων (εκτός από τον εκπεστέο ΦΠΑ)·
 - αφαίρεση των επιδοτήσεων των προϊόντων.

Η εκτίμηση της μετάβασης αυτής είναι σημαντικό μέρος της διεργασίας ισοστάθμισης. Η μετάβαση μπορεί να παρουσιάζεται λεπτομερέστερα σε ξεχωριστούς πίνακες (βλέπε πίνακες ΙΧ.7 και ΙΧ.8). Οι πίνακες αυτοί μπορούν επίσης να εξυπηρετήσουν σημαντικούς αναλυτικούς σκοπούς, π.χ. ανάλυση τιμών και ανάλυση των συνεπειών των μεταβολών του ποσοστού φόρων επί των προϊόντων.

9.35. Γενικά, κατά την κατάρτιση πινάκων προσφοράς και χρήσεων και την επίτευξη του σωστού ισοζυγίου μεταξύ των δύο πλευρών, υπάρχει πάντοτε μια επιλογή όσον αφορά την έμφαση μεταξύ δύο αντίθετων τρόπων διόρθωσης των στατιστικών δεδομένων:

(1) Η προμήθεια κάθε προϊόντος σε βασικές τιμές μπορεί να διορθωθεί προς την κατεύθυνση της αποτίμησης σε τιμές αγοραστή για να εξασφαλιστεί η ισορροπία με τις χρήσεις σε τιμές αγοραστή.

(2) Κάθε μια από τις χρήσεις σε τιμές αγοραστή μπορεί να διορθωθεί προς την κατεύθυνση της αποτίμησης σε βασικές τιμές για να ταιριάζει με την προσφορά σε βασικές τιμές.

9.36. Στην πράξη, μπορεί να απαιτηθούν και τα δύο είδη ισοστάθμισης για τη δημιουργία ενός πίνακα προσφοράς και χρήσεων. Και οι δύο εναλλακτικές λύσεις αφορούν ή απαιτούν παρόμοια είδη διορθώσεων, δηλαδή για φόρους μείον επιδοτήσεις επί προϊόντων και για εμπορικά και μεταφορικά κέρδη κατά προϊόν. Στην πραγματικότητα, η πρώτη εναλλακτική λύση δεν είναι δυνατή χωρίς τη δεύτερη, εφόσον συνήθως δεν είναι δυνατό να γνωρίζουμε τις στήλες των φόρων επί των προϊόντων, των επιδοτήσεων προϊόντων και των εμπορικών και μεταφορικών κερδών, σε ανάλυση κατά προϊόν, στον πίνακα προσφοράς παρά μόνο εάν η διανομή στις χρήσεις των επιμέρους προϊόντων είναι γνωστή από τον πίνακα χρήσεων σε τιμές αγοραστή (πίνακας ΙΧ.6).

9.37. Έτσι, οι ακόλουθοι πίνακες υπεισέρχονται στη διαδικασία ισοστάθμισης:

- οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων ΙΧ.5 και ΙΧ.6 που παρουσιάζουν τα τελικά αποτελέσματα των διορθωτικών συνόλων της προσφοράς και της χρήσης κατά προϊόν σε τιμές αγοραστή και σε βασικές τιμές.

- οι πίνακες σχετικά με εμπορικά και μεταφορικά κέρδη και με φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων (πίνακες ΙΧ.7 και ΙΧ.8).

9.38. Η μετάβαση της προσφοράς και των χρήσεων από βασικές τιμές σε τιμές αγοραστή (βλέπε παράγραφο 9.34) είναι αναδιανομή του εμπορικού κέρδους: η αποτίμηση σε βασικές τιμές σημαίνει ότι τα εμπορικά κέρδη καταγράφονται ως μέρος του εμπορίου προϊόντων, ενώ η αποτίμηση σε τιμές αγοραστή σημαίνει ότι τα εμπορικά κέρδη κατανέμονται στα προϊόντα τα οποία αφορούν. Το ανάλογο ισχύει και για τα μεταφορικά κέρδη.

9.39. Το σύνολο των εμπορικών κερδών κατά προϊόν ισούται με το σύνολο των εμπορικών κερδών των παραγωγών βιομηχανιών συν τα δευτερεύοντα εμπορικά κέρδη των λοιπών βιομηχανιών. Το ανάλογο ισχύει και για τα μεταφορικά κέρδη.

Πίνακας ΙΧ.7. Απλός πίνακας εμπορικών και μεταφορικών κερδών

		Βιομηχανίες (NACE)			Σ(1)	Τελικές χρήσεις					Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1	2	3		...	n	α)	β)	γ)		
		(1)			(2)	(3)					(4)	(5)
1	Προϊόντα (CPA)	(1) Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη από την ενδιάμεση ανάλωση κατά προϊόν και κατά βιομηχανία			(2)	Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη από τελικές χρήσεις: Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και τιμαλφή ε) μεταβολές αποθεμάτων στ) εξαγωγές					(4)	(5)
2												
3												
.												
.												
m												
Σ(1)	(2)	Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη από την ενδιάμεση ανάλωση κατά βιομηχανία				Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη από τελικές χρήσεις κατά είδος						Συνολικά εμπ. & μετ. κέρδη

Πίνακας ΙΧ.8. Απλός πίνακας που παρουσιάζει φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων

		Βιομηχανίες (NACE)	Σ(1)	Τελικές χρήσεις	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1 2 3n	Σ(1)	α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Προϊόντα (CPA)	(1) Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων για την ενδιάμεση ανάλυση κατά προϊόν και κατά βιομηχανία		Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων για τελικές χρήσεις		
2				Δαπάνη για τελική κατανάλωση:		
3				α) από νοικοκυριά		
.				β) από ΜΚΙΕΝ		
.				γ) από το δημόσιο		
.				Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου:		
.	δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και τιμαλή					
.	ε) μεταβολές αποθεμάτων					
m				στ) εξαγωγές		
Σ(1)	(2)	Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων για την ενδιάμεση ανάλυση κατά βιομηχανία		Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων για τελικές χρήσεις κατά είδος		Συνολικοί φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων

9.40. Το μεταφορικό κέρδος περιλαμβάνει όλα τα μεταφορικά κόστη που συμπεριλαμβάνονται στη χρήση των προϊόντων σε τιμές αγοραστή αλλά όχι στις βασικές τιμές του προϊόντος ενός παραγωγού ή στα εμπορικά κέρδη των χονδρεμπόρων ή των λιανεμπόρων. Συγκεκριμένα, το μεταφορικό κέρδος περιλαμβάνει τα εξής:

- μεταφορά των αγαθών από τον τόπο παραγωγής στον τόπο όπου τα παραλαμβάνει ο αγοραστής, στην περίπτωση που ο παραγωγός πληρώνει έναν τρίτο για τη μεταφορά.
- μεταφορά των αγαθών που έχει ρυθμιστεί έτσι ώστε ο αγοραστής πρέπει να πληρώσει ξεχωριστά το κόστος μεταφοράς, ακόμη και αν η μεταφορά πραγματοποιείται από τον ίδιο τον παραγωγό ή τον χονδρέμπορο ή τον λιανέμπορο.

Όλα τα λοιπά κόστη της μεταφοράς αγαθών δεν καταγράφονται ως μεταφορικά κέρδη, π.χ.:

- αν ο παραγωγός μεταφέρει ο ίδιος τα αγαθά, αυτά τα μεταφορικά κόστη θα συμπεριλαμβάνονται στις βασικές τιμές του προϊόντος του παραγωγού. η μεταφορά αυτή αντιπροσωπεύει βοηθητική δραστηριότητα και τα επιμέρους κόστη της μεταφοράς δεν είναι αναγνωρίσιμα ως μεταφορικά κόστη.
- αν ο παραγωγός μεριμνήσει για τη μεταφορά των αγαθών χωρίς ξεχωριστό τιμολόγιο για τις μεταφορικές υπηρεσίες, αυτά τα μεταφορικά κόστη θα συμπεριλαμβάνονται στις βασικές τιμές του προϊόντος του παραγωγού. αυτά τα μεταφορικά κόστη είναι αναγνωρίσιμα και θα καταγράφονται ως μέρος της ενδιάμεσης ανάλωσης του παραγωγού.
- αν οι χονδρέμποροι και οι λιανέμποροι φροντίζουν για τη μεταφορά των αγαθών από τον τόπο όπου τα παρέλαβαν στον τόπο όπου τα παραλαμβάνει άλλος αγοραστής, τα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται στο εμπορικό κέρδος εάν η μεταφορά δεν χρεώνεται ξεχωριστά στον αγοραστή. Και στην περίπτωση αυτή, όπως και για τους παραγωγούς τα κόστη αυτά μπορεί να αντιπροσωπεύουν βοηθητική δραστηριότητα των χονδρεμπόρων και των λιανεμπόρων ή αγορά ενδιάμεσης υπηρεσίας, οπότε εντάσσονται στα εμπορικά κέρδη αλλά όχι στα μεταφορικά κέρδη.
- αν ένα νοικοκυριό αγοράζει αγαθά για σκοπούς τελικούς κατανάλωσης και φροντίζει για τη μεταφορά τους από κάποιον τρίτο, αυτά τα μεταφορικά κόστη καταγράφονται ως δαπάνη τελικής κατανάλωσης για υπηρεσίες (και δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιο εμπορικό ή μεταφορικό κέρδος).

9.41. Στον πίνακα ΙΧ.7 παρουσιάζεται μια κάπως απλουστευμένη εικόνα μιας μήτρας εμπορικών και μεταφορικών κερδών, για τους εξής λόγους:

- δεν γίνεται ρητή διάκριση μεταξύ εμπορικών και μεταφορικών κερδών. Και τα δύο είδη κέρδους θα μπορούσαν να εμφανίζονται για κάθε ομάδα προϊόντων. Μια άλλη λύση είναι οι ξεχωριστοί πίνακες: ένας για τα εμπορικά κέρδη και ένας για τα μεταφορικά κέρδη.
- Για τα εμπορικά κέρδη, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ χονδρικού και λιανικού εμπορίου, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές των τιμών. Κατά την κατάρτιση των πινάκων θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι οι χονδρέμποροι μπορεί επίσης να πουλούν απευθείας σε νοικοκυριά (π.χ έπιπλα) και ότι οι λιανέμποροι μπορούν να πωλούν απευθείας σε βιομηχανίες (π.χ. σε καφενεία και σε εστιατόρια).
- Κατά τον υπολογισμό και την ανάλυση των εμπορικών κερδών από προϊόντα που αντιστοιχούν στη δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών, για κάθε ομάδα προϊόντων θα μπορούσαν να διακρίνονται οι πιο σημαντικοί δίαυλοι διανομής, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές των τιμών· ουσιαστικά, η διάκριση μεταξύ χονδρικού και λιανικού εμπορίου είναι πολύ χονδροειδής. Για παράδειγμα, αγαθά και υπηρεσίες μπορούν να αγοράζονται από νοικοκυριά σε υπεραγορές, παντοπωλεία, ανθοπωλεία, πολυκαταστήματα, να αγοράζονται στο εξωτερικό ή να λαμβάνονται ως εισόδημα σε είδος. Επιπλέον, για ορισμένα προϊόντα, οι δευτερεύουσες πώλησεις μπορούν να έχουν πολύ μεγάλη σημασία· για παράδειγμα, στην περίπτωση των τσιγάρων αυτό μπορεί να αφορά τις πωλήσεις σε καφενεία, εστιατόρια και πρατήρια βενζίνης. Οπωσδήποτε, τόσο λεπτές διακρίσεις μπορούν να εισαχθούν μόνον εάν οι διαθέσιμες πηγές δεδομένων παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για εκτιμήσεις τουλάχιστον κατά προσέγγιση όσον αφορά τη σημασία του κάθε διαύλου διανομής.
- Κατά τον υπολογισμό των εμπορικών κερδών, θα μπορούσε να είναι πολύ χρήσιμη η διάκριση κατά τρόπο μεταφοράς (π.χ. σιδηροδρομικές, αεροπορικές, θαλάσσιες μεταφορές, μεταφορές σε εσωτερικές πλωτές οδούς ή οδικές μεταφορές).

9.42. Οι φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών αποτελούνται από τα εξής:

- φόρους επί προϊόντων (D21):
 - * φόρους τύπου προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ) (D211)·
 - * φόρους και δασμούς εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ (D212)·
 - * φόρους επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής (D214)·

- λοιπούς φόρους επί της παραγωγής (D29).

Διακρίνονται παρόμοιες κατηγορίες για τις επιδοτήσεις προϊόντων και εισαγωγών. Οι επιδοτήσεις αντιμετωπίζονται σαν να ήταν αρνητικοί φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών.

Οι ορισμοί των κατηγοριών αυτών εμφανίζονται στις παραγράφους 4...

9.43. Η προσφορά σε βασικές τιμές περιλαμβάνει τους καθαρούς λοιπούς φόρους επί της παραγωγής (δηλαδή μείον λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής). Για να γίνει η μετάβαση από τις βασικές τιμές στις τιμές αγοραστή (ή αντιστρόφως, βλέπε παράγραφο 934), θα πρέπει να προστεθούν οι διάφοροι φόροι επί των προϊόντων και να αφαιρεθούν οι επιδοτήσεις προϊόντων (ή αντιστρόφως).

9.44. Ο ΦΠΑ μπορεί να είναι εκπεστέος, μη εκπεστέος ή απλώς να μην εφαρμόζεται:

- Ο εκπεστέος ΦΠΑ εφαρμόζεται συνήθως στο μεγαλύτερο μέρος της ενδιάμεσης ανάλωσης, το μεγαλύτερο μέρος του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου και ένα μέρος των μεταβολών αποθεμάτων.

- Ο μη εκπεστέος ΦΠΑ εφαρμόζεται συχνά στη δαπάνη για τελική κατανάλωση, σε ένα μέρος του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, ένα μέρος των μεταβολών αποθεμάτων και ένα μέρος της ενδιάμεσης ανάλωσης.

- Ο ΦΠΑ κατά κανόνα δεν εφαρμόζεται στις εξής περιπτώσεις:

- * εξαγωγές (τουλάχιστον προς χώρες έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση).
- * τυχόν αγαθά ή υπηρεσίες με μηδενικό ποσοστό ΦΠΑ ασχέτως χρήσης.
- * τυχόν παραγωγούς που εξαιρούνται από την εγγραφή σε φορολογικά μητρώα ΦΠΑ (μικρές επιχειρήσεις, θρησκευτικούς οργανισμούς, κ.λπ.).

9.45. Ο ΦΠΑ καταγράφεται καθαρός στο ΕΣΟΛ: όλα τα στοιχεία της προσφοράς αποτιμώνται σε βασικές τιμές, δηλαδή χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο τιμολογηθείς ΦΠΑ. για τις ενδιάμεσες και τελικές χρήσεις οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών καταγράφονται σε τιμές αγοραστή, δηλαδή μη συμπεριλαμβανομένου του εκπεστέου ΦΠΑ.

9.46. Ο πίνακας ΙΧ.8 σχετικά με τους φόρους μείον επιδοτήσεις επί της παραγωγής είναι απλουστευμένος, επειδή:

- δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων φόρων επί προϊόντων και οι επιδοτήσεις δεν εμφανίζονται ξεχωριστά·
- μπορεί να ισχύουν διαφορετικά ποσοστά φόρων και επιδοτήσεων για διαφορετικούς διαύλους διανομής· επομένως, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ αυτών των διαύλων όταν υπάρχουν επαρκείς σχετικές πληροφορίες.

9.47. Οι φόροι και οι επιδοτήσεις προϊόντων είναι τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν μόνο όταν τεκμηριώνονται από φορολογικές αποτιμήσεις, δηλώσεις, κ.λπ. ή τα ποσά που καταβάλλονται πραγματικά (βλέπε παράγραφο 427). Οι φόροι (και οι επιδοτήσεις) προϊόντων εκτιμώνται συνήθως κατά προϊόν εφαρμόζοντας τα επίσημα ποσοστά φόρων (επιδοτήσεων) στις διάφορες ροές. Στη συνέχεια, θα πρέπει να γίνεται ανάλυση των διαφορών με τις φορολογικές εκτιμήσεις ή τα ποσά που καταβλήθηκαν πραγματικά.

- Ορισμένες από αυτές τις διαφορές δείχνουν ότι η αρχική εκτίμηση των φόρων επί προϊόντων δεν είναι συμβατή με τους ορισμούς του ΕΣΟΛ·

* σε περίπτωση φοροαπαλλαγής, η αρχική εκτίμηση των φόρων επί προϊόντων θα πρέπει να μειώνεται·

* σε περίπτωση αποφυγής της πληρωμής φόρων επί προϊόντων (π.χ. η πληρωμή των φόρων είναι υποχρεωτική αλλά δεν υπάρχει φορολογική αποτίμηση), η εκτίμηση των φόρων επί προϊόντων θα πρέπει να μειώνεται·

* σε περίπτωση προστίμων, η εκτίμηση των φόρων επί προϊόντων θα πρέπει να αυξάνεται.

Οι μεταβολές των εκτιμήσεων των φόρων επί προϊόντων έχει συνακόλουθα αποτελέσματα για τις μεταβλητές που εκτιμώνται με άθριση ή αφαίρεση των εκτιμήσεων των φόρων επί προϊόντων. Για παράδειγμα, η παραγωγή σε βασικές τιμές μιας συγκεκριμένης ομάδας προϊόντων μπορεί να εκτιμηθεί αφαιρώντας, μεταξύ άλλων, των φόρων επί προϊόντων από την εκτιμώμενη χρήση σε τιμές αγοραστή. Πάντως, μια εκτίμηση της παραγωγής σε βασικές τιμές μπορεί επίσης να συνδυαστεί με, μεταξύ άλλων, εκτιμήσεις των φόρων επί προϊόντων για να καταλήξουμε σε μια εκτίμηση των χρήσεων σε τιμές αγοραστή.

- Ορισμένα άλλα είδη διαφορών δεν θα πρέπει να δικαιολογούνται στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων:

* χρονικές διαφορές, π.χ. οι πληρωμές μπορεί να αναφέρονται σε φορολογικές αποτιμήσεις πολλών ετών·

* εταιρείες που δεν έχουν δυνατότητα να πληρώσουν (χρεωκοπίες): αυτό θα πρέπει να καταγράφεται ως λοιπή μεταβολή του όγκου χρηματοπιστωτικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, δηλαδή όχι στον πίνακα προσφοράς και χρήσεων.

- Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διαφορές μπορεί επίσης να δείχνουν ότι η αρχική εκτίμηση των φόρων και επιδοτήσεων προϊόντων είναι εσφαλμένη, π.χ. επειδή η παραγωγή κάποιου προϊόντος έχει υποεκτιμηθεί. Τότε, μπορούν να δικαιολογηθούν και τροποποιήσεις των εκτιμήσεων των ροών αγαθών και υπηρεσιών.

Κατά τη μετάβαση από τις χρήσεις κατά προϊόν σε τιμές αγοραστή προς τις χρήσεις σε βασικές τιμές, η τροποποίηση της αρχικής εκτίμησης των φόρων και επιδοτήσεων προϊόντων μπορεί να εμφανίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο. Πάντως, για όλους τους υπολογισμούς εισροών - εκροών είναι απαραίτητη η κατανομή των τροποποιήσεων αυτών κατά προϊόν, ακόμη και αν αυτό μπορεί να βασιστεί μόνο σε μια απλή μαθηματική τεχνική (π.χ. αναλογική κατανομή).

- 9.48. Στον πίνακα χρήσεων ΙΧ.6 δεν εμφανίζεται το κατά πόσον τα αγαθά και οι υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται είναι εγχώριας παραγωγής ή εισάγονται. Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για όλες τις αναλύσεις στις οποίες παίζει κάποιο ρόλο η διασύνδεση μεταξύ της προσφοράς και της χρήσης αγαθών και υπηρεσιών στο εσωτερικό της εθνικής οικονομίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ανάλυση των επιπτώσεων των μεταβολών των εξαγωγών ή της δαπάνης για τελική κατανάλωση στις εισαγωγές, την εγχώρια παραγωγή και συναφείς μεταβλητές όπως η απασχόληση. Στην πραγματικότητα, αυτό ισχύει για τις περισσότερες αναλύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 914 και 915. Έτσι, το πλαίσιο εισροών - εκροών περιλαμβάνει επίσης ένα πίνακα χρήσεων για εισαγόμενα προϊόντα και ένα πίνακα για αγαθά και υπηρεσίες εγχώριας παραγωγής (βλέπε πίνακες ΙΧ.9 και ΙΧ.10).
- 9.49. Ο πίνακας χρήσεων για εισαγόμενα προϊόντα θα πρέπει να καταρτίζεται αξιοποιώντας όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις χρήσεις των εισαγωγών, π.χ. για ορισμένα προϊόντα μπορεί να είναι γνωστές οι κυριότερες εισαγωγικές επιχειρήσεις και ορισμένους παραγωγούς μπορεί να υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με το ύψος των εισαγωγών. Πάντως, κατά κανόνα, είναι σπάνιες οι άμεσες στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των εισαγωγών. Επομένως, οι πληροφορίες αυτές πρέπει συνήθως να συμπληρώνονται με υποθέσεις κατά ομάδα προϊόντων.
- 9.50. Ο πίνακας χρήσεων για αγαθά και υπηρεσίες εγχώριας παραγωγής μπορεί στη συνέχεια να καταρτιστεί αφαιρώντας τον πίνακα χρήσεων για εισαγόμενα προϊόντα από το γενικό πίνακα χρήσεων.
- 9.51. Για να εξυπηρετήσουν πιο συγκεκριμένους σκοπούς, οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων που παρουσιάζονται ανωτέρω μπορούν να τροποποιηθούν με την εισαγωγή εναλλακτικών και συμπληρωματικών ταξινομήσεων. Ως σημαντικότερα παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- λεπτομερέστερες ταξινομήσεις προϊόντων και βιομηχανιών με βάση εθνικές ταξινομήσεις ή για να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένοι σκοποί, π.χ. για την ανάλυση του ρόλου της έρευνας και ανάπτυξης στην εθνική οικονομία·
- πιο λεπτομερή γεωγραφική ανάλυση των εισαγωγών και των εξαγωγών π.χ. εμπόριο στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επιμέρους ταξινόμηση κατά χώρα και εμπόριο με το εξωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επιμέρους ταξινόμηση κατά οικονομικές ζώνες και ορισμένες συγκεκριμένες χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία·
- ταξινόμηση των εισαγωγών σε:
 - * εισαγωγές προϊόντων που παράγονται επίσης και στο εσωτερικό ("ανταγωνιστικές εισαγωγές")·
 - * εισαγωγές προϊόντων που δεν παράγονται στο εσωτερικό ("συμπληρωματικές εισαγωγές")·

Τα δύο αυτά είδη εισαγωγών αναμένεται ότι θα έχουν διαφορετικές σχέσεις και σημασία για την εθνική οικονομία. Οι ανταγωνιστικές εισαγωγές μπορεί να είναι αντικείμενο ανάλυσης (και οικονομικής πολιτικής) εφόσον μπορεί να είναι υποκατάστατα της εγχώριας παραγωγής· Επομένως, μπορούν να ερσωματωθούν ως ξεχωριστή κατηγορία (δυναμική) τελικής χρήσης στους πίνακες χρήσεων. Για τις συμπληρωματικές εισαγωγές, οι αναλύσεις θα εστιάζονται στις επιπτώσεις των μεταβολών των τιμών τους ή του όγκου τους (π.χ. στην περίπτωση μιας πετρελαϊκής κρίσης) για την εθνική οικονομία·

Πίνακας ΙΧ.9. Πίνακας χρήσεων για τις εισαγωγές

		Βιομηχανίες (NACE)		Σ(1)	Τελικές χρήσεις α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1 2 3n				
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	Προϊόντα (CPA)	(1)	Για τα εισαγόμενα προϊόντα: Ενδιάμεση ανάλωση σε τιμές cif κατά προϊόν και κατά βιομηχανία		Για τα εισαγόμενα προϊόντα: Τελικές χρήσεις σε τιμές αγοραστή: Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και τιμαλφή ε) μεταβολές αποθεμάτων στ) εξαγωγές		
2							
3							
.							
.							
m							
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλυση εισαγομένων προϊόντων κατά βιομηχανία		Συνολικές τελικές χρήσεις εισαγομένων προϊόντων κατά είδος		Συνολικές εισαγωγές	

Πίνακας ΙΧ.10. Πίνακας χρήσεων σε βασικές τιμές για την εγχώρια παραγωγή (το εγχώριο προϊόν)

		Βιομηχανίες (NACE)			Σ(1)	Τελικές χρήσεις α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1	2	3n				
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
Προϊόντα (CPA)	1	(1)	Για την εγχώρια παραγωγή: Ενδιάμεση ανάλωση σε βασικές τιμές κατά προϊόν και κατά βιομηχανία		Για την εγχώρια παραγωγή: Τελικές χρήσεις σε βασικές τιμές: Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου και τιμαλφή ε) μεταβολές αποθεμάτων στ) εξαγωγές			
	2							
	3							
	.							
	.							
	.							
	.							
	.							
	.							
	m							
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλωση εγχώριας παραγωγής σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία		Τελική χρήση εγχώριας παραγωγής σε βασικές τιμές		Σύνολο εγχώριας παραγωγής		
Χρήση εισαγόμενων προϊόντων	(3)	Συνολική ενδιάμεση ανάλωση εισαγόμενων προϊόντων κατά βιομηχανία		Τελική χρήση εισαγόμενων προϊόντων σε βασικές τιμές		Σύνολο εισαγωγών		
Καθαροί φόροι επί προϊόντων	(4)	Καθαροί φόροι επί προϊόντων για ενδιάμεση ανάλωση κατά βιομηχανία		Καθαροί φόροι επί προϊόντων για τελική χρήση		Σύνολο καθαρών φόρων επί προϊόντων		
Σ(1) + (3) + (4)	(5)	Συνολική ενδιάμεση ανάλωση σε τιμές αγοραστή κατά βιομηχανία		Συνολικές τελικές χρήσεις κατά είδος		Συνολική χρήση		
Συνιστώσα απασχόλησης Λοιποί καθαροί φόροι επί της παραγωγής Ανάλωση παγίου κεφαλαίου Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό	(6)	Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας κατά βιομηχανία						
Σ(5)	(7)	Προστιθέμενη αξία κατά βιομηχανία						
Σ(1)+(3)+Σ(5)	(8)	Παραγωγή (προϊόν) σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία						
Σχηματισμός παγίου κεφαλαίου Αποθέματα παγίου κεφαλαίου Εισροές εργασίας	(9)							

- Ταξινόμηση του εισοδήματος από εξαρτημένη εργασία με βάση κριτήρια όπως το επίπεδο εκπαίδευσης, η μερική ή πλήρης απασχόληση, η ηλικία και το φύλλο. Η ταξινόμηση αυτή θα μπορούσε επίσης να εφαρμοστεί στις συμπληρωματικές πληροφορίες για την απασχόληση. Έτσι, οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για κάθε είδους αναλύσεις της αγοράς εργασίας.
 - Ανάλυση του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας στα εξής:
 - * μισθούς και ημερομίσθια, από τα οποία:
 - κοινωνικές εισφορές από εργαζομένους (η συνολική εκτίμηση της έννοιας αυτής μπορεί να είναι απαραίτητη όταν οι κοινωνικές εισφορές ενός μισθωτού εξαρτώνται όχι μόνο από το μισθό ή το ημερομίσθιο αλλά και από, π.χ., τα λοιπά έσοδα των μισθωτών, την ηλικία τους και την οικογενειακή τους κατάσταση).
 - * κοινωνικές εισφορές εργοδοτών.
- Αυτή η αναλυτική παρουσίαση επιτρέπει την ανάλυση του ρόλου των κοινωνικών εισφορών για την τιμή των εισροών εργασίας και τη μετακύλιση αυτής της επιβάρυνσης προς το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα.
- ταξινόμηση της τελικής κατανάλωσης κατά σκοπό (για τα νοικοκυριά: COICOP και για το δημόσιο: COFOG). Η λειτουργική ταξινόμηση των δαπανών αυτών δίνει τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιπτώσεων κάθε λειτουργίας στην υπόλοιπη οικονομία. Για παράδειγμα, η σημασία των δημοσίων και των ιδιωτικών δαπανών για υγειονομική περίθαλψη, μεταφορές και εκπαίδευση μπορεί να αξιολογηθεί με τον τρόπο αυτό. Ως άλλο παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η ανάλυση των επιπτώσεων των αμυντικών δαπανών του δημοσίου για ορισμένες εγχώριες βιομηχανίες, και ιδιαίτερα τους παραγωγούς αεροσκαφών, φορτηγών και όπλων.
 - αναταξινόμηση του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου και των αποθεμάτων παγίου κεφαλαίου όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται από τον ιδιοκτήτη π.χ. στην περίπτωση της λειτουργικής μίσθωσης: τα πάγια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να καταγράφονται σαν να ανήκουν στον χρήστη (σε αντίθεση με τη συνήθη πρακτική του ΕΣΟΛ). Σκοπός αυτής της αναταξινόμησης είναι να γίνουν συγκρίσιμες οι δομές του κόστους

των βιομηχανιών που μισθώνουν πάγια περιουσιακά στοιχεία και των επιχειρήσεων που έχουν δικά τους συγκρίσιμα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Για να υπάρχει συνέπεια στη λογιστική μεταχείριση, για την αναταξινόμηση αυτή απαιτείται επίσης η τροποποίηση της ενδιάμεσης ανάλωσης του εκμισθωτή και του προϊόντος του μισθωτή όσον αφορά το ύψος του μισθώματος του παγίου περιουσιακού στοιχείου.

- αναταξινόμηση της απασχόλησης και του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας για το εργατικό δυναμικό που εκχωρείται βάση σύμβασης και για άτομα που εργάζονται μέσω πρακτορείων προσωρινής απασχόλησης: σκοπός της αναταξινόμησης αυτής είναι να γίνουν πιο συγκρίσιμες οι δομές του κόστους των βιομηχανιών καταγράφοντας τα άτομα αυτά ως εργαζομένους στις βιομηχανίες "όπου εργάζονται πραγματικά". Η αναταξινόμηση αυτή προϋποθέτει επίσης την τροποποίηση των εννοιών της ενδιάμεσης ανάλωσης και του προϊόντος των σχετικών βιομηχανιών.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΥΝ ΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΑΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ

- 9.52. Οι πληροφορίες που περιέχονται στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων θα πρέπει να συνδέονται με τους τομεακούς λογαριασμούς, για να εξασφαλιστεί ότι ο πίνακας προσφοράς και χρήσεων είναι συμβατός με τους τομεακούς λογαριασμούς. Αυτό επιτυγχάνεται με την εισαγωγή ενός πίνακα που περιέχει μεταβλητές με διασταυρωμένη ταξινόμηση κατά βιομηχανία και κατά τομέα (βλέπε πίνακα IX.11).

Πίνακας ΙΧ.11. Πίνακας που συνδέει τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων με τους τομεακούς λογαριασμούς

	Βιομηχανίες (NACE)		Σ(1)
	1	2 3n	
	(1)		
I. Μη χρηματοδοτικές εταιρείες Συνολικό προϊόν Εμπορεύσιμο προϊόν Προϊόν για ίδια τελική χρήση Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν Ενδιάμεση ανάλωση Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας Λοιποί καθαροί φόροι επί της παραγωγής Ανάλωση παγίου κεφαλαίου Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	(1)		
II. Χρηματοδοτικές εταιρείες Συνολικό προϊόν ... Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου			
III. Δημόσιος τομέας IV. Νοικοκυριά V. ΜΚΙΕΝ			
Σύνολο τομέων Προϊόν ... Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	(2)		

ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ - ΕΚΡΟΩΝ

- 9.53. Στο ΕΣΟΛ, ο πίνακας εισροών - εκροών προϊόν κατά προϊόν είναι ο πιο σημαντικός συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών: ο πίνακας αυτός περιγράφεται παρακάτω.
- 9.54. Ο πίνακας εισροών - εκροών προϊόν κατά προϊόν (βλέπε πίνακες ΙΧ.4 και ΙΧ.12) μπορεί να καταρτιστεί με την μετατροπή των πινάκων προσφοράς και χρήσεων, με τα στοιχεία σε βασικές τιμές και για τους δύο. Αυτό προϋποθέτει αλλαγή του μορφοτύπου, δηλαδή από δύο ασύμμετρους πίνακες σε ένα συμμετρικό πίνακα (βλέπε επίσης παράγραφο 9.09). Η μετατροπή αυτή μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις βαθμίδες:
- (1) αντιστοίχιση των δευτερευόντων προϊόντων του πίνακα προσφοράς με τις βιομηχανίες των οποίων είναι κύρια προϊόντα·
 - (2) αναδιάταξη των στηλών του πίνακα χρήσεων από εισροές σε βιομηχανίες σε εισροές σε ομοιογενείς κλάδους (χωρίς άθροιση των σειρών)·
 - (3) άθροιση των επιμέρους προϊόντων (των σειρών) του νέου πίνακα χρήσεων με βάση τους ομοιογενείς κλάδους που εμφανίζονται στις στήλες, εάν είναι δυνατόν.
- 9.55. Η βαθμίδα (1) προϋποθέτει μεταφορές παραγωγής με τη μορφή δευτερευόντων προϊόντων στον πίνακα προσφοράς. Εφόσον τα δευτερεύοντα προϊόντα εμφανίζονται στον πίνακα προσφοράς ως εγγραφές "εκτός της διαγωνίου" μια τέτοια μεταφορά είναι σχετικά απλή υπόθεση. Αυτά τα δευτερεύοντα προϊόντα αντιμετωπίζονται ως προσθήκες στις βιομηχανίες για τις οποίες είναι κύρια προϊόντα και ως αφαιρέσεις από τις βιομηχανίες στις οποίες παράγονται.
- 9.56. Η βαθμίδα (2) είναι πιο περίπλοκη, δεδομένου ότι τα βασικά δεδομένα για τις εισροές αναφέρονται σε βιομηχανίες και όχι σε κάθε επιμέρους προϊόν που παράγεται από κάθε βιομηχανία. Η μετατροπή που πρέπει να γίνει εδώ προϋποθέτει τη μεταφορά εισροών που συνδέονται με δευτερεύοντα προϊόντα από τη βιομηχανία στην οποία παράγονται πραγματικά αυτά τα δευτερεύοντα προϊόντα προς τη βιομηχανία στην οποία ανήκουν κυρίως (χαρακτηριστικά). Για την πραγματοποίηση της μεταφοράς αυτής, μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο διαφορετικές προσεγγίσεις:
- μέσω συμπληρωματικών στατιστικών και τεχνικών πληροφοριών·
 - μέσω υποθέσεων.

- 9.57. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν περισσότερο συμπληρωματικές στατιστικές και τεχνικές πληροφορίες. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι δυνατόν να συγκεντρωθούν εξειδικευμένες πληροφορίες σχετικά με τις εισροές που απαιτούνται για την παραγωγή ορισμένων ειδών προϊόντος. Πάντως, τέτοιες πληροφορίες συνήθως δεν είναι πλήρεις. Κατά κανόνα, θα είναι τελικά απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν απλές υποθέσεις για να πραγματοποιηθούν οι μεταφορές.
- 9.58. Οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά παραγωγής και συναφών εισροών βασίζονται σε δύο τύπους τεχνολογικών υποθέσεων:
- (1) βιομηχανικής τεχνολογίας, υποθέτοντας ότι όλα τα προϊόντα που παράγονται από τοπικές ΜΟΔ σε μια βιομηχανία παράγονται με την ίδια διάρθρωση εισροών·
 - (2) τεχνολογίας προϊόντων, υποθέτοντας ότι όλα τα προϊόντα μιας ομάδας προϊόντων έχουν την ίδια διάρθρωση εισροών, ασχέτως του ποια βιομηχανία τα παράγει.

Δεν είναι εύκολη η επιλογή της καλύτερης υπόθεσης που θα πρέπει να εφαρμοστεί σε κάθε περίπτωση. Θα πρέπει, πράγματι, να βασίζεται στη διάρθρωση των εγχωρίων βιομηχανιών, π.χ. στο βαθμό εξειδίκευσης και στην ομοιογένεια των εγχωρίων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων της ίδιας ομάδας προϊόντων. Για παράδειγμα, μπορεί να παράγονται μπότες από δέρμα ή από πλαστικό. Έτσι, αν χρησιμοποιηθεί η υπόθεση ότι υπάρχει η ίδια τεχνολογία προϊόντων για όλες τις μπότες (ή για όλα τα υποδήματα, όταν χρησιμοποιείται υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης) μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην περίπτωση αυτή, η υπόθεση της βιομηχανικής τεχνολογίας μπορεί να είναι μια καλύτερη εναλλακτική λύση.

Η απλή εφαρμογή της υπόθεσης τεχνολογίας προϊόντων δημιουργεί συχνά αποτελέσματα που είναι απαράδεκτα, εφόσον οι συντελεστές εισροών - εκροών που παράγονται μερικές φορές είναι απίθανοι ή ακόμη και αδύνατοι (για παράδειγμα, αρνητικοί συντελεστές). Οι απίθανοι συντελεστές μπορεί να οφείλονται σε σφάλματα μέτρησης και στην ετερογένεια (συνδυασμός προϊόντων) της βιομηχανίας της οποίας το μεταφερόμενο προϊόν είναι το κύριο προϊόν. Αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί πραγματοποιώντας διορθώσεις με βάση συμπληρωματικές πληροφορίες ή με τη χρήση τεκμηριωμένων κρίσεων όσον το δυνατόν περισσότερο. Φυσικά, μια άλλη λύση είναι η εφαρμογή της εναλλακτικής υπόθεσης βιομηχανικής τεχνολογίας. Στην πράξη, η καλύτερη στρατηγική για την κατάρτιση συμμετρικών πινάκων εισροών - εκροών είναι η χρήση μικτών υποθέσεων τεχνολογίας σε συνδυασμό με συμπληρωματικές πληροφορίες.

- 9.59. Η σημασία του ρόλου που παίζουν οι υποθέσεις εξαρτάται από την έκταση της δευτερεύουσας παραγωγής, η οποία με τη σειρά της εξαρτάται όχι μόνο από το πώς είναι οργανωμένη η παραγωγή στην οικονομία, αλλά και από την ανάλυση κατά προϊόν. Όσο πιο λεπτομερής είναι η ανάλυση κατά προϊόν, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η δευτερεύουσα παραγωγή.
- 9.60. Η βαθμίδα (3) προϋποθέτει την άθροιση των προϊόντων του νέου πίνακα χρήσεων με βάση τις βιομηχανίες που τα παράγουν σύμφωνα με τη βαθμίδα (1). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ένα συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών όπου τα προϊόντα ταξινομούνται σταυροειδώς με τα παραπροϊόντα. Αν και οι τροποποιήσεις αυτές ξεκινούν από δεδομένα που βασίζονται σε τοπικές ΜΟΔ, οι εγγραφές που προκύπτουν πραγματοποιούνται για να υπάρχει συμβατότητα με τις εγγραφές των "ομοιογενών μονάδων παραγωγής".
- 9.61. Οι ταξινομήσεις του συμμετρικού πίνακα εισροών - εκροών συμπίπτουν με τις ταξινομήσεις των πινάκων προσφοράς και χρήσεων, δεδομένου ότι ο πρώτος είναι μετασχηματισμός των δεύτερων (εκτός, φυσικά, από την ταξινόμηση κατά βιομηχανία/ομοιογενή κλάδο).

9.62. Ο συμμετρικός πίνακας εισροών - εκροών IX.12 θα πρέπει να συνοδεύεται από δύο τουλάχιστον πίνακες:

- μία μήτρα που θα παρουσιάζει τη χρήση των εισαγωγών· το μορφότυπο του πίνακα αυτού είναι το ίδιο με αυτό του πίνακα εισαγωγών που υποστηρίζει τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων (βλέπε πίνακα IX.10), με τη διαφορά ότι χρησιμοποιείται η ταξινόμηση προϊόν κατά προϊόν·
- ένα συμμετρικό πίνακα εισροών - εκροών για το εγχώριο προϊόν (πίνακας IX.13).

Ο δεύτερος πίνακας θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των συσσωρευμένων συντελεστών, δηλαδή του αντίστροφου του Leontief. Όσον αφορά τον πίνακα IX.13, το αντίστροφο του Leontief είναι το αντίστροφο της μήτρας που βρίσκεται στη θέση (1,1). Το αντίστροφο του Leontief θα μπορούσε επίσης να είχε υπολογισθεί για το εγχώριο προϊόν και τις ανταγωνιστικές εισαγωγές (βλέπε παράγραφο 9.51). Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να υποθεθεί ότι οι ανταγωνιστικές εισαγωγές έχουν παραχθεί με τον ίδιο τρόπο, όπως και το ανταγωνιζόμενο εγχώριο προϊόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

10.01. Σε ένα σύστημα οικονομικών λογαριασμών, όλες οι ροές και τα αποθέματα εκφράζονται σε νομισματικές μονάδες. Η νομισματική μονάδα είναι ο μόνος κοινός παρονομαστής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποτίμηση των πολύ διαφορετικών συναλλαγών που καταγράφονται στους λογαριασμούς και για την κατάρτιση εξισωτικών μεγεθών που έχουν κάποιο νόημα.

Το πρόβλημα της χρήσης της νομισματικής μονάδας ως μονάδας μέτρησης είναι ότι η μονάδα αυτή ούτε είναι σταθερή ούτε αποτελεί διεθνές πρότυπο. Ένα σημαντικό ζήτημα στην οικονομική ανάλυση είναι η μέτρηση της οικονομικής αύξησης από άποψη όγκου μεταξύ διαφορετικών περιόδων. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητο να διακριθούν, στις μεταβολές της αξίας ορισμένων οικονομικών συνολικών μεγεθών, οι μεταβολές που οφείλονται αποκλειστικά στις τιμές της μεταβολής από τις υπόλοιπες, που αποκαλούνται μεταβολές του "όγκου".

Η οικονομική ανάλυση ασχολείται επίσης με συγκρίσεις στο χώρο, δηλαδή μεταξύ διαφορετικών εθνικών οικονομιών. Αυτές επικεντρώνονται σε διεθνείς συγκρίσεις, από άποψη όγκου, του επιπέδου παραγωγής και εισοδήματος, αλλά και το επίπεδο των τιμών παρουσιάζει ενδιαφέρον. Είναι επομένως απαραίτητη η παραγοντοποίηση των διαφορών της αξίας των οικονομικών συνολικών μεγεθών μεταξύ ζευγών ή ομάδων χωρών στις συνιστώσες τους, που αντανακλούν τις διαφορές του όγκου και τις διαφορές της τιμής.

10.02. Όταν πρόκειται για χρονικές συγκρίσεις ροών και αποθεμάτων, θα πρέπει να δίνεται ίση σημασία στην ακριβή μέτρηση των μεταβολών των τιμών και των όγκων. Βραχυπρόθεσμα, η παρατήρηση των μεταβολών των τιμών παρουσιάζει το ίδιο ενδιαφέρον με τη μέτρηση του όγκου της προσφοράς και της ζήτησης. Σε πιο μακροπρόθεσμη βάση, η μελέτη της χρονικής αύξησης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις κινήσεις των σχετικών τιμών των διαφόρων ειδών αγαθών και υπηρεσιών.

Ο πρωταρχικός στόχος δεν είναι μόνο η δημιουργία περιεκτικών μέτρων των μεταβολών των τιμών και των όγκων για τα κύρια μακροοικονομικά μεγέθη του συστήματος αλλά και η κατάρτιση ενός συνόλου ανεξάρτητων μέτρων που θα επιτρέπουν τη διενέργεια συστηματικών και λεπτομερών αναλύσεων του πληθωρισμού, της οικονομικής αύξησης και των διακυμάνσεων.

10.03. Ο γενικός κανόνας για τις συγκρίσεις στο χώρο είναι ότι θα πρέπει να γίνονται ακριβείς μετρήσεις τόσο των συνιστωσών του όγκου όσο και των συνιστωσών της τιμής των οικονομικών συνολικών μεγεθών. Δεδομένου ότι το άνοιγμα μεταξύ των τύπων του Laspeyres και του Paasche είναι συχνά σημαντικό στις συγκρίσεις του χώρου, ο τύπος δείκτη του Fisher είναι ο μόνος αποδεκτός για το σκοπό αυτό.

10.04. Οι οικονομικοί λογαριασμοί έχουν το πλεονέκτημα ότι παρέχουν ένα κατάλληλο πλαίσιο για την κατασκευή ενός συστήματος δεικτών όγκου και τιμής ενώ επίσης εξασφαλίζει τη συνέχεια των στατιστικών δεδομένων.

Τα πλεονεκτήματα μιας λογιστικής προσέγγισης μπορούν να παρουσιαστούν συνοπτικά ως εξής:

- 1) Σε εννοιολογικό επίπεδο, η χρήση ενός λογιστικού πλαισίου που καλύπτει ολόκληρο το οικονομικό σύστημα απαιτεί το συνεπή καθορισμό των τιμών και των φυσικών μονάδων για τα διάφορα προϊόντα και τις διάφορες ροές του συστήματος. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο πρέπει οπωσδήποτε, για παράδειγμα, οι έννοιες τιμής και όγκου για μια δεδομένη ομάδα προϊόντων να ορίζονται με τον ίδιο τρόπο τόσο στους πόρους όσο και στις χρήσεις.
- 2) Σε στατιστικό επίπεδο, η χρήση του πλαισίου οικονομικών λογαριασμών επιβάλλει λογιστικούς λογαριασμούς που πρέπει να τηρούνται τόσο σε τρέχουσες όσο και σε σταθερές τιμές και προϋποθέτουν συνήθως ορισμένες αναπροσαρμογές για να εξασφαλιστεί η συνέπεια των δεδομένων τιμής και όγκου.
- 3) Επιπλέον, η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών τιμής και όγκου στο πλαίσιο ενός συστήματος οικονομικών λογαριασμών εξασφαλίζει πρόσθετες δυνατότητες ελέγχου για τον αρμόδιο για τους εθνικούς λογαριασμούς. Αν υποθέσουμε ότι υπάρχει ένα ισοσταθμισμένο σύστημα πινάκων προσφοράς και χρήσης σε τρέχουσες τιμές, η κατασκευή τέτοιων ισοσταθμισμένων πινάκων σε σταθερές τιμές σημαίνει ότι μπορεί αυτόματα να καταρτιστεί ένα σύστημα σιωπηρών δεικτών τιμών. Η εξέταση της αληθοφάνειας αυτών των παραγώγων δεικτών μπορεί να οδηγήσει στην αναθεώρηση και τη διόρθωση των δεδομένων σε σταθερές τιμές ή ακόμη, σε ορισμένες περιπτώσεις, των αξιών σε τρέχουσες τιμές.
- 4) Τέλος, η λογιστική προσέγγιση επιτρέπει τη μέτρηση των μεταβολών των τιμών και του όγκου ορισμένων εξισωτικών μεγεθών των λογαριασμών, τα οποία προκύπτουν εξ ορισμού από τα λοιπά στοιχεία των λογαριασμών.

10.05. Παρά τα πλεονεκτήματα ενός ολοκληρωμένου συστήματος που βασίζεται στην ισοστάθμιση - τόσο συνολικά όσο και κατά βιομηχανία - των συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, πρέπει να αναγνωριστεί ότι οι δείκτες τιμών και όγκου που προκύπτουν απ' αυτό δεν καλύπτουν όλες τις ανάγκες και δεν απαντούν σε όλες τις δυνατές ερωτήσεις όσον αφορά το ζήτημα της μεταβολής των τιμών ή του όγκου. Οι λογιστικοί περιορισμοί και η επιλογή των τύπων για τους δείκτες τιμής και όγκου, αν και έχουν ουσιαστική σημασία για την κατασκευή ενός συνεκτικού συστήματος, μπορεί ορισμένες φορές να αποτελέσουν εμπόδιο. Υπάρχει επίσης ανάγκη πληροφόρησης για πιο σύντομες περιόδους, όπως μήνες ή τρίμηνα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, μπορεί να είναι χρήσιμες άλλες μορφές δεικτών τιμής και όγκου.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

10.06. Μεταξύ των ροών που εμφανίζονται στους οικονομικούς λογαριασμούς σε τρέχουσες τιμές, υπάρχουν ορισμένες - που αφορούν κυρίως προϊόντα - όπου η διάκριση μεταξύ των μεταβολών της τιμής και του όγκου είναι παρόμοια με αυτή που γίνεται σε μικροοικονομικό επίπεδο. Για πολλές άλλες ροές του συστήματος, η διάκριση είναι πολύ λιγότερο σαφής.

Στην πρώτη περίπτωση, οι ροές καλύπτουν μια ομάδα στοιχειωδών συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, στις οποίες η αξία είναι ισοδύναμη με το γινόμενο ενός αριθμού φυσικών μονάδων και της αντίστοιχης τιμής μονάδας. Στην περίπτωση αυτή αρκεί μόνο να είναι γνωστή η ανάλυση της εν λόγω ροής σε στοιχειώδη συναλλαγές για να προσδιοριστεί η μέση διακύμανση της τιμής και του όγκου.

Στη δεύτερη περίπτωση - που αφορά ορισμένες συναλλαγές σχετικές με τη διανομή και τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση καθώς και εξισωτικά μεγέθη όπως η προστιθέμενη αξία - είναι δύσκολο ή ακόμη και αδύνατο να διαχωριστούν άμεσα οι τρέχουσες τιμές σε συνιστώσες τιμής και όγκου και επομένως πρέπει να χρησιμοποιηθούν ειδικές λύσεις.

Υπάρχει επίσης ανάγκη μέτρησης της πραγματικής αγοραστικής δύναμης ορισμένων μακροοικονομικών μεγεθών, όπως το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών ή το Εθνικό Εισόδημα. Αυτό μπορεί να γίνει για παράδειγμα, με τον αποπληθωρισμό τους μέσω ενός δείκτη των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών που μπορούν να αγοραστούν με αυτά.

10.07. Πρέπει να τονιστεί ότι ο στόχος και η διαδικασία που ακολουθείται στην τελευταία περίπτωση διαφέρει θεμελιωδώς από τις δύο πρώτες περιπτώσεις. Γι' αυτές μπορεί να καταρτιστεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα δεικτών τιμής και όγκου που χρησιμεύει, μεταξύ άλλων, για τη μέτρηση της οικονομικής αύξησης, η αποτίμηση σε πραγματικούς όρους των ροών της τελευταίας περίπτωσης χρησιμοποιεί δείκτες τιμών των ροών άλλους από αυτούς που εξετάζονται, που μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τους στόχους της ανάλυσης: μπορεί να γίνεται μόνο κατά συνθήκη και δεν μπορεί να γίνει με ενιαίο τρόπο στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών τιμών και όγκου.

Το ολοκληρωμένο σύστημα δεικτών τιμών και όγκου

10.08. Η συστηματική διαίρεση των μεταβολών των τρεχουσών αξιών στις συνιστώσες "μεταβολής της τιμής" και "μεταβολές του όγκου" περιορίζεται στις ροές που αντιπροσωπεύουν συναλλαγές, και οι οποίες καταγράφονται στους λογαριασμούς αγαθών και υπηρεσιών (0) και στους λογαριασμούς παραγωγής (1): η διαίρεση αυτή γίνεται τόσο για τα δεδομένα που αφορούν επιμέρους βιομηχανίες όσο και για αυτά που αφορούν το σύνολο της οικονομίας. Οι ροές που αντιπροσωπεύουν εξισωτικά μεγέθη, π.χ. προστιθέμενη αξία, δεν μπορούν να παραγοντοποιηθούν άμεσα σε συνιστώσες τιμής και όγκου: αυτό μπορεί να γίνει μόνο έμμεσα, χρησιμοποιώντας τις σχετικές ροές συναλλαγών.

Η χρήση του λογιστικού πλαισίου επιβάλλει έναν διπλό περιορισμό στον υπολογισμό των δεδομένων:

- 1) το υπόλοιπο του λογαριασμού αγαθών και υπηρεσιών πρέπει για δύο οποιαδήποτε διαδοχικά έτη να λαμβάνεται τόσο σε σταθερές όσο και σε τρέχουσες τιμές·
- 2) κάθε ροή στο επίπεδο του συνόλου της οικονομίας πρέπει να ισούται με το άθροισμα των αντίστοιχων ροών των διαφόρων επιμέρους βιομηχανιών.

Ένας τρίτος περιορισμός, που δεν είναι ενδογενές στοιχείο της χρήσης ενός λογιστικού πλαισίου αλλά έχει εισαχθεί επίτηδες, είναι ότι κάθε μεταβολή της αξίας των συναλλαγών πρέπει να αποδίδεται είτε σε μια μεταβολή τιμής είτε σε μια μεταβολή όγκου, ή σε συνδυασμό των δύο.

Εάν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, η αποτίμηση των λογαριασμών αγαθών και υπηρεσιών και των λογαριασμών παραγωγής σε σταθερές τιμές σημαίνει ότι μπορεί να καταρτιστεί ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεικτών τιμής και όγκου.

10.09. Τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση ενός τέτοιου ολοκληρωμένου συνόλου είναι τα εξής:

α) Συναλλαγές προϊόντων

Προϊόν	P.1
Εμπορεύσιμο προϊόν	P.11
Προϊόν για ίδια τελική χρήση	P.12
Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν	P.13
Ενδιάμεση ανάλωση	P.2
Δαπάνη για τελική κατανάλωση	P.3
Ατομικές δαπάνες για τελική κατανάλωση	P.31
Συλλογικές δαπάνες για τελική κατανάλωση	P.32
Πραγματική τελική κατανάλωση	P.4
Πραγματική τελική ατομική κατανάλωση	P.41
Πραγματική τελική συλλογική κατανάλωση	P.42
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	P.5
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	P.51
Αυξομειώσεις αποθεμάτων	P.52
Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	P.53

Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.6		
Εξαγωγές αγαθών	P.61		
Εξαγωγές υπηρεσιών	P.62		
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	P.7		
Εισαγωγές αγαθών	P.71		
Εισαγωγές υπηρεσιών	P.72		
β) Φόροι και επιδοτήσεις προϊόντων			
Φόροι επί προϊόντων εκτός από ΦΠΑ	μέρος του	D.21	
Επιδοτήσεις προϊόντων		D.31	
ΦΠΑ επί προϊόντων	μέρος του	D.21	
γ) Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	K.1		
δ) Εξισωτικά μεγέθη			
Προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές	B.1		
ΑΕγχΠ σε τιμές αγοράς	B.1g		

Δείκτες τιμών και όγκου για άλλα συνολικά μεγέθη

10.10. Εκτός από τα μέτρα τιμών και όγκου που εξετάζονται ανωτέρω, και τα ακόλουθα συνολικά μεγέθη μπορούν να αναλυθούν σε συνιστώσες τιμής και όγκου. Τα μέτρα αυτά έχουν διάφορους στόχους.

ε) Αποθέματα	AN.12
στ) Απόθεμα παραχθέντων παγίων περιουσιακών στοιχείων	AN.11
ζ) Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	D.1

Τα αποθέματα κατά την αρχή και κατά το τέλος κάθε περιόδου, αντιστοίχως, θα πρέπει ίσως να υπολογίζονται σε σταθερές τιμές έτσι ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί η μεταβολή του όγκου των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Το απόθεμα παραχθέντων παγίων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να υπολογίζεται σε σταθερές τιμές για να μπορούν να γίνουν εκτιμήσεις των ποσοστών απόδοσης κεφαλαίου, καθώς και για να υπάρχει μια βάση για την εκτίμηση της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές.

Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας πρέπει να υπολογίζεται σε σταθερές τιμές με σκοπό τη μέτρηση της παραγωγικότητας και, σε ορισμένες περιπτώσεις, και όταν εκτιμώνται οι εκροές χρησιμοποιώντας δεδομένα σε σταθερές τιμές για τις εισροές.

- 10.11. Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας είναι στοιχείο του εισοδήματος. Για να μετρηθεί η αγοραστική δύναμη μπορεί αυτό να αποτιμάται σε πραγματικούς όρους, μέσω του αποπληθωρισμού με ένα δείκτη που θα αντανακλά τις τιμές των προϊόντων τα οποία αγοράζουν οι εργαζόμενοι. Επίσης, και άλλα στοιχεία του εισοδήματος, όπως το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και το Εθνικό Εισόδημα, μπορούν να μετρούνται σε πραγματικούς όρους με τον ίδιο γενικό τρόπο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΟΓΚΟΥ

Ορισμός των τιμών και των όγκων των εμπορευσίμων προϊόντων

- 10.12. Η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών τιμών και όγκου βασίζεται στην υπόθεση ότι, στο επίπεδο ενός ομοιογενούς αγαθού ή υπηρεσίας, η αξία (v) ισούται με την τιμή ανά μονάδα ποσότητας (p), επί τον αριθμό των μονάδων ποσότητας (q), δηλαδή

$$v \equiv pq$$

- 10.13. Ορισμός:

Η τιμή ορίζεται ως η αξία μια μονάδας ενός προϊόντος, του οποίου οι ποσότητες είναι τελείως ομοιογενείς όχι μόνο με τη φυσική έννοια αλλά και από την άποψη ορισμένων άλλων χαρακτηριστικών που περιγράφονται στην παράγραφο 10.16. Για να υπάρχει προσθετικότητα από οικονομική άποψη, οι ποσότητες πρέπει να είναι ίδιες και να έχουν την ίδια τιμή μονάδας. Για κάθε άθροισμα συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών που εμφανίζονται στους λογαριασμούς, τα μέτρα τιμής και ποσότητας πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε

$$\text{δείκτης αξίας} = \text{δείκτης τιμής} * \text{δείκτης όγκου}.$$

Αυτό σημαίνει ότι κάθε μεταβολή της αξίας μιας δεδομένης ροής πρέπει να αποδίδεται είτε σε μια μεταβολή της τιμής είτε σε μια μεταβολή του όγκου, ή σε συνδυασμό των δύο.

- 10.14. Για τις συναλλαγές αγαθών είναι συχνά εύκολο να οριστεί η φυσική μονάδα που υπεισέρχεται στη συναλλαγή και, επομένως, η τιμή μονάδας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, π.χ. για μοναδικά κεφαλαιουχικά αγαθά, αυτό είναι πιο δύσκολο και πρέπει να χρησιμοποιηθούν ειδικές λύσεις.

Για τις συναλλαγές υπηρεσιών είναι συχνά πιο δύσκολο να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά που καθορίζουν τις φυσικές μονάδες και μπορεί να προκύψουν διαφορές απόψεων σχετικά με τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν. Αυτό μπορεί να αφορά σημαντικές βιομηχανίες όπως υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, χονδρικό και λιανικό εμπόριο, παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, εκπαίδευση, έρευνα και ανάπτυξη, υγειονομική περίθαλψη ή ψυχαγωγία. Εν όψει της αυξανόμενης σημασίας των βιομηχανιών παροχής υπηρεσιών, πρέπει οπωσδήποτε να βρεθούν κοινές λύσεις για το πρόβλημα της επιλογής των φυσικών μονάδων, ακόμη και αν είναι μόνο λύσεις κατά συνθήκη.

Διαφορές ποιότητας και διαφορές τιμής

10.15. Τα φυσικά και άλλα χαρακτηριστικά που λαμβάνονται υπόψη κατά την επισήμανση των προϊόντων αποτελούν διαφορές της ποιότητας και παίζουν σημαντικό ρόλο, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν δύσκολα στατιστικά προβλήματα.

Είναι γεγονός ότι για πολλά αγαθά και υπηρεσίες που προορίζονται για ένα συγκεκριμένο σκοπό υπάρχουν σημαντικές ποικιλίες διαφορετικών ποιοτήτων, με άλλη τιμή η κάθε μία.

10.16. Ορισμός:

Οι διαφορές της ποιότητας αντανακλώνται από τους ακόλουθους παράγοντες:

- i. Φυσικά χαρακτηριστικά.
- ii. Παραδόσεις σε διαφορετικές τοποθεσίες.
- iii. Παραδόσεις σε διαφορετικές ώρες της ημέρας ή σε διαφορετικές περιόδους του έτους.
- iv. Διαφορές των όρων πώλησης ή των συνθηκών ή του περιβάλλοντος όπου παρέχονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες.

Με δεδομένα φυσικά χαρακτηριστικά, οι διαφορές των λοιπών παραγόντων σημαίνουν ότι οι φυσικές μονάδες δεν είναι ίδιες από οικονομική άποψη, και ότι υπάρχει διαφορά αξίας μεταξύ των μονάδων. Αυτές οι διαφορές της μοναδιαίας αξίας θεωρούνται ως διαφορές του όγκου και όχι ως διαφορές τιμής.

Στην πραγματικότητα, η πληρωμή που καταβάλλεται όταν αγοράζεται ένα αγαθό καλύπτει όχι μόνο την τιμή του αγαθού αλλά και την τιμή των υπηρεσιών που συνδέονται με την παροχή των αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι κατ' αρχήν ίδια προϊόντα που πωλούνται με διαφορετικές τιμές και υπό διαφορετικές συνθήκες θα πρέπει να θεωρούνται ως διαφορετικά προϊόντα. Το συμπέρασμα αυτό αναγνωρίζεται ρητώς στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, όπου η αξία των εμπορικών και των μεταφορικών κερδών - που αντιπροσωπεύουν τις κυριότερες υπηρεσίες που συνδέονται με την παροχή των αγαθών - καταγράφεται ξεχωριστά.

10.17. Σε μια δεδομένη αγορά και για μια συγκεκριμένη περίοδο, η συνύπαρξη διαφορετικών μοναδιαίων αξιών μπορεί, εκτός από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 10.19, να θεωρηθεί ως ένδειξη της ύπαρξης ποιοτικών διαφορών. Αντιστοίχως, τα διάφορα μοντέλα αυτοκινήτων και ακόμη και διαφορετικές παραλλαγές του ίδιου μοντέλου θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως διαφορετικά προϊόντα· κατά τον ίδιο τρόπο, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ σιδηροδρομικών ταξιδιών πρώτης θέσης και δεύτερης θέσης.

Για τον υπολογισμό των μέτρων τιμής και όγκου, πρέπει να χρησιμοποιείται μια όσο το δυνατόν πιο αναλυτική ταξινόμηση των προϊόντων έτσι ώστε το κάθε προϊόν που επισημαίνεται να έχει τη μέγιστη δυνατή ομοιογένεια, ασχέτως του επιπέδου λεπτομέρειας που χρησιμοποιείται στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

10.18. Η διάσταση της ποιότητας πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη όταν πρέπει να καταγράφονται διαχρονικές μεταβολές. Η μεταβολή της ποιότητας που οφείλεται, για παράδειγμα, στη μεταβολή των φυσικών χαρακτηριστικών ενός προϊόντος θα πρέπει να θεωρείται ως μεταβολή του όγκου και όχι της τιμής. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης. Οι διακυμάνσεις της σύνθεσης μιας ροής που σημαίνουν, για παράδειγμα, μια μετατόπιση προς υψηλότερη μέση ποιότητα θα πρέπει να καταγράφονται ως αύξηση του όγκου και όχι ως αύξηση της τιμής. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τις εκροές, το αποτέλεσμα των μετατοπίσεων μεταξύ αγορών με διαφορετικές τιμές, π.χ. εγχώρια-εξωτερική, ή βιομηχανικές χρήσεις-αγορές καταναλωτικών προϊόντων, θα αντιμετωπίζονται ως μεταβολές του όγκου και όχι ως μεταβολές της τιμής. Συνεπάγεται επίσης ότι μια μεταβολή της τιμής για μια δεδομένη ροή μπορεί να οφείλεται μόνο σε μεταβολές των τιμών στο επίπεδο των επί μέρους συναλλαγών.

10.19. Ορισμός:

Η ύπαρξη παρατηρουμένων διαφορών των μοναδιαίων τιμών δεν θα πρέπει να θεωρείται ως ένδειξη διαφορών της ποιότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: έλλειψη πληροφόρησης και διακρίσεις στην τιμολόγηση, που αντανακλούν περιορισμούς της ελευθερίας επιλογής, και την ύπαρξη παραλλήλων αγορών. Στις περιπτώσεις αυτές, οι διαφορές των μοναδιαίων τιμών θεωρούνται ως διαφορές της τιμής.

10.20. Η έλλειψη πληροφόρησης σημαίνει ότι οι αγοραστές μπορεί να μην είναι πάντα σωστά πληροφορημένοι όσον αφορά τις υπάρχουσες διαφορές της τιμής και μπορεί επομένως να αγοράσουν άθελά τους σε υψηλότερες τιμές. Αυτό - ή το αντίστροφο - μπορεί να συμβαίνει επίσης σε περιπτώσεις όπου οι επί μέρους αγοραστές και πωλητές διαπραγματεύονται ή παζαρεύουν τις τιμές. Εξάλλου, η διαφορά μεταξύ της μέσης τιμής ενός αγαθού που αγοράζεται σε μια αγορά ή ένα παζάρι, όπου συνήθως γίνονται τέτοιες διαπραγματεύσεις, και της τιμής του ίδιου αγαθού όταν πωλείται σε άλλου είδους κατάσταση λιανικής πώλησης, όπως πολυκατάστημα, θα πρέπει κανονικά να θεωρείται ότι αντανακλά διαφορές της ποιότητας λόγω διαφορετικών συνθηκών πώλησης.

- 10.21. Οι διακρίσεις τιμολόγησης σημαίνουν ότι οι πωλητές μπορεί να είναι σε θέση να χρεώνουν διαφορετικές τιμές σε διαφορετικές κατηγορίες αγοραστών για τα ίδια αγαθά και υπηρεσίες που πωλούνται υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες. Στις περιπτώσεις αυτές, υπάρχει περιορισμένη ή δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία επιλογής εκ μέρους ενός αγοραστή που ανήκει σε μια ειδική κατηγορία. Η αρχή που εφαρμόζεται είναι ότι οι διακυμάνσεις της τιμής θα πρέπει να θεωρούνται ως τιμολογιακές διακρίσεις όταν χρεώνονται διαφορετικές τιμές για ίδιες μονάδες που πωλούνται υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες σε μια σαφώς ξεχωριστή αγορά. Οι διακυμάνσεις της τιμής λόγω τέτοιων διακρίσεων δεν αποτελούν διαφορές του όγκου.

Η δυνατότητα επαναπώλησης αγαθών σε μια δεδομένη αγορά σημαίνει ότι οι διακρίσεις τιμολόγησης για αυτού του είδους τα προϊόντα στις περισσότερες περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ασήμαντη. Οι διαφορές των τιμών που μπορεί να εμφανίζονται για ορισμένα αγαθά μπορούν συνήθως να ερμηνεύονται ότι οφείλονται σε έλλειψη πληροφόρησης ή στην ύπαρξη παραλλήλων αγορών.

Σε βιομηχανίες παροχής υπηρεσιών, π.χ. στις μεταφορές, οι παραγωγοί μπορεί να χρεώνουν χαμηλότερες τιμές σε ομάδες ατόμων με χαμηλότερα εισοδήματα, όπως συνταξιούχους ή φοιτητές. Αν αυτοί είναι ελεύθεροι να ταξιδεύουν όποτε θέλουν, αυτό θα πρέπει να θεωρείται ως τιμολογιακή διάκριση. Πάντως, εάν χρεώνονται με χαμηλότερα κόμιστρα υπό τον όρο ότι θα ταξιδεύουν μόνο σε ορισμένες χρονικές περιόδους, κατά κανόνα εκτός περιόδου αιχμής, τότε τους προσφέρεται μεταφορά χαμηλότερης ποιότητας.

- 10.22. Παράλληλες αγορές μπορεί να υπάρχουν για διάφορους λόγους. Οι αγοραστές μπορεί να μην είναι σε θέση να αγοράζουν όση ποσότητα θα ήθελαν σε χαμηλή τιμή γιατί δεν υπάρχει επαρκής προσφορά διαθέσιμη στην τιμή αυτή, και μπορεί να υπάρχει μια δευτερεύουσα, παράλληλη αγορά, με υψηλότερες τιμές. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να υπάρχει μια παράλληλη αγορά, όπου οι πωλητές χρεώνουν χαμηλότερες τιμές επειδή μπορεί να αποφεύγουν ορισμένους φόρους. Και στις περιπτώσεις αυτές, μια διακύμανση της τιμής αποτελεί διαφορά τιμής και όχι διαφορά όγκου.
- 10.23. Μια μεταβολή της διάρθρωσης μια ροής που επηρεάζει τη συνολική αξία της μπορεί να εμφανιστεί όταν ίδια προϊόντα πωλούνται σε διαφορετικές τιμές, σε περιπτώσεις έλλειψης πληροφόρησης, τιμολογιακής διάκρισης και ύπαρξης παραλλήλων αγορών.

Ας υποθέσουμε ότι μια ορισμένη ποιότητα ενός συγκεκριμένου αγαθού ή υπηρεσίας πωλείται σε χαμηλότερη τιμή σε μια ιδιαίτερη κατηγορία αγοραστών χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε διαφορά στη φύση του προσφερόμενου αγαθού ή υπηρεσίας, στην τοποθεσία, στο χρόνο ή στις συνθήκες της πώλησης, ή άλλους παράγοντες. Η συνακόλουθη μείωση της αναλογίας που πωλείται σε χαμηλότερη τιμή αυξάνει τη μέση τιμή που καταβάλλουν οι αγοραστές του αγαθού ή της υπηρεσίας. Αυτό θα πρέπει να καταγράφεται ως αύξηση της τιμής και όχι του όγκου.

Αρχές για τις μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες

- 10.24. Η κατάρτιση ενός περιεκτικού συστήματος δεικτών τιμών και όγκου που καλύπτει όλη την προσφορά και τις χρήσεις αγαθών και υπηρεσιών παρουσιάζει μια ιδιαίτερη δυσκολία όσον αφορά την μέτρηση της παραγωγής μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες αυτές διαφέρουν από τις εμπορεύσιμες υπηρεσίες κατά το ότι δεν πωλούνται σε αγοραία τιμή και ότι η αξία τους σε τρέχουσες τιμές υπολογίζεται, κατά συνθήκη, ως το άθροισμα των σχετικών κοστών. Τα κόστη αυτά είναι η ενδιάμεση ανάλωση, το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, οι λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής και η ανάλωση παγίου κεφαλαίου.
- 10.25. Εφόσον δεν υπάρχει αγοραία τιμή μονάδας, η μεταβολή του "μοναδιαίου κόστους" μιας μη εμπορεύσιμης υπηρεσίας μπορεί να θεωρηθεί ως προσέγγιση της μεταβολής της τιμής. Εάν οι μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες καταναλώνονται σε ατομική βάση, είναι κατ' αρχή δυνατή η εκτίμηση των ποσοτήτων που είναι ομοιογενείς και που αντανακλούν τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών αυτών και η εφαρμογή των μοναδιαίων κοστών ενός έτους βάσης για να παραχθούν δεδομένα σε σταθερές τιμές. Με μια τέτοιου τύπου μέτρηση με βάση την παραγωγή θα είναι δυνατή η ανάλυση των μεταβολών της παραγωγικότητας για επιμέρους μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες. Για συλλογικές υπηρεσίες είναι γενικά αδύνατο να διευκρινιστούν τα μοναδιαία κόστη και οι ποσότητες που αντανακλούν τη χρησιμοποίησή τους. Αν γίνονται προσπάθειες για εκτίμηση των μεταβολών της παραγωγικότητας για συλλογικές υπηρεσίες με έμμεσες μεθόδους, οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται.
- 10.26. Στο πλαίσιο των οικονομικών υπηρεσιών, έχει μεγάλη σημασία η υιοθέτηση της αρχής ότι η παραγωγή και η κατανάλωση μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών - όπως και η παραγωγή και η κατανάλωση αγαθών και εμπορεύσιμων υπηρεσιών - θα πρέπει να καθορίζονται με βάση τις πραγματικές ροές αυτών των αγαθών και των υπηρεσιών και όχι με βάση τα τελικά αποτελέσματα της χρήσης τους. Εφόσον τα αποτελέσματα αυτά εξαρτώνται και από πολλούς άλλους παράγοντες, δεν είναι δυνατόν να μετρηθεί, για παράδειγμα, ο όγκος των υπηρεσιών εκπαίδευσης με βάση την αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης, ή ο όγκος των υγειονομικών υπηρεσιών, με βάση τη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού.

Αρχές για την προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές και το ΑΕγχΠ

- 10.27. Η προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές, που είναι το εξισωτικό μέγεθος στο λογαριασμό παραγωγής, είναι το μόνο εξισωτικό μέγεθος που αποτελεί μέρος του ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών τιμών και όγκου. Θα πρέπει πάντως να τονιστούν τα πολύ ειδικά χαρακτηριστικά αυτού του μεγέθους, καθώς και η σημασία των σχετικών του δεικτών όγκου και τιμών.

Σε αντίθεση με τις διάφορες ροές αγαθών και υπηρεσιών, η προστιθέμενη αξία δεν αντιπροσωπεύει καμιά συγκεκριμένη κατηγορία συναλλαγών. Επομένως, δεν μπορεί να αναλυθεί άμεσα σε συνιστώσα τιμής και συνιστώσα όγκου.

10.28. Ορισμός:

Η προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ παραγωγής σε σταθερές τιμές και ενδιάμεσης ανάλωσης σε σταθερές τιμές.

$$VA = \Sigma P(0)Q(1) - \Sigma p(0)q(1)$$

όπου P και Q είναι τιμές και ποσότητες της παραγωγής και p και q είναι τιμές και ποσότητες της ενδιάμεσης ανάλωσης. Η θεωρητικά ορθή μέθοδος για τον υπολογισμό της προστιθέμενης αξίας σε σταθερές τιμές είναι με διπλό αποπληθωρισμό, δηλαδή ξεχωριστό αποπληθωρισμό των δύο ροών του λογαριασμού παραγωγής (παραγωγή και ενδιάμεση ανάλωση) και υπολογισμό του υπολοίπου αυτών των δύο ανατιμημένων ροών.

- 10.29. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου τα στατιστικά δεδομένα εξακολουθούν να μην είναι πλήρη ή να μην είναι επαρκώς αξιόπιστα, μπορεί να είναι απαραίτητη η χρήση ενός μοναδικού δείκτη. Εάν υπάρχουν ικανοποιητικά δεδομένα σχετικά με την προστιθέμενη αξία σε τρέχουσες τιμές, μια εναλλακτική λύση για τον διπλό πληθωρισμό είναι ο άμεσος αποπληθωρισμός της τρέχουσας προστιθέμενης αξίας με ένα δείκτη τιμών της παραγωγής. Αυτό προϋποθέτει ότι υιοθετείται η υπόθεση ότι οι τιμές της ενδιάμεσης ανάλωσης μεταβάλλονται με τον ίδιο ρυθμό που μεταβάλλονται οι τιμές της παραγωγής. Μια άλλη πιθανή διαδικασία είναι η παρέκταση της προστιθέμενης αξίας του έτους βάσης με ένα δείκτη όγκου της παραγωγής. Αυτός ο δείκτης όγκου μπορεί να υπολογιστεί είτε άμεσα από ποσοτικά στοιχεία είτε με τον αποπληθωρισμό της τρέχουσας αξίας της παραγωγής με ένα κατάλληλο δείκτη τιμών. Η μέθοδος αυτή υποθέτει στην πραγματικότητα ότι οι μεταβολές του όγκου είναι οι ίδιες για την παραγωγή και για την ενδιάμεση ανάλωση.

Για ορισμένες βιομηχανίες εμπορευσίμων και μη εμπορευσίμων υπηρεσιών, όπως χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, επιχειρηματικές υπηρεσίες, εκπαίδευση ή άμυνα, μπορεί να μην είναι δυνατόν να υπάρχουν ικανοποιητικές εκτιμήσεις των μεταβολών της τιμής ή του όγκου για την παραγωγή. Στις περιπτώσεις αυτές οι κινήσεις της προστιθέμενης αξίας σε σταθερές τιμές μπορούν να εκτιμηθούν μέσω των μεταβολών του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας σε σταθερές αμοιβές και της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές. Οι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των δεδομένων μπορεί να αναγκαστούν να χρησιμοποιήσουν τέτοια μέσα, ακόμη και αν δεν υπάρχει αιτιολόγηση της υπόθεσης ότι η παραγωγικότητα της εργασίας παραμένει αμετάβλητη βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

- 10.30. Επομένως, από την ίδια τη φύση τους, οι δείκτες όγκου και τιμών για την προστιθέμενη αξία είναι διαφορετικοί από τους αντίστοιχους δείκτες για τις ροές αγαθών και υπηρεσιών.

Τα ίδια ισχύουν για τους δείκτες τιμής και όγκου των συγκεντρωτικών εξισωτικών μεγεθών όπως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε αγοραίες τιμές. Αυτό αντιστοιχεί με το άθροισμα όλων των προστιθεμένων αξιών μείον τις υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα - δηλαδή με ένα άθροισμα εξισωτικών μεγεθών - συν φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων και, από άλλη άποψη, μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιπροσωπεύει το εξισωτικό μέγεθος μεταξύ των συνολικών τελικών χρήσεων και των εισαγωγών.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

- 10.31. Για να εφαρμοστούν οι αρχές των τιμών και του όγκου στις διάφορες ροές του συστήματος, είναι απαραίτητο να οριστούν οι λύσεις που θα χρησιμοποιηθούν για ορισμένα προβλήματα που προκύπτουν όσον αφορά το θέμα αυτό.

Γενική εφαρμογή

- 10.32. Η ανάγκη να προσδιοριστεί ποιό από τους διάφορους παράγοντες που περιγράφονται στο προηγούμενο τμήμα εξηγούν τις διαφορές της τιμής εμφανίζεται όταν κάποιος μελετά χρονολογικές σειρές δεδομένων αξίας και πρέπει να διαχωρίσει τις μεταβολές της τιμής από τις μεταβολές του όγκου. Κατά συνέπεια, ακόμη και σε υψηλό επίπεδο λεπτομέρειας, οι σειρές δεδομένων όγκου μπορεί να παρέχουν μόνο χονδροειδή μέτρα των μεταβολών του όγκου, δεδομένου ότι δεν αντανακλούν σωστά τις μεταβολές που μπορεί να έχουν συμβεί στο συνδυασμό διαφορετικών ποιοτήτων. Αυτό σημαίνει ότι, για παράδειγμα, ένας σταθερός αριθμός φυσικών μονάδων, που έχουν καταγραφεί για μια συγκεκριμένη ροή, υποεκτιμά τη μεταβολή του όγκου εάν έχει μεταβληθεί η σύνθεση προς την κατεύθυνση μονάδων με υψηλότερη ποιότητα. Η μετατόπιση αυτή σημαίνει αλλαγή της μέσης ποιότητας και πρέπει να παραγράφεται ως αύξηση του δείκτη όγκου. Γενικά, η καλύτερη μέθοδος για την εκτίμηση των μεταβολών του όγκου για ροές αγαθών και υπηρεσιών είναι ο αποπληθωρισμός των δεδομένων αξίας με τη βοήθεια δεικτών τιμών. Εφόσον όλες οι τιμές της μέσης ποιότητας αντανακλώνται σωστά στη σειρά δεδομένων αξίας, η διαίρεση με έναν αντιπροσωπευτικό δείκτη τιμών, ο οποίος έχει αναπροσαρμοστεί για να αντανακλά τις μεταβολές της ποιότητας, παρέχει έναν σωστό δείκτη όγκου.
- 10.33. Ο αποπληθωρισμός με τη χρήση δεικτών τιμών μπορεί να μην είναι πάντα η καλύτερη πρακτική, οπότε πρέπει να χρησιμοποιηθούν άλλες μέθοδοι. Για παράδειγμα, μπορεί να έχουν καταρτιστεί σειρές δεδομένων αξίας με τον πολλαπλασιασμό δεδομένων τιμής και ποσότητας, οπότε μπορούν να παραχθούν δεδομένα σε σταθερές τιμές χρησιμοποιώντας τιμές του έτους βάσης. Ως εναλλακτική λύση, ορισμένες σειρές δεδομένων αξίας μπορεί να έχουν χαμηλότερη ποιότητα ή μπορεί να υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά την κατάρτιση αξιόπιστων δεικτών τιμών. Μπορούν τότε να γίνουν εκτιμήσεις με βάση ενδείξεις ποσότητας. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να δίνεται προσοχή έτσι ώστε οι ποσότητες να αναφέρονται σε προϊόντα τα οποία θα είναι όσο το δυνατόν πιο ομοιογενή. Αν καμιά από τις μεθόδους που αναφέρονται παραπάνω δεν μπορεί να εφαρμοστεί, τα δεδομένα σε σταθερές τιμές για την παραγωγή θα πρέπει ίσως να βασιστούν σε εκτιμήσεις των εισροών σε σταθερές τιμές.

10.34. Για μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες δεν υπάρχει η δυνατότητα αποπληθωρισμού των αξιών χρησιμοποιώντας δείκτες τιμών, οπότε θα πρέπει να εφαρμοστούν άλλες λύσεις. Αυτές περιγράφονται στις παραγράφους 10.40-10.45 παρακάτω.

Εφαρμογή σε συγκεκριμένες ροές

α) Ροές αγαθών και εμπορεύσιμων υπηρεσιών

10.35. Από όλες τις ροές της οικονομίας, οι μεταβολές της αξίας των ροών αγαθών και εμπορεύσιμων υπηρεσιών είναι αυτές που αναλύονται πιο εύκολα σε μεταβολές τιμής και όγκου. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να γίνεται μια σαφή διάκριση μεταξύ των εξής:

- i) ροών που αντιπροσωπεύουν συναλλαγές που πραγματοποιούνται στην αγορά σε μια συγκεκριμένη τιμή·
- ii) ροές που αντιπροσωπεύουν παραγωγή για ίδια τελική χρήση (π.χ. παραγωγή γεωργικών προϊόντων για ίδιο λογαριασμό και υπηρεσίες στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης)·
- iii) ροών των οποίων η αξία καθορίζεται ως υπόλοιπο μεταξύ των συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών (π.χ. εμπορικά κέρδη)·
- iv) ροών των οποίων η αξία καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ διανεμητικών ή/και χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (π.χ. υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα και υπηρεσίες ασφάλισης).

10.36. Οι ροές της κατηγορίας i) είναι οι πιο πολυπληθείς και οι πιο συνηθισμένες. Οι μεταβολές των αξιών των ροών αυτών μπορούν, από την ίδια τους τη φύση, να διαχωριστούν σε μεταβολές του όγκου και της τιμής. Η γενική μέθοδος αποπληθωρισμού της τρέχουσας αξίας των ροών αυτών μέσω δεικτών τιμών μπορεί να εφαρμοστεί σε όλες τις περιπτώσεις όπου τα αγαθά και οι υπηρεσίες μπορούν να εκφραστούν σε μονάδες, η πλειονότητα των οποίων είναι ομοιογενής από το ένα έτος στο άλλο.

10.37. Οι ροές της κατηγορίας ii), που είναι πλασματικές συναλλαγές, χαρακτηρίζονται από την απουσία πραγματικής τιμής για τη συναλλαγή. Αυτό συμβαίνει για αγαθά όπως τα γεωργικά προϊόντα για ίδια τελική χρήση και τα αγαθά που παράγονται για ίδιο λογαριασμό με σκοπό τον σχηματισμό παγίου κεφαλαίου. Για τις υπηρεσίες, ο πιο σημαντικός τύπος αναφέρεται στην ιδιοκατοίκηση. Οι αξίες αυτών των τεκμαρτών ροών πρέπει να προσδιορίζονται τις τιμές παρομοίων προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά και, επομένως, ο αποπληθωριστής θα πρέπει να είναι ο ίδιος. Δεδομένου ότι συνήθως είναι απαραίτητο να αποτιμάται η παραγωγή κατασκευών για ίδιο λογαριασμό με βάση το κόστος παραγωγής και όχι τις τιμές, ο αποπληθωριστής θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται για το σκοπό αυτό.

- 10.38. Οι πιο σημαντικές ροές της κατηγορίας iii) είναι αυτές των οποίων η αξία σε τρέχουσες τιμές προσδιορίζεται ως διαφορά μεταξύ των αξιών δύο ροών αγαθών. Αυτό εμφανίζεται στην περίπτωση των εμπορικών κερδών, των οποίων η αξία σε τρέχουσες τιμές καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της πραγματικής ή της τεκμαρτής τιμής που επιτυγχάνεται από ένα αγαθό που αγοράζεται προς μεταπώληση από το χονδρικό και το λιανικό εμπόριο και της τιμής που θα έπρεπε να καταβάλει ο διανομέας για να αντικαταστήσει το αγαθό τη στιγμή που πωλήθηκε ή διατέθηκε με άλλο τρόπο. Σύμφωνα με μια μέθοδο, μπορούν να γίνουν εκτιμήσεις των εμπορικών κερδών σε σταθερές τιμές με βάση τη διαφορά, αφαιρώντας την αξία σε σταθερές τιμές των αγαθών που αγοράζονται προς μεταπώληση από την αξία σε σταθερές τιμές των αγαθών που μεταπωλούνται από αυτές τις τρεις επιχειρήσεις. Μια εναλλακτική μέθοδος μέτρησης θα ήταν η παρέκταση των εμπορικών κερδών του έτους βάσης, είτε με βάση τον όγκο των πωλήσεων είτε με βάση τον όγκο των αγορών που γίνονται από τους χονδρεμπόρους και τους λιανεμπόρους. Για να είναι σωστή, αυτή η εναλλακτική μέθοδος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι τα εμπορικά κέρδη κυμαίνονται ανάλογα με το προϊόν και τη χρήση. Αυτό γίνεται ρητά αποδεκτό στους πίνακες προσφοράς και χρήσης.
- 10.39. Η κατηγορία iii) περιλαμβάνει επίσης το προϊόν των υπηρεσιών ταξιδιωτικών γραφείων που μετράται ως η αξία των αμοιβών των πρακτορείων (απευθείας αμοιβές και προμήθειες). Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν επίσης να μετρηθούν ως διαφορά μεταξύ δύο ροών - της συνολικής πληρωμής εκ μέρους του αγοραστή και της δαπάνης που πραγματοποιεί ο παραγωγός για μεταφορά και διαμονή του αγοραστή. Το μέτρο όγκου μπορεί να προσδιοριστεί ως η διαφορά μεταξύ των ροών αυτών σε σταθερές τιμές. Ως εναλλακτική λύση, η αμοιβή ή η προμήθεια μπορεί να οριστεί ως η μοναδιαία τιμή του είδους μεταφοράς ή της διανομής που έχει συμφωνηθεί, και επομένως ο δείκτης όγκου για την αμοιβή του γραφείου θα κινείται με τον ίδιο τρόπο όπως οι ροές αυτές.
- 10.40. Οι ροές της κατηγορίας iv) αποτελούνται από υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, όπου περιλαμβάνονται και οι λειτουργικές δαπάνες ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων. Οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης παρέχονται από τράπεζες και άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και περιλαμβάνουν το δανεισμό χρημάτων σε επιχειρήσεις ή νοικοκυριά, την παροχή ενός ασφαλούς και εύχρηστου μέσου αποταμίευσης, τη διαφύλαξη χρημάτων και άλλων τιμαλφών, την αγορά και την πώληση ξένου συναλλάγματος, την εκκαθάριση επιταγών, την παροχή γενικών οικονομικών πληροφοριών, τις συναλλαγές μετοχών και ομολογιών, και την παροχή συμβουλών για επενδύσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι υπηρεσίες αυτές καθορίζονται εύκολα και πληρώνονται ξεχωριστά, π.χ. στην περίπτωση της μίσθωσης χώρου σε θησαυροφυλάκια τραπεζών, ή τη χρέωση σχετικά με εκδόσεις μετοχών, ομολογιών ή δανείων. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να καθοριστεί η τρέχουσα αξία των συναλλαγών, καθώς και οι τιμές και οι ποσότητες που απαιτούνται για τη μέτρηση της τιμής και του όγκου. Πάντως, η ανάλυση των ροών σε συνιστώσες τιμής και όγκου για τις υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα και για τις υπηρεσίες ασφάλισης μπορούν συνήθως να γίνουν μόνο αυθαίρετα και να βασίζονται σε συνθήκες.

β) Ροές μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών

10.41. Οι μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παράγονται από το δημόσιο τομέα και από μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (MKIEN) καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που είναι τόσο απαραίτητες όσο και χρήσιμες για την κοινωνία. Εμπίπτουν σε δύο κυρίως κατηγορίες:

α) Υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα, δηλαδή των οποίων οι καταναλωτές ή οι αποδέκτες μπορούν να επισημανθούν ο καθένας ξεχωριστά. Η κατανάλωση των υπηρεσιών αυτών απαιτεί την εκδήλωση ιδιωτικής πρωτοβουλίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων.

β) Καθαρά συλλογικές υπηρεσίες, δηλαδή υπηρεσίες που καταναλώνονται από κοινού από το σύνολο του πληθυσμού.

10.42. Οι υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα μπορούν να παρέχονται σε επιμέρους άτομα (π.χ. υγειονομική περίθαλψη) ή σε ομάδες ατόμων (π.χ. εκπαίδευση). Από τη φύση τους, οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να παρέχονται ως εμπορεύσιμες ή ως μη εμπορεύσιμες· σε πολλές περιπτώσεις, το άτομο μπορεί να δεχθεί υπηρεσίες του είδους αυτού είτε απευθυνόμενο σε μια εμπορική μονάδα (πληρώνοντας το αντίτιμο) είτε απευθυνόμενο σε μια μη εμπορική μονάδα του δημοσίου τομέα ή ενός MKIEN (οπότε οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν, ή σχεδόν δωρεάν).

Για τις εμπορικές μονάδες θα πρέπει να χρησιμοποιείται η μέθοδος του αποπληθωρισμού των τρεχουσών αξιών μέσω δεικτών τιμών, δεδομένου ότι οι διακυμάνσεις του συνδυασμού των προϊόντων με διαφορετικές τιμές φαίνεται, όπως είναι σωστό, ότι επηρεάζουν τους όγκους και όχι τις τιμές. Για μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα, οι εκτιμήσεις της παραγωγής μπορούν να βασιστούν στις ενδείξεις ποσότητας. Για την εκπαίδευση, αυτές μπορεί να αφορούν τον αριθμό ωρών που δαπανούν οι σπουδαστές στις αίθουσες ή σε ιδιαίτερα μαθήματα, ενώ για τις μη εμπορεύσιμες υγειονομικές υπηρεσίες οι δείκτες θα πρέπει να αντανακλούν τη θεραπεία στα νοσοκομεία ή σε επισκέψεις σε γιατρούς ή νοσοκόμους. Και στις δύο περιπτώσεις, υπάρχει μια διάσταση ποιότητας που αντανακλάται στην ποσότητα των πόρων που παρέχονται ανά σπουδαστή ή ανά ασθενή. Θα πρέπει να δίνεται προσοχή όσον αφορά τη χρήση δεδομένων με λεπτομερή ανάλυση, έτσι ώστε κάθε δείκτης για τον οποίο μπορούν να γίνουν υπολογισμοί να είναι όσο το δυνατό πιο ομοιογενής όσον αφορά τα κόστη. Μόνο τότε εμφανίζονται σωστά οι μεταβολές της αναλογίας των προϊόντων ως μεταβολές του όγκου.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα, οι μεταβολές του όγκου της μεταβολής και της κατανάλωσής τους θα πρέπει κατ' αρχήν να μετράται με βάση το κατά πόσον γίνεται χρήση αυτών των υπηρεσιών· έτσι θα αποφευχθεί η χρησιμοποίηση διαφορετικών κριτηρίων για τις διάφορες υπηρεσίες ανάλογα με το αν είναι εμπορεύσιμες ή μη εμπορεύσιμες. Φυσικά, οποιαδήποτε μεταβολή της ποιότητας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μεταβολή του όγκου· αυτό όμως ισχύει τόσο για τις εμπορεύσιμες όσο και για τις μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα.

10.43. Οι καθαρά συλλογικές υπηρεσίες παράγονται από το δημόσιο τομέα προς όφελος του συνόλου του πληθυσμού. Μάλιστα, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων όπως οι γενικές δημόσιες υπηρεσίες, η εθνική άμυνα, η εξωτερική πολιτική, η δικαιοσύνη και η αστυνομία, η πολεοδομία και το περιβάλλον, η οικονομική πολιτική κτλ. Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες αυτές καταναλώνονται συλλογικά, έμμεσα και συνεχώς, ο όγκος της παραγωγής τους δεν μπορεί να μετρηθεί με βάση το κατά πόσον χρησιμοποιούνται.

10.44. Στην πράξη μπορεί να μην είναι δυνατό να έχουμε αξιόπιστες ενδείξεις ποσότητας για μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα και επομένως αυτές θα πρέπει να μετρώνται, από άποψη όγκου, με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται και για τις καθαρά συλλογικές υπηρεσίες. Στην περίπτωση αυτή είναι αναγκαίο να ξεκινήσουμε από μια αποτίμηση σε σταθερές τιμές των διαφόρων στοιχείων του κόστους αυτής της παραγωγής, δηλαδή:

- α) ενδιάμεση ανάλωση
- β) εισόδημα εξαρτημένης εργασίας
- γ) λοιποί φόροι επί της παραγωγής
- δ) ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

Η χρήση μέτρων των εισροών ως υποκαταστάτων για την παραγωγή σημαίνει ότι δεν είναι δυνατή η ανάλυση της παραγωγικότητας.

10.45. Ο υπολογισμός της ενδιάμεσης ανάλωσης σε σταθερές τιμές δεν δημιουργεί ιδιαίτερα θεωρητικά προβλήματα όσον αφορά το έτος βάσης δεδομένου ότι η ενδιάμεση ανάλωση αναφέρεται σε αγαθά και εμπορεύσιμες υπηρεσίες. Μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με τον αποπληθωρισμό των τρεχουσών αξιών με βάση ένα δείκτη τιμών της ενδιάμεσης ανάλωσης ή με βάση τις ποσότητες, ανατιμημένες σε τιμές του έτους βάσης.

10.46. Ο υπολογισμός, σε σταθερές τιμές, του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας και της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε βιομηχανίες μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών πραγματοποιείται με τις γενικές μεθόδους που περιγράφονται στις παραγράφους 10.53 και 10.54 παρακάτω. Οι λοιποί φόροι επί της παραγωγής είναι συχνά τέτοιου είδους ώστε να μπορούν να αναφέρονται σε μια ένδειξη όγκου, π.χ. όγκο απασχόλησης, αριθμό χρησιμοποιούμενων αυτοκινήτων.

γ) Φόροι και επιδοτήσεις προϊόντων και εισαγωγών

10.47. Το ολοκληρωμένο σύστημα δεικτών τιμών και όγκου, αν και ουσιαστικά περιορίζεται σε συναλλαγές σχετικές με αγαθά και υπηρεσίες, δεν αποκλείει τη δυνατότητα υπολογισμού μέτρων των μεταβολών της τιμής και του όγκου για ορισμένες άλλες αλλαγές. Αυτή η δυνατότητα υπάρχει, ιδιαίτερα, στην περίπτωση των φόρων και των επιδοτήσεων που συνδέονται άμεσα με την ποσότητα ή την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που είναι υποκείμενο ορισμένων συναλλαγών. Στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, οι αξίες εμφανίζονται σαφώς. Εφαρμόζοντας τους κανόνες που περιγράφονται παρακάτω, είναι δυνατός ο καθορισμός μέτρων τιμής και όγκου για τις κατηγορίες των φόρων και των επιδοτήσεων που καταγράφονται στους λογαριασμούς αγαθών και υπηρεσιών, και συγκεκριμένα:

- φόροι επί προϊόντων, εκτός από τον ΦΠΑ (μέρος του D.21)
- επιδοτήσεις προϊόντων (D.31)
- ΦΠΑ επί προϊόντων (μέρος του D.21).

10.48. Η πιο απλή περίπτωση είναι οι φόροι που αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό ποσό ανά μονάδα ποσότητας του προϊόντος που είναι υποκείμενο της συναλλαγής. Η αξία των προσόδων από ένα τέτοιο φόρο εξαρτάται από τα εξής:

- α) ποσότητα των προϊόντων που υπεισέρχονται στη συναλλαγή
- β) ποσό που εισπράττεται ανά μονάδα, δηλαδή τιμή φορολόγησης.

Η ανάλυση της μεταβολής της αξίας στις δύο συνιστώσες της δεν παρουσιάζει ουσιαστικά καμιά δυσκολία. Η διακύμανση του όγκου καθορίζεται από τη μεταβολή των ποσοτήτων των φορολογουμένων προϊόντων· η διακύμανση της τιμής αντιστοιχεί στη μεταβολή του ποσού που εισπράττεται ανά μονάδα, δηλαδή στη μεταβολή της τιμής φορολόγησης.

10.49. Μια πιο συνήθη περίπτωση είναι αυτή κατά την οποία ο φόρος αντιπροσωπεύει ένα ορισμένο ποσοστό της αξίας της συναλλαγής. Η αξία των προσόδων από ένα τέτοιο φόρο εξαρτάται από τα εξής:

- α) ποσότητα των προϊόντων που υπεισέρχονται στη συναλλαγή
- β) τιμή των προϊόντων που υπεισέρχονται στη συναλλαγή
- γ) ποσοστό φορολογίας (εκατοστιαίο).

Στην περίπτωση αυτή, η τιμή φορολόγησης καθορίζεται εφαρμόζοντας το φορολογικό ποσοστό στην τιμή του προϊόντος. Η μεταβολή της αξίας των προσόδων από ένα φόρο αυτού του είδους μπορεί επίσης να διαιρεθεί στη μεταβολή του όγκου που προσδιορίζεται από τη μεταβολή των ποσοτήτων των φορολογουμένων ποσοτήτων, και στη μεταβολή της τιμής που αντιστοιχεί στη μεταβολή της τιμής φορολόγησης ($\beta \times \gamma$).

- 10.50. Το ύψος των φόρων επί προϊόντων (εκτός από τον ΦΠΑ) (μέρος του D.21) μετράται, από άποψη όγκου, εφαρμόζοντας στις ποσότητες των παραγομένων ή εισαγομένων προϊόντων σε τιμές φορολόγησης του ύψους βάσης ή εφαρμόζοντας στην αξία της παραγωγής ή των εισαγωγών, ανατιμημένη με βάση της τιμής του έτους βάσης, τα φορολογικά ποσοστά του έτους βάσης. Πρέπει να προσεχθεί το γεγονός ότι οι τιμές φορολόγησης μπορεί να διαφέρουν από τη μια χρήση στην άλλη. Αυτό λαμβάνεται υπόψη στους πίνακες προσφοράς και χρήσεων.
- 10.51. Με τον ίδιο τρόπο, το ύψος των επιδοτήσεων προϊόντων (D.31) μετράται, από άποψη όγκου, εφαρμόζοντας τις ποσότητες των παραγομένων ή εισαγομένων προϊόντων τις τιμές επιδότησης του ύψους βάσης ή εφαρμόζοντας την αξία της παραγωγής ή των εισαγωγών, ανατιμημένη με βάση της τιμής του έτους βάσης, τα ποσοστά επιδοτήσεων του ύψους βάσης, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά ποσοστά επιδοτήσεων για διαφορετικές χρήσεις.
- 10.52. Ο ΦΠΑ επί προϊόντων (μέρος του D.1) υπολογίζεται ως καθαρός τόσο για το σύνολο της οικονομίας όσο και για επιμέρους βιομηχανίες και άλλους χρήστες, και αναφέρεται μόνο στο μη εκπεστέο ΦΠΑ. Αυτός ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ΦΠΑ που τιμολογείται στα προϊόντα και του ΦΠΑ που εκπίπτει από τους χρήστες αυτών των προϊόντων. Ως εναλλακτική λύση, είναι επίσης δυνατόν να καθορισθεί ο ΦΠΑ επί προϊόντων ως το άθροισμα όλων των μη εκπεστέων ποσών που πρέπει να καταβληθούν από τους χρήστες.

Ο μη εκπεστέος ΦΠΑ σε σταθερές τιμές μπορεί να υπολογιστεί εφαρμόζοντας τα ποσοστά ΦΠΑ που ίσχυαν κατά το έτος βάσης στις ροές, εκφρασμένες σε τιμές του έτους βάσης. Έτσι, οποιαδήποτε αλλαγή του ποσοστού ΦΠΑ για το τρέχον έτος θα αντανακλάται στον δείκτη τιμών και όχι στο δείκτη όγκου του μη εκπεστέου ΦΠΑ.

Το τμήμα του εκπεστέου ΦΠΑ στον τιμολογηθέντα, και επομένως μη εκπεστέο, ΦΠΑ μπορεί να μεταβληθεί:

- α) είτε λόγω μεταβολής του δικαιώματος έκπτωσης ΦΠΑ λόγω μεταβολής των φορολογικών νόμων ή κανονισμών, που ισχύει με ή χωρίς χρονική υστέρηση·
- β) είτε λόγω μεταβολής της διάρθρωσης των χρήσεων του προϊόντος (π.χ. αύξηση του μέρους των χρήσεων για τις οποίες μπορεί να εκπέσει ο ΦΠΑ).

Μια μεταβολή του ύψους του εκπεστέου ΦΠΑ λόγω μεταβολής του δικαιώματος έκπτωσης ΦΠΑ θα αντιμετωπίζεται, με τη μέθοδο που περιγράφεται εδώ, ως μεταβολή της τιμής φορολόγησης, και το ίδιο ισχύει και για μια μεταβολή του ποσοστού του τιμολογηθέντος ΦΠΑ.

Εξάλλου, μια μεταβολή του ύψους του εκπεστέου ΦΠΑ λόγω μεταβολής της διάρθρωσης των χρήσεων του προϊόντος αποτελεί μεταβολή του όγκου του εκπεστέου ΦΠΑ, που θα πρέπει να αντανακλάται στο δείκτη όγκου του ΦΠΑ επί προϊόντων.

δ) **Ανάλωση παγίου κεφαλαίου**

10.53. Ο υπολογισμός μέτρων όγκου για την ανάλωση παγίου κεφαλαίου δεν δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα εφόσον υπάρχουν ικανοποιητικά δεδομένα σχετικά με τη σύνθεση του αποθέματος παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών. Η μέθοδος διαρκούς απογραφής, που χρησιμοποιείται στις περισσότερες χώρες, προϋποθέτει, ήδη, για την εκτίμηση της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε τρέχουσες τιμές, την ανάγκη μετάβασης μέσω του υπολογισμού του αποθέματος παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών σε σταθερές τιμές. Για τη μετάβαση από την αποτίμηση στο κόστος απόκτησης προς την αποτίμηση σε κόστος αντικατάστασης, χρειάζεται πρώτα η αποτίμηση κεφαλαιουχικών αγαθών που αγοράστηκαν σε διάστημα διαφορετικών περιόδων σε μια ομοιογενή βάση, δηλαδή σε τιμές του έτους βάσης. Οι δείκτες τιμής και όγκου που καταρτίζονται με αυτή τη διαδικασία μπορούν επομένως να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό της αξίας της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές και του σχετικού δείκτη τιμών.

Όταν δεν υπάρχει διαρκής απογραφή του αποθέματος παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών, η μεταβολή της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές μπορεί να προσδιοριστεί αποπληθωρίζοντας τα δεδομένα σε τρέχουσες τιμές με βάση δείκτες τιμών που προκύπτουν από δεδομένα σχετικά με τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου κατά προϊόν. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ηλικιακή δομή των αγορασθέντων κεφαλαιουχικών αγαθών.

ε) **Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας**

10.54. Για τη μέτρηση του όγκου των εισροών εργασίας, ως μονάδα ποσότητα ποσότητας του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας μπορεί να θεωρεί μία ώρα εργασίας ενός δεδομένου τύπου και επιπέδου προσόντων. Όπως συμβαίνει και με τα αγαθά και τις υπηρεσίες, πρέπει να αναγνωρίζονται διαφορετικές ποιότητες εργασίας και να υπολογιστούν ποσοτικές σχέσεις για κάθε ξεχωριστό είδος εργασίας. Η τιμή που αναφέρεται σε κάθε είδος εργασίας είναι η αμοιβή που καταβάλλεται ανά ώρα, η οποία μπορεί να ποικίλλει, φυσικά, από το ένα είδος εργασίας στο άλλο. Ένα μέτρο του όγκου της εργασίας που πραγματοποιήθηκε μπορεί να υπολογιστεί ως σταθμικός μέσος των ποσοτικών σχέσεων για διάφορα είδη εργασίας, σταθμισμένα με βάση τις αξίες του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας κατά το προηγούμενο έτος ή το έτος βάσης. Ως εναλλακτική μέθοδος, μπορεί να υπολογιστεί ένας δείκτης μισθολογικής διαβάθμισης για την εργασία, υπολογίζοντας ένα σταθμικό μέσο των αναλογικών μεταβολών των ωρομισθίων για διάφορα είδη εργασίας, χρησιμοποιώντας πάλι ως μέσο στάθμισης το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας. Εάν υπολογίζεται έμμεσα ένας δείκτης όγκου τύπου Laspeyres, μέσω του αποπληθωρισμού των μεταβολών του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας σε τρέχουσες τιμές με ένα δείκτη της μέσης μεταβολής του ωρομισθίου, ο τελευταίος δείκτης θα πρέπει να είναι τύπου Paasche.

10.55. Για να μετρηθεί η πραγματική αγοραστική δύναμη του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, η ροή αυτή μπορεί να αποπληθωριστεί με ένα δείκτη που θα αντανακλά τις χρήσεις αυτών των εσόδων. Ο δείκτης τιμών που επιλέγεται συνήθως για το σκοπό αυτό είναι ο σιωπηρός αποπληθωριστής της ατομικής καταναλωτικής δαπάνης ή ο δείκτης τιμών καταναλωτή.

στ) **Αποθέματα παραχθέντων παγίων περιουσιακών στοιχείων και απογραφές**

10.56. Απαιτούνται δεδομένα σε σταθερές τιμές τόσο για τα αποθέματα παραχθέντων παγίων περιουσιακών στοιχείων όσο και για τις απογραφές. Για τα πρώτα, δεδομένα όπως αυτά που απαιτούνται για τον υπολογισμό των ρυθμών απόδοσης κεφαλαίου είναι διαθέσιμα εάν χρησιμοποιείται η μέθοδος της διαρκούς απογραφής. Σε άλλες περιπτώσεις μπορούν να συλλεγούν από τους παραγωγούς πληροφορίες για τις αξίες των αποθεμάτων περιουσιακών στοιχείων και να αποπληθωριστούν με βάση τους δείκτες τιμών που χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικιακή δομή των αποθεμάτων.

Οι μεταβολές των αγαθών μετρώνται με βάση την αξία των εισόδων στα αποθέματα στα αποθέματα μείον την αξία των εξόδων από τα αποθέματα, και η αξία τυχόν επαναλαμβανόμενων ζημιών από αγαθά που βρίσκονται στα αποθέματα κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου. Εκτιμήσεις σε σταθερές τιμές μπορούν να πραγματοποιηθούν αποπληθωρίζοντας τις συνιστώσες αυτές. Όταν οι μεταβολές του όγκου και των τιμών των αποθεμάτων είναι σχετικά τακτικές, μπορούν επίσης να γίνουν εκτιμήσεις των μεταβολών των αποθεμάτων πολλαπλασιάζοντας τη μεταβολή του όγκου των αποθεμάτων με τις μέσες τιμές του τρέχοντος έτους ή του έτους βάσης. Ως δεύτερη εναλλακτική λύση και ως μέσο επαλήθευσης, μπορούν επίσης να γίνουν εκτιμήσεις των μεταβολών των αποθεμάτων ως η διαφορά μεταξύ των αποθεμάτων που τηρούνται κατά το τέλος και κατά την αρχή της περιόδου, αντιστοίχως. Για το σκοπό αυτό η αξία των αποθεμάτων μείον την ανατίμηση ανάλογα με τους λογαριασμούς των παραγωγών πρέπει να ανατιμηθεί και να εκφραστεί σε μέσες τιμές, είτε του τρέχοντος έτους είτε του έτους βάσης. Αν αναφέρονται στο τρέχον έτος, η αξία μετρά τις μεταβολές του όγκου των αποθεμάτων σε τρέχουσες τιμές. Αν οι μέσες τιμές αναφέρονται στο έτος βάσης η αξία αντιστοιχεί σε μεταβολές όγκου αποθεμάτων σε τιμές έτους βάσης.

ζ) **Μέτρα του πραγματικού εισοδήματος για το σύνολο της οικονομίας**

10.57. Δεν είναι δυνατόν να διαιρεθούν οι ροές εισοδήματος σε συνιστώσες τιμής και ποσότητας και για το λόγο αυτό δεν μπορούν να οριστούν τα μέτρα τιμής και όγκου με τον τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω για τις ροές και τα αποθέματα. Οι ροές εισοδήματος μπορούν να μετρηθούν σε πραγματικούς όρους μόνο εάν καταρτιστεί ένα επιλεγμένο "καλάθι" αγαθών και υπηρεσιών για τα οποία δαπανάται κατά κανόνα το εισόδημα και χρησιμοποιηθεί ο δείκτης τιμών του καλαθιού αυτού ως αποπληθωριστής των τρεχόντων εισοδημάτων. Η επιλογή είναι πάντοτε αυθαίρετη με την έννοια ότι το εισόδημα πάντοτε δαπανάται συγκεκριμένα για αγορές κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Ένα μέρος του εισοδήματος μπορεί να αποταμιευθεί για αγορές σε μεταγενέστερες περιόδους ή, εναλλακτικά, οι αγορές κατά την τρέχουσα περίοδο μπορούν να χρηματοδοτηθούν κατά ένα μέρος από προηγούμενες αποταμιεύσεις.

- 10.58. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές μετρά τη συνολική παραγωγή (μείον την ενδιάμεση ανάλωση), από άποψη όγκου, για το σύνολο της οικονομίας. Το συνολικό Πραγματικό Εισόδημα των μονίμων κατοίκων επηρεάζεται όχι μόνο από αυτόν τον όγκο παραγωγής αλλά και από την αναλογία με την οποία οι εξαγωγές μπορούν να ανταλλάγουν με εισαγωγές από την αλλοδαπή. Εάν βελτιωθούν οι όροι εμπορίου, απαιτούνται λιγότερες εξαγωγές για να αγοραστεί ένας δεδομένος όγκος εισαγωγών, έτσι ώστε για ένα δεδομένο επίπεδο εγχώριας παραγωγής τα αγαθά και οι υπηρεσίες μπορούν να αναδιανεμηθούν από τις εξαγωγές προς την κατανάλωση ή το σχηματισμό κεφαλαίου.
- 10.59. Το Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα μπορεί να υπολογιστεί προσθέτοντας το λεγόμενο Κέρδος Χρήσης στα στοιχεία του όγκου του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος. Το Κέρδος - ή, ενδεχομένως, ζημία - χρήσης ορίζεται ως:

$$T = \frac{X - M}{P} - \left[\frac{X - M}{P_x P_m} \right]$$

δηλαδή το τρέχον ισοζύγιο εξαγωγών μείον τις εισαγωγές, αποπληθωρισμένο με έναν δείκτη τιμών P, μείον τη διαφορά μεταξύ της αποπληθωρισμένης αξίας των εξαγωγών και της αποπληθωρισμένης αξίας των εισαγωγών. Η επιλογή ενός κατάλληλου αποπληθωριστή P για τα τρέχοντα εμπορικά ισοζύγια θα πρέπει να γίνεται από τις στατιστικές αρχές μιας χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα αυτή. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αβεβαιότητα όσον αφορά την επιλογή του αποπληθωριστή, ένας κατάλληλος αποπληθωριστής ενδέχεται να είναι ένας μέσος όρος των δεικτών τιμών εισαγωγών και εξαγωγών.

- 10.60. Διάφορα συνολικά μεγέθη πραγματικού εισοδήματος επισημαίνονται και ορίζονται έτσι ώστε παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

- 1) Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε σταθερές τιμές
συν το κέρδος ή ζημία χρήσης από μεταβολές των όρων εμπορίου
- 2) ίσον με Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα
συν πραγματικά πρωτογενή εισοδήματα εισπρακτέα από την αλλοδαπή
μείον πραγματικά πρωτογενή εισοδήματα πληρωτέα στην αλλοδαπή
- 3) ίσον με Πραγματικό Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
συν πραγματικές τρέχουσες μεταβιβάσεις εισπρακτέες από την αλλοδαπή
μείον πραγματικές τρέχουσες μεταβιβάσεις πληρωτέες στην αλλοδαπή
- 4) ίσον με Πραγματικό Ακαθάριστο Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα
μείον ανάλωση παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές
- 5) ίσον με Πραγματικό Καθαρό Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα

Για να είναι δυνατή η έκφραση των διαφόρων συνολικών μεγεθών του εθνικού εισοδήματος σε πραγματικούς όρους, συνιστάται ο αποπληθωρισμός των εισπρακτέων και των πληρωτέων των πρωτογενών εισοδημάτων και των μεταβιβάσεων από και προς την αλλοδαπή με έναν δείκτη της Ακαθάριστης Εγχώριας Τελικής Δαπάνης. Το Πραγματικό Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα θα πρέπει να εκφράζεται ως καθαρό, αφαιρώντας από την ακαθάριστη αξία του την ανάλωση παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ

- 10.61. Η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών τιμών και όγκου προϋποθέτει μια συνειδητή επιλογή όσον αφορά τα είδη των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν.
- 10.62. Το προτιμώμενο μέτρο των μεταβολών του όγκου από έτος σε έτος είναι ένας δείκτης όγκου Fisher που ορίζεται ως ο γεωμετρικός μέσος των δεικτών Laspeyres και Paasche. Οι μεταβολές του όγκου για μεγαλύτερες περιόδους προσδιορίζονται με αλυσιδωτή σύνδεση, δηλαδή με τη συσσώρευση των κινήσεων του όγκου από έτος σε έτος.
- 10.63. Το προτιμώμενο μέτρο για μεταβολές τιμών από έτος σε έτος είναι ένας δείκτης τιμών Fisher. Οι μεταβολές τιμών για μεγαλύτερες περιόδους προσδιορίζονται με αλυσιδωτή σύνδεση των ετησίων κινήσεων των τιμών.
- 10.64. Οι αλυσιδωτοί δείκτες που χρησιμοποιούν δείκτες όγκου Laspeyres για τη μέτρηση μεταβολών του όγκου και δείκτες τιμών Paasche για τη μέτρηση ετησίων κινήσεων τιμών αποτελούν αποδεκτές εναλλακτικές λύσεις για τους δείκτες Fisher.
- 10.65. Αν και το προτιμώμενο μέτρο του όγκου και της τιμής είναι ένας αλυσιδωτός δείκτης, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η έλλειψη προσθετικής συνέπειας μπορεί να είναι σημαντικό μειονέκτημα για πολλά είδη ανάλυσης.

Ένα μακροοικονομικό μέγεθος ορίζεται ως το άθροισμα των συνιστωσών τους. Για λόγους προσθετικότητας απαιτείται η ταυτότητα αυτή να διατηρείται όταν οι αξίες τόσο ενός μακροοικονομικού μεγέθους όσο και των συνιστωσών τους για μια ορισμένη περίοδο αναφοράς υπολογίζονται με διαχρονική παρέκταση χρησιμοποιώντας ένα σύνολο δεικτών όγκου.

- 10.66. Συνιστάται επομένως να καταρτίζονται μη συγκεντρωτικά δεδομένα σε σταθερές τιμές - δηλαδή άμεση αποτίμηση των τρεχουσών ποσοτήτων σε τιμές έτους βάσης - εκτός από τους αλυσιδωτούς δείκτες, για τα κύρια συνολικά μεγέθη.

Η εκτίμηση δεδομένων των λογαριασμών σε σταθερές τιμές πρέπει να γίνεται στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο λεπτομέρειας για να είναι συνεπή τα δεδομένα στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος μέτρων τιμής και όγκου. Οι πίνακες προσφοράς και χρήσεων αποτελούν το κεντρικό, εννοιολογικό και στατιστικό πλαίσιο για όλα τα μέτρα σε σταθερές τιμές. Πρόσθετα δεδομένα εμφανίζονται σε συμπληρωματικούς πίνακες.

Πάντως, οι σειρές δεδομένων σε σταθερές τιμές πρέπει να μεταφέρονται σε νέα βάση με την πάροδο του χρόνου. Το ΕΣΟΛ έχει υιοθετήσει την αρχή της μεταβολής του έτους βάσης κάθε πέντε έτη από το 1995. Όταν αλλάζει το έτος βάσης συνηθίζεται να συνδέονται τα δεδομένα της παλιάς βάσης με τα δεδομένα της νέας βάσης και όχι να γίνεται η μεταβολή της βάσης αναδρομικά. Όταν ανανεώνεται το έτος βάσης χάνεται η προσθετικότητα λόγω της σύνδεσης.

- 10.67. Όταν οι αξίες του έτους βάσης υπολογίζονται με παρέκταση μέσω αλυσιδωτών δεικτών όγκου, θα πρέπει να εξηγείται στους χρήστες γιατί δεν υπάρχει προσθετικότητα στους πίνακες.

Τα μη προσθετικά δεδομένα "σταθερών τιμών" δημοσιεύονται χωρίς αναπροσαρμογή. Η μέθοδος αυτή είναι διαφανής και δείχνει στους χρήστες την έκταση του προβλήματος.

Αυτό δεν αποκλείει τη δυνατότητα να υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρμόδιοι για την κατάρτιση των δεδομένων μπορεί να κρίνουν ότι είναι καλύτερο να εξαλειφθούν οι ασυμφωνίες για να βελτιωθεί η συνολική συνέπεια των δεδομένων.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΟΓΚΟΥ ΓΙΑ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

- 10.68. Οι συγκρίσεις τιμών και όγκων μεταξύ κρατών αντιμετωπίζουν τη δυσκολία της σύγκρισης διαφορετικών εθνικών νομισμάτων. Δεδομένου ότι οι νομισματικές ισοτιμίες ούτε είναι επαρκώς σταθερές για το σκοπό αυτό ούτε αντανακλούν σωστά τις διαφορές της αγοραστικής δύναμης, πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται για διαχρονικές συγκρίσεις στην ίδια χώρα. Επομένως, πρέπει να καταρτιστούν δείκτες τιμών και όγκου μεταξύ ζευγών χωρών, εφαρμόζοντας τους τύπους δεικτών που χρησιμοποιούνται και για τη μέτρηση μεταβολών μεταξύ χρονικών περιόδων. Οποιαδήποτε από τις δύο χώρες Α και Β μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδιοριστούν οι σταθμίσεις και - από την πλευρά της χώρας Α - μπορεί να υπολογιστεί τόσο ένας δείκτης τύπου Laspeyres με σταθμίσεις από τη χώρα Α όσο και ένας δείκτης τύπου Paasche με σταθμίσεις από τη χώρα Β.
- 10.69. Αν οι οικονομίες των δύο χωρών διαφέρουν πολύ μεταξύ τους, το άνοιγμα μεταξύ αυτών των δύο δεικτών μπορεί να είναι αρκετά μεγάλο και τα αποτελέσματα θα εξαρτώνται υπερβολικά από το ποιος από τους δύο θα επιλεγεί. Επομένως, για δυαδικές συγκρίσεις ο ΕΣΟΛ απαιτεί τη χρήση ενός μέσου όρου μεταξύ των δύο, με τη μορφή ενός δείκτη Fischer.

- 10.70. Οι άμεσες ποσοτικές συγκρίσεις μεταξύ οικονομικών συνθηκών που έχουν ελάχιστα κοινά στοιχεία μεταξύ τους είναι από τη φύση τους δύσκολες και, επομένως, η καλύτερη εναλλακτική λύση είναι η μέθοδος του αποπληθωρισμού των τρεχουσών αξιών με δείκτες τιμών. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο για τις διεθνείς παρά για τις διαχρονικές συγκρίσεις. Με τον προσεκτικό προσδιορισμό και επισήμανση των προϊόντων, μπορούν να υπολογιστούν σχέσεις τιμών με βάση πληροφορίες που συλλέγονται με απογραφές τιμών σε κάθε χώρα. Δεδομένου ότι οι τιμές είναι εκφρασμένες σε εθνικά νομίσματα, η ερμηνεία των σχέσεων τιμών εισάγει την έννοια της Ισοτιμίας Αγοραστικής Δύναμης (ΙΑΔ). Για ένα δεδομένο προϊόν η ΙΑΔ μεταξύ δύο νομισμάτων των χωρών Α και Β ορίζεται ως ο ρυθμός νομισματικών μονάδων της χώρας Β που απαιτούνται στη χώρα Β για να αγοραστεί η ίδια ποσότητα του προϊόντος που αγοράζεται στη χώρα Α με μία νομισματική μονάδα της χώρας Α. Η ΙΑΔ για ομάδες προϊόντων και διαδοχικά υψηλότερα επίπεδα άθροισης μέχρι το ΑΕγχΠ καταρτίζονται με τη στάθμιση των ΙΑΔ των προϊόντων με βάση το μερίδιό τους στις δαπάνες. Για να καταρτιστεί ένας διεθνής δείκτης τιμών μεταξύ των δύο χωρών, ο δείκτης ΙΑΔ πρέπει να διαιρεθεί με την τρέχουσα νομισματική ισοτιμία μεταξύ των δύο χωρών.
- 10.71. Για τις μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες, οι διεθνείς συγκρίσεις αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα με τις διαχρονικές συγκρίσεις. Αυτό σημαίνει ότι η παραγωγή μετράται ως το άθροισμα των εισροών. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται σήμερα για τις συγκρίσεις στο χώρο είναι η κατάρτιση ΙΑΔ με βάση τις σχέσεις τιμών για σημαντικά στοιχεία των εισροών αυτών. Η μέθοδος αυτή, που προϋποθέτει συγκρίσεις όγκων των εισαγωγών, δεν λαμβάνει υπόψη τις διαφορές της παραγωγικότητας στην παραγωγή μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών στις χώρες όπου γίνεται η σύγκριση. Επομένως, πρέπει να αναπτυχθούν μέθοδοι που οδηγούν σε συγκρίσεις του όγκου της παραγωγής μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών. Αυτό θα πρέπει κατ' αρχήν να είναι εφικτό για επιμέρους μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες, με τον ίδιο γενικό τρόπο που ισχύει για τις διαχρονικές συγκρίσεις.
- 10.72. Το ΕΣΟΛ αναγνωρίζει την ανάγκη διενέργειας διεθνών συγκρίσεων τιμών και όγκων μεταξύ χωρών. Ο κύριος στόχος είναι οι συγκρίσεις όγκου του ΑΕγχΠ και των χρήσεων του και θα πρέπει να καλύπτεται ο όρος της μεταβατικότητας. Η μεταβατικότητα σημαίνει ότι ο άμεσος δείκτης της χώρας Γ με βάση τη χώρα Α ισούται με τον έμμεσο δείκτη που προκύπτει με τον πολλαπλασιασμό του άμεσου δείκτη της χώρας Β με βάση τη χώρα Α επί τον άμεσο δείκτη της χώρας Γ με βάση τη χώρα Β.
- 10.73. Η προσέγγιση που υιοθετείται από το ΕΣΟΛ για τον υπολογισμό ενός συνόλου πολυμερών μέτρων όγκου και ΙΑΔ είναι η εκκίνηση από δυαδικές συγκρίσεις μεταξύ όλων των δυνατών ζευγών των σχετικών χωρών. Οι δείκτες Fischer που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό δεν είναι μεταβατικοί, είναι όμως δυνατό να προκύψει από αυτούς ένα σύνολο μεταβατικών δεικτών που μοιάζουν όσο το δυνατό περισσότερο με τους αρχικούς δείκτες Fischer, χρησιμοποιώντας το παραδοσιακό κριτήριο των ελαχίστων τετραγώνων για το σκοπό αυτό. Η ελαχιστοποίηση των αποκλίσεων μεταξύ των αρχικών δεικτών Fischer και των επιθυμητών μεταβατικών δεικτών οδηγεί στον καλούμενο τύπο EKS.

- 10.74. Ο δείκτης EKS χρησιμοποιεί όλους τους έμμεσους δείκτες που συνδέουν τη χώρα i με τη χώρα k καθώς και τον άμεσο δείκτη μεταξύ τους. Μεταξύ των χωρών i και k υπάρχει ο γεωμετρικός μέσος του άμεσου δείκτη μεταξύ του i και k και οποιοσδήποτε πιθανός έμμεσος δείκτης που συνδέει τις χώρες i και k . Ο άμεσος δείκτης έχει διπλάσιο βάρος από κάθε έμμεσο δείκτη. Η μεταβατικότητα επιτυγχάνεται με τη συμμετοχή όλων των άλλων χωρών στο δείκτη EKS για οποιοδήποτε ζεύγος χωρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΡΟΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- 11.01. Ορισμένες συγκρίσεις μεταξύ χωρών, ή μεταξύ κλάδων ή τομέων μιας οικονομίας, έχουν νόημα μόνο εάν τα μακροοικονομικά μεγέθη των εθνικών λογαριασμών (για παράδειγμα, Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, προστιθέμενη αξία ενός κλάδου, εισόδημα εξαρτημένης εργασίας) εξετάζονται σε σχέση με τον αριθμό των κατοίκων, και με μεταβλητές για τις εισροές εργασίας. Επομένως, είναι απαραίτητο να υπάρχουν ορισμοί του συνολικού πληθυσμού, της απασχόλησης, των θέσεων απασχόλησης, του συνόλου των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν, του ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης και της εισροής εργασίας μισθωτών σε σταθερές αμοιβές, που συνδέονται στενά με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στους εθνικούς λογαριασμούς.
- 11.02. Οι τίτλοι αυτοί καθορίζονται στο σύστημα με βάση τις έννοιες της οικονομικής επικράτειας και του επικέντρου ενδιαφέροντος.
- 11.03. Οι εισροές εργασίας πρέπει να ταξινομούνται με βάση τις στατιστικές μονάδες που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της παραγωγής, δηλαδή την τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας και τη θεσμική μονάδα.
- 11.04. Τα μακροοικονομικά μεγέθη με τα οποία συνδέονται τα στοιχεία για τον πληθυσμό και τις εισροές εργασίας είναι ετήσια σύνολα. Επομένως, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μέσοι όροι τιμών των στοιχείων για τον πληθυσμό και τις εισροές εργασίας για όλο το έτος.

Όταν διενεργούνται έρευνες πολλές φορές κατά τη διάρκεια του έτους, τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ο μέσος όρος των αποτελεσμάτων που συγκεντρώνονται σε αυτές τις ημερομηνίες.

Όταν πραγματοποιείται μία μόνο έρευνα, πρέπει να εξακριβωθεί ότι η περίοδος που χρησιμοποιείται είναι πλήρως αντιπροσωπευτική· οι τελευταίες διαθέσιμες πληροφορίες για διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των στοιχείων για το σύνολο του έτους. Για παράδειγμα, για την εκτίμηση της μέσης απασχόλησης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ορισμένα άτομα δεν εργάζονται ολόκληρο το έτος (περιστασιακοί ή/και εποχιακοί εργαζόμενοι).

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

11.05. Ορισμός:

Σε μια δεδομένη ημερομηνία, ο συνολικός πληθυσμός μιας χώρας αποτελείται από όλα τα άτομα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που είναι μόνιμα εγκατεστημένα στη χώρα, ακόμη και όταν απουσιάζουν προσωρινά από τη χώρα αυτή. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας ετήσιος μέσος όρος των καταμετρήσεων αποτελεί την κατάλληλη βάση για την εκτίμηση των μεταβλητών των εθνικών λογαριασμών ή για χρήση ως παρονομαστής σε συγκρίσεις.

11.06. Ο συνολικός πληθυσμός ορίζεται για τους εθνικούς λογαριασμούς σύμφωνα με την έννοια της διαμονής (βλέπε κεφάλαιο σχετικό με μονάδες και ομαδοποίηση μονάδων).

Ένα άτομο που διαμένει, ή σκοπεύει να διαμείνει, στην οικονομική επικράτεια της χώρας για περίοδο ενός έτους ή περισσότερο, θεωρείται ότι είναι μόνιμα εγκατεστημένο στη χώρα αυτή.

Ένα άτομο θεωρείται ότι απουσιάζει προσωρινά αν είναι μόνιμα εγκατεστημένο στη χώρα αλλά διαμένει, ή σκοπεύει να διαμείνει, στην αλλοδαπή για περίοδο μικρότερη από ένα έτος.

Όλα τα άτομα που ανήκουν στο ίδιο νοικοκυριό¹ είναι κάτοικοι του τόπου στον οποίο το νοικοκυριό έχει επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος: δηλαδή, εκεί όπου το νοικοκυριό διατηρεί κατοικία, ή σειρά κατοικιών, την οποία ή τις οποίες τα μέλη του νοικοκυριού αντιμετωπίζουν και χρησιμοποιούν ως κύρια κατοικία. Ένα μέλος ενός νοικοκυριού μόνιμου κατοίκου εξακολουθεί να είναι μόνιμος κάτοικος ακόμη και αν το άτομο αυτό πραγματοποιεί συχνά ταξίδια έξω από την οικονομική επικράτεια, γιατί το επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος του ατόμου αυτού εξακολουθεί να βρίσκεται στην οικονομία της οποίας το νοικοκυριό είναι μόνιμος κάτοικος.

11.07. Ο συνολικός πληθυσμός μιας χώρας περιλαμβάνει:

- τους ημεδαπούς που είναι εγκατεστημένοι στη χώρα,
- τους ημεδαπούς ιδιώτες που διαμένουν στο εξωτερικό για περίοδο μικρότερη από ένα έτος (μεθοριακοί εργάτες, εποχιακοί εργαζόμενοι, τουρίστες, ασθενείς, κ.λπ.),
- τους αλλοδαπούς ιδιώτες που είναι εγκατεστημένοι στη χώρα για περίοδο ενός έτους ή περισσότερο (συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού² των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών πολιτικών οργανισμών που βρίσκονται μέσα στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας),
- Το αλλοδαπό στρατιωτικό προσωπικό² που εργάζεται σε διεθνείς στρατιωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται μέσα στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας
- το αλλοδαπό προσωπικό τεχνικής βοήθειας² με μακροπρόθεσμη απόσπαση που εργάζονται στη χώρα και θεωρούνται ότι απασχολούνται από την κυβέρνηση της χώρας υποδοχής για λογαριασμό της κυβέρνησης, ή του διεθνούς οργανισμού, που χρηματοδοτεί στην πραγματικότητα την εργασία τους).

¹ Η έννοια του νοικοκυριού ορίζεται στο κεφάλαιο "μονάδες και ομαδοποίηση μονάδων"

² Συμπεριλαμβάνονται και τα μέλη των οικογενειών τους που τους συνοδεύουν.

Κατά συνθήκη, ο συνολικός πληθυσμός περιλαμβάνει επίσης τα εξής άτομα, ανεξάρτητα από τη διάρκεια παραμονής τους εκτός της χώρας:

- ημεδαπούς σπουδαστές στο εξωτερικό, ανεξάρτητα από τη διάρκεια των σπουδών τους,
- μέλη¹ των ενόπλων δυνάμεων μιας χώρας που είναι εγκατεστημένα στην αλλοδαπή.
- ημεδαπούς¹ που ανήκουν στο προσωπικό εθνικών επιστημονικών βάσεων που είναι εγκατεστημένες εκτός της γεωγραφικής επικράτειας της χώρας,
- ημεδαπούς³ που ανήκουν στο προσωπικό διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό,
- ημεδαπά¹ μέλη πληρωμάτων αλιευτικών σκαφών, άλλων πλοίων, αεροσκαφών και πλωτών εξεδρών των οποίων ένα μέρος ή το σύνολο της λειτουργίας τους πραγματοποιείται έξω από την οικονομική επικράτεια.

11.08. Αντιστοίχως, ο συνολικός πληθυσμός μιας χώρας δεν περιλαμβάνει:

- αλλοδαπούς ιδιώτες που παραμένουν στην επικράτεια λιγότερο από ένα έτος (μεθοριακοί εργάτες, εποχιακά εργαζόμενοι, τουρίστες, ασθενείς, κ.λπ.),
- ημεδαπούς ιδιώτες που διαμένουν στο εξωτερικό για περίοδο ενός έτους ή περισσότερο,
- ημεδαπό στρατιωτικό προσωπικό που εργάζεται σε διεθνείς οργανισμούς που βρίσκονται στην αλλοδαπή,
- ημεδαπό προσωπικό τεχνικής βοήθειας με μακροπρόθεσμη απόσπαση που εργάζονται στο εξωτερικό, και θεωρούνται ότι απασχολούνται από την κυβέρνηση της χώρας υποδοχής για λογαριασμό της κυβέρνησης, ή του διεθνούς οργανισμού, που χρηματοδοτεί στην πραγματικότητα την εργασία τους,

και επίσης, κατά συνθήκη,

- αλλοδαπούς σπουδαστές, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της παραμονής τους λόγω σπουδών στη χώρα,
- μέλη των ενόπλων δυνάμεων μιας ξένης χώρας που είναι εγκατεστημένα στη χώρα,

³ Συμπεριλαμβάνονται και τα μέλη των οικογενειών τους που τους συνοδεύουν

- αλλοδαπό προσωπικό ξένων επιστημονικών βάσεων που είναι εγκατεστημένες στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας,
- μέλη ξένων διπλωματικών αποστολών που είναι εγκατεστημένες στη χώρα.

11.09. Ο ορισμός που δόθηκε πιο πάνω διαφέρει από τον παρόντα (ή de facto) πληθυσμό, ο οποίος αποτελείται από τα άτομα που είναι πραγματικά παρόντα στη γεωγραφική επικράτεια μιας χώρας σε μια δεδομένη ημερομηνία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

11.10 Ορισμός:

Σύμφωνα με τους κανόνες που καταρτίστηκαν από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (δέκατο τρίτο Διεθνές Συνέδριο των Στατιστικών της Εργασίας), ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός περιλαμβάνει όλα τα άτομα και των δύο φύλων πάνω από μια ορισμένη ηλικία, που εξασφαλίζουν την προσφορά εργασίας για τις παραγωγικές δραστηριότητες (που εμπίπτουν στο παραγωγικό όριο του συστήματος), κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου αναφοράς.

Περιλαμβάνει όλα τα άτομα που καλύπτουν τις προϋποθέσεις για να συμπεριληφθούν στους απασχολούμενους (μισθωτούς ή αυτοαπασχολούμενους) ή στους ανέργους.

Οι "μισθωτοί" και οι "αυτοαπασχολούμενοι" ορίζονται στον τίτλο "απασχόληση".

Οι "άνεργοι" ορίζονται στον τίτλο "ανεργία".

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

11.11. Ορισμός:

Η απασχόληση καλύπτει όλα τα άτομα - μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους - που ασχολούνται με κάποια παραγωγική δραστηριότητα η οποία πραγματοποιείται μέσα στο όριο παραγωγής του συστήματος.

α) μισθωτοί⁴

11.12. Ορισμός:

Οι μισθωτοί ορίζονται ως όλα τα άτομα τα οποία, βάσει συμφωνίας, εργάζονται για άλλη θεσμική μονάδα μόνιμη κάτοικο και εισπράττουν αμοιβή (που καταγράφεται ως D1, εισόδημα εξαρτημένης εργασίας).

Υπάρχει σχέση εργοδότη-μισθωτού όταν υπάρχει συμφωνία, επίσημη ή ανεπίσημη, μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ατόμου, η οποία συνήθως συνάπτεται εθελοντικά και από τις δύο πλευρές, είτε το άτομο εργάζεται για την επιχείρηση έναντι αμοιβής σε χρήμα είτε σε είδος.

Οι μισθωτοί ταξινομούνται εδώ αν δεν έχουν επίσης και αυτοαπασχόληση ως κύρια δραστηριότητα: στη περίπτωση αυτή ταξινομούνται στο β).

11.13. Περιλαμβάνονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

- άτομα (χειρώνακτες και μη χειρώνακτες εργαζόμενοι, διοικητικό προσωπικό, οικιακοί βοηθοί, άτομα που πραγματοποιούν αμειβόμενη παραγωγική δραστηριότητα στο πλαίσιο προγραμμάτων απασχόλησης) που απασχολούνται από έναν εργοδότη στο πλαίσιο σύμβασης απασχόλησης
- δημόσιοι υπάλληλοι και άλλοι εργαζόμενοι στο δημόσιο, των οποίων οι όροι και οι συνθήκες εργασίας ορίζονται από τη νομοθεσία
- ένοπλες δυνάμεις, που αποτελούνται από αυτούς που έχουν καταταγεί εθελοντικά για μεγάλο ή μικρό χρονικό διάστημα και από αυτούς που υπηρετούν υποχρεωτική θητεία (περιλαμβανόμενης και της πολιτικής θητείας)
- ιερωμένοι, αν αμείβονται απευθείας από το δημόσιο ή από μη κερδοσκοπικό ίδρυμα
- ιδιοκτήτες εταιρειών και οιονεί εταιρειών, εάν εργάζονται στις εταιρείες αυτές
- σπουδαστές που έχουν αναλάβει τυπική υποχρέωση με βάση την οποία συνεισφέρουν μέρος της εργασίας τους ως εισροή στην παραγωγική διεργασία μιας επιχείρησης, έναντι αμοιβής και (ή) υπηρεσιών εκπαίδευσης

⁴ Ο όρος "μισθωτοί" αντιστοιχεί με τον ορισμό της "απασχόλησης έναντι αμοιβής" του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας

- εξωτερικοί εργαζόμενοι⁵ εάν υπάρχει ρητή συμφωνία ότι ο εξωτερικός εργαζόμενος αμείβεται με βάση την πραγματοποιηθείσα εργασία, δηλαδή την ποσότητα της εργασίας που προσφέρεται ως εισροή σε κάποια παραγωγική διεργασία
- ανάπηροι εργαζόμενοι, εφόσον υπάρχει επίσημη ή ανεπίσημη σχέση εργοδότη-μισθωτού
- άτομα που απασχολούνται από πρακτορεία προσωρινής απασχόλησης, και τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον τομέα του πρακτορείου που τα απασχολεί, και όχι στον τομέα της επιχείρησης στην οποία εργάζονται πραγματικά. Όμως, για την ανάλυση εισροών-εκροών, μπορεί να εξεταστεί η αναταξινόμηση των ατόμων αυτών και όλων των σχετικών κοστών (βλέπε παράγραφο 9.51 "το πλαίσιο εισροών-εκροών")

11.14. Τα άτομα που προσωρινά δεν εργάζονται, θεωρούνται επίσης ως μισθωτοί εφόσον έχουν μια επίσημη εργασιακή σχέση. Αυτή η επίσημη εργασιακή σχέση θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- συνέχιση της εισπραχθείσας μισθού ή ημερομισθίου
- εξασφάλιση όσον αφορά την επιστροφή στην εργασία μετά το τέλος των έκτακτων συνθηκών, ή συμφωνία όσον αφορά την ημερομηνία επιστροφής
- παρελθούσα διάρκεια απουσίας από την εργασία η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι η διάρκεια κατά την οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να εισπράττουν αμοιβές χωρίς υποχρέωση να δεχθούν άλλη απασχόληση.

Περιλαμβάνονται τα άτομα που προσωρινά δεν εργάζονται λόγω ασθένειας ή τραυματισμού, διακοπών, απεργίας ή ανταπεργίας (λοκ άουτ), εκπαιδευτικής άδειας, άδειας μητρότητας ή γονικής άδειας, μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας, προσωρινής αποδιοργάνωσης ή διακοπής των εργασιών λόγω κακοκαιρίας, μηχανικών ή ηλεκτρικών βλαβών, ή έλλειψης πρώτων υλών ή καυσίμων, ή άλλης προσωρινής απουσίας με ή χωρίς άδεια.

⁵ Εξωτερικός εργαζόμενος είναι ένα άτομο που συμφωνεί να εργάζεται για μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή να παράσχει μια ορισμένη ποσότητα αγαθών ή υπηρεσιών σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση μετά από προηγούμενη συμφωνία ή σύμβαση με την επιχείρηση αυτή, του οποίου όμως ο τόπος εργασίας δεν βρίσκεται στο εσωτερικό της επιχείρησης.

β) αυτοαπασχολούμενοι

11.15. Ορισμός

Ως αυτοαπασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα που είναι μοναδικοί ιδιοκτήτες, ή συνιδιοκτήτες, των προσωπικών εταιρειών στις οποίες εργάζονται με εξαίρεση τις εταιρείες μη ανώνυμης εταιρικής μορφής που ταξινομούνται ως οιονεί εταιρείες. Οι αυτοαπασχολούμενοι ταξινομούνται εδώ εάν δεν έχουν επίσης απασχόληση έναντι αμοιβής, η οποία αποτελεί την κύρια δραστηριότητά τους: στην περίπτωση αυτή ταξινομούνται στο α).

Μπορεί να μην εργάζονται προσωρινά κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για οποιαδήποτε αιτία. Η αμοιβή της αυτοαπασχόλησης είναι μικτό εισόδημα.

11.16. Στους αυτοαπασχολούμενους περιλαμβάνονται επίσης οι ακόλουθες κατηγορίες:

- συμβοηθούντα μέλη οικογενειών χωρίς αμοιβή, όπου περιλαμβάνονται και αυτοί που εργάζονται σε εταιρείες μη ανώνυμης εταιρικής μορφής που ασχολούνται συνολικά ή κατά ένα μέρος με την εμπορεύσιμη παραγωγή.
- εξωτερικοί εργαζόμενοι των οποίων το εισόδημα είναι συνάρτηση της αξίας των εκρών μιας παραγωγικής διεργασίας για την οποία είναι υπεύθυνοι, ανεξάρτητα της ποσότητας της εργασίας που καταβλήθηκε
- εργαζόμενοι που ασχολούνται με παραγωγή που πραγματοποιείται αποκλειστικά για ίδια τελική κατανάλωση ή ίδιο σχηματισμό κεφαλαίου, ατομικά ή συλλογικά. Οι εργαζόμενοι εθελοντικά χωρίς αμοιβή περιλαμβάνονται στους αυτοαπασχολούμενους εάν οι εθελοντικές δραστηριότητές τους έχουν ως αποτέλεσμα αγαθά, π.χ. την κατασκευή μιας κατοικίας, ενός ναού ή άλλου κτιρίου. Εάν όμως οι εθελοντικές δραστηριότητές τους έχουν ως αποτέλεσμα υπηρεσίες, π.χ. παροχή φροντίδας ή καθαρισμό χωρίς αμοιβή, δεν περιλαμβάνονται στην απασχόληση, γιατί αυτές οι εθελοντικές υπηρεσίες εξαιρούνται από την παραγωγή (βλέπε 3.08). Δεν υπάρχει εισροή εργασίας για την παραγωγή υπηρεσιών στέγασης λόγω ιδιοκατοίκησης: αυτοί που διαμένουν σε ιδιόκτητες κατοικίες δεν θεωρούνται, λόγω της ιδιοκατοίκησης, ως αυτοαπασχολούμενοι.

γ) Απασχόληση και μόνιμη κατοικία

11.17. Τα αποτελέσματα της δραστηριότητας των παραγωγικών μονάδων μπορούν να συγκριθούν με την απασχόληση μόνον εάν περιλαμβάνονται σε αυτήν τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι όσο και οι μη μόνιμοι κάτοικοι που εργάζονται για παραγωγικές μονάδες μόνιμους κατοίκους.

Επομένως, η απασχόληση περιλαμβάνει και τις ακόλουθες κατηγορίες:

- μη μονίμους κατοίκους μεθοριακούς εργάτες, δηλαδή άτομα που διασχίζουν τα σύνορα κάθε μέρα για να εργασθούν στην οικονομική επικράτεια,
- μη μονίμους κατοίκους εποχιακά εργαζόμενους, δηλαδή άτομα που εισέρχονται στην οικονομική επικράτεια και παραμένουν για διάστημα μικρότερο από ένα έτος για να εργασθούν σε βιομηχανίες οι οποίες κατά περιόδους χρειάζονται πρόσθετο εργατικό δυναμικό,
- μέλη των ενόπλων δυνάμεων της χώρας που είναι εγκατεστημένα στην αλλοδαπή
- ημεδαπούς που ανήκουν στο προσωπικό εθνικών επιστημονικών βάσεων που είναι εγκατεστημένες εκτός της γεωγραφικής επικράτειας της χώρας
- ημεδαπούς που ανήκουν στο προσωπικό διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό
- μέλη των πληρωμάτων αλιευτικών σκαφών, άλλων πλοίων, αεροσκαφών και πλωτών εξεδρών τα οποία ή τις οποίες εκμεταλλεύονται μονάδες μόνιμοι κάτοικοι
- τοπικοί εργαζόμενοι κρατικών οργανισμών εγκατεστημένων έξω από την οικονομική επικράτεια.

11.18. Εξάλλου, στην απασχόληση δεν περιλαμβάνονται οι εξής:

- μόνιμοι κάτοικοι που είναι μεθοριακοί εργάτες ή εποχιακά εργαζόμενοι, δηλαδή οι οποίοι εργάζονται σε άλλη οικονομική επικράτεια.
- ημεδαποί που είναι μέλη πληρωμάτων αλιευτικών σκαφών, άλλων σκαφών, αεροσκαφών και πλωτών εξεδρών τα οποία ή τις οποίες εκμεταλλεύονται μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι
- τοπικοί εργαζόμενοι αλλοδαπών κρατικών οργανισμών εγκατεστημένων στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας
- προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών πολιτικών οργανισμών που βρίσκονται μέσα στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας (περιλαμβανομένων και των τοπικών εργαζομένων που έχουν προσληφθεί απευθείας)
- μέλη των ενόπλων δυνάμεων που εργάζονται σε διεθνείς στρατιωτικούς οργανισμούς εγκατεστημένους στη γεωγραφική επικράτεια της χώρας
- ημεδαπούς που εργάζονται σε αλλοδαπές επιστημονικές βάσεις που είναι εγκατεστημένες στη γεωγραφική επικράτεια.

11.19. Για να είναι δυνατή η μετάβαση προς τις έννοιες που χρησιμοποιούνται γενικά στις στατιστικές εργατικού δυναμικού (απασχόληση σε εθνική βάση), το ΕΣΟΛ προβλέπει την ξεχωριστή παρουσίαση των ακόλουθων κατηγοριών:

- 1) άτομα που υπηρετούν υποχρεωτική θητεία (που δεν περιλαμβάνονται στις στατιστικές εργατικού δυναμικού, περιλαμβάνονται όμως στο ΕΣΟΛ στο πλαίσιο των υπηρεσιών του δημοσίου)
- 2) μονίμους κατοίκους που εργάζονται για παραγωγικές μονάδες μη μονίμους κατοίκους (που περιλαμβάνονται στις στατιστικές εργατικού δυναμικού αλλά δεν περιλαμβάνονται στην απασχόληση όπως ορίζεται στο ΕΣΟΛ)
- 3) μη μονίμους κατοίκους που εργάζονται για παραγωγικές μονάδες μονίμους κατοίκους (που δεν περιλαμβάνονται στις στατιστικές εργατικού δυναμικού αλλά περιλαμβάνονται στην απασχόληση όπως ορίζεται από το ΕΣΟΛ).

ΑΝΕΡΓΙΑ

11.20 Ορισμός:

Σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν καταρτιστεί από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (δέκατο τρίτο Διεθνές Συνέδριο των Στατιστικών της Εργασίας), στους "ανέργους" περιλαμβάνονται όλα τα άτομα πάνω από μια ορισμένη ηλικία τα οποία, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς ήταν:

- α) "χωρίς εργασία", δηλαδή δεν είχαν αμειβόμενη απασχόληση και δεν ήταν αυτοαπασχολούμενοι
- β) "διαθέσιμοι για εργασία", δηλαδή ήταν διαθέσιμοι για αμειβόμενη απασχόληση ή για αυτοαπασχόληση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και
- γ) "σε αναζήτηση εργασίας", δηλαδή είχαν πραγματοποιήσει συγκεκριμένες ενέργειες σε μια συγκεκριμένη πρόσφατη περίοδο για την αναζήτηση αμειβόμενης απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης.

Οι συγκεκριμένες ενέργειες μπορεί να περιλαμβάνουν την εγγραφή σε ένα κρατικό ή ιδιωτικό γραφείο εύρεσης εργασίας· την υποβολή αιτήσεων σε εργοδότες· την αναζήτηση εργασίας σε τόπους εργασίες, αγροκτήματα, εισόδους εργοστασίων, αγορές και άλλους τόπους συγκέντρωσης· τη δημοσίευση αγγελιών σε εφημερίδες ή την απάντηση σε τέτοιες αγγελίες· την αναζήτηση βοήθειας από φίλους ή συγγενείς· την αναζήτηση γης, κτιρίου, μηχανημάτων ή εξοπλισμού για την ίδρυση δικής τους επιχείρησης· τις ενέργειες για χορήγηση χρηματοδότησης· την υποβολή αιτήσεων για άδειες, κτλ...

11.21 Ορισμός:

Τα ποσοστά ανεργίας αντιπροσωπεύουν τα άνεργα άτομα ως εκατοστιαίο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Τα ποσοστά αυτά υπολογίζονται συνήθως κατά φύλο και κατά ομάδες ηλικιών και ορισμένες φορές διασταυρώνονται με άλλες δημογραφικές μεταβλητές όπως η οικογενειακή κατάσταση, τα τυπικά προσόντα ή η εθνικότητα.

ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ορισμός:

11.22. Μια θέση απασχόλησης είναι μια ρητή ή σιωπηρή σύμβαση⁶ μεταξύ ενός ατόμου και μιας θεσμικής μονάδας μονίμου κατοίκου για την πραγματοποίηση εργασίας⁷ έναντι αμοιβής⁸ για μια ορισμένη χρονική περίοδο ή μέχρι νεωτέρας.

Με τον ορισμό αυτό, καλύπτονται οι θέσεις εργασίας τόσο των μισθωτών όσο και των αυτοαπασχολουμένων: δηλαδή, θέση απασχόλησης μισθωτού εάν το άτομο ανήκει σε άλλη θεσμική μονάδα και θέση απασχόλησης αυτοαπασχολούμενου εάν το άτομο ανήκει στην ίδια θεσμική μονάδα ως εργοδότης.

11.23. Η έννοια της θέσης απασχόλησης διαφέρει από την έννοια της απασχόλησης όπως ορίζεται ανωτέρω:

- περιλαμβάνει το δεύτερο, τρίτο, κτλ. επάγγελμα ενός ατόμου. Αυτά τα δεύτερα, τρίτα κτλ. επαγγέλματα ενός ατόμου μπορούν να ασκούνται διαδοχικά κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (συνήθως εβδομάδα) ή, στην περίπτωση που κάποιος έχει και βραδυνή εργασία μετά την εργασία της ημέρας, να ασκούνται παράλληλα.
- Εξ άλλου, δεν περιλαμβάνει τα άτομα που δεν αμείβονται αλλά έχουν μια "επίσημη σύνδεση με την εργασία τους" με τη μορφή της "εξασφάλισης όσον αφορά την επιστροφή στην εργασία ... ή τη συμφωνία σχετικά με την ημερομηνία επιστροφής". Μια τέτοια διευθέτηση μεταξύ ενός εργοδότη και ενός ατόμου που έχει απολυθεί προσωρινά ή απουσιάζει για εκπαιδευτικούς σκοπούς δεν θεωρείται από το Σύστημα ως θέση απασχόλησης.

⁶ Η ρητή ή σιωπηρή σύμβαση αναφέρεται στην παροχή εργασίας ως εισροής, και όχι στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών.

⁷ Εργασία σημαίνει οποιαδήποτε δραστηριότητα που συμβάλλει στην παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών μέσα στο όριο παραγωγής. Κατ'αρχήν, δεν έχει σημασία εάν η εργασία είναι νόμιμη ή όχι καθώς και η ηλικία του εργαζομένου.

⁸ Η αμοιβή εδώ πρέπει να ερμηνευθεί με την ευρεία έννοια, έτσι ώστε να περιλαμβάνεται και το μκτό εισόδημα των αυτοαπασχολούμενων.

Θέσεις απασχόλησης και μόνιμη κατοικία

11.24. Μια θέση απασχόλησης στην οικονομική επικράτεια της χώρας είναι μια ρητή ή σιωπηρή σύμβαση μεταξύ ενός ατόμου (που μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος άλλης οικονομικής επικράτειας) και μιας θεσμικής μονάδας που είναι μόνιμη κάτοικος της χώρας.

Για τη μέτρηση της συμβολής της εργασίας στην οικονομική δραστηριότητα, σημασία έχει μόνο ο τόπος εγκατάστασης της παραγωγικής θεσμικής μονάδας, γιατί μόνο οι παραγωγοί που είναι μόνιμοι κάτοικοι συμβάλλουν στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.

11.25. Επιπλέον:

- οι θέσεις απασχόλησης συμπεριλαμβάνονται στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης της οικονομικής επικράτειας όταν οι εργαζόμενοι σε έναν παραγωγό μόνιμο κάτοικο εργάζονται προσωρινά σε άλλη οικονομική επικράτεια και όταν η φύση και η διάρκεια της δραστηριότητας δεν εξασφαλίζουν ότι θα πρέπει να θεωρείται ως πλασματική μονάδα μόνιμη κάτοικος της άλλης επικράτειας.
- οι θέσεις απασχόλησης δεν συμπεριλαμβάνονται στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης της οικονομικής επικράτειας όταν αφορούν θεσμικές μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, δηλαδή, μονάδες των οποίων το επίκεντρο ενδιαφέροντος είναι σε άλλη χώρα και οι οποίες δεν προτίθενται να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους στην οικονομική επικράτεια για ένα έτος ή περισσότερο.
- Οι θέσεις απασχόλησης του προσωπικού διεθνών οργανισμών και των εντοπίων εργαζομένων σε ξένες πρεσβείες δεν συμπεριλαμβάνονται στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, εφόσον οι εργοδότες μονάδες δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

11.26. Ορισμός:

Ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας αντιπροσωπεύει το σύνολο των ωρών εργασίας που πραγματοποίησε στην πραγματικότητα ένας μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου, όταν το προϊόν τους εμπίπτει στο όριο παραγωγής.

Λόγω της ευρύτητας του ορισμού των μισθωτών, που καλύπτει τα άτομα που προσωρινά δεν εργάζονται αλλά έχουν μια τυπική σύνδεση και τους εργαζόμενους με μερική απασχόληση, το ΕΣΟΛ συνιστά ότι το κατάλληλο μέτρο για τον υπολογισμό της παραγωγικότητας δεν είναι ο αριθμός των εργαζομένων αλλά το σύνολο ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν.

Ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν είναι το προτιμώμενο μέτρο της εισροής εργασίας για το σύστημα.

11.27. Σύμφωνα με τα πρότυπα που έχουν καταρτισθεί από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (δέκατο διεθνές συνέδριο των στατιστικών της εργασίας), ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας καλύπτει τα εξής:

- α) ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά το κανονικό ωράριο εργασίας
- β) ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν επιπλέον αυτών που πραγματοποιούνται κατά το κανονικό ωράριο εργασίας, και οι οποίες συνήθως αμοιβούνται με υψηλότερη από την κανονική αμοιβή (υπερωρίες)
- γ) χρόνος που δαπανάται στον τόπο εργασίας για εργασίες όπως προετοιμασία του χώρου, εργασίες επισκευής και συντήρησης, προετοιμασία και καθαρισμό εργαλείων, και έκδοση ή σύνταξη αποδείξεων, τιμολογίων, καταγραφών του χρόνου εργασίας και άλλων εκθέσεων
- δ) χρόνο αδράνειας στον τόπο εργασίας σε αναμονή λόγω, για παράδειγμα, προσωρινής έλλειψης εργασίας, βλαβών μηχανημάτων ή ατυχημάτων, ή χρόνο που δαπανάται στο χώρο εργασίας κατά τον οποίο δεν πραγματοποιούνται εργασίες αλλά για τον οποίο καταβάλλεται αμοιβή στο πλαίσιο σύμβασης εγγυημένης απασχόλησης.
- ε) χρόνου που δαπανάται στο χώρο εργασίας για σύντομα διαλείμματα, όπου περιλαμβάνονται και τα διαλείμματα για καφέ.

11.28. Εξάλλου, στις ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν δεν περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) αμειβόμενες ώρες κατά τις οποίες δεν πραγματοποιείται εργασία, όπως ετήσια άδεια με αποδοχές, δημόσιες αργίες, ή άδεια λόγω ασθένειας
- β) διαλείμματα για φαγητό
- γ) χρόνος που δαπανάται για τη μετακίνηση μεταξύ τόπου κατοικίας και τόπου εργασίας, ακόμη και όταν αμείβεται (εργάτες κατασκευών). Όμως, οι μετακινήσεις αυτές, εάν περιλαμβάνονται στο ωράριο, περιλαμβάνονται και στις ώρες εργασίας.

11.29. Ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας είναι το άθροισμα του αριθμού των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου σε θέσεις εργασίας μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων μέσα στην οικονομική επικράτεια

- συμπεριλαμβανομένων των ωρών εργασίας έξω από την οικονομική επικράτεια για εργοδότες θεσμικές μονάδες μονίμους κατοίκους που δεν έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος εκεί

- εξαιρουμένων των ωρών εργασίας για αλλοδαπές εργοδότες θεσμικές μονάδες που δεν έχουν επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος μέσα στην οικονομική επικράτεια.

11.30. Σε πολλές έρευνες εταιρειών καταγράφονται οι ώρες που αμείφθηκαν και όχι οι ώρες που πραγματοποιήθηκαν.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο αριθμός ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν θα πρέπει να εκτιμάται για κάθε ομάδα θέσεων απασχόλησης, χρησιμοποιώντας οποιεσδήποτε διαθέσιμες πληροφορίες υπάρχουν σχετικά με την άδεια με αποδοχές, κ.λπ....

11.31. Για την ανάλυση οικονομικών κύκλων θα είναι ίσως χρήσιμη η διόρθωση του συνόλου των ωρών εργασίας χρησιμοποιώντας ένα πρότυπο αριθμό ημερών εργασίας ανά έτος.

ΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

11.32. Ορισμός:

Το ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης, που ισούται με τον αριθμό των ισοδυνάμων θέσεων πλήρους απασχόλησης, ορίζεται ως ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν δια του μέσου ετησίου αριθμού ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης μέσα στην οικονομική επικράτεια.

11.33. Ο ορισμός αυτός δεν περιγράφει υποχρεωτικά πώς εκτιμάται η έννοια αυτή: εφόσον η διάρκεια της πλήρους απασχόλησης έχει αλλάξει διαχρονικά και διαφέρει από τη μια βιομηχανία στην άλλη, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέθοδοι που καθορίζουν το μέσο ποσοστό και τις μέσες ώρες εργασίας για τη μη πλήρη απασχόληση για κάθε ομάδα θέσεων απασχόλησης. Θα πρέπει πρώτα να εκτιμηθεί η κανονική εβδομάδα πλήρους απασχόλησης για κάθε ομάδα θέσεων απασχόλησης. Αν είναι δυνατόν, μια ομάδα θέσεων απασχόλησης μπορεί να οριστεί, μέσα στην ίδια βιομηχανία, σύμφωνα με το φύλο των εργαζομένων και (ή) το είδος της εργασίας που πραγματοποιείται. Οι ώρες εργασίας που ορίζονται με σύμβαση είναι, για τις θέσεις απασχόλησης μισθωτών, το κατάλληλο κριτήριο για τον καθορισμό των μεγεθών αυτών. Τα ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης υπολογίζονται ξεχωριστά για κάθε ομάδα θέσεων απασχόλησης, και στη συνέχεια αθροίζονται.

11.34. Παρά το γεγονός ότι ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν είναι το καλύτερο μέτρο της εισροής εργασίας, το ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης παρουσιάζει ορισμένα πλεονεκτήματα: είναι πιο εύκολο να εκτιμηθεί και αυτό διευκολύνει τις διεθνείς συγκρίσεις με χώρες που έχουν μόνο εκτιμήσεις της απασχόλησης που ισοδυναμεί με την πλήρη απασχόληση.

ΕΙΣΡΟΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

11.35. Ορισμός:

Η εισροή εργασίας μισθωτών σε σταθερές αμοιβές μετρά τις τρέχουσες εισροές εργασίας αποτιμημένες με βάση τα επίπεδα της αμοιβής της μισθωτής εργασίας που επικρατούσαν κατά τη διάρκεια μιας επιλεγμένης περιόδου βάσης.

11.36. Η αμοιβή των μισθωτών σε τρέχουσες τιμές διαιρούμενη δια της αμοιβής της εισροής εργασίας μισθωτών σε σταθερές τιμές παρέχει ένα σιωπηρό δείκτη τιμών της αμοιβής της εργασίας που είναι συγκρίσιμος με το σιωπηρό δείκτη τιμών των τελικών χρήσεων.

11.37. Σκοπός της έννοιας της εισροής εργασίας μισθωτών σε σταθερές αμοιβές είναι η έκφραση των μεταβολών όσον αφορά τη σύνθεση του εργατικού δυναμικού, δηλαδή, π.χ. από χαμηλόμισθους σε υψηλόμισθους εργαζομένους. Για να είναι αποτελεσματική, η ανάλυση θα πρέπει να γίνεται κατά βιομηχανία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 12.01 Οι τριμηνιαίοι οικονομικοί λογαριασμοί αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του συστήματος εθνικών λογαριασμών και, εκτός από τις άλλες χρήσεις, έχουν μεγάλη σημασία για την ανάλυση του τρέχοντος έτους και τον υπολογισμό προσωρινών εκτιμήσεων για το προηγούμενο έτος. Οι τριμηνιαίοι οικονομικοί λογαριασμοί αποτελούν ένα συνεκτικό σύνολο συναλλαγών, λογαριασμών και εξισωτικών μεγεθών, που ορίζονται τόσο για το μη χρηματοπιστωτικό όσο και για το χρηματοπιστωτικό τομέα, και καταγράφονται σε τριμηνιαία βάση. Χρησιμοποιούν τις αρχές, τους ορισμούς και τη δομή που χρησιμοποιούνται και για τους ετήσιους λογαριασμούς, με ορισμένες τροποποιήσεις, λόγω της χρονικής περιόδου που καλύπτεται.
- 12.02 Η σημασία των τριμηνιαίων οικονομικών λογαριασμών οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι είναι το μόνο συνεκτικό σύνολο δεικτών, διαθέσιμων με μικρή χρονική υστέρηση, που μπορεί να δώσει μια βραχυπρόθεσμη συνολική εικόνα τόσο της μη χρηματοπιστωτικής όσο και της χρηματοπιστωτικής οικονομικής δραστηριότητας.
- 12.03 Η χρονική περίοδος στην οποία αναφέρονται οι τριμηνιαίοι λογαριασμοί και η ανάγκη εξασφάλισης αξιόπιστων πληροφοριών το ταχύτερο δυνατόν προσδιορίζουν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Οι ιδιαιτερότητες αυτές περιλαμβάνουν τις στατιστικές μεθόδους για την κατάρτιση λογαριασμών, την εποχικότητα και την αντιμετώπισή της, τη συνέπεια των τριμηνιαίων σε σχέση με τους ετήσιους λογαριασμούς και ορισμένες ιδιαιτερότητες των λογαριασμών που οφείλονται στην περίοδο αναφοράς. Αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά θα αναλυθούν σε μεγάλη έκταση σε ένα εγχειρίδιο των τριμηνιαίων λογαριασμών το οποίο προτίθεται να δημοσιεύσει η Eurostat πριν να αρχίσει η εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας.
- 12.04 Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση τριμηνιαίων λογαριασμών μπορεί να διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από αυτές που χρησιμοποιούνται για τους ετήσιους λογαριασμούς. Μπορούν να χωριστούν σε δύο κύριες κατηγορίες: άμεσες διαδικασίες και έμμεσες διαδικασίες. Οι άμεσες διαδικασίες βασίζονται στη διαθεσιμότητα, σε τριμηνιαία διαστήματα με τις κατάλληλες απλουστεύσεις, των ιδίων πηγών που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών. Εξάλλου, οι έμμεσες διαδικασίες βασίζονται στη χρονική αποσυγκέντρωση των δεδομένων των ετησίων λογαριασμών σύμφωνα με μαθηματικές ή στατιστικές μεθόδους χρησιμοποιώντας δείκτες αναφοράς που επιτρέπουν την προβολή για το τρέχον έτος. Η επιλογή μεταξύ των διαφόρων εμμέσων διαδικασιών πρέπει πρώτα απ'όλα να λαμβάνει υπόψη την ελαχιστοποίηση του σφάλματος πρόβλεψης για το τρέχον έτος, έτσι ώστε οι προσωρινές ετήσιες εκτιμήσεις να αντιστοιχούν όσο το δυνατόν περισσότερο με τα τελικά στοιχεία. Η επιλογή μεταξύ των προσεγγίσεων αυτών εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες σε τριμηνιαίο επίπεδο.

- 12.05 Η σειρά των τριμηνιαίων λογαριασμών εμφανίζει συχνά πολύ βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις λόγω καιρού, συνηθειών, νομοθεσίας, κ.τ.λ., οι οποίες ορίζονται συνήθως ως εποχιακές διακυμάνσεις. Αν και η εποχικότητα είναι αναπόσπαστο μέρος των τριμηνιαίων δεδομένων, είναι συχνά εμπόδιο για τη σωστή επισήμανση και ανάλυση της συνιστώσας κύκλου-τάσεων. Για το λόγο αυτό, υπάρχει ανάγκη κατάρτισης τόσο ανεπεξέργαστων όσο και εποχιακά διορθωμένων λογαριασμών. Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λογιστική συνέπεια των εποχιακά διορθωμένων στοιχείων. Ένα πρόβλημα που συνδέεται στενά με την εποχιακή διόρθωση είναι η διόρθωση σχετικά με τις εργάσιμες ημέρες, που θα πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω στο εγχειρίδιο της Eurostat.
- 12.06 Εφόσον οι τριμηνιαίοι λογαριασμοί χρησιμοποιούν το ίδιο πλαίσιο με τους ετήσιους λογαριασμούς, πρέπει να είναι συνεπείς ως προς αυτούς διαχρονικά. Αυτό σημαίνει, στην περίπτωση των μεταβλητών ροής, ότι το άρθροισμα των τριμηνιαίων δεδομένων είναι ίσο με τα ετήσια στοιχεία του κάθε έτους. Κατ'αρχήν, δεν υπάρχουν εμπόδια για την ικανοποίηση αυτής της απαίτησης για τα προηγούμενα έτη. Πάντως, για το τρέχον έτος υπάρχει ένα πρόβλημα χρονικής προτεραιότητας μεταξύ τριμηνιαίων και ετησίων δεδομένων, εφόσον τα τριμηνιαία δεδομένα είναι συνήθως διαθέσιμα νωρίτερα από τα ετήσια στοιχεία. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να λυθεί αν συμφωνηθεί ότι οι προσωρινές εκτιμήσεις των ετησίων στοιχείων καταρτίζονται με την άρθρωση των τριμηνιαίων στοιχείων. Όταν θα υπάρχουν διαθέσιμες νέες ετήσιες πληροφορίες, πράγμα που θα οδηγήσει σε αναθεώρηση των προσωρινών στοιχείων, τα τριμηνιαία δεδομένα θα πρέπει να τροποποιούνται αντιστοίχως. Εφόσον υπάρχουν ίδια συστήματα, οι ετήσιοι λογαριασμοί είναι παραπροϊόν του τριμηνιαίου συστήματος και δεν διενεργείται ξεχωριστός ετήσιος υπολογισμός.
- 12.07 Θα πρέπει να εξασφαλίζεται χρονική συνέπεια για τα ανεπεξέργαστα δεδομένα, καθώς και για τα διορθωμένα στοιχεία, τηρώντας τη συμβατότητα με τις εποχιακά διορθωμένες διαδικασίες.
- 12.08 Αν και, κατ'αρχήν, το μεγαλύτερο μέρος των πράξεων και των εξισωτικών μεγεθών είναι κατανοητό με μια σχετική κανονικότητα σε όλα τα τρίμηνα, υπάρχουν ορισμένες πράξεις που εμφανίζουν συγκέντρωση σε ένα ή δύο τρίμηνα του χρόνου. Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση των φόρων εισοδήματος, των μερισμάτων, των τόκων, κ.τ.λ. Η αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών εξαρτάται ουσιαστικά από τη χρησιμοποιούμενη διεργασία δημιουργίας δεδομένων.
- 12.09 Από θεωρητική άποψη δεν υπάρχουν εμπόδια για τη χρήση, στους τριμηνιαίους λογαριασμούς, της ίδιας διάταξης που χρησιμοποιείται για τους ετήσιους λογαριασμούς. Πάντως, στην πράξη, θα είναι χρήσιμο να απλουστευθεί και να συγκεντρωθεί η δομή αυτή έτσι, ώστε να εξασφαλίζονται αξιόπιστα τριμηνιαία στοιχεία το ταχύτερο δυνατόν (βλέπε πρόγραμμα πινάκων και δεδομένων που θα συμπεριλαμβάνεται στο πλαίσιο του ΕΣΟΛ 95).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 13.01. Οι περιφερειακοί λογαριασμοί είναι περιφερειακή εξειδίκευση των αντίστοιχων λογαριασμών του συνόλου της οικονομίας. Οι περιφερειακοί λογαριασμοί χρησιμοποιούν τις έννοιες που χρησιμοποιούνται για τους λογαριασμούς του συνόλου της οικονομίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν τμήμα.
- 13.02. Η ύπαρξη μιας πλήρους σειράς λογαριασμών σε επίπεδο περιφέρειας σημαίνει ότι κάθε περιφέρεια αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή οικονομική οντότητα. Στο πλαίσιο αυτό, οι συναλλαγές με άλλες περιφέρειες γίνονται ένα είδος εξωτερικών συναλλαγών. Οι εξωτερικές συναλλαγές της περιφέρειας θα πρέπει, φυσικά, να διακρίνονται σε συναλλαγές με άλλες περιφέρειες της χώρας και συναλλαγές με την αλλοδαπή.
- 13.03. Η ύπαρξη εννοιολογικών δυσκολιών (βλέπε παραγράφους 1310-1314) εξηγεί κατά ένα μέρος γιατί οι περιφερειακοί λογαριασμοί περιορίζονται στην καταγραφή παραγωγικών δραστηριοτήτων κατά βιομηχανία και σε λογαριασμούς για ορισμένους θεσμικούς τομείς, όπως τα νοικοκυριά.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

- 13.04. Η περιφερειακή οικονομία μιας χώρας είναι μέρος του συνόλου της οικονομίας της χώρας αυτής. Το σύνολο της οικονομίας ορίζεται με βάση θεσμικές μονάδες. Αποτελείται από όλες τις θεσμικές μονάδες που έχουν επίκεντρο ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια μιας χώρας (βλέπε παρ. 204). Η οικονομική επικράτεια, αν και ουσιαστικά συνίσταται στη γεωγραφική επικράτεια, δε συμπίπτει ακριβώς με αυτήν (βλέπε παρ. 205). Η οικονομική επικράτεια μιας χώρας μπορεί να διαιρεθεί σε περιφερειακές επικράτειες και στην εξωπεριφερειακή επικράτεια.
- 13.05. Η περιφερειακή επικράτεια περιλαμβάνει τα εξής:
- α. την περιφέρεια που είναι μέρος της γεωγραφικής επικράτειας μιας χώρας·
 - β. τυχόν ελεύθερες ζώνες, όπου συμπεριλαμβάνονται και δεσμευμένες αποθήκες καθώς και εργοστάσια υπό τελωνειακό έλεγχο που βρίσκονται στην περιφέρεια.
- 13.06. Η εξωπεριφερειακή επικράτεια αποτελείται από μέρη της οικονομικής επικράτειας μιας χώρας που δε μπορούν να συνδεθούν απευθείας με μια περιφέρεια. Αποτελείται από τα εξής:
- α. τον εθνικό εναέριο χώρο, τα χωρικά ύδατα και την υφαλοκρηπίδα που βρίσκεται σε διεθνή ύδατα όπου η χώρα ασκεί αποκλειστικά δικαιώματα·
 - β. περιφερειακούς θύλακες (δηλαδή γεωγραφικούς χώρους που βρίσκονται στην αλλοδαπή και χρησιμοποιούνται, στο πλαίσιο διεθνών συνθηκών ή διακρατικών συμφωνιών, από κρατικούς οργανισμούς της χώρας (πρεσβείες, προξενεία, στρατιωτικές βάσεις, επιστημονικές βάσεις κλπ)·

- γ. αποθέματα πετρελαίου, φυσικού αερίου κλπ. σε διεθνή ύδατα, έξω από την υφαλοκρηπίδα της χώρας, και τα οποία είναι αντικείμενα εκμετάλλευσης μονάδων μονίμων κατοίκων της επικράτειας.

13.07. Η ονοματολογία εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) παρέχει μία ενιαία και ομοιόμορφη ανάλυση της οικονομικής επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ονοματολογία NUTS είναι η εδαφική ταξινόμηση που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση περιφερειακών λογαριασμών.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

13.08. Διακρίνονται δύο είδη μονάδων. Πρώτον, η τοπική ΜΟΔ για την ανάλυση των ροών που εμφανίζονται στην παραγωγική διεργασία και στην χρήση των αγαθών και των υπηρεσιών. Δεύτερον, η θεσμική μονάδα για την ανάλυση των ροών που επηρεάζουν το εισόδημα, το κεφάλαιο και τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, τις λοιπές ροές και τους ισολογισμούς.

13.09. Η τοπική ΜΟΔ είναι το μέρος μιας ΜΟΔ που αντιστοιχεί με μια τοπική μονάδα. Η τοπική μονάδα είναι θεσμική μονάδα που παράγει αγαθά και υπηρεσίες, ή μέρος αυτών, και η οποία βρίσκεται σε μια γεωγραφικά καθορισμένη τοποθεσία (βλέπε παράγρ. 2.106). Επομένως, κατ'αρχήν η περιφερειακή διαμονή μιας τοπικής ΜΟΔ μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς.

Όσον αφορά τις συναλλαγές τις σχετικές με τις παραγωγικές δραστηριότητες, είναι απαραίτητη η καταγραφή των ροών μεταξύ τοπικών ΜΟΔ, που ανήκουν στην ίδια θεσμική μονάδα και βρίσκονται σε διαφορετικές περιφέρειες. Το ΕΣΟΔ συνιστά να συμπεριληφθούν οι παραδόσεις μεταξύ τοπικών ΜΟΔ στον ορισμό του προϊόντος, και αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τους περιφερειακούς λογαριασμούς.

13.10. Στην περίπτωση των θεσμικών μονάδων, δύο είδη θεσμικών μονάδων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των περιφερειακών λογαριασμών. Πρώτον, υπάρχουν μονοπεριφερειακές μονάδες, των οποίων το επίκεντρο ενδιαφέροντος είναι σε μια περιφέρεια και το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων τους πραγματοποιείται στην ίδια περιφέρεια. Στις μονοπεριφερειακές μονάδες περιλαμβάνονται νοικοκυριά, εταιρείες των οποίων οι τοπικές ΜΟΔ βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και διοικήσεις ομοσπόνδων κρατιδίων, ένα μέρος τουλάχιστον των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πολλά ΜΚΙ που εξυπηρετούν νοικοκυριά.

Δεύτερον, υπάρχουν πολυπεριφερειακές μονάδες, των οποίων το επίκεντρο ενδιαφέροντος βρίσκεται σε περισσότερες από μια περιφέρειες. Σε αυτές περιλαμβάνονται πολλές εταιρείες και ορισμένα ΜΚΙ. Σε μεγαλύτερο βαθμό, αυτό ισχύει και για θεσμικές μονάδες των οποίων οι δραστηριότητες καλύπτουν το σύνολο της χώρας, όπως το κράτος και ένας μικρός αριθμός εταιρειών, οι οποίες γενικά είναι σε μονοπωλιακή ή οιονεί μονοπωλιακή κατάσταση, όπως ο εθνικός οργανισμός σιδηροδρόμων ή ο εθνικός οργανισμός ηλεκτρισμού.

- 13.11. Όλες οι συναλλαγές των μονοπεριφερειακών θεσμικών μονάδων κατανέμονται στην περιφέρεια στην οποία έχουν το επίκεντρο ενδιαφέροντός τους. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, το επίκεντρο ενδιαφέροντος είναι η περιφέρεια στην οποία ζουν, και όχι η περιφέρεια στην οποία εργάζονται. Άλλες μονοπεριφερειακές μονάδες έχουν το επίκεντρο ενδιαφέροντός τους στην περιφέρεια στην οποία είναι εγκατεστημένες.
- 13.12. Μέρος των συναλλαγών των πολυπεριφερειακών μονάδων δεν είναι αναγνωρίσιμο από εννοιολογική άποψη, με την αυστηρή έννοια των όρων. Αυτό συμβαίνει για τις περισσότερες διανεμητικές συναλλαγές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Κατά συνέπεια, τα εξισωτικά μεγέθη πολυπεριφερειακών μονάδων μπορεί να μην είναι δυνατόν να καθοριστούν σαφώς σε επίπεδο περιφέρειας για πολυπεριφερειακές μονάδες.
- 13.13. Μπορεί να σκεφτεί κάποιος ότι μπορούν να κατανεμηθούν όλες οι συναλλαγές πολυπεριφερειακών μονάδων μεταξύ περιφερειών με βάση ορισμένους πρόχειρους κανόνες. Πάντως, αυτό δε θα πρέπει να εξεταστεί απλώς ως πρακτική προσέγγιση. Προϋποθέτει μια εννοιολογική αναπροσαρμογή του ΕΣΟΛ, δεδομένου ότι οι λόγοι που εμποδίζουν την ένταξη μιας πλήρους ακολουθίας λογαριασμών για τοπικές ΜΟΔ/βιομηχανίες στο κεντρικό πλαίσιο απαγορεύουν επίσης, κατ' αρχήν, την πλήρη διανομή όλων των θεσμικών μονάδων και των λογαριασμών τους μεταξύ περιφερειών· αυτό θα σήμαινε, κατ' αρχήν, την κατάρτιση μιας πλήρους σειράς λογαριασμών για τοπικές ΜΟΔ.
- 13.14. Λόγω των προαναφερθέντων προβλημάτων, το σύστημα περιφερειακών λογαριασμών περιορίζεται στα εξής:
- περιφερειακά βιομηχανικά μακροοικονομικά μεγέθη για παραγωγικές δραστηριότητες:
 - ακαθάριστη προστιθέμενη αξία,
 - εισόδημα εξαρτημένης εργασίας,
 - απασχόληση,
 - απασχολούμενοι,
 - ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου
 - ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά περιφέρεια (ΑΕγχΠΠ).
 - περιφερειακούς λογαριασμούς νοικοκυριών

ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

13.15. Οι περιφερειακοί λογαριασμοί βασίζονται στις συναλλαγές μονάδων που είναι μόνιμοι κάτοικοι σε μια περιφερειακή επικράτεια. Γενικά, η περιφερειοποίηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας μεθόδους "από κάτω προς τα πάνω", μεθόδους "από πάνω προς τα κάτω" ή μικτές μεθόδους. Οι μέθοδοι μπορούν να περιγραφούν ως εξής:

α. Μέθοδοι από κάτω προς τα πάνω

Η μέθοδος εκτίμησης από κάτω προς τα πάνω προϋποθέτει τη χρήση πληροφοριών για μονάδες που είναι μόνιμοι κάτοικοι στην περιφέρεια, και ανοδική άθροιση μέχρι να προκύψει η περιφερειακή αξία του μακροοικονομικού μεγέθους. Το άθροισμα των περιφερειακών αξιών πρέπει να ισούται με την αντίστοιχη εθνική αξία.

β. Μέθοδοι από πάνω προς τα κάτω

Η μέθοδος από πάνω προς τα κάτω προϋποθέτει τη διανομή ενός εθνικού μεγέθους στις περιφέρειες, χωρίς να γίνεται να γίνεται απόπειρα απομόνωσης των μονάδων μόνιμων κατοίκων, με βάση μια κλίδα διανομής που αντανακλά όσο το δυνατόν περισσότερο το προς εκτίμηση χαρακτηριστικό. Η μέθοδος καλείται από πάνω προς τα κάτω επειδή το μακροοικονομικό μέγεθος διανέμεται σε μια περιφέρεια και όχι σε μια ξεχωριστή μονάδα. Πάντως, είναι απαραίτητη η έννοια της μονάδας μόνιμου κατοίκου έτσι ώστε να υπάρχει σωστή περιφερειακή κάλυψη της κλίδας που θα χρησιμοποιηθεί.

γ. Μικτές μέθοδοι

Η μέθοδος από κάτω προς τα πάνω σπάνια συναντάται στην καθαρή της μορφή. Επομένως, πρέπει επίσης να εξεταστεί η χρήση μικτών μεθόδων. Για παράδειγμα, μια μεταβλητή ή ένα σύνολο μεταβλητών μπορεί να είναι δυνατόν να περιφερειοποιηθεί μόνο με τη βοήθεια της μεθόδου από κάτω προς τα πάνω σε επίπεδο NUTS-1. Για περαιτέρω περιφερειοποίηση σε επίπεδα NUTS-2 ή NUTS-3 θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια μέθοδος από πάνω προς τα κάτω.

13.16. Κατ'αρχήν, το πλεονέκτημα της μεθόδου από κάτω προς τα πάνω είναι ότι χρησιμοποιεί απευθείας σχετικές πηγές σε επίπεδο περιφέρειας. Ένα πλεονέκτημα των μεθόδων από πάνω προς τα κάτω είναι η εγγυημένη αριθμητική συνέπεια μεταξύ εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών. Το μειονέκτημα είναι ότι οι εκτιμήσεις δεν παράγονται με άμεσα δεδομένα αλλά με μια κλίδα που υποτίθεται ότι είναι συσχετισμένη με το προς μέτρηση φαινόμενο.

- 13.17. Οποτε είναι δυνατόν, οι περιφερειακές αξίες που αντιστοιχούν άμεσα, από εννοιολογική άποψη, με τις εθνικές αξίες θα πρέπει να εκτιμώνται απευθείας με τη μέθοδο από κάτω προς τα πάνω. Η διαδικασία από πάνω προς τα κάτω δεν οδηγεί σε μια ισχυρή και αξιόπιστη πληροφοριακή βάση για την αξιολόγηση της ακρίβειας των αξιών που εκτιμώνται, ενώ στη μέθοδο από κάτω προς τα πάνω θα πρέπει να προσέχει κανείς το γεγονός ότι μπορεί να υπάρξει απόκλιση ως προς τα εθνικά σύνολα.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- 13.18. Μια βιομηχανία μιας περιφέρειας αποτελείται από μια ομάδα τοπικών ΜΟΔ που επιδίδονται στην ίδια, ή παρόμοια, δραστηριότητα (βλέπε παρ. 2.108). Η τοπική ΜΟΔ είναι η μονάδα στην οποία βασίζονται τα δεδομένα που αφορούν παραγωγικές δραστηριότητες (προϊόν, ενδιάμεση ανάλωση κλπ.).
- 13.19. Ως γενική αρχή, τα μακροοικονομικά μεγέθη σχετικά με τις παραγωγικές δραστηριότητες θα πρέπει να κατανέμονται στην περιφέρεια στην οποία είναι μόνιμη κάτοικος η μονάδα που διενεργεί τις σχετικές συναλλαγές. Ο τόπος διαμονής της τοπικής ΜΟΔ είναι ένα ουσιαστικό κριτήριο για την κατανομή αυτών των μακροοικονομικών μεγεθών σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια.
- 13.20. Η γενική αρχή της κατανομής του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά περιφέρεια είναι η ιδιοκτησία, όπως και στους λογαριασμούς του συνόλου της οικονομίας (βλέπε παρ. 2.05, υποσημείωση 1). Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν σε μια πολυπεριφερειακή μονάδα κατανέμονται στις τοπικές ΜΟΔ όπου χρησιμοποιούνται. Όπως στους εθνικούς λογαριασμούς, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται με λειτουργική μίσθωση καταγράφονται στην περιφέρεια του ιδιοκτήτη, και αυτά που διατίθενται με χρηματοδοτική μίσθωση στην περιφέρεια του χρήστη.
- 13.21. Στην πράξη, μπορεί να υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες μόνο στο επίπεδο μονάδων που περιλαμβάνουν περισσότερες από μία τοπικές ΜΟΔ σε διαφορετικές δραστηριότητες ή/και περιφέρειες. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν διαθέσιμοι δείκτες (π.χ. εισόδημα εξαρτημένης εργασίας ή απασχόληση κατά περιφέρεια) για την περιφερειοποίηση των μεγεθών κατά βιομηχανία.
- 13.22. Κατά τον ορισμό μιας τοπικής ΜΟΔ, διακρίνονται τρεις περιπτώσεις:
- α. Μια παραγωγική δραστηριότητα με σημαντική¹ εισροή εργασίας σε συγκεκριμένη τοποθεσία δε δημιουργεί προβλήματα. Πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται περαιτέρω αποσαφήνιση (βλέπε παρ. 13.24-13.27).

¹ Σημαντική εισροή εργασίας, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να θεωρείται ως το ελάχιστο του ετησίου αντιστοίχου ενός ατόμου που εργάζεται μισή μέρα.

- β. Μια παραγωγική δραστηριότητα χωρίς σημαντική εισροή εργασίας σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία δεν θεωρείται ως ξεχωριστή τοπική ΜΟΔ και η παραγωγή θα πρέπει να αποδοθεί στην τοπική μονάδα που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση αυτής της παραγωγής.
- γ. Για μια παραγωγική δραστηριότητα χωρίς συγκεκριμένη τοποθεσία, θα πρέπει να εφαρμόζεται η έννοια της διαμονής σε εθνικό επίπεδο.
- 13.23. Οι βοηθητικές δραστηριότητες δεν απομονώνονται για να αποτελέσουν μεμονωμένες οντότητες και δεν ξεχωρίζονται από την κύρια ή τις δευτερεύουσες δραστηριότητες ή οντότητες που εξυπηρετούν (βλέπε παρ. 2.104). Έτσι, οι βοηθητικές δραστηριότητες θα πρέπει να εντάσσονται στην τοπική ΜΟΔ που εξυπηρετούν.
- Οι βοηθητικές δραστηριότητες μπορεί να πραγματοποιούνται σε ξεχωριστή τοποθεσία, που βρίσκεται σε άλλη περιφέρεια από αυτήν της τοπικής ΜΟΔ που εξυπηρετούν. Η αυστηρή εφαρμογή του προαναφερθέντος κανόνα για τη γεωγραφική κατανομή των βοηθητικών δραστηριοτήτων θα οδηγούσε στην υποεκτίμηση των μακροοικονομικών μεγεθών στις περιφέρειες όπου είναι συγκεντρωμένες οι βοηθητικές δραστηριότητες. Επομένως, σύμφωνα με την αρχή της διαμονής, θα πρέπει να κατανέμονται στην περιφέρεια όπου βρίσκονται οι βοηθητικές δραστηριότητες· παραμένουν στην ίδια βιομηχανία με την τοπική ΜΟΔ που εξυπηρετούν.
- 13.24. Για ορισμένες βιομηχανίες, χρειάζεται μεγαλύτερη αποσαφήνιση των μεθόδων περιφερειοποίησης. Οι βιομηχανίες αυτές είναι οι εξής:
- κατασκευές·
 - μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες·
 - χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση.
- 13.25. Για τη βιομηχανία κατασκευών, τα εργοτάξια θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ανεξάρτητες τοπικές ΜΟΔ όταν η δραστηριότητα είναι σημαντική (βλέπε παρ. 209, υποσημείωση 1). Δεδομένης της κινητικότητας ορισμένων μηχανημάτων, π.χ. μηχανημάτων έμπηξης πασσάλων και γερανών, μεταξύ τοπικών μονάδων της ίδιας ΜΟΔ και της απουσίας πληροφοριών σε επίπεδο εργοταξίου, συνιστάται η κατανομή του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου όσον αφορά τέτοιον εξοπλισμό στην κεντρική διοίκηση της ΜΟΔ.
- 13.26. Για τις βιομηχανίες των μεταφορών, όπου συμπεριλαμβάνεται η μεταφορά με σωληναγωγούς, πρέπει οπωσδήποτε να ορίζονται οι τοπικές ΜΟΔ με τις οποίες θα πρέπει να συνδέεται η παραγωγή και ο σχηματισμός κεφαλαίου. Για τις βιομηχανίες χερσαίων μεταφορών (εκτός από τους σιδηροδρόμους) η παραγωγή και ο σχηματισμός κεφαλαίου θα πρέπει να αποδίδεται σε αμαξοστάσια ή παρόμοιες τοπικές ΜΟΔ στις οποίες έχει τη βάση του ο εξοπλισμός μεταφορών. Για τις βιομηχανίες πλωτών μεταφορών, η παραγωγή και ο κινητός εξοπλισμός θα πρέπει να κατανέμεται στην βάση της μονάδας. Τα δίκτυα σωληναγωγών θα πρέπει να συνδέονται με την τοπική ΜΟΔ που τα εκμεταλλεύεται.

Για τις βιομηχανίες σιδηροδρομικών και εναερίων μεταφορών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά μέθοδοι από πάνω προς τα κάτω, οι οποίες θα κατανέμουν τα εθνικά μακροοικονομικά μεγέθη περιφέρειας ανάλογα με κατάλληλους δείκτες. Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας θα πρέπει να αποδίδεται στην περιφέρεια όπου εργάζονται οι εργαζόμενοι. Το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα θα πρέπει να κατανέμεται στις περιφέρειες με βάση δείκτες σχετικούς με τη δραστηριότητα των σιδηροδρόμων ή των εναερίων διαδρόμων.

Όσον αφορά τις βιομηχανίες των επικοινωνιών, οι τηλεφωνικοί θάλαμοι, οι τηλεφωνικές συσκευές και οι γραμμές τηλεπικοινωνιών παίζουν μόνο ρόλο υποστήριξης. Επομένως, δεν αποτελούν ξεχωριστές οντότητες και θα πρέπει να αποδίδονται στην τοπική ΜΟΔ που είναι αρμόδια για τη διαχείρισή τους. Οι επενδύσεις σε υποδομή θα πρέπει επίσης να αποδίδονται σε αυτές τις τοπικές μονάδες.

13.27. Για τις υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, η προστιθέμενη αξία θα πρέπει να κατανέμεται με βάση την εισοδηματική προσέγγιση. Το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας θα πρέπει να κατανέμεται στις τοπικές ΜΟΔ όπου εργάζονται οι εργαζόμενοι. Το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα των πιστωτικών ιδρυμάτων θα πρέπει να κατανέμεται μεταξύ τοπικών ΜΟΔ ανάλογα με το ύψος των δανείων και των καταθέσεων, και το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα των ασφαλιστικών οργανισμών να κατανέμεται ανάλογα με τα εισπραττόμενα ασφάλιστρα. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αφορά κυρίως κτίρια· επομένως, θα πρέπει να κατανέμεται στην περιφέρεια όπου βρίσκονται τα κτίρια.

13.28. Το προϊόν θα πρέπει να αποτιμάται σε βασικές τιμές (βλέπε παρ. 3.37). Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για ενδιάμεση ανάλωση θα πρέπει να αποτιμώνται σε τιμές αγοραστή τη στιγμή που εισέρχονται στην παραγωγική διεργασία (βλέπε παρ. 3.62). Κατά συνέπεια, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά βιομηχανία αποτιμάται σε βασικές τιμές.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αποτιμάται σε τιμές αγοραστή, όπου συμπεριλαμβάνονται τα κόστη εγκατάστασης και τα λοιπά κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας. Όταν γίνεται παραγωγή για ίδιο λογαριασμό αποτιμάται σε βασικές τιμές παρομοίων παγίων περιουσιακών στοιχείων ή με βάση το κόστος παραγωγής αν οι τιμές αυτές δεν είναι γνωστές (βλέπε παρ. 3.89).

13.29. Το περιφερειακό αντίστοιχο του ΑΕγχΠ είναι το ΑΕγχΠΙΙΙ (ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά περιφέρεια). Το ΑΕγχΠΙΙΙ αποτιμάται σε αγοραίες τιμές, προσθέτοντας τους περιφερειοποιημένους φόρους μείον επιδοτήσεις προϊόντων και εισαγωγών στις προστιθέμενες αξίες κατά περιφέρεια σε βασικές τιμές. Το άθροισμα του ΑΕγχΠΙΙΙ σε αγοραίες τιμές κατά περιφέρεια, συμπεριλαμβανομένου του ΑΕγχΠΙΙΙ της εξωπεριφερειακής επικράτειας, ισούται με το ΑΕγχΠΙΙΙ σε αγοραίες τιμές.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

13.30. Το ακαθάριστο περιφερειακό προϊόν είναι το αποτέλεσμα των περιφερειακών δραστηριοτήτων των τοπικών ΜΟΔ μόνιμων κατοίκων μιας περιφέρειας. Οι διεργασίες διανομής και αναδιανομής του εισοδήματος έχουν ως αποτέλεσμα άλλα σημαντικά εξισωτικά μεγέθη, και συγκεκριμένα το πρωτογενές εισόδημα και το διαθέσιμο εισόδημα. Λόγω των προβλημάτων που αναφέρονται στις παραγράφους 13.10 -13.14, στους περιφερειακούς λογαριασμούς αυτές οι εισοδηματικές έννοιες περιορίζονται στα νοικοκυριά.

13.31. Οι περιφερειακοί λογαριασμοί των νοικοκυριών είναι περιφερειακή εξειδίκευση των αντιστοίχων λογαριασμών σε εθνικό επίπεδο. Οι λογαριασμοί αυτοί περιορίζονται στους εξής:

- λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος·
- λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος·

Γενικά, οι λογαριασμοί αυτοί στοχεύουν στη μέτρηση του πρωτογενούς εισοδήματος και του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών που είναι μόνιμοι κάτοικοι μιας περιφέρειας.

13.32. Οι περιφερειακοί λογαριασμοί των νοικοκυριών βασίζονται στα νοικοκυριά που είναι μόνιμοι κάτοικοι της περιφερειακής επικράτειας. Για τον ορισμό των νοικοκυριών ως θεσμικών μονάδων και για τον ορισμό του θεσμικού τομέα των νοικοκυριών βλέπε παρ. 2.13, 2.16, 2.75 και 2.76. Το άθροισμα του αριθμού των ατόμων που είναι μέλη των νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων ισούται με το συνολικό πληθυσμό μόνιμων κατοίκων της περιοχής.

13.33. Γενικά, οι κανόνες καθορισμού της μόνιμης κατοικίας των νοικοκυριών σε εθνικό επίπεδο εφαρμόζονται επίσης και για τους περιφερειακούς λογαριασμούς των νοικοκυριών. Πάντως, όσον αφορά τον τόπο κατοικίας των σπουδαστών και των μακροχρόνια νοσηλενομένων, γίνεται μια εξαίρεση όταν η περιφέρεια φιλοξενίας είναι στην ίδια χώρα. Στους περιφερειακούς λογαριασμούς, αυτοί αντιμετωπίζονται ως μόνιμοι κάτοικοι της περιφέρειας φιλοξενίας αν διαμένουν εκεί για περισσότερο από ένα έτος.

13.34. Στους περιφερειακούς λογαριασμούς των νοικοκυριών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη δύο σημεία όσον αφορά νοικοκυριά που κατέχουν μια επιχείρηση μη ανώνυμης εταιρικής μορφής, γη ή/και μια δεύτερη κατοικία σε άλλη περιφέρεια.

- Ένα νοικοκυριό που κατέχει μια επιχείρηση μη ανώνυμης εταιρικής μορφής (που δεν θεωρείται ως οιονεί εταιρεία σε εθνικό επίπεδο) σε άλλη περιφέρεια.

Η επιχείρηση μη ανώνυμης εταιρικής μορφής θεωρείται ότι είναι μόνιμος κάτοικος (πλασματική μονάδα) στην περιφέρεια φιλοξενίας. Κατά συνέπεια, το μικτό εισόδημα που προκύπτει από την κατάρτιση μακροοικονομικών μεγεθών κατά βιομηχανία είναι μέρος του μικτού εισοδήματος της περιφέρειας φιλοξενίας. Πάντως, το μικτό εισόδημα όπως καταγράφεται στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος νοικοκυριών κατά περιφέρεια θα πρέπει να ισούται με το συνολικό μικτό εισόδημα που εισπράττεται από νοικοκυριά μόνιμους κατοίκους μιας περιφέρειας, ασχέτως της περιφέρειας στην οποία παράγεται αυτό το εισόδημα.

- Νοικοκυριό που κατέχει γη ή/και δεύτερη κατοικία σε άλλη περιφέρεια.

Στην περίπτωση αυτή, η γη ή/και η δεύτερη κατοικία θεωρούνται επίσης ως πλασματικές μονάδες μόνιμοι κάτοικοι της περιφέρειας φιλοξενίας. Κατά συνέπεια, τα μισθώματα που καταβάλλουν οι ενοικιαστές της γης ή/και της κατοικίας καταβάλλονται στην πλασματική μονάδα. Εάν η δεύτερη κατοικία χρησιμοποιείται από τον ιδιοκτήτη για ίδια τελική κατανάλωση, η αξία μίσθωσης θα πρέπει να καταγράφεται ως διαπεριφερειακή εξαγωγή από την περιφέρεια που βρίσκεται η κατοικία προς την περιφέρεια όπου διαμένει ο ιδιοκτήτης. Έτσι, η δεύτερη περιφέρεια εισάγει την υπηρεσία αυτή και την χρησιμοποιεί για δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών. Όπως και στην περίπτωση του μικτού εισοδήματος, το λειτουργικό πλεόνασμα που προκύπτει από αυτή την παραγωγική διεργασία θα διαφέρει από το λειτουργικό πλεόνασμα που θα εμφανίζεται στους λογαριασμούς διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών· για το σύνολο της οικονομίας, τα δύο αυτά είναι ίσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ
ΠΟΥ ΜΕΤΡΩΝΤΑΙ ΕΜΜΕΣΑ
(ΥΧΔΜΕ)**

**Αλλαγές που πρέπει να γίνουν
στα κεφάλαια του ΕΣΟΛ
αν κατανέμονται οι ΥΧΔΜΕ**

Διαγράφεται

1.13 "Όπου καταγράφεται η χρήση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που μετρώνται έμμεσα ως ενδιάμεση ανάλωση ενός πλασματικού τομέα (βιομηχανία)"

3.60ι) "μόνο για το σύνολο της οικονομίας: όλες οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ), οι οποίες παρέχονται από παραγωγούς μονίμους κατοίκους"

Προστίθεται και αντικαθιστά

Αντικαθίσταται από:

"Όπου κατανέμεται η χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) στους τομείς/βιομηχανίες - χρήστες"

Στο 1.25 προστίθεται "Ορισμένες από τις κυριότερες εννοιολογικές διαφορές είναι οι εξής:

"- Η χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) κατανέμεται τώρα σε τομείς/βιομηχανίες - χρήστες και όχι σε έναν πλασματικό τομέα (βιομηχανία). Κατά συνέπεια, η χρήση των ΥΧΔΜΕ δεν καταγράφεται πλέον κατά συνθήκην ως ενδιάμεση ανάλωση στο σύνολό της, αλλά μπορεί επίσης να είναι τελική κατανάλωση, εισαγωγές και εξαγωγές."

Αντικαθίσταται από:

"η χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα από παραγωγούς μονίμους κατοίκους"

Στο 3.66 ε) "χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που χρεώνονται άμεσα", προστίθεται:

"και το μέρος των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα, το οποίο χρησιμοποιείται από νοικοκυριά για σκοπούς τελικής κατανάλωσης"

Αμέσως μετά το 3.132: "-

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες κατά το ποσό των ρητώς αναφερομένων προμηθειών και λοιπών χρεώσεων", προστίθεται:

"- Το μέρος των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα το οποίο χρησιμοποιείται από μη μονίμους κατοίκους"

4.51 δεύτερο μέρος

"Δεδομένου ότι η αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς δεν κατανέμεται στους διάφορους πελάτες, οι πραγματικές πληρωμές ή εισπράξεις τόκων προς ή από οργανισμούς χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης δεν διορθώνονται έτσι ώστε να εξαλειφθούν τα κέρδη που αντιπροσωπεύουν τα ποσά που χρεώνουν σιωπηρώς οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Απαιτείται ένα διορθωτικό μέγεθος στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και μιας πλασματικής βιομηχανίας στην οποία, κατά συνθήκη, κατανέμεται το συνολικό προϊόν των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ως ενδιάμεση ανάλωση."

8.14 "Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) δεν κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, το σύνολο της αξίας του προϊόντος των ΥΧΔΜΕ αντιμετωπίζεται ως η ενδιάμεση ανάλωση ενός πλασματικού τομέα με μηδενικό προϊόν και αρνητική προστιθέμενη αξία με ίσο μέγεθος αλλά αντίθετο προσημο από την ενδιάμεση ανάλωση. Με τον τρόπο αυτό, η προστιθέμενη αξία όλων των τομέων και των βιομηχανιών από κοινού μειώνεται στο σύνολό της κατά το ποσό αυτό. Για να διευκολυνθεί η παρουσίαση των λογαριασμών, είναι δυνατό να μην εισαχθεί πρόσθετη στήλη για τον πλασματικό τομέα αλλά, αντίθετα, να λαμβάνεται υπόψη το αντίστοιχο μέγεθος στη στήλη του συνόλου της οικονομίας."

4.51 δεύτερο μέρος

"Δεδομένου ότι η αξία των υπηρεσιών που παρέχουν οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατανέμεται στους διάφορους πελάτες, οι πραγματικές πληρωμές ή εισπράξεις τόκων προς ή από τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς πρέπει να διορθώνονται για να εξαλείφονται τα κέρδη που αντιπροσωπεύουν τα ποσά που χρεώνονται σιωπηρώς από τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα ποσά των τόκων που καταβάλλουν οι δανειστές στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς θα πρέπει να μειώνονται κατά τις εκτιμώμενες αξίες των πληρωτέων επιβαρύνσεων, ενώ τα ποσά των τόκων που είναι εισπρακτέοι από τους καταθέτες θα πρέπει να αυξάνονται αντιστοίχως. Οι αξίες των χρεώσεων αντιμετωπίζονται ως πληρωμές για υπηρεσίες που παρέχονται από τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στους πελάτες τους και όχι ως πληρωμές τόκων."

8.14 "Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, ορισμένα μέρη των πληρωμών τόκων αναταξινομούνται ως πληρωμές για υπηρεσίες. Αυτή η αναταξινόμηση έχει συνέπειες για τις αξίες του προϊόντος και της ανδιάμεσης ανάλυσης (καθώς και για τις αξίες των εισαγωγών, των εξαγωγών και της τελικής κατανάλωσης."

8.24 "Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) δεν κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, οι εγγραφές των τόκων που εμφανίζονται αφορούν τους πραγματικούς πληρωτέους και εισπρακτέους τόκους. Γίνεται μια διόρθωση στους πόρους στη στήλη των χρηματοδοτικών εταιρειών (με αρνητικό πρόσημο) και στη στήλη του πλασματικού τομέα (με θετικό πρόσημο). Για να διευκολυνθεί η παρουσίαση των λογαριασμών, είναι δυνατόν να μην εισαχθεί πρόσθετη στήλη για τον πλασματικό τομέα, αλλά, αντίθετα, να παρουσιαστεί το αντίστοιχο μέγεθος στη στήλη του συνόλου της οικονομίας."

Προστίθενται οι πίνακες 1 και 2 για να εμφανιστούν οι συνέπειες της κατανομής των ΥΧΔΜΕ στα μεγέθη που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8, ακολουθία λογαριασμών (αριθμητικό παράδειγμα).

8.24 "Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) κατανέμονται στους τομείς-χρήστες, το μέγεθος "τόκοι" στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος αντιστοιχεί με τους πληρωτέους και εισπρακτέους τόκους αφού πρώτα αφαιρεθούν οι ΥΧΔΜΕ από τα πραγματικά πληρωτέα από τους δανειζόμενους και προστεθούν στα πραγματικά εισπρακτέα από τους δανειστές."

Πίνακας 1: Αποτέλεσμα της κατανομής των ΥΧΔΜΕ σε θεσμικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών για τους παραγωγούς μη εμπορεύσιμου προϊόντος

Χρήσις	Χρήσις								Πόροι												
	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.2							
Λογισκισμοί	Σύνολο	Αγαθών και υπηρεσιών (πόροι)	Άλλοδ αλή	Σύνολο οικονομίας	ΜΚΙΕΝ	Νοικοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοικοκυριά	ΜΚΙΕΝ	Σύνολο οικονομίας	Άλλοδ αλή	Αγαθών και υπηρεσιών (πόροι)	Σύνολο	Λογισκισμοί	
I																					
Λογαριασμός παραγωγής/εξωτερικός λογαριασμός	2 4		4							P.72 P.62 P.1 P.2 B.1	Εισαγωγές υπηρεσιών Εξαγωγές υπηρεσιών Προϊόν Γκάμηση ανάληψη Προστιθέμενη αξία/εξωτερικό ισοζύγιο		48 6		3 57		2 4		2 4 57	Λογαριασμός παραγωγής/εξωτερικός λογαριασμός	
	27 30			27 30		0	6	0	18							30			30	II.1.1	
II.1.1																					Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος
Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος	30			30				48	-18	B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	-18	48		30				30	II.1.2	
II.1.2																					Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος
Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος	230 22		13	217 22	6 1	14 35	35 -21	106 48	56 -41	D.41 B.5	Τόκοι Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	33 -41	106 48	14 -21	49 35	7 1	209 22	21	230 22	II.2	
II.2																					Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος
Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος	22			22	1	35	-21	48	-41	B.6	Διαθίσιμο εισόδημα	-41	48	-21	35	1	22		22	II.4	
II.4																					Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος
Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος	28			28	3	19	6			P.3 B.8	Δαπάνη για τελική κατανάλωση Καθαρή αποτεμύνη/εξωτερικό ισοζύγιο										
			6	-6	-2	16	-27	48	-41												

Πίνακας 2: Αποτέλεσμα της κατανομής των ΥΧΔΜΕ μόνο σε πλασματικό τομέα

Χρήσεις	Χρήσεις								Πόροι															
	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.2										
Λογαριασμοί	Σύνολο	Αγαθών και υπηρεσιών (πόροι)	Άλλοι	Σύνολο οικονομίας	ΜΚΠΕΝ	Νοκοκυριά	Δημόσιος τομέας	Χρηματοοδοτικές εταιρείες	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Πλασματικός τομέας	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	Πλασματικός τομέας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Νοκοκυριά	ΜΚΠΕΝ	Σύνολο οικονομίας	Άλλοι	Αγαθών και υπηρεσιών (πόροι)	Σύνολο	Λογαριασμοί		
I																								
Λογαριασμός παραγωγής	48			48							P.1	Προϊόν		48				48			48	48	Λογαριασμός παραγωγής	
											P.2	Ενδιάμεση ανάλωση									48	48		
								48	48		B.1	Προστιθέμενη αξία/εξωτερικό ισοζύγιο	-48	48									Π.1.1	
Π.1.1																							Λογαριασμός δημοσυχίας εισοδήματος	
Λογαριασμός δημοσυχίας εισοδήματος								48	48		B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	-48	48										Π.1.2
Π.1.2	222	16	206	7	17	39	77	66			D.41	Τόκοι		25	125	12	33	5	200	22		222	Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος	
Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος																								
				-6	-2	16	-27	48	-41		B.5	Διόρθωση για ΥΧΔΠΜΕ Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	48	-41	48	-27	16	-2	-6					Π.2
Π.2																							Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος	
Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος				-6	-2	16	-27	48	-41		B.6	Διαθέσιμο εισόδημα		-41	48	-27	16	-2	-6					Π.4
Π.4																							Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος	
Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος		6	-6	-2	16	-27	48	-41			B.8a	Καθαρή αποταμίευση/εξωτερικό ισοζύγιο												

- 9.25 "Η ενδιάμεση ανάλωση κατά βιομηχανία περιλαμβάνει τη χρήση των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα οι οποίες καταγράφονται σε μια πλασματική βιομηχανία (βλέπε παράγραφο 9.33)"
- 9.25 "μείον τη χρήση υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (που καταγράφεται σε μια πλασματική βιομηχανία, βλέπε παράγραφο 9.33)"
- 9.33 "Σε όλους τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων, η βιομηχανική ταξινόμηση NACE αναθ. 1 ... Κατά συνέπεια, η συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του ισούται με το (αρνητικό) καθαρό λειτουργικό πλεόνασμά του"

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**ΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΔΙΑΡΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ**

I. ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Εκτός από την αγορά διαρκών αγαθών, οι θεσμικές μονάδες μπορούν να εξασφαλίσουν τη χρήση τους με τους ακόλουθους τρόπους: λειτουργική μίσθωση, χρηματοδοτική μίσθωση και αγορά με δόσεις. Και στις τρεις περιπτώσεις η εν λόγω θεσμική μονάδα αποκτά το δικαίωμα να χρησιμοποιεί ένα διαρκές αγαθό, αν και το αγαθό από νομική άποψη παραμένει στην ιδιοκτησία άλλης μονάδας.

Μίσθωση

2. Όταν μια θεσμική μονάδα Α κατέχει ένα διαρκές αγαθό και μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης του αγαθού αυτού σε μια άλλη μονάδα Β, η Α καλείται "εκμισθωτής" και η Β "μισθωτής". Οι πληρωμές από την Β προς την Α σε αντάλλαγμα της μεταβίβασης των δικαιωμάτων χρήσης καλούνται "μισθώματα". Ο εκμισθωτής μπορεί να ταυτίζεται με τον παραγωγό ή τον πωλητή του διαρκούς αγαθού ή να είναι θυγατρική εταιρεία του, μπορεί όμως επίσης να είναι και μια εντελώς ανεξάρτητη μονάδα χωρίς καμιά σύνδεση με τον παραγωγό ή τον πωλητή. Οποιοδήποτε είδους παραχθέντα διαρκή αγαθά, από κτίρια και κατασκευές μέχρι διαρκή καταναλωτικά αγαθά, μπορεί να είναι αντικείμενο μίσθωσης, και οποιοδήποτε είδος θεσμικής μονάδας μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μίσθωση για να αποκτήσει τα δικαιώματα χρήσης διαρκών αγαθών. Οι δύο τύποι μίσθωσης, λειτουργική και χρηματοδοτική μίσθωση, αντιμετωπίζονται διαφορετικά στο σύστημα.

Λειτουργική μίσθωση

3. Ο μισθωτής αποκτά το δικαίωμα να χρησιμοποιεί ένα διαρκές αγαθό για μια ορισμένη χρονική περίοδο, που μπορεί να είναι μεγάλη ή μικρή και δεν χρειάζεται απαραίτητα να έχει συμφωνηθεί από την αρχή. Όταν λήξει η περίοδος μίσθωσης, ο εκμισθωτής αναμένει ότι θα του επιστραφεί το αγαθό του στην ίδια περίπου κατάσταση που ήταν και όταν το εκμίσθωσε, εκτός από την κανονική φθορά. Στη συνέχεια, ο εκμισθωτής μπορεί να εκμισθώσει το αγαθό σε άλλον μισθωτή ή να το χρησιμοποιήσει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Έτσι, η περίοδος μίσθωσης δεν καλύπτει το σύνολο, ή σημαντικό μέρος, της διάρκειας οικονομικής ζωής του αγαθού.

Οι μονάδες που ασχολούνται με τη λειτουργική μίσθωση έχουν πλήρεις γνώσεις όσον αφορά τα είδη των διαρκών αγαθών που εκμισθώνουν. Τηρούν αποθέματα των αγαθών αυτών έτσι ώστε να είναι σε θέση να τα εκμισθώσουν μόλις τους ζητηθούν ή σε πολύ σύντομη προθεσμία. Συνήθως προσφέρουν μια ποικιλία μοντέλων για να μπορούν να διαλέξουν οι ενδιαφερόμενοι. Για να διατηρούν τα διαρκή αγαθά τους σε καλή κατάσταση λειτουργίας, οι εκμισθωτές πρέπει να πραγματοποιούν εργασίες συντήρησης και επισκευής των αγαθών που αναμένουν εκμίσθωση. Επίσης, οι εκμισθωτές συνήθως αναλαμβάνουν την ευθύνη για επισκευές και συντήρηση ενός αγαθού, καθώς και αντικατάστασή τους σε περίπτωση βλάβης, ενώ το αγαθό έχει διατεθεί σε ένα μισθωτή.

Η λειτουργική μίσθωση δεν καλύπτει περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ιδιοκτήτης του εξοπλισμού παρέχει και προσωπικό για το χειρισμό του εξοπλισμού, ή την εκμίσθωση μη παραχθέντων περυσιακών στοιχείων, γιατί οι δραστηριότητες αυτές ταξινομούνται αλλού (βλέπε παράγραφο 7).

Χρηματοδοτική μίσθωση

4. Ο μισθωτής αποκτά το δικαίωμα να χρησιμοποιεί ένα διαρκές αγαθό με αντάλλαγμα την καταβολή μισθωμάτων για μια προκαθορισμένη και παρατεταμένη περίοδο. Αν όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας μεταβιβάζονται, εκ των πραγμάτων αν και όχι τυπικά, από τον εκμισθωτή στον μισθωτή, η μίσθωση είναι χρηματοδοτική μίσθωση. Στη χρηματοδοτική μίσθωση, η περίοδος μίσθωσης καλύπτει το σύνολο, ή το μεγαλύτερο μέρος, της διάρκειας οικονομικής ζωής του διαρκούς αγαθού. Στο τέλος της περιόδου μίσθωσης, ο μισθωτής έχει συχνά τη δυνατότητα, εάν θέλει, να αγοράσει το αγαθό σε συμβολική τιμή. Ο εκμισθωτής δεν χρειάζεται να έχει ειδικές γνώσεις σχετικά με το εν λόγω αγαθό. Δεν προσφέρει υπηρεσίες επισκευής, συντήρησης ή αντικατάστασης στο μισθωτή. Κατά κανόνα, το αγαθό επιλέγεται από τον μισθωτή και παραδίδεται κατευθείαν σε αυτόν από τον παραγωγό ή τον πωλητή. Έτσι, ο ρόλος του εκμισθωτή είναι καθαρά χρηματοπιστωτικός.

Το ΕΣΟΛ αναγνωρίζει την οικονομική πραγματικότητα που βρίσκεται πίσω από τη χρηματοδοτική μίσθωση, καταγράφοντάς της ως εξής: ο εκμισθωτής χορηγεί στο μισθωτή ένα δάνειο που δίνει τη δυνατότητα στο μισθωτή να αγοράσει ένα διαρκές αγαθό, του οποίου ο μισθωτής γίνεται εκ των πραγμάτων ιδιοκτήτης. Έτσι, το σύστημα αντιμετωπίζει το διαρκές αγαθό σαν να ήταν ιδιοκτησία του μισθωτή από την αρχή της περιόδου μίσθωσης. Τα μισθώματα που καταβάλλει στην πραγματικότητα ο μισθωτής προς τον εκμισθωτή πρέπει να υποδιαιρεθούν σε εξοφλήσεις κεφαλαίου και τόκους που αφορούν το τεκμαρτό δάνειο.

Αγορά με δόσεις

5. Ένα διαρκές αγαθό πωλείται σε έναν αγοραστή με αντάλλαγμα συμφωνηθείσες μελλοντικές πληρωμές. Ο αγοραστής λαμβάνει το αγαθό αμέσως υπό την κατοχή του αν και από νομική άποψη το αγαθό παραμένει στην ιδιοκτησία του πωλητή ή του χρηματοδότη ως εμπράγματα εγγύηση μέχρι να καταβληθούν όλες οι συμφωνηθείσες πληρωμές. Η χρονομίσθωση συνήθως περιορίζεται σε διαρκή καταναλωτικά αγαθά, και οι περισσότεροι αγοραστές είναι νοικοκυριά. Οι χρηματοδότες συμβάσεων χρονομίσθωσης κατά κανόνα είναι ξεχωριστές θεσμικές μονάδες που λειτουργούν σε στενή συνεργασία με πωλητές διαρκών καταναλωτικών αγαθών.

II. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ

Λειτουργική μίσθωση

6. Ένα διαρκές αγαθό που αγοράζεται από ένα εκμισθωτή με σκοπό τη μίσθωση αποτελεί μέρος του μικτού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (P.51) του εκμισθωτή και εμφανίζεται ως υλικό πάγιο περιουσιακό στοιχείο (AN.III) στον ισολογισμό του εκμισθωτή στο διάστημα ολόκληρης της διάρκειας οικονομικής ζωής του. Οι μεταγενέστερες αναλώσεις κεφαλαίου (K.1) όσον αφορά αυτό το διαρκές αγαθό καταγράφονται στους λογαριασμούς του εκμισθωτή.

Τα μισθώματα που εισπράττει ένας εκμισθωτής εμφανίζονται στο λογαριασμό παραγωγής του ως προϊόν (P.1) υπηρεσιών εκμίσθωσης. Αν ο μισθωτής είναι παραγωγός, τα μισθώματα είναι μέρος της ενδιάμεσης ανάλωσής του (P.2). Όταν ο μισθωτής είναι νοικοκυριό που λειτουργεί ως τελικός καταναλωτής, τα μισθώματα είναι μέρος των τελικών καταναλωτικών δαπανών του (P.3).

7. Στη NACE Αναθ. 1, η λειτουργική μίσθωση ακινήτων ταξινομείται στην ομάδα 70.20 "εκμίσθωση ίδιας περιουσίας". Η λειτουργική μίσθωση άλλων διαρκών αγαθών ταξινομείται στη διαίρεση 71 "εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού χωρίς χειριστές και προσωπικών και οικιακών αγαθών". Η λειτουργική μίσθωση δεν περιλαμβάνει την εκμίσθωση μηχανημάτων ή εξοπλισμού μαζί με το προσωπικό που απαιτείται για τη λειτουργία τους, που ταξινομείται με βάση τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον εξοπλισμό και το προσωπικό. Για παράδειγμα η εκμίσθωση ενός φορτηγού με οδηγό ταξινομείται στην κλάση 60.24 "οδικές μεταφορές φορτίου". Από θεσμική άποψη, οι εταιρείες λειτουργικής μίσθωσης ταξινομούνται στον τομέα S.11 "μη χρηματοδοτικές εταιρείες", όμως μπορούν να εμφανισθούν και εκμισθωτές λειτουργικής μίσθωσης στον τομέα S.14 "νοικοκυριά".

Αν ο εκμισθωτής είναι μόνιμος κάτοικος ενώ ο μισθωτής είναι μη μόνιμος κάτοικος, τα μισθώματα εμφανίζονται ως εξαγωγές υπηρεσιών (P.62). Εφόσον το μισθωμένο αγαθό εξακολουθεί να καταγράφεται στον ισολογισμό μιας μονάδας μόνιμου κατοίκου (του εκμισθωτή), το αγαθό δεν εμφανίζεται σε κανένα λογαριασμό της αλλοδαπής. Αν ο εκμισθωτής είναι μη μόνιμος κάτοικος ενώ ο μισθωτής είναι μόνιμος κάτοικος, τα μισθώματα καταγράφονται ως εισαγωγές υπηρεσιών (P.72). Στην περίπτωση αυτή το ίδιο το αγαθό δεν θεωρείται ότι εισέρχεται στην οικονομική επικράτεια (εισέρχονται μόνο οι υπηρεσίες που παρέχονται από αυτό). Έτσι, το μισθωμένο αγαθό δεν εμφανίζεται ούτε στους λογαριασμούς της αλλοδαπής ούτε σε κανένα άλλο λογαριασμό.

Χρηματοδοτική μίσθωση

8. Αν ο μισθωτής είναι παραγωγός, το διαρκές αγαθό εμφανίζεται ως ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (P.51) του μισθωτή στην αρχή της περιόδου μίσθωσης. Σε όλη τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης (εκτός αν ο μισθωτής αθετήσει την καταβολή μισθωμάτων) το αγαθό εμφανίζεται ως υλικό πάγιο περιουσιακό στοιχείο (AN.III) στον ισολογισμό του μισθωτή. Η μεταγενέστερη ανάλωση κεφαλαίου (K.1) εμφανίζεται στους λογαριασμούς του μισθωτή. Στο τέλος της περιόδου μίσθωσης, είτε (i) ο μισθωτής αγοράζει το αγαθό με βάση την κατάλοιπη αξία του όταν αυτό παραμένει στον ισολογισμό του, είτε (ii) το αγαθό επιστρέφει στον εκμισθωτή, όταν εμφανίζεται ως αρνητικός ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου για τον μισθωτή και έτσι φεύγει από τον ισολογισμό του μισθωτή, και μπορεί να εγγραφεί στον ισολογισμό του εκμισθωτή ή στον ισολογισμό ενός τρίτου, στον οποίο ο εκμισθωτής μεταπώλησε το αγαθό.
9. Αν ο μισθωτής είναι νοικοκυριό που ενεργεί ως τελικός καταναλωτής, το διαρκές αγαθό αντιμετωπίζεται σαν να είχε αγοραστεί από το μισθωτή με σκοπό την τελική κατανάλωση στην αρχή της περιόδου μίσθωσης. Αυτό σημαίνει ότι η τιμή αγοραστή του μισθωμένου αγαθού είναι μέρος της τελικής καταναλωτικής δαπάνης (P.3) του μισθωτή στην αρχή της περιόδου μίσθωσης και ότι το αγαθό εμφανίζεται μόνο ως διαρκές καταναλωτικό αγαθό στο υπόμνημα του ισολογισμού του.
- Θεωρείται ότι υπάρχει τεκμαρτό δάνειο (F.4) από τον εκμισθωτή προς τον μισθωτή. Το αρχικό κεφάλαιο του δανείου αυτού είναι η τιμή αγοραστή του μισθωμένου αγαθού συν τα κόστη μεταβίβασης (αν υπάρχουν). Το εξοφλητέο τεκμαρτό δάνειο (AF.4) εμφανίζεται στους ισολογισμούς του εκμισθωτή και του μισθωτή, ως χρηματοπιστωτικό στοιχείο ενεργητικού και παθητικού, αντιστοίχως. Οι καταβολές μισθωμάτων θεωρείται ότι περιλαμβάνουν δύο στοιχεία, εξόφληση αρχικού κεφαλαίου (F.4) και τόκους (D.41), όπου η τελική εξόφληση συμπίπτει με τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης.
10. Το επιτόκιο του τεκμαρτού δανείου καθορίζεται σιωπηρά έτσι ώστε οι σωρευτικές αποπληρωμές κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης να ισούνται με το αρχικό κεφάλαιο. Όταν το μίσθωμα παραμένει σταθερό από τη μια περίοδο στην άλλη, το τμήμα του μισθώματος που αντιστοιχεί στους τόκους μειώνεται διαχρονικά, ενώ το τμήμα που αφορά την εξόφληση του δανείου αυξάνεται αντιστοίχως, όπως γίνεται σε ένα δάνειο που εξοφλείται με ίσες δόσεις. Όταν είναι γνωστό το αρχικό κεφάλαιο, το μίσθωμα και η διάρκεια της συμβατικής περιόδου για κάθε σύμβαση, το επιτόκιο, οι πληρωμές τόκων και η εξόφληση του αρχικού κεφαλαίου μπορούν να υπολογιστούν εύκολα χρησιμοποιώντας τους συνήθεις τύπους. Όταν δεν υπάρχουν ακριβή δεδομένα σχετικά με την κάθε σύμβαση μίσθωσης, πράγμα που συμβαίνει συχνά στην πράξη, θα πρέπει να γίνουν λογικές υποθέσεις έτσι ώστε να πραγματοποιηθούν αυτοί οι υπολογισμοί. Σε πολλές χώρες η λογιστική των επιχειρήσεων αντιμετωπίζει τη χρηματοδοτική μίσθωση με τρόπο παρόμοιο με αυτόν που περιγράφεται στο παρόν, πράγμα που διευκολύνει την κατάσταση από άποψη δεδομένων.

11. Η παραγωγική δραστηριότητα του εκμισθωτή χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Συνήθως οι εκμισθωτές δεν χρεώνουν ξεχωριστά για τις διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που παρέχουν. Επομένως, το προϊόν τους είναι κυρίως ή αποκλειστικά υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα, και υπολογίζεται παρόμοια με το προϊόν των άλλων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών: εισπρακτέο εισόδημα ιδιοκτησίας μείον πληρωτέοι τόκοι, εκτός από εισπρακτέο εισόδημα ιδιοκτησίας που προέρχεται από την επένδυση δικών τους κεφαλαίων¹. Ορισμένοι εκμισθωτές χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλαμβάνουν υποχρεώσεις προς άλλες ανεξάρτητες μονάδες όταν μπορούν να διακριθούν οι πληρωτέοι τόκοι και είναι απλός ο υπολογισμός των έμμεσα μετρούμενων υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης. Άλλοι εκμισθωτές χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλαμβάνουν υποχρεώσεις μόνο έναντι των μητρικών εταιρειών τους όταν οι πληρωτέοι τόκοι είναι δύσκολο να διακριθούν. Στη δεύτερη περίπτωση μπορεί να είναι απαραίτητη η εκτίμηση του ύψους των πληρωτέων τόκων χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο επιτόκιο.

Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης ταξινομούνται στο θεσμικό υποτομέα S.123 "λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εκτός από ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία". Η ταξινόμηση της δραστηριότητας είναι NACE Αναθ. 1 κλάση 65.21 "χρηματοδοτική μίσθωση".

12. Η αντιμετώπιση της χρηματοδοτικής μίσθωσης στο ΕΣΟΛ σημαίνει ότι το μισθωμένο αγαθό δεν εμφανίζεται σε κανένα από τους λογαριασμούς του εκμισθωτή. Έτσι, το αν ο εκμισθωτής είναι μόνιμος ή μη μόνιμος κάτοικος δεν έχει καμία σημασία για την αντιμετώπιση του ίδιου του αγαθού. Αν ο παραγωγός ή ο πωλητής του αγαθού είναι μόνιμος κάτοικος ενώ ο μισθωτής είναι μη μόνιμος κάτοικος, το μισθωμένο αγαθό θεωρείται ότι εξάγεται (P.61) όταν ο μισθωτής το λαμβάνει στην κατοχή του, δηλαδή στην αρχή της περιόδου μίσθωσης. Αν ο παραγωγός/πωλητής είναι μη μόνιμος κάτοικος ενώ ο μισθωτής είναι μόνιμος κάτοικος, το αγαθό θεωρείται ότι εισάγεται (P.71) στην αρχή της περιόδου μίσθωσης.

Αν ο εκμισθωτής είναι μόνιμος κάτοικος ενώ ο μισθωτής δεν είναι, θεωρείται ότι υπάρχει τεκμαρτό δάνειο (F.4/AF.4) από μια μονάδα μόνιμη κάτοικο (τον εκμισθωτή) προς μια μονάδα μη μόνιμη κάτοικο (τον μισθωτή). Αν ο εκμισθωτής είναι μη μόνιμος κάτοικος και ο μισθωτής είναι μόνιμος κάτοικος, θεωρείται ότι υπάρχει τεκμαρτό δάνειο από μια μονάδα μη μόνιμη κάτοικο (τον εκμισθωτή) προς μια μονάδα μόνιμη κάτοικο (τον μισθωτή). Όπως συμβαίνει και με τις συναλλαγές μίσθωσης μεταξύ μόνιμων κατοίκων, οι καταβολές μισθωμάτων αναλύονται σε τόκους (D.41) και εξοφλήσεις αρχικού κεφαλαίου (F.4).

¹ Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε κεφάλαιο III, παράγρ. 3.53.

Αγορά με δόσεις

13. Το διαρκές αγαθό καταγράφεται σαν να αγοράζεται από τον αγοραστή την ημέρα που το λαμβάνει στην κατοχή του και στην τιμή που θα είχε πληρώσει ο αγοραστής αν η συναλλαγή γινόταν με μετρητά. Ο αγοραστής λαμβάνει ένα τεκμαρτό δάνειο (F.4/AF.4) του ίδιου ύψους. Το ΕΣΟΛ διαχωρίζει τις πληρωμές του αγοραστή προς το χρηματοδότη σε εξοφλήσεις αρχικού κεφαλαίου (F.4) και πληρωμές τόκων (D.41) χρησιμοποιώντας τη μέθοδο που εφαρμόζεται και για τη χρηματοδοτική μίσθωση.

Η παραγωγική δραστηριότητα που πραγματοποιούν οι χρηματοδότες των συμβάσεων αγοράς με δόσεις είναι η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Εφόσον συνήθως δεν χρεώνουν ξεχωριστά για τις υπηρεσίες τους, το σύνολο του προϊόντος τους είναι έμμεσα μετρούμενες υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, που υπολογίζονται ως εισπρακτέο εισόδημα από περιουσία μείον πληρωτέοι τόκοι, εκτός από εισπρακτέο εισόδημα από περιουσία που προέρχεται από ίδια κεφάλαια. Όπως συμβαίνει και στη χρηματοδοτική μίσθωση, το ποσό των πληρωτέων τόκων μπορεί να είναι δύσκολο να διακριθεί και πρέπει επομένως να εκτιμάται.

14. Στη NACE Αναθ. 1, οι χρηματοδότες συμβάσεων αγοράς με δόσεις ταξινομούνται στη κλάση 65.22 "άλλες χορηγήσεις πίστωσης". Οι εταιρείες αγοράς με δόσεις ταξινομούνται στο θεσμικό υποτομέα S.123 "άλλοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εκτός από ασφαλιστικές εταιρείες και ταμεία συνταξιοδότησης", όμως μπορούν να εμφανιστούν και χρηματοδότες συμβάσεων αγοράς με δόσεις και στον τομέα S.14 "νοικοκυριά".

Αν ο αγοραστής είναι μη μόνιμος κάτοικος ενώ ο χρηματοδότης είναι μόνιμος κάτοικος, το αγαθό αντιμετωπίζεται σαν να εξάγεται (P.61) όταν ο αγοραστής το λάβει στην κατοχή του. Στην περίπτωση αυτή, ο χρηματοδότης χορηγεί δάνειο (F.4/AF.4) σε μια μονάδα μη μόνιμη κάτοικο (τον αγοραστή). Αν ο αγοραστής είναι μονάδα μόνιμη κάτοικος ενώ ο χρηματοδότης δεν είναι, το αγαθό καταγράφεται σαν να εισάγεται (P.71) όταν παραδίδεται στον αγοραστή, ο οποίος ταυτόχρονα λαμβάνει δάνειο (F.4/AF.4) από το χρηματοδότη μη μόνιμο κάτοικο. Οι πληρωμές εξόφλησης του αρχικού κεφαλαίου (F.4) και οι πληρωμές τόκων (D.41) αντιμετωπίζονται όπως και στη χρηματοδοτική μίσθωση στις περιπτώσεις που υπεισέρχονται μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Υπάρχουν δύο κύρια είδη ασφαλίσεων: κοινωνικές ασφαλίσεις και λοιπές ασφαλίσεις.

Οι Κοινωνικές ασφαλίσεις μπορούν να διαιρεθούν στα εξής:

- 1) κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης,
- 2) προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση, και
- 3) προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση τα οποία διαχειρίζονται οι εργοδότες.

Οι λοιπές ασφαλίσεις μπορούν να διαιρεθούν στα εξής:

- 1) λοιπές ασφάλειες ζωής, και
- 2) λοιπές ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής.

Η αντασφάλιση και η επικουρική ασφάλιση εξετάζονται σε ξεχωριστά τμήματα αυτού του παραρτήματος. Τα θέματα αυτά αφορούν κυρίως τις λοιπές ασφαλίσεις, αλλά μπορεί να αφορούν και την κοινωνική ασφάλιση.

I. ΟΡΙΣΜΟΙ

α) Κοινωνικές ασφαλίσεις

2. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης είναι προγράμματα στα οποία καταβάλλονται κοινωνικές εισφορές από εργαζομένους ή άλλους, ή από εργοδότες για λογαριασμό των εργαζομένων τους, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το δικαίωμα για παροχές κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζομένους ή άλλους συνδρομητές, τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους ή τους επιζώντες τους. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν κοινωνικούς κινδύνους ή ανάγκες¹. Σε αντίθεση με τις παροχές κοινωνικής βοήθειας για τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης απαιτείται η συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα.

¹ Βλέπε κεφάλαιο IV, παρ. 4.83-4.86, για τον ορισμό των κοινωνικών κινδύνων ή αναγκών.

3. Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης συχνά οργανώνονται συλλογικά έτσι ώστε οι συμμετέχοντες δεν χρειάζεται να συνάψουν ατομικά ασφαλιστήρια συμβόλαια στο ονομά τους. Πάντως, ορισμένα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης μπορεί να επιτρέπουν, ή και ακόμη να απαιτούν, από τους συμμετέχοντες να συνάψουν ασφαλιστήρια συμβόλαια στο ονομά τους. Τα ατομικά συμβόλαια αντιμετωπίζονται ως μέρος ενός προγράμματος κοινωνικής ασφάλισης εάν καλύπτουν κοινωνικούς κινδύνους ή ανάγκες και εάν πληρούται ένας τουλάχιστον από τους εξής τρεις όρους:

- (i) η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι υποχρεωτική είτε από το νόμο είτε από τη σύμβαση απασχόλησης,
- (ii) το πρόγραμμα λειτουργεί για λογαριασμό μιας ομάδας και περιορίζεται στα μέλη της ομάδας, ή
- (iii) ένας εργοδότης καταβάλλει εισφορά στο πρόγραμμα για λογαριασμό ενός εργαζομένου.

α.1) Κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης

4. Τα προγράμματα αυτά επιβάλλονται, ελέγχονται και χρηματοδοτούνται από κρατικές μονάδες και καλύπτουν το σύνολο της κοινωνίας, ή μεγάλα τμήματα της κοινωνίας. Τα κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης μπορούν να είναι με ή χωρίς χρηματοδότηση. Όταν υπάρχουν ξεχωριστά ταμεία, αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους και όχι των δικαιούχων. Οι εισπράξεις των προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης αποτελούνται κυρίως από εισφορές που καταβάλλουν άτομα και εργοδότες για λογαριασμό των εργαζομένων τους, αλλά μπορούν να περιλαμβάνουν και μεταβιβάσεις από άλλες κρατικές μονάδες. Η συμμετοχή σε προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης είναι συνήθως, αν και όχι πάντα, υποχρεωτική. Οι παροχές που καταβάλλονται στα άτομα δεν καθορίζονται απαραίτητα από τα ποσά που έχουν καταβληθεί ως εισφορές.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης που οργανώνονται από κρατικές μονάδες για τους εργαζομένους τους δεν ταξινομούνται στα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης, αλλά στα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση ή χωρίς χρηματοδότηση.

α.2) Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση

5. Υπάρχουν δύο κατηγορίες τέτοιων προγραμμάτων. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει προγράμματα στα οποία οι κοινωνικές εισφορές καταβάλλονται σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή σε αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία που είναι θεσμικές μονάδες ξεχωριστές τόσο από τους εργοδότες όσο και από τους εργαζόμενους. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή τα αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των χρημάτων που συγκεντρώνονται και της καταβολής των κοινωνικών παροχών. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει προγράμματα στα οποία οι εργοδότες διατηρούν ειδικά αποθέματα για την χορήγηση κοινωνικών παροχών. Τα αποθεματικά αυτά είναι ξεχωριστά από τα λοιπά αποθεματικά των εργοδοτών, δεν αποτελούν όμως θεσμικές μονάδες ξεχωριστές από τους εργοδότες, και αναφέρονται ως μη αυτόνομα συνταξιοδοτικά ταμεία.

α.3) Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση διαχειριζόμενα από τους εργοδότες.

6. Πρόκειται για προγράμματα στα οποία οι εργοδότες καταβάλλουν κοινωνικές παροχές στους εργαζομένους τους, τους πρώην εργαζομένους τους ή τα συντηρούμενα μέλη των οικογενειών τους από τους δικούς τους πόρους χωρίς να δημιουργούν ειδικά αποθεματικά για το σκοπό αυτό.

β) Λοιπές ασφάλειες.

7. Οι λοιπές ασφάλειες εξασφαλίζουν, στις επί μέρους θεσμικές μονάδες που εκτίθενται σε ορισμένους κινδύνους, χρηματοοικονομική προστασία έναντι των συνεπειών της εμφάνισης ορισμένων γεγονότων. Είναι επίσης μια μορφή χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης στην οποία συγκεντρώνονται χρήματα από τους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων τα οποία και επενδύονται σε χρηματοπιστωτικά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κρατούνται ως τεχνικά αποθεματικά για την κάλυψη μελλοντικών απαιτήσεων που θα προκύψουν από την εμφάνιση των γεγονότων που ορίζονται στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Τα λοιπά ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία κατέχουν νοικοκυριά μπορεί να καλύπτουν τους ίδιους κινδύνους ή τις ίδιες ανάγκες που καλύπτονται από προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης. Πάντως, τα λοιπά ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία κατέχουν τα νοικοκυριά διακρίνονται από τα συμβόλαια κοινωνικής ασφάλισης από το γεγονός ότι συνάπτονται με την πρωτοβουλία των επιμέρους νοικοκυριών και για δικό τους όφελος, ανεξάρτητα από τους εργοδότες ή το κράτος.

β.1) Λοιπές ασφάλειες ζωής

8. Οι κάτοχοι ασφαλιστήριων συμβολαίων για λοιπές ασφάλειες ζωής είναι αποκλειστικά νοικοκυριά, μόνιμοι κάτοικοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι. Ο κάτοχος του συμβολαίου καταβάλλει τακτικά πληρωμές στον ασφαλιστή, και σε αντάλλαγμα ο ασφαλιστής εγγυάται ότι θα χορηγήσει μια παροχή σε μια δεδομένη ημερομηνία ή ενωρίτερα εάν ο κατόχος του συμβολαίου πεθάνει πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία. Εάν ο κάτοχος του συμβολαίου ακυρώσει το συμβόλαιο πριν από τη συμφωνημένη ημερομηνία λήξης, ο κάτοχος του συμβολαίου δικαιούται να λάβει ένα μέρος των σχετικών παροχών από τον ασφαλιστή. Έτσι, καταβάλλεται πάντα μια παροχή στον κάτοχο του συμβολαίου ή τους επιζώντες του. Τα συμβόλαια που προβλέπουν τη χορήγηση μιας παροχής στην περίπτωση θανάτου μέσα σε μια δεδομένη περίοδο αλλά όχι υπό οποιεσδήποτε άλλες συνθήκες, και τα οποία συνήθως καλούνται προθεσμιακή ασφάλιση, δε θεωρούνται ως λοιπές ασφάλειες ζωής, αλλά ως λοιπές ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής.

Μια απαίτηση ασφάλειας ζωής μπορεί να πληρωθεί εφάπαξ ή ως ράντα. Η απαίτηση μπορεί να είναι καθορισμένη ή να κυμαίνεται ανάλογα με το εισόδημα που εισπράττεται από την επένδυση των ασφαλιστρών κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από το συμβόλαιο (ασφαλιστήρια συμβόλαια με συμμετοχή στα κέρδη). Ένα ιδιαίτερο είδος ασφάλισης με συμμετοχή στα κέρδη είναι το συμβόλαιο συνδεδεμένο με μια μονάδα, όπου η απαίτηση κυμαίνεται ανάλογα με την αξία ενός ξεχωριστού ταμείου.

β.2) Λοιπές ασφάλειες, εκτός των ασφαλειών ζωής

9. Κάθε είδους θεσμικές μονάδες μπορεί να είναι κάτοχοι ασφαλιστήριων συμβολαίων για λοιπές ασφάλειες, εκτός από τις ασφάλειες ζωής. Οι λοιπές ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής περιλαμβάνουν την προθεσμιακή ασφάλιση και την ασφάλιση έναντι οποιουδήποτε κινδύνου από το θάνατο, π.χ. ατυχήματος, ασθένειας, ή πυρκαγιάς.

Οι απαιτήσεις συνήθως πληρώνονται εφάπαξ, αλλά μπορούν επίσης να πληρώνονται με τη μορφή ράντας. Δεν πληρώνονται πάντοτε οι απαιτήσεις όσον αφορά ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο για ασφάλεια εκτός από ασφάλεια ζωής. Κατά κανόνα, ο αριθμός αυτών που προβάλλουν απαιτήσεις είναι πολύ μικρότερος από τον αριθμό των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Για τον επιμέρους κάτοχο ασφαλιστηρίου συμβολαίου δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των καταβαλλομένων ασφαλίσεων και των εισπραττομένων απαιτήσεων, ακόμη και μακροπρόθεσμα.

γ.1 Αντασφάλιση

10. Μια ασφαλιστική επιχείρηση που αναλαμβάνει την ασφάλιση των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων συχνά μεταβιβάζει ορισμένους από τους κινδύνους σε άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Αυτές οι συναλλαγές μεταξύ ασφαλιστικών επιχειρήσεων καλούνται αντασφάλιση.

Τόσο ασφαλιστές ζωής όσο και ασφαλιστές λοιπών κινδύνων ασχολούνται με συναλλαγές αντασφάλισης. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δέχονται αντασφάλιση μπορούν να ασχολούνται τόσο με αντασφάλιση όσο και με ασφάλιση κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ή μπορεί να είναι εξειδικευμένοι στην αντασφάλιση.

γ.2 Επικουρικοί ασφαλιστές

11. Οι επικουρικοί ασφαλιστές είναι μονάδες που ασχολούνται κυρίως με δραστηριότητες που είναι στενά συνδεδεμένες με την ασφάλιση αλλά δεν αναλαμβάνουν οι ίδιοι κινδύνους. Οι επικουρικοί ασφαλιστές περιλαμβάνουν, συγκεκριμένα, τους εξής:

- μεσίτες ασφαλειών,
- ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία,
- μονάδες των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι να ενεργούν ως εποπτεύουσες αρχές ασφαλιστικών επιχειρήσεων και συνταξιοδοτικών ταμείων καθώς και της αγοράς ασφαλειών.

II. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ

12. Για λόγους ευκολίας της παρουσίασης, η ακόλουθη περιγραφή των διαφόρων τύπων ασφάλισης επικεντρώνεται σε περιπτώσεις όπου υπεισέρχονται μόνο μονάδες μόνιμοι κάτοικοι. Στο τέλος κάθε τμήματος, εξετάζονται ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για περιπτώσεις όπου υπεισέρχονται μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι.

α) Κοινωνικές ασφάλισεις

α.1) Κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης

13. Το προϊόν που παράγεται από αυτούς που ασχολούνται με τη διαχείριση τέτοιων προγραμμάτων είναι μέρος του κρατικού προϊόντος, που αποτιμάται σε τιμές κόστους παραγωγής. Κατά συνέπεια, δεν υπολογίζεται επιβάρυνση για λειτουργικά έξοδα για τα κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης.

Οι εργοδοτικές εισφορές σε κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης (D 121) αντιμετωπίζονται ως μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, που εμφανίζεται ως πληρωτέο από τον τομέα του εργοδότη στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος και εισπρακτέο από τον τομέα των νοικοκυριών στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος. Οι εργοδοτικές εισφορές επανεμφανίζονται στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως μέρος των πραγματικών κοινωνικών εισφορών των εργοδοτών (D.6111), που είναι πληρωτέες από τον τομέα των νοικοκυριών και εισπρακτέες από το κράτος. Οι εισφορές των εργαζομένων (D 6112) και οι εισφορές των αυτοαπασχολούμενων και των ατόμων χωρίς απασχόληση (D 6113) καταγράφονται επίσης στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως πληρωτέες από τον τομέα των νοικοκυριών και εισπρακτέες από το κράτος. Οι παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα (D.621) εμφανίζονται στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως πληρωτέες από την κυβέρνηση και εισπρακτέες από τα νοικοκυριά, ενώ οι παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος εμφανίζονται ως στοιχεία D.6311 και D.6312 πληρωτέα από το κράτος και εισπρακτέα από τα νοικοκυριά στο λογαριασμό αναδιανομής εισοδήματος σε είδος.

14. Οι μονάδες που διαχειρίζονται κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης ταξινομούνται στον υποτομέα S.1314 "ταμεία κοινωνικής ασφάλισης". Η ταξινόμηση της δραστηριότητας σύμφωνα με τη NACE αναθ. 1 είναι Ομάδα 75.30 "δραστηριότητες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης".

Όταν ένας μόνιμος κάτοικος εργάζεται για έναν εργοδότη μη μόνιμο κάτοικο, οι εργοδοτικές εισφορές εμφανίζονται ως πληρωτέες από την αλλοδαπή στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων. Εάν ο εργαζόμενος συμμετέχει επίσης σε ένα πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης το οποίο διαχειρίζεται ένα κράτος μη μόνιμος κάτοικος, όλα τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα που συνήθως αφορούν το δημόσιο τομέα είναι εισπρακτέα ή πληρωτέα από την αλλοδαπή, και καταγράφονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Πάντως, στο ΕΣΟΛ, κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος πραγματοποιούνται μόνο μεταξύ μονάδων μόνιμων κατοίκων. Επομένως, οποιεσδήποτε παροχές από προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης μη μόνιμους κατοίκους προς μόνιμους κατοίκους είναι, εξ ορισμού, κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D 62).

Όταν ένας μη μόνιμος κάτοικος εργάζεται για έναν εργοδότη μόνιμο κάτοικο, οι εργοδοτικές εισφορές καταγράφονται ως εισπρακτέες από την αλλοδαπή στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων. Εάν ο εργαζόμενος μη μόνιμος κάτοικος καλύπτεται από ένα πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης μόνιμο κάτοικο, οι συναλλαγές μεταξύ του εργαζομένου και του δημοσίου καταγράφονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων. Εξ ορισμού, οποιεσδήποτε μεταβιβάσεις προς εργαζομένους μη μόνιμους κατοίκους είναι κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος (D 62).

Ένα παράδειγμα των ροών που καταγράφονται για τα κρατικά προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης εμφανίζεται στον πίνακα ΑΙ.1.

α.2) Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση

15. Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από αυτόνομα ταμεία αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από μη αυτόνομα ταμεία. Για τα αυτόνομα ταμεία, υπολογίζεται χρέωση δαπανών λειτουργίας ως εξής:

Συνολικές εισπραχθείσες πραγματικές εισφορές

συν. συνολικές συμπληρωματικές εισφορές

(Α)

μείον οφειλόμενες παροχές

μείον αυξήσεις (συν μειώσεις) των αποθεματικών των συνταξιοδοτικών ταμείων.

16. Και τα τέσσερα στοιχεία καταγράφονται χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα κέρδη ή οι ζημιές κτήσης. Οι συνολικές τεκμαρτές συμπληρωματικές εισφορές είναι ταυτόσημες με το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στον κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο είναι εισόδημα που εισπράττουν τα ιδιωτικά ταμεία κοινωνικής ασφάλισης επενδύοντας τα τεχνικά αποθεματικά τους και τα αποθεματικά που έχουν για συντάξεις. Το ΕΣΟΛ θεωρεί ότι τα αποθεματικά αυτά ανήκουν στους κατόχους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, οι οποίοι επομένως εισπράττουν το εισόδημα που δημιουργείται από τα αποθεματικά αυτά. Η χρέωση για τις δαπάνες λειτουργίας καταγράφεται ως προϊόν (P.1) των αυτόνομων ταμείων και ως δαπάνη για τελική κατανάλωση (P.3) των νοικοκυριών.

Για τα μη αυτόνομα ταμεία δεν υπολογίζεται χρέωση δαπανών λειτουργίας. Τα κόστη της διαχείρισης των ταμείων αυτών συμπεριλαμβάνονται στα άλλα στοιχεία του κόστους στο λογαριασμό παραγωγής των εργοδοτών.

17. Οι υπόλοιπες συναλλαγές αφορούν τόσο αυτόνομα όσο και μη αυτόνομα ταμεία. Οι πραγματικές εργοδοτικές εισφορές (D 121) εμφανίζονται ως μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, πληρωτέο από τον τομέα των εργοδοτών στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος και εισπρακτέο από τα νοικοκυριά των εργαζομένων στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος. Ο τομέας των εργοδοτών μπορεί να είναι οποιοσδήποτε θεσμικός τομέας, περιλαμβανομένου του δημοσίου τομέα και των νοικοκυριών (ως εργοδοτών). Το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (μέρος του D.4) εμφανίζεται στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος ως πληρωτέο από τον τομέα του ταμείου και ως εισπρακτέο από τον τομέα των νοικοκυριών. Τα αυτόνομα ταμεία μόνιμοι κάτοικοι περιλαμβάνονται στον υποτομέα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και συνταξιοδοτικών ταμείων (S.125). Τα μη αυτόνομα ταμεία ανήκουν προφανώς στον ίδιο τομέα με τον αντίστοιχο εργοδότη. Η NACE αναθ. 1 ταξινομεί τη δραστηριότητα των συνταξιοδοτικών ταμείων στην κλάση 66.02 "χρηματοδότηση συντάξεων".
18. Οι πραγματικές εργοδοτικές εισφορές καταγράφονται για άλλη μια φορά στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως μέρος του D.6111, πληρωτέες από τα νοικοκυριά και εισπρακτέες από τον τομέα του ταμείου. Οι εισφορές των εργαζομένων (D 6112) και οι εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση (D 6113) καταγράφονται και αυτές στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως πληρωτέες από τον τομέα των νοικοκυριών και ως εισπρακτέες από τον τομέα του ταμείου. Οι εισφορές που καταβάλλονται από εργαζομένους, αυτοαπασχολούμενους και άτομα χωρίς απασχόληση ισούνται με τις άμεσες πληρωμές που καταβάλλονται συν το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων μείον τη χρέωση για τις δαπάνες λειτουργίας (η οποία είναι μηδενική για τα μη αυτόνομα ταμεία). Οι κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση, περιλαμβανομένων και των συντάξεων, εμφανίζονται στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως πληρωτέες από τα ταμεία και εισπρακτέες από τα νοικοκυριά. Εξ ορισμού, όλες οι κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση είναι μέρος του D. 62 κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος.
19. Η εγγραφή στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό περιέχει δύο στοιχεία:
- i) προπληρωμές ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι πληρωτέων απαιτήσεων (F.62), που περιλαμβάνουν οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ εισπρακτέων εισφορών και εισπραχθεισών εισφορών καθώς και μεταξύ οφειλομένων παροχών και πληρωτέων παροχών¹. Κατά συνθήκη, το στοιχείο αυτό εμφανίζεται ως μεταβολή (αρνητική εάν χρειάζεται) στο παθητικό των ταμείων και το ενεργητικό των νοικοκυριών.

¹ Οι πραγματικές εισπραχθείσες εισφορές, που καλύπτουν κινδύνους της τρέχουσας περιόδου, διαφέρουν συνήθως από τις πραγματικές εισπρακτέες εισφορές. Οι δεύτερες συνήθως καλύπτουν κινδύνους τόσο της τρέχουσας όσο και επομένων περιόδων. Επίσης, οι οφειλόμενες παροχές δεν είναι πάντοτε ίσες με τις πληρωτέες παροχές. Οι παροχές λόγω ενός γεγονότος που συμβαίνει σε μια λογιστική περίοδο μπορεί να γίνουν πληρωτέες μόνο σε μεταγενέστερη περίοδο.

- ii) καθαρή συμμετοχή των νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων (F.612), που εμφανίζεται επίσης ως μεταβολή (αρνητική αν χρειάζεται) στο παθητικό των ταμείων και στα αποθέματα των νοικοκυριών. Το στοιχείο αυτό ισούται με τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων όσον αφορά τις συντάξεις, όπως καταγράφονται στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος, μείον τις πληρωτές συντάξεις.

20. Ως συνέπεια της εγγραφής στον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, τα στοιχεία F.612 και F.62 εμφανίζονται στους ισολογισμούς του τομέα των νοικοκυριών (ως ενεργητικό) και του τομέα του ταμείου (ως παθητικό).

Στο λογαριασμό χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος, καταγράφεται μια διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής των νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων (D.8), ως εισπρακτέα από τα νοικοκυριά και πληρωτέα από τα ταμεία. Η εγγραφή αυτή ισούται με το δεύτερο στοιχείο της εγγραφής του χρηματοπιστωτικού λογαριασμού.

Οι εργοδότες και το δημόσιο σε ορισμένες περιπτώσεις καταβάλλουν έκτακτες πληρωμές σε ιδιωτικά ταμεία κοινωνικής ασφάλισης για να αυξήσουν τα αποθεματικά των ταμείων αυτών. Οι πληρωμές αυτές καταγράφονται στο λογαριασμό κεφαλαίου ως μεταβιβάσεις κεφαλαίου (D 99), πληρωτές από τον τομέα των εργοδοτών ή το δημόσιο τομέα και εισπρακτέες από τον τομέα του ταμείου. Δεδομένου ότι τα αποθεματικά των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης αντιμετωπίζονται σαν να ανήκουν στον τομέα των νοικοκυριών, απαιτείται μια συνοδευτική διόρθωση μεταξύ του τομέα του ταμείου και του τομέα των νοικοκυριών. Η διόρθωση αυτή καταγράφεται ως λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίων (D99), πληρωτές από τον τομέα του ταμείου και εισπρακτέες από τον τομέα των νοικοκυριών.

21. Εάν ένας εργαζόμενος μόνιμος κάτοικος εργάζεται για έναν εργοδότη μη μόνιμο κάτοικο, οι πραγματικές εργοδοτικές εισφορές (D 121) καταγράφονται ως μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, πληρωτέο από την αλλοδαπή και εισπρακτέο από τα νοικοκυριά. Όταν ο εργοδότης είναι μη μόνιμος κάτοικος, οποιοδήποτε μη αυτόνομο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης θα είναι και αυτό μη μόνιμος κάτοικος, ενώ ένα αυτόνομο ταμείο μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος ή μη μόνιμος κάτοικος. Εάν ο εργαζόμενος καλύπτεται από ένα ταμείο μη μόνιμο κάτοικο, όλες οι ροές μεταξύ του τομέα των νοικοκυριών και του τομέα του ταμείου εμφανίζονται ως συναλλαγές μεταξύ του τομέα των νοικοκυριών και της αλλοδαπής. Η χρέωση για έξοδα λειτουργίας (στην περίπτωση αυτόνομων ταμείων μη μόνιμων κατοίκων) εμφανίζεται ως εισαγωγές υπηρεσιών (P.72). Η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής σε τεχνικά αποθεματικά ασφαλιστικών εταιριών (F.6) εμφανίζεται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό της αλλοδαπής, ενώ οι υπόλοιπες ροές εμφανίζονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

22. Εάν ένας εργαζόμενος μη μόνιμος κάτοικος εργάζεται για εργοδότη μόνιμο κάτοικο, οι πραγματικές εργοδοτικές εισφορές (D 121) είναι μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας, πληρωτέο από τον τομέα του εργοδότη και εισπρακτέο από την αλλοδαπή. Εάν ο εργαζόμενος μη μόνιμος κάτοικος καλύπτεται από ταμείο κοινωνικής ασφάλισης μόνιμο κάτοικο, τυχόν χρεώσεις για έξοδα λειτουργίας καταγράφονται ως εξαγωγές υπηρεσιών (P.62). Όλες οι άλλες ροές μεταξύ του ταμείου και του εργαζομένου εμφανίζονται ως συναλλαγές μεταξύ του τομέα του ταμείου και της αλλοδαπής.

Όταν πρόκειται προπαντός για μονάδες μη μόνιμους κατοίκους, δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα όλα τα απαραίτητα δεδομένα. Οι υπολογισμοί ορισμένων από τα στοιχεία που πρέπει να καταγραφούν χρειάζεται ορισμένες φορές να βασίζονται σε υποθέσεις.

Ένα παράδειγμα των ροών που καταγράφονται για τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση εμφανίζεται στον πίνακα ΑΙ.2.

α.3) Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση τα οποία διαχειρίζονται εργοδότες

23. Όπως και για τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από μη αυτόνομα ταμεία, τα κόστη διαχείρισης προγραμμάτων κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα στοιχεία του κόστους του λογαριασμού παραγωγής του εργοδότη. Έτσι, δεν υπολογίζεται χρέωση για έξοδα λειτουργίας.

Δεδομένου ότι τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση δεν αποτελούν θεσμικές μονάδες ξεχωριστές από τους εργοδότες που τα διαχειρίζονται, όλες οι σχετικές συναλλαγές πραγματοποιούνται μεταξύ του τομέα του εργοδότη και του τομέα των νοικοκυριών.

24. Το ΕΣΟΛ θεωρεί ότι ένας εργοδότης που διαχειρίζεται ένα πρόγραμμα χωρίς χρηματοδότηση πραγματοποιεί μία τεκμαρτή συνεισφορά στο πρόγραμμα για λογαριασμό των εργαζομένων του. Αυτή η τεκμαρτή κοινωνική εισφορά (D 122) είναι μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας και εμφανίζεται ως πληρωτέα από τον εργοδότη στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος και εισπρακτέα από τα νοικοκυριά στον λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος. Η τεκμαρτή εισφορά του εργοδότη εμφανίζεται ξανά στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος ως στοιχείο D.612, πληρωτέο από τα νοικοκυριά και εισπρακτέο από τον εργοδότη. Το ύψος της εισφοράς αυτής θα πρέπει να προσδιορίζεται με βάση τις μελλοντικές υποχρεώσεις του εργοδότη για χορήγηση παροχών. Στην πράξη, πάντως, η εισφορά συνήθως ορίζεται ότι είναι ίση με τις πληρωτέες παροχές κατά την τρέχουσα περίοδο.

25. Οι πραγματικές εισφορές των εργαζομένων, αν υπάρχουν, εμφανίζονται ως μέρος του D.612, πληρωτέες από τα νοικοκυριά και εισπρακτέες από τον τομέα του εργοδότη. Στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος εμφανίζονται επίσης οι συντάξεις και οι λοιπές παροχές ως μέρος του D.62, εισπρακτέες από τα νοικοκυριά και πληρωτέες από τον εργοδότη.

Τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση ανήκουν προφανώς στον ίδιο θεσμικό τομέα με τον αντίστοιχο εργοδότη. Η NACE αναθ. 1 τα θεωρεί ως βοηθητική δραστηριότητα.

26. Εάν ένας μόνιμος κάτοικος εργάζεται για έναν εργοδότη μη μόνιμο κάτοικο ο οποίος διαχειρίζεται ένα πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης χωρίς χρηματοδότηση, όλες οι σχετικές συναλλαγές πραγματοποιούνται μεταξύ του τομέα των νοικοκυριών και της αλλοδαπής, και καταγράφονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων. Εάν ένας μη μόνιμος κάτοικος εργάζεται για έναν εργοδότη μόνιμο κάτοικο που διατηρεί ένα τέτοιο πρόγραμμα, όλες οι σχετικές συναλλαγές πραγματοποιούνται μεταξύ της αλλοδαπής και του τομέα του εργοδότη, και εμφανίζονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Ένα παράδειγμα των ροών που καταγράφονται για τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης τα οποία διαχειρίζονται εργοδότες εμφανίζεται στον πίνακα ΑΙ.3.

β) Λοιπές ασφαλίσεις

27. Το προϊόν των λοιπών υπηρεσιών ασφάλισης, τόσο για ασφάλειες ζωής όσο και για άλλες ασφάλειες, υπολογίζεται ως τα

πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα

συν

συμπληρωματικά ασφάλιστρα

(B)

μείον

οφειλόμενες απαιτήσεις

μείον

αυξήσεις (συν μειώσεις) μαθηματικών αποθεματικών και αποθεματικών για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη.

28. Τα πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα είναι τα πραγματικά ασφάλιστρα που καλύπτουν τους κινδύνους οι οποίοι εμφανίζονται κατά την τρέχουσα περίοδο. Τα πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα συνήθως δεν ισούνται με τα πραγματικά εισπρακτέα ασφάλιστρα, επειδή τα δεύτερα καλύπτουν συχνά κινδύνους που εμφανίζονται τόσο κατά την τρέχουσα όσο και σε επόμενες περιόδους.

Τα συμπληρωματικά ασφάλιστρα ταυτίζονται με το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, που είναι το σύνολο του εισοδήματος που αποκομίζουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις επενδύοντας τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά τους, εξαιρουμένου τυχόν εισοδήματος από ίδια κεφάλαια των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά περιλαμβάνουν δύο στοιχεία: (i) προκαταβολές ασφαλιστρών και αποθέματα έναντι εκκρεμών απαιτήσεων, που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ εισπραχθέντων

ασφαλίσεων και εισπρακτέων ασφαλίσεων και μεταξύ πληρωτέων απαιτήσεων και οφειλόμενων απαιτήσεων, και (ii) μαθηματικά αποθεματικά και αποθεματικά για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη. Το δεύτερο στοιχείο ισχύει μόνο για τις ασφάλειες ζωής. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά επενδύονται συνήθως σε χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία που αποφέρουν εισόδημα με τη μορφή τόκων ή μερισμάτων. Πάντως, τα αποθεματικά αυτά μπορούν επίσης να επενδυθούν π.χ. σε ακίνητα, οπότε το εισόδημα δημιουργείται ως λειτουργικό πλεόνασμα.

29. Οι οφειλόμενες απαιτήσεις καλύπτουν γεγονότα που συμβαίνουν κατά την τρέχουσα περίοδο. Συχνά, οι απαιτήσεις γίνονται πληρωτές σε περίοδο μεταγενέστερη από αυτήν κατά την οποία συνέβη το γεγονός που δημιουργεί τις απαιτήσεις. Επομένως, οι οφειλόμενες απαιτήσεις δεν ισούνται με τις πληρωτέες απαιτήσεις.

Οι μεταβολές των μαθηματικών αποθεματικών και των αποθεματικών για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη είναι μεταφορές προς τα μαθηματικά αποθεματικά και τα αποθεματικά για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη έτσι ώστε να ενισχυθούν τα κεφάλαια τα οποία εγγυώνται αυτά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τα αποθεματικά αυτά αφορούν μόνο ασφάλειες ζωής.

Και τα τέσσερα στοιχεία της εξίσωσης (2) θα πρέπει να μετρώνται εξαιρώντας τα κέρδη και τις ζημίες κτήσης.

β.1 Λοιπές ασφάλειες ζωής.

30. Το συνολικό προϊόν των λοιπών ασφαλίσεων ζωής υπολογίζεται με βάση την εξίσωση (2) και εμφανίζεται ως στοιχείο P.1 στο λογαριασμό παραγωγής του υποτομέα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των συνταξιοδοτικών ταμείων. Εάν δεν καταναλώνεται από νοικοκυριά μη μόνιμους κατοίκους, το προϊόν των λοιπών ασφαλίσεων ζωής χρησιμοποιείται στο σύνολό του ως τελική κατανάλωση από νοικοκυριά μόνιμους κατοίκους. Το προϊόν των λοιπών ασφαλίσεων ζωής θα πρέπει να διανέμεται μεταξύ του τομέα των νοικοκυριών και της αλλοδαπής ανάλογα με τα πληρωτέα ασφάλιστρα των νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων και των νοικοκυριών μη μόνιμων κατοίκων. Οι υπηρεσίες ασφάλισης ζωής που καταναλώνονται από μόνιμους κατοίκους εμφανίζονται ως μέρος της δαπάνης για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών (P.3), ενώ οι υπηρεσίες που καταναλώνονται από μη μόνιμους κατοίκους είναι μέρος των εξαγωγών υπηρεσιών (P.62).

31. Για τις λοιπές ασφάλειες ζωής καταγράφονται άλλες δύο συναλλαγές. Στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (μέρος του D.4) εμφανίζεται ως πληρωτέο από τον τομέα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και εισπρακτέο από τα νοικοκυριά. Στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, το στοιχείο "καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής" εμφανίζεται ως μεταβολή (αρνητική αν χρειάζεται) στα περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ασφάλισης ζωής. Η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών οφείλεται σε όλες τις μεταβολές των αποθεματικών για ασφάλειες ζωής, τόσο των τεχνικών αποθεματικών (F.62) όσο και των μαθηματικών αποθεματικών και των αποθεματικών για ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη (F.611). Επομένως, η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής ισούται με τα πραγματικά πληρωτέα ασφάλιστρα (και όχι τα εισπραχθέντα) συν τα συμπληρωματικά ασφάλιστρα μείον τις εισπρακτέες (και όχι οφειλόμενες) απαιτήσεις και μείον τη χρέωση για έξοδα λειτουργίας.

32. Λόγω αυτών των εγγραφών στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, τα F.611 και F.62 εμφανίζονται επίσης στους ισολογισμούς του τομέα των νοικοκυριών (ως στοιχείο του ενεργητικού) και του τομέα των ασφαλιστών (ως στοιχείο του παθητικού).

Όπως συμβαίνει και με τη χρέωση για τις δαπάνες λειτουργίας, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων (= συμπληρωματικά ασφάλιστρα) θα πρέπει να διανέμεται μεταξύ του τομέα των νοικοκυριών και της αλλοδαπής, ανάλογα με τα ασφάλιστρα του κάθε τομέα.

Από θεσμική άποψη, οι επιχειρήσεις ασφαλειών ζωής ταξινομούνται στο S.125 "ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία". Η ταξινόμηση της δραστηριότητας σύμφωνα με τη NACE αναθ. 1 είναι η κλάση 66.01 "ασφάλειες ζωής".

33. Όταν μια επιχείρηση ασφαλειών ζωής μόνιμη κάτοικος παρέχει υπηρεσίες σε νοικοκυριά μη μόνιμους κατοίκους, η χρέωση για έξοδα λειτουργίας καταγράφεται ως εξαγωγές υπηρεσιών (P.62). Το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων εμφανίζεται ως πληρωτέο από τον τομέα των ασφαλιστικών εταιριών και εισπρακτέο από την αλλοδαπή στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων. Η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών μη μόνιμων κατοίκων σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής εμφανίζεται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό της αλλοδαπής ως μεταβολή των στοιχείων του ενεργητικού της αλλοδαπής και των στοιχείων του παθητικού του τομέα των ασφαλίσεων.

Όταν νοικοκυριά μόνιμοι κάτοικοι αγοράζουν κάλυψη από ασφαλιστές ζωής μη μόνιμους κατοίκους, η διαδικασία είναι κατ'αρχήν απλή: η χρέωση για έξοδα λειτουργίας καταγράφεται ως εισαγωγές υπηρεσιών (P.72), το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται εμφανίζεται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων ως πληρωτέο από την αλλοδαπή και εισπρακτέο από τα νοικοκυριά, και η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής εμφανίζεται ως μεταβολή των στοιχείων του ενεργητικού των νοικοκυριών και των στοιχείων του παθητικού της αλλοδαπής. Πάντως, τα δεδομένα που απαιτούνται για τον υπολογισμό των στοιχείων αυτών δεν υπάρχουν κατά κανόνα: συνήθως μόνο τα πληρωτέα

ασφάλιστρα είναι γνωστά. Επομένως, πρέπει να γίνουν υποθέσεις π.χ. να εφαρμόζονται οι λόγοι χρέωσης εξόδων λειτουργίας προς ασφάλιστρα και διανεμομένου εισοδήματος περιουσίας προς ασφάλιστρα που ισχύουν για τους ασφαλιστές ζωής μόνιμους κατοίκους στα ασφάλιστρα που καταβάλλουν νοικοκυριά μόνιμοι κάτοικοι σε ασφαλιστές ζωής μη μόνιμους κατοίκους.

Ενα παράδειγμα των ροών που καταγράφονται για τις λοιπές ασφάλειες ζωής εμφανίζεται στον πίνακα ΑΙ.4.

β.2) Λοιπές ασφάλειες, εκτός των ασφαλειών ζωής

34. Το προϊόν (P.1) των ασφαλιστικών επιχειρήσεων λοιπών ασφαλειών, εκτός από τις ασφάλειες ζωής, υπολογίζεται σύμφωνα με την εξίσωση (2) και εμφανίζεται στο λογαριασμό παραγωγής του υποτομέα ασφαλιστικών επιχειρήσεων και συνταξιοδοτικών ταμείων. Οι υπηρεσίες ασφάλισης εκτός των ασφαλειών ζωής μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεση ανάλωση (P.2) από οποιονδήποτε τομέα μόνιμο κάτοικο, ως τελική κατανάλωση από τον τομέα των νοικοκυριών όταν αποτελούν μέρος της δαπάνης για τελική κατανάλωση των νοικοκυριών (P.3), ή ως εξαγωγές (P.62). Οι υπηρεσίες ασφάλισης εκτός των ασφαλειών ζωής που χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεση ανάλωση θα πρέπει να αναλύονται κατά βιομηχανία.

Η εξίσωση (2) θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της συνολικής αξίας του προϊόντος των ασφαλειών εκτός από τις ασφάλειες ζωής. Το προϊόν θα πρέπει στη συνέχεια να διανέμεται μεταξύ των χρηστών, τομέων και βιομηχανιών, σε αναλογία με τα πραγματικά πληρωτέα ασφάλιστρα από κάθε τομέα. Ενώ όλοι οι τομείς μόνιμοι κάτοικοι εκτός από τα νοικοκυριά χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ασφάλισης εκτός των ασφαλειών ζωής μόνο για ενδιάμεση ανάλωση, ο τομέας των νοικοκυριών τις χρησιμοποιεί τόσο για τελική κατανάλωση όσο και για ενδιάμεση ανάλωση. Η χρήση των υπηρεσιών ασφάλισης εκτός των ασφαλειών ζωής εκ μέρους των νοικοκυριών θα πρέπει να αναλύεται σε ενδιάμεση ανάλωση και τελική κατανάλωση σε αναλογία με τα πραγματικά πληρωτέα ασφάλιστρα. Τα ασφάλιστρα που συνδέονται σαφώς με την παραγωγική δραστηριότητα επιχειρήσεων μη ανώμυμης εταιρικής μορφής θα πρέπει να θεωρούνται ότι σχετίζονται με την ενδιάμεση ανάλωση, ενώ τα υπόλοιπα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τα νοικοκυριά θα πρέπει να θεωρούνται ότι σχετίζονται με την τελική κατανάλωση.

35. Στο λογαριασμό διανομής πρωτογενούς εισοδήματος, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων καταγράφεται ως μέρος του D.4, πληρωτέο από τον τομέα των ασφαλίσεων και εισπρακτέο από τους τομείς των κατόχων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Σε ιδανική περίπτωση, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα πρέπει να διανέμεται στους τομείς σε αναλογία με τα αποθεματικά που αντιστοιχούν σε κάθε τομέα κάτοχο ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αλλά αυτό είναι σχεδόν ανέφικτο στην πράξη. Επομένως, το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα πρέπει να διανέμεται σε αναλογία με τα πραγματικά ασφάλιστρα που καταβάλλονται από κάθε τομέα κάτοχο ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

36. Στο λογαριασμό δευτερογενούς διανομής εισοδήματος τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα εμφανίζονται ως πληρωτέα από όλους τους τομείς κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων και εισπρακτέα από τον τομέα των ασφαλειών. Τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα υπολογίζονται ως τα πραγματικά εισπραχθέντα ασφάλιστρα συν το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων μείον την αξία των υπηρεσιών που καταναλώνονται. Σύμφωνα με την εξίσωση (2), τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα ισούνται με τις οφειλόμενες υποχρεώσεις¹. Ο λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος εμφανίζει επίσης τις οφειλόμενες απαιτήσεις ως πληρωτέες από τον τομέα των ασφαλίσεων και εισπρακτέες από όλους τους τομείς κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τόσο τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα όσο και οι οφειλόμενες απαιτήσεις είναι μέρος του στοιχείου D.7, λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις.

Ορισμένες απαιτήσεις εμφανίζονται λόγω ζημιών ή τραυματισμών που προκαλεί ο κάτοχος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στην ιδιοκτησία τρίτων ή σε άτομα. Στις περιπτώσεις αυτές, οι έγκυρες απαιτήσεις καταγράφονται ως πληρωτέες άμεσα από την ασφαλιστική επιχείρηση προς αυτόν που έχει υποστεί τη ζημιά και όχι έμμεσα μέσω του κατόχου του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

37. Στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό, η καθαρή συμμετοχή κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων συμβολαίων σε αποθεματικά ασφαλειών εκτός των ασφαλειών ζωής εμφανίζεται ως μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων των τομέων κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και ως μεταβολή των υποχρεώσεων του τομέα των ασφαλειών. Η μεταβολή της καθαρής συμμετοχής, που ταξινομείται στο F.62, οφείλεται σε προκαταβολές ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων. Το F.62 εμφανίζεται επίσης ως υποχρέωση στον ισολογισμό των ασφαλιστών για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής και ως στοιχείο του ενεργητικού στους ισολογισμούς των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι επιχειρήσεις ασφαλειών εκτός των ασφαλειών ζωής ανήκουν στην τάξη 66.03 της NACE αναθ. 1, "λοιπές ασφάλειες, εκτός των ασφαλειών ζωής". Ο θεσμικός τομέας τους είναι ο S.125 "ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία".

¹ Οφειλόμενες υποχρεώσεις είναι τα ποσά που πρέπει να μεταβιβαστούν σε αυτούς που προβάλλουν τις απαιτήσεις. Οι οφειλόμενες απαιτήσεις επομένως δεν είναι το ίδιο με τις "εμφανιζόμενες απαιτήσεις" στους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι οι δεύτερες περιλαμβάνουν επίσης τις δαπάνες διαχείρισης των απαιτήσεων, οι οποίες στους εθνικούς λογαριασμούς είναι μέρος είτε της ενδιάμεσης ανάλωσης είτε του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας.

38. Όταν μονάδες μη μόνιμοι κάτοικοι αγοράζουν κάλυψη από ασφαλιστές μόνιμους κατοίκους για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής, η επιβάρυνση για τα έξοδα λειτουργίας εμφανίζεται ως εξαγωγή υπηρεσιών (P.62). Το εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα και οι οφειλόμενες υποχρεώσεις καταγράφονται όλες στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων, ενώ η καθαρή συμμετοχή κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε αποθεματικά ασφαλειών εκτός των ασφαλειών ζωής εμφανίζεται στο χρηματοπιστωτικό λογαριασμό της αλλοδαπής. Στην περίπτωση αυτή, οι υπολογισμοί για την αλλοδαπή δεν είναι πιο δύσκολοι από αυτούς για οποιοδήποτε τομέα μόνιμο κάτοικο κάτοχο ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Όταν μονάδες μόνιμοι κάτοικοι ασφαλιζονται από ασφαλιστές μη μόνιμους κατοίκους για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής, η κατάσταση όσον αφορά τα δεδομένα είναι πολύ πιο περίπλοκη· συνήθως, υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα μόνο για πληρωτέα ασφάλιστρα και εισπρακτέες απαιτήσεις. Έτσι, χρησιμοποιείται μια απλουστευμένη μέθοδος, που αγνοεί τα αποθεματικά για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής και το συνακόλουθο εισόδημα περιουσίας: η επιβάρυνση για τα έξοδα λειτουργίας, που καταγράφεται ως εισαγωγές υπηρεσιών (P.72), υπολογίζεται ως πληρωτέα ασφάλιστρα μείον εισπρακτέες απαιτήσεις¹. Τα καθαρά πληρωτέα ασφάλιστρα υπολογίζονται ως πληρωτέα ασφάλιστρα μείον χρέωση για δαπάνες λειτουργίας, που ισούται με τις εισπρακτέες απαιτήσεις. Τόσο τα καθαρά πληρωτέα ασφάλιστρα όσο και οι εισπρακτέες απαιτήσεις εμφανίζονται στον εξωτερικό λογαριασμό πρωτογενών εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Ένα παράδειγμα των ροών που καταγράφονται για τις λοιπές ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής εμφανίζεται στον πίνακα ΑΙ.5.

γ.1 Αντασφάλιση

39. Το ΕΣΟΛ καταγράφει τις συναλλαγές αντασφάλισης με τρόπο απλούστερο από τις συναλλαγές άμεσης ασφάλισης (δηλαδή τις συναλλαγές μεταξύ ασφαλιστικών επιχειρήσεων και συνήθων κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων). Αντί να παρουσιάζει τις σχετικές ροές (εισπραχθέντα ασφάλιστρα, οφειλόμενες υποχρεώσεις, προμήθειες, κλπ) ξεχωριστά, οι συναλλαγές αντασφάλισης εμφανίζονται απλώς ως υπηρεσία που παρέχεται από τον αντασφαλιστή στον άμεσο ασφαλιστή. Η αξία της υπηρεσίας αυτής μετράται ως το υπόλοιπο όλων των ροών μεταξύ του ασφαλιστή και άμεσου ασφαλιστή.

¹ Εάν υπάρχουν δεδομένα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα και οι οφειλόμενες απαιτήσεις, και όχι τα πληρωτέα ασφάλιστρα και οι εισπρακτέες απαιτήσεις.

Για ασφαλιστικές επιχειρήσεις μονίμους κατοίκους ασφαλειών ζωής και λοιπών ασφαλειών εκτός των ασφαλειών ζωής, οι παραγόμενες υπηρεσίες αντασφάλισης εμφανίζονται ως προϊόν (P.1), ενώ οι λαμβανόμενες υπηρεσίες αντασφάλισης εμφανίζονται ως ενδιάμεση ανάλωση (P.2). Οι υπηρεσίες αντασφάλισης που παρέχονται από αντασφαλιστές μονίμους κατοίκους σε άμεσους ασφαλιστές μη μονίμους κατοίκους εμφανίζονται ως εξαγωγές υπηρεσιών (P.62), ενώ οι υπηρεσίες που παρέχονται από αντασφαλιστές μη μονίμους κατοίκους σε άμεσους ασφαλιστές μονίμους κατοίκους καταγράφονται ως εισαγωγές υπηρεσιών (P.72).

40. Για ασφαλιστικές επιχειρήσεις μονίμους κατοίκους, δεδομένα σχετικά με την παραγωγή και την ενδιάμεση ανάλωση υπηρεσιών αντασφάλισης μπορούν να ληφθούν από τις στατιστικές των ασφαλίσεων. Ο υπολογισμός εισαγωγών και εξαγωγών υπηρεσιών αντασφάλισης μπορεί να είναι πιο δύσκολος, και εξαρτάται κυρίως από τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών. Πάντως, το εξωτερικό ισοζύγιο υπηρεσιών αντασφάλισης μπορεί εύκολα να υπολογιστεί από τις στατιστικές των ασφαλίσεων.

Οι συναλλαγές αντασφάλισης μεταξύ ασφαλιστικών επιχειρήσεων μονίμων κατοίκων συχνά ενοποιούνται. Πάντως, για να υπάρξει συμφωνία με τις οδηγίες περί ασφαλίσεων της ΕΕ, το ΕΣΟΛ συνιστά την καταγραφή των υπηρεσιών αντασφάλισης χωρίς ενοποίηση. Το εάν οι υπηρεσίες αντασφάλισης μεταξύ μονίμων κατοίκων είναι ενοποιημένες ή όχι επηρεάζει το επίπεδο του προϊόντος των υπηρεσιών ασφάλισης, αλλά δεν επηρεάζει εξισωτικά μεγέθη όπως προστιθέμενη αξία, λειτουργικό πλεόνασμα και αποταμίευση.

γ.2 Επικουρικοί ασφαλιστές

41. Το προϊόν των επικουρικών ασφαλιστικών υπηρεσιών αποτιμάται με βάση τις αμοιβές ή τις προμήθειες που χρεώνονται. Στην περίπτωση μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που λειτουργούν ως επαγγελματικές ενώσεις για ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία, το προϊόν τους αποτιμάται με βάση τα ποσά των συνδρομών που καταβάλλουν τα μέλη των ενώσεων. Το προϊόν αυτό χρησιμοποιείται ως ενδιάμεση ανάλωση από τα μέλη των ενώσεων.

Οι θεσμικές μονάδες που επιδίδονται κυρίως σε δραστηριότητες βοηθητικής ασφάλισης ταξινομούνται στο S.124 "επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς". Η ταξινόμηση της δραστηριότητας σύμφωνα με τη NACE αναθ. 1 είναι η κλάση 67.20 "επικουρικές δραστηριότητες των ασφαλίσεων και των συνταξιοδοτικών ταμείων".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΕΥΝΟ- ΛΟ	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		S.1 Σύνολο οικονομίας	S.15 ΜΚΙΕΝ	S.14 Νοικοκυριά	S.13 Δημόσιος τομέας	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.13 Δημόσιος τομέας	S.14 Νοικοκυριά	S.15 ΜΚΙΕΝ	S.1 Σύνολο οικονομίας	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		ΕΥΝΟ- ΛΟ	
	Λγαθών και υπηρεσιών	Αλλοδαπής														Αλλοδαπής	Λγαθών και υπηρεσιών		
155		0	155	8	0	45	4	98	Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης										
									Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης				155		155	0		155	
155 76	0 0		155 76		155 76				Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένων			155 76		155 76	0 0		155 76		
32			32		32				D.6113 Κοινωνικές εισφορές από αυτοαπασχολούμενους και άτομα χωρίς απασχόληση			32		32	0		32		
232	0		232			232			D.621 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα				232	232	0		232		
									Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος										
78			78			78			D.6311 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος, επιστροφές				78	78			78		
65			65			65			D.6312 Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος				65	65			65		

Πίνακας Α.2: Προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης με ιδιωτική χρηματοδότηση

ΣΥΝΟ-ΛΟ	Χρήσεις								Συναλλαγές και εξωτερικά μεγέθη	Πόροι					ΣΥΝΟ-ΛΟ			
	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		S.1 Σύνολο οικονομίας	S.15 MKIEN	S.14 Νοικοκυριά	S.13 Δημόσιος τομέας	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες		S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.13 Δημόσιος τομέας	S.14 Νοικοκυριά	S.15 MKIEN		S.1 Σύνολο οικονομίας	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών	
	Αγαθών και υπηρεσιών	Αλλοδαπής															Αλλοδαπής	Αγαθών και υπηρεσιών
0		0															0	
0	0															0	0	
3	3										3				3		3	
19		0	19	2	0	3	0	14										
12		0	12					12									12	
19		0	19		19													
21		0	21		21					1	18	0	0	0	19	0	19	
21		0	21		21					1	20	0	0	0	21	0	21	
29		0	29	0	0	0	28	1					29		29	0	29	
3			3		3												0	
11		0	11	0		0	10	1					11		11	0	11	
11			11		11					1	10	0		0	11	0	11	
1			1		1										1		1	

Πίνακας Α.3: Προγράμματα χωρίς χρηματοδότηση, τα οποία διαχειρίζονται εργοδότες

Χρήσεις

Πόροι

ΣΥΝΟΛΟ	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		S.1 Σύνολο οικονομίας	S.15 MKIEN	S.14 Νοικοκυμιά	S.13 Δημόσιος τομέας	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.13 Δημόσιος τομέας	S.14 Νοικοκυριά	S.15 MKIEN	S.1 Σύνολο οικονομίας	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		ΣΥΝΟΛΟ	
	Αγαθών και υπηρεσιών	Αλλοδαπής														Αλλοδαπής	Αγαθών και υπηρεσιών		
19		0	19	1	0	5	1	12	Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών										
19		0	19		19				Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος D.612 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	12	1	5	0	1	19	0		19	
19		0	19	1	0	5	1	12	D.623 Κοινωνικές παροχές προς εργαζομένους χωρίς χρηματοδότηση				19		19	0		19	

Πίνακας Α.4: Λοιπές ασφάλειες ζωής

Χρήσεις

Πόροι

ΣΥΝΟ- ΛΟ	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		S.1 Σύνολο οικονο- μίας	S.15 MKIEN	S.14 Νοικο- κυριά	S.13 Δημόσιος τομέας	S.12 Χρηματο- δοτικές εταιρείες	S.11 Μη χρη- ματοδο- τικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	S.11 Μη χρη- ματοδο- τικές εταιρείες	S.12 Χρημα- τοδοτικές εταιρείες	S.13 Δημόσιος τομέας	S.14 Νοικο- κυριά	S.15 MKIEN	S.1 Σύνολο οικονο- μίας	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		ΣΥΝΟ- ΛΟ	
	Αγαθών και υπη- ρεσιών	Αλλοδα- πής														Αλλοδα- πής	Αγαθών και υπηρε- σιών		
0		0							Εξωτερικός λογαριασμός									0	0
0	0								P.6 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών								0		0
									P.7 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών										
4	4								P.1 Λογισμικός περιμετρικής Πρακτών		4					4			4
7			7				7		D.44 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων					7		7	0		7
4		0	4		4				P.3 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος Δαπάνη για τελική κατανάλωση									4	4
22		0	22		22				F.611 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής		22					22	0		22

Πίνακας Α.5: Λοιπές ασφάλειες, εκτός των ασφαλειών ζωής

Χρήσεις

Πόροι

ΣΥΝΟ-ΛΟ	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		S.1 Σύνολο οικονομίας	S.15 ΜΚΙΕΝ	S.14 Νοικοκυριά	S.13 Δημόσιος τομέας	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Συναλλαγές και εξισωτικά μεγέθη	S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες	S.13 Δημόσιος τομέας	S.14 Νοικοκυριά	S.15 ΜΚΙΕΝ	S.1 Σύνολο οικονομίας	Αντίστοιχες εγγραφές των λογαριασμών		ΣΥΝΟ-ΛΟ
	Αγαθών και υπηρεσιών	Αλλοδαπής														Αλλοδαπής	Αγαθών και υπηρεσιών	
0		0							Εξωτερικός λογαριασμός									0
0	0								P.6 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών									0
									P.7 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών									0
6	6								Λογαριασμός παραγωγής									
4		0	4	0	3	0	0	1	P.1 Προϊόν		6				6			6
									P.2 Ενδιάμεση ανάλωση								4	4
6			6				6		Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος									
									D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	5	0	0	1	0	6	0		6
45		2	43	0	31	4	0	8	Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος									
									D.71 Καθαρά ασφαλιστήρια για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής		45				45			45
45		0	45				45		D.72 Απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	6	0	1	35	0	42	3		45
2			2		2				Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος									
									P.3 Δαπάνη για τελική κατανάλωση								2	2
2		0	2	0	2	0	0	0	Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός									
									F.62 Προκαταβολές ασφαλιστρών και αποθέματα έναντι εκκρεμών απαιτήσεων		2				2			2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ

- A. Ταξινόμηση θεσμικών τομέων (S)**
- S.1 Συνολική οικονομία**
- S.11 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες**
- S.11001 Δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες
- S.11002 Εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες
- S.11003 Μη χρηματοδοτικές εταιρείες που ελέγχονται από την αλλοδαπή
- S.12 Χρηματοδοτικές εταιρείες**
- S.121 Κεντρική τράπεζα
- S.122 Λοιποί νομισματικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί
- S.12201 Δημόσιες
- S.12202 Εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές
- S.12203 Ελεγχόμενες από την αλλοδαπή
- S.123 Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός από ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία
- S.12301 Δημόσιοι
- S.12302 Εθνικές (ημεδαπές) ιδιωτικές
- S.12303 Ελεγχόμενες από την αλλοδαπή
- S.124 Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και φορείς
- S.12401 Δημόσιοι
- S.12402 Εθνικοί (ημεδαποί) ιδιωτικοί
- S.12403 Ελεγχόμενοι από την αλλοδαπή
- S.125 Ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία
- S.12501 Δημόσια
- S.12502 Εθνικά (ημεδαπά) ιδιωτικά
- S.12503 Ελεγχόμενα από την αλλοδαπή
- S.13 Δημόσιος τομέας**
- S.1311 Κεντρική διοίκηση
- S.1312 Διοίκηση ομοσπόνδων κρατιδίων
- S.1313 Τοπική αυτοδιοίκηση
- S.1314 Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης

- S.14** **Νοικοκυριά**
- S.141 + S.142 Εργοδότες (περιλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων)
S.143 Μισθωτοί
S.144 Αποδέκτες εισοδημάτων ιδιοκτησίας και μεταβιβάσεων εισοδημάτων
S.1441 Αποδέκτες εισοδημάτων περιουσίας
S.1442 Αποδέκτες συντάξεων
S.1443 Αποδέκτες λοιπών μεταβιβάσεων εισοδημάτων
S.145 Λοιπά νοικοκυριά
- S.15** **Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά**
- S.2** **Αλλοδαπή**
- S.21 Ευρωπαϊκή Ένωση
S.211 Κράτη μέλη της Ε.Ε.
S.212 Θεσμικά όργανα της Ε.Ε.
S.22 Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί

- B. Ταξινόμηση συναλλαγών και λοιπών ροών**
1. Συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών (προϊόντων)(P)
- P.1 Προϊόν (παραγωγή)**
- P.11 Εμπορεύσιμο προϊόν
- P.119 Διόρθωση για ΥΧΔΜΕ
- P.12 Προϊόν για ίδια τελική χρήση
- P.13 Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν
- P.2 Ενδιάμεση ανάλωση**
- P.3 Δαπάνη για τελική κατανάλωση**
- P.31 Ατομική καταναλωτική δαπάνη
- P.32 Συλλογική καταναλωτική δαπάνη
- P.4 Πραγματική τελική κατανάλωση**
- P.41 Πραγματική ατομική κατανάλωση
- P.42 Πραγματική συλλογική κατανάλωση
- P.5 Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου**
- P.51 Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου
- P.511 Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5111 Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5112 Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5113 Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.512 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5121 Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5122 Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.5123 Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
- P.513 Προσθήκες στην αξία μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- P.5131 Εκτεταμένες βελτιώσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- P.5132 Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
- P.52 Μεταβολές αποθεμάτων
- P.53 Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών
- P.6 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών**
- P.61 Εξαγωγές αγαθών
- P.62 Εξαγωγές υπηρεσιών
- P.7 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών**
- P.71 Εισαγωγές αγαθών
- P.72 Εισαγωγές υπηρεσιών

2. Διανεμητικές συναλλαγές (D)
- D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας**
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια
D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
- D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών**
D.21 Φόροι επί προϊόντων
D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ
D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ
D.2121 Δασμοί εισαγωγών
D.2122 Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς
D.214 Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς εισαγωγής
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής
- D.3 Επιδοτήσεις**
D.31 Επιδοτήσεις προϊόντων
D.311 Επιδοτήσεις εισαγωγών
D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής
- D.4 Εισόδημα περιουσίας**
D.41 Τόκοι
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών
D.421 Μερίσματα
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών
D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
D.45 Γαιοπρόσοδος
- D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ**
D.51 Φόροι εισοδήματος
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι

- D.6 Κοινωνικές εισφορές και παροχές**
- D.61 Κοινωνικές εισφορές
- D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές
- D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
- D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
- D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
- D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών
- D.61121 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
- D.61122 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
- D.6113 Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
- D.61131 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
- D.61132 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
- D.612 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές
- D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος
- D.621 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα
- D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση
- D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση
- D.624 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα
- D.63 Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος
- D.631 Κοινωνικές παροχές σε είδος
- D.6311 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές
- D.6312 Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος
- D.6313 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος
- D.632 Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών

- D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις**
- D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
- D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
- D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα
- D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία
- D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις

- D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων**

- D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου**
- D.91 Φόροι κεφαλαίου
- D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων
- D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου

3. **Συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων (F)**
(Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού/καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων)
- F.1 Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)**
F.11 Νομισματικός χρυσός
F.12 Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
- F.2 Μετρητά και καταθέσεις**
F.21 Μετρητά
F.22 Μεταβιβάσιμες καταθέσεις
F.29 Λοιπές καταθέσεις
- F.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές**
F.33 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από τα χρηματοπιστωτικά παράγωγα
F.331 Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από χρηματοπιστωτικά παράγωγα
F.332 Μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από χρηματοπιστωτικά παράγωγα
F.34 Χρηματοπιστωτικά παράγωγα
- F.4 Δάνεια¹**
F.41 Βραχυπρόθεσμα δάνεια
F.42 Μακροπρόθεσμα δάνεια
- F.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαια**
F.51 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
F.511 Μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
F.512 Μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
F.513 Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
F.52 Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
- F.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά**
F.61 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
F.611 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής
F.612 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταξείων
F.62 Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων

α Υπόμνημα του ισολογισμού: F.m. Αμεσες επενδύσεις εξωτερικού

- F.7 *Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί^(α)*
F.71 *Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές*
F.79 *Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές*
4. *Λοιπές εγγραφές συσσώρευσης (Κ)*
- K.1** *Ανάλωση παγίου κεφαλαίου*
- K.2** *Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.21 *Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.211 *Αγορές γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.212 *Πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.22 *Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.221 *Αγορές άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.222 *Πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.3** *Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.4** *Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.5** *Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων*
- K.6** *Οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.61 *Εξάντληση φυσικών οικονομικών περιουσιακών στοιχείων*
- K.62 *Λοιπή οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων*
- K.7** *Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών*
- K.8** *Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση*
- K.9** *Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.*
- K.10** *Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.*
- K.11** *Ονομαστικά κέρδη/ζημιές κτήσης*
- K.11.1 *Ουδέτερα κέρδη/ζημιές κτήσης*
- K.11.2 *Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης*
- K.12** *Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής*
- K.12.1 *Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων*
- K.12.2 *Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων*
- K.12.21 *Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού*

- K.12.22 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού
- Γ. Ταξινόμηση εξισωτικών μεγεθών^b (B)
- B.1 Προστιθέμενη αξία/B.1* Εγχώριο προϊόν
- B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα
- B.3 Μικτό εισόδημα
- B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα
- B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων/B.5* Εθνικό εισόδημα
- B.6 Διαθέσιμο εισόδημα
- B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα
- B.8 Αποταμίευση
- B.9 Καθαρή χορήγηση/καθαρή λήψη δανείων
- B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης
- B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου^{c,d}
- B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων
- B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
- B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης
- B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης
- B.11 Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών

^b Όλα τα εξισωτικά μεγέθη μπορούν να μετρηθούν ως ακαθάριστα ή καθαρά, δηλ. συμπεριλαμβανόμενης ή όχι της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου. Ο κωδικός ενός ακαθάριστου εξισωτικού μεγέθους αποτελείται από τον κωδικό του μεγέθους συν το γράμμα "g". Αντιστοίχως, το γράμμα "n" μετά από έναν κωδικό δείχνει καθαρή αξία.

^c Οι "μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου" δεν είναι εξισωτικό μέγεθος στη δομή του Συστήματος. Είναι το σύνολο της δεξιάς πλευράς του λογαριασμού κεφαλαίου. Πάντως, ως σημαντική συνιστώσα των μεταβολών της καθαρής θέσης, έχει έναν κωδικό όπως και οι άλλες συνιστώσες της καθαρής θέσης

^d Οι "μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου" για την αλλοδαπή αναφέρονται σε μεταβολή της καθαρής θέσης λόγω του τρέχοντος εξωτερικού ισοζυγίου και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου

B.12	Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο
B.90	Καθαρή θέση
BF.90	Καθαρά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (στοιχεία του ενεργητικού)
D.	Ταξινομήση περιουσιακών στοιχείων (στοιχείων του ενεργητικού) (A)
1.	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (AN)
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.111	Υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.1111	Κατοικίες
AN.1112	Λοιπά κτίρια και κατασκευές
AN.11121	Κτίρια για χρήση εκτός κατοικίας
AN.11122	Λοιπές κατασκευές
AN.1113	Μηχανήματα και εξοπλισμός
AN.11131	Εξοπλισμός μεταφορών
AN.11132	Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός
AN.1114	Καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία
AN.11141	Ζωικό κεφάλαιο για αναπαραγωγή, γαλακτοκομία, έλξη, κτλ.
AN.11142	Αμπελώνες, οπωρώνες και λοιπές φυτείες δένδρων που παράγουν επανειλημμένα προϊόντα
AN.112	Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.1121	Μεταλλευτικές έρευνες
AN.1122	Λογισμικό υπολογιστών
AN.1123	Ψυχαγωγικά, λογοτεχνικά ή καλλιτεχνικά πρωτότυπα
AN.1129	Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.12	Αποθέματα
AN.121	Υλικά και προμήθειες
AN.122	Συνεχιζόμενες εργασίες
AN.1221	Συνεχιζόμενες εργασίες σε καλλιεργούμενα περιουσιακά στοιχεία
AN.1222	Λοιπές συνεχιζόμενες εργασίες
AN.123	Έτοιμα προϊόντα
AN.124	Αγαθά προς μεταπώληση
AN.13	Τιμαλφή
AN.131	Πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμοι λίθοι
AN.132	Παλαιά αντικείμενα (αντίκες) και λοιπά αντικείμενα τέχνης
AN.139	Λοιπά τιμαλφή

AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.211	Γη
AN.2111	Γη που βρίσκεται κάτω από κτίρια και κατασκευές
AN.2112	Καλλιεργούμενη γη
AN.2113	Γη για ψυχαγωγική χρήση και συναφή επιφανειακά ύδατα
AN.2119	Λοιπή γή και συναφή επιφανειακά ύδατα
AN.212	Περιουσιακά στοιχεία του υπεδάφους
AN.2121	Αποθέματα άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου
AN.2122	Κοιτάσματα μεταλλευμάτων
AN.2123	Κοιτάσματα μη μεταλλικών ορυκτών
AN.213	Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι
AN.214	Υδάτινοι πόροι
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.221	Οντότητες που προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
AN.222	Εκχωρήσεις και λοιπές μεταβιβάσιμες συμβάσεις
AN.223	Αγορασμένη φήμη και πελατεία
AN.229	Λοιπά άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
2.	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις (AF)
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.11	Νομισματικός χρυσός
AF.12	Ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.21	Μετρητά
AF.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις
AF.29	Λοιπές καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.33	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από χρηματοπιστωτικά παράγωγα
AF.331	Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από χρηματοπιστωτικά παράγωγα
AF.332	Μακροπρόθεσμα χρεόγραφα εκτός από μετοχές, εκτός από χρηματοπιστωτικά παράγωγα
AF.34	Χρηματοπιστωτικά παράγωγα
AF.4	Δάνεια
AF.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια
AF.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια

AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο^ο
AF.51	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο, εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
AF.511	Μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
AF.512	Μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο εκτός από μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
AF.513	Λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.52	Μετοχές αμοιβαίων κεφαλαίων
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
AF.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής
AF.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
AF.62	Προπληρωμή ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
AF.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές
AF.79	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές

^ο Υπόμνημα του ισολογισμού: **AF.m.** Άμεσες επενδύσεις εξωτερικού

Ε. Ανακατάταξη και κωδικοποίηση βιομηχανικών (Α), Προϊόντων (Ρ) και επενδύσεων (Σχηματισμός παγίου κεφαλαίου) (Ρi)

A60

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
01	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	01
02	ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΥΛΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	02
05	ΑΛΙΕΙΑ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΟΝΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ	05
10	ΕΞΟΡΥΞΗ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΛΙΓΝΙΤΗ ΕΞΟΡΥΞΗ ΤΥΡΦΗΣ	10
11	ΑΝΤΛΗΣΗ ΑΡΓΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΛΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	11
12	ΕΞΟΡΥΞΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΘΟΡΙΟΥ	12
13	ΕΞΟΡΥΞΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ	13
14	ΛΟΙΠΑ ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	14
15	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	15
16	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ	16
17	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΥΛΩΝ	17
18	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΒΑΦΗ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ	18
19	ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΨΗ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΤΑΞΙΔΙΟΥ (ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ), ΤΣΑΝΤΩΝ, ΕΙΔΩΝ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ, ΕΙΔΩΝ ΣΑΓΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ	19
20	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΞΥΛΟ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ	20
21	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	21
22	ΕΚΔΟΣΕΙΣ, ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ - ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	22
23	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑ (ΚΩΚ), ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΔΙΥΛΙΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	23
24	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	24
25	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟ (ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ) ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	25
26	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	26
27	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	27
28	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	28
29	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ Π.Δ.Κ.Α.	29
30	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	30
31	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Π.Δ.Κ.Α.	31
32	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ, ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	32
33	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ	33
34	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΥΜΟΥΛΑΚΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΡΥΜΟΥΛΑΚΟΥΜΕΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	34
35	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	35
36	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΠΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Π.Δ.Κ.Α.	36
37	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	37
40	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΖΕΣΤΟΥ ΝΕΡΟΥ	40
41	ΣΥΛΛΟΓΗ, ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΝΕΡΟΥ	41
45	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	45
50	ΠΩΛΗΣΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΔΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ	50

Α60

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
51	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ	51
52	ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	52
55	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	55
60	ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΣΩ ΑΓΩΓΩΝ	60
61	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΣΩ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΟΔΩΝ	61
62	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	62
63	ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ	63
64	ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	64
65	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ	65
66	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	66
67	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	67
70	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	70
71	ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΧΕΙΡΙΣΤΗ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΕΙΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	71
72	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	72
73	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	73
74	ΆΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	74
75	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	75
80	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	80
85	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	85
90	ΔΙΑΘΕΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	90
91	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ Π.Δ.Κ.Α.	91
92	ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	92
93	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	93
95	ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΟΙΚΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	95
99	ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ	99

A31

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
ΑΑ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ	Α
ΒΒ	ΑΛΙΕΙΑ	Β
ΓΑ	ΕΞΟΥΥΕΗ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΓΑ
ΓΒ	ΕΞΟΥΥΕΗ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΗΣΗ ΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΓΒ
ΔΑ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΔΑ
ΔΒ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΔΒ
ΔΓ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΑΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ	ΔΓ
ΔΔ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΞΥΛΟΥ	ΔΔ
ΔΕ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΕ
ΔΣΤ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑ (ΚΩΚ), ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΔΙΥΛΙΣΗΣ ΠΙΕΤΡΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΔΣΤ
ΔΖ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ, ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ	ΔΖ
ΔΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟ (ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ) ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	ΔΗ
ΔΘ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΔΘ
ΔΙ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΔΙ
ΔΚ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ Π.Δ.Κ.Α.	ΔΚ
ΔΛ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	ΔΛ
ΔΜ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΔΜ
ΔΝ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Π.Δ.Κ.Α.	ΔΝ
ΕΕ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	Ε
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΣΤ
ΗΗ	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	Η
ΗΗ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	Η
ΘΘ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	Θ
ΙΙ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	Ι
ΚΚ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Κ
ΛΛ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Λ
ΜΜ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Μ
ΝΝ	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	Ν
ΞΞ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	Ξ
ΟΟ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΟΙΚΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Ο
ΠΠ	ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ	Π

A17

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
Α	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ	Α
Β	ΑΛΙΕΙΑ	Β
C	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	C
D	ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	D
E	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	E
F	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	F
G	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΛΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	G
H	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	H
I	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	I
J	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	J
K	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	K
L	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	L
M	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	M
N	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	N
O	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ _ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	O
P	ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΟΙΚΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	P
Q	ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ	Q

P60

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
01	Προϊόντα γεωργίας, θήρας και συναφών δραστηριοτήτων	01
02	Προϊόντα δασοκομίας και υλοτομίας συναφείς υπηρεσίες	02
05	Ψάρια και άλλα αλιευτικά προϊόντα, υπηρεσίες σχετικές με την αλιεία	05
10	Άνθρακας και λιγνίτης· τύρφη	10
11	Αργό πετρέλαιο και φυσικό αέριο· υπηρεσίες σχετικές με την άντληση πετρελαίου και αερίου, εκτός των ερευνών και μελετών	11
12	Μεταλλεύματα ουρανίου και θορίου	12
13	Μεταλλεύματα	13
14	Άλλα προϊόντα ορυχείων και λατομείων	14
15	Προϊόντα διατροφής και ποτά	15
16	Προϊόντα καπνού	16
17	Υφάσματα	17
18	Είδη ένδυσης· γούνες	18
19	Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	19
20	Ξυλεία και προϊόντα από ξυλεία και φελλό (εκτός από έπιπλα), είδη από άχυρα και υλικά σπαρτοπλεκτικής	20
22	Έντυπο υλικό και προεγγεγραμμένα μέσα	22
21	Πολτός, χαρτί και προϊόντα από χαρτί	21
23	Οπτάνθρακας (κωκ), προϊόντα διύλισης πετρελαίου και πυρηνικά καύσιμα	23
24	Χημικές ουσίες, χημικά προϊόντα και συνθετικές ίνες	24
25	Ελαστικά και πλαστικά προϊόντα	25
26	Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	26
27	Βασικά μέταλλα	27
28	Μεταποιημένα μεταλλικά προϊόντα, εκτός μηχανημάτων και εξοπλισμού	28
29	Μηχανήματα και εξοπλισμός π.δ.κ.α.	29
30	Μηχανές γραφείου και μηχανές πληροφορικής	30
31	Ηλεκτρικά μηχανήματα και συσκευές π.δ.κ.α.	31
32	Εξοπλισμός και συσκευές ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών	32
33	Ιατρικά όργανα, όργανα ακριβείας και οπτικά όργανα, ρολόγια χεριού και τοίχου	33
34	Αυτοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα	34
35	Άλλος εξοπλισμός μεταφοράς	35
36	Έπιπλα· άλλα μεταποιημένα προϊόντα π.δ.κ.α.	36
37	Ανακτηθείσες δευτερογενείς πρώτες ύλες	37
40	Ηλεκτρική ενέργεια, αέριο, ατμός και θερμό νερό	40
41	Συλλεγμένο και καθαρισμένο νερό, υπηρεσίες διανομής νερού	41
45	Κατασκευαστικές εργασίες	45
50	Εμπόριο, υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοοικλήτων· υπηρεσίες λιανικού εμπορίου καυσίμων για οχήματα	50

P60

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
51	Υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου και εμπορικών αντιπροσώπων, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που αφορούν αυτοκίνητα οχήματα και μοτοσυκλέτες	51
52	Υπηρεσίες λιανικού εμπορίου, εκτός των αυτοκινήτων οχημάτων και των μοτοσυκλετών· υπηρεσίες επισκευής ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	52
55	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων	55
60	Υπηρεσίες χειραίων μεταφορών και μεταφορών μέσω αγωγών	60
61	Υπηρεσίες υδάτινων μεταφορών	61
62	Υπηρεσίες εναέριων μεταφορών	62
63	Βοηθητικές και επικουρικές υπηρεσίες μεταφορών· υπηρεσίες ταξιδιωτικών πρακτορείων	63
64	Υπηρεσίες ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών	64
65	Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, εκτός από τις υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδοτικών ταμείων	65
66	Υπηρεσίες ασφάλισης και συνταξιοδοτικών ταμείων, εκτός από τις υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης	66
67	Βοηθητικές υπηρεσίες συναφείς με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση	67
70	Υπηρεσίες που αφορούν ακίνητα	70
71	Υπηρεσίες ενοικίασης μηχανημάτων και εξοπλισμού χωρίς χειριστή, καθώς και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	71
72	Υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες	72
73	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης	73
74	Άλλες επιχειρηματικές υπηρεσίες	74
75	Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης και άμυνας, υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης	75
80	Εκπαιδευτικές υπηρεσίες	80
85	Υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες	85
90	Υπηρεσίες αποχέτευσης και διάθεσης απορριμμάτων, υπηρεσίες υγιεινής και παρόμοιες υπηρεσίες	90
91	Υπηρεσίες οργάνωσης π.δ.κ.α.	91
92	Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές υπηρεσίες	92
93	Άλλες υπηρεσίες	93
95	Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό	95
99	Παροχή υπηρεσιών από ετερόδικους οργανισμούς και όργανα	99

P31

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
ΑΑ	Προϊόντα γεωργίας, θήρας και δασοκομίας	Α
ΒΒ	Ψάρια	Β
ΓΑ	Άνθρακας και λιγνίτης· τύρφη· αργό πετρέλαιο και φυσικό αέριο· ουράνιο και θόριο	ΓΑ
ΓΒ	Μεταλλεύματα και άλλα προϊόντα ορυχείων και λατομείων	ΓΒ
ΔΑ	Προϊόντα διατροφής, ποτά και καπνός	ΔΑ
ΔΒ	Υφαντικές ύλες και προϊόντα κλωστούφαντουργίας	ΔΒ
ΔΓ	Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	ΔΓ
ΔΔ	Ξυλεία και προϊόντα από ξυλεία	ΔΔ
ΔΕ	Πολτός, χαρτί και προϊόντα από χαρτί· προεγγεγραμμένα μέσα· υπηρεσίες εκτύπωσης	ΔΕ
ΔΣΤ	Οπτόανθρακας (κωκ), προϊόντα διύλισης πετρελαίου και πυρηνικά καύσιμα	ΔΣΤ
ΔΖ	Χημικές ουσίες, χημικά προϊόντα και συνθετικές ίνες	ΔΖ
ΔΗ	Ελαστικά και πλαστικά προϊόντα	ΔΗ
ΔΘ	Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	ΔΘ
ΔΙ	Βασικά μέταλλα και μεταποιημένα μεταλλικά προϊόντα	ΔΙ
ΔΚ	Μηχανήματα και εξοπλισμός π.δ.κ.α.	ΔΚ
ΔΛ	Ηλεκτρικός και οπτικός εξοπλισμός	ΔΛ
ΔΜ	Εξοπλισμός μεταφορών	ΔΜ
ΔΝ	Άλλα μεταποιημένα προϊόντα π.δ.κ.α.	ΔΝ
ΕΕ	Ηλεκτρική ενέργεια, αέριο, ατμός και θερμό νερό	Ε
ΣΤ	Κατασκευαστικές εργασίες	ΣΤ
ΗΗ	Υπηρεσίες χονδρικού και λιανικού εμπορίου· υπηρεσίες επισκευής αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσυκλετών, καθώς και προσωπικών ειδών και ειδών οικιακής χρήσης	Η
ΗΗ	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων	Η
ΘΘ	Υπηρεσίες μεταφορών, αποθήκευσης και επικοινωνιών	Θ
ΙΙ	Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης	Ι
ΚΚ	Υπηρεσίες που αφορούν ακίνητα, υπηρεσίες ενοικίασης και επιχειρηματικές υπηρεσίες	Κ
ΛΛ	Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης και άμυνας, υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης	Λ
ΜΜ	Εκπαιδευτικές υπηρεσίες	Μ
ΝΝ	Υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες	Ν
ΞΞ	Άλλες υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολο, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες	Ξ
ΟΟ	Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό	Ο
ΠΠ	Παροχή υπηρεσιών από ετερόδικους οργανισμούς και όργανα	Π

P17

Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
A	Προϊόντα γεωργίας, θήρας και δασοκομίας	A
B	Ψάρια	B
Γ	Προϊόντα ορυχείων και λατομείων	Γ
Δ	Μεταποιημένα προϊόντα	Δ
E	Ηλεκτρική ενέργεια, αέριο, ατμός και θερμό νερό	E
Σ	Κατασκευαστικές εργασίες	Σ
Z	Υπηρεσίες χονδρικού και λιανικού εμπορίου· υπηρεσίες επισκευής αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσικλετών, καθώς και προσωπικών ειδών και ειδών οικιακής χρήσης	Z
H	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων	H
Θ	Υπηρεσίες μεταφορών, αποθήκευσης και επικοινωνιών	Θ
Θ	Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης	Θ
K	Υπηρεσίες που αφορούν ακίνητα, υπηρεσίες ενοικίασης και επιχειρηματικές υπηρεσίες	K
Λ	Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης και άμυνας, υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης	Λ
M	Εκπαιδευτικές υπηρεσίες	M
N	Υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες	N
Ξ	Άλλες υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολο, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες	Ξ
O	Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό	O
Π	Παροχή υπηρεσιών από ετερόδικους οργανισμούς και όργανα	Π

Α6		
Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
1	Γεωργία, θήρα και δασοκομία αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	A + B
2	Βιομηανία, συμπεριλ. και της ενέργειας	Γ + Δ + Ε
3	Κατασκευές	ΣΤ
4	Εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων και ειδών οικιακής ρήσης, ξενοδοεία και εστιατόρια μεταφορές και επικοινωνίες	Z + Η + Θ
5	ρηματοοικονομικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σειτικές με ακίνητη περιουσία, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες	I + Κ
6	Άλλες υπηρεσίες	Λ έως Ο

Α3		
Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη NACE Αναθ.1
1	Γεωργία, θήρα και δασοκομία αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	A + B
2	Βιομηανία, συμπεριλ. της ενέργειας και των κατασκευών	Γ + Δ + Ε + ΣΤ
3	Υπηρεσίες	Z έως Ο

P6		
Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
1	Προϊόντα γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	A + B
2	Προϊόντα εξόρυξης, μεταποιημένα προϊόντα και προϊόντα ενέργειας	Γ + Δ + E
3	Κατασκευαστικές εργασίες	ΣΤ
4	Πωλήσεις, επισκευές, υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων, μεταφορές και επικοινωνίες	Z + H + Θ
5	ρηματοοικονομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες που αφορούν ακίνητα, υπηρεσίες ενοικίασης και επιχειρηματικές υπηρεσίες	I + K
6	Άλλες υπηρεσίες	Λ έως O

P3		
Κωδικός	Περιγραφή	Αναφορά στη CPA
1	Προϊόντα γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	A + B
2	Προϊόντα εξόρυξης, μεταποιημένα προϊόντα, προϊόντα ενέργειας και κατασκευαστικές εργασίες	Γ + Δ + E + ΣΤ
3	Υπηρεσίες	Z έως O

Pi6		
Κωδικοί	Περιγραφή	Αναφορές στη CRA
1	Προϊόντα γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	01 + 02 + 05
	Εξοπλισμοί:	---
2	Μεταλλικά προϊόντα και μηχανήματα	28 έως 33 + 36
3	Εξοπλισμός μεταφορών	34 + 35
	Κατασκευές:	45
4	από τις οποίες: κατοικίες	---
5	από τις οποίες: άλλες κατασκευές	-----
6	Άλλα προϊόντα	Υπολοιπες διαίρεσεις

Pi3		
Κωδικοί	Περιγραφή	Αναφορές στη CRA
1	Μεταλλικά προϊόντα και μηχανήματα, εξοπλισμός μεταφορών	28 έως 36
2	Κατασκευές	45
3	Άλλα προϊόντα	Υπολοιπες διαίρεσεις

**Θ. Ταξινόμηση της ατομικής κατανάλωσης με βάση το σκοπό (COICOP)
(μονοψήφιο και διψήφιο επίπεδο)**

1. Τρόφιμα, ποτά και καπνός
 - 1.1 Τρόφιμα
 - 1.2 Ποτά
 - 1.3 Καπνός
2. Είδη ένδυσης και υπόδησης
 - 2.1 Είδη ένδυσης
 - 2.2 Είδη υπόδησης
3. Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα
 - 3.1 Μικτά μισθώματα
 - 3.2 Συνήθης συντήρηση και επισκευή κατοικιών
 - 3.3 Άλλες υπηρεσίες που σχετίζονται με τις κατοικίες
 - 3.4 Ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα
4. Επίπλωση και διακόσμηση, οικιακός εξοπλισμός και συνήθης συντήρηση κατοικιών
 - 4.1 Επιπλα, διακοσμητικά είδη, τάπητες και καλύμματα δαπέδου και επισκευές των ειδών αυτών
 - 4.2 Υφαντουργικά είδη οικιακής χρήσης
 - 4.3 Συσκευές θέρμανσης και μαγειρέματος: ψυγεία, πλυντήρια και παρόμοιες μεγάλες οικιακές συσκευές, περιλαμβανομένων των συναφών εξαρτημάτων και των επισκευών τους
 - 4.4 Υαλικά, επιτραπέζια σκεύη (πιατικά, μαχαιροπίρουνα κλπ) και σκεύη οικιακής χρήσης
 - 4.5 Εργαλεία και εξοπλισμός για το σπίτι και τον κήπο
 - 4.6 Είδη και υπηρεσίες για συνήθη οικιακή συντήρηση
5. Υγεία
 - 5.1 Ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα: θεραπευτικές συσκευές και εξοπλισμός
 - 5.2 Μη νοσοκομειακές ιατρικές και παραϊατρικές υπηρεσίες
 - 5.3 Νοσοκομειακές υπηρεσίες
 - 5.4 Υπηρεσίες ασφάλισης ασθενείας και ατυχημάτων
6. Μεταφορές
 - 6.1 Αγορά οχημάτων
 - 6.2 Χειρισμός εξοπλισμού προσωπικής μεταφοράς
 - 6.3 Μεταφορικές υπηρεσίες
7. Ψυχαγωγία, διασκέδαση και πολιτισμός
 - 7.1 Εξοπλισμός και εξαρτήματα, περιλαμβανομένων των επισκευών
 - 7.2 Ψυχαγωγικές και πολιτιστικές υπηρεσίες
 - 7.3 Εφημερίδες, βιβλία και χαρτικά είδη

8. Εκπαίδευση
 - 8.1 Εκπαιδευτικές υπηρεσίες
 - 8.2 Εκπαιδευτικό υλικό
 - 8.3 Βοηθητικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες
9. Ξενοδοχεία, καφενεία, καφετερίες και εστιατόρια
 - 9.1 Τροφοδοσία με έτοιμα φαγητά
 - 9.2 Υπηρεσίες παροχής καταλύματος
10. Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες
 - 10.1 Προσωπική μέριμνα
 - 10.2 Προσωπικά είδη π.δ.κ.α.
 - 10.3 Επικοινωνίες
 - 10.4 Κοινωνικές υπηρεσίες
 - 10.5 Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες π.δ.κ.α.
 - 10.6 Άλλες υπηρεσίες π.δ.κ.α.

Γ. Ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών (COFOG)

01 Γενικές δημόσιες υπηρεσίες

- 01.1 Εκτελεστικά και νομοθετικά όργανα, χρηματοοικονομικές και φορολογικές υποθέσεις, εξωτερικές υποθέσεις εκτός της εξωτερικής βοήθειας
- 01.2 Εξωτερική οικονομική βοήθεια
- 01.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες βασικής έρευνας
- 01.4 Γενικές υπηρεσίες
- 01.5 Γενικές δημόσιες υπηρεσίες π.δ.κ.α.

02 Αμυντικές υποθέσεις και υπηρεσίες

- 02.1 Διαχείριση και λειτουργία υπηρεσιών στρατιωτικής και πολιτικής άμυνας
- 02.2 Εξωτερική στρατιωτική βοήθεια
- 02.3 Εφαρμοσμένη έρευνα και πειραματική ανάπτυξη που σχετίζονται με την άμυνα
- 02.4 Αμυντικές υποθέσεις π.δ.κ.α.

03 Υποθέσεις δημόσιας τάξης και ασφάλειας

- 03.1 Αστυνομική προστασία και πυροπροστασία
- 03.2 Δικαστήρια
- 03.3 Διοίκηση και λειτουργία φυλακών
- 03.4 Υποθέσεις δημόσιας τάξης και ασφάλειας π.δ.κ.α.

04 Εκπαιδευτικές υποθέσεις και υπηρεσίες

- 04.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες προσχολικής και στοιχειώδους εκπαίδευσης (επίπεδα 0 και 1 της ISCED)
- 04.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (επίπεδα 2 και 3 της ISCED)
- 04.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (επίπεδα 5, 6 και 7 της ISCED)
- 04.4 Εκπαιδευτικές υπηρεσίες που δεν μπορούν να οριστούν με βάση το επίπεδο (επίπεδο 9 της ISCED)
- 04.5 Επικουρικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες
- 04.6 Εκπαιδευτικές υποθέσεις και υπηρεσίες π.δ.κ.α.

05 Υγειονομικές υποθέσεις και υπηρεσίες

- 05.1 Νοσοκομειακές υποθέσεις και υπηρεσίες
- 05.2 Κλινικές: γιατροί, οδοντίατροι και άτομα που ασκούν παραϊατρικά επαγγέλματα
- 05.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες δημόσιας υγείας
- 05.4 Φάρμακα, προθέσεις, ιατρικός εξοπλισμός και συσκευές ή άλλα προϊόντα που σχετίζονται με την υγεία και που χορηγούνται με ιατρική συνταγή
- 05.5 Εφαρμοσμένη έρευνα και πειραματική ανάπτυξη που σχετίζονται με την υγεία και με το σύστημα παροχής ιατρικών υπηρεσιών
- 05.6 Υγειονομικές υποθέσεις και υπηρεσίες π.δ.κ.α.

- 06 Υποθέσεις και υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας
- 06.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης
- 06.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας
- 06.3 Υποθέσεις κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας π.δ.κ.α.
- 07 Υποθέσεις και υπηρεσίες στέγασης και αναβάθμισης των συνθηκών διαβίωσης του κοινωνικού συνόλου
- 07.1 Ανάπτυξη στεγαστικών προγραμμάτων και κατασκευή κοινωφελών εγκαταστάσεων
- 07.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες ύδρευσης
- 07.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες υγιεινής, περιλαμβανομένης της μείωσης και του ελέγχου της ρύπανσης
- 07.4 Υποθέσεις και υπηρεσίες οδικού φωτισμού
- 07.5 Υποθέσεις και υπηρεσίες στέγασης και αναβάθμισης των συνθηκών διαβίωσης του κοινωνικού συνόλου π.δ.κ.α.
- 08 Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και θρησκευτικές υποθέσεις και υπηρεσίες
- 08.0 Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και θρησκευτικές υποθέσεις και υπηρεσίες
- 09 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τα καύσιμα και την ενέργεια
- 09.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τα καύσιμα
- 09.2 Ηλεκτρισμός και άλλες πηγές ενέργειας
- 09.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τα καύσιμα και την ενέργεια π.δ.κ.α.
- 10 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν την γεωργία, τη δασοκομία, την αλιεία και το κυνήγι
- 10.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τη γεωργία
- 10.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τη δασοκομία
- 10.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν την αλιεία και το κυνήγι
- 10.4 Γεωργική έρευνα και πειραματική ανάπτυξη π.δ.κ.α.
- 10.5 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τη γεωργία, τη δασοκομία την αλιεία και το κυνήγι π.δ.κ.α.
- 11 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες και τους ορυκτούς πόρους εκτός από τα καύσιμα· υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν το μεταποιητικό τομέα· υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τον κατασκευαστικό τομέα
- 11.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες και τους ορυκτούς πόρους, εκτός από τα καύσιμα
- 11.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν το μεταποιητικό τομέα
- 11.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τον κατασκευαστικό τομέα
- 11.4 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες και τους ορυκτούς πόρους π.δ.κ.α· υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν το μεταποιητικό τομέα π.δ.κ.α· υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τον κατασκευαστικό τομέα π.δ.κ.α.

- 12 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν τις μεταφορές και τις επικοινωνίες
 - 12.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες οδικών μεταφορών
 - 12.2 Υποθέσεις και υπηρεσίες υδάτινων μεταφορών
 - 12.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών
 - 12.4 Υποθέσεις και υπηρεσίες εναέριων μεταφορών
 - 12.5 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν μεταφορές με σωληναγωγούς και άλλα συστήματα μεταφοράς
 - 12.6 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν συστήματα μεταφορών π.δ.κ.α.
 - 12.7 Υποθέσεις και υπηρεσίες επικοινωνιών
 - 12.8 Υποθέσεις και υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών π.δ.κ.α.

- 13 Άλλες οικονομικές υποθέσεις και υπηρεσίες
 - 13.1 Υποθέσεις και υπηρεσίες διανεμητικού εμπορίου, περιλαμβανομένης της αποθήκευσης· υποθέσεις και υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων
 - 13.2 Τουριστικές υποθέσεις και υπηρεσίες
 - 13.3 Υποθέσεις και υπηρεσίες που αφορούν αναπτυξιακά σχέδια πολλαπλών στόχων
 - 13.4 Γενικές οικονομικές και εμπορικές υποθέσεις, εκτός από τις γενικές εργατικές υποθέσεις
 - 13.5 Γενικές εργατικές υποθέσεις και υπηρεσίες
 - 13.6 Άλλες οικονομικές υποθέσεις και υπηρεσίες π.δ.κ.α.

- 14 Δαπάνες που δεν κατατάσσονται κατά κύρια ομάδα
 - 14.0 Δαπάνες που δεν κατατάσσονται κατά κύρια ομάδα

ΜΕΡΟΣ II
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Πίνακας Α.1 Λογαριασμός 0: Λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών

Πόροι		Χρήσεις			
P.1	Προϊόν (παραγωγή)	3595	P.2	Ενδιάμεση ανάλωση	1904
P.11	Εμπορεύσιμο προϊόν	3048	P.3/	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	
P.12	Προϊόν για (δια τελική χρήση)	171	P.4	Πραγματική τελική κατανάλωση	1371
P.13	Λοιπά μη εμπορεύσιμο προϊόν	376	P.31/	Ατομική καταναλωτική δαπάνη	
D.21	Φόροι επί προϊόντων	141	p.41	Πραγματική ατομική κατανάλωση	1215
D.31	Επιδοτήσεις προϊόντων	-8	P.32/	Συλλογική καταναλωτική δαπάνη	
P.7	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	497	p.42	Πραγματική συλλογική κατανάλωση	156
P.71	Εισαγωγές αγαθών	392	P.51	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	376
P.72	Εισαγωγές υπηρεσιών	105	P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	303
			P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	305
			P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	11
			P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	-13
			P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	51
			P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	53
			P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	6
			P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-8
			P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	22
			P.5131	Εκτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	5
			P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	17
			P.52	Μεταβολές αποθεμάτων	28
			P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	10
			P.6	Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	536
			P.61	Εξαγωγές αγαθών	462
			P.62	Εξαγωγές υπηρεσιών	74

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσεις		Πόροι	
P.2 Ενδιάμεση ανάλωση	1904	P.1 Προϊόν (παραγωγή)	3595
		P.11 Εμπορεύσιμο προϊόν	3048
		P.12 Προϊόν για ίδια τελική χρήση	171
		P.13 Λοιπά μη εμπορεύσιμα προϊόν	376
		D.21-D.31 Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων	133
B.1*g Ε Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	1824		
K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	222		
B.1*η Ε Καθαρό εγχώριο προϊόν	1602		

II. Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος

II.1 Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος

II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	762	B.1* Εγχώριο προϊόν	1602
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια	589		
D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	193		
D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	174		
D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	19		
D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών	235		
D.21 Φόροι επί προϊόντων	141		
D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ	121		
D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ	17		
D.212 Δασμοί εισαγωγών	17		
D.212 Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς	0		
D.214 Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής	3		
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	94		
D.3 Επιδοτήσεις	-44		
D.31 Επιδοτήσεις προϊόντων	-8		
D.311 Επιδοτήσεις εισαγωγών	0		
D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων	-8		
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	-36		
B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα	217		
B.3 Μικτό εισόδημα	432		

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα ιδιοκτησίας	B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα
D.41 Τόκοι	B.3 Μικτό εισόδημα
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας
D.421 Μερίσματα	D.11 Μισθοί και ημερομίσθια
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.45 Γαιοπρόσοδος	D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών
	D.21 Φόροι επί προϊόντων
	D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ
	D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ
	D.212 Δασμοί εισαγωγών
	D.212 Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς
	D.214 Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής
	D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής
	D.3 Επιδοτήσεις
	D.31 Επιδοτήσεις προϊόντων
	D.311 Επιδοτήσεις εισαγωγών
	D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων
	D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής
	D.4 Εισόδημα ιδιοκτησίας
	D.41 Τόκοι
	P.119 Διόρθωση για ΥΧΑΜΕ
	D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών
	D.421 Μερίσματα
	D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών
	D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού
	D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
	D.45 Γαιοπρόσοδος
B.5* Εθνικό εισόδημα	1633

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα ιδιοκτησίας 217	B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα 217
D.41 Τόκοι 147	B.3 Μικτό εισόδημα 432
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων 25	D.4 Εισόδημα περιουσίας 247
D.45 Γαιοπρόσοδος 45	D.41 Τόκοι 150
	P.119 Διόρθωση για ΥΧΔΜΕ 0
	D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών 37
	D.421 Μερίσματα 37
	D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών 0
	D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού 11
	D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων 5
	D.45 Γαιοπρόσοδος 44
B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα 679	

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα περιουσίας 163	B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα 679
D.41 Τόκοι 59	D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας 766
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών 84	D.11 Μισθοί και ημερομίσθια 573
D.421 Μερίσματα 60	D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 193
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών 24	D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 174
D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού 0	D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 19
D.45 Γαιοπρόσοδος 20	D.2 Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών 235
	D.21 Φόροι επί προϊόντων 141
	D.211 Φόροι τύπου ΦΠΑ 121
	D.212 Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ 17
	D.2121 Δασμοί εισαγωγών 17
	D.2122 Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς 0
	D.214 Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής 3
	D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής 94
	D.3 Επιδοτήσεις -44
	D.31 Επιδοτήσεις προϊόντων -8
	D.311 Επιδοτήσεις εισαγωγών 0
	D.319 Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων -8
	D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής -36
	D.4 Εισόδημα περιουσίας 160
	D.41 Τόκοι 50
	D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών 66
	D.421 Μερίσματα 9
	D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών 57
	D.43 Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού 3
	D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων 20
	D.45 Γαιοπρόσοδος 21
B.5* Εθνικό εισόδημα 1633	

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	212	B.5* Εθνικό εισόδημα
D.51	Φόροι εισοδήματος	203	
D.59	Λοιποί τρέχοντες φόροι	9	
D.61	Κοινωνικές εισφορές	322	D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ
D.611	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	303	D.51 φόροι εισοδήματος
D.6111	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	174	D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι
D.61111	Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	160	D.61 Κοινωνικές εισφορές
D.61112	Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	14	D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές
D.6112	Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	97	D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.61121	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	85	D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.61122	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	12	D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.6113	Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	32	D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.61131	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	22	D.61121 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.61132	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	10	D.61122 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.612	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	19	D.6113 Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
D.62	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	332	D.61131 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
D.621	Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα	232	D.61132 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση
D.622	Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	29	D.612 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές
D.623	Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	19	D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος
D.624	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα	52	D.621 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	269	D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση
D.71	Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	43	D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση
D.72	Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	45	D.624 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα
D.73	Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα	96	D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις
D.74	Τρέχουσα διεθνής συνεργασία	31	D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
D.75	Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	54	D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
B.6	Διαθέσιμο εισόδημα	1604	D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα
			D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία
			D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις

II.3 Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος

Χρήσεις		Πόροι	
D.63	Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	219	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα
D.631	Κοινωνικές παροχές σε είδος	162	
D.6311	Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές	78	D.63 Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος
D.6312	Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος	65	D.631 Κοινωνικές παροχές σε είδος
D.6313	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος	19	D.6311 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές
D.632	Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών	57	D.6312 Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος
B.7	Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	1604	D.6313 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος
			D.632 Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι		
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	1371	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	1604
P.31	Ατομική καταναλωτική δαπάνη	1215		
P.32	Συλλογική καταναλωτική δαπάνη	156	D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	11
D.8	Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	11		
B.8	Αποταμίευση	233		

II.4.2 Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι		
P.4	Πραγματική τελική κατανάλωση	1371	B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	1604
P.41	Πραγματική ατομική κατανάλωση	1215		
P.42	Πραγματική συλλογική κατανάλωση	156	D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	11
D.8	Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	11		
B.8	Αποταμίευση	233		

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαριασμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	230	B.8η Αποταμίευση, καθαρή	233
			D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτέες	62
			D.91 Φόροι κεφαλαίου	2
			D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων	23
			D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	37
			D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, πληρωτέες Capital transfers payable	- 65
			D.91 Φόροι κεφαλαίου	- 2
			D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων	- 27
			D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	- 36

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών ενεργητικού

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
P.51	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	376	B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	230
P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	303		
P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	305		
P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	11		
P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	- 13		
P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	51		
P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	53		
P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	6		
P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	- 8		
P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	22		
P.5131	Εκπεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	5		
P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	17		
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	- 222		
P.52	Μεταβολές αποθεμάτων	28		
P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	10		
K.2	Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.21	Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.22	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	38		

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικό		Μεταβολές παθητικό και καθαρίς θέσης		
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	641	F Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	603
F.1	Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)	-1		
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	119	F.2 Μετρητά και καταθέσεις	132
F.21	Μετρητά	34	F.21 Μετρητά	35
F.22	Μεταβλάσιμες καταθέσεις	62	F.22 Μεταβλάσιμες καταθέσεις	65
F.23	Λοιπές καταθέσεις	23	F.23 Λοιπές καταθέσεις	32
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	138	F.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	123
				51
				72
F.4	Δάνεια	244	F.4 Δάνεια	217
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	83	F.41 Βραχυπρόθεσμα δάνεια	76
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	161	F.42 Μακροπρόθεσμα δάνεια	141
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	44	F.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	43
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	36	F.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	36
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων	33	F.61 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων	33
F.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	22	F.611 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	22
F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων		F.612 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων	
		11		11
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εικρεμών απαιτήσεων	3	F.62 Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εικρεμών απαιτήσεων	3
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	61	F.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	52
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	18	F.71 Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	18
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	43	F.79 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	34
			B.9 Καθαρή χορήγηση (+) καθαρή λήψη (-) δανείων	38

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμοί λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμών λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
AN Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	10	AF Υποχρεώσεις	-2
AN.1 Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	-7	K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4 Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	3	K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	-9	K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	-2
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0	K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	1	K.12.1 Μεταβολές της ταξινόμησης και δομής τομέων	0
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-2	K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0	K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	-2	εκ των οποίων :	
K.12.2 Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	-2	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
εκ των οποίων :		AF.4 Δάνεια	-4
AN.11 Πάγια περιουσιακά στοιχεία	-4	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.12 Αποθέματα	-1	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	2
AN.13 Τιμολογή	-2	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.2 Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	17		
K.3 Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	24		
K.5 Φυσική αύξηση μη καλλιεργούμενων βιολογικών πόρων	4		
K.6 Οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	-9		
K.61 Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	-8		
K.62 Αυστηρή οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	-1		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	-2		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AN.21 Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	17		
AN.22 Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	5		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	3		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	2		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	2		
K.12.2 Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	2		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AF.1 Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	7		
AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0		
AF.4 Δάνεια	-4		
AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0		
AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	2		
AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	17

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης			Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Μεταβολές ενεργητικού			Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Κ.11	Όνομαστικά κέρδη (+) / Ξημίες (-) κτήσης		Κ.11	Όνομαστικά κέρδη (-) / Ξημίες (+) κτήσης	
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	280	AF	Υποχρεώσεις	76
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	126	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	111	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	42
AN.12	Αποθέματα	7	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμαφή	8	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	34
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	154	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	152	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	84			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	12			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	40			
AF.4	Δάνεια	0			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	31			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0			
			B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ξημιών κτήσης	288

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

III.3.2.1 Λογαρισμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού	
K.11.1	Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.11	Πόγια περιουσιακά στοιχεία
AN.12	Αποθέματα
AN.13	Τιμολογή
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.1	Ουδέτερα κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης
AF	Υποχρεώσεις
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης

III.3.2.2 Λογαρισμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού	
K.11.2	Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.11	Πόγια περιουσιακά στοιχεία
AN.12	Αποθέματα
AN.13	Τιμολογή
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.2	Πραγματικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης
AF	Υποχρεώσεις
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας (συνέχεια)

IV. Ισολογισμοί

IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	9 922	AF Υποχρεώσεις	6 298
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	6 047	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	1 471
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	5 544	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 311
AN.12	Αποθέματα	231	AF.4 Δάνεια	1 437
AN.13	Τιμαλφή	272	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1 406
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3 875	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	371
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3 809	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	302
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	66		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	6 792		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	770		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	1 482		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 283		
AF.4	Δάνεια	1 384		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1 296		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	370		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	227		
			B.90 Καθαρή θέση	10 416

IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων		Συνολικές μεταβολές υποχρεώσεων		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	482	AF Υποχρεώσεις	677
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	289	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	132
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	239	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	166
AN.12	Αποθέματα	34	AF.4 Δάνεια	213
AN.13	Τιμαλφή	16	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	77
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	193	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	38
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	191	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	52
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	730		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	18		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	119		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	178		
AF.4	Δάνεια	240		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	75		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	38		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	61		
			B.10 Συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης	536
			Αιτιολόγηση :	
			B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	230
			B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	17
			B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	288
			B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	208
			B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	80

Πίνακας Α.2 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Liabilities Παθητικό και καθαρή θέση			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	10 404	AF	Υποχρεώσεις	6 975
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	6 336	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	1 603
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	5 783	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 476
AN.12	Αποθέματα	265	AF.4	Δάνεια	1 650
AN.13	Τιμολογή	288	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1 483
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	4 068	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	409
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	4 000	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	354
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	68			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	7 522			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	788			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	1 601			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 441			
AF.4	Δάνεια	1 624			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1 371			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	408			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	288			
			B.90	Καθαρή θέση	10 951

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσεις		Πόροι	
P.2	Ενδιάμεση ανάλωση	881	
B.1g	Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη	872	
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	137	
B.1n	Προστιθέμενη αξία, καθαρή	735	
			P.1 Προϊόν (παραγωγή) 1 753
			P.11 Εμπορεύσιμα προϊόν 1 722
			P.12 Προϊόν για ίδια τελική χρήση 31

II. Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος

II.1 Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος

II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	545	
D.11	Μισθοί και ημερομίσθια	421	
D.12	Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	124	
D.121	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	112	
D.122	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	12	
D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	86	
D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	- 35	
B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	139	
			B.1 Προστιθέμενη αξία, καθαρή 735

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	145
D.41	Τόκοι	66
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	48
D.421	Μερίσματα	24
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	24
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
D.45	Γαιοπρόσοδος	31
B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>		72

Χρήσεις		Πόροι
B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	139
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	78
D.41	Τόκοι	25
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	3
D.421	Μερίσματα	3
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	0
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	4
D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	5
D.45	Γαιοπρόσοδος	41

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	97
D.41	Τόκοι	66
D.45	Γαιοπρόσοδος	31
B.4 <i>Επιχειρηματικό εισόδημα</i>		120

Χρήσεις		Πόροι
B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	139
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	78
D.41	Τόκοι	25
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	3
D.421	Μερίσματα	3
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	0
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	4
D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	5
D.45	Γαιοπρόσοδος	41

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	48
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	48
D.421	Μερίσματα	24
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	24
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>		72

Χρήσεις		Πόροι
B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα	120

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>
D.51 Φόροι εισοδήματος	
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	D.61 Κοινωνικές εισφορές
	D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές
D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
	D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	D.61121 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	D.61122 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	D.612 Τειμαρτές κοινωνικές εισφορές
	D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις
	D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
	D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις
B.6 <i>Διαθέσιμο εισόδημα</i>	

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξοδοτικών ταμείων	B.6 <i>Διαθέσιμο εισόδημα</i>
B.8 <i>Αποταμίευση</i>	

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαριασμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	65	B.8n Αποταμίευση, καθαρή	48
		D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτέες	33
		D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων	23
		D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	10
		D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, πληρωτέες	- 16
		D.91 Φόροι κεφαλαίου	0
		D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	- 16

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
P.51 Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	250	B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	65
P.511 Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	209		
P.5111 Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	211		
P.5112 Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	4		
P.5113 Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	- 6		
P.512 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	21		
P.5121 Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	21		
P.5122 Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	1		
P.5123 Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	- 1		
P.513 Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	20		
P.5131 Εκπεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	3		
P.5132 Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	17		
K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	- 137		
P.52 Μεταβολές αποθεμάτων	26		
P.53 Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	2		
K.2 Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	- 7		
K.21 Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	- 6		
K.22 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	- 1		
B.9 Καθαρή χρημ. (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	- 69		

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού	F	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων
	71		140
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	F.2	Μετρητά και καταθέσεις
	17		0
F.21	Μετρητά	F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις
	5		0
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	F.23	Λοιπές καταθέσεις
	10		0
F.23	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις		
	2	F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές		6
	18		
		F.4	Δάνεια
F.4	Δάνεια		71
	27	F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια		16
	16	F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια		55
	11		
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
	2		26
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
	0		0
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
	0		0
		F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταξείων
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί		0
	7	F.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές		37
	6	F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές		8
	1	F.79	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές
			29
		B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων
			- 69

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
AN Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	12	AF Υποχρεώσεις	-3
AN.1 Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	-2	K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4 Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0	K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	-5	K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	-4
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	-1	K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	1
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	1	K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	1
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	3	K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	3	K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0	εκ των οποίων :	
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
εκ των οποίων :		AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.11 Πόγια περιουσιακά στοιχεία	-1	AF.4 Δάνεια	-3
AN.12 Αποθέματα	-1	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.13 Τιμολογή	0	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.2 Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	14	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
K.3 Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	24		
K.5 Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων	0		
K.8 Οικονομική εξοφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	-7		
K.81 Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	-6		
K.82 Λοιπή οικονομική εξοφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	-1		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	-4		
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	1		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	1		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AN.21 Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	14		
AN.22 Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	2		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	2		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	2		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0		
AF.4 Δάνεια	0		
AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	2		
AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	17

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	144	AF	Υποχρεώσεις	18
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	63	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	58	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1
AN.12	Αποθέματα	4	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμαλή	1	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	16
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	81	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	80	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	8			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	3			
AF.4	Δάνεια	0			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	5			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0			
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0			
			B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	134

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3.2.1 Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης	
ΑΝ	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ	Υποχρεώσεις
ΑΝ.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις
ΑΝ.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
ΑΝ.12	Αποθέματα	ΑΦ.4	Δάνεια
ΑΝ.13	Τιμαλφή	ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
ΑΝ.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
ΑΝ.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
ΑΝ.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
ΑΦ	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)		
ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις		
ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές		
ΑΦ.4	Δάνεια		
ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
ΑΦ.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί		
		B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης
			82

III.3.2.2 Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης	
ΑΝ	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ	Υποχρεώσεις
ΑΝ.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις
ΑΝ.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
ΑΝ.12	Αποθέματα	ΑΦ.4	Δάνεια
ΑΝ.13	Τιμαλφή	ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
ΑΝ.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
ΑΝ.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
ΑΝ.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
ΑΦ	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)		
ΑΦ.2	Μετρητά και καταθέσεις		
ΑΦ.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές		
ΑΦ.4	Δάνεια		
ΑΦ.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
ΑΦ.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
ΑΦ.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί		
		B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης
			51

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

IV. Ισολογισμοί

IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	5 041	AF	Υποχρεώσεις	1 817
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3 001	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	40
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	2 878	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	44
AN.12	Αποθέματα	86	AF.4	Δάνεια	697
AN.13	Τιμοληή	38	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	687
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2 040	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	12
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 989	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	137
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	51			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	697			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	382			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	90			
AF.4	Δάνεια	50			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	200			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	25			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	150			
			B.90	Καθαρή θέση	4 121

IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση			
Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων		Συνολικές μεταβολές υποχρεώσεων			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	290	AF	Υποχρεώσεις	155
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	182	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	150	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	7
AN.12	Αποθέματα	29	AF.4	Δάνεια	68
AN.13	Τιμοληή	3	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	42
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	108	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	108	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	37
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	81			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	17			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	21			
AF.4	Δάνεια	27			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	9			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	7			
			B.10	Συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης	216
				Αποδόρηση:	
			B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	65
			B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	17
			B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	134
			B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	82
			B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	51

Πίνακας Α.3 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη χρηματοδοτικές εταιρείες

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	5 331	AF Υποχρεώσεις	1 972
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3 183	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	40
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	3 028	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	51
AN.12	Αποθέματα	114	AF.4 Δάνεια	965
AN.13	Τιμαφή	41	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	729
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2 148	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	12
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2 097	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	174
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	51		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	978		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	399		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	111		
AF.4	Δάνεια	77		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	209		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	25		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	157		
			B.90 Καθαρή θέση	4 337

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσεις	Πόροι
P.2	P.1 Προϊόν (παραγωγή) 102
	P.11 Εμπορεύσιμο προϊόν 102
	P.12 Προϊόν για ίδια τελική χρήση 0
B.1g Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη 73	
K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου 10	
B.1n Προστιθέμενη αξία, καθαρή 63	

II. Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος

II.1 Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος

II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας 15	B.1 Προστιθέμενη αξία, καθαρή 63
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια 10	
D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 5	
D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 4	
D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών 1	
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής 3	
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής 0	
B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα 45	

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (εισόδημα)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.4	Εισόδημα περιουσίας	B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα
D.41	Τόκοι		
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	D.4	Εισόδημα περιουσίας
D.421	Μερίσματα	D.41	Τόκοι
		P.119	Διάρθρωση για ΥΧΔΜΕ
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών
D.43	Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	D.421	Μερίσματα
D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών
D.45	Γαιοπρόσοδος	D.43	Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού
		D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
		D.45	Γαιοπρόσοδος
B.5	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων		

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα
D.41	Τόκοι		
D.44	Εισόδημα ιδιοκτησίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	D.4	Εισόδημα περιουσίας
D.45	Γαιοπρόσοδος	D.41	Τόκοι
		P.119	Διάρθρωση για ΥΧΔΜΕ
		D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών
		D.421	Μερίσματα
		D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών
		D.43	Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού
		D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων
		D.45	Γαιοπρόσοδος
B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα		

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.4	Εισόδημα περιουσίας	B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών		
D.421	Μερίσματα		
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών		
D.43	Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού		
B.5	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων		

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	10	B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>	19
D.51 Φόροι εισοδήματος	7		
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	3	D.61 Κοινωνικές εισφορές	39
		D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	38
D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	29	D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	18
D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	28	D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	15
D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	1	D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	3
		D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	20
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	46	D.61121 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	15
D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	0	D.61122 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	5
D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	45	D.612 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	1
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	1		
		D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	49
		D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	45
		D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	0
		D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	4
B.6 <i>Διαθέσιμο εισόδημα</i>	22		

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι	
D.8 Δάρθρωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	11	B.6 <i>Διαθέσιμο εισόδημα</i>	22
B.8 <i>Αποταμίευση</i>	11		

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαρισμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαρισμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	B.8η	Αποταμίευση, καθαρή
	4		11
		D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτές
			0
		D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων
			0
		D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου
			0
		D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, γληρωτές
			-7
		D.91	Φόροι κεφαλαίου
			0
		D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου
			-7

III.1.2 Λογαρισμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
P.51	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
	9		4
P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	8		
P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	7		
P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	1		
P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	0		
P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	1		
P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	1		
P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	0		
P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		
	0		
P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων		
	0		
P.5131	Εκπεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων		
	0		
P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων		
	0		
K.1	Ανάωση παγίου κεφαλαίου		
	-10		
P.52	Μεταβολές αποθεμάτων		
	0		
P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών		
	0		
K.2	Αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων		
	0		
K.21	Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων		
	0		
K.22	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων		
	0		
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων		
	5		

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού	237	F Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	232
F.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεητικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	- 1		
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	15	F.2 Μετρητά και καταθέσεις	130
F.21	Μετρητά	15	F.21 Μετρητά	35
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	0	F.22 Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	63
F.23	Λοιπές καταθέσεις	0	F.23 Λοιπές καταθέσεις	32
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	53	F.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	53
				34
				19
F.4	Δάνεια	167	F.4 Δάνεια	0
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	63	F.41 Βραχυπρόθεσμα δάνεια	0
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	104	F.42 Μακροπρόθεσμα δάνεια	0
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3	F.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	13
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0	F.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	36
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστήρων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	0	F.61 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	33
			F.611 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	22
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	F.612 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	11
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0	F.62 Προκαταβολή ασφαλιστήρων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	3
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0		
			F.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
			F.71 Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0
			F.79 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0
			B.9 Καθαρή χορήγηση (+) καθαρή λήψη (-) δανείων	5

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	-2	AF Υποχρεώσεις	2
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	-2	K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4	Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0	K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0	K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α	2
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0	K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0	K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-2	K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0	K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	-2	εκ των οποίων :	
K.12.2	Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	-2	AF 2 Μετρητά και καταθέσεις	0
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0	AF 3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
εκ των οποίων :			AF 4 Δάνεια	0
AN.11	Πόγια περιουσιακά στοιχεία	0	AF 5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF 6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	2
AN.13	Τιμολογία	-2	AF 7 Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
K.3	Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.5	Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων	0		
K.6	Οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.61	Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	0		
K.62	Λοιπή οικονομική εξαφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0		
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0		
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :				
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	0		
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	-3		
K.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	1		
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	2		
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	2		
K.12.2	Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	2		
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :				
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	7		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	-3		
AF.4	Δάνεια	-4		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	-4

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	4	AF	Υποχρεώσεις	51
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	2	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	34
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμαλφή	0	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	17
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	57			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηγτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	11			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	30			
AF.4	Δάνεια	0			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	16			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0			
			B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	10

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες (συνέχεια)

III.3.2.1 Λογαρισμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	3	AF	Υποχρεώσεις	68
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	26
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	2	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	21
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμοληή	0	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	14
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	7
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	70			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	14			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	19			
AF.4	Δάνεια	24			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	13			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	1			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0			
			B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	5

III.3.2.2 Λογαρισμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη/ζημιές κτήσης			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	1	AF	Υποχρεώσεις	- 17
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	- 26
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	13
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμοληή	0	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	- 7
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	- 13			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	- 3			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	11			
AF.4	Δάνεια	- 24			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	- 1			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0			
			B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	5

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες

IV. Ισολογισμοί

IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	144	AF Υποχρεώσεις	3 384
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	104	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	1 281
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	99	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 053
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	0
AN.13	Τιμοληρή	5	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	715
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	40	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	335
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	37	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	3 508		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	690		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	950		
AF.4	Δάνεια	1 187		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	651		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	30		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0		
			B.90 Καθαρή θέση	268

IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
Συνολικές μεταβολές ενεργητικού		Συνολικές μεταβολές παθητικού		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	1	AF Υποχρεώσεις	285
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	-1	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	130
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	1	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	87
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	0
AN.13	Τιμοληρή	-2	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	30
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	38
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	294		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	17		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	15		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	80		
AF.4	Δάνεια	163		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	19		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0		
			B.10 Συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης	10
			Αιτιολόγηση:	
			B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	4
			B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	-4
			B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	10
			B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	5
			B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	5

Πίνακας Α.4 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για χρηματοδοτικές εταιρείες(συνέχεια)

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	145	AF Υποχρεώσεις	3 669
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	103	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	1 411
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	100	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 140
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	0
AN.13	Τιμολογία	3	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	745
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	42	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	373
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	38	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	3 802		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	707		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	15		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1 030		
AF.4	Δάνεια	1 350		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	670		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	30		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0		
			B.90 Καθαρή θέση	278

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσεις			Πόροι		
P.2	Ενδιάμεση ανάλωση	246	P.1	Προϊόν (παραγωγή)	434
B.1g	Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη	188	P.11	Εμπορεύσιμο προϊόν	74
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	30	P.12	Προϊόν για ίδια τελική χρήση	0
B.1n	Προστιθέμενη αξία, καθαρή	158	P.13	Λοιπά μη εμπορεύσιμο προϊόν	360

II. Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος

II.1 Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος

II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσεις			Πόροι		
D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	140	B.1	Προστιθέμενη αξία	158
D.11	Μισθοί και ημερομίσθια	87			
D.12	Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	53			
D.121	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	48			
D.122	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	5			
D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	2			
D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	0			
B.2	Λειτουργικά γλεόνιασμα	16			

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι			
D.4	Εισόδημα περιουσίας	46	B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα	16
D.41	Τόκοι	39	D.2	Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών	235
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	0	D.21	Φόροι επί προϊόντων	141
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα αινεί εταιρειών	0	D.211	Φόροι τύπου ΦΠΑ	121
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0	D.212	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ	17
D.45	Γαιοπρόσοδος	7	D.2121	Δασμοί εισαγωγών	17
			D.2122	Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς	0
			D.214	Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής	3
			D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	94
			D.3	Επιδότησεις	-44
			D.31	Επιδότησεις προϊόντων	-8
			D.311	Επιδότησεις εισαγωγών	0
			D.319	Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων	-8
			D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	-36
			D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας	30
			D.41	Τόκοι	12
			D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	18
			D.421	Μερίσματα	5
			D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα αινεί εταιρειών	13
			D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
			D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0
			D.45	Γαιοπρόσοδος	0
B.5	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	191			

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις	
D.4	Εισόδημα περιουσίας 9
D.41	Τόκoi 2
D.45	Γαιοπρόσοδος 7
<hr/>	
B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα 11

Πόροι	
B.2	Λειτουργικό πλεόνασμα 16
<hr/>	
D.4	Εισόδημα περιουσίας 4
D.41	Τόκoi 0
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών 4
D.421	Μερίσματα 4
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών 0
D.43	Επανεπενδυόμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού 0
D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων 0
D.45	Γαιοπρόσοδος 0
<hr/>	

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	
D.4	Εισόδημα ιδιοκτησίας 37
D.41	Τόκoi 37
<hr/>	
B.5	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων 191

Πόροι	
B.4	Επιχειρηματικό εισόδημα 11
<hr/>	
D.2	Φόροι επί των προϊόντων και των εισαγωγών 235
D.21	Φόροι επί προϊόντων 141
D.211	Φόροι τύπου ΦΠΑ 121
D.212	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ 17
D.2121	Δασμοί εισαγωγών 17
D.2122	Φόροι επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ και δασμούς 0
D.214	Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής 3
D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής 94
<hr/>	
D.3	Επιδοτήσεις -44
D.31	Επιδοτήσεις προϊόντων -8
D.311	Επιδοτήσεις εισαγωγών 0
D.312	Επιδοτήσεις εισαγωγών 0
D.319	Λοιπές επιδοτήσεις προϊόντων -8
D.39	Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής -36
<hr/>	
D.4	Εισόδημα περιουσίας 26
D.41	Τόκoi 12
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών 14
D.421	Μερίσματα 1
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα οιονεί εταιρειών 13

584

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις	
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	0
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	0
D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	289
D.621 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα	232
D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	0
D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	5
D.624 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα	52
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	139
D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφαλείες εκτός των ασφαλειών ζωής	4
D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα	96
D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία	31
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	8
B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	352

Πόροι	
B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	191
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	213
D.51 Φόροι εισοδήματος	204
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	9
D.61 Κοινωνικές εισφορές	268
D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	263
D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	155
D.6111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	144
D.6111 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	11
D.6112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	76
D.6112 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	69
D.6112 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	7
D.6113 Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	32
D.6113 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	22
D.6113 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	10
D.612 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	5
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	108
D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφαλείες εκτός των ασφαλειών ζωής	1
D.73 Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα	96
D.74 Τρέχουσα διεθνής συνεργασία	1
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	10
B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	352

II.3 Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος

Χρήσεις	
D.63 Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	206
D.631 Κοινωνικές παροχές σε είδος	162
D.6311 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές	78
D.6312 Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος	65
D.6313 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος	19
D.632 Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών	44
B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	146

Πόροι	
B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	352

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι		
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	362	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	352
P.31	Ατομική καταναλωτική δαπάνη	206		
P.32	Συλλογική καταναλωτική δαπάνη	156		
D.8	Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	0		
B.8	Αποταμίευση	- 10		

II.4.2 Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις		Πόροι		
P.4	Πραγματική τελική κατανάλωση	156	B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	146
P.42	Πραγματική συλλογική κατανάλωση	156		
D.8	Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	0		
B.8	Αποταμίευση	- 10		

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαριασμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	-38	B.8η	Αποταμίευση, καθαρή	-10
			D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτέες	6
			D.91	Φόροι κεφαλαίου	2
			D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	0
			D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	4
			D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, πληρωτέες	-34
			D.91	Φόροι κεφαλαίου	0
			D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	-27
			D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	-7

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
P.51	Ακαθόριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	37	B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	-38
P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	23			
P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	24			
P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	1			
P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	-2			
P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	12			
P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	12			
P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	2			
P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-2			
P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	2			
P.5131	Εκτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	2			
P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	0			
K.1	Ανάληψη παγίου κεφαλαίου	-30			
P.52	Μεταβολές αποθεμάτων	0			
P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	3			
K.2	Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	2			
K.21	Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	2			
K.22	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0			
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	-50			

587

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού

F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού	120
F.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	7
F.21	Μετρητά	2
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	4
F.23	Λοιπές καταθέσεις	1
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	26
F.4	Δάνεια	45
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	44
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	36
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά για πληρωτέες απαιτήσεις	0
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	6
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	1
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	5

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης

F	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	170
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	2
F.21	Μετρητά	0
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	2
F.23	Λοιπές καταθέσεις	0
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	64
F.4	Δάνεια	94
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	32
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	62
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	10
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	6
F.79	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	4
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	-50

588

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	AF Υποχρεώσεις	-1
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	-3	K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4	Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	3	K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	-4	K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	1	K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-1
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0	K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	-1
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-3	K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	-3	K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0	εκ των οποίων :	
K.12.2	Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
εκ των οποίων :			AF.4 Δάνεια	-1
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	-3	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.13	Τιμοληρή	0	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3		
K.3	Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.5	Φυσική αύξηση μη κολλεργουμένων βιολογικών πόρων	4		
K.6	Οικονομική εξασφάλιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	-2		
K.61	Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	-2		
K.62	Λοιπή οικονομική εξασφάλιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	-2		
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	4		
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0		
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-1		
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	-1		
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :				
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3		
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	1		
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	3		
K.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0		
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	-2		
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	-2		
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2	Νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομισματοποίηση/απονομισματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :				
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	0		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	3		
AF.4	Δάνεια	0		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	-2		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρατέοι λογαριασμοί	0		
			B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	8

589

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		
Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	44
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	20
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	18
AN.12	Αποθέματα	1
AN.13	Τιμολογή	1
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	23
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	23
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	2
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	1
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AF.4	Δάνεια	0
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0

III.3.2.1 Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	32
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	20
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	18
AN.12	Αποθέματα	1
AN.13	Τιμολογή	1
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	12
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	12
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	8
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	2
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	3
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AF.4	Δάνεια	2
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Κ.11 Ονομαστικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		
AF	Υποχρεώσεις	7
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	7
AF.4	Δάνεια	0
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	38

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις	14
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	2
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	4
AF.4	Δάνεια	7
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	28

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

III.3.2.2 Λογαρισμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης	
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	AF	Υποχρεώσεις
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AN.12	Αποθέματα	AF.4	Δάνεια
AN.13	Τιμολογή	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)		
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές		
AF.4	Δάνεια		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί		
		B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
			12

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

IV. Ισολογισμοί

IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	1 591
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 001
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	913
AN.12	Αποθέματα	47
AN.13	Τιμολογή	41
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	590
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	578
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	12
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	396
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηγτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	80
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	150
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AF.4	Δάνεια	115
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	12
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	20
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	19

IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		
Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	56
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	25
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	20
AN.12	Αποθέματα	1
AN.13	Τιμολογή	4
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	30
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	30
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	123
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηγτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	1
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	7
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	29
AF.4	Δάνεια	45
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	34
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	6

Παθητικό και καθαρή θέση		
AF	Υποχρεώσεις	687
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	102
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	212
AF.4	Δάνεια	328
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	4
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	19
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	22
B.90	Καθαρή θέση	1 300

Παθητικό και καθαρή θέση		
Συνολικές μεταβολές υποχρεώσεων		
AF	Υποχρεώσεις	176
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	2
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	71
AF.4	Δάνεια	93
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	10
B.10	Συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης	2
Αιτιολόγηση:		
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	-38
B.10.2	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	2
B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	38
B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	26
B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	12

Πίνακας Α.5 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για το δημόσιο τομέα (συνέχεια)

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	1 647	AF	Υποχρεώσεις	863
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 026	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	104
AN.11	Πόγια περιουσιακά στοιχεία	933	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	263
AN.12	Αποθέματα	48	AF.4	Δάνεια	421
AN.13	Τίμολογα	45	AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	4
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	620	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	19
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	608	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	32
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	12			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	519			
AF.1	Νομισματικός χρυσός και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ)	81			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	157			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	29			
AF.4	Δάνεια	160			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	46			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	20			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	25			
			B.90	Καθαρή θέση	1 302

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	
D.4 Εισόδημα περιουσίας	44
D.41 Τόκα	17
D.45 Γαιοπρόσδοος	27
B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	1348

Πόροι	
B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα	60
B.3 Μικτό εισόδημα	432
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	766
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια	573
D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	193
D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	174
D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	19
D.4 Εισόδημα περιουσίας	134
D.41 Τόκα	33
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	57
D.421 Μέρσματα	13
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	44
D.43 Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	3
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	20
D.45 Γαιοπρόσδοος	21

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις	
D.4 Εισόδημα περιουσίας	7
D.41 Τόκα	0
D.45 Γαιοπρόσδοος	7
B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα	490

Πόροι	
B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα	60
B.3 Μικτό εισόδημα	432
D.4 Εισόδημα περιουσίας	5
D.41 Τόκα	0
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	5
D.421 Μέρσματα	5
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα οινεί εταιρειών	0
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις		
D.4	Εισόδημα περιουσίας	37
D.41	Τόκοι	17
D.45	Γαιοπρόσδοος	20
B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>		1348

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις		
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	178
D.51	Φόροι εισοδήματος	176
D.59	Λοιποί τρέχοντες φόροι	2
D.61	Κοινωνικές εισφορές	322
D.611	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	303
D.6111	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	174
D.61111	Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	160
D.61112	Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	14
D.6112	Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	97
D.61121	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	85
D.61122	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	12
D.6113	Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	32
D.61131	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	22
D.61132	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ατόμων χωρίς απασχόληση	10
D.612	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές	19
D.62	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	0
D.622	Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	0
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	71
D.71	Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	31
D.75	Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	40
B.6	Διαθέσιμο εισόδημα	1145

Πόροι		
B.4	<i>Επιχειρηματικό εισόδημα</i>	490
D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	766
D.11	Μισθοί και ημερομίσθια	573
D.12	Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	193
D.121	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	174
D.122	Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	19
D.4	Εισόδημα περιουσίας	129
D.41	Τόκοι	33
D.42	Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	52
D.421	Μερίσματα	8
D.422	Αναλήψεις από το εισόδημα αιονεί εταιρειών	44
D.43	Επανεπενδύσιμα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	3
D.44	Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	20
D.45	Γαιοπρόσδοος	21
B.5 <i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>		1348

Πόροι		
B.5	<i>Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων</i>	1348
D.61	Κοινωνικές εισφορές	0
D.611	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	0
D.6111	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.61111	Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.61112	Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	0
D.6112	Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.61121	Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.61122	Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών	0
D.62	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	332
D.621	Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα	232
D.622	Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	29
D.623	Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	19
D.624	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα	52
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	36
D.72	Καθαρές απαιτήσεις από ασφαλείες εκτός των ασφαλειών ζωής	35
D.75	Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	1

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

II.3 Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος

Χρήσεις	Πόροι
	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα 1145
	D.63 Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος 219
	D.631 Κοινωνικές παροχές σε είδος 162
	D.6311 Παροχές κοινωνικής ασφάλισης, επιστροφές 78
	D.6312 Λοιπές παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε είδος 65
	D.6313 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος 19
	D.632 Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών 57
B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα 1364	

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
P.3 Δαπάνη για τελική κατανάλωση 996	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα 1145
P.31 Ατομική καταναλωτική δαπάνη 996	
B.8 Αποταμίευση 160	D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξοδοτικών ταμείων 11

II.4.2 Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
P.4 Πραγματική τελική κατανάλωση 1215	B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα 1364
P.41 Πραγματική ατομική κατανάλωση 1215	
B.8 Αποταμίευση 160	D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξοδοτικών ταμείων 11

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαριασμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού	
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
	178

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
B.8η	Αποταμίευση, καθαρή
	160
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτέες
	23
D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων
	0
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου
	23
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, πληρωτέες
	-5
D.91	Φόροι κεφαλαίου
	-2
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου
	-3

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού	
P.51	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου
	61
P.511	Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
	49
P.5111	Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
	50
P.5112	Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
	4
P.5113	Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων
	-5
P.512	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
	12
P.5121	Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
	9
P.5122	Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
	3
P.5123	Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
	0
P.513	Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων
	0
P.5131	Εκτεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων
	0
P.5132	Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων
	0
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου
	-42
P.52	Μεταβολές αποθεμάτων
	2
P.53	Αγορές μείον πωλήσεις τιμολόγων
	5
K.2	Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
	4
K.21	Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
	3
K.22	Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων
	1
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων
	148

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου
	178

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού

F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού	181
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	68
F.21	Μετρητά	10
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	41
F.23	Λοιπές καταθέσεις	17
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	29
F.4	Δάνεια	5
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	2
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	3
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	36
F.61	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	33
F.611	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής	22
F.612	Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	11
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	3
F.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	40
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	11
F.79	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	29

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης

F	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	33
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	0
F.29	Λοιπές καταθέσεις	0
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
F.4	Δάνεια	28
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	11
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	17
F.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	5
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	4
F.79	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	1
B.9	Καθαρή χορήγηση (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	148

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
AN Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	AF Υποχρεώσεις	0
AN.1 Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4 Οικονομική εμφάνιση παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0	K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0	K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0	K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0	K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0	K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0	K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0	εκ των οποίων :	
K.12.2 Νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
εκ των οποίων :		AF.4 Δάνεια	0
AN.11 Πόγια περιουσιακά στοιχεία	0	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.12 Αποθέματα	0		
AN.13 Τιμολογία	0		
AN.2 Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
K.3 Οικονομική εμφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.5 Φυσική αύξηση μη καλλιεργούμενων βιολογικών πόρων	0		
K.6 Οικονομική εξοφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.61 Εξάντληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	0		
K.62 Λοιπή οικονομική εξοφάνιση μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.9 Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AN.21 Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AN.22 Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	2		
K.7 Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0		
K.8 Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0		
K.10 Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	2		
K.12 Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0		
K.12.1 Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0		
K.12.2 Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0		
K.12.2 Νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0		
K.12.2 Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιματοποίηση χρυσού	0		
εκ των οποίων :			
AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0		
AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0		
AF.4 Δάνεια	0		
AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0		
AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	2		
AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	B.10 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	9

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
Κ.11	Ονομαστικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης	Κ.11	Ονομαστικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	AF	Υποχρεώσεις
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AN.11	Πόγια περιουσιακά στοιχεία	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AN.12	Αποθέματα	AF.4	Δάνεια
AN.13	Τιμολογία	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές		
AF.4	Δάνεια		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί		
		B.10.3	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
			96

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

III.3.2.1 Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού	
K.11.1	Ουδέτερα κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.12	Αποθέματα
AN.13	Τιμαφή
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.1	Ουδέτερα κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης
AF	Υποχρεώσεις
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.31	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης

III.3.2.2 Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού	
K.11.2	Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία
AN.12	Αποθέματα
AN.13	Τιμαφή
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί

Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11.2	Πραγματικά κέρδη (-) / ζημιές (+) κτήσης
AF	Υποχρεώσεις
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AF.4	Δάνεια
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/πληρωτέοι λογαριασμοί
B.10.32	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης

Πίνακας Α.6 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για τα νοικοκυριά (συνέχεια)

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	2 932	AF	Υποχρεώσεις	322
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 759	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	10
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	1 470	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	2
AN.12	Αποθέματα	101	AF.4	Δάνεια	197
AN.13	Τιμαλαφή	188	AF.7	Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	113
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 173			
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1 172			
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	1			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	2 018			
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	908			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	233			
AF.4	Δάνεια	29			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	424			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	329			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	95			
			B.90	Καθαρή θέση	4 628

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά

I. Λογαριασμός παραγωγής

Χρήσεις	Πόροι
P.2 Ενδιάμεση ανάλωση	6
	P.1 Προϊόν (παραγωγή)
	P.11 Εμπορεύσιμο προϊόν
	P.12 Προϊόν για ίδια τελική χρήση
	P.13 Λοιπά μη εμπορεύσιμο προϊόν
B.1g Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη	31
K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	3
B.1n Προστιθέμενη αξία, καθαρή	28
	37
	21
	0
	16

II. Λογαριασμοί διανομής και χρήσης εισοδήματος

II.1 Λογαριασμός πρωτογενούς διανομής εισοδήματος

II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	23
D.11 Μισθοί και ημερομίσθια	12
D.12 Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	11
D.121 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	10
D.122 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	1
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	0
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής	0
B.2 Λειτουργικό πλεόνασμα	5
	B.1 Προστιθέμενη αξία, καθαρή
	28

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

II.1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα περιουσίας	7
D.41 Τόκοι	7
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	0
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα αινεί εταιρειών	0
D.43 Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0
D.45 Γαιοπρόσδοος	0
B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	3

II.1.2.1 Λογαριασμός επιχειρηματικού εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα περιουσίας	2
D.41 Τόκοι	2
D.45 Γαιοπρόσδοος	0
B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα	3

II.1.2.2 Λογαριασμός διανομής λοιπού πρωτογενούς εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα περιουσίας	5
D.41 Τόκοι	5
D.45 Γαιοπρόσδοος	0
B.4 Επιχειρηματικό εισόδημα	3
D.4 Εισόδημα περιουσίας	5
D.41 Τόκοι	5
D.42 Διανεμόμενο εισόδημα εταιρειών	0
D.421 Μερίσματα	0
D.422 Αναλήψεις από το εισόδημα αινεί εταιρειών	0
D.43 Επανεπενδύμενα έσοδα αμέσων επενδύσεων εξωτερικού	0
D.44 Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0
D.45 Γαιοπρόσδοος	0
B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	3

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ	B.5 Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων
D.59 Λοιποί τρέχοντες φόροι	
D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	D.61 Κοινωνικές εισφορές
D.622 Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση	D.611 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές
D.623 Κοινωνικές παροχές προς μισθωτούς χωρίς χρηματοδότηση	D.6111 Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών
D.71 Καθαρά ασφάλιστρα για ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής	D.61112 Κοινωνικές εισφορές μισθωτών
D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις	D.6112 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
	D.612 Έθελοντικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών
	D.6121 Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές
	D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις
	D.72 Καθαρές απαιτήσεις από ασφάλειες εκτός των ασφαλειών ζωής
	D.75 Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις
B.6 Διαθέσιμο εισόδημα	37

II.3 Λογαριασμός αναδιανομής εισοδήματος σε είδος

Χρήσεις	Πόροι
D.63 Κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα
D.631 Κοινωνικές παροχές σε είδος	
D.6313 Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος	
D.632 Μεταβιβάσεις ατομικών μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών	
B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα	24

II.4 Λογαριασμός χρήσης εισοδήματος

II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
P.3 Δαπάνη για τελική κατανάλωση	B.6 Διαθέσιμο εισόδημα
P.31 Ατομική καταναλωτική δαπάνη	
D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	
B.8 Αποταμίευση	24

II.4.2 Λογαριασμός χρήσης διορθωμένου διαθέσιμου εισοδήματος

Χρήσεις	Πόροι
D.8 Διόρθωση για την μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων	B.7 Διορθωμένο διαθέσιμο εισόδημα
B.8 Αποταμίευση	24

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

III. Λογαριασμοί συσσώρευσης

III.1 Λογαριασμός κεφαλαίου

III.1.1 Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	21	B.8η Αποταμίευση, καθαρή	24
		D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπρακτέες	0
		D.92 Επιχορηγήσεις επενδύσεων	0
		D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	0
		D.9 Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, πληρωτέες	-3
		D.91 Φόροι κεφαλαίου	0
		D.99 Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου	-3

III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
P.51 Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	19	B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	21
P.511 Αγορές μείον πωλήσεις υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	14		
P.5111 Αγορές νέων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	13		
P.5112 Αγορές υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	1		
P.5113 Πωλήσεις υπαρχόντων υλικών παγίων περιουσιακών στοιχείων	0		
P.512 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	5		
P.5121 Αγορές νέων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	10		
P.5122 Αγορές υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	0		
P.5123 Πωλήσεις υπαρχόντων άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-5		
P.513 Προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	0		
P.5131 Εκπεταμένες βελτιώσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	0		
P.5132 Κόστη μεταβίβασης ιδιοκτησίας μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων	0		
K.1 Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	-3		
P.52 Μεταβολές αποθεμάτων	0		
P.53 Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών	0		
K.2 Αγορές μείον πωλήσεις μη χρηματοπιστωτικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	1		
K.21 Αγορές μείον πωλήσεις γης και λοιπών υλικών μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	1		
K.22 Αγορές μείον πωλήσεις άυλων μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων	0		
B.9 Καθαρή χορήγηση (+) καθαρή λήψη (-) δανείων	4		

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

III.2 Χρηματοπιστωτικός λογαριασμός

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
F	Καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών στοιχείων του ενεργητικού	32	F Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	28
F.2	Μετρητά και καταθέσεις	12	F.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
F.21	Μετρητά	2	F.22 Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	0
F.22	Μεταβιβάσιμες καταθέσεις	7	F.29 Λοιπές καταθέσεις	0
F.23	Λοιπές καταθέσεις	3		
F.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	12	F.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
			F.4 Δάνεια	24
F.4	Δάνεια	0	F.41 Βραχυπρόθεσμα δάνεια	17
F.41	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	0	F.42 Μακροπρόθεσμα δάνεια	7
F.42	Μακροπρόθεσμα δάνεια	0		
F.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0	F.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	4
F.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0	F.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
F.62	Προκαταβολή ασφαλιστρών και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων	0	F.61 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.7	Λοιποί εσπρακτέοι λογαριασμοί	8	F.612 Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων	0
F.71	Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0	F.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
F.79	Λοιποί εσπρακτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	8	F.71 Εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0
			F.79 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί, εκτός από εμπορικές πιστώσεις και προκαταβολές	0
			B.9 Καθαρή χορήγηση (+) καθαρή λήψη (-) δανείων	4

509

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

III.3 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών περιουσιακών στοιχείων

III.3.1 Λογαριασμός λοιπών μεταβολών του όγκου των περιουσιακών στοιχείων

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης			
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	0	AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)/υποχρεώσεις	0
AN.1	Παραγθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0
K.4	Οικονομική εμφάνιση παραγθέντων περιουσιακών στοιχείων	0	K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0	K.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0	K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0	K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0	K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0	K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0	εκ των οποίων :		
K.12.2	Νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0	AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0	AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
εκ των οποίων :			AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο ...0	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά ...0	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4	Δάνεια	0
AN.13	Τιμοληρή	0	AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι/ήλπιμτοι λογαριασμοί	0
AN.2	Μη παραγθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
K.3	Οικονομική εμφάνιση μη παραγθέντων περιουσιακών στοιχείων	0			
K.5	Φυσική αύξηση μη καλλιεργουμένων βιολογικών πόρων	0			
K.6	Οικονομική εξοφάνιση μη παραγθέντων περιουσιακών στοιχείων	0			
K.61	Εξόφληση φυσικών περιουσιακών στοιχείων	0			
K.62	Λοιπή οικονομική εξοφάνιση μη παραγθέντων περιουσιακών στοιχείων	0			
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0			
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0			
K.9	Λοιπές μεταβολές του όγκου μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων π.δ.κ.α.	0			
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0			
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0			
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0			
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0			
εκ των οποίων :					
AN.21	Υλικά μη παραγθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AN.22	Άυλα μη παραγθέντα περιουσιακά στοιχεία	0			
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απατήσεις)	0			
K.7	Ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών	0			
K.8	Κατασχέσεις χωρίς αποζημίωση	0			
K.10	Λοιπές μεταβολές του όγκου χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων π.δ.κ.α.	0			
K.12	Μεταβολές της ταξινόμησης και της δομής	0			
K.12.1	Μεταβολές ταξινόμησης και δομής τομέων	0			
K.12.2	Μεταβολές ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	0			
K.12.2	Νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0			
K.12.2	Μεταβολές της ταξινόμησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων εκτός από τη νομιμοποίηση/απονομιμοποίηση χρυσού	0			
εκ των οποίων :					
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0			
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0			
AF.4	Δάνεια	0			
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0			
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0			
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	0

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

III.3.2 Λογαριασμός ανατίμησης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης	
K.11	Ονομαστικά κέρδη (+) ζημιές (-) κτήσης	K.11	Ονομαστικά κέρδη (+) ζημιές (-) κτήσης
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	8	AF Υποχρεώσεις
AN.1	Παροχθέντα περιουσιακά στοιχεία	5	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις
AN.11	Γίγνια περιουσιακά στοιχεία	5	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια
AN.13	Τιμοληή	0	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο
AN.2	Μη παροχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά
AN.21	Υλικά μη παροχθέντα περιουσιακά στοιχεία	3	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί
AN.22	Άυλα μη παροχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	1	
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	0	
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1	
AF.4	Δάνεια	0	
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1	
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0	
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0	
		B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης
			10

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά, (συνέχεια)

III.3.2.1 Λογαριασμός ουδέτερων κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+)/ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.1 Ουδέτερα κέρδη (+)/ζημιές (-) κτήσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	6	AF Υποχρεώσεις	2
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	5	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	1
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	5	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	1
AN.13	Τιμοληή	0	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.7 Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	1
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	3		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	2		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	1		
AF.4	Δάνεια	0		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	0		
		B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	8

III.3.2.2 Λογαριασμός πραγματικών κερδών και ζημιών κτήσης

Μεταβολές ενεργητικού		Μεταβολές παθητικού και καθαρής θέσης		
Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		Κ.11.2 Πραγματικά κέρδη (+) / ζημιές (-) κτήσης		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	2	AF Υποχρεώσεις	-2
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	-1
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	-1
AN.13	Τιμοληή	0	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	-0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	-1
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	-2		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	-2		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0		
AF.4	Δάνεια	-0		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	-0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	-0		
		B.10	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	2

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

IV. Ισολογισμοί

IV.1 Ισολογισμός ανοίγματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	324	AF Υποχρεώσεις	121
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	243	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	38
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	231	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.12	Αποθέματα	2	AF.4 Δάνεια	43
AN.13	Τιμαλή	10	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	0
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	81	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	5
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	81	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	35
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (σπαητήσεις)	172		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	110		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	25		
AF.4	Δάνεια	8		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	22		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	4		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	3		
			B.90 Καθαρή θέση	375

IV.2 Μεταβολές του ισολογισμού

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
Συνολικές μεταβολές περιουσιακών στοιχείων		Συνολικές μεταβολές υποχρεώσεων		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	25	AF Υποχρεώσεις	28
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	21	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	0
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	21	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.12	Αποθέματα	0	AF.4 Δάνεια	24
AN.13	Τιμαλή	0	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	4
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	4	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	4	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	0
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (σπαητήσεις)	33		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	12		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	13		
AF.4	Δάνεια	0		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	1		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	0		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	8		
			B.10 Συνολικές μεταβολές της καθαρής θέσης	31
			Αιτιολόγηση:	
			B.10.1 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου	21
			B.10.2 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω λοιπών μεταβολών του όγκου περιουσιακών στοιχείων	0
			B.10.3 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ονομαστικών κερδών/ζημιών κτήσης	10
			B.10.31 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω ουδέτερων κερδών/ζημιών κτήσης	8
			B.10.32 Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω πραγματικών κερδών/ζημιών κτήσης	2

Πίνακας Α.7 Πλήρης ακολουθία λογαριασμών για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (συνέχεια)

IV.3 Ισολογισμός κλεισίματος

Ενεργητικό		Παθητικό και καθαρή θέση		
AN	Μη χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	349	AF Υποχρεώσεις	149
AN.1	Παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	264	AF.2 Μετρητά και καταθέσεις	38
AN.11	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	252	AF.3 Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	0
AN.12	Αποθέματα	2	AF.4 Δάνεια	67
AN.13	Τιμολογία	10	AF.5 Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	4
AN.2	Μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	85	AF.6 Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	5
AN.21	Υλικά μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	85	AF.7 Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	35
AN.22	Άυλα μη παραχθέντα περιουσιακά στοιχεία	0		
AF	Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία (απαιτήσεις)	205		
AF.2	Μετρητά και καταθέσεις	122		
AF.3	Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	38		
AF.4	Δάνεια	8		
AF.5	Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	23		
AF.6	Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	4		
AF.7	Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	11		
			B.90 Καθαρή θέση	406

619

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β



**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1994

Γενική επισκόπηση των πινάκων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του άρθρου 3
του κανονισμού "ΕΣΟΛ 95"

Πρώτη διαβίβαση	υστέρηση t + μήνας	Διαβίβαση	Θέμα των πινάκων	Πίνακες αριθ.
a (1998)	4	95-97	Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη, ετήσια*)	1
a (1998)	4	95-97	Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη, τριμηνιαία*)	1
a (1998)	8	95-97	Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη δημοσίου τομέα	2
a+1 (1999)	9	95-98	Πίνακες κατά βιομηχανία *) **)	3
a+1 (1999)	9	95-98	Εξαγωγές και εισαγωγές από ΕΕ/τρίτες χώρες	4
a+1 (1999)	9	95-98	Δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών κατά σκοπό	5
a+1 (1999)	12	95-98	Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, κύρια μακροοικονομικά μεγέθη ***	6
a+1 (1999)	9	95-98	Χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα (συναλλαγές)	8
a+1 (1999)	9	95-98	Ισολογισμοί χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	9
a+1 (1999)	12	95-98	Λεπτομερείς φόροι και κοινωνικές εισφορές	11
a+1 (1999)	24	95-97	Πίνακες κατά περιφέρεια, NUTS II, A17	22
a+2 (2000)	24	95-98	Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, λεπτομέρειες ***)	7
a+2 (2000)	12	95-99	Κρατικές δαπάνες κατά λειτουργία	10
a+2 (2000)	24	95-98	Διασταυρωμένες ταξινόμησεις του λογαριασμού παραγωγής κατά βιομηχανία και κατά τομέα, ετήσιες, A17 x 4 τομείς (S. 11, S. 12, S. 13, και S. 14+S. 15)	12
a+2 (2000)	24	95-98	Διασταυρωμένη ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία και κατά προϊόν, A31 x P13	13
a+2 (2000)	12	95-99	Πίνακας προσφοράς σε βασικές τιμές, περιλαμβανομένης της μετατροπής σε τιμές αγοραστή, A17 x P60	15
a+2 (2000)	12	95-99	Πίνακας χρήσεων σε τιμές αγοραστή, A17 x P60	17
a+2 (2000)	24	95-98	Πίνακες κατά περιφερειακό, NUTS III, A3	23
a+2 (2000)	24	95-98	Λογαριασμοί νοικοκυριών κατά περιφέρεια	24
a+3 (2001)	36	95-98	Πίνακας προσφοράς σε βασικές τιμές, περιλαμβανομένης της μετατροπής αγοραστή, A60 x P60	16
a+3 (2001)	36	95-98	Πίνακας χρήσεων σε τιμές αγοραστή, A60 x P60	18
a+3 (2001)	36	95-98	Συμμετρικός πίνακας εισροών-εκροών σε βασικές τιμές, P60 x P60	19
a+3 (2001)	36	95-98	Συμμετρικός πίνακας εισροών-εκροών της εγχώριας παραγωγής σε βασικές τιμές, P60 x P60	20
a+3 (2001)	36	95-98	Συμμετρικός πίνακας εισροών-εκροών των εισαγωγών σε βασικές τιμές, P60 x P60	21
a+4 (2002)	24	95-00	Διασταυρωμένη ταξινόμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά βιομηχανία και κατά προϊόν, A31 x P13	14
a+4 (2002)	36	95 (00 εν 03)	Διασταυρωμένη ταξινόμηση του λογαριασμού παραγωγής κατά βιομηχανία και κατά τομέα, A60 x 5 τομείς(S. 11, S. 12, S. 13, S. 14, S. 15)	25
a+4 (2002)	36	95 (00 εν 03)	Διασταυρωμένη ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία και κατά προϊόν, A31 x P60	26
Βλέπε πίνακα	Βλέπε πίνακα	Βλέπε πίνακα	Αντίστροφοι υπολογισμοί πινάκων	27
a+5 (2003)	4/9	95-02	Αποκτήσεις μείον πωλήσεις τιμαλφών	1/3
a+5 (2003)	9	95-02	Ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά βιομηχανία	3
a+5 (2003)	12/24	95-02/01	Ανάλυση εταιρειών κατά ιδιοκτήτη	6/7
a+5 (2003)	12/24	95-02/01	Ανάλυση ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες	6/7

a = έτος διαβίβασης των πρώτων πινάκων
t = έτος αναφοράς

*) μέχρι το 2003, αποκτήσεις μείον πωλήσεις τιμαλφών μαζί με τις μεταβολές αποθεμάτων

**) μέχρι το 2003, όχι ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά βιομηχανία

***) μέχρι το 2003, χωρίς ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτήτη και ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες

Πίνακας 1 ΚΥΡΙΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ - τριμηνιαία και ετήσια λογιστική περίοδος

Κωδικός	Κατάλογος μεταβλητών	ανάλυση	τρέχουσες τιμές	σταθερές τιμές
Προστιθέμενη αξία και ακαθάριστο εγχώριο προϊόν				
B.1g	1. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές	A6	x	x
D.21-D.31	2. Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων		x	x
	3. ΥΧΔΜΕ		x	x
B.1*g	4. Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς		x	x
Δαπάνες του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος				
P.3	5. Συνολική δαπάνη για τελική κατανάλωση		x	x
P.3	6. α) Δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών (εγχώρια έννοια)		x	x
P.3	6. β) Δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών (εθνική έννοια)		x	x
P.3	7. Δαπάνη για τελική κατανάλωση των ΜΚΙΕΝ		x	x
P.3	8. Δαπάνη για τελική κατανάλωση του δημοσίου τομέα		x	x
P.31	α) Δαπάνη για ιδιωτική κατανάλωση		x	x
P.32	β) Δαπάνη για συλλογική κατανάλωση		x	x
P.4	9. Πραγματική τελική κατανάλωση		x	x
P41	α) Πραγματική ατομική κατανάλωση		x	x
P.5	10. Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου		x	x
P.51	α) Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	PI 6	x	x
P.52	β) Μεταβολές αποθεμάτων		x	x
P.53	γ) Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλών***		x	x
P.6	11. Εξαγωγές αγαθών (fob) και υπηρεσιών		x	x
P.7	12. Εισαγωγές αγαθών (fob) και υπηρεσιών		x	x
Εισόδημα, αποταμίευση και καθαρός δανεισμός				
B.5	13. Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων σε σχέση με αλλοδαπή		x	x
B.5*g	14. Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα σε τιμές αγοράς		x	(x)
K.1	15. Ανάλωση παγίου κεφαλαίου		x	x
B.5*n	16. Καθαρό εθνικό εισόδημα σε τιμές αγοράς		x	x
D.5,D.6, D.7	17. Καθαρές τρέχουσες μεταβιβάσεις σε σχέση με την αλλοδαπή		x	
B.6n	18. Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό		x	(x)
B.8n	19. Εθνική αποταμίευση, καθαρή		x	
D.9	20. Καθαρές μεταβιβάσεις κεφαλαίου σε σχέση με την αλλοδαπή		x	
B.9	21. Καθαρή χορήγηση ή καθαρή λήψη δανείων του έθνους		x	
Πληθυσμός, απασχόληση, εισόδημα εξαρτημένης εργασίας				
	22. Δεδομένα για τον πληθυσμό και την απασχόληση			
	α) Συνολικός πληθυσμός (1000)			
	β) Άνεργοι (1000)			
	γ) Απασχόληση, εθνική και εγχώρια έννοια (1000)			
	. αυτοαπασχολούμενοι	A6 **		
	. μισθωτοί	A6 **		
D.1	23. Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εθνική και εγχώρια έννοια	A6 **	x	
D.11	α) Ακαθάριστοι μισθοί και ημερομίσθια	A6 **	x	

+ Αν δεν αναφέρεται ανάλυση, εννοείται το σύνολο της οικονομίας

(x) = σε πραγματικούς όρους ** = A6 μόνο για την εγχώρια έννοια

*** = μέχρι το 2006 μαζί με το P.52

Πίνακας 2:

Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη, δημόσιος τομέας

P.1	Προϊόν
P.11+P.12	. Εμπορεύσιμο προϊόν και προϊόν για ίδια τελική χρήση
P.13	. Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν
P.2	Ενδιάμεση ανάλωση
B.1g	Προστιθέμενη αξία, ακαθάριστη
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου
B.1n	Προστιθέμενη αξία, καθαρή
D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, καταβληθέν
D.29-D.39	Λοιποί καταβληθέντες φόροι επί της παραγωγής. Λοιπές εισπραχθείσες επιδοτήσεις παραγωγής
B.2n	Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό
D.2	Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών, εισπραχθέντες
D.4	Εισόδημα περιουσίας, εισπραχθέν
D.3	Καταβληθείσες επιδοτήσεις
D.4	Εισόδημα περιουσίας, καταβληθέν
D.41	. Τόκοι
D.42+D.43+D.44+D.45	. Λοιπά
B.5n	Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος και πλούτου, εισπραχθέντες
D.61	Κοινωνικές εισφορές, εισπραχθέντες
D.611	. Πραγματικές κοινωνικές εισφορές
D.612	. Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις, εισπραχθέντες
D.5	Τρέχοντες φόροι επί του εισοδήματος και του πλούτου, καταβληθέντες
D.62	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος, καταβληθείσες
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις, εισπραχθείσες
B.6n	Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση
P.31	. Ατομική καταναλωτική δαπάνη
P.32	. Συλλογική καταναλωτική δαπάνη
D.8	Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στα αποθεματικά συνταξιοδοτικών ταμείων
B.8	Αποταμίευση, καθαρή
K.1	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, εισπραχθείσες
D.91	. Φόροι κεφαλαίου
D.92+D.99	. Λοιπά
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου, καταβληθείσες
P.5	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου
P.51	. Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου
P.52+P.53+K.2	. Μεταβολές αποθεμάτων και αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών, καθών και αγορές μείον πωλήσεις μη παραχθέντων μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων
B.9	Καθαρή χορήγηση (+)/Καθαρή λήψη (-) δανείων

Πίνακας 3: ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ετήσια λογιστική περίοδος

κωδικός	κατάλογος μεταβλητών	ανάλυση	τρέχουσες τιμές	στεθερές τιμές
Προστιθέμενη αξία				
P.1	1. Προϊόν σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία	A31	x	
P.2	2. Ενδιάμεση ανάλωση σε τιμές αγοραστή κατά βιομηχανία	A31	x	
B.1g	3. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές κατά βιομηχανία	A31	x	x
K.1	4. Ανάλωση παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία	A31	x	x
Σχηματισμός κεφαλαίου				
P.5	5. Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου κατά βιομηχανία			
P.51	α) Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία	A31	x	x
P.52	β) Μεταβολές αποθεμάτων κατά βιομηχανία	A31	x	x
P.53	γ) Αγορές μείον πωλήσεις τιμαλφών κατά βιομηχανία*	A31	x	x
Απασχόληση και εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, εγχώρια έννοια				
	6. Απασχόληση κατά βιομηχανία (1000)			
	α) Αυτοαπασχολούμενοι κατά βιομηχανία	A31		
	β) Μισθωτοί κατά βιομηχανία	A31		
	γ) Ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά βιομηχανία**	A31		
D.1	7. Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας κατά βιομηχανία	A31	x	
D.11	α) Μισθοί και ημερομίσθια κατά βιομηχανία	A31	x	

* μέχρι το 2003 μαζί με το P.52

** μέχρι το 2003 προαιρετικά

Πίνακας 4: Εξαγωγές και εισαγωγές από ΕΕ/τρίτες χώρες

Κωδικός	Κατάλογος μεταβλητών	Ανάλυση	Τρέχουσες τιμές	Σταθερές τιμές
P.6	1. Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	total	x	x
	α) Χώρες ΕΕ	economy	x	x
	β) Τρίτες χώρες		x	x
P.7	2. Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών		x	x
	α) Χώρες ΕΕ		x	x
	β) Τρίτες χώρες		x	x

Πίνακας 5: Δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών κατά σκοπό

Κωδικός	Κατάλογος μεταβλητών	Ανάλυση	Τρέχουσες τιμές	Σταθερές τιμές
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση νοικοκυριών κατά σκοπό	COICOP διψήφια	x	x

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδού κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξιμπρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
I Λογαριασμός παραγωγής/Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών																
Πόροι																
P.1																
P.11																
P.119																
P.12																
P.13																
P.7																
P.71																
P.72																
D.21-D.31																
I Λογαριασμός παραγωγής/Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών																
Χρήσεις																
P.2																
P.6																
P.61																
P.62																
B.1g																
B.11																
K.1																
B.1n																

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Τομέα κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλαδαση	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος																
B.1n Καθαρό εγχώριο προϊόν/Προσθήμενη αξία, καθαρή																
Σύνολο πόρων																
II.1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος																
Χρήσεις																
D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας																
D.2 Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών, καταβληθέντες																
. Στο δημόσιο																
. Στα όργανα της ΕΕ																
D.21 Φόροι επί προϊόντων																
D.29 Λοιποί φόροι επί της παραγωγής																
D.3 Επιδότησεις, εισπραχθείσες																
. Από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ																
. από το δημόσιο																
D.31 Επιδότησεις προϊόντων																
D.39 Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής																
B.2n Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό																
Σύνολο χρήσεων																

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εμπερητυών νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
II. 1.2 Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος																
Χρήσεις																
D.4																
D.41																
P.119																
D.42																
D.43																
D.44																
D.45																
B.5n																

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδιακού κράτους	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
11.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος																
Πόροι																
B.5n	Εθνικό εισόδημα/ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό															
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ.															
D.51	.. Φόροι εισοδήματος															
D.59	.. Λοιποί τρέχοντες φόροι															
D.61	.. Κοινωνικές εισφορές															
D.611	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές															
D.6111	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργαζομένων															
D.6112	... Κοινωνικές εισφορές μισθωτών															
D.6113	... Κοινωνικές εισφορές από αυτοασφαλιστούμενους και από άτομα χωρίς απασχόληση															
D.612	.. Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές															
D.62	.. Κοινωνικές εισφορές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος															
D.7	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις															
D.71	.. Από το δημόσιο															
D.71	.. Καθαρά ασφαλιστικά για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής															
D.72	.. Καθαρές απατήσεις από ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής															
D.73	.. Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα															
D.74	.. Τρέχουσα διεθνής συνεργασία															
D.75	.. Από θεσμικά όργανα των ΕΚ															
D.75	.. Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις															
D.75	.. Από το δημόσιο															
D.75	.. Από άλλους τομείς															
D.75	... Τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ															
	Σύνολο πόρων															

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοκοκομικά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εμπίπτουν νοκοκομικά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλαδαση	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
II.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος																
Χρήσεις																
D.5																
	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ.															
D.51																
	... Φόροι εισοδήματος															
D.59																
	... Λοιπά τρέχοντες φόροι															
D.61																
	... Κοινωνικές εισφορές															
D.611																
	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές															
D.6111																
	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών															
D.6112																
	... Κοινωνικές εισφορές μισθωτών															
D.6112																
	... Κοινωνικές εισφορές από αυτοαπασχολούμενους και από άτομα χωρίς απασχόληση															
D.612																
	... Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές															
D.62																
	... Κοινωνικές εισφορές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος															
D.7																
	... Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις															
D.71																
	... Προς το δημόσιο															
D.71																
	... Προς άλλους τομείς															
D.71																
	... Καθαρά ασφαλιστρα για ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής															
D.72																
	... Καθαρές απατήσεις από ασφάλειες εκτός από ασφάλειες ζωής															
D.73																
	... Τρέχουσες μεταβιβάσεις στο εσωτερικό του δημοσίου τομέα															
D.74																
	... Τρέχουσα διεθνής συνεργασία															
D.75																
	... Προς θεσμικά όργανα των ΕΚ															
D.75																
	... Διάφορες τρέχουσες μεταβιβάσεις															
D.75																
	... Προς το δημόσιο															
D.75																
	... Προς άλλους τομείς															
D.75																
	... Τέταρτος ίδιος πόρος με βάση το ΑΕΠ															
B.6h																
	... Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό															
	... Σύνολο χρήσεων															

627

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
	II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος															
	Πόροι															
B.6n	Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό															
D.8	Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξοδοτικών ταμείων															
	Σύνολο πόρων															
	II.4.1 Λογαριασμός χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος															
	Χρήσεις															
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση															
P.31	. Ατομική καταναλωτική δαπάνη															
P.32	. Συλλογική καταναλωτική δαπάνη															
D.8	Διόρθωση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξοδοτικών ταμείων															
B.8n	Καθαρή αποταμίευση															
B.12	Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο															
	Σύνολο χρήσεων															

Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Τομέα κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
III.1.1: Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου															
Μεταβολές των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης															
Καθαρή αποταμίευση/Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο															
B.8n															
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου														
	.. Από το δημόσιο														
	.. Από άλλους τομείς														
D.91	Φόροι κεφαλαίου														
	.. Από το δημόσιο														
	.. Από άλλους τομείς														
D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων														
	.. Από το δημόσιο														
	.. Από άλλους τομείς														
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου														
	.. Από το δημόσιο														
	.. Από άλλους τομείς														
	Συνολική μεταβολή των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης														

629

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοστικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπόνδου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυμνηρούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλοδαπη	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
III. 1.1: Λογαριασμός μεταβολής της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου																
Μεταβολές του ενεργητικού																
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου															
	.. Προς το δημόσιο															
	.. Προς άλλους τομείς															
D.91	Φόροι κεφαλαίου															
	.. Προς το δημόσιο															
	.. Προς άλλους τομείς															
D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων															
	.. Προς το δημόσιο															
	.. Προς άλλους τομείς															
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου															
	.. Προς το δημόσιο															
	.. Προς άλλους τομείς															
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου															
	Συνολικές μεταβολές του ενεργητικού															
III. 1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων																
Μεταβολές υποχρεώσεων και καθαρής θέσης																
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λόγω αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου															
K.1	Ανάληψη παγίου κεφαλαίου															
	Συνολική μεταβολή υποχρεώσεων και καθαρής θέσης															

	Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Διοίκηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Τομείς κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Χωρίς κατάταξη σε τομείς	Άλλα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
III.1.2 Λογαριασμός απόκτησης μη χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων																
Μεταβολές του ενεργητικού																
P.5																
P.51																
P.52																
P.53																
K.2																
B.9																

Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, λεπτομερείς: t+24

Πίνακας 7

		Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομιματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά ταμεία	Δημόσιος τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	Εργοδότες και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	Μισθωτοί	Αποδέκτες εισοδήματος και εισοδήματος από μεταβιβάσεις	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Αλλοδαποί	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο		
I Λογαριασμός παραγωγής/Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών Πόροι																														
P.1	Προϊόν																													
P.11	.. Εμπορεύσιμο προϊόν																													
P.119	.. ΥΧΔΜΕ																													
P.12	.. Προϊόν για ίδια τελική χρήση																													
P.13	.. Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν																													
P.7	Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών																													
P.71	.. Εισαγωγές αγαθών																													
P.72	.. Εισαγωγές υπηρεσιών																													
D.21-	Φόροι μείον επιδοτήσεις																													
D.31	προϊόντων																													
	Σύνολο πόρων																													
I Λογαριασμός παραγωγής/Εξωτερικός λογαριασμός αγαθών και υπηρεσιών Χρήσεις																														
P.2	Ενδίαμεση ανάλωση																													
P.119	.. ΥΧΔΜΕ																													
P.6	Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών																													
P.61	.. Εξαγωγές αγαθών																													
P.62	.. Εξαγωγές υπηρεσιών																													
B.1g	Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν/Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία																													
B.11	Εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών																													
K.1	Σύνολο χρήσεων																													
	Ανάλωση παγίου κεφαλαίου																													
B.1n	Καθαρό εγχώριο προϊόν/Καθαρή προστιθέμενη αξία																													

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτητή και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

632

Σύνολο οικονομίας	* * Μη χρηματοδοτικές εταιρείες Δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες Ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες		Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά ταμεία	Δημόσιος τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδιακού κράτους	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	* * Εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό Αποδεδειγμένοι εσόδους και εισοδήματος		Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Άλλοδαποί	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο																								
	Εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	Αποδεδειγμένοι εσόδους και εισοδήματος																																														
II. 1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος																																																
Πόροι																																																
B.1n	Καθαρό εγχώριο προϊόν/Προσθήμενη αξία, καθαρή Σύνολο πόρων																																															
II. 1.1 Λογαριασμός δημιουργίας εισοδήματος																																																
Χρήσεις																																																
D.1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας																																															
D.11	.. Μισθοί και ημερομίσθια																																															
D.12	.. Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών																																															
D.121	.. Πραγματικές																																															
D.122	.. Τεκμαρτές																																															
D.2	Φοροι επί της παραγωγής και τ ν εισαγ γ ν, καταβληθέντες																																															
	.. Στο δημόσιο																																															
D.21	.. Στα θεσμικά όργανα της ΕΕ																																															
	.. Φοροι επί προ ντ ν																																															
D.29	.. Λοιποί φοροι επί της παραγωγής																																															
D.3	Επδοτήσεις, εισπραχθείσες																																															
	.. Από θεσμικά όργανα της ΕΕ																																															
D.31	.. Από το δημόσιο																																															
	.. Επδοτήσεις προ ντ ν																																															
D.39	.. Λοιπές επδοτήσεις παραγωγής																																															
B.2n	Λειτουργική πλεονασμα, καθαρό Σύνολο χρήσεων																																															

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτητή και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, λεπτομερείς: t+24

Πίνακας 7

		Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημοτικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Ιδιωτικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιαμεσολαβητικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά ταμεία	Δημόσιος τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	Εργαζόμενοι και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	Μισθοί	Αποδέκτες εισοδήματος	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Άλλοδαποι	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμιωμένα όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο		
II.1.2 Λογαριασμοί διανομής προτογενούς εισοδήματος																													
Πίροι																													
B.2n	Λειτουργική πλεονασμα, καθαρό																												
D.1	Εισοδήματα εξαρτημένης εργασίας																												
D.11	Μισθοί και ημερομίσθια																												
D.12	Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών																												
D.121	Πραγματικές																												
D.122	Τεκμαρτές																												
D.2	Φοροί επί της παραγωγής και των εισαγωγών, εισπραχθέντες																												
D.21	Φοροί επί προντιν																												
D.211	ΦΠΑ																												
D.212	Φοροί και δασμοί επί των εισαγωγών εκτός απ ΦΠΑ																												
D.2121	Δασμοί εισαγωγών																												
D.2122	Φοροί επί εισαγωγών εκτός απ ΦΠΑ και δασμοί																												
D.214	Φοροί επί προντιν εκτός απ ΦΠΑ και φόρου επί εισαγωγών																												
D.29	Λοιποί φοροί επί της παραγωγής																												
D.3	Επιδοτήσεις, καταβληθείσες																												
D.31	Επί προντιν																												
D.311	Επιδοτήσεις εισαγωγών																												
D.319	Λοιπές επιδοτήσεις εισαγωγών																												
D.39	Λοιπές																												
D.4	Εισοδήματα περιουσίας																												
D.41	Απ το δημόσιο																												
D.41	Απ άλλους τομείς																												
D.41	Τόκοι																												
D.41	Απ το δημόσιο																												
D.41	Απ άλλους τομείς																												
P.119	ΥΧΔΜΕ																												

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτήτη και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

189

Σ νο-λο-οικο-νομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημοτικές επιχειρήσεις	Ιδιωτικές επιχειρήσεις	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία	Δημοσίου τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	Εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	Αποδέκτες εισοδήματος	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξημερονοικιακυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Άλλοδαποί	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμικά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σ νο-λο	
																										Εργοδότες και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό
D.42	. Διανεμμένο εισόδημα εταιρειών																									
	.. Από δημοσίο																									
	.. Από άλλους τομείς																									
D.421	.. Μέρισμα																									
D.422	.. Αναλήψεις από το εισόδημα οισονεί εταιρειών																									
	... Από το δημοσίο																									
	... Από άλλους τομείς																									
D.43	. Επανεπενδυμένα έσοδα από άμεσες επενδύσεις εξωτερικού																									
	.. Από δημοσίο																									
	.. Από άλλους τομείς																									
D.44	. Εισόδημα περιουσίας που διανέμεται σε καταχωρημένους ασφαλιστηρίων συμβολαίων																									
D.45	. Γαιοκτήματα																									
	.. Από δημοσίο																									
	.. Από άλλους τομείς																									
	Σ νολοπρ																									

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτήτη και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, λεπτομερείς: t+24

Πίνακας 7

Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	* Δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες	* Ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοδοτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά τμήματα	Δημόσιος τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Τμήμα κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	* Εργοδότες και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	* Αποδέκτες εισοδήματος περιορισίας και εισοδήματος από μεταβιβάσεις	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Αλλοδαποί	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμι-κά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο			
11.2 Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος																												
Πόροι																												
Εθνικό εισόδημα/ισόζυγο πρωτογενών εισοδημάτων, καθαρό																												
B.5n																												
D.5																												
D.51																												
D.59																												
D.61																												
D.611																												
D.6111																												
D.61111																												
D.61112																												
D.6112																												
D.61121																												
D.61122																												
D.6113																												
D.61131																												
D.61132																												
D.612																												
D.62																												
D.621																												
D.622																												
D.623																												
D.624																												

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτήτη και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

Μη χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί κατά τομέα, λεπτομερείς: t+24

Πίνακας 7

Σύνολο οικονομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημόσιες μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Ιδιωτικές μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά ταμεία	Δημόσιος τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομόσπονδου κράτους	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Νοικοκυριά	Εργοδότες και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	Μισθωτοί	Αποδέκτες εισοδήματος περιοχών και εισοδήματος από μεταβιβάσεις	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Αλλοδαποί	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμι-κά όργανα της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σύνολο
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ.																									
D.51	.. Φόροι εισοδήματος																									
D.59	.. Λοιποί τρέχοντες φόροι																									
D.61	.. Κοινωνικές εισφορές																									
D.611	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές																									
D.6111	... Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών																									
D.61111 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών																									
D.61112 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών																									
D.6112	... Κοινωνικές εισφορές μισθωτών																									
D.61121 Υποχρεωτικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών																									
D.61122 Εθελοντικές πραγματικές κοινωνικές εισφορές μισθωτών																									
D.6113	... Κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολουμένων και ατόμων χωρίς απασχόληση																									
D.61131 Υποχρεωτικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολουμένων και ατόμων χωρίς απασχόληση																									
D.61132 Εθελοντικές κοινωνικές εισφορές αυτοαπασχολουμένων και ατόμων χωρίς απασχόληση																									
D.612	.. Τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές																									
D.62	.. Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος																									
D.621	.. Παροχές κοινωνικής ασφάλισης σε χρήμα																									
D.622	.. Κοινωνικές παροχές με ιδιωτική χρηματοδότηση																									
D.623	.. Κοινωνικές παροχές εργαζομένων χωρίς χρηματοδότηση																									
D.624	.. Παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα																									

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτητή και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

Σ νο-οικο-νομίας	* * *			Χρημα-τοδο-τικές εται-ρείες	Κεντ-ρική τρά-πεζα	Λοιπές νομι-σμπ-κές χρημα-τοδο-τικές εται-ρείες	Λοιποί ενδι-μεσοι χρημα-τοπι-στικοί οργανι-σμοί	Επι-κουρι-κοί χρημα-τοπι-στικοί οργανι-σμοί	Ασφα-λιστι-κές εται-ρείες και συντα-ξιοδο-τικά ταμεία	Δημ-σιος τομέας	Κεντ-ρική κυβέ-ρνηση	Κυβέ-ρνηση ομοσ-π νδου κρατ-τιδου	Τοπι-κή αυτο-διοί-κηση	Ταμεία κοιν-νικής ασφά-λισης	Νοικο-κυριά	* Εργα-δες και εργα-ζι με-νοι για ίδιο λογα-ρισμ	* Αποδέ-κτες εισοδή-ματος * Μι-σθ-οί	Μη κερδο-σκοπι-κά ιδρ μα-τα που εξυπη-ρετο ν νοικο-κυριά	Δεν κατα-τάσσονται σε τομείς	Αλλο-δαποί	Ευρ-πα κή Έν ση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμι-κά ργα-να της ΕΕ	Τρίτες χ ρες και διεθνείς οργανι-σμοί	Σ νο-λο
	Μη χρημα-τοδο-τικές εται-ρείες	Δημ-οσιες μη χρημα-τοδο-τικές εται-ρείες	Ιδι-οτικές μη χρημα-τοδο-τικές εται-ρείες																						
II.4.1 Λογαριασμοί χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος																									
Π ροι																									
B.6n	Διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό																								
Δι ρεση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής																									
D.8	νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων																								
Σ νολο π ρ ν																									
II.4.1 Λογαριασμοί χρήσης διαθέσιμου εισοδήματος																									
Χρήσεις																									
P.3	Δαπάνη για τελική κατανάλωση																								
P.31	Ατομική καταναλωτική δαπάνη																								
P.32	Συλλογική καταναλωτική δαπάνη																								
Δι ρεση για τη μεταβολή της καθαρής συμμετοχής																									
D.8	νοικοκυριών στο κεφάλαιο συνταξιοδοτικών ταμείων																								
B.8n	Καθαρή αποταμίευση																								
B.12	Τρέχον εξωτερικό ισοζύγιο																								
Σ νολο χρήσε ν																									

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτητή και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

168

Σ νο-λο οικο-νομίας	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Δημοτικές επιχειρήσεις	Ιδιωτικές επιχειρήσεις	Χρηματοδοτικές εταιρείες	Κεντρική τράπεζα	Λοιπές νομισματικές χρηματοδοτικές εταιρείες	Λοιποί ενδιαφερόμενοι οργανισμοί	Επικουρικοί χρηματοπιστοτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξοδοτικά ταμεία	Δημοσίου τομέας	Κεντρική κυβέρνηση	Κυβέρνηση ομοσπονδίου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	* Εργαζόμενοι και εργαζόμενοι για ίδιο λογαριασμό	* Αποδεδειγμένος περιορισμένος ενοίκιος μεταβιβάσεις	Μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Δεν κατατάσσονται σε τομείς	Άλλοδαποι	Ευρωπαϊκή Ένωση	Κράτη μέλη της ΕΕ	Θεσμι-κά εργα-να της ΕΕ	Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί	Σ νο-λο
III. 1. 1: Λογαριασμοί μεταβολής της καθαρής θέσης λ γ αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου Μεταβολές υποχρεώσεων και καθαρής θέσης Καθαρή αποταμίευση/Τρέχον εξωτερικό γινόμενο																								
B.8n																								
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου																							
	.. Απ' το δημόσιο																							
	.. Απ' άλλους τομείς																							
D.91	Φοροί κεφαλαίου																							
	.. Απ' το δημόσιο																							
	.. Απ' άλλους τομείς																							
D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων																							
	.. Απ' το δημόσιο																							
	.. Απ' άλλους τομείς																							
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου																							
	.. Απ' το δημόσιο																							
	.. Απ' άλλους τομείς																							
	Συνολική μεταβολή υποχρεώσεων και καθαρής θέσης																							
III. 1. 1: Λογαριασμοί μεταβολής της καθαρής θέσης λ γ αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου Μεταβολές ενεργητικού																								
D.9	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου																							
	.. Προς το δημόσιο																							
	.. Προς άλλους τομείς																							
D.91	Φοροί κεφαλαίου																							
	.. Προς το δημόσιο																							
	.. Προς άλλους τομείς																							
D.92	Επιχορηγήσεις επενδύσεων																							
	.. Προς το δημόσιο																							
	.. Προς άλλους τομείς																							
D.99	Λοιπές μεταβιβάσεις κεφαλαίου																							
	.. Προς το δημόσιο																							
	.. Προς άλλους τομείς																							
B.10.1	Μεταβολές της καθαρής θέσης λ γ αποταμίευσης και μεταβιβάσεων κεφαλαίου																							
	Συνολικές μεταβολές ενεργητικού																							

* μέχρι το 2003, η ανάλυση των εταιρειών κατά ιδιοκτητή και η ανάλυση των ιδιωτικών νοικοκυριών κατά ομάδες είναι προαιρετικές

249

Τομείς και υποτομείς	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες					Δημόσιος τομέας				Νοκοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοκοκυριά	Άλλοδαπή	
		Σύνολο	Νομισματικοί χρηματοπιστωτ. οργανισμοί	Λοιποί οργανισμ. χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Λοφαιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά ταμεία	Σύνολο	Κεντρική κυβέρνηση και κυβέρνηση ομόσπονδου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων			
													ΕΣΟΛ
Μεταβολές χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	ΕΣΟΛ	S.11	S.12	S.121/S.122	S.123	S.124	S.125	S.13	S.1311/S.1312	S.1313	S.1314	S.14/S.15	S.2
Καθαρά απόκτηση χρηματοπιστωτικών													
Διορθωτικών στοιχείων	F. A												
Νομισματικός χρεός και ΕΤΔ	F.1												
Μετρητά και καταθέσεις	F.2												
Χρεώγραφα εκτός από μετοχές	F.3												
Δάνεια	F.4												
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	F.5												
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	F.6												
Καθαρή συμμετοχή νοκοκυριών σε αποθεματικά ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών συνταξιοδοτικών ταμείων	F.61												
Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι ευκαιριών απαιτήσεων	F.62												
Λοιποί ασφαλιστικοί λογαριασμοί	F.7												
Καθαρά απόκτηση υποχρεώσεων	F. L												
Μετρητά και καταθέσεις	F.2												
Χρεώγραφα εκτός από μετοχές	F.3												
Δάνεια	F.4												
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	F.5												
τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	F.6												
Καθαρή συμμετοχή νοκοκυριών σε αποθεματικά ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών συνταξιοδοτικών ταμείων	F.61												
Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι ευκαιριών απαιτήσεων	F.62												
Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	F.7												
Καθαρή πρόληψη (+) / καθαρή λήψη (-) δανείων	B.9												

284

Τομείς και υποτομείς	Μη χρηματοδοτικές εταιρείες	Χρηματοδοτικές εταιρείες					Δημόσιος τομέας				Νοικοκυριά και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	Άλλοδαπή	
		Σύνολο	Νομισματικοί χρηματοπιστωτ. οργανισμοί	Λοιποί οργανισμ. χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης	Επικουρικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Ασφαλιστικές επιχειρήσεις και	Σύνολο	Κεντρική κυβέρνηση και κυβέρνηση ομόσπονδου κρατίδιου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων			
Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις	ΕΣΟΛ	S.11	S.12	S.121/S.122	S.123	S.124	S.125	S.13	S.1311/S.1312	S.1313	S.1314	S.14/S.15	S.2
Χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	ΑΦ.Α												
Νομισματικός χρυσός και ΕΤΔ	ΑΦ.1												
Μετρητά και καταθέσεις	ΑΦ.2												
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	ΑΦ.3												
Δάνεια	ΑΦ.4												
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	ΑΦ.5												
Τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	ΑΦ.6												
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων	ΑΦ.61												
Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απατήσεων	ΑΦ.62												
Λοιποί εισπρακτέοι λογαριασμοί	ΑΦ.7												
Υποχρεώσεις	ΑΦ.Λ												
Μετρητά και καταθέσεις	ΑΦ.2												
Χρεόγραφα εκτός από μετοχές	ΑΦ.3												
Δάνεια	ΑΦ.4												
Μετοχές και λοιπές συμμετοχές σε κεφάλαιο	ΑΦ.5												
τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά	ΑΦ.6												
Καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και αποθεματικά συνταξοδοτικών ταμείων	ΑΦ.61												
Προκαταβολές ασφαλίσεων και αποθεματικά έναντι εκκρεμών απατήσεων	ΑΦ.62												
Λοιποί πληρωτέοι λογαριασμοί	ΑΦ.7												
Καθαρά χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία	ΒΦ.90												

6/9/5

Πίνακας 10: Κρατικές δαπάνες κατά λειτουργία

	Δαπάνη για τελική κατανάλωση	Από την οποία: εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	Επιδοτήσεις	Εισόδημα περιουσίας (ενοποιημένο)	Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος	Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις (ενοποιημένες)	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Μεταβιβάσεις κεφαλαίου (ενοποιημένες)	Συνολικές δαπάνες
	P.3	D.1	D.3	D.4	D.62	D.7	P.5	D.9	
1	Γενικές παροχές δημοσίων υπηρεσιών								
2	Θέματα και υπηρεσίες εθνικής άμυνας								
3	Θέματα και υπηρεσίες δημόσιας τάξης και ασφάλειας								
4	Θέματα και υπηρεσίες εκπαίδευσης								
5	Θέματα και υπηρεσίες υγείας								
6	Θέματα και υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας								
7	Στέγαση								
8	Ψυχαγωγικά, πολιτιστικά και θρησκευτικά θέματα και υπηρεσίες								
9	Θέματα και υπηρεσίες σχετικά με καύσιμα και ενέργεια								
10	Θέματα και υπηρεσίες γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας και θήρας								
11	Θέματα και υπηρεσίες ορυχείων και ορυκτών πόρων, εκτός από καύσιμα· βιομηχανικά θέματα και υπηρεσίες· θέματα και υπηρεσίες κατασκευών								
12	Θέματα και υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών								
13	Λοιπά οικονομικά θέματα και υπηρεσίες								
14	Δαπάνες που δεν ταξινομούνται στις ανωτέρω κύριες ομάδες								
	Σύνολο								

Πίνακας 11: Λεπτομερή φορολογικά έσοδα κατά είδος φόρου και κατά αποδέκτη τομέα

Κωδικός ΣΕΛ		Δημόσιος τομέας	Κεντρική διοίκηση	Κυβέρνηση ομοσπόνδου κρατιδίου	Τοπική αυτοδιοίκηση	Ταμεία κοινωνικής ασφάλισης	Θεσμικά όργανα των ΕΚ	Σύνολο
	Λεπτομερή φορολογικά έσοδα κατά τομέα	:	:	:	:	:	:	:
D.5	Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου κτλ.	:	:	:	:	:	:	:
D.51	Φόροι εισοδήματος	:	:	:	:	:	:	:
D.51α	Φόροι ατομικού εισοδήματος ή εισοδήματος νοικοκυριών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.51β	Φόροι εισοδήματος εταιρειών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.51γ	Φόροι επι κερδών κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.51δ	Φόροι επι κερδών λαχείων και τυχερών παιχνιδιών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59	Λοιποί τρέχοντες φόροι	:	:	:	:	:	:	:
D.59.1	Τρέχοντες φόροι κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
D.59.1α	Τρέχοντες φόροι γής και κτιρίων	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.1β	Τρέχοντες φόροι καθαρού πλούτου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.1γ	Τρέχοντες φόροι επί λοιπών περιουσιακών στοιχείων	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.2	Διάφοροι τρέχοντες φόροι	:	:	:	:	:	:	:
D.59.2α	Κεφαλικοί φόροι	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.2β	Φόροι επί δαπανών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.2γ	Πληρωμές από νοικοκυριά για την απόκτηση ορισμένων αδειών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.59.2δ	Φόροι επί διεθνών συναλλαγών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2	Φόροι επί παραγωγής και εισαγωγών	:	:	:	:	:	:	:
D.21	Φόροι επί προϊόντων	:	:	:	:	:	:	:
D.211	Φόροι τύπου φόρου προστιθεμένης αξίας	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.212	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών εκτός από ΦΠΑ	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2121	Δασμοί εισαγωγών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2122	Φόροι επί εισαγωγών, εκτός από ΦΠΑ και δασμούς	:	:	:	:	:	:	:
D.2122α	Γενικοί φόροι πωλήσεων ή κύκλου εργασιών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2122β	Ειδικοί φόροι κατανάλωσης	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2122γ	Φόροι επί ειδικών υπηρεσιών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2122δ	Κέρδη εισαγωγικών μονοπωλίων	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.2122ε	Φόροι που προκύπτουν από πολλαπλές συναλλαγματικές ισοτιμίες	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:

Πίνακας 11: Λεπτομερή φορολογικά έσοδα κατά είδος φόρου και κατά αποδέκτη τομέα

Κωδικός ΣΕΛ		Δημό- σιος τομέας	Κεν- τρική διοίκη- ση	Κυβέ- ρνηση ομοσ- πόνδου κρατι- δίου	Τοπική αυτο- διοίκηση	Ταμεία κοινω- νικής ασφάλισης	Θεσμικά όργανα των ΕΚ	Σύνολο
D.214	Φόροι επί προϊόντων, εκτός από ΦΠΑ και φόρους εισαγωγής	:	:	:	:	:	:	:
D.214α	Γενικοί φόροι πωλήσεων ή κύκλου εργασιών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.214β	Ειδικό φόροι κατανάλωσης	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.214γ	Φόροι επί ειδικών υπηρεσιών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.214δ	Φόροι επί χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και συναλλαγών κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.214ε	Κέρδη δημοσιονομικών μονοπωλίων	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29	Λοιποί φόροι επί της παραγωγής	:	:	:	:	:	:	:
D.29α	Φόροι επί της συνολικής μισθοδοσίας και του εργατικού δυναμικού	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29β	Επαναλαμβανόμενοι φόροι επί γής, κτιρίων ή λοιπών κατασκευών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29γ	Επιχειρηματικές και επαγγελματικές άδειες	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29δ	Φόροι επί της χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων ή λοιπών δραστηριοτήτων	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29ε	Φόροι χαρτοσήμου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29στ	Φόροι επί της ρύπανσης	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.29ζ	Φόροι επί διεθνών συναλλαγών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.91	Φόροι κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
D.91α	Έκτακτοι φόροι κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.91β	Φόροι επί μεταβιβάσεων κεφαλαίου	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
	Συνολικά φορολογικά έσοδα	:	:	:	:	:	:	:
D.611	Πραγματικές κοινωνικές εισφορές	:	:	:	:	:	:	:
D.6111	-Πραγματικές κοινωνικές εισφορές εργοδοτών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.6112	-Κοινωνικές εισφορές μισθωτών	:	:	:	:	:	:	:
	...	:	:	:	:	:	:	:
D.6113	Κοινωνικές εισφορές από αυτοαπασχολούμενους και από άτομα χωρίς απασχόληση	:	:	:	:	:	:	:
	Συνολικά έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές	:	:	:	:	:	:	:

Πίνακας 12: Διασταυρωμένη ταξινόμηση του λογαριασμού παραγωγής κατά βιομηχανία και κατά τομέα

Βιομηχανίες: A 17 NACE Αναθ. 1

Τομείς: S 11
S 12
S 13
S 14 + S 15

Μεταβλητές: προϊόν
- εμπορεύσιμο
- για ίδια τελική χρήση
- λοιπό μη εμπορεύσιμο

ενδιάμεση ανάλωση

ακαθάριστη προστιθέμενη αξία
- εισόδημα εξαρτημένης εργασίας
- λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής
- λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό
- ανάλωση παγίου κεφαλαίου

Τιμές: τρέχουσες και σταθερές

Πίνακας 13: Διασταυρωμένη ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία και κατά προϊόν

Βιομηχανίες: A 31 NACE Αναθ. 1

Προϊόντα: Pi 3 CPA

Μεταβλητή: Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου

Τιμές: Τρέχουσες και σταθερές

Πίνακας 14: Διασταυρωμένη ταξινόμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά βιομηχανία και κατά προϊόν

Βιομηχανίες: A 31 NACE Αναθ. 1

Προϊόντα: Pi3 CPA

Μεταβλητές: πάγια περιουσιακά στοιχεία, ακαθάριστα
πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθαρά

Τιμές: τρέχοντα κόστη αντικατάστασης
αξία ιστορικού κόστους
σταθερά κόστη αντικατάστασης

Πίνακας 15: Πίνακας προσφοράς σε βασικές τιμές, περιλαμβανόμενης της μετατροπής σε τιμές αγοραστή τιμές: τρέχουσες και σταθερές
n=17, m=60

Πίνακας 16: Πίνακας προσφοράς σε βασικές τιμές, περιλαμβανόμενης της μετατροπής σε τιμές αγοραστή τιμές: τρέχουσες και σταθερές
n=60, m=60

		Βιομηχανίες (NACE)					Εισαγωγές cif	Συνολική προσφορά σε βασικές τιμές	Εμπορικά και μεταφορικά κέρδη	Φόροι μείον επιδοτήσεις προϊόντων	Συνολική προσφορά σε τιμές αγοραστή	
		1	2	3	4... .. n	Σ(1)						
		(1)					(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	(1)	Παραγωγή κατά προϊόν και κατά βιομηχανία σε βασικές τιμές						a) εντός ΕΕ				
								b) εκτός ΕΕ				
2												
3												
4												
...												
...												
...												
m												
(Διορθωτικά μεγέθη)												
Σ(1)	(2)	Συνολικό προϊόν (παραγωγή) κατά βιομηχανία							0			
Σύνολο, εκ του οποίου: Εμπορεύσιμο προϊόν Προϊόν για ίδια τελική χρήση Λοιπό μη εμπορεύσιμο προϊόν	(3)							0	0	0		
								0				

Πίνακας 17: Πίνακας χρήσεων σε τιμές αγοραστή
n= 17, m= 60

τιμές: τρέχουσες και σταθερές

Πίνακας 18: Πίνακας χρήσεων σε τιμές αγοραστή
n= 60, m= 60

τιμές: τρέχουσες και σταθερές

		Βιομηχανίες (NACE)					Σ(1)	Τελικές χρήσεις α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(1) + Σ(3)
		1	2	3n				
		(1)					(2)	(3)	(4)	(5)
Προϊόντα (CPA)	1	(1)	Ενδιάμεση ανάλωση σε τιμές αγοραστή κατά προϊόν και κατά βιομηχανία				Τελικές χρήσεις σε τιμές αγοραστή:			
	2									
	3									
	.									
	.									
	.									
m							Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ (+12 μαζί με το α)) γ) από το δημόσιο			
(Διορθωτικά μεγέθη)							Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ)ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ε) μεταβολές αποθεμάτων και τιμαλφών στ) εξαγωγές - εντός ΕΕ - εκτός ΕΕ			
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλωση κατά βιομηχανία						Συνολικές τελικές χρήσεις κατά τύπο		Συνολική χρήση
Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, Κοινωνικές εισφορές εργοδοτών Λοιποί φόροι επί της παραγωγής Ανάλωση παγίου κεφαλαίου Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό	(3)	Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας κατά βιομηχανία								
Σ(3)	(4)	Προστιθέμενη αξία κατά βιομηχανία								
Σ(1) + Σ(3)	(5)	Προϊόν σε τιμές αγοραστή κατά βιομηχανία								

Πίνακας 19: Συμμετρικός πίνακας εισροών-εκκροών σε βασικές τιμές (προϊόν κατά προϊόν) τιμές: τρέχουσες και σταθερές
n=60

		Προϊόν (CPA)					Σ(1)	Τελικές χρήσεις					Σ(1) + Σ(3)
		1	2	3n		α) β) γ) δ) ε) στ)	Σ(3)	Σ(3)			
		(1)					(2)	(3)					(5)
1	Προϊόντα (CPA)	(1)	Ενδιάμεση ανάλωση σε βασικές τιμές (προϊόν κατά προϊόν)					Τελικές χρήσεις σε βασικές τιμές: Δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ε) μεταβολές αποθεμάτων και τιμαλφών στ) εξαγωγές - εντός ΕΕ - εκτός ΕΕ					
2													
3													
.													
n													
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλωση σε βασικές τιμές κατά προϊόν		Τελικές χρήσεις σε βασικές τιμές κατά τύπο		Συνολική χρήση σε βασικές τιμές							
Φόροι επί προϊόντων Επιδοτήσεις προϊόντων (-)	(3)	Καθαροί φόροι επί προϊόντων κατά προϊόν		Καθαροί φόροι επί προϊόντων κατά τύπο τελικής χρήσης		Συνολικοί καθαροί φόροι επί προϊόντων							
Σ(1) + (3)	(4)	Συνολική ενδιάμεση κατανάλωση σε τιμές αγοραστή κατά προϊόν		Συνολικές τελικές χρήσεις κατά τύπο σε τιμές αγοραστή		Συνολική χρήση σε τιμές αγοραστή							
Συνιστώσα απασχόλησης Λοιποί φόροι επί της παραγωγής Ανάλωση παγίου κεφαλαίου Λειψυργικό πλεόνασμα, καθαρό	(5)	Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας κατά προϊόν											
(5)	(6)	Προστιθέμενη αξία κατά προϊόν											
Σ(1) + (3) + Σ(5)	(7)	Παραγωγή σε βασικές τιμές κατά προϊόν											
Εισαγωγές	(8)	Εισαγωγές επί κατά προϊόν											
(7) + (8)	(9)	Προσφορά σε βασικές τιμές κατά προϊόν											
Σχηματισμός παγίου κεφαλαίου Απόθεμα παγίου κεφαλαίου Εισοφές εργασίας	(10)												

**Πίνακας 20: Συμμετρικός πίνακας εισροών-εξοχρών για την εγχώρια παραγωγή (προϊόν κατά προϊόν)
n = 60, τιμές: τρέχουσες και σταθερές**

	Προϊόντα (CPA)					Σ(1)	Τελικές χρήσεις		Σ(3)	Σ (1) + Σ(3)	
	1	2	3	...	n		α) β) γ) δ) ε) στ)	(3)			
Προϊόντα (CPA)	(1)					(2)	(3)		(4)	(5)	
1 2 3 . . . n	(1)	Για την εγχώρια παραγωγή: Ενδιάμεση ανάλυση σε βασικές τιμές (προϊόν κατά προϊόν)						Για την εγχώρια παραγωγή: Τελικές χρήσεις σε βασικές τιμές: δαπάνη για τελική κατανάλωση: α) από νοικοκυριά β) από ΜΚΙΕΝ γ) από το δημόσιο Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου: δ) ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ε) μεταβολές αποθεμάτων και τιμαλφών στ) εξαγωγές - εντός ΕΕ - εκτός ΕΕ			
Σ(1)	(2)	Συνολική ενδιάμεση ανάλυση εγχωρίων προϊόντων σε βασικές τιμές κατά προϊόν						Τελική χρήση εγχωρίων προϊόντων σε βασικές τιμές			Συνολική εγχώρια παραγωγή
Χρήση εισαγόμενων προϊόντων	(3)	Συνολική ενδιάμεση ανάλυση εισαγόμενων προϊόντων κατά προϊόν						Τελική χρήση εισαγόμενων προϊόντων σε βασικές τιμές			Συνολικές εισαγωγές
Καθαροί φόροι επί προϊόντων	(4)	Καθαροί φόροι επί προϊόντων για ενδιάμεση ανάλυση κατά προϊόν						Καθαροί φόροι επί προϊόντων για τελική χρήση			Συνολικοί καθαροί φόροι επί προϊόντων
Σ(1) + (3) + (4)	(5)	Συνολική ενδιάμεση ανάλυση σε τιμές αγοράς κατά προϊόν						Συνολικές τελικές χρήσεις κατά τύπο			Συνολική χρήση
Συνιστώσα απασχόληση Λοιποί φόροι επί της παραγωγής Ανάληψη παγίου κεφαλαίου Λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό	(6)	Συνιστώσες προστιθέμενης αξίας κατά προϊόν									
Σ(5)	(7)	Προστιθέμενη αξία κατά προϊόν									
Σ(1) + (3) + Σ(5)	(8)	Παραγωγή σε βασικές τιμές κατά προϊόν									
Σχηματισμός παγίου κεφαλαίου Απόθεμα παγίου κεφαλαίου Εισροές εργασίας	(9)										

Πίνακας 22 : Πίνακες κατά βιομηχανία και κατά περιφέρεια (NUTS II), σταθερές τιμές

Κωδικός	Κατάλογος μεταβλητών	Ανάλυση	t+μήνες
B1.g	1. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές	A17	24
B1.g	2. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές	A18	18
D.1	3. Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	A17	24
B2.G	4. Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	A17	24
	5. Απασχόληση		
	- Συνολική	A17	24
	- Μισθωτοί	A17	24

Πίνακας 23 : Πίνακες κατά βιομηχανία και κατά περιφέρεια (NUTS III), τρέχουσες τιμές

Κωδικός	Κατάλογος μεταβλητών	Ανάλυση	t+μήνες
B1.g	1. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε βασικές τιμές	A3	24
	2. Απασχόληση		
	- Συνολική	A3	18
	- Μισθωτοί	A3	18

Πίνακας 24 : Λογαριασμοί νοικοκυριών κατά περιφέρεια (NUTS II), τρέχουσες τιμές

Λογαριασμός διανομής πρωτογενούς εισοδήματος νοικοκυριών

Χρήσεις	Πόροι
D.4 Εισόδημα περιουσίας	B.2/B.3 ΛΕΙΠΟΥΡΓΙΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ/ΜΙΚΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
B.5 ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	D.1 Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας
	D.4 Εισόδημα περιουσίας

Λογαριασμός δευτερογενούς διανομής εισοδήματος νοικοκυριών

Χρήσεις	Πόροι
D.5 Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κτλ.	B.5 ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
D.61 Κοινωνικές εισφορές	D.62 Κοινωνικές παροχές εκτός από κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος
D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις	D.7 Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις
B.6 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	

Πίνακας 25: Διασταυρωμένη ταξινόμηση του λογαριασμού παραγωγής κατά βιομηχανία και κατά τομέα

βιομηχανίες: A 60 NACE Αναθ. 1

τομείς: S 11
S 12
S 13
S 14
S 15

μεταβλητές: προϊόν
- εμπορεύσιμο
- για ίδια τελική χρήση
- λοιπό μη εμπορεύσιμο

ενδιάμεση ανάλωση

ακαθάριστη προστιθέμενη αξία
- εισόδημα εξαρτημένης εργασίας
- λοιποί φόροι μείον επιδοτήσεις παραγωγής
- λειτουργικό πλεόνασμα, καθαρό
- ανάλωση παγίου κεφαλαίου

τιμές: τρέχουσες και σταθερές

Πίνακας 26: Διασταυρωμένη ταξινόμηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά βιομηχανία και κατά προϊόν

βιομηχανίες: A 31 NACE Αναθ. 1

προϊόντα: P 60 CPA

μεταβλητή: ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου

τιμές: τρέχουσες και σταθερές

Πίνακας 27: Αντίστροφοι υπολογισμοί

Προτεινόμενοι πίνακες	ετήσιοι		τριμηνιαίοι	
	περίοδοι	διαβίβαση	περίοδοι	διαβίβαση
	88-94	Μαρτ. 98	88-94	Μαρ. 98
πίνακας 1: Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη	70-87	Δεκ. 98	80-87	Δεκ. 98
πίνακας 2: Κύρια μακροοικονομικά μεγέθη του δημοσίου	70-94	Δεκ. 98		
πίνακας 3: Πίνακες κατά βιομηχανία	70-94	Δεκ. 00		
πίνακας 5: Τελική κατανάλωση νοικοκυριών κατά λειτουργία	80-94	Δεκ. 00		
πίνακας 6: Πίνακες των μη χρηματοπιστωτικών τομέων, κύρια μακροοικονομικά μεγέθη	90-94	Δεκ. 98		
	80-89	Δεκ. 99		
πίνακας 10: Δαπάνες του δημοσίου κατά λειτουργία	90-94	Δεκ. 00		

ISSN 0254-1483

COM(94) 593 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

17

Αριθ. καταλόγου: CB-CO-94-619-GR-C

ISBN 92-77-83483-8

Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Luxembourg